

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 27.01.2025

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kokouksen selostukset	5
4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	6
5 § Hallintosäännön muutos, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala	7
- Hallintosääntö 5 luku 4 § sekä 9 luku 8 §; muutokset näkyvissä	8
- Hallintosääntö 5 luku 4 § sekä 9 luku 8 §, puhdas versio	10
6 § Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman 2022–2025 väliraportti	12
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole. Ne tehdään. Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma 2022–2025	14
- Väliraportointi kaupunginhallitukselle 27.1.2025	104
7 § Yleishallinnon sekä konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan käyttösuunnitelmien 2025 hyväksyminen ja muiden toimielimien käyttösuunnitelmien tiedoksi merkitseminen	117
- Yleishallinnon käyttösuunnitelma 2025	120
- Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan käyttösuunnitelma 2025 KH 27.1.2025	135
8 § Lahjoitus Aalto-yliopistolle tie- ja päälystetekniikan professuurin säilyttämiseen	195
9 § Tikkurilan osaamiskampus, kilpailutus 2 - meneillään olevan kilpailun keskeyttäminen ja uudelleenkilpailutuksen käynnistäminen karsitulla ohjelmalla	197
- Tikkurilan osaamiskampus, kilpailutus 2, kilpailuohjelma 3.1.2025	199
10 § Kaavoitusohjelma 2025-2027	230
- Kaavoitusohjelma 2025-2027 (II)	236
11 § Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen tehdään vanhempainiloista velvoittavampia	289
- Nuorisovaltuuston aloite tehdään vanhempainiloista velvoittavampia	293
12 § Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen Koulujen kierrätys kuntoon!	295
- Nuorisovaltuuston aloite: Koulujen kierrätys kuntoon!	299
13 § Vastaus Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloitteeseen lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin	300
- Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloite lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin	304
14 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 157/2024	306
15 § Kotihoidon pysäköintitunnuksia koskeva maksu 2025 alkaen	308
16 § Asemakaavamuutos 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus	318
- 002548 selostus, asemakaavamuutos 14.1.2025 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus	323
- 002548 MUISTUTUS JA VASTINE 14.1.2025	365
- 002548 LAUSUNNOT JA VASTINEET 14.1.2025	368
- 002548 asemakaavan muutosehdotus 14.1.2025 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus_allek	375
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	376
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	377
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	378

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 27.01.2025

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	379
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	384
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	385
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuusto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa	386
Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	387

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 27.1.2025 klo 14.00 – 16.14

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Rokkanen Sakari, puheenjohtaja	x	Kaiju Susanna	
Kaukola Ulla, I varapuheenjohtaja	x	Vesa Tiina	
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	x	Virkamäki Pekka	
Abdi Faysal	x	Hilden Joni	
Karinen Ville	x	Nguyen Chau	
Kasonen Mika	x	Hakala Heli	
Lundell Kai-Ari	x	Hartikainen Janne	
Orpana Anitta	x (klo. 14.00 – 16.08; § 1 – 14)	Kanerva Sami	
Raja-Aho Maarit	x (klo. 14.00 – 16.08; § 1 – 14)	Rehnström Kristian	
Rämö Eve	x (klo. 14.00 – 16.08; § 1 – 14)	Kuusela Minna	x (klo. 16.08 – 16.14; § 15 – 16)
Räsänen Minna	x	Haapalainen Tuija	
Suoniemi Juha	x	Kärki Niilo	
Tammi Visa	x	Kähkönen Osmo	
Tuomela Tiina	x	Vacker Marjo	
Valtanen Hanna	x	Seppänen Tia	
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Joki Vincent	x		
Muut osallistujat			Läsnä
Tahvanainen Säde, valtuuston puheenjohtaja			x
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja			x (klo. 14.00 – 16.08; § 1 – 14)
Aidanjuuri Tanja, valtuuston II varapuheenjohtaja			x (klo. 14.00 – 16.08; § 1 – 14)
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja			x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			x
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja			x
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja			x
Kalmari Mari, viestintäjohtaja			x
Van Nues Pirjo, vs. talous- ja strategiajohtaja			x
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies			x
Takala Matias, pöytäkirjanpitäjä			x

--	--	--

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sakari Rokkanen

Pöytäkirjanpitäjä Matias Takala

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 3.2.2025 klo 16.00, sähköisesti.

Pykälä 5 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Mika Kasonen

Mika Niikko

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 5.2.2025, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 3.2.2025 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kasonen Mika	27.1.2025
Kaukola Ulla	13.1.2025
Lundell Kai-Ari	13.1.2025
Niikko Mika	27.1.2025
Orpana Anitta	
Raja-Aho Maarit	
Rämö Eve	
Räsänen Minna	
Suoniemi Juha	
Tammi Visa	
Tuomela Tiina	
Valtanen Hanna	

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 5.2.2025 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Mika Kasonen ja Mika Niikko toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 3.2.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 5.2.2025 lähtien.

3 §

Kokouksen selostukset

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Tikkurilan osaamiskampus, kilpailutus 2 - meneillään olevan kilpailun keskeyttäminen ja uudelleenkilpailutuksen käynnistäminen karsitulla ohjelmalla / Hankejohtaja Ulla Boer ja projektijohtaja Mia Bungers

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 3

Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelu.

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

PT/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 13/11.12.2024

Kaupunkiympäristön lautakunnan pöytäkirja nro 1/15.1.2025

Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirja nro 1/14.1.2025

Kaupunginjohtajan päätökset

- § 2 Edustajan nimeäminen valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2024–2035 mukaiseen MAL-sopimussihteeristöön
- § 3 Avustuksen myöntäminen Vantaan lautamiesten koulutukseen vuonna 2025

Hankintajohtajan päätökset

- § 3 Optiopäätös pienkoneiden ja laitteiden sekä niiden huollon ja korjauksen hankinnassa (noin 35 000 euroa, alv 0 %)
- § 6 Kaivinkoneen hankinta rakentamisen ja katujen kunnossapidon käyttöön (216 875,00€ 0% ALV)

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja nro 1/20.1.2025

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan pöytäkirja nro 1/20.1.2025

Elinvoima- ja työllisyysjaoston pöytäkirja nro 1/21.1.2025

Hallintojohtajan päätös

- § 2 Hankinta: Hybrid Baltic-raportti Itämeren turvallisuustilanteesta

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 § Hallintosäännön muutos, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

VD/6964/00.01.01.00/2024

PT/S-AP/MT

Vuoden 2024 viimeisessä valtuuston kokouksessa tehtiin Vantaa 50 vuotta -juhlapäätös, joka koski lasten ja nuorten juhlarahastojen perustamista. Uusien juhlarahastojen toiminnan käynnistäminen edellyttää sitä, että hallintosääntöön lisätään asiaan liittyvät päätösvallat.

Hallintosääntöä esitetään päivitettäväksi siten, että kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätettäväksi tulee päätös Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahaston jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärästä. Varsinaisten tukipäätösten osalta esitetään, että päätökset tekee elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä.

Asia esitetään vietäväksi kaupunginhallituksesta samana päivänä pidettävään kaupunginvaltuuston kokoukseen, jotta lasten ja nuorten harrastustoimintaan myönnettäviä tukia päästään jakamaan.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hallintosäännön muuttamista oheisen liitteen mukaisesti 5. luvun 4 §:n sekä 9 luvun 8 §:n osalta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- hallintosääntö 5 luku 4 § sekä 9 luku 8 §, muutokset näkyvissä
- hallintosääntö 5 luku 4 § sekä 9 luku 8 §, puhdas versio

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

5 luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta

(muutettu kaupunginvaltuusto xx.xx.2025 § x)

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- Vantaan kuvataidekoulun [toiminnan](#) järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäisen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- [Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista](#)
- [Harrastusten Vantaan toiminnasta](#)

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määäämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. [tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista](#)

9 luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

(muutettu kaupunginvaltuusto xx.xx.2025 § x)

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa ja
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

5 luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta

(muutettu kaupunginvaltuusto xx.xx.2025 § x)

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- Vantaan kuvataidekoulun toiminnan järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäisen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista
- Harrastusten Vantaan toiminnasta

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista

9 luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

(muutettu kaupunginvaltuusto xx.xx.2025 § x)

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa ja
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

6 §

Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman 2022–2025 väliraportti

VD/433/00.01.02.00/2025

PT/LR/S-AP/MT/EK/MT

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia. Useat kansainväliset sopimukset edellyttävät viranomaisilta, mukaan lukien kunnilta, aktiivista toimintaa syrjimättömyyden toteuttamiseksi ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tasa-arvolaki (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta) ja yhdenvertaisuuslaki asettavat yleisten syrjimättömyys- ja edistämisvelvoitteiden lisäksi erityisiä velvoitteita työnantajalle, palvelujen tarjoajalle sekä koulutuksen järjestäjälle. Kunnilta odotetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä niiden kaikessa toiminnassa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä. Toiminnallinen-sana tarkoittaa edistämistyötä palvelujen ja päätöksenteon parissa erotuksena henkilöstön keskinäiseen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvästä edistämisestä.

Kaupunginhallitus hyväksyi Vantaan toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman **28.2.2022**. Päätöksessään kaupunginhallitus halusi väliraportin toiminnallisesta työstä kuluvalle strategiakaudella. Tämä osuus löytyy suunnitelman osasta 2 (sivut 25–67):

Toiminnallinen suunnitelma rakentuu suunnitteluteknisesti tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain vaatimusten perustalle. Se sisältää visiotavoitteita ja toimenpiteitä näiden tavoitteiden toteuttamiseksi. Kaupunkitasoinen suunnitelma tähtää siihen, että Vantaa kehittyy koko organisaationa yhä paremmaksi syrjimättömyydessä ja tasa-arvon & yhdenvertaisuuden edistämisessä. Toimialat, palvelualueet ja -yksiköt johtavat kaupunkitasoisesta suunnitelmasta omia toimenpiteitään, jotka sopivat niiden palveluihin sekä osaksi muuta suunnittelua ja kehittämistä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön liittyy suuri määrä aiheita ja osa-alueita, joiden yksityiskohtainen raportointi ja tarkastelu Vantaan kokaisen kaupungin palvelutarjonnassa ja päätöksenteossa olisi erittäin laaja ja haastava tehtävä. Väliraportissa annetaan joitakin esimerkkejä eri aihepiireistä, tehdyistä toimenpiteistä ja käynnissä olevasta työstä. Jonkin toimialan tai palvelun puuttuminen väliraportista ei tarkoita sitä, että niissä ei tehdä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle on myös ominaista se, että jotkin aiheet nousevat välillä erityisen vahvasti esiin ja esimerkiksi rasismin vastustaminen on tällä hetkellä aihe, joka saa aikaan paljon toimintaa ja keskustelua kuntatoimijoissakin. Samaan tapaan yleinen maailmantilanne ja monenlaiset turvallisuuteemme kohdistuvat uhat vaikuttavat siten, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö löytää aiempaa enemmän yhteistä pintaa laaja-alaisen turvallisuustyön kanssa.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman 2022–2025 väliraportti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Väliraportti
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole. Ne tehdään. Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma 2022–2025

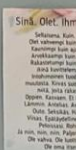
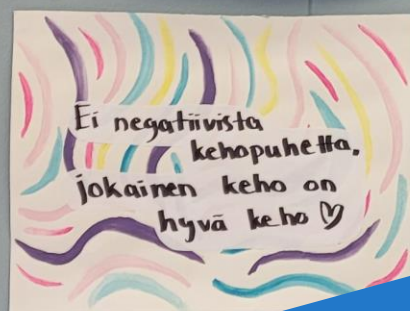
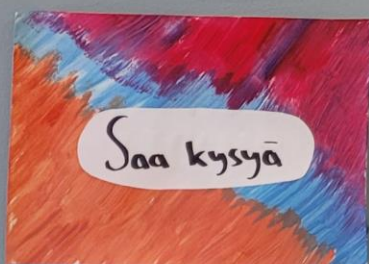
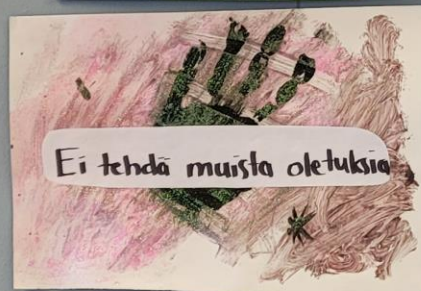
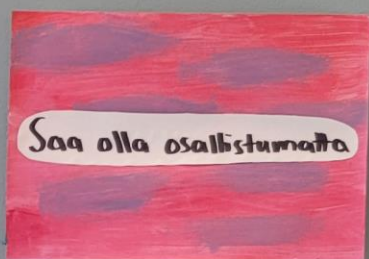
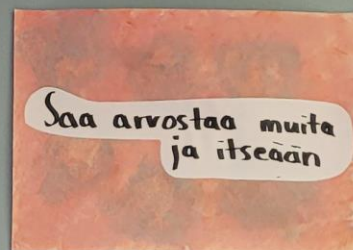
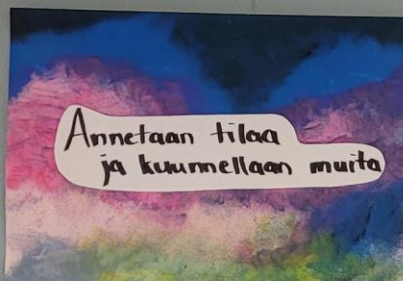
Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

- hallintoasiantuntija Meija Tuominen, kuntademokratian palvelualue etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi

TURVALLISEMMAN TILAN SÄÄNNÖT

**TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS
EIVÄT OLE. NE TEHDÄÄN.**

**VANTAAN KAUPUNGIN TASA-ARVO- JA
YHDENVERTAISUUSTYÖN SUUNNITELMA
STRATEGIAKAUDELLE 2022–2025.**

SISÄLLYSLUETTELO

PITÄISIKÖ VAIN ANTAA OLLA?	4
OSA 1. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTYÖMME KEHYKSET	7
1.1. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia	7
1.2. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusviranomaiset Suomessa	9
1.3. Tasa-arvopoliittikka	11
1.4. Mitä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ja -työ tarkoittavat?	12
1.5. Mitä syrjintä tarkoittaa? Mitä on positiivinen erityiskohtelu?	15
1.6. Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön perusta	18
1.7. Tämän suunnitelman rakenne	22
OSA 2. TOIMINNALLINEN TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS	25
2.1. Toiminnallinen tasa-arvotyö	25
2.1.1. Luottamushenkilöiden toiminta	26
2.1.2. Sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulman integroiminen perustyöhön	31
2.1.3. Tasa-arvon edistäminen kouluissa ja oppilaitoksissa	39
2.1.4. Syrjimättömyys sukupuolen perusteella	46
2.1.5. Sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy	50
2.2. Toiminnallinen yhdenvertaisuustyö	53
2.2.1. Syrjimättömyys	54
2.2.2. Viranomaisen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta	62
2.2.3. Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta	66
OSA 3. HENKILÖSTÖPOLIITTINEN TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS	68
3.1. Henkilöstöpoliittinen tasa-arvotyö	69
3.1.1. Tasa-arvolain asettamat velvoitteet työnantajalle	70
3.2. Henkilöstöpoliittinen yhdenvertaisuustyö	74
3.3. Toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi	76
LIITE 1	81
LIITE 2	85

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 28.2.2022

Vantaan kaupunki 02/2022

Hallintoasiantuntija Meija Tuominen, kuntademokratian palvelualue

Kansikuva Nicehearts ry:n toimistolta Tikkurilasta. Kuvaaja Sanna Heikkinen,
Nicehearts ry 2022.

PITÄISIKÖ VAIN ANTAA OLLA?

Suomessa perustuslaki turvaa yhdenvertaisuusperiaatteen, jonka mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Sukupuolten tasa-arvosta ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuudesta säädetään lisäksi tarkemmin tasa-arvolaissa ja yhdenvertaisuuslaissa, ja lähisukuisia sisältöjä on muissakin laeissa. Vantaan kaupunki on yksiselitteisesti sitoutunut tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Edistäminen tarkoittaa aktiivista työtä - sekä puheina että tekoina. Parhaimmillaan edistäminen on silloin, kun se on saatu mukaan tavalliseen päätöksentekoon ja arkipäivän palvelutoimintaan. Tällaista integroivaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä on Vantaalla tehty jo kauan ja olemme saaneet aikaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tavoittelevaa toimintaa useille palvelutoimintamme osa-alueille. Edistämistyötä tietenkin tehdään myös oman henkilöstömme keskinäisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi. Onko Vantaa siis jo nyt tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kaupunki asukkailleen, asiakkailleen ja työntekijöilleen?

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ei voi sanoa kehittyneen aikojen saatossa johdonmukaisesti tai siten, että nyt ne jo ovat ja joista voimme tämän "olemisen" pohjalta esittää yleispäteviä totuuksia, esimerkiksi että Suomessa jo on sukupuolten tasa-arvo. Kaikki saavutukset ovat vaatineet työtä ja uusia huomiota tarvitsevia asioita tulee lisää. Onkin osuvampaa sanoa, että tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta on tehty ja tehdään ja viime kädessä me kaikki teemme omassa arkipäivän työssämme ja kaikessa muussakin toiminnassamme.

Niin ikään pelkät oikeudet ja muodollisesti yhtäläiset mahdollisuudet eivät välttämättä riitä tuottamaan tosiasiallista tasa-arvoista ja yhdenvertaista lopputulosta jossakin asiassa. Suomessakin jotkut sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden vajeet vain pysyvät tai positiivinen kehitys kulkee niissä etanan vauhdilla. Kaikille samaa ja yhtä paljon -periaatteella ei saada aikaan sen paremmin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kuin laatuakaan, koska

ihmisten lähtökohdat, valmiudet, tarpeet jne. vaihtelevat suuresti. Teemme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötämme yhä polarisoituneemmassa ilmapiirissä ja koko työn tarve asetetaan kyseenalaiseksi. Saavutuksia pitää niin ikään varmistella yhä uudelleen. Lyhyesti sanottuna tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden työskä on loputon. Pitäisikö siis vain antaa olla tai jättää työ muiden tehtäväksi?

Ei todellakaan pidä antaa olla, sillä kunnat ovat paljon vartijoita tässäkin asiassa. Meidän tulee olla tietoisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvajeista omassa maassamme sekä koko maailmassa ja jatkaa määrätietoista työtämme ollaksemme omassa toiminnassamme syrjimättömiä ja edistääksemme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Edistämiseen meillä on hyvät mahdollisuudet palvelujemme ja kumppanuuksemme kautta. Ymmärrämme myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkityksen mainetekijänä työvoiman ja asukkaiden saamiseksi ja laadun, tuottavuuden sekä hyvinvoinnin osatekijänä. Kestävää kehitystä ei voi rakentaa välinpitämättömyyden toimintakulttuurille.

Tässä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa strategiakaudelle 2022–2025 jatkamme edistämistyötämme lakien ja jo hyviksi havaittujen menetelmien ja toimintatapojen perustalta. Vahvistamme joitakin osa-alueita ja teemme uusia avauksia, sillä nykypäivän haasteita ei voiteta eilisen agendalla ja toimintatavoilla.

On paikallaan tuoda julki kaksi rajausta. Ensinnäkin tämä suunnitelma on kaupunkitasoinen eli koko organisaatiota koskeva, tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain vaatima suunnitelma, jossa luodaan suuntaviivoja sille, että olemme kaupunkina tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä. Tässä suunnitelmassa ei voida mennä sisälle satoihin yksittäisiin palveluihin, joten organisaatiomme toimialat ja palvelualueet jatkavat kukin omaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluaan tämän kaupunkitasoisen suunnitelman perustalta. Toinen rajaus on se, että emme voi ottaa tällä suunnitelmalla kokonaisvaltaisesti haltuun esimerkiksi eriarvoisuuden, köyhyyden, syrjäytymisen, hyvinvoinnin vajeiden, turvattomuuden ja/tai väkivallan vastaista työtä. Näitä laajoja ongelma-alueita käsitellään muissa ohjelmissa ja suunnitelmissa – ja niissä tulee huomioida sukupuolen, iän, alkuperän, perhesuhteiden, terveydentilan jne. merkitys.

Kiitän hallintoasiantuntija Meija Tuomista tämän suunnitelman valmistelusta. Lupaani itse tehdä parhaani ja kutsun kaikki Vantaan kaupungin toimijat ja yhteistyökumppanit mukaan sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Vainojen uhrien muistopäivänä 27.1.2022

Ritva Viljanen
kaupunginjohtaja

OSA 1. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTYÖMME KEHYKSET

1.1. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat ihmisoikeuksia. Niillä on vahva suoja laissa ja useissa kansainvälisissä sopimuksissa. Suomessa ne ovat perustuslakiin kirjattuja perusoikeuksia:

Suomen perustuslaki (1999/731) 2 luku Perusoikeudet 6 § Yhdenvertaisuus:

“Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista määrättäessä, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.”

Sukupuolten tasa-arvon edistämisestä säädetään tarkemmin laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986), jota kutsutaan yleisesti tasa-arvolaksi. Tasa-arvolakia on osauudistettu vuosikymmenten varrella monin uusin sisällöin. Kuntia päätöksentekijänä, palvelujen antajana ja työnantajana koskevat velvoitteet ovat laajat. Niitä käsitellään omina kokonaisuuksinaan tämän suunnitelman osassa 2 (pätöksenteko ja palvelut) ja osassa 3 (työnantajan velvoitteet).

Yhdenvertaisuuslain kokonaisuudistus tuli voimaan vuoden 2015 alussa. Yhdenvertaisuuslaki sisältää laajan syrjimättömyyssuojan 13 nimetyllä henkilöön liittyvällä perusteella (8 §). Tasa-arvolain tapaan se sisältää myös velvoitteita yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

On myös muita lakeja, joiden sisällöissä on vahvoja yhteyksiä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Tällaisia ovat esimerkiksi rikoslaki, hallintolaki, työsopimuslaki, laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta sekä työturvallisuuslaki.

Tasa-arvolaki kokonaisuudessaan:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609>

Yhdenvertaisuuslaki kokonaisuudessaan:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>

Tässä suunnitelmassa tasa-arvolla tarkoitetaan sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuudella syrjimättömyyttä yhdenvertaisuuslaissa mainituilla henkilöön liittyvillä perusteilla.

Kuva: Sakari Manninen

1.2. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusviranomaiset Suomessa

Suomessa toimii lakien jaon mukaisesti kaksi itsenäistä ja riippumatonta valvontaviranomaista, jotka on sijoitettu oikeusministeriön hallinnonalalle.

Tasa-arvovaltuutettu valvoo tasa-arvolain (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta) noudattamista. Hänen toimistostaan saa ohjeita ja neuvoja tasa-arvon edistämiseen, tasa-arvolakiin liittyvissä kysymyksissä sekä sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvissa syrjäntäepäilyissä.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu edistää yhdenvertaisuutta ja puuttuu syrjintään (ks. syrjimättömyysperusteet yhdenvertaisuuslain 8 §). Valtuutettu toimii myös kansallisena ihmiskaupparaportoijana, maasta poistamisen täytäntöönpanon valvojana sekä ulkomaalaisten oikeuksien ja aseman edistäjänä. Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston puoleen voi kääntyä yksittäisissä tapauksissa ja neuvonnan saamiseksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on valtioneuvoston nimittämä itsenäinen ja riippumaton oikeusturvaelin. Se valvoo yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain noudattamista yksityisessä toiminnassa sekä julkisessa hallinto- ja liiketoiminnassa. Yhdenvertaisuuslain valvonta työelämässä ei kuulu lautakunnan toimivaltaan.

Oikeusministeriöön on sijoitettu vielä kaksi muutakin itsenäistä ja riippumatonta valtuutettua. **Lapsiasiavaltuutetun** toimisto edistää lasten oikeuksien toteutumista monin tavoin YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen pohjalta.

Lapsiasiavaltuutetulla ei kuitenkaan ole toimivaltaa yksittäisen lapsen tai perheen asioissa. Vuoden 2021 lopulla on aloittanut työnsä kokonaan uusi valtuutettu, **vanhusasiavaltuutettu**. Hän on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, joka toimii yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston yhteydessä. Valtuutetun tehtävänä on edistää ikääntyneiden oikeuksien toteutumista. Vanhusasiavaltuutetun tehtävät painottuvat ennakolliseen vaikuttamiseen sekä seurantaan ja arviointiin, sillä hänellä ei ole toimivaltaa ratkaista yksittäistapauksiin liittyviä kanteluita.

Valtionhallinnossa on lisäksi kaksi erityistä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustahoa. Sosiaali- ja terveysministeriöön kuuluva **tasa-arvoyksikkö** (TASY) valmistelee ja kehittää tasa-arvolainsäädäntöä ja hallituksen tasa-arvopolitiikkaa, edistää sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista valtionhallinnossa sekä hoitaa EU:n tasa-arvojuridiikkaan ja -politiikkaan sekä kansainvälisiin tasa-arvoasioihin liittyviä tehtäviä. Tähän yksikköön on hallinnollisesti sijoitettu myös parlamentaarisen tasa-arvoasiain neuvottelukunnan (TANE) viranhaltijoiden työ. Oikeusministeriössä sijaitsevan **itsehallinto- ja yhdenvertaisuusyksikön** tehtävänä on edistää yhdenvertaisuutta ja hyviä etnisiä suhteita, edistää ja seurata kielellisten oikeuksien toteutumista sekä huolehtia kielilaisissa (423/2003) oikeusministeriölle säädetyistä tehtävistä. Yksikössä myös edistetään saamelaisen kulttuuri-itsehallintoa ja sovitetaan yhteen saamelaisasioiden käsittelyä valtioneuvostossa. Yksikössä valmistellaan Ahvenanmaan maakunnan itsehallintoa koskevia asioita sekä huolehditaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan, kieliasiain neuvottelukunnan ja viittomakieliasioiden neuvottelukunnan asettamisesta.

Suomessa on lisäksi monenlaista toimintaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioissa. Esimerkiksi Tasa-arvotiedon keskus (THL:ssä) ja Tilastokeskus tuottavat ja keräävät laaja-alaista tietoa päätöksenteon ja alan toiminnan tueksi. Suomalainen media pitää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioita vahvasti esillä. Järjestötoimintaa on paljon. Tasa-arvotyön saralta mainittakoon tässä ammattiyhdistysliike, puolueiden naisjärjestöt sekä monenlaiset suuret ja pienet naisjärjestöt ja miesjärjestöt kattojärjestöineen. Yhdenvertaisuusasioissa järjestöt organisoituvat usein jonkin asian tai asiakokonaisuuden perustalle, esimerkiksi lasten oikeuksien, etnisen yhdenvertaisuuden, seksuaalisen tasavertaisuuden tai erilaisten toimintarajoitteiden ja sairauksien pohjalta. Kuntaliitto ja monet kunnat, mukaan lukien Vantaa, ovat niin ikään mukana tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävissä verkostoissa ja toiminnoissa.

1.3. Tasa-arvopolitiikka

Suomessa valtiolla - ja koko julkisella sektorilla - on vahvat velvoitteet edistää tasa-arvoa kaikessa toiminnassaan. Edistäminen tapahtuu kaksoisstrategialla, joka sisältää sekä erityistoimia tasa-arvon esteiden poistamiseksi että sukupuolinäkökulman integrointia kaikkeen päätöksentekoon. Suomalainen tasa-arvopolitiikka perustuu EU-oikeuteen ja kansainvälisiin sopimuksiin, tasa-arvolakiin sekä hallitusohjelmaan. Hallitukset ovat jo pitkään laatineet lisäksi tasa-arvo-ohjelmia, joista viimeisin on Marinin hallituksen *Suomi tasa-arvon kärkimaaksi - Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2020–2023*. Ohjelman noin 50 toimenpidettä jakautuvat seuraavien otsikoiden alle:

- Työelämän ja taloudellisen päätöksenteon tasa-arvon parantaminen
- Työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen ja hoivan nykyistä tasaisempi jakaminen
- Sukupuolten tasa-arvon edistäminen varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa
- Naisiin kohdistuvan ja lähisuhdeväkivallan vähentäminen
- Sukupuolivähemmistöihin kuuluvien ihmisten aseman parantaminen
- Sukupuolten tasa-arvon edistäminen keskeisissä uudistuksissa ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen
- Sukupuolten tasa-arvon edistäminen Euroopan unionissa ja kansainvälisessä toiminnassa.

Vastaavanlaista yhdenvertaisuusohjelmaa ei ole, mutta tasa-arvo-ohjelmassa todetaan, että huomiota on kiinnitettävä sukupuolen lisäksi tai yhteydessä myös muun muassa sosioekonomiseen asemaan, ikään ja etniseen taustaan (intersektionaalinen lähestymistapa). Suuri osa maamme tasa-arvopolitiikasta liittyy kiinteästi kuntien ja tulevien hyvinvointialueiden työhön, joten hallituksen tasa-arvo-ohjelma on relevantti myös kunnalliselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelulle.

Suomi tasa-arvon kärkimaaksi:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162588>

1.4. Mitä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ja -työ tarkoittavat?

Kuulemme ja käytämme käsitteitä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eri yhteyksissä eri tavoilla, ja meistä jokaisella on sekä jaettu että viime kädessä omia käsityksiä siitä, mitä ne tarkoittavat ja miten niitä kuuluisi käyttää. Tähän Vantaan kaupungin suunnitelmaan käsitteet tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tulevat "annettuina" erityislainsäädännön suunnitteluvaiheiden myötä.

Tässä kontekstissa tasa-arvo tarkoittaa sukupuolten tasa-arvoa. Sukupuoli on vaikeasti määriteltävissä oleva käsite. Biologis-lääketieteellinen sukupuoli määritetään geneettisten, anatomisten ja hormonaalisten ominaisuuksien ja luokittelujen pohjalta. Sosiaalinen sukupuoli käsittää monenlaiset kulttuuriset sukupuoleen liittyvät odotukset ja keskimääräiset sukupuolten väliset erot yhteiskunnassa. Juridisella sukupuolella tarkoitetaan esimerkiksi henkilötunnuksen tai passin sukupuolimerkintää. Binaarinen jako naiset/miehet ei ole riittävä tapa määritellä sukupuoli ja tasa-arvolaissakin intersukupuolisuus, henkilön kokemus omasta itsestään (sukupuoli-identiteetti) ja sukupuolen ilmaisu esimerkiksi pukeutumisella tai käytöksellä kuuluvat syrjintäsuojan piiriin. Sukupuolten tasa-arvolla tarkoitetaan laajassa katsannossa sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Muodollisen tasa-arvon lisäksi on syytä tarkastella tosiasiallista eli lopputuloksen tasa-arvoa eri asiakokonaisuuksissa ja tilanteissa. Sukupuolten tasa-arvoon tai tasa-arvovajeisiin vaikuttavat sukupuolen ohessa myös muut yhteiskunnallista eriarvoisuutta aiheuttavat tekijät.

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän iästään, alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan, vakaumuksestaan, mielipiteestään, poliittisesta toiminnastaan, ammattiyhdistystoiminnastaan, perhesuhteistaan, terveydentilastaan, vammaisuudestaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Yhdenvertaisuuden toteutumiseen tai vajeisiin vaikuttaa usein useampi kuin vain yksi henkilöön liittyvä peruste ja sukupuolella on merkitystä myös yhdenvertaisuuskysymyksissä. Tämän takia sekä yhdenvertaisuus- että tasa-

arvoasioissa tarvitaan moniperusteista tarkastelua syrjimättömyyden ja tasavertaisten mahdollisuuksien varmistamiseksi.

Kunnan toimintojen tulee edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Pelkät toimijoiden ”hyvät asenteet” eivät tähän riitä, eikä sellaisenaan sekään, että kunnalla on suuri määrä hyviä palveluja, joita kaikki saavat käyttää. Tällaiset asiat luovat edellytyksiä, mutta lisäksi tarvitaan edistämistyötä. **Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä tarkoitetaan tietoa, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä toimintaa, jossa arvioidaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ja edistämistä toiminnan eri lohkoilla ja toteutetaan tarvittaessa perusteltuja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushakuisia muutoksia toiminnan toteutukseen.**

Nykypäivänä tällainen työ rakentuu neljälle elementille:

1. *Monimuotoinen edustus* (sukupuoli, ikä, alkuperä, kieli jne.) kyseessä olevassa toiminnassa, esimerkiksi valmistelussa tai päätöksenteossa. Edustuksen yksipuolisuutta voidaan monipuolistaa esimerkiksi osallistamalla tai kuulemalla eri väestöryhmiä, kansalaisjärjestöjä ja organisaation omia vaikuttajatoimielimiä.
2. *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustiedon hankkiminen ja käyttäminen.* Sekä määrällistä että laadullista tietoa on saatavilla monenlaisista lähteistä sekä valtakunnallisesti että paikallisesti. Työtä ei pidä rakentaa esimerkiksi olettamuksille, yleistyksille, stereotypioille, mielipiteille tai henkilökohtaisille kokemuksille.
3. *Valtavirtaistaminen* (mainstreaming). Tämä käsite tarkoittaa lyhyesti sanottuna strategiaa, jolla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat integroidaan mukaan kaikkien tavanomaiseen työhön ja kaikkien toimijoiden asiaksi.

4. *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelusta vastaava asiantuntijataho*, joka tukee organisaation johtoa, asiantuntijoita ja muita toimijoita integroimisessa. Vantaan kaupungin hallintosäännössä toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen kuuluu kuntademokratian palvelualueen tehtäviin. Henkilöstöpoliittinen edistämistyö on työnantajan ja ammattijärjestöjen työsarkaa.

Nämä elementit muodostavat kokonaisuuden, jossa jokainen osa on tärkeä onnistuneelle lopputulokselle. Käytännön työhön kuuluu muun muassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua, -koulutuksia, -hankkeita ja -työkalujen käyttämistä.

Kuva: Anna Eskola

1.5. Mitä syrjintä tarkoittaa? Mitä on positiivinen erityiskohtelu?

Mitä syrjintä on? Yleisen määritelmän mukaan syrjintä on sitä, että jossakin asiassa tai tilanteessa joku henkilö tai ihmisryhmä asetetaan muita heikompaan tai huonompaan asemaan jollakin tunnistettavalla perusteella, esimerkiksi sukupuolen, alkuperän tai vammaisuuden takia. Syrjintä jaetaan usein neljään pääryhmään:

- 1) välitön eli suora syrjintä
- 2) välillinen eli epäsuora syrjintä
- 3) häirintä ja
- 4) käsky tai ohje syrjiä.

Näistä haasteellisinta on välillisen syrjinnän havaitseminen ja todeksi osoittaminen. Tällöin jokin näennäisesti neutraali päätös, ohje, sääntö, periaate, perinne, toimintatapa, menettely tms. saa tosiasiasa aikaan sen, että joku henkilö tai ryhmä joutuu muita huonompaan asemaan tarkasteltavana olevassa asiassa. Onkin tärkeää sisäistää, että syrjintää voi tapahtua, vaikka toiminnassa ei olisi tarkoitus toimia syrjivästi. Välillinen syrjintä on käsitteenä lähellä rakenteellista syrjintää, joka tarkoittaa esimerkiksi organisaatioissa olevia *de facto* syrjiviä käytänteitä, joiden vaikutukset ovat tarkoituksella tai tahattomasti syrjiviä.

Syrjinnällä on monenlaisia ilmenemismuotoja. Esimerkiksi läheissyrjintä tarkoittaa sitä, että joku henkilö joutuu syrjityksi ei hänen itsensä, vaan hänen lähipiirissään olevan ihmisen alkuperän, mielipiteen, uskonnon tms. takia. Oletussyrjintä puolestaan perustuu henkilöä koskevaan oletukseen, joka ei välttämättä edes pidä paikkaansa. Syrjintää voi myös tapahtua moniperusteisesti eli monella perusteella yhtä aikaa tai henkilö voi joutua eri tilanteissa syrjityksi eri perusteilla. Syrjintää on myös kohtuullisten mukautusten epääminen.

Kun syrjintää on havaittu, se pitää tietenkin saada loppumaan. Käytettävissä olevat lopettamiskeinot vaihtelevat toimintaympäristön, osapuolten, vastuutahon ja syrjinnän ilmenemismuotojen kaltaisten seikkojen takia, mutta edellytykset syrjinnän loppumiselle ovat, että

- toiminnan lähtökohtana on nollatoleranssi kaikenlaiselle syrjinnälle
- syrjintäväitteet otetaan vakavasti ja käsitellään asianmukaisesti sekä
- toimijat tekevät ennaltaehkäisevää syrjinnän vastaista työtä, mukaan lukien mahdollista välillistä syrjintää selvittävää työtä, osana tavanomaista toiminnan suunnittelua ja toteutusta.

Kaikille samaa ja yhtä paljon -periaate ei välttämättä saa aikaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Erilainen kohtelu, joka perustuu henkilöön liittyvään syyhyn, kuten terveydentilaan tai vammaan, ei lain mukaan ole syrjintää.

Syrjimättömyyteen - kuten myöskin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen - tarvitaan joskus myös **positiivista erityiskohtelua**, joka konkretisoituu positiivisina erityistoimenpiteinä. Positiivinen erityiskohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää. Positiivisella erityiskohtelulla on oltava perus- ja ihmis-oikeuksien kannalta hyväksyttävä tavoite. Sen tulee olla oikeasuhtaista, suunniteltua ja tilapäistä. Tällöin yksilö tai ihmisryhmä tarvitsee ja saa jotakin erityistä päätäkseen kyseessä olevassa toiminnassa "samalle viivalle" muiden kanssa. Positiivisen erityiskohtelun tulee olla perusteltua ja läpinäkyvää. Positiivisista erityistoimenpiteistä parhaiten tunnettuja ovat erilaiset vammaisiin ja toimintarajoitteisiin ihmisiin liittyvät mahdollistavat toimet. Oikeasuhtainen erilainen kohtelu on juridisesti oikeutettua, jos se tosiasiallisesti edistää yhdenvertaisuutta.

Syrjintää voi niin ikään kasautua joillekin ihmisille ja ryhmille. Syrjintä ja syrjäytymisen ovat kuitenkin kaksi eri asiaa. Syrjintä pahentaa ja syventää joidenkin ihmisten ja ihmisryhmien yhteiskunnallista syrjäytymistä, mutta toisaalta elämässään hyvin pärjänneet ja yhteiskuntaan kiinnittyneet ihmiset voivat hekin joutua syrjinnän kohteiksi muun muassa sukupuolensa, poliittisen toimintansa ja/tai perhesuhteidensa takia esimerkiksi työelämässä.

Tämä tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain pohjalle laadittu suunnitelma ei voi ottaa haltuun koko laajaa eriarvoisuuden ongelmakokonaisuutta ja sen monia ilmenemismuotoja. Eriarvoistumisessa, segregaatiokehityksessä ja polarisaatiossa

sukupuolella, iällä, alkuperällä, terveydentilalla jne. on kuitenkin merkitystä ja keskinäisiä kytkentöjä osana kunkin ilmiön tai kehityksen kokonaiskuvaa.

Syrjimättömyyden lisäksi tarvitaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden aktiivista edistämistä. Sitä tehdään eri aloilla ja asiakokonaisuuksissa osin eri tavoin ja keinovalikoima on laaja. Vantaan kaupungin edistämistyöstä kerrotaan tässä suunnitelmassa. Esillä on vain osa kaikesta siitä, mitä olemme jo tehneet, teemme ja tulemme tekemään tällä saralla.

Kuva: Sakari Manninen

1.6. Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön perusta

Innovaatioiden Vantaa -strategia 2022–2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 31.1.2022. Vantaan arvojen yhteydessä todetaan

“Vantaan arvot

Kaupungin arvot ovat yhteinen käsitys siitä, mikä meille on tärkeää ja arvokasta. Ne ohjaavat kaupungin päätöksentekoa ja koko organisaation toimintaa. Toimialoilla voi lisäksi olla oman toimintansa kannalta määriteltäviä eettisiä periaatteita. Vantaan kaupunki sitoutuu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ja syrjimättömiin toimintatapoihin. Tämä edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä kaikessa päätöksenteossa ja kaikissa palveluissa. Vantaa toteuttaa UNICEF:n lapsiystävällisen kunnan periaatteita. Vantaa kuuluu myös Maailman terveysjärjestön WHO:n ikäystävällisten kaupunkien verkostoon.

Avoimuus tarkoittaa päätöksentekomme ja koko toimintakulttuurimme läpinäkyvyyttä. Olemme avoimuuden edelläkävijä. Kuuntelemme, kohtaamme ja jaamme tietoa. Olemme kansainvälinen kaupunki. Sitoudumme keskusteluun ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

Rohkeus on uskallusta nousta tulevaisuuden suunnannäyttäjäksi. Pidämme yllä kokeilemisen kulttuuria, jossa toimimme ennakkoluulottomasti ja haastamme totut tavat. Etsimme ratkaisuja ja käymme vuoropuhelua yli rajojen.

Vastuullisuus tarkoittaa hyvän elämän turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Valmistelussa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset, sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset näkökulmat.

Yhteisöllisyys on osallisuutta, luottamuksen ja yhteishengen luomista sekä sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin. Asukkaat, yritykset, yhteisöt ja työntekijät muodostavat yhdessä vahvan yhteisön ja ovat hyviä kumppaneita toisilleen.”

Vantaan – eli meidän kaikkien – sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoitteluun on edellä ilmaistu yksiselitteisesti. Voimme myös katsoa kunkin arvon yhteyksiä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen:

Avoimuus

- Läpinäkyvä päätöksenteko- ja toimintakulttuuri ei jätä sijaa välinpitämättömyydelle tai syrjinnälle.
- Tieto on valtaa; sen saaminen ja jakaminen ovat keskeisiä demokratian ja osallisuuden edellytyksiä.
- Kaikki osapuolet huomioivaan keskusteluun ja aitoon kansainvälisyyteen tarvitaan kykyä kunnioittavaan dialogiin, jossa ei tingitä tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta ja laajemmin kaikista ihmisoikeuksista.

Rohkeus

- Rohkeutta ei kasvateta pysyttelemällä hiljaa epäkohdista, esimerkiksi suomalaisen yhteiskunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvajeista.
- Totuttujen tapojen ja ennakkoluulojen haastaminen on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön keskeisintä sisältöä esimerkiksi välillisen syrjinnän havaitsemiseksi. Kokeilemisen eli toisin tekemisen kulttuuri kuuluu olennaisesti nykyaikaiseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.

Vastuullisuus

- Sukupuolten tasa-arvo on yksi 17:stä kestävä kehityksen tavoitteesta YK:n Agenda 2030 -kokonaisuudessa ja tasa-arvo tulee YK-strategian mukaan huomioida työssä kaikkien muidenkin tavoitteiden toteutumiseksi. Yhdenvertaisuudella ei ole Agenda 2030:ssä omaa tavoitetta, mutta siihen liittyviä sisältöjä löytyy usean tavoitteen alta.
- Ekologiset, sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset näkökulmat ovat monin tavoin yhteydessä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen.

Yhteisöllisyys

- Osallisuuden toteutumisen edellytys on, että tarkastellaan jo mukana olevien lisäksi sitä, millaiset ihmiset puuttuvat joukosta.
- Yhteishengen luomiseen, sitoutumiseen ja kumppanuuteen tarvitaan sitä, että jokainen voi luottaa siihen, että hän voi olla syrjimättömästi mukana omana itsenään kaikkine ominaisuuksineen.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat laajassa katsannossa ihmisoikeuksia.

Ihmisoikeudet eivät toteudu itsestään, vaan ne vaativat aktiivista työtä sekä valtiolta että kunnalta. Työllämme onkin laaja kansainvälinen ja eurooppalainen viitekehys erilaisten Suomea sitovien sopimusten myötä. Vantaa on myös mukana useissa vapaaehtoisissa sitoumuksissa ja verkostoissa. Näistä mainittakoon erityisesti

- Eurooppalainen tasa-arvon peruskirja (Euroopan kuntien ja alueiden järjestö CEMR; ks. myös kappale 2.1.1)
- Lapsiystävällinen kunta (UNICEF)
- Ikäystävällisten kaupunkien verkosto Global Network for Age-friendly Cities and Communities (WHO)
- Integrating Cities Charter ja European Pillar of Social Rights Pledge (Eurocities-verkosto).

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä tarvitaan itsenäisenä toimintana, mutta myös muussa ja etenkin "lähisukuisessa" suunnittelussa on oltava ymmärrys sukupuolen ja yhdenvertaisuusperusteiden merkityksestä kyseisellä toiminta-alueella. Vantaalla vahvaa synergiaa on jo saavutettu muun muassa vastuullisuustyön (Agenda 2030), kaupunkiturvallisuustyön, hyvinvointityön ja monikulttuurisuustyön kanssa.

Läheinen yhteys syrjimättömyyteen ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämiseen on tiedostettu myös esimerkiksi seuraavilla toiminnan lohkoilla:

- Tietosuoja: henkilöön liittyvän tiedon, esimerkiksi terveydentilaan, perhesuhteisiin, seksuaaliseen suuntautumiseen tai vakaumukseen liittyvän tiedon, tarpeeton kerääminen sekä huolimaton käsittely voi johtaa ihmisen joutumiseen syrjinnän kohteeksi sekä kuntalaisena että työntekijänä.

- Viestintä: asukkaidemme, asiakkaidemme ja työyhteisömme monimuotoisuus ja osin erilaiset tiedonsaannin tarpeet on tosiasia, joka on tunnustettava ja otettava huomioon viestinnän suunnittelussa, toteutuksessa ja kohdentamisessa. Viestintä on myös keino osoittaa Vantaan kaupungin arvostavan monimuotoisuutta ja tekevän aktiivisesti työtä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi.
- Hankinnat: vastuullisessa hankinnassa otetaan huomioon ympäristö- ja talousnäkökulmien lisäksi sosiaalinen vastuullisuus. Vantaalla pyritään aktiivisesti vähentämään vastuullisuuteen liittyviä riskejä koko toimitusketjussa. Kehitämme hankinnan prosesseja, jotta esimerkiksi työntekijöiden riistoa tai ihmiskauppaa voidaan ehkäistä. Vantaalla hankintojen sosiaalisissa kriteereissä on kohta, joka edellyttää kaikilta yli 30 henkilöä työllistäviltä yrityksiltä voimassa olevaa, lakien vaatimukset täyttävää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.

Vantaan kaupungin hallintosäännössä (tätä suunnitelmaa laadittaessa viimeisin 8.11.2021) toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä vastaa kaupunkistrategian ja johdon toimiala ja toimialalla kuntademokratian palvelualue hallintojohtajan johdolla.

Kuva: Pekka Vasantola

1.7. Tämän suunnitelman rakenne

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelussa ja -työssä tarvitaan erontekoja, sillä kaikkea ei voi käsitellä samanaikaisesti tai samalla kokoonpanolla. Keskeinen periaate on sukupuolen merkitykseen keskittyvän, tasa-arvolain vaatiman *tasa-arvotyön* ja yhdenvertaisuuslain syrjimättömyysperusteisiin pureutuvan *yhdenvertaisuustyön* erottaminen toisistaan, joskin parhaimmillaan kummassakin työssä voidaan mennä lakirajan yli ja yhdistää useita perusteita toisiinsa.

Toinen keskeinen periaate on toiminnallisen ja henkilöstöpoliittisen työn erottaminen toisistaan. *Toiminnallisella* työllä tarkoitetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien integrointia päätöksentekoon ja palvelujen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Tällainen suunnittelu kuuluu tavanomaisen johtamisen piiriin. *Henkilöstöpoliittinen* työ sen sijaan tavoittelee oman henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, jolloin huomion ja kehittämistoimien kohteena on esimerkiksi rekrytointi, palkkaus ja palkitseminen, urakehitysmahdollisuudet ja syrjinnän ehkäiseminen henkilöstön keskuudessa. Tällainen työ kuuluu työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen yhteistoiminnan piiriin.

Tämän suunnitelman

- Osassa 1 asetetaan perusta, jolle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyömme rakentuu.
- Osassa 2 linjataan toiminnallista eli päätöksenteon ja palvelujen työtä tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain viitekehyksen mukaisesti.
- Osassa 3 kuvataan, miten henkilöstöpoliittista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä kaupungilla tehdään.

Olemme tehneet toiminnallista suunnittelua vuodesta 2006. Kullekin valtuustokaudelle on laadittu kaupunkitasoinen suunnitelma kulloisine nostoineen, ja toimialat sekä palvelualueet ovat tehneet lisäksi omia nostojaan harkintansa mukaan. Viimeisimmässä *Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana* -suunnitelmassa (2017–) asetettiin toiminnalliselle eli päätöksentekoon ja palveluihin liittyvälle työlle kolmenlaisia toimenpiteitä:

- 1) säilyttäviä, joissa pidetään kiinni jo omaksutusta ja koko työtä kannatteleavasta toiminnasta
- 2) vahvistavia, joilla parannetaan jo olemassa olevia toimintoja ja prosesseja sekä
- 3) uusia avauksia, joita tarvitaan säilyttävien ja vahvistavien toimenpiteiden rinnalle ja siihen, että työmme ei jää polkemaan paikoillaan.

Liite 1 on tiivis kuvaus ja arvio vuosien 2017–2021 toiminnallisista kehittämistoimenpiteistä, jotka omalta osaltaan luovat pohjan työllemme tästä eteenpäin.

Tulevan työn on tarkoitus rakentua jo tehdylle työlle eli toisin ilmaistuna perustalle, jolle on mahdollista rakentaa sekä määrällisesti että laadullisesti etenevää kehittämistä.

Vuosille 2022–2025 tarkoitetut toiminnallisen työn toimenpiteet jaetaan edelleenkin säilyttämisen, vahvistamisen ja uusien avausten ryhmiin. Kussakin asiakokonaisuudessa esitetään lisäksi tavoite, jota kohti olemme liikkumassa esitettyjen toimenpiteiden myötä. Tavoitteet ja toimenpiteet kaudelle 2022–2025 esitetään kootusti liitteessä 2.

Työmme kehykset pähkinäkuoressa

- Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perustuu lakeihin, suomalaisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusviranomaisten linjauksiin, määrälliseen ja laadulliseen tietoon sekä moniperusteiseen lähestymistapaan.
- Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä suunnitelmassa sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuudella syrjimättömyyttä yhdenvertaisuuslaissa olevien henkilöön liittyvien perusteiden pohjalta.
- Teemme eron toiminnallisen (päätoimintakenttä ja palvelut) ja henkilöstöpoliittisen (oma henkilöstömme) suunnittelun ja työn välille.

- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä tarkoitetaan tietoista, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä toimintaa, jossa arvioidaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ja edistämistä toiminnan eri lohkoilla ja toteutetaan tarvittaessa perusteltuja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushakuisia muutoksia toiminnan toteutukseen.
- Olemme strategiassamme yksiselitteisesti sitoutuneet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen kaikessa toiminnassamme.
- Syrjintää on monenlaista ja sitä voi tapahtua, vaikka toiminnassa ei olisi tarkoitus toimia syrjivästi.

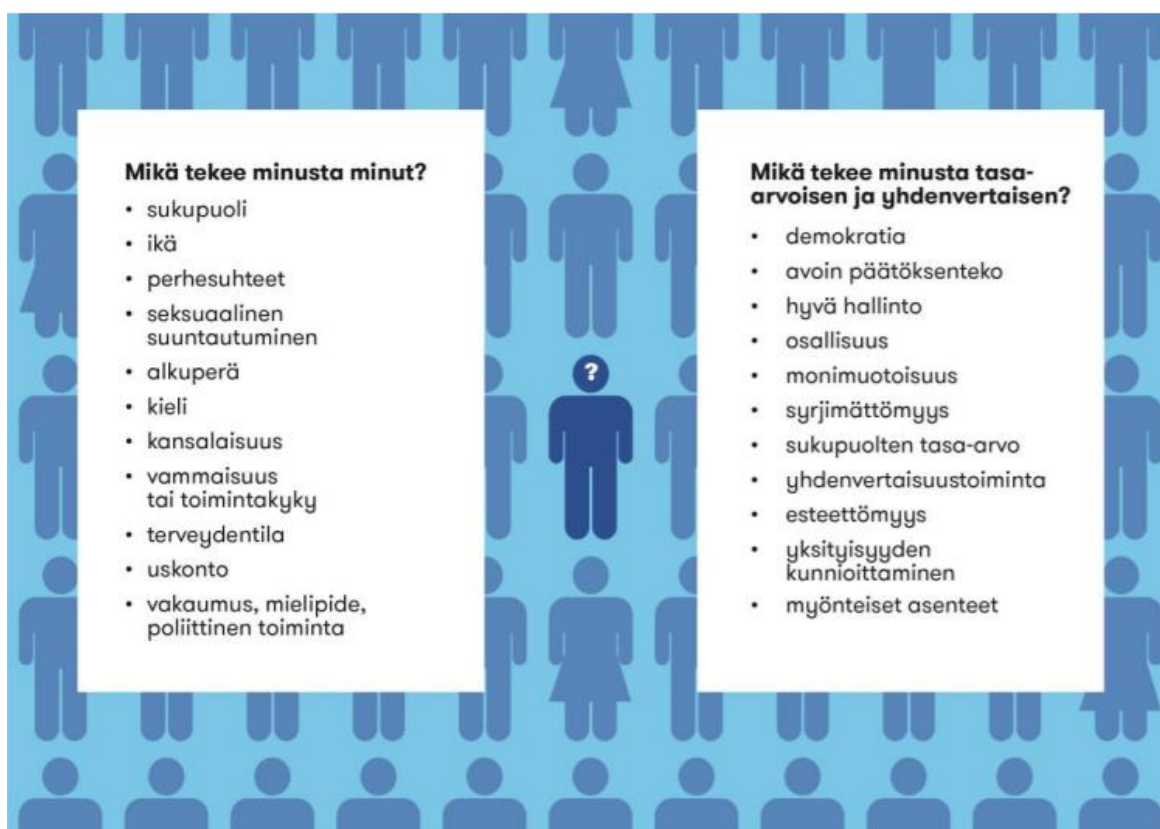
Kuva: Sami Lievonen

OSA 2. TOIMINNALLINEN TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

2.1. Toiminnallinen tasa-arvotyö

Toiminnallinen tasa-arvotyö tarkoittaa suunnittelua, toimenpiteitä ja arviointia eli toimintaa, jonka tavoitteena on sukupuolten syrjimättömyys päätöksenteossa ja palveluissa ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen päätöksenteon ja palvelujen avulla.

Pyrimme kohti moniperusteista työtä. Moniperusteinen tasa-arvotyö tarkoittaa lähestymistapaa, jossa otetaan työn kohteena olevassa asiassa sukupuolen lisäksi huomioon yhdenvertaisuusperusteita, kuten ikä, alkuperä, kieli tai vakaumus. Samaan tapaan moniperusteisessa yhdenvertaisuustyössä huomioidaan yhdenvertaisuusperusteiden lisäksi sukupuolen merkitys tarkastelussa olevassa asiassa.

2.1.1. Luottamushenkilöiden toiminta

Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano

Tasa-arvolain 4 a §

“Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Jos julkista valtaa käyttävällä toimielimellä tai virastolla, laitoksella taikka kunta-, hyvinvointialue- tai valtioenemmistöisellä yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimielimessä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita tässä pykälässä tarkoitettuihin toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.”

Suomessa ns. 40 prosentin sukupuolikiintiö toimielimissä tuli voimaan vuonna 1995. Sen taustalla oli sitkeä ja paikoin erittäin vahva naisten aliedustus päätöksentekelimissä, joiden jäseniä ei äänestetä yleisillä vaaleilla (esimerkiksi kaupunginhallitus ja lautakunnat). Toimielinten jäsenyyteen voi pätevytyä monin eri tavoin ja sukupuolikiintiöinti ei aiheuta pätevyysvajeita. On myös hyvä muistaa, että silloin kun sukupuolikiintiöitä sovelletaan, jokainen jäsen on kiintiöinnin piirissä. Sukupuolikiintiöiden toteutuminen varmistetaan virkatyönä silloin, kun toimielinten kokoonpanot tuodaan päätöksenteon valmisteluun.

Pelkkä sukupuolten edustus tai tasapuolinenkaan edustus esimerkiksi toimielimissä ei tarkoita todellista tasa-arvoa tai takaa tasa-arvonäkökulmien mukanaoloa päätöksenteossa (ks. luku 1.4). Onkin tärkeää, että puolueet sekä valtakunnallisessa että paikallisessa toiminnassaan ovat tietoisia monenlaisista tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvistä kysymyksistä ja että poliitikot toimivat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushakuisesti. Tällainen tietoisuus ja toiminta luovat tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kulttuuria kaikkeen päätöksentekoon.

Eurooppalainen tasa-arvon peruskirja

Vantaa allekirjoitti Euroopan kuntien ja alueiden neuvoston CEMR:n Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan (European Charter for Equality of Women and Men in Local Life) vuonna 2007 kolmantena kuntana Suomessa. Kyseessä on erityisesti poliittisten päättäjien sitoutuminen. Peruskirjassa käsitellään sukupuolten tasa-arvon edistämistä ja moniperusteisen syrjinnän ennaltaehkäisyä monesta näkökulmasta. Se kattaa kuntien ja maakuntien demokraattisen vastuun ja päätöksenteon, johtamisen, palvelut, työnantajaroolin, sukupuoleen perustuvan väkivallan ehkäisyn ja kestävän kehityksen.

Peruskirja: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2020/2067-eurooppalainen-tasa-arvon-peruskirja>

Vaikuttajatoimielimet

Vaikuttajatoimielimillä on oma erityinen roolinsa syrjinnän havaitsemisessa ja ennaltaehkäisemisessä sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisessä. Vantaalla nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta sekä paikallisromanityöryhmä voivat nostaa esiin huomiota vaativia asioita ja saada aikaan keskustelua ja toimenpiteitä varsinaisissa päätöksentekokoelimissa. Tämä edellyttää sitä, että vaikuttajatoimielinten toimijat omaksuvat monimuotoisuutta ja ihmisoikeuksia edistävän toimintatavan ja kehittävät tiedollisia valmiuksiaan näissä asioissa.

Kaiken kaikkiaan poliittisilla luottamushenkilöillä on monia keinoja edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. He voivat esimerkiksi

- perehtyä tasa-arvolakiin ja yhdenvertaisuuslakiin, Eurooppalaiseen tasa-arvon peruskirjaan sekä muihin sitoumuksiimme ja kertoa näistä asioista omassa viestinnässään ja yhteistyössään erilaisten tahojen kanssa
- kehittää omia valmiuksiaan seuraamalla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusaiheista tietoa luotettavilta tahoilta internetissä sekä osallistumalla koulutuksiin ja seminaareihin/webinaareihin

- esittää tietoon perustuvia kysymyksiä, näkökohtia ja toimenpiteitä toimielinten työskentelyssä sekä kaikessa omassa poliittisessa toiminnassaan
- sitoutua ihmisoikeuksien edistämiseen ja tarvittaessa sanoutua yksiselitteisesti irti niitä loukkaavista puheista ja teoista sekä
- ilmaista yksin ja yhdessä muiden kanssa tukensa syrjinnän sekä vihan kohteeksi joutuneille yksilöille ja ryhmille.

TAVOITE

Poliittiset luottamushenkilöt edistävät toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

TOIMENPITEET

Säilyttävä toimenpide:

Sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen strategiassa ja strategiaan pohjautuvassa päätöksenteossa.

Vantaan arvojen yhteydessä todetaan yksiselitteisesti: "Vantaan kaupunki sitoutuu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ja syrjimättömiin toimintatapoihin. Tämä edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä kaikessa päätöksenteossa ja kaikissa palveluissa." Edistäminen tarkoittaa aktiivista toimintaa - ei vain hyvien asioiden kannattamista omissa ajatuksissa. Päätöksenteon tukena on oltava tietoa, jonka pohjalta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuutta voidaan arvioida ja edistää.

Vahvistava toimenpide:

Kaupunginvaltuusto, -hallitus, lautakunnat, nuorisovaltuusto ja vaikuttajatoimielimet saavat tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja ihmisoikeuksiin liittyvää perehdytystä ja koulutusta.

Tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja laajemmin ihmisoikeuskysymykset eivät pysy paikallaan ja myös niiden edistämiseksi tehtävä työ elää ja muuttuu koko ajan. Uutta tietoaakin tuotetaan yhä enemmän. Tämä merkitsee muun muassa sitä, että luottamushenkilöihin kohdistuu odotuksia heidän olla perillä siitä, mitä kaikkea tasa-

arvo ja yhdenvertaisuus merkitsevät 2020-luvulla. Menneiden vuosikymmenten totuudet, hokemat ja toimintamallit pitää nekin kyetä asettamaan kyseenalaisiksi. Koska myös uusia haasteita ilmenee jatkuvasti, luottamushenkilöt tarvitsevat relevanttia koulutusta. Samalla käy mahdolliseksi dialogi eli toisten kuunteleminen ja ajatustenvaihto yli puoluerajojen.

Luottamushenkilöiden koulutusta on jo ollutkin. Se voi olla monenlaista ja erillistä tai integroitua muuhun koulutukseen. Vantaan kaupunginvaltuutetuilta kysyttiin helmikuussa 2021, millaista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutusta he haluaisivat. Annetuista vaihtoehdoista eniten kannatusta saivat vaihtoehdot osana uuden kaupunginvaltuuston perehdytystä, sähköpostit tulossa olevista seminaareista ja julkaisuista sekä puhujavieraiden kuunteleminen. Koulutuksessa vuosina 2022–2025 tullaan ottamaan nämä toiveet huomioon kaikkien toimielinten koulutuksessa.

Uusi avaus:

Sanoutuminen irti vihapuheesta ja turvallisemman yhteisen tilan varmistaminen Vantaan poliittisten luottamushenkilöiden eettisten periaatteiden avulla.

Sananvapauden nojalla ei saa loukata muiden ihmisten keskeisiä oikeuksia. Viime vuosina kaikkialla maailmassa ja myös Suomessa on vahvistunut vihapuhe, jota tuotetaan erityisesti sosiaalisessa mediassa. Asiatonta viestintää ja ”törkeyksiä” on ollut jo ennen someakin, mutta vihapuheessa on keskeistä tarkoituksellisuus, voimakkuus ja kohdentaminen. Viha ilmenee esimerkiksi ihmisarvon alentamisena, nimittelynä, pilkkaamisena, puheiden vääristelynä, perättöminä väitteinä ja kuvankäsittelynä. Vihaamista toteutetaan myös organisoituna toimintana, kuten vihan kohteeksi haluttavien yksilöiden maalittamisena, ja äärimmillään uhkailuna sekä vihatekoina ja -rikoksina. Varsinkin poliittiset toimijat, järjestöaktiivit, viranhaltijat, tutkijat ja ylipäänsä yhteiskunnallisesti aktiiviset ja mediassa puhuvat ihmiset kohtaavat vihaa. Viha ei jakaannu tasaisesti, sillä etenkin naiset sekä erilaiset vähemmistöt, mukaan lukien sukupuoli- ja seksuaali- sekä etniset vähemmistöt, saavat osakseen enemmän ja raaempaa kohtelua kuin muut. Vihatoiminnan keskeisenä tavoitteena on ”paikan osoittaminen” ja vihan kohteiden

äänen hiljentäminen. Vihatoiminnan vastustamisessa on tärkeää, että vihalle ei anneta tilaa. Tähän pyritään muun muassa kansalaisjärjestöistä liikkeelle lähteneellä tavalla luoda tilaisuuksiin ja kokouksiin turvallisempi tila, jolloin kaikenlaiseen syrjivään puheeseen puututaan välittömästi. Poliittisten päättäjien tulee toimia tavalla, joka osoittaa, että asioista voidaan keskustella ja päättää kaikkien ihmisten ihmisarvoa kunnioittavalla tavalla.

Vantaan poliittisten luottamushenkilöiden eettiset periaatteet on luonnos, joka on valmistelussa alkuvuonna 2022.

Kuva: Sakari Manninen

2.1.2. Sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulman integroiminen perustyöhön

Viranomaisen velvollisuus edistää tasa-arvoa

Tasa-arvolain 4 §

“Viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Erityisesti tulee muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista.

Naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen tulee ottaa huomioon 1 ja 2 momentissa tarkoitetulla tavalla palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa.”

Tasa-arvotyön historia on kertomus siitä, kuinka nykypäivän näkökulmasta “itsestään selviä” tasa-arvokysymyksiä on saatu aktiivisella toiminnalla huomion kohteeksi, poliittiselle asialistalle ja parantavien toimenpiteiden piiriin usein vahvan vastustuksen olosuhteissa. Tasa-arvoa ei tarvita vain joissakin tietyissä asioissa, vaan kaikilla elämänalueilla ja kaikenlaisissa asioissa. Emme voi tulla työssämme ja palveluissamme tietoisiksi tasa-arvon edistämisen tarpeista ja mahdollisuuksista, saati muuttaa olosuhteita, jos meidän hallinto- ja toimintatapamme eivät ole tasa-arvohakuisia. Hyvä esimerkki uudesta tasa-arvohaasteesta on koronapandemia, jolla on jo ollut ja tulee olemaan sen päättymisenkin jälkeen monia suoria ja epäsuoria vaikutuksia sekä tasa-arvoon että yhdenvertaisuuteen.

Vantaalla on tehty suunnitelmallista ja perustyöhön kiinnittyvää toiminnallista tasa-arvotyötä noin 15 vuotta. Suuntaviivoja ja painotuksia on asetettu valtuustokauden mittaisissa kaupunkitasoisissa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa.

Vuosien varrella on saatu alulle uusia kohteita ja työmuotoja (uudet avaukset). Niitä on sen jälkeen vahvistettu tai laajennettu saumattomasti seuraavalla suunnittelukaudella (vahvistavat toimenpiteet). Tällä tavoin on käynyt ilmi myös asioita, kohteita, työtapoja ja prosesseja, jotka kannattelevat koko työn onnistumista (säilyttävät toimenpiteet) tai kääntäen niitä, joista ei ole pitkäjänteisen ja tuloksellisen työn pohjaksi.

Arvio kauden 2017–2021 toiminnallisten kärkien toteutumisesta löytyy liitteestä 1. Erityisesti seuraavat toimenpidekokonaisuudet muodostavat työn jatkumoa suunnitelmakaudelle 2022–2025:

- Luottamushenkilöiden toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista vahvistetaan (katso luku 2.1.1).
- Koulujen ja oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua seurataan ja vahvistetaan (katso luvut 2.1.3 ja 2.2.2).
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmia sisällytetään turvallisuutta edistävään ja väkivaltaa vastustavaan työhön (katso alempana tässä luvussa).
- Sukupuolitietoista budjetointia kehitetään (katso alempana tässä luvussa).

TAVOITE

Vantaan kaupunki syventää toiminnallisen tasa-arvotyön tekemistä päätöksenteossaan ja kaikissa palveluissaan.

TOIMENPITEET

Säilyttävä toimenpide:

Jokainen toimiala ja palvelualue määrittelee omat tärkeimmät tasa-arvotyön kohteensa ja toimensa tämän kaupunkitasoisen suunnitelman perustalta.

Kuten aiemminkin, tässä kaupunkitasoisessa suunnitelmassa linjataan, miten kehitymme tasa-arvotyössä kaupunkina eli kaikki yhdessä. Toimialoilla ja palvelualueilla on parhaat edellytykset konkretisoida tämän yleisen suunnitelman perustalta nimenomaan omalle alalleen erityiset kohteensa ja toimensa.

Luottamushenkilöiden osallisuuden (ks. luku 2.1.1) varmistamiseksi toimialojen prioriteettikohteet on hyvä käsitellä lautakunnissa.

Säilyttävä toimenpide:

Kaikessa strategisessa suunnittelussa ja ohjelmatyössä on velvoite ottaa huomioon tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.

Velvoite on ollut jo vuodesta 2006. Emme tavoittele niinkään pitkiä ja yksityiskohtaisia tehtävälistoja, vaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuspohdinnan saamista aikaan kaikille aloille ja sen myötä toimenpiteitä, joilla on aidosti merkitystä.

Vahvistava toimenpide:

Vakiinnutamme talousarviotyöhömmme sukupuolittietoisien budjetoinnin menetelmän käytön toimialojen vuonna 2021 käynnistämien kohteiden avulla.

Sukupuolittietoinen budjetointi (engl. gender budgeting) on lyhyesti ilmaistuna tapa tehdä talousarviotyötä sukupuolittietoisesti ja tasa-arvohakuisesti. Talousarviotyö kaikkine osa-alueineen, prosesseineen ja asiakirjoineen muodostaa kaupunkiorganisaation keskeisimmän ohjauksen, jossa ilmaistaan yhteinen tahto ja jaetaan käytettävissä olevat voimavarat kestäväällä ja perustellulla tavalla lukuisiin erilaisiin palveluihin ja kohteisiin. Julkisten varojen käytön tulee olla paitsi syrjimätöntä (re: välitön ja välillinen syrjintä), myös tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävää (ks. tämän luvun alussa tasa-arvolain 4 §). Resurssien käyttöä ja kohdentamista tulee siten arvioida myös tasa-arvon näkökulmasta ja tehdä tarvittaessa perusteltavissa olevia muutoksia.

Talousarviotyö tarjoaa myös alustan, jolle pitkäjänteinen, kehittyvä ja osallistava tasa-arvotyö voi kiinnittyä. Vantaan hallinto on opetellut sukupuolittietoista toimintatapaa vuodesta 2018 toimialojen johtoryhmien päättämien pilottikohteiden avulla. Vuonna 2021 käynnistyneet kohteet ovat sote-palvelujen tosiasiallinen käyttö, kaupunkiympäristön laatu, harrastaminen sekä oppimisen ja opiskelun tuki.

Sukupuolittietoisien talousarviotyön keskeiset elementit ovat:

- mielekkäiden kehittämiskohteiden valinta
- monipuolisen määrällisen ja laadullisen tiedon hankkiminen kohteiden aihepiireistä
- tiedon analysointi ja keskustelu (eli sukupuolivaikutusten arviointi)
- tasa-arvotyön ja tavoitteiden määrittely kohteena olevassa toiminnassa, mahdollisesti myös mittaroinnin mukaan ottaminen

- tasa-arvotyöstä kertominen relevanteissa talousarvioon liittyvissä asiakirjoissa, mukaan lukien strategiaan ja seurantaan/raportointiin liittyvissä asiakirjoissa ja esityksissä
- rahan ja muiden resurssien osoittaminen tai kohdentaminen tasa-arvotyöhön; tämä tekee tasa-arvotyöstä olemassa olevan ja läpinäkyvän asian.

Sukupuolittietoinen budjetointi ei ole synonyymi kaikelle tasa-arvotyölle. Sen lisäksi tarvitaan integrointia, koulutuksia, hankkeita, kampanjoita ja suunnitelmallista tasa-arvotyötä muun muassa oppilaitoksissa. Tämä kaikki työ puolestaan pitää resursoida asianmukaisesti.

Vahvistava toimenpide:

Teemme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoista turvallisuustyötä.

Uudessa Vantaassa kaupunkiturvallisuustyö eli "arjen turvallisuus" on organisoitu kaikkien asiaksi, poikkitoiminnalliseksi työksi, jota koordinoidaan ja tuetaan kuntademokratian palvelualueella sijaitsevasta kaupunkiturvallisuustiimistä. Turvallisuusasioissa ja -työssä sukupuolella on suuri merkitys muun muassa turvallisuuden ja turvattomuuden kokemisessa, erityyppisten rikosten tekijöiden ja uhrien sukupuolijakaumassa ja naisiin kohdistuvan väkivallan eri muotojen kokonaisuudessa. *Naisiin kohdistuva väkivalta* pitää sisällään väkivallan, joka kohdistuu naisiin suhteettoman paljon, mutta se on myös yläkäsite sukupuolistuneelle väkivallalle, joka kohdistuu vahvasti naisiin ja tyttöihin. Tällaisen väkivallan muotoja ovat muun muassa seksuaalinen väkivalta, pari- ja lähisuhdeväkivalta, vainoaminen, kunniaan liittyvä väkivalta, pakkoavioliitot, naisten sukuelinten silpominen, pakkoabortit, pakkosterilisaatiot sekä seksuaalisessa hyväksikäyttötarkoituksessa tehty ihmiskauppa.

Kaupunginhallituksessa 1.11.2021 hyväksytty Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoinen. Suunnitelmassa on neljä pääteemaa: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Toimialat ovat lisäksi nostaneet sukupuolittetun turvallisuustyön

asialistalle koulujen ja oppilaitosten häirintä- ja väkivaltatilanteet, hyvät väestösuhteet ja kaupunkiympäristön turvallisuuden parantamisen. Näissä kaikissa teemoissa tullaan tekemään myös resurssien käytön arviointia kaikkien sukupuolten turvallisuuden parantamiseksi.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/160647_Vantaan_kaupungin_turvallisuussuunnitelma_2021.pdf

Naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma

<https://oikeusministerio.fi/torjuntaohjelma-2020-2023>

THL:n väkivaltasivusto

<https://thl.fi/fi/web/vakivalta>

Vahvistava toimenpide:

Sisällytämme sukupuolinäkökulman tilastoihin, esitysmateriaaleihin ja esityksiin.

Sukupuolen merkityksen sekä tasa-arvotyön tarpeen ja kohteiden pohdinta on mahdotonta ilman luotettavaa sukupuolen sisältävää tietoa etenkin tilastoissa, jotka muodostavat työmme suunnittelun perustan. Sukupuolijakaumaa ei kerrota läheskään kaikissa tilastoissamme tai jos kerrotaan, kyseistä asiaa ei kumminkaan käsittelyssä tarkastella myös sukupuolen merkityksen näkökulmasta. Esimerkiksi työllisyyden hoidon kvantitatiivisessa tietotuotannossa työllisten, työttömien, asiakkaiden ja toimenpiteisiin osallistuvien sukupuoli käy nykyään jo melko kattavasti ilmi. Esimerkkiasiaassa sukupuolella on suuri merkitys, sillä Suomessa koulutus, ammatit ja työelämä ovat vahvasti eriytyneet sukupuolen mukaan ja lisäksi iän, alkuperän, vammaisuuden jne. kaltaiset yhdenvertaisuusperusteet vaikuttavat yksilöiden ja ihmisryhmien työllistymiseen kiinteässä yhteydessä sukupuolen kanssa.

Työllisyys- ja työttömyystilastoinnissa on siis jo saatu viime vuosina aikaan merkittävää parannusta, mutta muutoin ihmisiä koskeviin tilastoihin ja tilastoja sisältäviin esityksiin tarvitaan laajennusta ja parannusta sukupuolen merkityksen esiin nostamiseksi. Tilastoja esitellään esimerkiksi kaikkien toimialojen

koulutuksissa sekä esityksissä poliittisille päättäjille ja johtoryhmille. Mikäli paikallistason tietoa ei ole mahdollista saada sukupuolen mukaan, usein on mahdollista kehittää sen saamista tai käyttää kyseisessä asiassa valtakunnallista sukupuolen sisältävää tietoa.

Vahvistava toimenpide:

Hyödynnämme hankkeiden tarjoamat mahdollisuudet paremmin.

Kaikilla toimialoilla on jatkuvasti hakuprosessissa ja jo käynnissä kymmeniä eri asioihin keskittyviä ja kooltaan vaihtelevia hankkeita, joissa Vantaan kaupunki on joko päätoimija tai kumppani. Rahoituslähteet vaihtelevat ja joihinkin hankkeisiin on jo rahoittaja vaatinut sukupuoli/tasa-arvonäkökulmia. EU-rahoitukseen perustuviin hankkeisiin (mm. Euroopan sosiaalirahasto ESR+ ja Euroopan aluekehitysrahasto EAKR) sisältyy sisään rakennettuna tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen vaatimus. Joissakin hankkeissa on ilmeisiä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussisältöjä, kun taas toisissa hankkeissa niitä pitää pohtia ja työstää enemmän. Sekä hankkeen työn kohteena oleva toiminta että ylipäänsä vantaalaisen hanketyön kehittyminen hyötyisivät suuresti paremmasta tasa-arvosisältöjen määrittelystä jo hakuvaiheessa. Tähän saakka tasa-arvonäkökulmia on sisällytetty hankkeisiimme vaihtelevasti ja usein kapealla katsannolla, jolloin huomiota on kiinnitetty esimerkiksi vain hankehenkilöstön sukupuolijakaumaan.

Tasa-arvotyötä hankkeissa vahvistetaan alkaneella strategiakaudella priorisoiden:

- ensisijaisesti suurissa hankkeissa ja ohjelmissa, joissa on palkallista henkilöstöä
- EU-osarahoitteisten hankkeiden suunnitteluvaiheessa
- antamalla hanketoimijoille hankkeen alussa tasa-arvokoulutus hankkeen aiheisiin ja toimintoihin sopivalla tavalla
- sisällyttämällä tasa-arvosisältöjä hankkeiden tilaisuuksiin ja julkaisuihin ja
- osallistumalla harkinnan mukaan erityisiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushankkeisiin.

Uusi avaus:

Tunnistamme ja huomioimme koronakriisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutukset pandemian hoidossa ja jälleenrakennustyössä.

Tätä suunnitelmaa laadittaessa alkuvuonna 2022 koronakriisiä on kestänyt noin kaksi vuotta ja sen jatkumisesta tai päättymisestä on vaikea todeta mitään varmaa. Joka tapauksessa jo nyt on tietoa siitä, että pandemian vaikutukset ulottuvat laajalle. Kriisi on kohdellut sukupuolia eri tavoin muun muassa suhteessa terveyteen, henkiseen hyvinvointiin, työllisyyteen, toimentuloon sekä palkattomaan työhön ja hoivaan. Korona sairautena on koetellut jonkin verran enemmän miesten kuin naisten terveyttä ja ollut miehille vaarallisempi. Kouluterveyskyselyn 2021 tuloksista tiedämme, että nuorten ja etenkin tyttöjen hyvinvointi on heikentynyt. Työelämässä naisvaltainen terveydenhuoltoala on ollut koronan vastaisen taistelun eturintamassa ja niin ikään naisvaltaiset alat varhaiskasvatus ja koulutus ovat joutuneet sopeuttamaan toimintaansa ennen näkemättömällä tavalla. Erityisesti naisten työllisyys ja toimeentulo ovat heikentyneet ja lähisuhdeväkivalta, mukaan lukien naisiin kohdistuva väkivalta, on lisääntynyt. Yhdenvertaisuusnäkökulmasta korona on osunut kaikkein pahiten ihmisryhmiin, jotka ovat jo muutoinkin heikoimmassa asemassa eli esimerkiksi osaan maahanmuuttajista, etnisiin vähemmistöihin, pienituloisiin sekä epävarmassa työmarkkina-asemassa oleviin. Vantaan kaupungin elvytystoimenpiteiden toteutuksessa ja kohdentamisessa tulee olla tieto ja ymmärrys pandemian vaikutuksista tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Tätä varten tulee hankkia tietoa, ennakkoarvioida toimenpiteiden vaikutukset eri sukupuoliin, ikäryhmiin, heikossa asemassa oleviin ryhmiin jne. ja tehdä jälleenrakennustyötä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushakuisesti.

Uusi avaus:

Määrittelemme ja käynnistämme sukupuolten eriytymistä lieventäviä toimenpiteitä.

Suomessa sukupuolten eriytyminen (segregaatio) koulutuksessa ja työelämässä on erittäin vahvaa verrattuna muihin Pohjoismaihin ja Euroopan unionin maihin. Kuvaavaa on, että Suomessa vain 9,8 prosenttia palkansaajista työskentelee ns.

tasa-ammateissa, joissa on naisia ja miehiä suunnilleen yhtä paljon eli 40–60 prosenttia (Tilastokeskus 2018). Lukuisilla koulutusaloilla huomattava enemmistö ja jopa yli 90 prosenttia alan opiskelijoista on samaa sukupuolta. Eriytymisellä on monenlaisia vaikutuksia: esimerkiksi yksilöiden on vaikea tehdä sukupuolelleen epätyypillisiä koulutus-, ammatti- ja uravalintoja, eriytyminen pitää yllä sukupuoliin liittyviä stereotypioita ja palkkaeroja ja monet alat hyötyisivät monimuotoisemmasta sukupuolten edustuksesta.

Olemme tulleet vuosien varrella tietoisiksi eriytymisestä ja sen vaikutuksista erilaisissa tasa-arvokoulutuksissa, mutta emme ole pohtineet mitä se merkitsee kuntatyömme eri osa-alueilla, ja millaisiin eriytymistä lieventäviin toimiin meillä on toiminnallisessa tasa-arvotyössä mahdollisuuksia omin voimin tai yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Pyrimme nyt löytämään jokaisella toimialalla kohteita ja toimenpiteitä, joita voimme lähteä toteuttamaan. Työ on väistämättä hidasta, tulosten mittaaminen vaikeaa emmekä välttämättä tiedä mikä on nimenomaan meidän toimenpiteidemme seurausta. Voimme kuitenkin hyödyntää suunnittelussa ja itse työssä lukuisten sukupuolisegregaation vastaisten hankkeiden tuottamaa tietoa ja työkaluja.

Kuva: Sakari Manninen

2.1.3. Tasa-arvon edistäminen kouluissa ja oppilaitoksissa

Tasa-arvon toteuttaminen koulutuksessa ja opetuksessa

Tasa-arvolain 5 §

“Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.”

Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa

Tasa-arvolain 5 a §

“Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintasuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.”

Koulutuksen ja opetuksen kontekstissa on hyvä huomioida se, että koulutusalalla laajassa käytössä ja ihanteena oleva *koulutuksellinen tasa-arvo* merkitsee muutakin kuin sukupuolten tasa-arvoa (vrt. tasa-arvolaki). Perinteisesti koulutuksen tasa-arvolla on tarkoitettu ja tavoiteltu sitä, että yksilöllä olisi mahdollisuus kouluttautua haluamallaan tavalla oman taustan tai varallisuuden asettamatta sille esteitä. Viime vuosina käsite on vetänyt puoleensa muitakin sisältöjä kulloisenkin laajemman

aihepiiriin mukaan ja koulutuksellinen tasa-arvo halutaan nykyään nähdä myös välineenä torjua tai lieventää esimerkiksi eriarvoisuutta ja syrjäytymistä.

Koulutuksellisen tasa-arvon viitekehyksessä esimerkiksi lähikouluperiaate on tärkeä lähtökohta.

Sukupuolten tasa-arvon edistäminen varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa on tärkeässä roolissa suomalaisessa tasa-arvopolitiikassa. Tilannekuvaa löytyy muun muassa Marinin hallituksen tasa-arvo-ohjelmasta 2020–2023:

- jo pieniin lapsiin kohdistetaan sukupuolittuneita odotuksia ja lapset omaksuvat varhain sukupuoliin liitetyn rooliin
- Suomessa koulussa sukupuolten osaamiserot ovat suuret; esimerkiksi PISA-tutkimuksen 2018 tulosten mukaan tyttöjen ja poikien välinen lukutaidon osaamisero oli OECD-maiden suurin ja tytöt menestyivät matematiikassa toista kertaa peräkkäin tilastollisesti merkitsevästi poikia paremmin
- tytöt ja pojat tekevät opinnoissaan sukupuolittuneita valintoja; etenkin valinnalla pitkän ja lyhyen matematiikan välillä on merkittäviä seurauksia tuleville opinnoille ja työelämään hakeuduttaessa
- sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kohdistuu väkivaltaa, kiusaamista ja syrjintää
- poikien syrjäytyminen on yleisempää, kun taas tytöillä todetaan useammin mielenterveyden ongelmia
- sukupuolella, sosioekonomisella taustalla ja maahanmuuttajataustaisuudella on erilaisia yhteisvaikutuksia; lisäksi esimerkiksi oppilaiden vanhempien sosioekonomisen aseman yhteys koulussa osaamiseen on voimistunut viimeisen vuosikymmenen aikana.

Opetushallituksen antamissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2018) todetaan:

”Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä. Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta.

Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten

esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Varhaiskasvatus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennakko-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.”

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaan:

“Peruskouluaikana oppilaiden käsitys omasta sukupuoli-identiteetistä ja seksuaalisuudesta kehittyy. Oppiva yhteisö edistää arvoillaan ja käytänteillään sukupuolten tasa-arvoa ja tukee oppilaita oman identiteetin rakentumisessa. Opetus on lähestymistavaltaan sukupuolitietoista. Yhteisö rohkaisee oppilaita tunnistamaan omat mahdollisuutensa sekä suhtautumaan eri oppiaineisiin, tekemään valintoja ja sitoutumaan opiskeluun ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja. Oppimisympäristöjä, työtapoja ja opetusmateriaaleja valitsemalla ja kehittämällä luodaan näkyvyyttä inhimillisen moninaisuuden arvostamiselle.”

Lukion opetussuunnitelma (2019) edellyttää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen osalta seuraavaa:

”Lukio edistää kaikessa toiminnassaan yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa. Yhteisön jäsenet tulevat kuulluiksi, kohdatuiksi ja kohdelluiksi samanarvoisina. Oikeudenmukaisuuden, turvallisuuden ja hyväksytyksi tulemisen kokemukset luovat luottamusta ja edistävät työrauhaa. Kiusaamista, häirintää, väkivaltaa, rasismia tai syrjintää ei hyväksytä, vaan niitä ennaltaehkäistään ja niihin puututaan. Yhdenvertainen kohtelu edellyttää sekä perusoikeuksien ja osallistumisen mahdollisuuksien turvaamista kaikille että yksilöllisten tarpeiden huomioon ottamista ja arvostamista. Opetus on sukupuolitietoista ja jokaisen yksilöllisyyttä kunnioittavaa. Oppiva yhteisö rohkaisee opiskelijaa tunnistamaan omat arvonsa,

asenteensa ja voimavaransa. Opiskelijaa ohjataan suhtautumaan eri oppiaineisiin ja valintoihin ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja sekä suuntautumaan tulevaisuuteensa ja omiin päämääriinsä avoimin mielin.”

Ammatillisessa koulutuksessa ammatillisten tutkintojen perusteissa esitetään elinikäisen oppimisen avaintaitoja:

- toiminta suvaitsevaisesti ymmärtäen erilaisia näkökantoja ja tehdä kompromisseja
- toiminta vastuullisesti ottaen huomioon sosiaalisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden, tasa-arvon ja yhteenkuuluvuuden, oikeudenmukaisuuden, rauhan ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämisen ja toisten kunnioittamisen periaatteet
- toiminta sekä itsenäisesti että erilaisissa verkostoissa motivoivalla ja muita arvostavalla tavalla
- oman identiteetin ja kulttuuriperinnön tunnistaminen osana kulttuurista monimuotoisuutta
- suhtautuminen avoimesti, uteliaasti ja eettisesti kulttuuristen ilmaisumuotojen moninaisuuteen
- toiminta monikulttuurisissa ympäristöissä kunnioittaen moninaisuutta.

Vantaan kaupungin toiminnassa kasvatuksen ja oppimisen toimialan toteuttaman varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön merkitys on keskeinen palvelujen perustavuuden, laajuuden ja kuntalaisten tavoittamisen takia. Kasvatuksessa ja opetuksessa on lisäksi monipuoliset mahdollisuudet edistää paitsi koulutustoiminnan, myös välillisesti koko yhteiskunnan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Toimialan työn painoarvo Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön ”keinovalikossa” tulee myös kasvamaan entisestään, sillä sosiaali- ja terveystieteiden siirtyessä hyvinvointialueille niiden tärkeä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö ei ole enää kaupunkiorganisaation päätösvallassa. Poikkihallinnollista yhteistyötä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä tarvitaan edelleen.

Tässä kaupunkitasoisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa ei ole mielekästä mennä yksityiskohtaiseen koulutusalan tasa-arvotyön suunnitteluun tai luetella lukuisia kohteita tai toimenpiteitä, joita kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on tehty jo pitkään, tehdään tällä hetkellä ja tullaan tekemään lähivuosina. Merkittävä asia on se, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan johtoryhmä käsitteli tasa-arvotyötä loppuvuodesta 2020 ja päätti tahtotilaksi tasa-arvon toimintakulttuurin saavuttamisen toimialan työssä. Tällä päätöksellä saatiin aikaan muun muassa toiminnallinen tasa-arvoryhmä (yksi edustaja per palvelualue), jonka avulla on jo nyt saatu aikaan ajatustenvaihtoa, koordinointia ja kehitystoimenpiteitä monenlaisissa toiminnoissa. Tasa-arvotyömme on luonteeltaan moniperusteista, jolloin sukupuolen lisäksi huomioidaan kulloinkin relevantteja perusteita, kuten alkuperä, kieli, terveydentila tai vakaumus.

Tasa-arvolain 5 a § edellyttää koulu- ja oppilaitoskohtaista tasa-arvosuunnittelua ja kertoo, mihin suunnitelmissa tulee vähintään kiinnittää huomiota. Vantaalla koulut ja oppilaitokset ovat tehneet suunnitelmat, käytännössä yhdistetyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, mutta suunnitelmien laatu on vaihdellut, eikä toiminta ei ole ollut erityisen osallistavaa. Suunnitelmien tekeminen on myöskin paikoin koettu vaikeaksi, eikä suunnitelmilla ei ole ollut riittävää ohjaavaa vaikutusta arkipäivän toiminnassa. Vantaalla laadittiin vuonna 2021 ratkaisuksi suunnittelupohja, jonka on tarkoitus auttaa kouluja ja oppilaitoksia ”omannäköiseen” suunnitteluun ja aktiiviseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.

Lasten ja nuorten hyvinvointityö on olennainen osa kasvatuksen ja koulutuksen työsarkaa. Tärkeä tiedon lähde tälle työlle on kouluterveyskysely, josta käy ilmi jopa kymmenien prosenttiyksiköiden eroja sukupuolten välillä vastauksissa erilaisiin kysymyksiin. Viimeisimmän kyselyn Vantaan-tuloksista on vuoden 2022 alussa julkistettu Power BI -työkalulla toteutettu raportti, josta saa helposti näkyviin tyttöjen ja poikien vastausten erot kaikilla kyselyn osa-alueilla. Tästä on suuri hyöty toiminnalliselle tasa-arvotyölle kouluissa, toimialalla ja kaupunkitasoisesti.

Lisätietoa:

https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/talous_ja_strategia/hyvinvointityo/kouluterveyskysely

TAVOITE

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan työ on sukupuolitietoista ja tasa-arvoon pyrkivää.

TOIMENPITEET

Säilyttävä toimenpide:

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tavoitellaan johtoryhmän tahdon mukaisesti tasa-arvon toimintakulttuuria.

Tasa-arvon normipohja on jo pitkälti kunnossa, mutta velvoitteiden tosiasiallinen toteutuminen edellyttää johdolta sellaisen toimintaympäristön luomista, jossa kaikilla toimijoilla on sekä mahdollisuus että osaamista toteuttaa tasa-arvohakuisia toiminnan tapoja.

Vahvistava toimenpide:

Koulut ja oppilaitokset siirtyvät lakisääteisten suunnitelmiensa teossa käyttämään yhteistä vantaalaista suunnittelupohjaa.

Yhteisen suunnittelupohjan käyttöönottoon liittyy myös se, että koulut ja oppilaitokset siirtyvät siirtymäajan puitteissa kaikille yhteiseen suunnittelun aikasykliin. Lähtökohtatilanne on nyt se, että perusopetuksen kouluilla suunnitelmat laaditaan vuonna 2022. Lukiot päivittävät tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa vuoden 2022 alkuun mennessä. Ammattiopisto Variassa suunnitelma on päivitetty vuonna 2021.

Vahvistava toimenpide:

Määrällisen ja laadullisen tasa-arvotiedon hankkimista ja hyödyntämistä parannetaan edelleen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tiedolla johtamisessa on jo sukupuolinäkökulmia ja esimerkiksi toisen asteen koulutuksessa kaikki tilastot kootaan sukupuolittain (tytöt/pojat). Sukupuolen sisältävien tilastojen tulkinnessa tavoitteena on tunnistaa mahdollisia syrjiviä rakenteita koulutuksen järjestämisessä. Sukupuolen huomioimista on mahdollista kehittää määrällisessä tiedonhankinnassa vielä kattavammaksi. Tilastojen lisäksi tarvitaan myös laadullista tietoa, jota saadaan esimerkiksi tarkastelemalla erilaisten kyselyjen ja tutkimusten tuloksia sukupuolittain. Kasvatus- ja koulutusala on niin ikään aktiivista kansainvälistä ja valtakunnallista tasa-arvotutkimusta, jota voi seurata sekä hankkeita, joihin voi osallistua ja joiden lopputuotteita voi hyödyntää.

Uusi avaus:

Sukupuolitietoisien budjetoinnin toimintatavan omaksuminen.

Kaikki toimialat ovat vuonna 2021 valinneet strategiakaudelle 2022–2025 aloituskohteen sukupuolitietoiselle budjetoinnille. Tästä tasa-arvotyön menetelmästä kerrotaan luvussa 2.1.2. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan valitsema kohde on oppimisen ja opiskelun tuki (varhaiskasvatuksessa kasvun ja kehityksen tuki). Tämän kohteen lisäksi toimialan ruotsinkieliset palvelut (ml. varhaiskasvatus, peruskoulut ja lukio) on jo aiemmin sitoutunut sukupuolitietoisien budjetoinnin toimintatapaan.

2.1.4. Syrjimättömyys sukupuolen perusteella

Syrjinnän kieltö

Tasa-arvolain 7 §

“Välitön ja välillinen syrjintä sukupuolen perusteella on kielletty.

Välittömällä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tässä laissa:

- 1) naisten ja miesten asettamista eri asemaan sukupuolen perusteella;
- 2) eri asemaan asettamista raskaudesta tai synnytyksestä johtuvasta syystä;
- 3) eri asemaan asettamista sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

Välillisellä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tässä laissa:

- 1) eri asemaan asettamista sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun nähden neutraalilta vaikuttavan säännöksen, perusteen tai käytännön nojalla, jos menettelyn vaikutuksesta henkilöt voivat tosiasiallisesti joutua epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella;
 - 2) eri asemaan asettamista vanhemmuuden tai perheenhuoltovelvollisuuden perusteella.
- Edellä 3 momentissa tarkoitettu menettely ei kuitenkaan ole syrjintää, jos sillä pyritään hyväksyttävään tavoitteeseen ja valittuja keinoja on pidettävä aiheellisina ja tarpeellisina tähän tavoitteeseen nähden.

Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Seksuaalista häirintää ja häirintää sukupuolen perusteella samoin kuin käskyä tai ohjetta harjoittaa sukupuoleen perustuvaa syrjintää on pidettävä tässä laissa tarkoitettuna syrjintänä.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan tässä laissa sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.

Sukupuoleen perustuvalla häirinnällä tarkoitetaan tässä laissa henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista ja jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri.”

Syrjinnän eri muodoista kerrottiin lyhyesti jo kappaleessa 1.5. On mahdotonta esittää luetteloa siitä, mitä kaikkea sukupuoleen perustuva välitön tai välillinen

syrjintä, häirintä tai käsky/ohje syrjiä voi olla kaupungin lukuisissa palveluissa ja yhteistyön muodoissa. Joka tapauksessa, jotta voimme ennaltaehkäistä sukupuolisyrajintaa tai puuttua siihen, meidän tulee luopua oletuksesta, että kaikki palvelutoimintamme on sukupuolineutraalia – että “sukupuolella ei ole tässä asiassa mitään merkitystä” - ja lähteä pikemminkin siitä, että sukupuolella on merkitystä ja siten myös sukupuolisyrajinta on mahdollista kaikissa asioissa.

Sukupuoleen perustuva ja seksuaalinen häirintä on asia, jonka laajuus ja vakavuus on alkanut käydä ilmi viime vuosina erityisesti maailmanlaajuisen #metoo -liikkeen vanavedessä. Kouluterveyskyselyn (2021) Vantaan-tuloksissa yläkouluikäisistä tytöistä noin puolet ja toisella asteella opiskelevista tytöistä reilusti yli puolet kertoi kokeneensa häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua viimeisen vuoden aikana. Pojilla kokemuksia häiritsevästä seksuaalisesta ehdottelusta tai ahdistelusta oli noin kymmenellä prosentilla. Yleisimmin nuoret kokevat ahdistelua tai ehdottelua internetissä tai puhelimesta sekä julkisilla paikoilla tai julkisissa tiloissa. Häirintään syylistyvät toiset nuoret, mutta vahvasti myös aikuiset ihmiset. Häirinnällä tiedetään olevan uhrilleen monenlaisia vahingollisia vaikutuksia etenkin psyykkiseen hyvinvointiin ja turvallisuuden kokemiseen. Häirinnästä on myös lyhyt matka yhä vakavampaan väkivaltaan. Meidän tulee toimia silloinkin, kun häirintä ei ole lähtöisin kaupungin toimijoista.

Sukupuoleen perustuvaa ja seksuaalista häirintää kokevat myös muut kuin nuoret. Lisäksi huomattava osa siitä ei tule koskaan julki, sillä uhrit eivät tunnista kokemuksiaan häirinnäksi, he häpeävät ja syylistävät itseään kokemastaan häirinnästä ja heitä pelottaa mitä tapahtuu, jos he kertovat asiasta esimerkiksi vanhemmilleen, koulussa, harrastusryhmässä tai laitoksessa. Kaupungin palveluissa onkin olennaista löytää keinot, joilla voimme tunnistaa häirintää, tukea häirinnän uhreja ja edistää häirinnän loppumista yksilöiden, ryhmien ja koko yhteiskunnan tasoilla.

Palvelutoiminnassamme lähtökohta on, että kaikki syrjinnän muodot ovat kiellettyjä ja niitä kohtaan vallitsee nollatoleranssi.

TAVOITE

Tunnistamme sukupuoleen perustuvaa syrjintää, mukaan lukien häirintää ja seksuaalista häirintää, kaikilla työmme osa-alueilla saadaksemme kaikki syrjinnän muodot loppumaan välittömästi.

TOIMENPITEET

Säilyttävä toimenpide:

Syrjinnän vastaisessa työssämme käsittelemme syrjinnän eri muotoja.

Tasa-arvokoulutuksissamme korostamme, että palvelujemme arjessa tulisi tunnistaa monenlaista syrjintää - ja puuttua syrjintään tehokkaalla tavalla silloinkin, kun häirintä ei ole lähtöisin kaupungin toimijoista. Sukupuoleen liittyvä syrjintä voi joskus yhdistyä myös esimerkiksi etniseen taustaan, jolloin yhdenvertaisuuskoulutuksissa tarvitaan sukupuolen merkityksen sisältävää moniperusteista lähestymistapaa.

Vahvistava toimenpide:

Kuulemme järjestöjä ja teemme niiden kanssa yhteistyötä sukupuoleen perustuvan syrjinnän vastaisessa työssä.

Erilaiset tasa-arvoalan järjestöt tekevät aktiivista syrjinnän vastaista työtä. Tarvitsemme yhteistyötä, kuten seminaareja, webinaareja, puhujavierailuja puolin ja toisin, hankkeita ja tiedonvaihtoa, mahdollisen syrjinnän tunnistamiseksi palveluissamme ja päätöksenteossamme ja oikeanlaisen tuen antamiseksi syrjintää kokeville.

Uusi avaus:

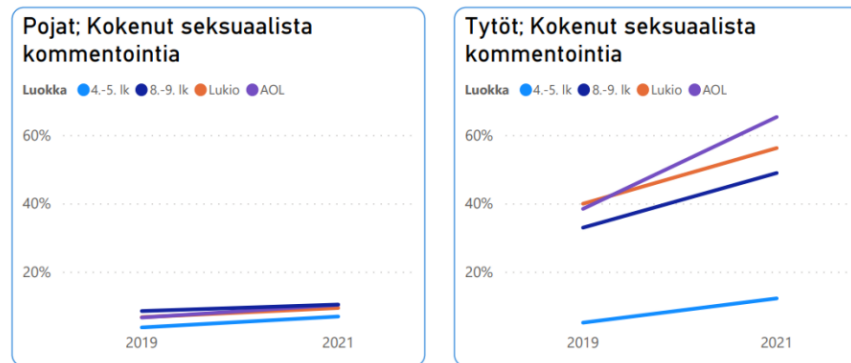
Kysymme vastaajien ja tutkittavien kokemuksia syrjinnän eri muodoista kyselyissä ja tutkimuksissa.

Saamme viitteitä sukupuolisyrjinnästä siten, että kysymme siitä suoraan erilaisissa asukas- ja asiakaskyselyissä ja otamme asian mukaan esimerkiksi

haastattelututkimuksiin aihepiiriin kannalta relevantilla tavalla. Kyselyissä voi antaa valmiita vaihtoehtoja syrjinnän eri muodoista ja raportoida syrjintää koskevista kysymysvastauksista myös sukupuolijakauma. On kuitenkin hyvä muistaa, että asukkailla ja asiakkaila ei välttämättä ole tietoa, jonka avulla he voivat havaita välillistä syrjintää tai käskyä/ohjetta syrjiä. Kyselyissä voi myös kysyä, onko vastaaja havainnut syrjintää, mukaan lukien häirintää, vaikka ei itse olisi joutunut sen kohteeksi.

Häiritsevä seksuaalinen ahdistelu ja ehdottelu

Kuvien indikaattori perustuu kahteen eri kysymykseen, ks. tarkemmin alla.

Alakoululaisten indikaattori perustuu kysymykseen: "Oletko kokenut jotain seuraavista viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?". Summa-indikaattori muodostuu kahdesta kysymyksen osiosta: 1) häiritsevää tai pelottavalta tuntuva kehon kommentointia tai ehdottelua, 2) seksuaalisesti häiritsevää viestittelyä tai videoiden tai kuvien näyttämistä. Vastausvaihtoehdot: 1) kyllä, 2) ei. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 yhteen tai molempiin kysymyksen osioon.

Nuorten indikaattori perustuu kysymykseen: "Oletko kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?". Kysymyksen osiot: 1) puhelimesta tai internetissä, 2) koulussa tai oppilaitoksessa, 3) työssä oppimisajaksella (vain ammatillisissa oppilaitoksissa), 4) harrastuksissa, 5) kadulla, kauppakeskuksessa tai muualla julkisessa tilassa, 6) sinun tai jonkun toisen henkilön kotona tai muussa yksityisessä tilassa. Vastausvaihtoehdot: 1) kyllä, 2) en. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1 vähintään yhteen kysymyksen osioon. Osuus lasketaan vähintään yhteen kysymyksen osioon vastanneista.

Kuva: [Yhteenveto Vantaan kouluterveyskyselyn tuloksista 2021](#) / Sofia Joenpelto

2.1.5. Sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy

Tasa-arvolain 6 c §

“Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvoite tulee ottaa huomioon oppilaitoksen ja työnantajan 5 a ja 6 a §:n mukaisia tasa-arvosuunnitelmia valmisteltaessa ja tasa-arvoa edistävistä toimenpiteistä päätettäessä.”

Ihmisyyteen kuuluu laaja kirjo erilaista sukupuolen kokemista ja ilmaisua sekä kehollisia sukupuolipiirteitä. Sukupuoli-identiteetti tarkoittaa ihmisen omaa sisäistä ymmärrystä sukupuolestaan tai sukupuolettomuudestaan. Sukupuolen ilmaisu tarkoittaa yksilön toimintaa ja käyttäytymistä, jolla hän ilmaisee itselleen ja muille olevansa nainen, mies tai jotain muuta. Kulttuurissamme sukupuolittuneita ilmaisun tapoja ovat esimerkiksi vaatetus, muu ulkonäkö, puhetyyli, ilmeet ja eleet.

Intersukupuolisuus tarkoittaa erilaisia luonnollisia variaatioita, joissa kehon synnynnäiset sukupuolitetut piirteet, kuten kromosomit, sukuelimet tai hormonitoiminta, eivät ole yksiselitteisesti nais- tai miestyypilliset.

Intersukupuolisuus voi olla joillekin sukupuoli-identiteetti, kun taas toiset käyttävät sanaa ensisijaisesti kuvaamaan omia kehonpiirteitään. Intersukupuolisuuden sijasta voidaan puhua myös synnynnäisistä variaatioista sukupuolitetuissa kehonpiirteissä.

Sukupuolivähemmistöjen syrjintä, heitä tietoisesti syrjivä toiminta sekä toisaalla toiminta tällaista syrjintää vastaan tekevät sukupuolen moninaisuudesta yhden aikamme suurista ihmisoikeuskamppailuista. Sukupuolen moninaisuus onkin paljon julkisuudessa oleva ja myös voimakkaita tunteita ja reaktioita herättävä asia.

Yksilöillä on monenlaisia mielipiteitä, mutta Suomessa laki on yksiselitteinen: kunnallisten viranomaisten tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Erilaisten hyvinvointikyselyjen ja tutkimusten mukaan sateenkaarinuoriin kohdistuu paljon syrjintää, mukaan lukien henkistä ja fyysistä väkivaltaa. Työpaikoilla oman sukupuoli-identiteetin ja seksuaalisen suuntautumisen salaaminen on edelleen yleistä. Sateenkaarisenioreja huolestuttaa se, kohdistuuko heihin vanhuspalveluissa syrjintää henkilöstön ja muiden ikäihmisten taholta – erään aktivistin sanoin “onko tässä pakko mennä taas vanhana takaisin kaappiin”.

TAVOITE

Ennaltaehkäisemme sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää.

TOIMENPITEET

Säilyttävä toimenpide:

Sukupuolen moninaisuus sisältyy tasa-arvokoulutuksiimme.

Olemme jo sisällyttäneet tasa-arvoasioiden peruskoulutuksiin sukupuolen moninaisuuteen liittyviä sisältöjä. Tämä ei tarkoita sitä, että koko asia olisi jo hoidettu ikään kuin pois päiväjärjestyksestä, sillä näkökulmien syventämiselle on sijaa etenkin sen hahmottamiseksi, missä asioissa sukupuolen moninaisuudella on erityisen paljon painoarvoa tai merkitystä asiakkaidemme lähtökohdista katsottuna.

Vahvistava toimenpide:

Annamme asukkaalle ja asiakkaalle mahdollisuuden määritellä oman sukupuolensa itse.

Monissa palveluissamme asiakkaan sukupuoli määrittyy pitkälti “annettuna” erityisesti biologisen tai juridisen sukupuolen myötä. Kuitenkin esimerkiksi kyselyissä ja palautteen antamisessa on mahdollista tarjota useita vaihtoehtoja sukupuolta kysyessä. Niin ikään esimerkiksi kirjastokortin haussa on tarjottu hakijalle sukupuolivaihtoehtoja jo kauan. Vaihtoehtojen antamista tulee edelleen vahvistaa aina kun se on toiminnan luonteen kannalta mahdollista.

Uusi avaus:

Teemme yhteistyötä sateenkaarijärjestöjen kanssa.

Meillä on ollut kontakteja järjestöihin ja esimerkiksi hanke- ja koulutusyhteistyötä, mutta tarvitsemme pitkäjänteisempää yhteistyötä relevanttien järjestöjen kanssa oppiaksemme ottamaan syvällisemmin huomioon sukupuolen moninaisuuden. Järjestöyhteistyön myötä opimme myös tukemaan sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ihmisiä tavoilla, joista on heille eniten hyötyä eri elämänaalueilla.

Lisätietoa aiheesta esimerkiksi:

Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus <https://sukupuolenosaamiskeskus.fi/>

Kuva: Meija Tuominen

2.2. Toiminnallinen yhdenvertaisuustyö

Toiminnallinen yhdenvertaisuustyö tarkoittaa päätöksentekoon ja palveluihin liittyvää toimintaa, jonka keskiössä on useihin henkilöön liittyviin perusteisiin (katso seuraava alaluku) liittyvä syrjimättömyys ja lisäksi kokonaisvaltainen yhdenvertaisuuden edistäminen. Nykypäivän toiminnallisessa yhdenvertaisuustyössä huomioidaan usein moniperusteisesti useampi kuin yksi syrjimättömyysperuste sekä yhä useammin myös tasa-arvon edistäminen, vaikka jälkimmäinen kuuluukin lainsäädäntömme pohjalta ensisijaisesti tasa-arvolain vaatiman suunnittelun ja tasa-arvotoiminnan piiriin.

Kuva: Sakari Manninen

2.2.1. Syrjimättömyys

Yhdenvertaisuuslain 8 §

“Syrjinnän kieltö

Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.”

Yhdenvertaisuuslain 14 §

“Häirintä

Henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun syyhyn ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri.”

Tutkimukset tuovat esiin hätkähdyttäviä lukuja syrjinnästä Suomessa. Esimerkiksi EU-MIDIS II -tutkimuksessa (EU Fundamental Rights Agency FRA, 2017) tarkasteltiin Suomen osalta Saharan eteläpuoleisista Afrikan maista tulleiden maahanmuuttajien ja heidän lastensa kokemuksia. Tutkimuksen mukaan Suomessa 47 prosenttia vastaajista oli kokenut häirintää etnisen taustansa tai maahanmuuttajataustansa vuoksi viimeisten 12 kuukauden aikana. Suomessa oli koettu häirintää eniten niiden 12 EU-maan joukossa, joissa tutkimus oli tehty vastaavalle vastaajajoukolle. Häirintäkokemusten keskiarvo tutkituissa maissa oli 21 prosenttia.

Yhdenvertaisuuslain keskeinen tarkoitus on suojella jokaista ihmistä syrjinnältä. Syrjintää on se, että jotakuta ihmistä kohdellaan huonommin kuin toisia ihmisiä jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella jossakin vertailukelpoisessa tilanteessa. Yhdenvertaisuuslaki tuo esiin luettelomaisesti keskeiset henkilöön liittyvät perusteet, jotka erityisesti altistavat syrjinnälle (ks. yhdenvertaisuuslain 8 §).

Yhdenvertaisuuslaissa tuodaan esiin monenlaisen syrjinnän olemassaolo. Organisaatiomme palveluissa välitön tai tarkoituksellinen syrjintä tai ohje/käsky syrjiä lienevät jotakin poikkeuksellista, mutta mahdotonta tällainenkaan ei ole. Sen sijaan kaikilla toimintamme osa-alueilla on esimerkiksi sääntöjä, periaatteita, päätöksiä, toimintatapoja ja perinteitä, jotka vaikuttavat neutraaleilta, mutta jotka tosiasiassa saattavat saada aikaan välillistä syrjintää tai myötävaikuttaa syrjintään. Jokin palvelu saatetaan niin ikään suunnitella joko tarkoituksella tai tahattomasti kuvitteelliselle keskivertoihmiselle, jolloin palvelun käyttäjien moninaisuus muodostuu ongelmalliseksi asiaksi ja "erityistarpeiksi".

Häirintä on yksi syrjinnän muoto. Toiminnan vahingollisuus käy ilmi esimerkiksi häirinnän

- tarkoituksen mukaan (ihmisarvon loukkaaminen, halventaminen, nöyryyttäminen, pilkkaaminen, pelottelu, uhkaaminen, vihan kohdistaminen, hiljentäminen jne.)
- moninaisten ilmenemismuotojen mukaan (puhe, ilmeet, eleet, sosiaalinen media, asiattomien materiaalien esilläpito, fyysinen koskeminen, omaisuuteen kajoaminen, perättömät puheet ja ilmiannot jne.)
- laajuuden mukaan: erilaiset tutkimukset osoittavat, että häirintää on paljon, mutta häirinnän kohteilla on korkea kynnys tuoda kokemuksiaan esiin tai hakea apua
- toiminnan ideologisen tai poliittisen ulottuvuuden valossa: häirinnän uhria nimitellään esimerkiksi hänen ihonväriään tai uskontoaan loukkaavasti ja hänet asetetaan edustamaan kaikkia jonkin ihmisryhmän edustajia; lisäksi kaikkia hänen sanojaan tai tekojaan käytetään koko tätä ihmisryhmää vastaan
- uhrin kokemusten vähättelynä: hänet määritellään "loukkaantujaksi" ja hänen pitäisi esimerkiksi julkisen poliittisen toimintansa takia kestää kohteluaan
- kasautumisena vähemmistöihin ja
- uhrin jättämisenä yksin puuttumattomuuden takia.

Kohtuullinen mukautus tarkoittaa jotakin toimenpidettä tai toiminnon mukauttamista tapauskohtaisesti siten, että vammaisen ihminen voi kyseisessä asiassa ja tilanteessa tehdä sen, mitä on tarkoitus tehdä. Kohtuullisuus tarkoittaa sitä, että mukautus on kohtuullinen sekä vammaisen ihmisen itsensä että palvelun tarjoajan näkökulmasta. Toisin ilmaistuna kohtuullisten mukautusten tulee vastata kyseisessä konkreettisessa tilanteessa kyseisen vammaisen ihmisen tarpeisiin. Mikäli tällaista mukautusta ei saada järjestymään, tällainen toimimattomuus on syrjintää. Saavutettavuus ja esteettömyys ovat laajoja kokonaisuuksia, kun taas mukauttaminen on jotakin huomattavasti pienempää ja tilanteista.

Yhdenvertaisuuslain 8 § nimeää 13 syrjimättömyysperustetta. Kukin niistä on jo yksinään laaja asia ja lisäksi syrjintään vaikuttaa usein moni peruste yhtä aikaa. Tässä kaupunkitasoisessa suunnitelmassa ei lähdetä käsittelemään kutakin perustetta syvällisesti tai sitä, mitä kuhunkin perusteeseen liittyvä välitön tai välillinen syrjintä tai syrjimätön toimintatapa voi olla lukuisissa organisaatiomme palveluissa. Suomessa on paljon yhdenvertaisuustyötä tekeviä järjestöjä, joiden nettisivuilta löytyy tietoa lasten, ikäihmisten, etnisten ryhmien, eri tavoin vammaisten ihmisten, uskovien, monimuotoisten perheiden, sateenkaari-ihmisten jne. kokemasta syrjinnästä ja toimintamateriaalia syrjimättömistä toimintatavoista ja yhdenvertaisuuden edistämisestä erityisesti jossakin aihepiirissä.

Syrjimättömyys on kaikkien asia. Kaupunkitasoisessa suunnitelmassa on kuitenkin hyvä todeta syrjintäperusteittain erityisen tärkeitä toimijatahoja sekä samassa yhteydessä ohjelmia, suunnitelmia tai verkostoja, joissa on tärkeää huomioida ja tehdä syrjinnän vastaista työtä sekä yhdenvertaisuuden edistämistä (katso seuraava alaluku 2.2.2). **Muidenkin kuin alla mainittujen tarvitsee pohtia syrjimättömyyttä omassa toiminnassaan.**

Ikä

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut.

Avustukset.

Osallisuustyö.

Neuvontapalvelut.
Kirjasto.
Työllisyyspalvelut.
Kaupunkiturvallisuustyö.
Kaupunkisuunnittelu.
Lapsiystävällinen kunta.
Kiusaamisen vastainen toimintaohjelma.
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.
Ikäystävällisten kaupunkien verkosto.
Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma.
Turvallisuussuunnitelma.
Osallistuva Vantaa.
Lähiöohjelma.
Myönteisen erityiskohtelun ohjelma.
Hyvinvointityö, mukaan lukien hyvinvointiraportointi.

Alkuperä, kansalaisuus ja kieli

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus.
Työllisyyspalvelut.
Avustukset.
Osallisuustyö.
Neuvontapalvelut.
Viestintä.
Kaupunkiturvallisuustyö.
Paikallisromanityöryhmä.
Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta.
Monikulttuurisuussuunnitelma (sisältää kotouttamisohjelman).
Myönteisen erityiskohtelun ohjelma.
Osallistuva Vantaa.
Turvallisuussuunnitelma.
Viestintäsuunnitelma(t).
Hyvinvointityö, mukaan lukien hyvinvointiraportointi.

Uskonto, vakaumus ja mielipide

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus.

Työllisyyspalvelut.

Kaupunkiturvallisuustyö.

Osallisuustyö.

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta.

Monikulttuurisuussuunnitelma (sisältää kotouttamisohjelman).

Turvallisuussuunnitelma.

Osallistuva Vantaa.

Poliittinen toiminta ja ammattiyhdistystoiminta

Kuntademokratiapalvelut.

Vaalit.

Poliittisten luottamushenkilöiden eettiset periaatteet (tulossa toimielinkäsittelyyn keväällä 2022.)

Ammattiyhdistystoimintaan liittyvä syrjimättömyys kuuluu henkilöstöpoliittisen yhdenvertaisuussuunnittelun piiriin.

Perhesuhteet

Varhaiskasvatus ja perusopetus.

Kaupunkisuunnittelu.

Asuminen.

Hyvinvointityö, mukaan lukien hyvinvointiraportointi.

Terveydentila

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus.

Työllisyyspalvelut.

Hyvinvointityö, mukaan lukien hyvinvointiraportointi.

Vammaisuus

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus.

Työllisyyspalvelut.

Viestintä.
Liikuntapalvelut.
Rakentaminen.
Asuminen.
Kaupunkisuunnittelu.
Osallisuustyö.
Vammaisneuvosto ja sen rakennustyöryhmä.
Osallistuva Vantaa.

Seksuaalinen suuntautuminen

Varhaiskasvatus, perusopetus ja toisen asteen koulutus.
Nuorisopalvelut.
Liikuntapalvelut.

Huomio: sosiaali- ja terveyspalvelut ovat tärkeässä syrjinnän vastaisessa roolissa melkein kaikissa syrjimättömyysperusteissa. Niitä ei enää huomioida edellä olevassa listauksessa, koska ne siirtyvät hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa.

Lainsäätäjän syrjintäperusteiden luettelossa *muu henkilöön liittyvä syy* mahdollistaa sen, ettei lista ole täysin rajattu. Yhdenvertaisuuslain noudattamista valvovan yhdenvertaisuusvaltuutetun mukaan muu henkilöön liittyvä syy syrjintätilanteessa voi olla esimerkiksi yhteiskunnallinen asema, työttömyys, asunnottomuus, varallisuus, asuinpaikka, ulkonäkö tai yhdistystoimintaan osallistuminen. Muu henkilöön liittyvää syy voi lisäksi koskea paitsi henkilön sisäsyntyisiä ominaisuuksia, myös oikeudellista asemaa. Syyn täytyy kuitenkin liittyä nimenomaan henkilöön itseensä ja sen tulee lisäksi rinnastua muihin laissa nimenomaisesti mainittuihin syrjintäperusteisiin.

TAVOITE

Olemme syrjimättömiä omassa toiminnassamme ja puutumme muiden toteuttamaan syrjintään sitä havaitessamme.

TOIMENPITEET

Säilyttävä toimenpide:

Teemme yhteistyötä kaupunkiorganisaation sisällä sekä kaupunkina kansallisten viranomaisten sekä valtakunnallisten ja paikallisten yhdenvertaisuutta edistävien järjestöjen kanssa syrjinnän havaitsemiseksi omassa toiminnassamme.

Esimerkiksi ennakoivaa vaikutusten arviointia varten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutusten huomioimiseen löytyy asiantuntemusta organisaatiomme sisältä ja vaikuttajatoimielimiltämme on mahdollista pyytää näkemyksiä matalalla kynnyksellä jo asioiden valmisteluvaiheessa. Etenkin etnisen syrjinnän vastaisessa työssämme meillä on jo vakiintunutta järjestöyhteistyötä sekä valtakunnallisesti että paikallisesti.

Vahvistava toimenpide:

Parannamme osaamistamme väkivaltaisesta radikalisaatiosta ja ekstremismistä.

Syrjinnän äärimmäinen ilmenemismuoto on suunnitelmallinen väkivalta vihan kohteena olevia ihmisiä kohtaan sekä iskut erilaisiin kohteisiin, esimerkiksi uskonnonharjoituksen tai poliittisen toiminnan paikkoihin. Radikalisoitumisella on omia kehityskulkujaan. Niihin pyritään puuttumaan yksilötasolla ns. exit-toiminnalla, jolla tuetaan henkilön irtautumista väkivaltaisista aatemaailmoista ja liikkeistä. Suomi ja Vantaa eivät ole immuuneja ääriajattelulle ja -teoille, joten meidän tulee perehtyä siihen, mistä kaikesta ilmiössä on kyse ja ennaltaehkäistä väkivaltaista radikalisaatiota ja ekstremismia käytettävissämme olevin keinoin. Vuonna 2021 toteutimme oikeusministeriön osarahoittaman RAD-hankkeen, jossa hankimme peruskoulutusta laajalle joukolle eri alojen ammattilaisia, jotka kohtaavat nuoria ihmisiä. Tulemme syventämään tätä koulutusta ja tavoitteenamme on varhaisten merkkien havaitseminen ja varhainen puuttuminen.

Uusi avaus:

Edistämme antirasistista toimintaa kaikissa palveluissamme.

Antirasismi on viime vuosina laajaan käyttöön ja myös kuntasektorille levinnyt käsite, jolla tarkoitetaan lyhyesti sitä, että omien ennakkoluulojemme työstämisen lisäksi puutumme aktiivisesti alkuperään, uskontoon, kieleen jne. liittyvään syrjivään puheeseen ja toimintaan jo syrjinnän tapahtuessa. Tällä tavoin syrjinnän kohde saa välittömästi tukea, syrjivä henkilö tai ryhmä saa välittömän kielteisen palautteen ja toteutamme uskottavaa etnisen syrjinnän vastaista työtä arkipäivän tilanteissa.

Opettelemme antirasistista toimintatapaa keväällä 2022 oikeusministeriön ja yhdenvertaisuusvaltuutetun Olen antirasisti -kampanjassa ja tämän jälkeen muissakin koulutuksissa. Hyödynnämme myös Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelmaa työssämme rasismia vastaan:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163577>

Kuva: Oikeusministeriö

2.2.2. Viranomaisen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Yhdenvertaisuuslain 5 §

“Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi.

Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.”

Tämä suunnitelma ei sisällä arviota yhdenvertaisuuden toteutumisesta Vantaan kaupungin kaikissa palveluissa ja muissa toiminnoissa, jotka kaupunki toteuttaa yksin tai yhdessä muiden toimijatahojen kanssa. Tällaisen kattavan arvion tekeminen ilman huomattavaa erillisresursointia ei ole ensinnäkään mahdollista, ja toisaalta kattavuuteen pyrkivän arvioinnin tulokset myös vanhenisivat melko nopeasti alati muuttuvien olosuhteiden sekä uusien vaatimusten, tehtävien ja tilanteiden myötä. Arviointia tuleekin tehdä palvelukohtaisesti ja etenkin muutostilanteissa proaktiivisella eli syrjintää ennaltaehkäisevällä ja yhdenvertaisuutta edistävällä otteella. Kuten laki sanoo, edistäminen vaatii konkreettisia toimenpiteitä. Keskeistä on myös se, että toimenpiteillä saadaan aikaan työtä ja tuloksia näennäistoiminnan tai hyvin pieniin asioihin keskittymisen sijasta.

Voimme kuitenkin arvioida kaupunkitasoisesti sitä, mitkä asiat vaativat erityistä huomiota juuri nyt ja lähivuosina, jotta voimme kaikki yhdessä edistää yhdenvertaisuutta siten, että työllä on välittömien kohderyhmävaikutusten lisäksi positiivisia vaikutuksia kaikkeen muuhunkin yhdenvertaisuustyöhömme nyt ja tulevaisuudessa. Tästä “renkaat vedessä” -näkökulmasta:

TAVOITE

Teemme yhdenvertaisuuden toteutumisen arviointia ja toteutamme yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä kaikissa palveluissamme.

TOIMENPITEET

Säilyttävä toimenpide:

Yhdenvertaisuuden edistämisen velvoite koskee kaikkia palvelujamme.

On mahdoton ajatus, että osa palveluistamme vapautettaisiin yhdenvertaisuusvaikutusten arvioinnista sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisestä vain siksi, että niissä kehittämiskohteiden tai -toimien hahmottaminen on vaikeampaa kuin joissakin "ilmeisissä" kohteissa toisilla palvelualueilla tai toimialoilla. Yhdelläkin kohteella ja tarkkaan harkitulla toimenpiteellä voi olla suuri vaikutus tai yhteisvaikutus muiden toimenpiteiden kanssa.

Vahvistava toimenpide:

Kehitämme digitaalista saavutettavuutta.

Saavutettavuus tarkoittaa tässä digitaalisen maailman esteettömyyttä, jolla turvataan kaikille aidosti yhdenvertainen mahdollisuus hoitaa asioitaan digitalisoituneessa yhteiskunnassa. Hallintolaki (434/2003) ohjaa saavutettavuuteen asiallisen, selkeän ja ymmärrettävän kielen osalta ja edellyttää, että viranomaisen toimintaa ohjaa palveluperiaate. Palveluperiaatteen mukaan hallinnossa asioivan itsemääräämisoikeutta ja toimintaedellytyksiä tulee mahdollisuuksien mukaan edistää. Kuntalain (410/2015) mukaan viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

Suomessa saavutettavuusdirektiivi on toimeenpantu digipalvelulailla ([306/2019](#)).

Laki edellyttää julkisia toimijoita täyttämään saavutettavuusvaatimukset.

Saavutettavuus koostuu teknisestä ja kognitiivisesta saavutettavuudesta. Tekninen saavutettavuus takaa sivustojen toimivuuden myös apuvälineillä ja -ohjelmistoilla.

Kognitiivinen saavutettavuus tarkoittaa sivustojen ja palveluiden helppokäyttöisyyttä ja ymmärrettävyyttä. Digipalvelulaki edellyttää vain testattavissa olevien, teknisten kriteerien täyttämistä. Kuitenkin kognitiivinen saavutettavuus parantaa käytettävyyttä merkittävästi. Jos saavutettavuusvaatimuksia ei noudateta, kyse voi olla syrjinnästä vammaisuuden perusteella.

Vantaan kaupunki on kartoittanut kaikkien verkkopalveluidensa saavutettavuustilan vuosina 2020–2021 ja ottanut käyttöön Siteimprove-analytiikkatyökalun saavutettavuuden seurannan ja kehittämisen tueksi. Henkilöstön saavutettavuussivusto tarjoaa tietoa saavutettavuusvaatimuksista ja työkaluista. Vantaa järjestää työntekijöilleen saavutettavuuskoulutuksia ja tarjoaa verkkopalveluiden käyttäjille digitukea. Verkkopalveluiden saavutettavuudesta voi antaa digipalvelulain tarkoittamaa palautetta ja verkkopalveluista on laadittu saavutettavuusselosteet. Saavutettavuudessa kuitenkin riittää työsarkaa, sillä esimerkiksi liitetiedostoihin liittyy ongelmia ja selkeän kielen käyttämiseen tulee panostaa aiempaa enemmän.

Vahvistava toimenpide:

Varmistamme Suomen romanien huomioimisen yhdenvertaisuuden edistämisessä.

Suomen romanit ovat niin sanottu vanha vähemmistö, jolla on oma ainutlaatuinen kulttuurinsa. Romaneja ei pidä kuitenkaan ”ylikulttuuristaa” tai vahvistaa stereotyyppisiä käsityksiä heistä, sillä kuten muutkin ihmiset, he ovat yksilöitä suhteessa omaan kulttuuriinsa ja ryhmäänsä ja heidän elämäänsä vaikuttavat monet muutkin asiat kuin romanikulttuuri.

Romanien syrjintä on laajaa lähes kaikilla elämänalueilla. Osalla romaneista on myös erilaisia vakavia ongelmia, jotka tekevät heistä moninkertaisesti haavoittuvassa asemassa olevan ryhmän yhteiskunnassa. Koska Vantaalla myös asuu joidenkin arvioiden mukaan jopa neljäsosa kaikista maamme romaneista, tulee meidän muistaa ja huomioida romanit yhdenvertaisuustyössämme ja kaikkien palvelujen suunnittelussa nykyistä paremmin.

Uusi avaus:

Rakennusten ja tilankäytön suunnitteluun otetaan työn alusta saakka mukaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma.

Rakennuksilla ja tiloilla on käyttötarkoitus ja niiden käyttäjillä on ikä, alkuperä, kieli, vakaumus, terveydentila, sukupuoli jne. Näillä henkilöön liittyvillä perusteilla on erikseen ja yhdessä merkitystä sille, miten saavutettava, syrjimätön tai toimiva jokin rakennus tai tila tosiasiaassa on. Yhdenvertaisen tilasuunnittelun ”muistilista” on tekeillä ja valmistunee keväällä 2022.

Uusi avaus:

Teemme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioissa yhteistyötä Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen kanssa.

Kunnan odotetaan ison sote-muutoksen jälkeenkin tekevän vaikuttavaa ja laaja-alaista yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä ja muun muassa kotouttaminen on kunnan vastuulla. Hyvinvointialue on tärkeä yhteistyökumppani ja esimerkiksi lähisuhdeväkivallan, ihmiskaupan ja pakkoavioliittojen kaltaisissa kysymyksissä tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä yli kaikkien hallintorajojen.

Lisätietoa

Satuttavat sanat, tuhoavat teot: Opas viiatekojen vastaiseen toimintaan paikallisesti (2021)
https://yhdenvertaisuus.fi/documents/5232670/21911124/Tiedolla_vihaa_vastaan_opas_SUO.pdf/ca519c2f-d4ee-c808-ba58-b87301f8d89d/Tiedolla_vihaa_vastaan_opas_SUO.pdf?t=1637928714607

Hyvät käytännöt viiatekojen tunnistamisessa ja ennalta estämisessä: Opas poliiseille ja sidosryhmille (2021)
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162969>

Romanit (THL)

<https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/kieli-ja-kulttuurivahemmistot/romanit>

2.2.3. Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Yhdenvertaisuuslain 6 §

“Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.”

Yhdenvertaisuustyössä toimintaympäristön merkittävä muutos on oppivelvollisuuslain (1214/2020) muutos, joka tuli voimaan 1.8.2021. Sen myötä oppivelvollisuus laajenee ja toisen asteen opinnoista tulee maksuttomia laajennetun velvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Lain 1 §:n mukaan

“Oppivelvollisuuden tavoitteena on turvata kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti. Lisäksi oppivelvollisuuden tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja lasten ja nuorten hyvinvointia.”

Vantaalla jokainen koulu ja oppilaitos tekee suunnitelman, joka sisältää sekä toiminnan yhdenvertaisuuden että tasa-arvon arviointia ja kehittämistoimenpiteitä. Koulun ja oppilaitoksen tasa-arvosuunnittelun sisältöjä ohjataan lakisääteisesti yksityiskohtaisemmin kuin yhdenvertaisuussuunnittelua (vähimmäisvaatimuksista katso luku 2.1.3). Koska Vantaalla otetaan vaiheittain vuodesta 2022 alkaen

käyttöön oma suunnittelupohja, koulujen ja oppilaitosten yhdenvertaisuussuunnittelua ei ole tarpeen lähteä ohjeistamaan tässä kaupunkitasoisessa suunnitelmassa. Kannattaa kuitenkin panna merkille, että lainsäätäjä haluaa edistämistoimenpiteiden olevan tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia sekä se, että yhdenvertaisuuslaki korostaa osallisuuden merkitystä.

Huomionarvoista on myös, että varhaiskasvatuksen yksiköihin odotellaan samansuuntaista yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmavelvoitetta, joka on tätä kirjoitettaessa (alkuvuonna 2022) ministeriöiden valmistelussa. Mikäli tällainen velvoite tulee yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain muutoksena, Vantaalla ryhdytään viipymättä asianmukaisiin toimiin suunnittelun jalkauttamiseksi varhaiskasvatuksen työhön.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala määrittelee omassa jalkautussuunnitelmassaan tähän osuuteen perustuvan tavoitteen ja toimenpiteet.

Kuva: Sakari Manninen

OSA 3. HENKILÖSTÖPOLIITTINEN TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

Kaupunki työnantajana ennaltaehkäisee aktiivisesti ja määrätietoisesti tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain vastaista syrjintää ja edistää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista työyhteisöissä. Tärkein tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö tapahtuu työpaikoilla osana arjen johtamista. Valtavirtaistamalla tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen osaksi kaikkea johtamista sekä varmistamalla henkilöstön tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtelun työpaikoilla, vaikutamme myönteisesti myös työhyvinvointiin ja osaavan työvoiman saatavuuteen sekä samalla työn tuottavuuteen. Tasa-arvoisesta, avoimesta, kannustavasta ja oikeudenmukaisesta työyhteisöstä hyötyvät niin työnantaja kuin koko henkilöstö.

Tässä osassa on kuvattu Vantaan kaupungin henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön rakenteet sekä miten kaupungilla edistetään henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ennaltaehkäistään syrjintää.

Tämä luku 3 on käsitelty yhteistoiminnassa kaupungin pääluottamusmiesten kanssa.

Kuva: Alisa Kaukio

3.1. Henkilöstöpoliittinen tasa-arvotyö

Tasa-arvolaki velvoittaa jokaista työnantajaa edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa työelämässä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Henkilöstöpoliittisella tasa-arvotyöllä edistämme sukupuolten välistä tasa-arvoa kaupungin työpaikoilla ja ennalta ehkäisemme sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun tai sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää.

Henkilöstöpolitiikassa tasa-arvotyö liittyy johtamiseen palvelussuhteen elinkaaren kaikissa vaiheissa. Tasa-arvon edistäminen ja syrjinnän ennaltaehkäiseminen koskevat muun muassa rekrytointia, palkkausta ja palkitsemista, urakehitysmahdollisuuksia, työtehtävien jakautumista, työskentelyolosuhteita ja työaika- ja poissaolokäytäntöjä.

Kaupungilla on tehty tavoitteellista henkilöstöpoliittista tasa-arvotyötä vuosikymmeniä. Työelämän muutokset ja monimuotoistuminen haastavat kuitenkin meitä monin tavoin ja suunnitelmallinen tasa-arvotyö on tärkeämpää kuin koskaan. Osaavan työvoiman pito- ja vetovoima edellyttää tasa-arvoisesti johdettuja työpaikkoja. Kaupungin jokaisen esihenkilön tulee tuntea perusasiat sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisestä, syrjinnän ennaltaehkäisemisestä ja sukupuolen moninaisuudesta. Näin varmistamme, että työpaikoilla osataan puuttua syrjintään ja ennaltaehkäistä sitä.

3.1.1. Tasa-arvolain asettamat velvoitteet työnantajalle

Tasa-arvolain 6 §

“Jokaisen työnantajan tulee työelämässä edistää sukupuolten tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Tasa-arvon edistämiseksi työelämässä työnantajan tulee, ottaen huomioon käytettävissä olevat voimavarat ja muut asiaan vaikuttavat seikat:

- 1) toimia siten, että avoimena oleviin tehtäviin hakeutuisi sekä naisia että miehiä;
- 2) edistää naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin sekä luoda heille yhtäläiset mahdollisuudet uralla etenemiseen;
- 3) edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työehdoissa, erityisesti palkkauksessa;
- 4) kehittää työoloja sellaisiksi, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille;
- 5) helpottaa naisten ja miesten osalta työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota etenkin työjärjestelyihin; ja
- 6) toimia siten, että ennakolta ehkäistään sukupuoleen perustuva syrjintä.”

Naisten ja miesten hakeutuminen eri tehtäviin, sijoittuminen erilaisiin tehtäviin ja mahdollisuudet uralla etenemiseen

Vantaan kaupungin ammattialojen sukupuolijako toteutuu samoin kuin suomalaisessa työelämässä yleisesti. Työt jakautuvat edelleen vahvasti miesten ja naisten ammatteihin. Naisia työskentelee paljon hoiva- ja hoitotyössä ja miehet ovat selvä enemmistö palo- ja pelastusalalla sekä teknisissä ammateissa. Miehiä on henkilöstöstä suhteellista osuuttaan enemmän esihenkilöinä ja johtajina. Miehiä on kaikista esihenkilöistä 30 prosenttia. Mikäli tarkastelusta suljetaan pois miesvaltaisen pelastusalan, eli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen esihenkilöt, luku tasoittuu. Tällöin miehiä on kaikista esihenkilöistä enää 22 prosenttia. Vantaan kaupunki seuraa osana vuosittaista henkilöstöraportointia henkilöstön rakennetta myös sukupuolijakauman näkökulmasta. Seurattavia mittareita ovat mm:

- Henkilöstömäärä sukupuolijakauman mukaan (toimialoittain)
- Henkilöstön ikärakenne (myös sukupuolijakauman mukaan)
- Tutkintotasot sukupuolittain

- Esihenkilöiden määrä ja sukupuolijakauma (myös toimialoittain)
- Naisten ja miesten ammatit, suurimmat ammattiryhmät.

Tasa-arvosuunnittelun mukainen tavoite vähentää eroa naisten ja miesten ammattialakohtaisissa määrissä on haastava ja siihen vaikuttaa eniten ammatteihin kouluttautuminen. Kaupungilla asetetaan vuosittain tavoitteita, joilla sukupuolten sijoittumiseen eri tehtäviin ja tehtävien jakautumiseen pyritään vaikuttamaan. Vuoden 2021 tavoitteeksi oli asetettu muun muassa se, että kaupungilla edistetään naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin ja varmistetaan työtehtävien jakautuminen osaamisen, ei sukupuolen mukaan.

Naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen työehdoissa ja työoloissa sekä työelämän ja perhe-elämän yhteensovittaminen

Vantaan kaupungilla palvelussuhteen ehdot, kuten palkkaus ja työaika, määräytyvät hoidettavan tehtävän mukaisesti. Kaupungilla henkilöstöön sovelletaan tehtävien perusteella kuutta eri virka- ja työehtosopimusta: OVTES (opettajat), KVTES (yleinen), SOTE-sopimus (sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö), LS (lääkärit), TS (tekninen henkilöstö) ja TTES (tuntipalkkaiset).

Esihenkilöitä koulutetaan huomioimaan myös tasa-arvonäkökulma osana lähijohtamista ja varmistamaan henkilöstön tasa-arvoinen kohtelu työehdoissa ja työoloissa. Myös kaupungin palvelusuhdeasioiden ohjeistuksessa ohjataan esihenkilöitä kiinnittämään huomiota tasapuolisuuden esimerkiksi työaika- tai vuosilomasuunnittelua tehtäessä.

Vantaan kaupunki seuraa osana vuosittaista henkilöstöraportointia henkilöstön tasa-arvon tilaa myös palkkauksen ja työolojen eri elementtien näkökulmasta. Seurattavia mittareita ovat mm:

- Keskiansio (koko kaupunki ja sopimusaloittain kolmen viimeisen vuoden ajalta)
- Henkilökohtaiset lisät sopimusaloittain (sopimusaloittain saajien osus ja keskiarvo% tehtäväkohtaisesta palkasta)

- Erikseen esihenkilötehtävät ja työntekijät
- Sairauspoissaolot sukupuolittain
- Hoitovapaata pitäneiden osuus sukupuolittain
- Eriteltynä hoitovapaa, osittainen hoitovapaa ja tilapäinen hoitovapaa
- Eriteltynä vakituiset ja määräaikaiset palvelussuhteet.

Naisten ja miesten välisiä palkkaeroja selittää eniten ammattiryhmien nais- ja miesvaltaisuus sekä naisten runsaampi palkattomien vapaiden ja palkattomien perhevapaiden pitäminen. Tästä huolimatta kaupunki seuraa palkkaerojen tilannetta ja pyrkii jatkuvasti myös omilla käytettävissä olevilla keinoillaan edistämään sukupuolten välistä palkkatasa-arvoa ohjeistuksilla ja omilla palkkaratkaisuilla.

Sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy

Tasa-arvolain 8 §

“Työnantajan menettelyä on pidettävä tässä laissa kiellettynä syrjintänä, jos työnantaja:

- 1) työhön ottaessaan taikka tehtävään tai koulutukseen valitessaan syrjäyttää henkilön, joka on ansioituneempi kuin valituksi tullut toista sukupuolta oleva henkilö, jollei työnantajan menettely ole johtunut muusta hyväksyttävästä seikasta kuin sukupuolesta taikka jollei menettelyyn ole työn tai tehtävän laadusta johtuvaa painavaa ja hyväksyttävää syytä;
- 2) työhön ottaessaan, tehtävään tai koulutukseen valitessaan tai palvelussuhteen kestosta tai jatkumisesta taikka palkka- tai muista palvelussuhteen ehdoista päättäessään menettelee siten, että henkilö joutuu raskauden, synnytyksen tai muun sukupuoleen liittyvän syyn perusteella epäedulliseen asemaan;
- 3) soveltaa palkka- tai muita palvelussuhteen ehtoja siten, että työntekijä tai työntekijät joutuvat sukupuolen perusteella epäedullisempaan asemaan kuin yksi tai useampi muu työnantajan palveluksessa samassa tai samanarvoisessa työssä oleva työntekijä;
- 4) johtaa työtä, jakaa työtehtävät tai muutoin järjestää työolot siten, että yksi tai useampi työntekijä joutuu muihin verrattuna epäedullisempaan asemaan sukupuolen perusteella;
- 5) irtisanoo, purkaa tai muutoin lakkauttaa palvelussuhteen taikka siirtää tai lomauttaa yhden tai useamman työntekijän sukupuolen perusteella.

Edellä 1 momentin 2–5 kohdassa tarkoitettu menettely on tässä laissa kiellettyä syrjintää myös silloin, kun se perustuu **sukupuoli-identiteettiin** tai **sukupuolen ilmaisuun**.

Edellä 1 momentin 2–5 kohdassa tarkoitettu menettely ei kuitenkaan ole syrjintää, jos kyse on 7 §:n 4 momentissa tarkoitettusta tilanteesta ja säännöksen mukaisesta hyväksyttävästä syystä.”

Kaupungilla on olemassa vakiintuneet menettelytavat kiusaamisen, häirinnän ja muun epäasiallisen kohtelun sekä syrjinnän ehkäisyyn ja käsittelyyn.

Toimintatavoista on jaettu tietoa koko henkilöstölle ja esihenkilöt koulutetaan asioiden käsittelyyn ja oikea-aikaiseen puuttumiseen. Sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun tai sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää ennalta ehkäiseviä toimia ovat esimerkiksi:

- avoin keskusteluilmapiiri, jossa hyväksytään mielipide-erot
- johdon ja esihenkilöiden selkeä ilmaus siitä, että työpaikalla ei hyväksytä sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun tai sukupuoli-identiteettiin perustuvaa häirintää, syrjintää tai epäasiallista kohtelua missään muodossa
- hyvän työkäyttäytymisen pelisäännöt ja niiden mukaan toimiminen
- työntekijöiden perehdyttäminen sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun tai sukupuoli-identiteettiin perustuvan häirinnän välttämiseen ja ehkäisemiseen
- esihenkilöiden kouluttaminen sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun tai sukupuoli-identiteettiin perustuvan häirinnän ja syrjinnän havaitsemiseen, selvittämiseen ja poistamiseen
- sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun tai sukupuoli-identiteettiin perustuvaan häirintään puuttuminen ripeästi ja johdonmukaisesti Vantaan kaupungin menettelytapojen mukaisesti
- työolojen ja työyhteisön säännöllinen seuranta ja arviointi sekä havaittujen epäkohtien korjaaminen sekä
- tietouden lisääminen sukupuolen moninaisuudesta.

3.2. Henkilöstöpoliittinen yhdenvertaisuustyö

Yhdenvertaisuuslain 8 §

”Syrjinnän kieltö

Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.”

Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa jokaista työnantajaa arvioimaan yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla ja kehittämään työoloja sekä niitä toimintatapoja, joita noudatetaan henkilöstöä valittaessa ja henkilöstöä koskevia ratkaisuja tehtäessä. Edistämistoimenpiteiden on oltava toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Henkilöstöpoliittisella yhdenvertaisuustyöllä edistämme työpaikkojen yhdenvertaisuutta ja ehkäisemme yhdenvertaisuuslain vastaista syrjintää.

Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Henkilöstöpolitiikassa myös yhdenvertaisuustyö liittyy johtamiseen palvelussuhteen elinkaaren kaikissa vaiheissa. Yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjinnän ennaltaehkäiseminen koskevat kaikkea muun muassa rekrytointia, palkkausta ja palkitsemista, urakehitysmahdollisuuksia, työtehtävien jakautumista, työskentelyolosuhteita ja työaika- ja vapaakäytäntöjä.

Kaupungilla on tehty pitkään tavoitteellista henkilöstöpoliittista yhdenvertaisuustyötä. Yhdenvertaisuuslain vastaisen syrjinnän kieltö ja syrjinnän ennaltaehkäiseminen käydään läpi kaupungin kaikissa esihenkilöille ja henkilöstöhallinnolle suunnatuissa esihenkilökoulutuksissa, kuten

rekrytointikoulutuksissa, työajan johtamista koskevista koulutuksissa ja palvelussuhteen päättämistä koskevista koulutuksissa. Näin pyrimme varmistamaan, että esihenkilöt tunnistavat mahdolliset syrjintätilanteet ja osaavat puuttua niihin sekä ennaltaehkäistä syrjintää.

Vantaan kaupunki seuraa osana vuosittaista henkilöstöraportointia henkilöstön yhdenvertaisuuden tilaa muun muassa seuraavilla mittareilla:

- muunkielisten (äidinkieli ei suomi, ruotsi tai saame) osuus kaupungin työntekijöistä
- henkilöstön ikärakenne sukupuolittain
- sairauspoissaolot diagnoosiryhmittäin ja ikäryhmittäin sekä sairauspoissaolojen määrä.

Lain yksityisyyden suojasta työelämässä mukaisesti työnantaja saa käsitellä vain välittömästi työntekijän työsuhteen kannalta tarpeellisia henkilötietoja, mikä rajoittaa työnantajan oikeutta kerätä tai käsitellä tietoa henkilöstöstä edes tilastotiedon muodossa. Monet yhdenvertaisuuslaissa kielletyistä syrjintäperusteista ovat sellaisia, joita koskevia tietoja työnantajalla ei ole oikeus kerätä eikä käsitellä, koska ne eivät ole työsuhteen kannalta tarpeellisia henkilötietoja. Tästä syystä vuosittain seurattavia tilastotietomittareita on vain muutama.

Laajemmin kaupungin työyhteisöjen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa seurataan säännöllisesti joka toinen vuosi toteutettavalla Kunta 10 - henkilöstökyselyllä, joka sisältää mm. kohtelun oikeudenmukaisuuteen, päätöksenteon oikeudenmukaisuuteen ja syrjinnän kokemukseen liittyviä mittareita. Kunta10 -kyselystä ja sen hyödyntämisestä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä kerrotaan tarkemmin jäljempänä kohdassa 3.3.

3.3. Toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Tasa-arvolain 6 a §

“Jos työnantajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää, työnantajan on laadittava vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimet. Suunnitelma voidaan sisällyttää henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan tai työsuojelun toimintaohjelmaan.

Tasa-arvosuunnitelma on laadittava yhteistyössä luottamusmiehen, luottamusvaltuutetun, työsuojeluvaltuutetun tai muiden henkilöstön nimeämien edustajien kanssa. Henkilöstön edustajilla on oltava riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet suunnitelmaa laadittaessa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys työpaikan tasa-arvotilanteesta ja sen osana erittely naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin sekä koko henkilöstöä koskeva palkkakartoitus naisten ja miesten tehtävien luokituksista, palkoista ja palkkaeroista;
- 2) käynnistettäväksi tai toteutettaviksi suunnitellut tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja palkkauksellisen tasa-arvon saavuttamiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Tasa-arvosuunnitelmasta ja sen päivittämisestä on tiedotettava henkilöstölle.

Palkkakartoitus voidaan paikallisesti sopia tehtäväksi vähintään joka kolmas vuosi, jos tasa-arvosuunnitelma muilta osin tehdään vuosittain.”

Yhdenvertaisuuslain 7 §

Työnantajan on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla ja työpaikan tarpeet huomioon ottaen kehitettävä työoloja sekä niitä toimintatapoja, joita noudatetaan henkilöstöä valittaessa ja henkilöstöä koskevia ratkaisuja tehtäessä.

Edistämistoimenpiteiden on oltava toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Työnantajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Edistämistoimia ja niiden vaikuttavuutta on käsiteltävä henkilöstön tai heidän edustajiensa kanssa.

Työ- tai virkaehtosopimuksen perusteella valitulla luottamusmiehellä tai, jos tällaista ei ole valittu, työsopimuslaissa tarkoitetulla luottamusvaltuutetulla tai muulla sellaisella henkilöstön edustajalla, joka on osallistunut yhdenvertaisuustoimien suunnitteluun, on oikeus pyynnöstä saada tietää, mihin toimiin työnantaja on ryhtynyt yhdenvertaisuuden edistämiseksi työpaikalla. Sama oikeus on myös työsuojevaluvaluututulla.

Vantaalla henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelutyön pohjana on Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma strategiakaudelle 2022–2025 ja sen osassa 3 kuvatut henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun periaatteet ja käytännöt. Suunnitelma toimii esihenkilöiden ja työyhteisöjen apuvälineenä tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan juurruttamiseen ja vahvistamiseen osaksi jokapäiväistä johtamista.

Vantaalla tehdään vuosittain kaupunkitasoinen henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Tämä vuosittain tehtävä suunnitelma on Vantaalla liitetty osaksi henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa ja henkilöstökertomusta. Vantaalla työnantajan ja henkilöstön edustajat ovat sopineet paikallisesti, että tasa-arvosuunnitelman osana oleva kaupunkitasoinen palkkakartoitus tehdään joka kolmas vuosi ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma muilta osin vuosittain.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja siihen liittyvää palkkakartoitusta valmistellaan säännöllisesti kokoontuvissa pääluottamusmieskokouksissa, joissa ovat läsnä henkilöstön edustajina kaupungin pääluottamusmiehet.

Pääluottamusmieskokoukset ovat Vantaalla osa lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella mukaista edustuksellista yhteistoimintaorganisaatiota. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu tapahtuu kalenterivuositain siten, että keväällä henkilöstön ja työnantajan edustajat kartoittavat kaupungin tasa-arvotilannetta alkuvuodesta julkaistavien tilastojen ja toteumien kautta. Lisäksi keskustellaan, mitä mahdollista muuta tietoa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun tueksi tarvitaan. Syksyllä suunnitellaan ja valitaan tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua sisältävä kaupunkitasoinen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma käsitellään ja hyväksytään vuosittain kaupungin

yhteistoimintaryhmässä, jossa ovat läsnä henkilöstön edustajina Vantaan kaupungin pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa seurataan vuosittain henkilöstöraportoinnin yhteydessä kaupunkitasoisessa henkilöstökertomuksessa. Myös henkilöstökertomus käsitellään vuosittain kaupungin yhteistoimintaryhmässä. Henkilöstökertomus ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua sisältävä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma ovat koko henkilöstön nähtävillä kaupungin sisäisillä intranet-sivuilla. Lisäksi henkilöstökertomuksen ja henkilöstö- ja koulutussuunnitelman valmistumisesta tiedotetaan erikseen noudattaen kulloinkin voimassa olevia sisäisen viestinnän käytäntöjä.

Kaupungin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa seurataan säännöllisesti myös joka toinen vuosi toteutettavalla Kunta 10 -henkilöstökyselyllä, joka sisältää mm. kohtelun oikeudenmukaisuuteen, päätöksenteon oikeudenmukaisuuteen ja syrjinnän kokemukseen liittyviä mittareita. Seuraava kysely toteutetaan syksyllä 2022. Vuonna 2020 toteutettuun kyselyyn vastasi 68 % kyselyn saajista. Jokainen Vantaan kaupungin työyhteisö käy omat Kunta 10 -työhyvinvointikyselyn tulokset läpi esihenkilöidensä johdolla. Keskustelujen perusteella valitaan työyhteisön kehittämiskohteet eli suunnitellaan tavoitteet ja toimenpiteet tulokorteille.

Kaupunkitasoisesti tarjotaan työpajoja, joista esihenkilöt saavat tukea ja työkaluja tulosten käsittelyyn työyhteisössä sekä pääsevät jakamaan ideoita ja ajatuksia tulosten käsittelystä. Vuoden 2020 kaupunkitasoisten tulosten mukaan syrjintä-, häirintä- ja kiusaamiskokemukset ovat kaupungilla vähentyneet hieman ja työnantajalle niistä kertoo ilmoittaneensa aiempaa useampi. Samoin vuoden 2020 kaupunkitasoisten tulosten mukaan lähiesihenkilöltä saadaan yhä enemmän tukea työhön ja toiminta koetaan yhä oikeudenmukaisemmaksi. Myös päätöksenteon koettu oikeudenmukaisuus kehittyi pienesti myönteisempään suuntaan.

Pohja vantaalaiselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelulle luodaan palvelualueilla ja työyhteisöissä. **Kaupunkitasoisella tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla ja -suunnittelulla ei rajata tai rajoiteta toimialojen, palvelualueiden tai työyhteisöjen mahdollisten omien henkilöstöpoliittisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laajuutta tai**

sisältöä. Kaikilla palvelualueilla laaditaan vuosittain henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma, jonka laadintapohjassa ohjataan jokaista palveluallueta kuvaamaan palvelualueen omat tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvät tavoitteet tai kehittämiskohteet. Palvelualluetasoisten kehittämiskohteiden ja tavoitteiden asettamisen pohjana on kaupunkitasoisesti kullekin vuodelle henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi asetetut tavoitteet. Kunkin palvelualueen tulee pohtia, miten kaupunkitasolla asetettuja tavoitteita voidaan edistää omalla palveluallueella. Palveluallueet voivat halutessaan tehdä myös laajemman oman tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden alkukartoituksen ja arvioinnin.

Henkilöstötietojärjestelmistä saatavan tiedon ja Kunta 10 -kyselyn lisäksi toimialoilla ja työyhteisöissä saadaan tietoa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilasta myös työyhteisöjen kehittämishankkeiden yhteydessä. Yksilötason tietoa saadaan tulos- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Toimialat ja työyksiköt voivat tehdä tarvittaessa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa selvittävän kyselyn työyhteisössä. Tasa-arvoaltuutetun sivuilta löytyy tähän tarkoitukseen tasa-arvokyselytyökalu, jonka käyttö on ilmaista (www.tasa-arvokysely.fi),

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä kaupungilla – anonymi rekrytointi

Vantaan kaupunki pyrkii aktiivisesti etsimään keinoja edistääkseen henkilöstön yhdenvertaisuutta ja laajaa monimuotoisuutta. Anonymin hakemuksen tarkoituksena on varmistaa, ettei kukaan hakija karsiudu työhaastattelusta piilevien ennakkoluulojen takia. Työhaastatteluun kutsuttavia hakijoita arvioidaan vain hakijan osaamisen, tutkinnon, ammatin ja työkokemuksen perusteella taustasta riippumatta. Henkilötietojen puuttumisen ansiosta pystytään keskittymään vain henkilön osaamiseen sekä kelpoisuusvaatimusten täyttymiseen. Rekrytointikäytännöt on usein tehty enemmistön näkökulmasta. Siksi hakumenetelmiä on hyvä tarkastella myös vähemmistöjen näkökulmista, joihin anonymiteetti antaa oivan työvälineen.

Anonymiä rekrytointia pilotoitiin Vantaalla vuonna 2019. Pilotti saavutti tavoitteet anonymien rekrytointien määrän ja prosessin sekä työkalunkehittämisen suhteen sekä sai

hyvää palautetta esihenkilöiltä, hakijoilta ja positiivista huomiota Vantaalle. Menetelmän avulla voidaan luoda myönteistä ja vastuullista työnantajakuva. Menetelmää on nyt juurrutettu osaksi normaaleja rekrytointiprosesseja niin, että esihenkilön on rekrytointisuunnitelmaa tehdessään helppo ilmaista haluavansa käyttää anonyymien rekrytointien menetelmää. Tavoitteena oli vähintään 50 anonyymia rekrytointia vuoden 2020 aikana ja vähintään 60 anonyymia rekrytointia vuoden 2021 aikana. Nämä tavoitteet saavutettiin.

Kaupunkitasoinen henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu ja -suunnitelma pähkinänkuoressa:

**TASA-ARVO- JA
YHDENVERTAISUUSTYÖN
SUUNNITELMA
STRATEGIAKAUDELLE
2022-2025**

- Kuvaus Vantaan kaupungin henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön rakenteista
- Sanastoa ja käsitteitä esihenkilöiden ja työyhteisöjen avuksi tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan edistämiseen

**VUOSITTAIN
JULKAISTAVA
HENKILÖSTÖKERTOMUS**

- tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kuvaavien mittareiden vuosittainen seuranta ja analysointi
- selvitys Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta ja sen osana erittely naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin

**VUOSITTAIN TEHTÄVÄ
HENKILÖSTÖ- JA
KOULUTUSSUUNNITELMA**

- käynnistettäväksi tai toteutettaviksi suunnitellut tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja palkkauksellisen tasa-arvon saavuttamiseksi;
- arvio aikaisempaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista
- palkkakartoitus (tehdään joka 3. vuosi)

LIITE 1

Arvio toimintakauden 2017–2021 toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana - suunnitelmassa (2017–2020) asetettiin toiminnalliselle työlle kolmenlaisia toimenpiteitä:

- 1) säilyttäviä, joissa pidetään kiinni jo hyväksi havaitusta ja koko toimintaa kannattelevasta toiminnasta
- 2) vahvistavia, joilla parannetaan jo olemassa olevia toimintoja ja prosesseja
- 3) uusia avauksia, joita tarvitaan säilyttävien ja vahvistavien toimenpiteiden rinnalle ja siihen, että työmme ei pysähdy polkemaan paikoillaan.

Toimenpiteiden toteutumisesta voidaan esittää seuraavanlaiset kiteytykset ja arvio jatkumolla toteutunut – toteutunut osin – ei toteutunut – arviointi ei ole mahdollista.

Säilyttävät toimenpiteet

1. Julkinen sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ilmaistaan kaupunkistrategiassa 2018–2021.
Toteutunut.
2. Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen velvoite sisällytetään toiminnanohjauksen mekanismeihin, kuten talousarvion valmisteluohjeisiin, ja edistämisen toteuttamista seurataan osana toimialojen tavanomaista raportointia.
Toteutunut osin; toteutui mm. valmisteluohjeissa, mutta toteuttamisesta raportointiin vaihtelevasti.
3. Kaupunkitasoiselle toiminnalliselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle määritetään toimintaa ohjaava toimielin sekä työtä kehittävä viranhaltijataho. Nämä vastuut kirjataan hallintosäätöön sekä relevantteihin asiakirjoihin,

mukaan lukien organisaatiokaavioihin.

Toteutunut.

4. Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä arvioidaan laatutyössä (CAF).

Toteutunut osin; CAF-arvioinnista luovuttiin, mutta Laava-arviointi sisälsi yhden arviointikohdan.

5. Kaupunkitasoista toiminnallista suunnitelmaa täsmennetään ja kehittämistoimenpiteitä konkretisoidaan tarpeen mukaan toimielin- ja viranhaltijapäätöksin.

Toteutunut.

Vahvistavat toimenpiteet

1. Luottamushenkilöiden toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista vahvistetaan sisällyttämällä Työkirja, tämä toiminnallinen suunnitelma sekä Eurooppalainen tasa-arvon peruskirja vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen aloittavien toimielinten perehdytykseen. Erityistä huomiota kiinnitetään kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien perehdytykseen.

Toteutunut osin; kaikki lautakunnat eivät saaneet perehdytystä.

2. Koulujen ja oppilaitosten suunnitelmien tekemistä ja toteutusta seurataan asiantuntija-arvioinnilla ja vahvistetaan arvioinnin pohjalta.

Toteutunut.

3. Tietotuotannossa varmistetaan, että etenkin sukupuolesta ja mm. lainsäädännön sallimissa puitteissa myös yhdenvertaisuuslain henkilöön liittyvistä perusteista on saatavissa määrällistä ja laadullista tietoa, joiden avulla tavanomaiseen tiedolla johtamiseen on mahdollista integroida tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmia. Myös tilastojen tulkinnassa ja tutkimustyössä vahvistetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusarviointia mahdollistavaa otetta.

Toteutunut osin; tietotuotannossa tapahtui kehitystä (mm. Miehet ja naiset Vantaalla -julkaisu 2018 sekä Kouluterveyskyselyn Vantaan-tulosten

raportointi), mutta tilastojen tulkinnassa ei saavutettu merkittävää kaupunkitasoista edistystä.

4. Yhteisen hyvinvointityön uudistamisessa varmistetaan, että toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö sisältyy hyvinvointityön malliin, hyvinvoinnin ohjelmatyöhön sekä hyvinvointiraportointiin.

Toteutunut osin; parhaiten toimialojen yhteisessä hyvinvointiraportoinnissa.

5. Päätöksentekoon liittyvässä ennakoivassa vaikutusten arvioinnissa (evaamisessa) on aina mukana tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi.

Arviointi ei ole mahdollista, koska tilannekuva evaamisesta on jäsentymätön.

6. Rakennerahastohankkeisiin sisältyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussisältöjen mahdollisuuksia hyödynnetään aiempaa syvällisemmin sekä hanketoiminnan kaikissa vaiheissa että organisaation tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kehittämisessä.

Ei toteutunut; hanketoiminnan mahdollisuuksia ei kyetty hyödyntämään paria poikkeusta lukuun ottamatta eikä Vantaa ollut mukana valtakunnallisissa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusrakennerahastohankkeissa.

Uudet avaukset

1. Jokainen toimiala selvittää miten toimialan palveluissa tulee toteuttaa ennaltaehkäisevin toimin ja edistävästi tasa-arvolain tarkoittama syrjimättömyys henkilön sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella. Tämän jälkeen toimialat ryhtyvät asiassa tarvittaviin muutostoimenpiteisiin esimerkiksi lomakkeiden ja sukupuolitettujen tilojen kaltaisissa kysymyksissä.

Toteutunut osin; huomioitu joillakin palvelualueilla, mutta muutostoimenpiteiden tilanne on epäselvä.

2. Yhdenvertaisuuslain sisältämä kohtuullisten mukautusten vaatimus sisällytetään relevantteihin ohjeistuksiin ja koulutuksiin kaikilla toimialoilla.

Ei toteutunut; lisäksi kohtuullisen mukautuksen käsite on edelleen puutteellisesti tiedossa kaikilla toimialoilla.

3. Kaupunki edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien sisällyttämistä ylisektoristen työryhmien työhön turvallisuutta edistävässä ja väkivaltaa vastustavassa työssä.

Toteutunut; kaupungin koordinoima kaupunkiturvallisuustyö ja lähisuhdeväkivallan vastainen työ on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoista.

4. Kaupungin konsernipalveluissa toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma käynnistetään hankintojen sosiaalisten kriteerien kautta.

Toteutunut; lisäksi hankinnassa huomioidaan vastuullisuus, johon tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus liittyvät monin tavoin.

5. Talousarviovalmistelussa kokeillaan sukupuolitietoista budjetointia joillakin toiminnan osa-alueilla.

Toteutunut.

6. Kaupunkitasoisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä kartoitetaan mahdollisuudet tehdä seuraavalle valtuustokaudelle ihmisoikeustyön suunnitelma. Se sisältäisi lakisääteiset suunnitelmavelvoitteet, mutta lisäksi paikallisia toimintalinjauksia globaaleista haasteista, joita Vantaan kaltainen suomalaisittain suuri ja kansainvälinen kaupunki ei voi jättää huomiotta.

Tällaisia haasteita ovat esimerkiksi ihmiskauppa, harmaa talous, turvapaikanhakijoiden määrän äkilliset kasvut, paperittomien henkilöiden tilanne ja radikalisoituminen.

Ei toteutunut; kartoitus mahdollisuuksista jäi toteuttamatta muiden haasteiden (organisaatiouudistus, pandemia yms.) takia, mutta esimerkiksi asiantuntemusta radikalisoitumisesta kyettiin parantamaan koulutushankkeen ansiosta.

LIITE 2

Yhteenveto kaupunkitasoisen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 tavoitteista ja toimenpiteistä niiden saavuttamiseksi

Luottamushenkilöiden toiminta (luku 2.1.1)

TAVOITE

Poliittiset luottamushenkilöt edistävät toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

TOIMENPITEET

- Sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen strategiassa ja strategiaan pohjautuvassa päätöksenteossa.
- Kaupunginvaltuusto, -hallitus, lautakunnat, nuorisovaltuusto ja vaikuttajatoimielimet saavat tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja ihmisoikeuksiin liittyvää perehdytystä ja koulutusta.
- Sanoutuminen irti vihapuheesta ja turvallisemman yhteisen tilan varmistaminen Vantaan poliittisten luottamushenkilöiden eettisten periaatteiden avulla.

Viranomaisen velvollisuus edistää tasa-arvoa (luku 2.1.2)

TAVOITE

Vantaan kaupunki syventää toiminnallisen tasa-arvotyön tekemistä päätöksenteossaan ja kaikissa palveluissaan.

TOIMENPITEET

- Jokainen toimiala ja palvelualue määrittelee omat tärkeimmät tasa-arvotyön kohteensa ja toimensa tämän kaupunkitasoisen suunnitelman perustalta.
- Kaikessa strategisessa suunnittelussa ja ohjelmatyössä on velvoite ottaa huomioon tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.
- Vakiinnutamme talousarviotyöhömmme sukupuolitietoisien budjetoinnin menetelmän käytön toimialojen vuonna 2021 käynnistämien kohteiden avulla.
- Teemme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoista turvallisuustyötä.
- Sisällytämme sukupuolinäkökulman tilastoihin, esitysmateriaaleihin ja esityksiin.
- Hyödynnämme hankkeiden tarjoamat mahdollisuudet paremmin.
- Tunnistamme ja huomioimme koronakriisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutukset pandemian hoidossa ja jälleenrakennustyössä.
- Määrittelemme ja käynnistämme sukupuolten eriytymistä lieventäviä toimenpiteitä.

Tasa-arvon edistäminen kouluissa ja oppilaitoksissa (luku 2.1.3)

TAVOITE

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan työ on sukupuolitietoista ja tasa-arvoon pyrkivää.

TOIMENPITEET

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tavoitellaan johtoryhmän tahdon mukaisesti tasa-arvon toimintakulttuuria.
- Koulut ja oppilaitokset siirtyvät lakisääteisten suunnitelmiensa teossa käyttämään yhteistä vantaalaista suunnittelupohjaa.
- Määrällisen ja laadullisen tasa-arvotiedon hankkimista ja hyödyntämistä parannetaan edelleen.
- Sukupuolitietoisien budjetoinnin toimintatavan omaksuminen.

Syrjimättömyys sukupuolen perusteella (luku 2.1.4)

TAVOITE

Tunnistamme sukupuoleen perustuvaa syrjintää, mukaan lukien häirintää ja seksuaalista häirintää, kaikilla työmme osa-alueilla saadaksemme kaikki syrjinnän muodot loppumaan välittömästi.

TOIMENPITEET

- Syrjinnän vastaisessa työssämme käsittelemme syrjinnän eri muotoja.
- Kuulemme järjestöjä ja teemme niiden kanssa yhteistyötä sukupuoleen perustuvan syrjinnän vastaisessa työssä.
- Kysymme vastaajien ja tutkittavien kokemuksia syrjinnän eri muodoista kyselyissä ja tutkimuksissa.

Sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy (luku 2.1.5)

TAVOITE

Ennaltaehkäisemme sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää.

TOIMENPITEET

- Sukupuolen moninaisuus sisältyy tasa-arvokoulutuksiimme.
- Annamme asukkaalle ja asiakkaalle mahdollisuuden määritellä oman sukupuolensa itse.
- Teemme yhteistyötä sateenkaarijärjestöjen kanssa.

Toiminnallinen yhdenvertaisuustyö: syrjimättömyys (luku 2.2.1)

TAVOITE

Olemme syrjimättömiä omassa toiminnassamme ja puutumme muiden toteuttamaan syrjintään sitä havaitessamme.

TOIMENPITEET

- Teemme yhteistyötä kaupunkiorganisaation sisällä sekä kaupunkina kansallisten viranomaisten sekä valtakunnallisten ja paikallisten yhdenvertaisuutta edistävien järjestöjen kanssa syrjinnän havaitsemiseksi omassa toiminnassamme.
- Parannamme osaamistamme väkivaltaisesta radikalisaatiosta ja ekstremismistä.
- Edistämme antirasistista toimintaa kaikissa palveluissamme.

Viranomaisen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta (luku 2.2.2)

TAVOITE

Teemme yhdenvertaisuuden toteutumisen arviointia ja toteutamme yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä kaikissa palveluissamme.

TOIMENPITEET

- Yhdenvertaisuuden edistämisen velvoite koskee kaikkia palvelujamme.
- Kehitämme digitaalista saavutettavuutta.
- Varmistamme Suomen romanien huomioimisen yhdenvertaisuuden edistämisessä.
- Rakennusten ja tilankäytön suunnitteluun otetaan työn alusta saakka mukaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma
- Teemme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioissa yhteistyötä Vantaa-Kerava -hyvinvointialueen kanssa.

Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta (luku 2.2.3)

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala määrittelee tähän tavoitteen ja toimenpiteet.

Välikirjoitus kaupunginhallitukselle 27.1.2025**Kaupunkitasoisen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2022–2025 tavoitteet ja esimerkkejä toimenpiteistä niiden saavuttamiseksi****Taustaksi**

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma 2022–25 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 28.2.2022. Tuolloin kaupunginhallitus päätti myös välikirjoituksen tekemisestä.

Suunnitelma koostuu kolmesta osasta:

- Työn kehykset (osa 1; sivut 7–24)
- Toiminnallinen suunnitelma (osa 2; sivut 25–67)
- Henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus (osa 3; sivut 68–80).

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma käsittelee Vantaan kaupungin palveluja ja päätöksentekoa. Kaupungin henkilöstön keskinäiseen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä henkilöstöpoliittinen työ ei kuulu tämän välikirjoituksen piiriin.

Maamme lainsäädännön mukaisesti tasa-arvotyö on toimintaa sukupuolten tasa-arvon toteutumiseksi ja yhdenvertaisuudella tarkoitetaan ikään, alkuperään, vakaumukseen, vammaisuuteen jne. liittyvää syrjimättömyyttä (ks. YvL 8 §) ja yhdenvertaisuuden edistämistä kaikessa toiminnassa.

Tässä välikirjoituksessa kerrotaan toiminnalliseen suunnitelmaan perustuvia toimenpiteitä vuosina 2022–24. Toimenpiteet tai teot ovat esimerkkejä siitä, mitä erilaisissa palveluissa tehdään. Ensimmäinen kerrotaan aihepiiri ja tavoite, ja sen jälkeen listataan suunnitelmassa olevat toimenpiteet kyseisen tavoitteen toteutumiseksi.

Luottamushenkilöiden toiminta (suunnitelman luku 2.1.1)**Tavoite:**

Poliittiset luottamushenkilöt edistävät toiminnassaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Toimenpide:

Sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen strategiassa ja strategiaan pohjautuvassa päätöksenteossa.

Voimassa olevassa kaupunkistrategiassa sitoutuminen on ilmaistu Vantaan arvojen yhteydessä. Asia on mukana uuden strategian valmistelutyössä.

17.1.2025

VD/
433/00.01.02.00/2025

Valtuutetut ovat tehneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön liittyviä valtuustoaloitteita. Useita arvioinnin lajeja sisältävään ennakoivaan vaikutusten arviointiin eli evaamiseen sisältyy päätösesityksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointia. Kaupungin evaamismallin luominen on aloitettu syksyllä 2024. Lapsivaikutusten arviointi on päätetty aloittaa osana Lapsiystävällinen kunta -työtä.

Toimenpide:

Kaupunginvaltuusto, -hallitus, lautakunnat, nuorisovaltuusto ja vaikuttajatoimielimet saavat tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja ihmisoikeuksiin liittyvää perehdytystä ja koulutusta.

Päästötoimielimet ja vaikuttajatoimielimet saivat perusperehdytyksen keväääseen 2023 mennessä. Vaikuttajatoimielinten kokouksissa ja tilaisuuksissa on kuultu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiantuntijoita eri aiheista ja niiden jäsenet saavat tietoa oman alansa seminaareista, raporteista ja tutkimuksista.

Toimenpide:

Sanoutuminen irti vihapuheesta ja turvallisemman yhteisen tilan varmistaminen Vantaan poliittisten luottamushenkilöiden eettisten periaatteiden avulla.

Vantaan kaupungin luottamushenkilötoiminnan eettiset periaatteet hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 23.5.2022. Ne esiteltiin toimielimille syksyllä 2022 ja ne löytyvät extranetin etusivulta.

https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan%20kaupungin%20luottamushenkil%C3%B6toiminnan%20eettiset%20periaatteet_0.pdf

Viranomaisen velvollisuus edistää tasa-arvoa (suunnitelman luku 2.1.2)

Tavoite:

Vantaan kaupunki syventää toiminnallisen tasa-arvotyön tekemistä päätöksenteossaan ja kaikissa palveluissaan.

Toimenpide:

Jokainen toimiala ja palvelualue määrittelee omat tärkeimmät tasa-arvotyön kohteensa ja toimensa tämän kaupunkitasoisen suunnitelman perustalta.

Toimialojen johtoryhmät määrittivät omat tasa-arvotyön tärkeimmät kontekstinsa vuoden 2022 aikana: kaupunkistrategia ja johto: vastuullisuustyö, viestintä, työllisyyspalvelut (6.4.2022) kaupunkiympäristö: tilojen ja alueiden turvallisuustyö, liikkumismuotojen ja liikennejärjestelmän kehittäminen (18.5.2022) kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi: turvallisuustyö, hyvinvointityö, tilaisuuksien järjestäminen (29.11.2022) kasvatus ja oppiminen: turvallisemman tilan periaatteet, someturva, koulujen ja oppilaitosten tasa-arvosuunnittelu, kouluterveyskysely, sukupuolten eriytyminen koulutuksessa (29.11.2022). Palvelualueilla ja -yksiköissä on näiden priorisoitujen

kohteiden lisäksi kehittämistoimenpiteitä ja yksittäisiä tekoja, jotka liittyvät niiden peruspalveluihin.

Toimenpide:

Kaikessa strategisessa suunnittelussa ja ohjelmatyössä on velvoite ottaa huomioon tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.

Kaikille strategiaryhmille on asetettu läpileikkaavaksi tavoitteeksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Kattava edistämisvelvoite tuodaan esiin talousarvion valmisteluohjeissa. Vastuullisuustyössä sosiaalisesti kestävä kehityksen osuuteen on saatu integroitua useita tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussisältöjä.

Toimenpide:

Vakiinnutamme talousarviotyöhömmme sukupuolitietoisien budjetoinnin menetelmän käytön toimialojen vuonna 2021 käynnistämien kohteiden avulla.

Sukupuolitietoinen budjetointi on tasa-arvotyön menetelmä, jossa tarkastellaan sitä, miten sukupuolet tosiasiaassa käyttävät tarjolla olevia palveluja ja onko jossakin palvelussa syrjintää resursoinnissa tai sijaa sukupuolitietoisille kehittämistoimenpiteille. Toimialojen vuonna 2021 ilmoittamat kohteet ovat:

- oppimisen ja opiskelun tuki / kasvun ja kehityksen tuki (kaso)
- harrastaminen (kaku)
- joukkoliikenne (kato)
- peruspalvelujen käyttö (sosiaali- ja terveystoimi, joka oli kaupunkiorganisaatiossa vuoden 2022 loppuun).

Toimialat saivat perehdytystä sukupuolitietoisien talousarviotyöskentelyn menetelmästä johtoryhmiinsä, kehittämispäiviinsä ja osoittamilleen vastuuhenkilöille vuonna 2022. Koordinointivastuu määriteltiin toimialojen yhteiselle talous- ja strategiafoorumille.

Toimenpide:

Teemme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoista turvallisuustyötä.

Esimerkiksi sukupuolella, iällä ja alkuperällä on suuri merkitys turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Kaupunkiturvallisuustiimin toiminnassa sukupuolitietoisuus on keskeinen periaate ja tämä on kirjattu turvallisuussuunnitelmaan. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusaiheita käsitellään turvallisuussuunnittelun ohjausryhmän kokouksissa, blogikirjoituksissa ja turvallisuuskyselyssä kuntalaisille. Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoista turvallisuustyötä on esitelty Kuntamarkkinoilla 2022 sekä erilaisissa valtakunnallisissa verkostoissa ja webinaareissa. Sosiaalista mediaa voidaan käyttää syrjintään, kiusaamiseen ja muihin yksilön ja ihmisryhmän turvallisuutta uhkaaviin tarkoituksiin. Kouluissa ja oppilaitoksissa on otettu käyttöön someturva ja sitä on markkinoitu laajasti oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön käyttöön.

<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/turvallisuus-ja-varautuminen/turvallisuussuunnitelma>
<https://www.someturva.fi/>

Toimenpide:**Sisällytämme sukupuolinäkökulman tilastoihin, esitysmateriaaleihin ja esityksiin.**

Tasa-arvotavoitteen sisältävään suunnitteluun tarvitaan tilastoja sukupuolittain, laadullista tietoa esimerkiksi tutkimuksista, tiedon tulkintaa oman työn kannalta ja yhteistä näkemystä tasa-arvohakuisesta toiminnasta. Velvoite sukupuolinäkökulman sisällyttämisestä tiedon tuotantoon ja käyttämiseen on tuotu esiin muun muassa johtoryhmille, uusien avainasiantuntijoiden perehdytyksessä ja monenlaisissa koulutuksissa, mutta kattavaan sukupuolinäkökulmaan tilastoissa ja asiantuntijoiden esityksissä on vielä matkaa.

Toimenpide:**Hyödynnämme hankkeiden tarjoamat mahdollisuudet paremmin.**

Kaikissa EU-(osa)rahoitteisissa hankkeissa sukupuolen merkityksen arvioimiseen ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämiseen on jo lähtökohtaisesti velvoitteet EU:sta. Usein sukupuoli ja erilaiset yhdenvertaisuusperusteet nähdään hakuvaiheessa ja hanketoteutuksessa kuitenkin kapeasti, esimerkiksi vain hankehenkilöstön sukupuoli- ja ikäjakaumana, eikä hankkeiden tarjoamia tasa-arvon edistämismahdollisuuksia käytetä tämän takia tehokkaasti hyväksi. Varsinaisia tasa-arvohankkeita ei ole ollut tämän väliraportin ajanjaksolla. Määrätietoinen integrointityö suuriin hankkeisiin ei ole lähtenyt vielä käyntiin.

Toimenpide:**Tunnistamme ja huomioimme koronakriisin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutukset pandemian hoidossa ja jälleenrakennustyössä.**

Covid-pandemialla oli välittömiä ja välillisiä vaikutuksia mm. hoiva-alan ja opetuksen ammattiryhmien työhön ja asiakkaisiin, pienyrittäjien toimeentuloon, kieli- ja kulttuurivähemmistöihin, hyvinvointiin ja lähisuhdeväkivaltaan. Vieraskielisten korkeisiin sairastumislukuihin vastattiin tehostetulla omakielisellä tiedottamisella suojautumisesta ja rokottautumisesta. Koronavalmiusryhmä seurasi pandemian aikana sairastavuutta ja sen muutoksia myös sukupuolen mukaan. Tällainen tieto antoi osaltaan osviittaa tautitilanteen kehittymisestä. Erityiseen jälleenrakennustyöhön ei pandemian jälkeen ryhdytty.

Toimenpide:**Määrittelemme ja käynnistämme sukupuolten eriytymistä lieventäviä toimenpiteitä.**

EU-maiden vertailussa Suomessa vallitsee erittäin vahva sukupuolten eriytyminen (segregaatio) koulutuksessa ja työelämässä. Kuntatyön keinoja lieventää eriytymistä ovat esimerkiksi

tietoisuuden lisääminen eriytymisestä ja sen vaikutuksista; päiväkotilasten, oppilaiden, opiskelijoiden ja työnhakijoiden rohkaiseminen kaikenlaisten harrastusten, oppiaineiden ja ammattien valitsemiseen sekä ennakkoluuloton asiakkaiden ohjaus työllisyyspalveluissa. Työ on alkanut vuonna 2024 keskustelevilla vierailuilla mm. kaikkiin kasvatukseen ja opetuksen johtoryhmiin. Eriytymistä lieventäviä toimenpiteitä tullaan integroimaan palveluihin, joissa on parhaat mahdollisuudet lieventää eriytymistä.

Tasa-arvon edistäminen kouluissa ja oppilaitoksissa (suunnitelman luku 2.1.3)

Tavoite:

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan työ on sukupuolitietoista ja tasa-arvoon pyrkivää.

Toimenpide:

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tavoitellaan johtoryhmän tahdon mukaisesti tasa-arvon toimintakulttuuria.

Toimialan johtoryhmä on asettanut pysyvän työryhmän, jonka tehtävänä on edistää, seurata ja tukea koko toimialan ja palvelualueiden (varhaiskasvatus, perusopetus, toinen aste, ruotsinkielinen toiminta ja yleishallinto) tasa-arvotyötä. Myös yhdenvertaisuusperusteet huomioidaan tasa-arvotyöryhmän työskentelyssä moniperusteilla tarkastelulla.

Toimenpide:

Koulut ja oppilaitokset siirtyvät lakisääteisten suunnitelmiansa teossa käyttämään yhteistä vantaalaista suunnittelupohjaa.

Yhteinen suunnittelupohja esiteltiin opettajien kaupunkitasoisessa etäpäivässä 25.1.2023. Asiasta annettiin lisäkoulutusta 29.3.2023 ja koulut valmistivat suunnitelmansa syyskuuhun 2023 mennessä. Oppilaitosten (lukiot ja Varia) suunnitelmat vietiin tiedoksi kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan 4.6.2024.

Toimipaikkakohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ovat uudistuksen myötä nyt saatavilla koulujen ja oppilaitosten nettisivuilla, opinto-oppaassa, hyvinvointikansiossa ja/tai henkilöstön intrasivuilla. Myös oppilaiden ja opiskelijoiden suunnitteluosallisuudessa on tapahtunut positiivista kehitystä.

Lisäksi varhaiskasvatuksen jokaisessa toimintayksikössä on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma toimintakaudesta 2023–24 lähtien ja nämä suunnitelmat tullaan päivittämään kahden vuoden välein.

Toimenpide:

Määrällisen ja laadullisen tasa-arvotiedon hankkimista ja hyödyntämistä parannetaan edelleen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on kehittänyt työnsä tueksi Power BI -alustalle näkymiä, joissa on eritelty sukupuolen mukaan tilastoja sekä perusopetuksesta että lukiosta. Toisen asteen

tietotuotannossa kaikki tieto tuotetaan juridisen sukupuolen mukaan. Koulut ja oppilaitokset hankkivat oman paikallisen suunnittelunsa tueksi tietoa etenkin Kouluterveyskyselystä ja omin kyselyin.

Ruotsinkielisessä koulutuksessa hyvinvoinnin työryhmä on toteuttanut syksyllä 2024 kaikissa toimipaikoissa oppilaille ja opiskelijoille kyselyn, josta saadaan laadullista tietoa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2025–27 laadintaan. Vastaukset nostavat esiin tarpeen kehittää keskinäisen kunnioituksen toimintatapoja ja hillitä syrjivää kielenkäyttöä. Kyselystä saatiin myös arvokasta tietoa turvattomista paikoista ja tilanteista.

Toimenpide:**Sukupuolitietoisien budjetoinnin toimintatavan omaksuminen.**

Sukupuolitietoinen budjetointi on tasa-arvotyön menetelmä, jossa tarkastellaan resurssien käytön jakautumista sukupuolten välillä ja tehdään tarvittaessa perusteltuja tasa-arvohakuisia muutoksia jonkin toiminnan toteuttamiseen. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tarkastelun kohteena on kasvun ja kehityksen tuki varhaiskasvatuksessa sekä oppimisen ja opiskelun tuki koulussa. Työ on pitkäjänteistä ja valmiita ratkaisuja tukitoimien yli- tai alikohdentumiseen sukupuolittain ei ole saatavilla.

Syrjimättömyys sukupuolen perusteella (suunnitelman luku 2.1.4)

Tavoite:

Tunnistamme sukupuoleen perustuvaa syrjintää, mukaan lukien häirintää ja seksuaalista häirintää, kaikilla työmme osa-alueilla saadaksemme kaikki syrjinnän muodot loppumaan välittömästi.

Toimenpide:

Syrjinnän vastaisessa työssämme käsittelemme syrjinnän eri muotoja.

Syrjintää on välitön tai välillinen syrjintä, ohje tai käsky syrjiä, häirintä sekä vammaisten henkilöiden kohdalla kohtuullisten mukautusten epääminen. Lisäksi on tunnistettu muun muassa rakenteellista, läheis- ja oletussyrjintää sekä rasismia sen monine ilmenemismuotoineen. - Syrjinnän muotoja käsitellään uusien johtajien, esihenkilöiden ja asiantuntijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön perehdytyksissä ja henkilöstön koulutustilaisuuksissa soveltavasti koulutuksen teeman tai aiheen mukaan.

Häirinnän vastaista puuttumisvelvoitetta on vahvistettu lakiteitse. Esimerkiksi koulu syyllistyy kiellettyyn syrjintään, mikäli se ei puutu tietoonsa tulleeeseen oppilaan häirintään.

Yhdenvertaisuuslain muutosta on käsitelty rehtorien koulutuspäivässä 3.8.2023.

Toimenpide:

Kuulemme järjestöjä ja teemme niiden kanssa yhteistyötä sukupuoleen perustuvan syrjinnän vastaisessa työssä.

Järjestöillä on osaamista tuoda esiin syrjinnän muotoja (ks. edellinen kohta), joita emme itse useinkaan tunnista omassa toiminnassamme. Sukupuoli on yksi syrjinnän peruste, johon usein liittyy samanaikaisesti muita syrjintäperusteita (ikä, alkuperä, uskonto, vammaisuus jne.). Järjestöjä kuullaan etenkin vaikuttamistoimielimissämme. Erilaisissa koulutuksissa ja keskusteluissa saavat eniten tilaa yhdenvertaisuusperusteet, etenkin alkuperä, kieli ja uskonto. Kuulemisen kehittäminen nimenomaan sukupuolisyrjinnän eri muodoista on tarpeen.

Toimenpide:

Kysymme vastaajien ja tutkittavien kokemuksia syrjinnän eri muodoista kyselyissä ja tutkimuksissa.

Vastaajaan itseensä kohdistuneesta tai hänen havaitsemastaan syrjinnästä jossakin palvelussamme kysytään joissakin kyselyissä, esimerkiksi turvallisuuskyselyssä ja pks-lukiokyselyssä. Laajaan tai kattavaan kysymiseen ei ole päästy siksi, että kyselyjen ja tutkimusten tekemistä ei ohjeisteta eikä koordinoita kaupunkitasoisesti; lisäksi kyselyjen ja tutkimusten toteuttajat ovat usein organisaatiomme ulkopuolisia toimijoita emmekä voi yleensä vaikuttaa kysymyksiin tai tutkimussuunnitelmiin.

Sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy (suunnitelman luku 2.1.5)

Tavoite:

Ennaltaehkäisemme sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää.

Toimenpide:

Sukupuolen moninaisuus sisältyy tasa-arvokoulutuksiimme.

Tasa-arvolain mukaan viranomaisella on velvoite edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun liittyvää syrjintää. Tasa-arvokoulutuksia on toteutettu pääasiassa viestinnän sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilöstölle. Jälkimmäisessä keskeinen yhteistyökumppani on Rauhankasvatusinstituutti, jonka koulutuksissa sukupuolen moninaisuus käsitellään tavoitteella, että koulutettavat osaavat ottaa asian omassa työssään huomioon ikätasoisesti.

Toimenpide:

Annamme asukkaalle ja asiakkaalle mahdollisuuden määritellä oman sukupuolensa itse.

Laki sukupuolen vahvistamisesta tuli voimaan 3.4.2023 ja täysi-ikäinen henkilö voi lakiuudistuksen myötä korjata väestötietojärjestelmään omalla ilmoituksellaan sukupuolensa vastaamaan hänen sukupuoli-identiteettiään. Järjestelmässä sukupuolia on edelleen kaksi (mies/nainen). Kunnan palveluihin mies- tai naissukupuoli tulee yleensä "valmiina" henkilöä koskevissa tiedoissa sekä yksilötasoa laajemmin tilastoissa.

Sukupuolen itsemäärittelyä tukevia toimia kuntatyössä ovat esimerkiksi henkilöstön tietotaitojen lisääminen sukupuolivähemmistöistä, useiden vaihtoehtojen (nainen/mies/muu/en halua vastata) tarjoaminen anonyymien kyselyjen taustatietoja varten ja oppilaan, opiskelijan tai asiakkaan kutsuminen etunimellä, jota hän haluaa itsestään käytettävän. Koulujen ja oppilaitosten tasa-arvosuunnittelussa käsitellään sukupuoli-identiteettiä ja sukupuolen ilmaisuun liittyvää syrjimättömyyttä.

Uusi laki: <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230295>

Toimenpide:**Teemme yhteistyötä sateenkaarijärjestöjen kanssa.**

Sateenkaariyhteistyömme koostuu pääasiassa henkilöstön koulutustoiminnasta, järjestöjen seminaareihin osallistumisesta sekä niiden neuvontapalvelujen käytöstä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala on järjestänyt vuosittain Helsinki Prideen aikaan kaupungin tapahtumia. Helsingistä ja Espoosta poiketen Vantaa ei ole Helsinki Prideen virallinen kumppani.

Toiminnallinen yhdenvertaisuustyö: syrjimättömyys (suunnitelman luku 2.2.1)

Tavoite:

Olemme syrjimättömiä omassa toiminnassamme ja puutumme muiden toteuttamaan syrjintään sitä havaitessamme.

Toimenpide:

Teemme yhteistyötä kaupunkiorganisaation sisällä sekä kaupunkina kansallisten viranomaisten sekä valtakunnallisten ja paikallisten yhdenvertaisuutta edistävien järjestöjen kanssa syrjinnän havaitsemiseksi omassa toiminnassamme.

Vantaa tekee jatkuvaa aktiivista yhteistyötä yhdenvertaisuutta edistävien tahojen kanssa. Organisaatiomme sisäisessä yhteistyössä erityisen tärkeitä ovat poikkihallinnolliset työryhmät eri tarkoituksia varten. Ulkoisessa yhdenvertaisuustyössä tärkeimpiä kumppaneitamme ovat yhdenvertaisuusvaltuutettu, valtioneuvoston kanslian ja oikeusministeriön yhdenvertaisuusviranomaiset, EU-rahoitteiset yhdenvertaisuushankkeet, Romaniasiain neuvottelukunta, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Kuntaliitto, suuret kaupungit sekä monenlaiset (keskus)järjestöt ja yhdistykset. Yhteistyön muotoja ovat esimerkiksi yhteiset keskustelut ja tilaisuudet, tiedon jakaminen ja materiaalien levittäminen, vierailut, neuvonta, verkostot, työryhmät ja yhteinen kampanjointi. Vantaa saa yhteistyöstä hyödynnettävissä olevaa tietoa ja kontakteja omaan syrjimättömyystyöhönsä. Vantaalla on myös annettavaa muille aktiivisen yhdenvertaisuustyönsä ja monimuotoisen väestönsä myötä.

Toimenpide:

Parannamme osaamistamme väkivaltaisesta radikalisaatiosta ja ekstremismistä.

Kaupunkiturvallisuustiimi toteutti vuonna 2021 oikeusministeriön tuella RAD-hankkeen, jonka avulla hankittiin turvallisuustyöhömmä asiantuntemusta ja koulutettiin kaupungin henkilökuntaa sekä sidosryhmiä tunnistamaan ja ennalta ehkäisemään väkivaltaista radikalisoitumista ja ekstremismia. Työtä on tämän jälkeen pidetty yllä ja syvennetty yhteistyössä alan erityisosaajien kanssa (mm. sisäministeriö, THL, poliisi ja akateeminen tutkimus). Tuorein henkilöstökoulutus toteutetaan tammikuussa 2025 ja siihen pääkouluttaja tulee Kuntaliitosta.

Kuntaliiton selvitys: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2024/2288-selvitys-radikalisoitumisen-ja-vakivaltaisen-ekstremismin-ennaltaehkaisevasta> .

Toimenpide:

Edistämme antirasistista toimintaa kaikissa palveluissamme.

Antirasistinen toiminta tarkoittaa aktiivista rasismia vastaan toimintaa sekä puuttumista tilanteissa, joissa ilmenee rasismia. Vantaa osallistui oikeusministeriön ja yhdenvertaisuusvaltuutetun Olen antirasisti -kampanjaan keväällä 2022. Antirasistista toimintatapaa on edistetty sen jälkeen etenkin kasvatuksen ja oppimisen toimialalla sekä kaupungin viestinnässä.

Rasismi ja siihen puuttuminen tai puuttumattomuus on ollut Suomessa mediahuomion ja kansalaiskeskustelun kärkiaiheita viimeiset pari vuotta. Elokuussa 2023 valtioneuvosto antoi tiedonannon rasismista ja yhdenvertaisuudesta ja elokuussa 2024 Orpon hallitus aloitti Me puhumme teoin -kampanjan, jolla se kutsuu kaikki yhteisöt sitoutumaan rasismia vastustamiseen konkreettisilla teoilla. Vantaa lähti kampanjaan mukaan ensimmäisten toimijoiden joukossa syyskuussa 2024. Kaupunginjohtajamme osallistui pääministeri Orpon pyöreän pöydän keskusteluun rasismista 18.3.2024.

Valtioneuvoston kampanja: <https://toimirasismiavastaan.fi/>

Vantaan kaupungin sitoumus: <https://sitoumus2050.fi/toimenpidesitoumukset#/details/905792>

Viranomaisen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta (suunnitelman luku 2.2.2)

Tavoite:

Teemme yhdenvertaisuuden toteutumisen arviointia ja toteutamme yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä kaikissa palveluissamme.

Toimenpide:

Yhdenvertaisuuden edistämisen velvoite koskee kaikkia palvelujamme.

Tarve yhdenvertaisuuden edistämiseksi ei rajaudu vain joihinkin usein keskustelussa oleviin palveluihin. Edistämismuoto kerrotaan strategiassamme (ks. Vantaan arvot). Velvoitteesta keskustellaan, kun uusia johtajia, päälliköitä ja asiantuntijoita perehdytetään Vantaan

yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöhön. Edistämismittauksen kertominen sisältyy myös kaikkien uusien työntekijöiden verkkoperehdytykseen.

Toimenpide:**Kehitämme digitaalista saavutettavuutta.**

Parhaimmillaan digitaaliset palvelut ovat syrjimättömiä ja jopa yhdenvertaisuutta edistäviä, mutta nämä tavoitteet eivät toteudu ilman yhdenvertaisuustyötä niiden kehittämisessä ja toteuttamisessa. Viestinnän ja palvelujen saavutettavuudesta on olemassa runsaasti tietoa, ohjeita ja työkaluja.

Vantaa.fi -sivusto kokonaisuudistettiin keväällä 2022 ja keskeinen syy uudistamiseen oli nimenomaan saavutettavuus. Sen toteutumista seurataan Siteimprove-työkalulla, josta näkee suoraan tekniset saavutettavuusongelmat. Loppuvuodesta 2024 Vantaan saavutettavuuden score oli 88, joka on parempi kuin julkisella sektorilla keskimäärin (86). Vantaa.fi -verkkopalveluun avattiin loppuvuodesta 2023 myös selkokieliset sivut. Selkosisällöt palvelevat erityisesti kävijöitä, joilla on haasteita yleiskielisen sisällön kanssa esimerkiksi iän, kielen, vamman tai sairauden vuoksi. Keväällä 2023 nettisivuillemme asennettiin Google translator -käännöstyökalu, jonka avulla kävijä voi kääntää sisällön haluamalleen kielelle. Kielivaihtoehtoja on yli 100. Vantaa voitti keväällä 2024 Kuntaliiton vuoden viestintäteon SM-kilpailussa kultamitalin selkokielisestä viestinnästään. Kuntaliiton opas: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/saavutettavuusopas>

Toimenpide:**Varmistamme Suomen romanien huomioimisen yhdenvertaisuuden edistämisessä.**

Romanien syrjintä on vaikea ihmisoikeusongelma. Vantaalla asuu romanien järjestöjen arvioiden mukaan paljon romaneja, mahdollisesti jopa neljäsosa kaikista Suomen romaneista. Kuntatyö on keskeisessä roolissa Suomen romanipoliittisessa ohjelmassa. Yhdenvertaisuuden edistämisen keskiössä on Vantaan paikallisromanityöryhmän työ. Poikkihallinnollinen kaupungin ylläpitämä työryhmä mahdollistaa romaniaktivistien ja kaupungin toimialojen säännöllisen kohtaamisen, vapaamuotoisen keskustelun sekä kehittämis ehdotuksien lähettämisen palveluihin moninaisista aiheista. Paikallisromanityöryhmän aktiivisen työn ansiosta Vantaata myös kuullaan paljon romaneihin liittyvistä asioista, mukaan lukien syrjinnästä ja syrjimättömyydestä.

Suomen romanipoliittinen ohjelma: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164620>

Toimenpide:**Rakennusten ja tilankäytön suunnitteluun otetaan työn alusta saakka mukaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma.**

Etenkin vammaiset ihmiset huomioivan saavutettavuuden ja esteettömyyden lisäksi rakennusten ja tilojen suunnittelussa on osa-alueita, joilla voidaan edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Integrointia rakennus- ja tilasuunnitteluun ei ole vielä aloitettu, mutta turvallisuustyön kautta on jo saatu esiin monenlaisia näkökulmia.

Toimenpide:

Teemme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioissa yhteistyötä Vantaa-Kerava- hyvinvointialueen kanssa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtymisellä kunnasta hyvinvointialueelle 1.1.2023 on ollut Vantaalla vaikutuksia kummankin osapuolen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitteluun. Myös yhteistyö on nyt erilaista, koska väliin on tullut hallintoraja. Kaupunkitasoista yhdenvertaisuustyön yhteistoimintaa on saatu toistaiseksi aikaan lähisuhdeväkivallan vastaisessa työssä sekä ihmiskaupan tunnistamisessa ja torjunnassa.

Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta (suunnitelman luku 2.2.3)

Tavoite:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala tekee moniperusteista ja osallistavaa yhdenvertaisuustyötä.

Toimenpide:

Kiinnitämme huomiota yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoperusteiden yhteisvaikutuksiin etenkin moninkertaisesti heikomman aseman havaitsemiseksi.

Koulutuksellista tasa-arvoa haastaa alueiden eriytyminen (segregaatio), joka näkyy etenkin suurten kaupunkien päiväkodeissa ja kouluissa. Yhteinen koulu -hankkeessa 2022–25 kootaan yhteen toimintamuotoja tukemaan hankkeessa määriteltujen alueiden oppilaiden koko opintopolkua. Segregaation vähentäminen on vahvasti esillä myös Vantaan kaupunkistrategiassa. Yhteinen koulu -toimintamalli: <https://yhteinenkoulu.fi/>.

Toimenpide:

Vahvistamme lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelussa.

Kaikissa varhaiskasvatuksen toimipisteissä on laadittu turvallisemman tilan periaatteet yhdessä lasten kanssa vuodesta 2023 eteenpäin. Kouluissa oppilaiden osallisuus suunnitteluun on lisääntynyt osallistamisen ansiosta. Toisella asteella on järjestetty yhdenvertaisuuspaneeleita ja työpajoja.

Toimenpide:

Toimiala kuulee nuorisovaltuustoa keskeisten uudistusten valmisteluvaiheessa.

Erityisesti toisen asteen koulutus kuulee suunnittelussaan nuorisovaltuustoa; esimerkiksi aloituspaikkojen määrästä toisen asteen koulutuksessa sekä lukiolain ja ammatillisen koulutuksen lakimuutoksista pyydettiin nuorisovaltuuston lausunnot.

Toimenpide:

Oppilaiden arviointeja eri kouluissa on yhdenmukaistettu luomalla arviointikriteerit 9. lk ja 6.lk. Seuraamme näiden arviointikriteerien vaikutusta yhdenvertaisen arvioinnin toteutumiseen.

Opetushallituksen määrittämät kansalliset 6.lk:n arviointikriteerit otettiin käyttöön keväällä 2024 ja 9.lk:n päättöarvioinnin kriteerit jo keväällä 2021. Molempiin kriteereihin on järjestetty koulutusta perusopetuksen OPS-tutoreiden ja asiantuntijoiden sekä Opetushallituksen toimesta.

Toimenpide:

Käytämme opetuslautakunnan hyväksymiä seuloja 2. lk ja 7. lk osaamisen kartoittamiseksi lukemisessa ja matematiikassa. Seulojen avulla voidaan tukea oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia saada tukea ja kohdentaa tukea sitä eniten tarvitseville oppilaille.

Perusopetuksessa on käytetty digitaalista Lukuseulaa syksystä 2020 2.lk:n ja 7.lk:n lukutaidon arvioinnissa. Koululla on ollut käytössä omia seuloja matematiikan taitojen arvioinnissa. Syksyllä 2022 käynnistettiin digitaalisen matematiikkaseula Funan käyttö 3. ja 7.lk:n matematiikan taitojen seulonnassa. Kummankin seulan tuloksia on hyödynnetty oppilaiden tuen tarpeen arvioinnissa ja tuen suuntaamisessa.

Toimenpide:

Jalkautamme vammaisten oikeuksien yleissopimuksen toimialan kaikkiin palveluihin.

Vammaisopetuksen verkko on laajentunut perusopetuksessa ja vammaisopetuksen luokkia on lisätty kasvavan oppilasmäärän vuoksi. Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa on huolehdittu vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnasta. Perusopetuksen asiantuntija osallistuu aktiivisesti vammaisneuvoston toimintaan. Uusissa koulurakennuksissa huomioidaan entistä paremmin vammaisten lasten tarpeet ja osallistumisen mahdollisuudet.

Toimenpide:

Huomioimme opetuksessa yhdenvertaisuuteen liittyvät teema- ja liputuspäivät (romanien kansallispäivä, lapsen oikeuksien päivä, ihmisoikeuksien päivä jne.).

Kansainvälisten teemapäivien huomioonlaajuutta ei ole selvitetty. Liputuksen laajuudessa ja liputuspäivissä esiintyy koulu- ja oppilaitoskohtaista vaihtelua.

Toimenpide:

Otamme täysimääräisesti käyttöön Opetushallituksen ohjeet uskonnollisten tilaisuuksien järjestämisestä.

17.1.2025

VD/
433/00.01.02.00/2025

Opetushallituksen ohjeistus uskonnollisten tilaisuuksien järjestämisestä ja uskonnon opetuksen järjestämisestä on täysimääräisesti käytössä. Uskonnon opetuksen järjestämisen tapoja tarkennettiin koulutulokkaiden aloittaessa koulun vuonna 2023.

Toimenpide:

Kieli- ja kulttuuritietoista ja katsomustietoista pedagogiikkaa edistetään kaikilla palvelualueilla opetussuunnitelman pohjalta.

Kieli- ja kulttuuritietoisuuskehittämisryhmä huolehtii kieli- ja katsomustietoisesta pedagogiikan edistämisestä toimialalla. Vuonna 2023 laadittiin ja hyväksyttiin monikielisten oppilaiden oppimisen kehittämisohjelma, jossa on toimenpiteitä toimialan laajuudelta vuosille 2024–27.

Toimenpide:

Varhaiskasvatuksessa huomioidaan moninaiset perheet varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Päiväkodin johtajille on järjestetty mm. perheiden moninaisuutta käsittelevää yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokoulutusta 26.5.2023.

7 §

Yleishallinnon sekä konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan käyttösuunnitelmien 2025 hyväksyminen ja muiden toimielimien käyttösuunnitelmien tiedoksi merkitseminen

VD/455/02.01.00.00/2025

PT/MR/PK/MT

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.11.2024 talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2028 sekä talousarvion täytäntöönpanomääräykset.

Käyttösuunnitelmassa tarkennetaan määrärahat ja tuloarviot palvelualueille ja -yksiköille tavoitteiden toteuttamista ja toteutumisen seurantaan varten. Käyttösuunnitelma sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määräraha- ja tehtäväalueille, palvelualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa palveluyksiköittäin ja tiliryhmittäin. Niiden tehtäväalueiden, jotka eivät kuulu minkään lautakunnan alaisuuteen, käyttösuunnitelman hyväksyy kaupunginhallitus.

Voimassa olevan toimialaorganisaation mukaan konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan käyttösuunnitelmat hyväksyy kaupunginhallitus. Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset päämäärät ja sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit.

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta asetettujen arviointikriteerien mukaisesti lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle katsaus talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta. Vuoden 2025 talousarviota ja sitovia tavoitteita koskeva raportointi tapahtuu kaupunginhallituksessa kesä- ja lokakuussa sekä vuoden 2026 maaliskuussa.

Yleishallinnon käyttösuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy seuraavien yleishallinnon talousarviokohtien käyttösuunnitelman:

- Kaupunginvaltuusto
- Kaupunginhallitus
- Yhteistoimintaosuudet ja avustukset

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuustaso on 10 Yleishallinnon tulot ja menot. Yleishallinnon tehtäville talousarviossa 2025 myönnettyt käyttötalouden määrärahat ilman keskusvaalilautakuntaa ja tarkastuslautakuntaa ovat seuraavat:

1000 eur	Tulot	Menot	Toimintakate
1020 Kaupunginvaltuusto	0	-1 744	-1 744
1040 Kaupunginhallitus	0	-11 625	-11 625
1050 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	0	-5 309	-5 309

Yleishallinnon käyttösuunnitelma 2025 on esityslistan liitteenä.

Konsernijohto ja elinvoima toimialan käyttösuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy konsernijohto ja elinvoima toimialan käyttösuunnitelman. Toimialan talousarviokohtaan sisältyvät seuraavat palvelualueet/ -yksiköt:

- Yleisjohto
- Talous ja strategia
- Henkilöstöpalvelut
- Konsernipalvelut
- Elinvoimapalvelut
- Työllisyys ja kotoutumispalvelut
- Kuntademokratia
- Viestintä
- Sisäinen tarkastus

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta. Toimiala vastaa myös työllisyys ja kotoutumispalveluista sekä elinvoimapalveluista. Vuoden 2025 alussa työllisyys ja kotoutumispalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille TE2024 ja Koto2024 - lakien perusteella.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuustaso on 11 Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan tulot ja menot. Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle myönnetty talousarvion 2025 käyttötalouden määrärahat ovat seuraavat:

1 000 eur	Tulot	Menot	Toimintakate
11 Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala	14 002	-159 933	-145 931

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan käyttösuunnitelma 2025 sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan palvelualueiden tuloskorttien tiivistelmät ovat esityslistan liitteenä.

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt investointiosan Aineettoman omaisuuden ja konsernijohto ja elinvoima toimialan irtaimen omaisuuden talousarvioksi 2025 määrärahaa seuraavasti.

Investointien työohjelma 2025		
1 000 eur	Tulot	Menot
Aineeton omaisuus	0	-7 000
Irtain omaisuus		-550

Aineettoman omaisuuden ja irtaimistohankkeiden työohjelmat 2025 ovat liitteenä.

Muiden toimielinten hyväksymät käyttösuunnitelmat

Muut toimielimet ovat käsitelleet ja hyväksyneet käyttösuunnitelmansa seuraavasti:

- Tarkastuslautakunta 11.12.2024 § 4
- Keskusvaalilautakunta 20.11.2024 § 3
- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 20.1.2025 § 9

- Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 3.12.2024 § 8
- Kaupunkitilalautakunta 11.12.2024 § 5
- Kaupunkiympäristölautakunta 10.12.2024 § 6

Toimielinten päätökset ovat luettavissa vantaa.fi -sivuston päätöksenteko-osiosta osoitteesta paatokset.vantaa.fi. Kooste toimielinten käyttösuunnitelmista on myös luottamushenkilöiden Extranetissä.

Talous- ja strategiajohtaja toteaa, että muiden toimielimien vuoden 2025 käyttösuunnitelmat on laadittu noudattaen valtuustokauden strategiaa sekä talousarvion täytäntöönpanosta ja käyttösuunnitelmien laatimisesta annettuja ohjeita.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteenä oleva yleishallinnon talousarvion 2025 käyttösuunnitelma kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuuksien ja -avustusten yksiköiden osalta,
- b) hyväksyä liitteenä oleva konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan talousarvion 2025 käyttösuunnitelma sekä investointiosan aineettoman omaisuuden ja irtaimistohankkeiden työohjelmat 2025, ja
- c) merkitä tiedoksi tarkastus-, keskusvaali-, kasvatuksen ja oppimisen-, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin-, kaupunkitila- sekä kaupunkiympäristölautakunnan talousarvion 2025 käyttösuunnitelmat.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Yleishallinnon käyttösuunnitelma 2025
- Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan käyttösuunnitelma 2025 KH 27.1.2025

Täytäntöönpano: talousohjaus, toimialat

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Yleishallinto

Käyttösuunnitelma vuodelle 2025

Sisällys

10 Yleishallinnon toimiala yhteensä	3
1010 Keskusvaalilautakunta	4
1020 Kaupunginvaltuusto	5
1030 Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	6
1040 Kaupunginhallitus.....	7
1050 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset.....	11
Palvelualue- ja palveluyksikötaso	12
Käyttösuunnitelma 2025 / palvelualue- ja palveluyksikötaso.....	13
Yleishallinto / Investoinnit 2025.....	14
Tuloskortit	15

10 Yleishallinnon toimiala yhteensä

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
TOIMINTATUOTOT	761	1 050	350	-66,7
TOIMINTAKULUT	-14 551	-21 182	-22 085	4,3
TOIMINTAKATE	-13 790	-20 132	-21 735	8,0

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	38	0	0	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	394	1 050	350	-66,7
MUUT TOIMINTATUOTOT	329	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	761	1 050	350	-66,7
HENKILÖSTÖKULUT	-2 231	-5 130	-4 080	-20,5
PALVELUJEN OSTOT	-6 106	-6 953	-8 352	20,1
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-199	-371	-633	70,5
AVUSTUKSET	-4 713	-5 025	-5 175	3,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 303	-3 702	-3 845	3,9
TOIMINTAKULUT	-14 551	-21 182	-22 085	4,3
TOIMINTAKATE	-13 790	-20 132	-21 735	8,0
VUOSIKATE	-13 790	-20 132	-21 735	8,0
TILIKAUDEN TULOS	-13 790	-20 132	-21 735	8,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-13 790	-20 132	-21 735	8,0

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yleishallinnon määrärahojen sitovuustaso sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja –avustukset.

Luvut sisältävät tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelman. Tarkastuslautakunta on käsitellyt käyttösuunnitelmansa 11.12.2024 § 4 ja keskusvaalilautakunta 20.11.2024 § 3.

1010 Keskusvaalilautakunta

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
TUET JA AVUSTUKSET	394	1 050	350	-66,7
TOIMINTATUOTOT	394	1 050	350	-66,7
HENKILÖSTÖKULUT	-602	-2 100	-852	-59,4
PALVELUJEN OSTOT	-32	-240	-1 401	483,6
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-22	-150	-372	148,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-16	-35	-100	185,7
TOIMINTAKULUT	-672	-2 525	-2 725	7,9
TOIMINTAKATE	-277	-1 475	-2 375	61,0
VUOSIKATE	-277	-1 475	-2 375	61,0
TILIKAUDEN TULOS	-277	-1 475	-2 375	61,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-277	-1 475	-2 375	61,0

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta kunnan ylimpänä vaaliviranomaisena vastaa yleisten vaalien järjestämisestä siltä osin kuin se vaalilainsäädännön mukaan kuuluu kunnalle. Seuraavat vaalit ovat alue- ja kuntavaalit ja varsinainen äänestyspäivä on 13.4.2025. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 2.-8.4.2025. Vuonna 2025 järjestetään ensimmäistä kertaa sekä kunta- että aluevaalit samanaikaisesti.

Keskusvaalilautakunta vastaa omista menoistaan, ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä ja ääntenlaskennasta aiheutuvista kustannuksista kuitenkin siten, että hyvinvointialue korvaa kunnalle aluevaalien järjestämisen kustannukset osaltaan.

Vuonna 2026 valmistellaan huhtikuussa 2027 pidettäviä eduskuntavaaleja. Vuonna 2028 ei järjestetä vaaleja.

Keskeiset tavoitteet

Keskusvaalilautakunta huolehtii, että alue- ja kuntavaalien järjestelyt ovat vaalilainsäädännön mukaiset ja kuntalaisille vaaleissa äänestäminen on mahdollisimman sujuvaa ja vaivatonta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Samanaikaiset alue- ja kuntavaalit lisäävät kustannuksia, sillä tarvikkeistoa ja henkilökuntaa tarvitaan muita vaaleja enemmän. Lisäksi alue- ja kuntavaaleissa kaupunki vastaa muista vaaleista poiketen ääntenlaskennasta ja kuntavaalien ehdokasasettelusta.

Päätettäessä vuoden 2023 eduskuntavaalien äänestyspaikoista, kaupunginhallitus jätti asian pöytäkirjalausuman, jossa se edellyttää, että kuntavaaleissa 2025 kaupunki toteuttaa kokeilun vaalibussin käytöstä kiertävänä äänestyspaikkana.

1020 Kaupunginvaltuusto

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
HENKILÖSTÖKULUT	-697	-911	-1 033	13,4
PALVELUJEN OSTOT	-132	-298	-356	19,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-82	-27	-67	148,1
MUUT TOIMINTAKULUT	-278	-296	-288	-2,8
TOIMINTAKULUT	-1 190	-1 532	-1 744	13,8
TOIMINTAKATE	-1 190	-1 532	-1 744	13,8
VUOSIKATE	-1 190	-1 532	-1 744	13,8
TILIKAUDEN TULOS	-1 190	-1 532	-1 744	13,8
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 190	-1 532	-1 744	13,8

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Kaupunginvaltuuston määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston 11 kokouksen, kahdeksan selostustilaisuuden, kolmen iltakoulun ja kahden kaksipäiväisen seminaarin järjestämiseen vuonna 2025. Keväällä pidettävien kuntavaalien jälkeen uudelle valtuustolle järjestetään neljä koulutuspäivää.

Keskeiset tavoitteet

Valtuustokauden sujuva vaihdos varmistetaan koulutuksin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keväällä 2025 järjestettävät kuntavaalit tuovat Vantaalle uuden kaupunginvaltuuston. Valtuustoa perehdytetään ja koulutetaan heti vaalien jälkeen sekä syksyllä.

1030 Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
HENKILÖSTÖKULUT	-384	-394	-404	2,6
PALVELUJEN OSTOT	-126	-227	-223	-1,9
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2	-7	-6	-5,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-30	-36	-49	33,9
TOIMINTAKULUT	-542	-664	-682	2,7
TOIMINTAKATE	-542	-664	-682	2,7
VUOSIKATE	-542	-664	-682	2,7
TILIKAUDEN TULOS	-542	-664	-682	2,7
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-542	-664	-682	2,7

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten, koulutusten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja ostopalveluna hankittavan tilintarkastuksen kustannukset.

Keskeiset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on tärkeä osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehitysjärjestelmää ja kuntalaisten palvelujen toteutumisen edunvalvoja, joka toimii kaupungin arvojen mukaisesti tukien kaupungin strategian toimeenpanoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

1040 Kaupunginhallitus

Käyttösunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	329	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	329	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-520	-1 725	-1 790	3,7
PALVELUJEN OSTOT	-5 639	-5 963	-6 045	1,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-92	-188	-188	0,0
AVUSTUKSET	-260	-194	-194	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-978	-3 334	-3 409	2,2
TOIMINTAKULUT	-7 489	-11 404	-11 625	1,9
TOIMINTAKATE	-7 160	-11 404	-11 625	1,9
VUOSIKATE	-7 160	-11 404	-11 625	1,9
TILIKAUDEN TULOS	-7 160	-11 404	-11 625	1,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-7 160	-11 404	-11 625	1,9

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen päätehtävinä on vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, sen jaostojen, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat. Näissä on varauduttu vuoden alusta toteutuvan TE2024-uudistuksen tuottamaan lisääntyvään päätöksentekoon.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 21 kokousta sekä konsernijaoston 11 kokousta ja elinvoima- ja työllisyysjaoston 11 kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja on suunniteltu pidettävän yhdeksän kertaa vuoden 2025 aikana.

Toimikunnat

Vantaa 2025 -toimikunta jatkaa työtänsä valtuustokauden loppuun asti. Kuntavaalien jälkeen arvioidaan uudelleen tarve kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston asettamille toimikunnille.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa. Lisäksi keskitettyyn koulutustoimintaan varataan 13 000 euroa kaupunginhallituksen ja valtuuston käyttöön sekä 5 500 euroa käräjäoikeuden lautamiesten koulutustoimintaan.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun. Lisäksi menokohdalta varataan raidehankkeiden viestintään ja Vantaan kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen 100 000 euroa. Määrärahasta maksetaan myös kutsuntavolllisten välipalatarjoilun kustannukset, noin 9600 euroa.

SAAIC (Sustainable Airport Areas International Conference) -konferenssille on varattu 50 000 euroa.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu noin 816 000 euroa. Määräraha on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen, koska nuorilla on mahdollisuuksia jo opiskeluvaiheessa tutustua kunta-alan työtehtäviin. Lisäksi se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 350 kesätyöntekijän palkkaamisen. Kesätyömäärärahoista kohdennetaan sijaistuksia vaarantamatta määrärahoja uimavalvontaan niin, että valvonta-aikoja ja -kautta voidaan pidentää.

Kelan kustantamien työkoekilujen tukemiseen on varattu 62 000 euroa mahdollistamaan terveysperusteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen yhteensä noin 3 kuukauden ajan per vuosi.

Talousarvioon on varattu 350 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi. Vantaa jatkaa ja kehittää nuorille suunnattujen yrittäjyyskurssien- ja kokeilujen tarjoamista vaihtoehtona kesätyösetelille yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Kaupungin osuuteen verotuskustannusten kattamiseen on varattu 2 900 000 euroa.

Edustustilaisuudet

Lisäksi menokohdalta maksetaan pienempiä edustustilaisuuksia (esim. pienimuotoisia kaupungin vastaanottoja ja kutsuvierastilaisuuksia), joiden kustannus on alle 5 000 euroa. Kustannuksiltaan alle 5 000 euron suuruisista edustustilaisuuksista ei tehdä erillistä viranhaltijapäätöstä määrärahan käytöstä, vaan tilausten tekeminen riittää. Tällaisia edustustilaisuuksia ilman erillisiä päätöksiä järjestetään talousarviovuonna kuitenkin enintään 60 000 euron määrällä.

Määrärahaa voidaan käyttää Vantaan kaupungin sidosryhmätilaisuuksiin. Vuoden 2025 aikana järjestettäneen ainakin seuraavat kaupungin sidosryhmätilaisuudet:

- Tikkurila-festivaalin sidosryhmätilaisuus ja tapahtumaliput heinäkuussa 40 000 euroa
- BRQ Vantaa Festivaalin kutsuvierastilaisuus elokuussa 4 000 euroa

Vantaan loppiaisvastaanottoon varataan 165 000 euroa.

Historiatoimikunta

Vantaa50-historiahanke viimeistellään kaupunkisuunnittelua käsittelevän kirjan ja Oikeaksi kaupungiksi -kirjan ruotsinnoksen julkaisemisella.

Håkansbölen kartanoon liittyvä historiatutkimus aloitettiin vuonna 2024 ja hanke jatkuu vuonna 2025. Kyseessä on kartanon arjen ja elinkeinon tutkiminen laajasta arkistoaineistosta. Tutkimus tukee erinomaisesti kartanomuseon valmistelua ja yleisölle avaamista.

Yhteistyö Vantaa-Seuran ja Historiatoimikunnan kesken jatkuu: Helsingin Pitäjä – Vantaa - vuosikirjaa julkaistaan yhdessä.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023–2025

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman (Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma, MEK) tavoitteena on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen (www.vantaa.fi/MEK).

Ohjelman ensimmäisessä kärkiteemassa, Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle, vaikuttavuuden tutkimiselle sekä tarveperusteiselle rahoitukselle.

Toisen kärkiteeman, Lapsikeskeinen investointistrategia, tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa koulu-urheilujoukkueiden, koulunuorisotyön, nuorisotyöraiteilla sekä Tempo-orkesteritoiminnan avulla. Ohjelmassa pilotoidaan myös uudenlaista musiikkikasvatusta päiväkodeissa ja vanhempien olohuoneita kouluissa (ent. parental corner).

Kolmannessa kärkiteemassa, Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä vahvistetaan erityisesti maahanmuuttajien yhteiskuntaan kiinnittymistä VAMU-hankkeella sekä suomen kielen opetuksella.

Neljännessä kärkiteemassa, Kukoistavat kaupunkikeskukset, tavoitteena on kehittää asuinalueista eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja. Asuinalueita kehitetään

uudennlaisella yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja alueellisten toimijoiden yhteistyön parantaminen. Aluekehittämistä tehdään muun muassa järkevällä ja tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla, keskusten kehittämissuunnitelmilla, suuralueiden viestintäbrändeillä, segregaatiotyöryhmissä sekä turvallisuusyhteistyöllä.

Vuonna 2025 laaditaan kokonaisvaltainen eriarvoistumisen torjumisohjelma.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto aloittaa toimintansa 1.1.2025.

1050 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	38	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	38	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-28	0	0	0,0
PALVELUJEN OSTOT	-177	-225	-328	45,6
AVUSTUKSET	-4 453	-4 831	-4 981	3,1
MUUT TOIMINTAKULUT	0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-4 658	-5 056	-5 309	5,0
TOIMINTAKATE	-4 620	-5 056	-5 309	5,0
VUOSIKATE	-4 620	-5 056	-5 309	5,0
TILIKAUDEN TULOS	-4 620	-5 056	-5 309	5,0
TULOSLASKELMA	-4 620	-5 056	-5 309	5,0

Toiminnan kuvaus

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 4 309 600 euroa.

Ilmailumuseon avustusta varten on varattu 200 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuisen käyttöavustukseen on varattu sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön sekä esiintymiset Vantaalla.

Kaupunkitutkimusinstituutin kanssa post doc -yhteistyö jatkuu vielä vuoden 2025 loppuun. Post doc -yhteistyötä jatketaan rahoituksella, joka jäi käyttämättä, koska rekrytoinnit vaikeutuivat koronapandemian aikana.

Max Planck –instituutti on käynnistänyt toimintansa vuonna 2024 ja se jatkuu vuonna 2025. Instituutin ja Helsingin yliopiston yhteisyksikkö tutkii hyvinvointieroja. Vantaan osuus rahoituksesta vuonna 2025 on 50 000 euroa.

PKS-yhteistyö tutkimuksessa on käynnistynyt vuonna 2024 korvaamaan Kaupunkiakatemiaa. Vuodelle 2025 Vantaan osuus rahoituksesta on 150 000 euroa.

Palvelualue- ja palveluyksikkötaso

1010	Keskusvaalilautakunta
1020	Kaupunginvaltuusto
1030	Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus
1040	Kaupunginhallitus
1050	Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Käyttösuunnitelma 2025 / palvelualue- ja palveluyksikötaso

Käyttösuunnitelma 2025			EUROA	Tulot	Menot	Toimintakate
10	Toimiala	Yleishallinto		350 000	-22 085 377	-21 735 377
1010	Palveluyksikkö	Keskusvaalilautakunta		350 000	-2 725 000	-2 375 000
101010000		Kuntavaalit			-2 095 702	-2 095 702
101040000		Aluevaalit		350 000	-629 298	-279 298
1020	Palveluyksikkö	Kaupunginvaltuusto		0	-1 743 978	-1 743 978
102010000		Kaupunginvaltuusto			-1 743 978	-1 743 978
1030	Palveluyksikkö	Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus		0	-682 301	-682 301
103010000		Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus			-682 301	-682 301
1040	Palveluyksikkö	Kaupunginhallitus		0	-11 625 216	-11 625 216
104010000		Kaupunginhallitus			-797 696	-797 696
104020000		Konsernijaosto			-85 718	-85 718
104040000		Toimikunnat			-107 261	-107 261
104050000		Käyttövaraukset			-1 870 769	-1 870 769
104050300		Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma			-2 000 000	-2 000 000
104060100		Kunnallisverotus			-2 900 000	-2 900 000
104060300		Jäsenmaksut			-825 310	-825 310
104060500		Historia			-146 500	-146 500
104060600		Muu kaupunginhallituksen alainen toiminta			-2 891 961	-2 891 961
1050	Palveluyksikkö	Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset		0	-5 308 882	-5 308 882
105010100		Tiedekeskus			-4 309 600	-4 309 600
105010150		Ilmailumuseo			-200 000	-200 000
105010200		Kansallisooppera			-471 782	-471 782
105010360		Kaupunkitutkimusinstituutti			-120 000	-120 000
105010380		Max Planck -keskus			-50 000	-50 000
105010390		Pks-tiedeyhteistyö			-150 000	-150 000
105010700		HRI-hanke			-7 500	-7 500

Yleishallinto / Investoinnit 2025

Irtain omaisuus

Ei investointeja

Tuloskortit

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Tuloskortin 2025 tiivistelmä

Konsernijohto ja elinvoima

Käyttösuunnitelma vuodelle 2025

Sisällys

11 Konsernijohto ja elinvoima toimialan käyttösuunnitelma 2025.....	3
11 10 Yleisjohto.....	5
11 40 Talous ja strategia.....	6
11104 Talousohjaus.....	7
11403 Talouspalvelut.....	8
11402 Rahoitus.....	9
11404 Strategia ja tutkimus.....	10
11 50 Henkilöstöpalvelut.....	11
11501 Hepa johdon tuki.....	13
11502 Työnantajapalvelut.....	14
11503 Kehittämispalvelut.....	15
11506 Toimialojen hr-palvelut.....	16
11 55 Konsernipalvelut.....	17
11551 Konserni johdon tuki.....	18
11504 Tietohallinto.....	19
11505 Hankinta.....	21
11 60 Elinvoimapalvelut.....	22
11106 Elinvoimapalvelut.....	24
11610 Asiakkuuspalvelut.....	25
11611 Innovaatiot ja osaaminen.....	26
111063 Elinvoimapalveluiden hankkeet.....	27
11 65 Työllisyys ja kotoutumispalvelut.....	28
11602 Tyko hallinto.....	31
11605 Kansainvälisten asiakkaiden palvelut.....	32
11603 Kuntalaispalvelut.....	33
11606 Työmarkkinatuen kuntaosuus.....	35
11607 Työllisyyspalvelut.....	36
11 80 Kuntademokratia.....	37
11 70 Viestintä.....	40
11 30 Sisäinen tarkastus.....	42
Palvelualue- ja kustannuspaikkataso.....	43
Tuloskortit.....	50

11 Konsernijohto ja elinvoima toimialan käyttösuunnitelma 2025

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
TOIMINTATUOTOT	10 849	7 516	14 002	86,3
TOIMINTAKULUT	-107 593	-115 005	-159 933	39,1
TOIMINTAKATE	-96 744	-107 489	-145 931	35,8

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	4 352	1 987	2 073	4,4
MAKSUTUOTOT	19	6	6	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	6 236	5 321	11 697	119,8
MUUT TOIMINTATUOTOT	242	202	226	11,7
TOIMINTATUOTOT	10 849	7 516	14 002	86,3
HENKILÖSTÖKULUT	-27 535	-35 497	-50 727	42,9
PALVELUJEN OSTOT	-36 808	-41 185	-51 983	26,2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 457	-3 675	-3 689	0,4
AVUSTUKSET	-30 387	-25 456	-41 962	64,8
MUUT TOIMINTAKULUT	-9 406	-9 192	-11 572	25,9
TOIMINTAKULUT	-107 593	-115 005	-159 933	39,1
TOIMINTAKATE	-96 744	-107 489	-145 931	35,8
VUOSIKATE	-96 744	-107 489	-145 931	35,8
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 044	-8 672	-8 204	-5,4
TILIKAUDEN TULOS	-104 788	-116 161	-154 135	32,7
LASKENNALLISET ERÄT	54 643	59 493	65 577	10,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMA)	-50 145	-56 668	-88 558	56,3

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2024 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 395 000 euroa. Samalla yleisjohtoon varattua keskitettyä varausta jaettiin yhteensä 5 939 800 euroa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala muodostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja

kotoutumispalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueista. Lisäksi toimialaan kuuluu viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

11 10 Yleisjohto

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	923	0	0	0,0
MAKSUTUOTOT	15	0	0	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	759	0	0	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	28	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	1 725	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	313	-4 671	-4 311	-7,7
PALVELUJEN OSTOT	-3 155	-686	-707	3,2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	175	-324	-324	0,0
AVUSTUKSET	43	0	0	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 747	-732	-2 519	244,0
TOIMINTAKULUT	-4 370	-6 413	-7 862	22,6
TOIMINTAKATE	-2 645	-6 413	-7 862	22,6
VUOSIKATE	-2 645	-6 413	-7 862	22,6
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0	-25	0,0
TILIKAUDEN TULOS	-2 645	-6 413	-7 887	23,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMA)	-2 645	-6 413	-7 887	23,0

Toiminnan kuvaus

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, konsernijohdon ja elinvoiman toimialan yhteiset menot, kaupunginjohtajan tuen, kansainvälisen toiminnan sekä kehitysprojektit. Edunvalvonta vastaa edunvalvonnasta muun muassa suhteessa valtioon ja EU:n.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksista vuosille 2022–2025 on sovittu työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen välissä neuvotteluissa. Sopimus sisältää eri vuosille jaksottuvia yleiskorotuksia, paikallisia järjestelyeriä ja kehittämisohjelmaeriä. Talousarvion kehysvaiheessa vuoden 2024 yleiskorotuksen osuus jaettiin toimialoille, mutta muut 1.6.2024 voimaan tulleet paikallisesti sovittavat erät jäivät keskitetyksi varaukseksi yleisjohtoon. Kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä toimialoille jaetaan vuoden 2024 päätöksien mukaiset erät, mutta vuoden 2025 paikallisesti sovittavat erät jäävät vielä keskitetyksi varaukseksi yleisjohtoon. Vuoden 2025 eristä päätetään vuoden 2025 aikana.

Kaupunki kokoaa maahanmuuton ja kotoutumisen tiekartan. Tiekarttatyön tavoitteena on kaupungin olemassa olevan toiminnan, hankkeiden ja tietämyksen yhteen kokoaminen sekä kaupungin linjausten muotoilu. Valmistelutyötä varten palkataan erillinen määräaikaan hankeasiantuntija ja perustetaan projektiryhmä, ohjausryhmänä toimii työllisyys ja elinvoimajaosto. Valmisteilla on myös kansainvälisen toiminnan suuntaviivat vuosille 2025–2026. Kaupungin tavoitteena on luoda kansainvälistymisen, maahanmuuton ja kotoutumisen osaamiskeskus tulevalle osaamiskampanjalle.

11 40 Talous ja strategia

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	343	313	313	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	55	25	0	-100,0
TOIMINTATUOTOT	398	338	313	-7,4
HENKILÖSTÖKULUT	-4 692	-4 989	-5 232	4,9
PALVELUJEN OSTOT	-578	-752	-620	-17,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-41	-38	-38	-1,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-445	-468	-480	2,4
TOIMINTAKULUT	-5 756	-6 247	-6 369	2,0
TOIMINTAKATE	-5 358	-5 909	-6 057	2,5
VUOSIKATE	-5 358	-5 909	-6 057	2,5
TILIKAUDEN TULOS	-5 358	-5 909	-6 057	2,5
LASKENNALLISET ERÄT	3 612	4 127	4 758	15,3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMA)	-1 746	-1 782	-1 299	-23,6

Toiminnan kuvaus

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus sekä strategia ja tutkimus. Lisäksi palvelualueelle on vuoden 2025 alussa perustettu erillinen määräaikainen tiimi, jonka vastuulla on segregoation toimenpideohjelman laatiminen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	47 528	36 970	36 553	41 685
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	9 383	8 913	7 865	9 101
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	52 727	37 447	38 615	27 440
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	28 832	20 156	20 362	14 469
Kirjanpito tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	9,6	7,2	8,0	7,2

11104 Talousohjaus

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	2	2	2	0,0
TOIMINTATUOTOT	2	2	2	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-676	-654	-673	2,9
PALVELUJEN OSTOT	-76	-162	-112	-31,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4	-5	-5	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-82	-88	-86	-2,8
TOIMINTAKULUT	-838	-908	-875	-3,7
TOIMINTAKATE	-836	-906	-873	-3,7
VUOSIKATE	-836	-906	-873	-3,7
TILIKAUDEN TULOS	-836	-906	-873	-3,7

Toiminnan kuvaus

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä tähän liittyvän tietojärjestelmän kehittämisestä. Talousohjaus vastaa myös raportoinnista mukaan lukien osavuosikatsauksista sekä palveluverkkosuunnitelman päivittämisestä ja kehittämisestä kaupunkitasolla.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen keskeinen tavoite vuodelle 2025 on kaupunkistrategian mukaisen taloussuunnitelman laatiminen. Kaupunkitasoisesti meneillään olevaan talousjärjestelmän uudistukseen ja sen hankintaan valmistaudutaan. Järjestelmän käyttöönotto ajoittuu suunnitelmavuosille. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma valmistui vuonna 2022 ja se luo pohjan tulevien vuosien toimitilainvestoinneille. Palveluverkkosuunnitelman päivittäminen aloitetaan vuonna 2025 ja se tehdään yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksessa jatketaan Kirstu Power BI -raportoinnin sekä talousdatan visualisoinnin kehittämistä.

11403 Talouspalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYN TITUOTOT	341	311	311	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	55	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	396	311	311	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-2 739	-3 019	-3 409	12,9
PALVELUJEN OSTOT	-280	-277	-304	9,7
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-25	-20	-20	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-243	-256	-267	4,3
TOIMINTAKULUT	-3 287	-3 571	-3 999	12,0
TOIMINTAKATE	-2 891	-3 261	-3 689	13,1
VUOSIKATE	-2 891	-3 261	-3 689	13,1
TILIKAUDEN TULOS	-2 891	-3 261	-3 689	13,1

Toiminnan kuvaus

Talouspalvelut vastaa sekä kaupunki- että konsernitasolla kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja –reskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukyvyistä ja tuloksellisuudesta.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Talouspalveluiden keskeisenä tavoitteena vuonna 2025 on edistää uusien talousjärjestelmien hankintaa. Lisäksi tavoitteena on varmistaa TE2024-uudistuksen taloustehtävien sujuva käynnistäminen sekä vakiinnuttaminen osaksi talouspalveluiden toimintaa. Talouspalveluita työllistää lisäksi sanomavälityspalveluiden ja perintäpalveluiden kilpailutus.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talouspalveluiden toiminnan keskeiset muutokset liittyvät talousjärjestelmien hankinnan edistämiseen. Tuleva hanke vaatii resurssoinnin vahvistamista, tehtävien uudelleen järjestelyä ja talouden prosessien kriittistä tarkastelua.

11402 Rahoitus

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
HENKILÖSTÖKULUT	-360	-349	-352	0,9
PALVELUJEN OSTOT	-24	-116	-116	0,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6	-9	-9	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-23	-24	-26	4,7
TOIMINTAKULUT	-413	-499	-503	0,9
TOIMINTAKATE	-413	-499	-503	0,9
VUOSIKATE	-413	-499	-503	0,9
TILIKAUDEN TULOS	-413	-499	-503	0,9

Toiminnan kuvaus

Rahoituksen palveluyksikkö vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittamisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Yksikkö hallinnoi myös Kiinteistörahastoa (ent. Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisen rahasto).

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Kaupunkikonsernin pitkäaikaisen velan määrä tulee kasvamaan rajusti tulevilla talousarviokaudella. Rahoituksen keskeisin tavoite on turvata riittävä ja mahdollisimman kohtuuhintainen varainhankinta kaupungin ja sen yhtiöiden investoinneille.

11404 Strategia ja tutkimus

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	25	0	-100,0
TOIMINTATUOTOT	0	25	0	-100,0
HENKILÖSTÖKULUT	-916	-967	-798	-17,5
PALVELUJEN OSTOT	-198	-197	-38	-80,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7	-4	-3	-12,5
MUUT TOIMINTAKULUT	-97	-100	-101	1,6
TOIMINTAKULUT	-1 218	-1 268	-942	-25,8
TOIMINTAKATE	-1 218	-1 243	-942	-24,3
VUOSIKATE	-1 218	-1 243	-942	-24,3
TILIKAUDEN TULOS	-1 218	-1 243	-942	-24,3

Toiminnan kuvaus

Strategia ja tutkimus vastaa strategian kaupunkitasoisesta koordinaatiosta ja strategian suunnittelusta. Tutkimus tuottaa kaupunkitasoista toimintaympäristötietoa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Strategian ja tutkimuksen keskeisenä tavoitteena vuonna 2025 on laatia uuden valtuustokauden strategia. Tiedolla johtamisen kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Strategian ja tutkimuksen toiminnan keskeiset muutokset kohdistuvat tiedolla johtamisen kehittämiseen. Palvelualueella on marraskuussa 2024 uutena henkilönä aloittanut tiedolla johtamisen päällikkö. Resurssilla nopeutetaan tiedolla johtamisen kehittämistä kaupunkitasoisesti.

11 50 Henkilöstöpalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	4	0	0	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	1 645	1 272	1 272	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	5	5	0,0
TOIMINTATUOTOT	1 650	1 277	1 277	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-4 726	-4 991	-5 274	5,7
PALVELUJEN OSTOT	-3 746	-4 164	-4 806	15,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-82	-86	-63	-26,5
AVUSTUKSET	0	-10	-10	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 690	-2 962	-3 035	2,5
TOIMINTAKULUT	-11 244	-12 212	-13 188	8,0
TOIMINTAKATE	-9 594	-10 935	-11 911	8,9
VUOSIKATE	-9 594	-10 935	-11 911	8,9
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7	-7	0	-100,0
TILIKAUDEN TULOS	-9 601	-10 942	-11 911	8,9
LASKENNALLISET ERÄT	9 081	10 027	12 952	29,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMA)	-520	-915	1 041	-213,8

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelut muodostuu kolmesta palveluyksiköstä: työnantajapalvelut, kehittämispalvelut ja toimialan hr-palvelut.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Henkilöstöpalveluiden keskeisinä tavoitteina on henkilöstön pito- ja vetovoiman parantamiseen tähtäävät toimenpiteet yhdessä toimialojen ja palvelualueiden kanssa. Vantaan kaupungin henkilöstön saatavuutta ja pitovoimaa kehitetään jatkamalla henkilöstön saatavuusohjelmaa. Työvoimapula-alojen saatavuutta varmistetaan muun muassa palkkausjärjestelmien sekä johtamisen, työyhteisöjen ja kaupungin työnantajakuvan kehittämisen kautta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Henkilöstöeduista tehdään selvitys vuonna 2025. Rekrytointikäytänteiden toimivuutta kehitetään hakijoiden tavoittamisesta onnistuneeseen rekrytointiin saakka. Henkilöstösuunnitelman päivityksen yhteydessä anonyymia rekrytointia ohjataan käyttämään aiempaa enemmän kaikilla toimialoilla. Osassa sopimusaloja otetaan käyttöön uusi palkkausjärjestelmä valtakunnallisen kehittämistyön pohjalta. Lisäksi panostetaan kielitietoiseen työyhteisöön, joka on keskeinen osa maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden määrän lisääntyessä ja panostetaan henkilöstön suomen ja ruotsin kielen taitojen kehittämiseen.

Esihenkilö- ja johtamistyön tueksi otetaan käyttöön sähköinen työnseurannan työkalu, joka tukee myös työntekijöiden itsejohtamisen kehittämistä. Työkykyjohtamista vahvistetaan ja

sairauspoissaoloja vähennetään työkykyvuosikellon ja tiedolla johtamisen avulla. Tavoitteena on erityisesti mielenterveysperusteiden sairauspoissaolojen alentaminen. Työyhteisöjen kehittämisessä keskitytään psykologisen turvallisuuden vahvistamiseen. Työterveyshuoltopalvelut sekä johtamisen ja työyhteisöjen kehittämisen strategiset kehittämispalvelut kilpailutetaan. Henkilöstön verkkokoulutus- ja osaamisen kehittämismahdollisuuksia laajennetaan.

Henkilöstötiedon tiedolla johtamisen kehittämistä jatketaan ja tekoälyn luomat mahdollisuudet tunnistetaan.

HR:n vahvaa muutosjohtamisen tukea suunnataan Työvoima- ja yrityspalveluille järjestämisvastuun siirtyessä kuntapohjaisille työvoimaviranomaisille vuoden 2025 alusta. HR:n kumppanuutta toimialojen kanssa kehitetään.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (pois lukien työllisyyspalvelut ja Kupela)	3,1 %	5,2 %	4,4 %	4,4 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	299	389	393	497
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat (KVTES)	13,4	* 15,8	* 16,9	* 17,8
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	14,7			
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	8 882	4 136	4 427	3 962

* Kaikki sopimusalat yhdessä. Järjestelmämuutoksen myötä ei enää mahdollista eritellä.

11501 Hepa johdon tuki

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
HENKILÖSTÖKULUT	0	-17	-212	1116,9
PALVELUJEN OSTOT	-200	-193	-156	-19,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-64	-61	-21	-65,9
MUUT TOIMINTAKULUT	-192	-222	-202	-8,9
TOIMINTAKULUT	-455	-493	-591	19,8
TOIMINTAKATE	-455	-493	-591	19,8
VUOSIKATE	-455	-493	-591	19,8
POISTOT JA ARVONALEN	-7	-7	0	-100,0
TILIKAUDEN TULOS	-462	-500	-591	18,2

Toiminnan kuvaus

Tulosityksikkö sisältää henkilöstöpalvelujen yhteiset kustannukset.

11502 Työnantajapalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	4	0	0	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	5	5	0,0
TOIMINTATUOTOT	4	5	5	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-723	-753	-760	0,9
PALVELUJEN OSTOT	-115	-218	-225	3,3
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5	-2	-6	173,9
AVUSTUKSET	0	-10	-10	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 133	-2 378	-2 462	3,5
TOIMINTAKULUT	-2 975	-3 361	-3 463	3,0
TOIMINTAKATE	-2 971	-3 356	-3 458	3,0
VUOSIKATE	-2 971	-3 356	-3 458	3,0
TILIKAUDEN TULOS	-2 971	-3 356	-3 458	3,0

Toiminnan kuvaus

Työnantajapalvelut vastaa kaupungin työnantajatoimintaan liittyvästä neuvottelutoiminnasta ja palvelussuhdeasioihin liittyvästä valmistelusta, kehittää palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä sekä ohjeistaa virka- ja työehtosopimustulkintoja. Palveluyksikkö tukee ja ohjaa kaupungin linjajohtoa ja esihenkilöitä työ- ja viranhaltijalainsäädäntöön sekä palvelussuhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Keskitetty rekrytointi tarjoaa tukea rekrytointiprosessin eri vaiheissa sekä työskentelee pitkäjänteisesti henkilöstön saatavuushaasteiden selättämisessä yhdessä toimialojen kanssa. Toiminnassa on tavoitteena tuloksellinen ja vuorovaikutteinen yhteistyö linjajohdon kanssa sekä säännöllinen yhteistoiminta henkilöstöjärjestön edustajien kanssa. Kehitetään kaupungin yhteistoimintaryhmää ja sen kokouksista viestimistä.

11503 Kehittämispalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	0	0	0	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	1 645	1 272	1 272	0,0
TOIMINTATUOTOT	1 645	1 272	1 272	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-723	-755	-891	18,0
PALVELUJEN OSTOT	-3 355	-3 644	-4 376	20,1
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-11	-20	-24	20,3
AVUSTUKSET	0	0	0	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-100	-101	-115	14,2
TOIMINTAKULUT	-4 189	-4 519	-5 405	19,6
TOIMINTAKATE	-2 543	-3 247	-4 133	27,3
VUOSIKATE	-2 543	-3 247	-4 133	27,3
TILIKAUDEN TULOS	-2 543	-3 247	-4 133	27,3

Toiminnan kuvaus

Kehittämispalvelut -yksikkö vastaa ohjausroolissa kaupunkitasoisten kehittämispalvelujen suunnittelusta, kehittämisestä ja järjestämisestä kaupungin strategian ja linjausten mukaisesti sekä järjestää henkilöstön kehittämispalvelut koko kaupungille. Yksikkö vastaa myös erikseen sovittavien erilliskoulutusten järjestämisestä ja omaehtoisen koulutustuen valmistelusta. Palveluyksikkö huolehtii työterveyshuollon ostopalveluiden ohjauksesta, työsuojeluohjelman toteutuksen ohjauksesta sekä muun muassa Kunta10 työhyvinvointikyselyn sekä työolojen haittojen ja vaarojen arviointiprosesseista. Yksikön asiantuntijat tukevat toimialojen osaamisen kehittämistä ja johtamista sekä konsultoivat ja neuvovat toimialojen esihenkilöitä ja linjajohtoa työkyky- ja työturvallisuusasioissa. Yksikön rooli on toimia asiantuntijana, kehittäjänä ja ohjaajana työturvallisuus- ja työkykyjohtamisen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisen asioissa.

11506 Toimialojen hr-palvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
HENKILÖSTÖKULUT	-3 279	-3 466	-3 411	-1,6
PALVELUJEN OSTOT	-77	-109	-50	-54,7
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3	-2	-12	405,1
MUUT TOIMINTAKULUT	-266	-262	-256	-1,9
TOIMINTAKULUT	-3 625	-3 839	-3 729	-2,9
TOIMINTAKATE	-3 625	-3 839	-3 729	-2,9
VUOSIKATE	-3 625	-3 839	-3 729	-2,9
TILIKAUDEN TULOS	-3 625	-3 839	-3 729	-2,9

Toiminnan kuvaus

Toimialojen hr-palvelut vastaa kaupungin palkanmaksupalveluista ja tukee toimialojen esimiehiä erilaisissa palvelussuhdekysymyksissä. Palveluyksikössä huolehditaan keskeisten hr-järjestelmien ylläpidosta ja kokonaiskehittämisestä hr-substanssin näkökulmasta. Sähköisten prosessien sekä palvelupyyntöjen lisäksi toimialojen hr-palvelut tarjoaa esihenkilöille keskitetyn hr-asiakaspalvelun puhelinpalvelua sekä asiantuntijapalveluja palvelussuhdeasioissa.

11 55 Konsernipalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNTITUOTOT	2 918	1 513	1 600	5,7
MAKSUTUOTOT	2	0	0	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	23	11	35	211,0
TOIMINTATUOTOT	2 943	1 524	1 635	7,2
HENKILÖSTÖKULUT	-3 334	-3 517	-3 728	6,0
PALVELUJEN OSTOT	-25 731	-28 871	-31 282	8,3
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 297	-2 869	-2 914	1,6
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 488	-2 580	-2 583	0,1
TOIMINTAKULUT	-34 849	-37 837	-40 507	7,1
TOIMINTAKATE	-31 906	-36 313	-38 873	7,0
VUOSIKATE	-31 906	-36 313	-38 873	7,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 910	-8 570	-8 087	-5,6
TILIKAUDEN TULOS	-39 816	-44 883	-46 960	4,6
LASKENNALLISET ERÄT	38 617	42 182	45 275	7,3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMA)	-1 199	-2 701	-1 685	-37,6

Konsernipalvelut muodostuu kolmesta palveluyksiköstä: hankinnat, tietohallinto sekä konsernihojaus ja -valvonta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Työasemamäärä hallinto				
- kannettavat ja työasemat, kpl	7 339	3 865	4 400	3 700
Työasemamäärä opetus				
- kannettavat ja työasemat, kpl	33 263	43 869	39 800	43 600
Tietohallinnon asiakastyytyväisyys				
- Tukipyynnöt (4–10)	8,7	8,6	8,5	9,0
Tietohallinnon tukipyyntömäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	6 226	4 304	4 200	4 000
IT-investointien onnistunut läpivienti				
- budjettitoteuma	86 %	76 %	100 %	100 %

11551 Konserni johdon tuki

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	6	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	6	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-568	-608	-569	-6,3
PALVELUJEN OSTOT	-108	-152	-161	6,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3	-1	-5	392,8
MUUT TOIMINTAKULUT	-1	-4	-20	403,7
TOIMINTAKULUT	-680	-764	-755	-1,2
TOIMINTAKATE	-675	-764	-755	-1,2
VUOSIKATE	-675	-764	-755	-1,2
TILIKAUDEN TULOS	-675	-764	-755	-1,2

Toiminnan kuvaus

Konserniohjaus- ja valvonta huolehtii kaupunginhallituksen konsernijaoston valmistelusta liittyen kuntayhtymien ja yhtiöiden asioihin sekä toimii kaupungin omistajaohjausyksikkönä.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Keskeisenä tavoitteena omistajaohjauksen osalta on konsernin kehittämistä ohjaavan kaupunkikonsernin omistusten kokonaissuunnitelman päivittäminen ja vuoden 2025 toimenpiteiden toteuttaminen. Konserniohjauksen tavoitteena on myös vahvistaa edelleen hallitusten osaamista valtuustokauden vaihtuessa mm. toteuttamalla nimettäväksi esitettävälle henkilölle osaamiskartoituskysely, lisäämällä asiantuntijajäsenten määrää suurissa konserniyhtiöissä sekä jatkamalla Vantaan konserniyhtiöiden hallituksille ja johdolle suunnattua hallitusosaajan valmennusohjelmaa vuonna 2025.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Konserniohjaus ja -valvonta päivittää vuoden 2025 aikana konserniomistusten kokonaissuunnitelman ja tuo sen konsernijaoston hyväksyttäväksi. Suunnitellut myynnit toteutetaan siltä osin, kun kiinteistöalan suhdanne mahdollistaa suunnitellut myynnit. Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittäminen tulee toteuttaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Yhtiöittämisen valmistelu käynnistetään vuoden 2025 aikana. Konserniyhtiöiden omistajatavoitteiden kautta edistetään suurten konserniyhtiöiden vastuullisuusohjelmien toimeenpanoa. Vastuullisuusohjelman toimenpiteet on määritelty suurissa yhtiöissä siten, että niillä edistetään Agenda 2030 SDG (Sustainable Development Goals) -tavoitteiden toteutumista. Suurista yhtiöistä valtaosa raportoi vastuullisuustyöstään CSRD-kestävyysraportointia koskevien standardien mukaisesti tilikaudesta 2025 lukien.

11504 Tietohallinto

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	2 511	904	1 011	11,8
MUUT TOIMINTATUOTOT	3	11	15	33,1
TOIMINTATUOTOT	2 515	915	1 026	12,1
HENKILÖSTÖKULUT	-990	-1 070	-997	-6,8
PALVELUJEN OSTOT	-24 713	-27 267	-29 776	9,2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 288	-2 861	-2 801	-2,1
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 427	-2 515	-2 500	-0,6
TOIMINTAKULUT	-31 419	-33 713	-36 074	7,0
TOIMINTAKATE	-28 904	-32 798	-35 049	6,9
VUOSIKATE	-28 904	-32 798	-35 049	6,9
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 887	-8 550	-8 072	-5,6
TILIKAUDEN TULOS	-36 791	-41 348	-43 121	4,3

Toiminnan kuvaus

Tietohallinto vastaa digitaalisten palveluiden kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta sekä IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta. Yksikkö vastaa myös kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteen toimivuudesta. Tietohallinto vastaa myös kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät, tiedonhallintamallin ylläpidosta yhteistyössä tiedonhallinnan palveluyksikön kanssa, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkaisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Tietohallinnon keskeisenä tavoitteena on tukea Vantaan kaupungin toimintoja kehittämään tehokkaita, turvallisia ja asukaslähtöisiä palveluita siirtämällä kuntalaisten ja henkilöstön asiointia ja henkilöstön työskentelyä uudistetuiksi sähköisiksi palveluiksi. Toiminnan häiriöttömyys varmistetaan tuottamalla henkilöstölle tarpeeseen soveltuvat toimivat ja turvalliset työvälineet ja tietoliikenne.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kaupungin IT palveluita kehitetään laajalla rintamalla. Tietohallinnon omista palveluista kehitetään kaupungin perustietotekniikkapalveluita, joille tehdään kilpailutuksen jälkeinen käyttöönottoprojekti. Lisäksi kaupungin työasemaympäristö vaihdetaan siten, että kaikki tarvittavat työasemat on siirretty Windows 11 käyttöjärjestelmään. Vantaan tietoaaltan käytölle on vuoteen 2025 mennessä luotu sellaiset edellytykset, että se voidaan ottaa laajempaan tuotantokäyttöön palvelemaan kaupungin tiedolla johtamiseen liittyviä tarpeita. Lisäksi tullaan suunnittelemaan ja kokeilemaan ratkaisuja kaupunkia paremmin palvelevista tekoäly- ja identiteettinhallintaan liittyvistä ratkaisuista. Prosessikehityksen keskiössä on toimintamallit, joilla kehitysohjelman ja digitaalisen siirtymän toteutusta

edistetään, hallitaan ja varmistetaan. Taloudellisesti keskeisimpiä hankkeita ohjelmassa ovat DigiOne, perustietotekniikkapalvelujen käyttöönotto, asia- ja kokoushallintajärjestelmän uudistaminen sekä Matti-järjestelmän ja tilavaraustapojen jatkokehittäminen.

Tekoälyä käytetään avoimin mielin yhtenä toteutusvaihtoehtona osana automatisointihankkeita. Kartoitukset tehdään osana vuosittaisia digisuunnitelmien koostamista, joiden pohjalta tehdään ICT-tiekartat seuraaville 3–5 vuodelle ja seuraavan vuoden investointisuunnitelmat budjetteineen. Vantaalla on tehty pilotointeja useammilla tekoälyteknologioilla ja näitä oppeja hyödynnetään myös tulevilla projekteilla ja pilotoinneilla.

11505 Hankinta

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	400	609	589	-3,3
MAKSUTUOTOT	2	0	0	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	20	0	20	0,0
TOIMINTATUOTOT	422	609	609	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-1 776	-1 839	-2 162	17,5
PALVELUJEN OSTOT	-909	-1 452	-1 345	-7,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5	-8	-108	1336,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-60	-61	-63	4,2
TOIMINTAKULUT	-2 750	-3 359	-3 678	9,5
TOIMINTAKATE	-2 328	-2 750	-3 069	11,6
VUOSIKATE	-2 328	-2 750	-3 069	11,6
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-23	-21	-15	-27,9
TILIKAUDEN TULOS	-2 351	-2 771	-3 083	11,3

Toiminnan kuvaus

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, keskitettyjen hankintojen vastuullisuudesta sekä kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta. Lisäksi palveluyksikkö vastaa kansallisen kynnsarvon ylittävistä materiaalihankinnoista, kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista sekä kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä. Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä aterial- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta ja palvelutuotannon ohjauksesta sekä valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden tilaaminen ja palvelutuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Hankinnan keskeisenä tavoitteena on tukea Vantaan kaupungin toimialoja strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Hankinnan palveluyksikkö kilpailuttaa toimialojen tarpeisiin kustannustehokkaita ja kestäviä hankintoja.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankinnan palveluyksikkö on valmistautunut työllisyyspalveluiden siirtoon valtiolta kunnille ja siirrosta seuraaviin lisääntyviin kilpailuttamistarpeisiin. Hankintojen tiedolla johtamista, erityisesti sopimusseurantaa, parannetaan ja kehitetään edelleen. Hankintojen strategista johtamista tullaan kehittämään, kun hankinta vastaa 1.1.2025 lukien kaupunkitasoisesta hankintojen strategisesta ohjauksesta.

11 60 Elinvoimapalvelut

Käyttösunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	0	0	0	0,0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	945	1 581	1 281	-19,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	7	0	25	100,0
TOIMINTATUOTOT	952	1 581	1 306	-17,4
HENKILÖSTÖKULUT	-1 598	-2 414	-3 775	56,4
PALVELUJEN OSTOT	-740	-1 876	-2 476	32,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-18	-75	-75	0,0
AVUSTUKSET	-220	-220	0	-100,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-163	-305	-305	0,1
TOIMINTAKULUT	-2 739	-4 890	-6 631	35,6
TOIMINTAKATE	-1 787	-3 309	-5 325	60,9
VUOSIKATE	-1 787	-3 309	-5 325	60,9
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0	-4	100,0
TILIKAUDEN TULOS	-1 787	-3 309	-5 329	61,1
LASKENNALLISET ERÄT	0	0	-269	100,0
TULOSLASKELMA	-1 787	-3 309	-5 598	69,2

Toiminnan kuvaus

Elinvoiman palvelualue vastaa kaupungin elinvoiman suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta, kaupungin elinvoimapoliittisten linjausten toimeenpanosta ja kaupungin elinvoimaa edistävien palveluiden tarjonnasta yrityksille sekä osallistuu suunnitteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon yritysten työvoima-, koulutus-, investointi- ja maankäytön sekä liikkumisen tarpeisiin liittyvissä asioissa.

Palvelualue koostuu kahdesta yksiköstä, jotka ovat asiakkuudet sekä innovaatiot ja osaaminen. Asiakkuusyksikkö vastaa kaupunkitasoisesta yritysasiakkuuksien hoidosta, yritysneuvonnasta sekä Business Vantaa -kumppaniverkoston johtamisesta. Innovaatiot ja osaaminen -yksikkö vastaa kasvuhakuisten ja innovatiivisten yritysten tukemisesta, elinvoiman edistämisen tietopohjan kehittämisestä, osaamisen kehittämisestä ja ennakkoinnista, nuorten yrittäjyydestä ja kaupunkitasoisesta projektitoimistosta. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kansainvälisten yrityspalveluiden tiimi, joka vastaa ulkomaisten investointien ja osaajien houkuttelusta sekä startup yritysten tukemisesta ja Visit Vantaa -toiminnasta.

Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateemaan liittyen elinvoimapalvelut koordinoi kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista. Vantaa houkuttelee aktiivisesti kaupunkiin uusia yrityksiä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinvoimapalveluiden keskeisenä tavoitteena on auttaa yrityksiä, yrittäjiä ja heidän kanssaan työskenteleviä organisaatioita onnistumaan ja kehittämään toimintaansa

Vantaalla. Toiminnassa painotetaan erityisesti yritystoiminnan kasvua ja kaupungin elinvoimaa selkeästi edistäviä toimenpiteitä. Lisäksi elinvoimapalvelut osaltaan kehittää paikallista toimintaympäristöä sellaiseksi, että se mahdollistaa elinkeinotoiminnan menestyksekkään harjoittamisen. Painopisteinä on valittujen yritysverkostojen (klusterit) kasvuhakuinen kehittäminen, yritysasiakkuuksien menestyksekkäs proaktiivinen hoito, uusien yritysten ja investointien houkutteleminen Vantaalle sekä työpaikkojen luominen aloille, missä Vantaalla on potentiaalista vapaata työvoimaa. Palvelualue tukee osaltaan nuorten yrittäjyyttä sekä heidän voimavarojen ohjaamista oikeisiin toimenpiteisiin usein aloittelijalle haasteellisessa ympäristössä.

Kaupungin hyväksyessä kansainvälisen toiminnan periaatteet, ne sovitetaan yhteen elinvoimatavoitteiden kanssa. Kaupunki myös hyödyntää jo toimivia maahanmuuttajien verkostoja.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinvoimapalveluiden uusi toimintamalli ja organisaatio astui voimaan 1.5.2024 ja se on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2025 alusta alkaen, jolloin TE2024-uudistus astuu voimaan. Muutoksen myötä suunnitellut palvelut on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2025 aikana, jolloin uudistuksen myötä valtiolta siirtyneet resurssit ovat palvelualueen käytössä.

Osana tätä uudistusta erityisesti asiakkuusyksikön tehtävät laajenevat merkittävästi. Alkavien yritysten neuvontapalvelut siirtyvät Vantaan uusyrityskeskuksesta osaksi elinvoimapalveluita. Tämän uudistuksen tavoitteena on tarjota paremmin integroidut yrityspalvelut erityyppisille ja eri vaiheissa oleville yrityksille.

Osana uudistusta elinvoimapalveluihin perustetaan asiakkuustiimi, mikä mahdollistaa nykyistä kattavamman ja proaktiivisemmän tuen Vantaalla jo toimiville yrityksille. Osana kokonaisuutta myös yritystapahtumien ja eri toimintoihin liittyvän asiakasviestintäviestinnän resursointia vahvistetaan.

Myös yrittäjyyteen suunnataan panoksia. Nuorten yrittäjyyttä tukevia toimia varten rekrytoidaan oma asiantutija. Lupaavasti käynnistynyt startup-toiminto vakinaistetaan ja palveluita vahvistetaan yhdessä kumppaneiden kanssa.

Laajemmista kokonaisuuksista Aviapoliksen alueen kehittämistyötä elinkeinoelämän näkökulmasta vauhditetaan. Lisäksi ratikkaprojektin ja muiden kärkihankkeiden elinkeinonäkökulmaan panostetaan.

Uudelle elinvoima- ja työllisyysjaostolle tuotetaan päivittyvää tilannekuvaa yritysten yhteydenotoista sekä toimenpiteistä, joihin yhteydenottojen seurauksena on ryhdytty.

Lisäksi selvitetään vuoden 2025 aikana verrokkikaupunkien käytännöt av-alan tuotantokannustimissa ja muut luovien alojen tukemisen toimenpiteet.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	560	529	580	650
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 077	2 283	2 200	2 800
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden loppuun, 2021=100)	111	113	115	119

11106 Elinvoimapalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MUUT TOIMINTATUOTOT	1	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	1	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-279	-739	-673	-8,9
PALVELUJEN OSTOT	-341	-339	-490	44,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-15	-12	-25	108,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-25	-8	-10	20,1
TOIMINTAKULUT	-659	-1 098	-1 198	9,1
TOIMINTAKATE	-659	-1 098	-1 198	9,1
VUOSIKATE	-659	-1 098	-1 198	9,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0	-4	100,0
TILIKAUDEN TULOS	-659	-1 098	-1 202	9,5

Toiminnan kuvaus

Palveluyksikössä on elinvoimapalveluiden yhteiset palvelut ja International business services.

11610 Asiakkuuspalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
HENKILÖSTÖKULUT	-287	-338	-820	142,8
PALVELUJEN OSTOT	-29	-40	-250	525,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	-2	-15	586,5
AVUSTUKSET	-220	-220	0	-100,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-5	-73	-77	4,6
TOIMINTAKULUT	-540	-673	-1 162	72,6
TOIMINTAKATE	-540	-673	-1 162	72,6
VUOSIKATE	-540	-673	-1 162	72,6
TILIKAUDEN TULOS	-540	-673	-1 162	72,6

Toiminnan kuvaus

Palveluyksikössä on yritysasiakkaat tiimi, BusinessVantaa -kumppaniverkosto ja yritysneuvonta 2025.

11611 Innovaatiot ja osaaminen

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MUUT TOIMINTATUOTOT	1	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	1	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-75	-75	-860	1044,8
PALVELUJEN OSTOT	-86	-176	-182	3,7
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	0	-15	100,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-162	-251	-1 057	321,6
TOIMINTAKATE	-162	-251	-1 057	321,6
VUOSIKATE	-162	-251	-1 057	321,6
TILIKAUDEN TULOS	-162	-251	-1 057	321,6

Toiminnan kuvaus

Palveluysikössä on palvelut liiketoiminnan kasvattajille, palvelut osaamisen kehittämiseen ja projektitoimisto.

Palveluysikön keskeiset tavoitteet

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se edistää hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä mm. edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Tavoitteena on edelleen vahvistaa ja systematisoida kaupungin elinvoimaan liittyvää kehitystoimintaa ja ulkoisen rahoituksen tehokasta hyödyntämistä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Innovaatiot ja osaaminen ovat entistä kriittisemmässä roolissa yritysten kilpailukyvyille. Yritysten kasvun ja osaamisen tukemiseksi elinvoimapalveluissa vahvistetaan entisestään vahvojen ja lupaavien yritysklusterien tukemista. Yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten innovaatioyhteistyön tukeminen nostetaan uudeksi tehtäväksi. Osaamisen ennakointiin perustetaan pysyvä ennakointitoimisto ja tätä ennakointitoimintaa kehitetään edelleen.

111063 Elinvoimapalveluiden hankkeet

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	0	0	0	0,0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	945	1 581	1 281	-19,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	6	0	25	100,0
TOIMINTATUOTOT	951	1 581	1 306	-17,4
HENKILÖSTÖKULUT	-958	-1 263	-1 422	12,6
PALVELUJEN OSTOT	-285	-1 321	-1 553	17,6
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3	-61	-20	-66,6
AVUSTUKSET	0	0	0	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-132	-223	-219	-2,1
TOIMINTAKULUT	-1 377	-2 868	-3 214	12,1
TOIMINTAKATE	-427	-1 287	-1 908	48,3
VUOSIKATE	-427	-1 287	-1 908	48,3
TILIKAUDEN TULOS	-427	-1 287	-1 908	48,3

Toiminnan kuvaus

Palveluyksikössä on elinkeinopalvelujen hankkeet.

11 65 Työllisyys ja kotoutumispalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	163	161	161	0,0
MAKSUTUOTOT	2	6	6	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	2 905	2 468	9 143	270,5
MUUT TOIMINTATUOTOT	77	161	161	0,0
TOIMINTATUOTOT	3 146	2 796	9 471	238,7
HENKILÖSTÖKULUT	-9 235	-10 364	-23 535	127,1
PALVELUJEN OSTOT	-1 882	-3 350	-10 538	214,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-113	-199	-199	0,0
AVUSTUKSET	-30 210	-25 226	-41 952	66,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 184	-1 385	-1 871	35,1
TOIMINTAKULUT	-42 625	-40 524	-78 095	92,7
TOIMINTAKATE	-39 479	-37 728	-68 624	81,9
VUOSIKATE	-39 479	-37 728	-68 624	81,9
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-127	-95	-84	-12,4
TILIKAUDEN TULOS	-39 606	-37 823	-68 707	81,7
LASKENNALLISET ERÄT	675	419	-267	-163,7
TULOSLASKELMA	-38 931	-37 404	-68 974	84,4

Toiminnan kuvaus

Työllisyys ja kotoutumispalveluiden järjestämisvastuu siirtyy TE2024 ja Koto2024 -lakien perusteella pysyvästi kuntien tehtäväksi 1.1.2025 alkaen. Muutos tulee merkittävästi muuttamaan työllisyys ja kotoutumispalveluiden toimintaympäristöä.

Vantaalla kiinnitetään erityistä huomiota palveluprosessien kehittämiseen muualta muuttaneiden (sis. kielikoulutus) sekä nuorten aktivoimiseksi työnhakuun yhteistyössä nuorisopalveluiden ja hyvinvointialueen kanssa. Elinvoima- ja työllisyysjaosto linjaa vuoden 2025 aikana työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden periaatteet sekä seuraa työllisyyden ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kehittymistä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa vuoden 2025 alusta alkaen työllisyyspalveluista, jonka asiakkaille taataan työnhaun vahva alkua ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat eteenpäin, työllistymiseen tai palvelutarpeen mukaisiin palveluihin, osaamisen palveluihin tai monialaisiin palveluihin. Tavoitteiden saavuttamista seurataan asiakaskyselyillä ja niitä mitataan suunnitelma-asteen sekä nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyden kehityksellä.

Työllisyyttä edistetään ottaen huomioon, että osa pitkään työttömänä olevista tarvitsee kuntoutusta ja koulutusta päästäkseen takaisin työmarkkinoille. Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa Vantaa kehittää asiakkaiden ohjausta oikeiden palveluiden piiriin (mm. työkyvyn arviointi ja kuntoutus). Työllisyyttä edistetään panostamalla erityisesti toimiin, joilla pitkäaikaistyöttömyyttä ja nuorten (alle 30-vuotta) työttömyyttä voidaan

vähentää sekä työttömyysjaksoja katkaista. Alle 30-vuotiaiden palvelut toteutetaan pääsääntöisesti kasvotusten. Näin tunnistetaan myös monialaisen palvelun tarve paremmin.

Vuoden 2025 aikana tavoitellaan Vanhemmat mukaan –hankkeen ja SMILE-hankkeen toimintojen juurruttaminen osaksi peruspalveluita.

Valtakunnallinen kotoutumisen alan asiantuntijatapahtuma, Integration 2026, järjestetään Vantaalla lokakuussa 2026. Järjestämisen tueksi haetaan AMIF-rahoitusta alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen tapahtuman kokonaisrahoitus varmistuu ja varsinainen valmistelu aloitetaan. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön sekä KEHA-keskuksen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2025 valmistaudutaan kaupungin teleoperaattorin sopimuskauden vaihdokseen. Lisäksi toteutetaan TE2024-uudistuksen aiheuttamat muutokset kaupungin asiakaspalvelujärjestelmiin. Palautejärjestelmässä ryhdytään kokeilemaan tekoälyä.

Osaamiskeskustoiminta vakinaistetaan hankerahoituksen päättyessä ja tuleva osaamiskeskuspalvelut kokonaisuus vastaa jatkossa kansainvälisten asiakkaiden työnhakija-asiakkaiden palvelusta. Toiminnot on vuoden 2024 aikana keskitetty työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle.

Keskeisenä osiona on organisoida alkuvaiheen palvelut yhteistyössä työllisyyspalveluiden tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kanssa. Alkuvaiheen palveluissa panostetaan erityisesti yhteiskuntaorientaatioon sekä tehokkaaseen siirtymään oikea-aikaisiin palveluihin, kielikoulutukseen sekä työmarkkinoille.

SMILE-hankkeen muunkielisille suunnattua Tsemppari-työelämävalmennusta toteutetaan vuodesta 2024 alkaen ostopalveluna. Muunkielisten yhteisöjen, kaupungin palveluiden ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä tehostavien kumppanuusasiantuntijoiden rooli mallinnetaan ja sitä tarkastellaan suhteessa kaupunkikulttuurin toimialan yhteistyöhön ja MEK-työntekijöiden rooliin syksyllä 2024. Toisaalta rooli on keskeinen kansainvälisten palveluiden uudessa organisaatiossa alueellisen- ja verkostotyön näkökulmasta. Kotoutumisen erityisosaaminen verkostoissa tukee toimialojen poikkileikkaavaa työtä, ja tehostaa palveluiden ja kohderyhmän kohtaamista, reittejä kotoutumis- ja työllisyyspalveluihin, sekä aktiivista kuntalaisuutta. Koulujen kanssa tehtävän yhteistyön osalta on mahdollista miettiä uutta hankevalmistelua (esim. AMIF). Hankkeessa toteutettujen pyöreän pöydän yhteisödialogien jatkoa mallinnetaan syksyllä 2024, ja niiden omistajuus kaupungin toimialojen kesken on päätettävänä. Vahvistetaan täsmätyökykyisten työllistämisen palveluita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Työllisyyspalvelut				
Työllisyys suunnitelmien suunnitelma-aste	* 28 %	* 57 %	60 %	80 %
Virta yli 6 kk työttömyyteen (kaikki työttömät)	** 56 %	** 53 %	-	40 %
Pitkäaikaistyöttömyys	5 236	5 049	4 500	4 990
Vieraskielisten työttömyys	5 885	7 232	5 600	7 100
alle 30-vuotiaiden työttömyys			2 300	3 510
Kuntalaispalvelut				
Sähköisen asiainnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%)	5 %	12 %	10 %	15 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi ***	290 100	163 700	190 000	190 000

* TP 2022 ja TP 2023 tunnusluku on työllisyys suunnitelmien voimassaolo.

** TP 2022 ja TP 2023 tunnusluku on virta yli 3 kk työttömyyteen.

*** TP 2022 ja TP 2023 mukana myös yhteisöpalveluiden (asukastilat) asiakasmäärä. Yhteisöpalvelut oli osa kuntalaispalveluita vuoden 2022 loppuun asti.

11602 Tyko hallinto

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
TUET JA AVUSTUKSET	11	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	11	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-381	-324	-1 294	299,8
PALVELUJEN OSTOT	-291	-291	-9 499	3163,7
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5	-17	-17	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-20	-11	-11	0,7
TOIMINTAKULUT	-697	-643	-10 821	1583,9
TOIMINTAKATE	-686	-643	-10 821	1583,9
VUOSIKATE	-686	-643	-10 821	1583,9
TILIKAUDEN TULOS	-686	-643	-10 821	1583,9

Toiminnan kuvaus

Tykon hallintoon kuuluvat palvelualueen hallinnon kustannukset, oppimiskampus, palvelujen tuki, hankinta, valmennus ja koulutus.

11605 Kansainvälisten asiakkaiden palvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
TUET JA AVUSTUKSET	1 335	1 002	8 702	768,8
MUUT TOIMINTATUOTOT	1	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	1 336	1 002	8 702	768,8
HENKILÖSTÖKULUT	-1 670	-1 323	-5 511	316,7
PALVELUJEN OSTOT	-376	-488	-200	-59,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-18	-17	-17	0,0
AVUSTUKSET	0	-1	0	-100,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-108	-120	-120	0,3
TOIMINTAKULUT	-2 171	-1 948	-5 849	200,2
TOIMINTAKATE	-835	-947	2 853	-401,3
VUOSIKATE	-835	-947	2 853	-401,3
TILIKAUDEN TULOS	-835	-947	2 853	-401,3

Toiminnan kuvaus

Kansainvälisten asiakkaiden palvelut (nyk. vieraskielisten osaajien ja kotoutujien palvelut) vastaavat 2025 alusta alkaen kotoutujien ja muunkielisten asiakkaiden työllisyyttä ja kotoutumista edistävästä lakisääteisistä palveluista. Osaamiskeskuspalvelut vastaavat työnhakija-asiakkaiden palveluista, kotoutumisen palvelut työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden palveluista, ja monikulttuurinen Vantaa hanke- ja kansainvälisestä yhteistyötä sekä hyvistä väestösuhteista. Yksikkö koordinoi kaupunkitasoisia kotoutumisen palveluita ja vastaa kotoutumishjelman valmistelusta, seurannasta ja raportoinnista.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa panostetaan erityisesti kotoutuja-asiakkaisiin, sekä kehitetään yksilöllisempiä polkuja huomioiden erityisesti nopeasti työhön etenevät, nuoret, korkeasti koulutetut, sekä työvoiman ulkopuolella olevat naiset. Kotoutumisajan lyheneminen kahteen vuoteen vaatii palveluiden tiivistämistä ja tehokasta alkuvaiheen ohjausta. Palveluissa panostetaan myös yhteistyöhön kolmannen sektorin sekä hyvinvointialueen kanssa niiden asiakkaiden osalta, joille työmarkkinoille siirtyminen ei ole ensisijainen tavoite.

31.12.2024 saakka voimassa olevan kotoutumislain mukaisen kotouttamishjelman seuranta ja jatketaan ja toiminnasta raportoidaan valtuustolle. Kansainvälisten asiakkaiden palvelut vastaavat raportoinnista. 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukaisen kotoutumishjelman kehittämistä jatketaan. Kotoutumishjelman tavoitteena on parantaa ohjelman saavutettavuutta kotoutujille sekä parantaa palveluiden koordinaatiota kaupunkitasoisesti.

11603 Kuntalaispalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	116	106	106	0,0
MAKSUTUOTOT	2	6	6	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	80	161	161	0,0
TOIMINTATUOTOT	198	273	273	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-1 585	-1 671	-1 671	0,0
PALVELUJEN OSTOT	-326	-439	-439	0,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-39	-28	-28	0,0
AVUSTUKSET	0	-5	0	-100,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-248	-247	-273	10,6
TOIMINTAKULUT	-2 198	-2 389	-2 411	0,9
TOIMINTAKATE	-2 000	-2 116	-2 138	1,0
VUOSIKATE	-2 001	-2 116	-2 138	1,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-94	-65	-45	-31,7
TILIKAUDEN TULOS	-2 095	-2 182	-2 183	0,0

Toiminnan kuvaus

Kuntalaispalveluiden palvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Kuntalaispalvelut vastaavat kaupungin monikanavaisesta asiointi- ja neuvontapalvelusta sekä asiakaspalvelun kehittämisestä. Vantaa-infon keskitetty asiakaspalvelu antaa kaupungin palvelualueiden ja -yksiköiden yleisneuvontaa. Kuntalaispalvelut koordinoivat Vantaan digitukiverkostoa ja kehittää kaupunkitasoista digitukea. Lisäksi yksikkö vastaa kaupungin asiakaspalvelujärjestelmistä ja palautepalvelusta.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyötä jatketaan laatimalla kaupunkitasoinen kanavastrategia kaupungin antamalle asiakaspalvelulle. Kanavastrategiassa määritellään asiakaspalvelukanavat eri palvelukokonaisuuksille. Osana valmiussuunnittelua kuvataan myös prosessit asiakaspalvelun antamisesta kriisitilanteissa.

Digituen kaupunkitasoista kehittämistä jatketaan konseptoimalla Vantaan digituen malli keskeisimmille digituen asiakasryhmille, kuten vieraskielisille, ikääntyneille sekä syrjäytymisriskissä oleville. Mallissa kuvataan digituen toimintatavat, kanavat, välineet ja Vantaan digitukiverkoston toimijat sekä Vantaalla annettavan digituen seuranta. Digituki tulee olla helposti saavutettavissa Vantaan kaupungin alueella.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Digitalisaation edetessä digituki eli sähköisten palvelujen ja digilaitteiden käytön neuvonta on yhä tärkeämpi osa asiakaspalvelua. Tietoon pohjautuvassa kehittämistyössä painotetaan asiakas- ja tarvelähtöisyyttä, jolloin varmistetaan palvelujen saatavuus.

Asiakaspalvelua ja digitukea kehitetään entistä vahvemmin yhteistyössä kaupungin toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa esimerkiksi erilaisia kokeiluja hyödyntämällä. Samalla asiakaspalvelun palveluverkkoa tarkastellaan kaupunkitasoisesti. Tarkastelussa huomioidaan myös valtion palvelu- ja toimitilaverkon uudistamishanke, jonka tavoitteena on valtionhallinnon toimijoiden yhteinen asiakaspalveluverkko vuoteen 2030 mennessä. Osaamiskampuksen ja kaupunkikulttuuritalon asiakaspalvelutilojen suunnittelussa huomioidaan muuttuvat asiakastarpeet ja palveluekosysteemin hyödyntäminen.

11606 Työmarkkinatuen kuntaosuus

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
AVUSTUKSET	-29 194	-24 000	-34 166	42,4
TOIMINTAKULUT	-29 194	-24 000	-34 166	42,4
TOIMINTAKATE	-29 194	-24 000	-34 166	42,4
VUOSIKATE	-29 194	-24 000	-34 166	42,4
TILIKAUDEN TULOS	-29 194	-24 000	-34 166	42,4

Toiminnan kuvaus

Työmarkkinatuen kuntaosuus.

11607 Työllisyyspalvelut

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
MYYNITUOTOT	47	55	55	0,0
MAKSUTUOTOT	0	0	0	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	1 559	1 467	442	-69,9
MUUT TOIMINTATUOTOT	-5	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	1 601	1 522	497	-67,3
HENKILÖSTÖKULUT	-5 599	-7 047	-15 060	113,7
PALVELUJEN OSTOT	-889	-2 133	-400	-81,2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-51	-136	-136	0,0
AVUSTUKSET	-1 017	-1 220	-7 786	538,2
MUUT TOIMINTAKULUT	-809	-1 009	-1 468	45,6
TOIMINTAKULUT	-8 364	-11 543	-24 849	115,3
TOIMINTAKATE	-6 763	-10 022	-24 352	143,0
VUOSIKATE	-6 763	-10 022	-24 352	143,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33	-30	-39	30,0
TILIKAUDEN TULOS	-6 796	-10 052	-24 391	142,7

Toiminnan kuvaus

Työllisyyspalveluiden palveluyksikkö tukee vantaalaisten työllistymistä ja varmistaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa kohtaannon toteutumista. Palveluysikkö vastaa Vantaan vantaalaisten työttömien työnhakijoiden asiakaspalvelusta yhdessä kansainvälisten asiakkaiden palveluysikön kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaa kaupunki toimii vuoden 2025 alusta alkaen työvoimaviranomaisena, joka järjestää itsenäisesti työvoima- ja kotoutumisen palvelut. Työ- ja elinkeinoministeriön laskelmien perusteella palvelualueelle siirtyy TE2024 uudistuksessa noin 215 uutta työntekijää. Palveluiden siirto koskee noin sataa TE-palveluissa aiemmin tuotettua palvelua. Lakisääteinen palveluvalikoima kattaa sekä henkilöasiakas- että työnantajapalvelut. Lakisääteisten työvoima-, elinkeino- ja kotoutumisen palveluiden kokonaisuus rahoitetaan valtionosuusrahoituksella. TE-palveluiden kokonaisuus muodostaa Vantaan kaupungin taloudesta tulevaisuudessa noin 12 prosenttia.

11 80 Kuntademokratia

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
TUET JA AVUSTUKSET	-18	0	0	0,0
MUUT TOIMINTATUOTOT	52	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	34	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-2 544	-2 813	-2 905	3,3
PALVELUJEN OSTOT	-161	-213	-335	57,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-44	-50	-43	-14,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-548	-578	-591	2,2
TOIMINTAKULUT	-3 297	-3 655	-3 874	6,0
TOIMINTAKATE	-3 263	-3 655	-3 874	6,0
VUOSIKATE	-3 263	-3 655	-3 874	6,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	0	-4	100,0
TILIKAUDEN TULOS	-3 263	-3 655	-3 878	6,1
LASKENNALLISET ERÄT	1 643	1 742	2 001	14,9
TULOSLASKELMA	-1 619	-1 913	-1 877	-1,9

Toiminnan kuvaus

Kuntademokratian palvelualueella on kolme palveluyksikköä, lakiasiat ja päätösvalmistelu, tiedonhallinta sekä hallintopalvelut. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kaupunkiturvallisuuden tiimi. Hallintopalveluihin sijoittuvan vaalitoimiston tilapäisen henkilöstön kustannukset katetaan keskusvaalilautakunnan talousarviosta.

Kuntademokratian palvelualue vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti päätösvalmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, tiedonhallinnasta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä turvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2025 pidetään samanaikaisesti kunta- ja aluevaalit. Vaalien järjestelyin pyritään lisäämään kiinnostusta vaaleihin ja kasvattamaan äänestysaktiivisuutta. Valtuustokauden sujuva vaihdos varmistetaan koulutuksin.

Tiedonhallintayksikön keskeisenä tavoitteena on edistää kokous- ja asiakirjahallinnon uudistushanketta, jolla tavoitellaan tehokasta ja sujuvampaa tiedonhallintaa kaupunkitasoisesti. Taloussuunnitelmakauden aikana varmistetaan kaupunkitasoisesti tiedonhallintaan ja tietosuojaan riittävä osaaminen ja resursointi.

Vuoden 2025 aikana vahvistetaan kaupunkitasoista valmiussuunnittelua ja varautumista. Kaupunkitasoista valmiussuunnitelmaa täydennetään tarkentavilla suunnitelmilla, ohjeistuksilla ja toimintakorteilla. Paikallisen turvallisuussuunnitelman laadinta käynnistyy.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2025 huhtikuussa järjestetään samanaikaisesti sekä kunta- että aluevaalit. Palvelualue vastaa vaalien toteuttamisesta ja tavoittelee sujuvia, turvallisia ja virheettömiä vaaleja sekä osaltaan pyrkii äänestysaktiivisuuden nostamiseen. Samanaikaisesti järjestettävät kunta- ja aluevaalit vaativat järjestelyiltä tavallista enemmän, sillä kaupungin tehtäviin kuuluu muista vaaleista poiketen kuntavaalien ehdokasasettelu ja kunta- ja aluevaalien ääntenlaskenta. Palvelualueella toteutetaan myös kuntavaalien jälkeinen valtuustokauden vaihdos, kun uuden kaupunginvaltuuston toiminta käynnistetään ja uudet valtuutetut perehdytetään tehtäväänsä. Kaupunginhallitukselle esitetään toimenpidesuunnitelma vaaliaktiivisuuden edistämisestä ja vaalien toteutuksesta.

TE-palveluiden uudistus vaikuttaa myös kuntademokratian palvelualueeseen, sillä organisaation ja toiminnan muutokset lisäävät kaupunginhallituksen alaisten jaostojen päätöksenteon määrää. Toimintaa koordinoivaa päätösvalmisteluyksikköä vahvistetaan vastaamaan lisääntyviä tehtäviä. Samoin palvelualueella koordinoitavia toimialatasoisia assistenttipalveluita tarkastellaan uudelleen.

Kielellisesti rikkaana kaupunkina Vantaalla on tarvetta monikieliseen viestintään. Kaupunkitasoista englannin kielen käännöspalvelua vahvistetaan vuonna 2025.

Kaupungintalon turvallisuutta kehitetään ja mm. lukitusjärjestelmän uudistamista valmistellaan. Kaupungintalon aukioloaika laajennetaan ja ravintola avataan yleiseen käyttöön lounasaikoina. Valtuustosalin ja kaupunginhallituksen huoneen kalustus uusitaan mahdollistamaan tilojen monipuolisempi käyttö.

Kuntademokratian palvelualue vastaa kaupunkitasoisesti tiedonhallinnasta ja siihen tarvittavista kaupunkitasoisista tietojärjestelmistä. Vuonna 2025 palvelualueen keskeisenä tavoitteena on asian- ja kokoushallinnan uudistushankkeen edistäminen. Hankeen osana haetaan nykyaikaista, tehokasta ja toimintavarmaa asian- ja kokoushallinnan tietojärjestelmää. Tiedonhallintayksikköön sijoittuvassa kaupunginarkistossa kehitetään analogisen aineiston digitointia ja laajennetaan sähköisen arkiston käyttöä.

Tiedonhallinnan osaamista ja hyödyntämistä kehitetään kaupunkitasoisesti. Kaupungin tiedonohjaussuunnitelma päivitetään ja laajennetaan koskemaan muitakin kuin asianhallintajärjestelmässä käsiteltäviä aineistoja. Tämä auttaa käsittelemään tietoa turvallisesti ja suunnitelmallisesti, jolloin tieto on myös löydettävissä ja käytettävissä aiempaa paremmin. Samalla tuetaan asianhallintajärjestelmän uudistamista.

Kansallisen ja kansainvälisen turvallisuustilanteen jatkuva epävarmuus heijastuu myös kaupungin turvallisuuteen. Normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen edellyttää jatkuvaa kaupunkitasoista tilanteen seuranta ja hallintakeinojen kehittämistä. Kaupunkitasoisen varautumisen resursointia vahvistetaan ja varautumisen hankinnoilla kehitetään kaupungin kykyä toimia normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Häiriötilannevarautumisen ja valmiussuunnittelun verkostomaista työskentelyä jatketaan yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä muiden kuntien ja viranomaisten kanssa.

Paikallisen turvallisuussuunnitelman päivitys aloitetaan vuoden 2024 turvallisuuskyselyn ja siitä tehdyn toimintaympäristöarvion pohjalta. Turvallisuussuunnittelun tarkoituksena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, tapaturmia, rikoksia ja häiriöitä sekä parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta. Osana turvallisuussuunnitelman päivitystä selvitetään

yhteistyössä Itä-Uudenmaan poliisin kanssa poliisin edellytykset lisätä näkyvää, jalkautuvaa ja ennaltaehkäisevää läsnäoloa alueille, joilla esiintyy turvattomuuden tunnetta sekä häiriöitä.

Lisäksi kaupunki myös selvittää keinoja lisätä turvallisuutta asemaseuduilla yhteistyössä nykyisten turvallisuustoimijoiden kanssa.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kokonaisuudistusta jatketaan jalkauttamalla riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamallit kaupunkitasoisesti.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	24	82	40	78
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	1 409	1 300	1 300	3 400
Käännöstyöt	4 005	3 400	3 500	3 400

11 70 Viestintä

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0,0
HENKILÖSTÖKULUT	-1 416	-1 360	-1 582	16,3
PALVELUJEN OSTOT	-809	-1 259	-1 204	-4,3
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-33	-30	-30	-1,7
MUUT TOIMINTAKULUT	-114	-153	-160	4,8
TOIMINTAKULUT	-2 373	-2 802	-2 976	6,2
TOIMINTAKATE	-2 373	-2 802	-2 976	6,2
VUOSIKATE	-2 373	-2 802	-2 976	6,2
TILIKAUDEN TULOS	-2 373	-2 802	-2 976	6,2
LASKENNALLISET ERÄT	1 054	1 037	1 158	11,7
TULOSLASKELMA	-1 319	-1 765	-1 818	3,0

Toiminnan kuvaus

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoidaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää, brändiä ja kaupunkimarkkinointia. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimitus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä. Kaupunkikulttuurin toimialalle perustetaan kaupunkitasoinen tapahtumatoimisto, joka vastaa tapahtumista ja niiden viestinnästä ja markkinoinnista. Vantaan mainekuvan ja brändin parantamiseksi ja kehittämiseksi myös kaupunkitasoisen viestinnän resursseja kohdennetaan tapahtumatoimiston käyttöön.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti kaikille kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille. Viestintää tehdään kaikille kaupunkilaisille. Valtuustokokousten viittomakielen tulkkausta pilotoidaan ja kokoustallenteiden automaattitekstitystä testataan valtuustosalin tekniikkauudistuksen jälkeen, alkuvuonna 2025.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Viestinnässä jatketaan monikielisen ja monikanavaisen viestinnän kehittämistä kaupungin viestinnän saavutettavuuden ja kuntalaisten osallisuuden parantamiseksi. Tekoälyn testaaminen ja käyttö viestinnässä, visuaalisessa viestinnässä ja markkinoinnissa tukee toiminnan uudistamista ja tehostamista.

Vuoden 2025 alussa voimaan astuva työllisyyspalvelujen siirto valtiolta kunnille lisää kaupungin työllisyys- ja elinvoimapalvelujen viestinnän ja markkinoinnin tarvetta, johon on varauduttu henkilöstö- ja toiminnansuunnittelussa. Kaupungin maineen rakentamista

jatketaan toteuttamalla viestinnän kokonaisvaltaista ja pitkäaikaista maineohjelmaa. Mainetyössä tärkeänä painopistealueena on erityisesti nuorten turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen parantaminen.

Maineohjelma ohjaa myös kaupungin markkinointia. Markkinoinnin mukaan lukien työnantajamielikuvan, elinvoimamarkkinoinnin, tapahtumamarkkinoinnin ja uutena osa-alueena työllisyyspalvelujen asiakasmarkkinoinnin kehittämistä jatketaan. Alue-markkinoinnissa keskitytään kaupunkistrategian mukaisesti kukoistaviin kaupunkikeskuksiin. Vantaa suunnittelee ja toteuttaa markkinointikampanjan korostaen Vantaan vahvuuksia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	9,0	9,6	11,0	12,0

11 30 Sisäinen tarkastus

Käyttösuunnitelma (1 000 €)	TP 2023	KS 2024	KS 2025	Kasvu %
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0
HENKILÖSTÖKULUT	-304	-379	-385	2
PALVELUJEN OSTOT	-6	-15	-15	0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4	-4	-4	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-27	-28	-27	-3
TOIMINTAKULUT	-340	-425	-431	1
TOIMINTAKATE	-340	-425	-431	1
VUOSIKATE	-340	-425	-431	1
TILIKAUDEN TULOS	-340	-425	-431	1
LASKENNALLISET ERÄT	-39	-42	-32	-25
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMA)	-379	-467	-462	-1

Toiminnan kuvaus

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset. Lisäksi sisäisen tarkastuksen tulee käsitellä väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäisen tarkastuksen toiminnassa ei tapahdu vuonna 2025 olennaisia muutoksia.

Palvelualue- ja kustannuspaikkataso:

1110	Yleisjohto
1130	Sisäinen tarkastus
1140	Talous ja strategia
1150	Henkilöstöpalvelut
1155	Konsernipalvelut
1160	Elinvoimapaalvelut
1165	Työllisyys ja kotoutumispalvelut
1170	Viestintä
1180	Kuntademokratia

Käyttösuunnitelma 2025 / palvelualue- ja kustannuspaikka

Käyttösuunnitelma 2025			EUROA	Tulot	Menot	Toimintakate
11	Toimiala	Konsernijohto ja elinvoima	14 001 799	-159 932 949	-145 931 151	
1110	Palvelualue	Yleisjohto		-7 861 829	-7 861 829	
111010100		Kaupunginjohtajat		-343 554	-343 554	
111010110		Kj:n käyttövarat		-50 000	-50 000	
111080100		Kajo yhteiset		-6 649 395	-6 649 395	
111010401		Kaupunginjohtajan tuki		-394 368	-394 368	
104060200		Ystävyysskaupunkitoiminta		-65 600	-65 600	
111020400		Helsinki EU-Office		-61 000	-61 000	
111020505		Airport Regions Conference ARC		-62 700	-62 700	
111020508		Eurocities		-35 212	-35 212	
111010218		Str.proj.omarah.osuudet		-200 000	-200 000	
11130	Palveluyksikkö	Sisäinen tarkastus		-430 509	-430 509	
111030000		Sisäinen tarkastus		-430 509	-430 509	
11140	Palvelualue	Talous ja strategia	312 500	-6 369 269	-6 056 769	
111104		Talousohjaus	2 000	-875 090	-873 090	
111040300		Talousohjaus	2 000	-875 090	-873 090	
111402		Rahoitus	0	-503 414	-503 414	
112010000		Rahoitus		-503 414	-503 414	
111403		Talousohjaus	310 500	-3 999 244	-3 688 744	
112030000		Talousohjaus		-351 157	-351 157	
112030200		TPK, hallinto ja kehitys		-751 197	-751 197	
112030100		TPK, konserniyhtiöt	292 200	-390 647	-98 447	
112030110		TPK, sisäinen laskenta		-448 118	-448 118	
112030300		TPK, konsernikirjanpito		-295 142	-295 142	
112030400		TPK, ostolaskutiimi		-579 578	-579 578	
112030500		TPK, reskontratiimi	18 300	-479 232	-460 932	
112030600		TPK, asiakasmaksut- ja laskut		-704 172	-704 172	
111404		Strategia ja tutkimus	0	-941 521	-941 521	
111040200		Strategia ja tutkimus		-941 521	-941 521	
111040800		Segregaatio-ohjelma		-50 000	-50 000	
11150	Palvelualue	Henkilöstöpalvelut	1 277 145	-13 188 127	-11 910 982	
111501		Hepa johdon tuki	0	-590 861	-590 861	
171010000		Henkilöstöpalvelut yhteiset		-590 861	-590 861	
111502		Työnantajapalvelut	5 000	-3 462 954	-3 457 954	
111050000		Työnantajapalvelut	5 000	-989 874	-984 874	
111050800		Henkilöstöedut		-2 473 080	-2 473 080	
111503		Kehittämispalvelut	1 272 145	-5 404 968	-4 132 823	
111050200		Henkilöstön hyvinvointi		-89 800	-89 800	
111050410		Henko, kehittämispalvelut		-957 729	-957 729	
111050600		Luottamusmies- ja työsuojelutoiminta		-65 315	-65 315	
111050400		Johtamisen ja työyhteisöjen kehittäminen		-210 149	-210 149	
111050450		Omaehtoinen koulutus		-30 000	-30 000	
111050700		Henkilöstön terveys ja hyvinvointi	1 272 145	-187 511	1 084 634	
111050701		Työterveyshuolto, sopimus 2		-2 321 089	-2 321 089	
111050702		Työterv.huolto, ulkoinen		-1 543 375	-1 543 375	
111506		Toimialojen hr-palvelut	0	-3 729 344	-3 729 344	

111050100		Toimialojen hr-palvelut, yhteiset		-3 729 344	-3 729 344
1155	Palvelualue	Konsernipalvelut	1 634 536	-40 507 243	-38 872 707
11551		Konserni johdon tuki	0	-755 199	-755 199
171020000		Konserni yhteiset		-20 000	-20 000
171030000		Konserniohjaus ja- valvonta		-735 199	-735 199
11504		Tietohallinto	1 025 523	-36 074 371	-35 048 848
112040100		Strateginen tietohallinto		-7 961 159	
112040150		Tietoturva- ja valmiusasias		-165 774	-165 774
112040200		Arkkitehtuuripalvelut		-54 000	-54 000
112040411		As.hall. toim.kulut		-16 054	-16 054
112040416		Vivamus Kiinteistöt	40 508	-28 211	12 297
112040840		VTK Kiinteistöt Oy	136 561	-103 021	33 540
112040880		Vantaan Tilapalvelut	793 494	-213 278	580 216
112040210		Lisenssit/hallinto		-1 631 163	-1 631 163
112040211		Lisenssit/opetus		-865 401	-865 401
112040220		Infra: tietoliikenne ja -laitteet		-1 450 000	-1 450 000
112040250		Työasemaverkko/hallinto		-1 653 484	-1 653 484
112040255		Mobiililaitteiden palvelut		-10 000	-10 000
112040260		Työasemaverkko/opetus		-3 311 981	-3 311 981
112040262		Työasemat/2. asteen koulutus		-1 373 906	-1 373 906
112040280		Perustietotekniikka		-3 213 736	-3 213 736
112040285		AV-palvelut		-100 000	-100 000
112040413		Käytöntuki		-1 460 106	-1 460 106
112040414		Toimistojärjestelmäkoulutus		-176 947	-176 947
112040310		Viestinnän tietojärjestelmät		-530 000	-530 000
112040312		Mobiilipalvelut		-49 000	-49 000
112040320		Vaalit ja luottamushenkilöiden ATK-palv		-9 000	-9 000
112040330		Hankesalkku		-65 360	-65 360
112040340		Kaupunkikortti		-61 000	-61 000
112040350		Sähköinen asiointi		-147 000	-147 000
112040351		Sähköinen allekirjoitus		-38 472	-38 472
112040355		Integraatiopalvelut		-285 000	-285 000
112040370		Dokumentinhallinta (ASTA)		-248 000	-248 000
112040375		Sähköinen arkistointi		-66 000	-66 000
112040380		Strategiatyökalu		-35 000	-35 000
112040381		Ohjelmistorobotiikka		-242 500	-242 500
112040390		SAP -ylläpito		-765 000	-765 000
112040391		Ostolaskujärjestelmä		-240 000	-240 000
112040415		Palvelunhallinta		-371 000	-371 000
112040510		Taloussuunnittelu/Tilasto ja tutkimus		-197 000	-197 000
112040530		Hankintakeskus		-309 000	-309 000
112040535		Kajon yhteiset		-105 000	-105 000
112040536		Työllisyys- ja kotoutumispalvelut		-105 000	-105 000
112040560		Rahoitus (Konsernihallinto)		-385 000	-385 000
112040850		Muutospyyntö		-539 783	-539 783
112040920		Henkilöstökeskus		-440 000	-440 000
112040925		Hertta ja HR-palvelukanava		-1 506 000	-1 506 000
112040710		KASOn yhteiset	40 000	-910 000	-870 000
112040760		Varian tietojärjestelmät		-258 000	-258 000
112040770		DigiOne		-541 000	-541 000

112040780		Google-palvelut		-249 000	-249 000
112040800		KiHa jatkuvat palvelut		-610 000	-610 000
112040810		Kaupunkiympäristön toimiala	14 960	-465 780	-450 820
112040811		Lupapiste		-246 956	-246 956
112040820		Matti		-1 612 837	-1 612 837
112040740		Kirjaston tietojärjestelmät		-147 663	-147 663
112040750		Aikuisopiston tietojärjestelmät		-40 300	-40 300
112040830		Kaupunkikulttuurin järjestelmät		-383 000	-383 000
112040831		Osallisuusympäristö		-82 500	-82 500
11505		Hankinta	609 013	-3 677 673	-3 068 660
111070100		Kilpailuttaminen	25 000	-1 322 281	-1 297 281
111070200		Logistiikkapalvelut		-570 000	-570 000
111070300		Hankinta, yhteiset		-525 266	-525 266
150557000		Kaupunkikortti	272 281	-272 281	0
150558000		Ostopalv.kohteet ateria	311 732	-311 732	0
175010100		Osto		-676 113	-676 113
1160	Palvelualue	Elinvoimapalvelut	1 306 158	-6 630 875	-5 324 717
11106		Elinvoimapalvelut	0	-1 197 858	-1 197 858
111060400		Elinvoimapalv. yhteiset		-556 426	-556 426
105010500		Investointien houkuttelu		-601 432	-601 432
111010202		Kansainväliset osajat		-40 000	-40 000
11610		Asiakkuuspalvelut	0	-1 161 632	-1 161 632
111061000		Yritysasiakkaat tiimi		-991 632	-991 632
111010207		BusinessVantaa -kumppaniverkosto		-170 000	-170 000
11611		Innovaatiot ja osaam	0	-1 057 110	-1 057 110
111010214		Palvelut liiketoiminnan kasvattajille		-452 110	-452 110
111010240		Palvelut osaamisen kehittämiseen		-350 000	-350 000
111064000		Projektitoimisto		-255 000	-255 000
111063		Elinvoimapalv. Hankkeet	1 306 158	-3 214 275	-1 908 117
111010224		Avia-verkosto	25 000	-134 011	-109 011
111010217		Elinvoimaohjelma		-310 668	-310 668
111010255		FAIR-hanke	32 400	-54 891	-22 491
111010256		VALUE-hanke	34 460	-52 007	-17 547
111010257		Urban&Local -hanke	71 744	-102 491	-30 747
111010258		HEVi Food waste ecosystem	99 864	-166 440	-66 576
111010259		HEVi PK-seud. haast.	54 325	-90 541	-36 216
111010260		HEVi Avoimen innov.	99 865	-164 636	-64 771
111010261		HEVi Lask. yr. palv.	54 325	-90 541	-36 216
111010265		HEVi Vaikuttavat ekosysteemit	69 886	-116 476	-46 590
111010266		Digikyvykäs	8 040	-10 051	-2 011
111010267		HEVi PKS-ekosysteemi	61 390	-102 316	-40 926
111010280		Hevi Tekoälyhautomo	49 972	-88 286	-38 314
111010281		Liikennelaboratorio	71 873	-102 677	-30 804
111010282		Finnish Food Cities	52 317	-69 756	-17 439
111010222		Lyhytaikaiset projektit	520 697	-1 558 487	-1 037 790
1165	Palvelualue	Työllisyys ja kotoutumispalvelut	9 471 460	-78 095 396	-68 623 937
11602		Tyko hallinto	0	-10 820 780	-10 820 780
162000000		Tyko hallinto		-377 158	-377 158
162010000		Tykon yht. menot		-57 960	-57 960
162030300		TE 2024		-9 663	-9 663

162000110	Palvelujen tuki yhteiset		-479 200	-479 200
162000210	Hankinta yhteiset		-167 600	-167 600
162000310	Kotoutumiskoulutus		-8 017 122	-8 017 122
162000320	Valmennukset		-742 767	-742 767
162000330	Muut palvelut		-218 400	-218 400
162000410	Koulutukset		-692 111	-692 111
162000430	Muutosturvakoulutus		-58 800	-58 800
11605	Kansainvälisten asiakkaiden palvelut	8 701 528	-5 848 669	2 852 858
162050200	Monikulttuuriasiat	303 000	-112 993	190 007
165020292	Neuvova Vantaa 3	134 061	0	134 061
165020300	Johdantojakson pilotti	124 800	0	124 800
165020310	EU-Smile-projekti (CEB)	273 000		273 000
163240100	KV-palvelut hallinto	7 700 000	-290 274	7 409 726
163270532	Vantaa-Kerava osaami	166 667	0	166 667
163270533	Vantaa-Kerava osaamiskeskushanke		-92 403	-92 403
163240210	Kotoutuminen yhteiset		-307 500	-307 500
163240220	Kotoutumisen palvelut		-721 000	-721 000
163240230	Monikieliset alkupalvelut		-721 000	-721 000
163240310	Osaamiskeskuspalvelut, yhteiset		-307 500	-307 500
163240320	Kotoutuvien työnhakijoiden palvelut 1		-824 000	-824 000
163240330	Kotoutuvien työnhakijoiden palvelut 2		-824 000	-824 000
163240340	Kotoutuvien työnhakijoiden palvelut 3		-824 000	-824 000
163240350	Kotoutuvien työnhakijoiden palvelut 4		-824 000	-824 000
11603	Kuntalaispalvelut	273 000	-2 410 957	-2 137 957
163610100	Hallinto		-395 553	-395 553
111020600	Sähköiset palvelut	530	-329 582	-329 052
111020610	Puhelinmaksut	82 800	-298 669	-215 869
163640200	Asiointipalvelut	189 670	-1 083 410	-893 740
163732100	Digitukitiimi		-46 938	-46 938
176050310	Neuvontapalvelut		-256 805	-256 805
11606	Työmarkkinatuen kuntaosuus	0	-34 165 974	-34 165 974
163220100	Työmarkkinatuen kuntaosuus		-34 165 974	-34 165 974
11607	Työllisyyspalvelut	496 932	-24 849 015	-24 352 083
163200100	Työllisyyspalv.hall.		-1 230 034	-1 230 034
163200200	Työllisyyspalveluiden yhteiset		-145 313	-145 313
163270550	Get Work! -hanke	441 932	-15 951	425 982
163220210	Neuvonta- ja alkupalvelut yhteiset		-270 000	-270 000
163220220	Neuvonta- ja alkupalvelut 1		-935 000	-935 000
163220230	Neuvonta- ja alkupalvelut 2		-660 000	-660 000
163220240	Alkukartoitustiimi		-330 000	-330 000
163220310	Työnhakijan ja työnantajan palvelut yht		-380 000	-380 000
163220320	Työnhakijan ja työnantajan palvelut 1		-825 000	-825 000
163220330	Työnhakijan ja työnantajan palvelut 2		-825 000	-825 000
163220340	Työnhakijan ja työnantajan palvelut 3		-825 000	-825 000
163220350	Työnhakijan ja työnantajan palvelut 4		-825 000	-825 000
163220355	Työnhakijan ja työnantajan palvelut 5		-825 000	-825 000
163220360	Maksatus ja tukipalvelut		-550 000	-550 000
163220410	Koulutuspalvelut yhteiset		-270 000	-270 000
163220420	Koulutuspalvelut 1		-825 000	-825 000
163220430	Koulutuspalvelut 2		-825 000	-825 000

163220440		Koulutuspalvelut 3		-770 000	-770 000
163220510		Monialaiset palvelut yhteiset		-270 000	-270 000
163220520		Tehostetun tuen palvelut 1		-825 000	-825 000
163220530		Tehostetun tuen palvelut 2		-825 000	-825 000
163220540		Tehostetun tuen palvelut 3		-770 000	-770 000
163210000		Tukityöllistettävät		-2 464 680	-2 464 680
163230010		Palkkatuki		-6 210 284	-6 210 284
163230020		55 täyttäneiden työllistämistuki		-21 559	-21 559
163230030		Starttiraha		-295 688	-295 688
163230040		Työolosuhteiden järjestelytuki		-94 409	-94 409
163230050		Matka- ja yöpymiskustannusten korv		-50 000	-50 000
163230060		Harkinnanvaraiset kulukorvaukset		-50 000	-50 000
163230100		Työllistämist.järjestöille		-210 000	-210 000
163230200		Työll.tuki yrityksille		-853 788	-853 788
163230230		Nuorten kesätyöseteli		-100 000	-100 000
163250200		Aikuisten palvelut		-272 079	-272 079
163250307		Nuorten palvelut		-205 231	-205 231
163260500		Työllisyyden kuntako	55 000	0	55 000
1170	Palveluyksikkö	Viestintä	0	-2 975 943	-2 975 943
111060000		Viestinnän ryhmä		-2 153 943	-2 153 943
111060001		Asukaslehti		-150 000	-150 000
111060002		Vaalit		-40 000	-40 000
111010201		Matkailunkehittäminen		0	0
111060530		Kaupunkimarkkinointi		-417 000	-417 000
111060550		Ratikkakaupunki		-100 000	-100 000
111060560		Brändi		-75 000	-75 000
111060570		Tapahtumien Vantaa		-40 000	-40 000
1180	Palvelualue	Kuntademokratia	0	-3 873 758	-3 873 758
111020000		Kude yleishallinto		-386 388	-386 388
111020001		Kaupunkiturvallisuus		-544 490	-544 490
111020150		Hallintopalvelut		-495 259	-495 259
111020200		Lakiasiat ja päätösvalmistelu		-1 141 777	-1 141 777
111020300		Tiedonhallinta ja kaupunginarkisto		-1 305 843	-1 305 843

Investoinnit

Irtain omaisuus		Työohjelma 2025 1 000 EUR
Toimintakulut		-550
Toimintakate		-550

Toimintakulut tilauksittain		Työohjelma 2025
Tulosityksikkö	tilaus	1 000 EUR
Kuntademokratia irtain omaisuus	Kuntademokratia	-150
Elinvoimapalvelut irtain omaisuus	Elinvoimapalvelut	-50
Konsernijohto ja elinvoima irtain omaisuus	Varavoimakontti	-250
Työllisyyspalvelut irtain omaisuus	Vernissakatu 1:n kalustaminen	-100
		-550

Aineeton omaisuus		Työohjelma 2025 1 000 EUR
Toimintakulut		-7 000
Toimintakate		-7 000

Toimintakulut tilauksittain		Työohjelma 2025
Tulosityksikkö	Tilaus	1000 EUR
Yhteiset hankkeet	Keskitetty KAJO varaus	-4 104
KASO hankkeet	Keskitetty KASO varaus	-1 802
KATO hankkeet	Keskitetty KATO varaus	-566
KAKU hankkeet	Keskitetty KAKU varaus	-528
		-7 000

Tuloskortit

Tuloskortin 2025 tiivistelmä

Palvelualue: Talous ja strategia

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

- Kasvavan lainasalkun hallinta kaupungissa ja konsernissa
- Likviditeetin hallinta konsernitasolla
- Strategian mukaisen taloussuunnitelman laadinta
- Valtionosuusjärjestelmän uudistamiseen vaikuttaminen
- Strategian laadintaprosessin laadukas läpivienti
- Tiedolla johtamisen ja analytiikan kaupunkitasoinen kehittäminen
- Kaupungin muuttoliikkeen talousvaikutusten arvioinnin ja muun ennakointityön kehittäminen
- Yliopistoyhteistyön edistäminen

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

- Talousviestinnän kehittäminen
- TE-uudistuksen talousprosessien ja -tehtävien toteutus
- Talousjärjestelmäuudistuksen edistäminen
- Palveluverkkosuunnitelman päivitystyön aloittaminen
- Asiakaspalautteen aktiivinen kerääminen ja seuranta

Eriarvoistumisen estäminen

- Segregaation ehkäisyn toimintaohjelman valmistelu ja käynnistäminen

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

- Vastuullisuustyön edistämisen osana johtamisjärjestelmää

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

- Työkyvyn ja jaksamisen varmistaminen
- Osaamisen varmistaminen ja kehittäminen
- Työyhteisötapatumien kehittäminen
- Valmentavan johtamisen kehittäminen

Tuloskortin 2025 tiivistelmä

Tuloskortin 2025 tiivistelmä / Tilanne 9.1.

Henkilöstöpalvelut 2025 - kesken

Tuloskortin lopullinen versio valmistuu helmikuussa 2025, koska palvelualueella haluttiin odottaa uuden johtajan aloitusta ennen tavoitteiden asettamista.

TALOUS

- Uusien virka- ja työehtosopimusmääräysten toimeenpano

PROSESSIT

- Useiden HR kumppanien ja järjestelmien kilpailuttaminen

ASIAKAS

- Saatavuusohjelman jatko
- Verkkokoulutuksen ja sähköisen suorite seurannan käyttöönoton tuki toimialoille
- Työkykyjohtaminen
- HR:n kumppanuus ja toimintamallien kehittäminen

HENKILÖSTÖ

- Hybridityökäytännöt

ARVOT:
AVOIMUUS
ROHKEUS
VASTUULLISUUS
YHTEISÖLLISYYS

#innovaatioidenvantaa

Tuloskortin 2025 tiivistelmä

Elinvoimapalvelut

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

Uusien Vantaalle sijoittuvien yritysten lukumäärä kasvaa.

Vantaan ennakointimallin soveltamista pilotoitu valituilla toimialoilla.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

Uusien yritysten perustajille tarjotaan neuvontapalveluita kysyntää vastaavasti.

Eriarvoistumisen estäminen

Kesäyrittäjäsetelien käyttäjämäärä kasvaa

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

Kaupunkitasoinen yritys-CRM otetaan käyttöön.

Tuloskortin 2025 tiivistelmä

Työllisyys ja kotoutumispalvelut

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

- Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024-2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle
- Työllisyyspalveluiden asiakkaat työllistyvät nopeasti TA 2025 60 % 6 kuukauden aikana)
- Vaikuttavat kotoutumispalvelut (tavoite luotettavan mittarin rakentaminen vuonna 2025)

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

- Palvelumme ovat tutkitusti korkealaatuisia ja vaikuttavia. Asiakastyytyväisyys henkilöasiakaspalvelussa on vähintään 3,9 (asteikolla 1-5) (asteikko auki)
- Työnantaja-asiakas saa palvelutarvettaan vastaavaa neuvontaa ja palvelua PKS-alueen laajuisesti. Mittari: UUSI: Työnantajien asiakastyytyväisyys.
- Kaupunkitasoisen asiakaspalvelun laadun mittari otettu käyttöön (mittarina yksiköiden lukumäärä, lähtötaso 0, tavoite 10)

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Eriarvoistumisen estäminen

- Kaikki kaupungin palvelut ja toimialat edistävät kotoutumista (kotoutumisen palveluiden seurantaan ja kehittämiseen on kaupunkitasoinen rakenne ja mittarit)
- Hyviä väestösuhteita vahvistetaan yhdessä työnantajien ja järjestöjen kanssa (mukana olevat järjestöt ja työnantajat)
- Toimivat digitukipalvelut (asiakasmäärät ja tyytyväisyys)

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

- Henkilöstökokemus: Henkilöstökokemusta edistetään kartoittamalla ja tukemalla henkilöstön työhyvinvointiin, työnhallintaan ja työn imuun vaikuttavia tekijöitä (pulssi)

Tuloskortin 2025 tiivistelmä

Kuntademokratia

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

- Yhteisten palveluiden strateginen kehittäminen
- Toimialan tukipalvelut tuotetaan tehokkaasti
- Valtuustokauden vaihdos toteutetaan onnistuneesti
- Varautumista ja riskienhallintaa tehostetaan

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

- Asian- ja kokoushallinnan uudistaminen
- Analogisen arkistoaineiston digitointi
- Kaupungintalon toimintojen kehittäminen

Eriarvoistumisen estäminen

- Äänestysaktiivisuus kasvaa
- Vaalit järjestetään sujuvasti
- Turvallisuuden tunne paranee

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

- Turvallisuuden tunne asuinalueesta paranee
- Turvallisuussuunnitelman päivitys

- Saatavuusohjelman toimenpiteet
- Kunta10-nostot

Viestinnän yhteinen tulokortti 2025

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

- Ratikkakaupungin rakentaminen
- Mainiohjelman jatkokehitys
- Kärkihankkeiden toteutus
- Elinvoiman kasvattaminen
- Brändin kilometrihuolto

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

- Lapsiystävällinen kunta
- Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen viestinnän kehittäminen

Eriarvoistumisen estäminen

- Segregaatio-ohjelma
- Turvallisuudentunteen parantaminen
- Selkokielen käytön kehittäminen
- Äänestysaktiivisuuden nostaminen

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

- Luontoposiitiivinen Vantaa
- Resurssiviisas Vantaa
- Hiilineutraali Vantaa

Kukoistavat kaupunkikeskukset

- Vantaan ratikan rakentaminen

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

- Työhyvinvoinnin parantaminen
- Työnantajakuva kehittäminen
- Uuden kaupunkistrategian valmistelu
- Tekoäly työkaveriksi
- Sisäisen viestinnän kehittäminen (ml. intranet-uudistus)

Tuloskortin 2025 tiivistelmä

Sisäinen tarkastus

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

- Tarkastustyötä kohdennetaan toiminnan taloudellisuuteen ja resurssien asianmukaiseen käyttöön vuosisuunnitelman mukaisesti

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

Eriarvoistumisen estäminen

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

- Henkilöstön ammattitaidon kehittämiseen ja ylläpitoon panostetaan
- Uusia ja uudistuneita ict-järjestelmiä hyödynnetään tarkastustyössä

8 §

Lahjoitus Aalto-yliopistolle tie- ja päällystetekniikan professuurin säilyttämiseen

VD/427/02.03.01.03/2025

PT/TeA/HW/JR/MT

Suomen infra-alalla on ilmennyt alan toimijoiden yhteinen huoli väylätekniikan alan tutkimuksen ja osaamisen säilyttämisestä kaikissa yliopistoissa (Espoo, Tampere, Oulu) mm. infra-alan akuutin osaajapulan vuoksi. Neuvottelujen perusteella Tie- ja päällystetekniikan professuurin säilyttäminen Aalto-yliopistossa edellyttää infra-alan toimijoiden yhteistä lahjoitusta. Esitetään, että Vantaan kaupunki osallistuu professuurin rahoittamiseen. Vantaan osuus rahoituksesta on korkeintaan 75 000 euroa, joka jakautuu viiden vuoden ajalle. Rahoituksen muoto on lahjakirja.

Pääkaupunkiseutu on kasvanut viime vuodet nopeasti ja tämän kasvun odotetaan myös jatkuvan tulevaisuudessa. Yksi ehdoton edellytys kaupunkien kasvuille on oikeaan aikaan suunniteltu ja rakennettu kunnallistekniikka. Infra-alalla on valtava merkitys kokonaisuutena yhteiskunnalle, kuntalaisten sujuvalle arjelle sekä yritysten elinvoimalle, joten sen opetus ja tutkimus pääkaupunkiseudulla on välttämätöntä turvattava.

Suomen infra-ala on tunnistanut yhteisen tarpeen varmistaa väylätekniikan alan tutkimus ja osaaminen kaikissa yliopistoissa (Espoo, Tampere, Oulu). Aalto-yliopistossa ei ole tällä hetkellä yhtään tietekniikkaan keskittynyttä professoria vastaamassa alan opetuksesta ja tutkimuksesta edellisen professorin siirryttyä kotimaahansa syksyllä 2024 nopealla aikataululla. Aalto-yliopisto on ilmoittanut, ettei sillä itsellään ole tarvetta säilyttää professuuria, ellei infra-ala osoita asiaan riittävää kiinnostusta mm. rahoituksen muodossa.

Väylätekniikan osaamista tarvitaan infran elinkaaren omaisuudenhallintaan sisältäen väylien suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon. Akuutin tarpeen alan korkeakoulukoulutuksen säilyttämiselle ja kehittämiselle aiheuttaa mm. infraosaaja- ja osaamispula 1960-luvun alun suuren ikäluokan siirtyessä lähivuosina eläkkeelle. Lisäksi näköpiirissä on suuria muutoksia, joihin infra-alan pitää kyetä vastaamaan korkeatasoisella tutkimuksella. Näitä muutoksia ovat esimerkiksi sopeutuminen ilmastonmuutokseen, vihreä siirtymä, uudet raaka-aineet (esim. bitumin korvaaja), hiljaiset päällysteet sekä uudet ja edullisemmat tavat rakentaa. Mikäli infra-alalla ei ole suomalaista tutkimusta, on ala täysin muiden maiden tutkimustulosten varassa ja pienenä maana Suomen erityisolosuhteet jäävät helposti ottamatta huomioon.

Tarkoituksena on etsiä professori kutsumenettelyllä (viisivuotinen Professor of Practice -professuuri) Aallon alustavalla lupauksella pysyvän tenure track –professuurin avaamisesta tämän jälkeen. Kutsumenettelyllä professorin hakuprosessi saadaan vietyä nopeasti läpi ja tällöin voidaan myös korostaa hyvää suomen kielen taitovaatimusta.

Tutkimuksen pääsisältöinä ovat päällystetekniikka ja omaisuuden hallinta. Professuuri mahdollistaa suomalaisen yhteiskunnan tarpeiden huomioonottamisen tutkimuksessa ja verkottumisen vahvasti suomalaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa sekä yhteiskunnallisen vaikuttamisen. Opetus säilyy nykymuotoisena ja se tulee sisältämään mm. tien geometrisen suunnittelun, tien rakenteet, teiden hoidon ja kunnossapidon, päällystetekniikan ja erikoistyöt. Tehtävä sisältää muun ohella suomenkielisten diplomitöiden valvomisen sekä suomenkielisten kandityöaiheiden tarjoamisen ja ohjaamisen.

Rahoituksen muoto on lahjakirja. Tie- ja päällystetekniikan professuurin säilyttämiseen tarkoitettulla lahjoituksella Vantaan kaupunki osallistuu tärkeän tutkimusalan osaamisperustan varmistamiseen ja pääkaupunkiseudun kestävä kasvun tukemiseen. Vantaan lisäksi pääkaupunkiseudun muissa suurissa kaupungeissa valmistellaan perustettavan professuurin rahoituspäätöstä. Lisäksi infra-alan palveluntuottajat ja keskeiset järjestöt ovat jo sitoutuneet rahoittamaan hanketta. Professuurin vuosittainen ulkoinen rahoitus n. 175 000 euroa ja rahoitus jakautuu siten, että urakoitsijoiden osuus on n. 60 000 euroa, kuntien n. 50 000 euroa, asiantuntijapalveluiden (konsultit) n. 50 000 euroa ja järjestöjen n. 15 000 euroa. Aalto-yliopisto on lupautunut tulemaan mukaan rahoitukseen noin 20–30 % osuudella lahjoitetusta summasta. Lisäksi Aalto vastaa päällystelaboratorion ja laboratoriohenkilökunnan kuluista.

Vantaan osuus kuntien rahoituksesta tulee olemaan korkeintaan 15 000 euroa vuodessa eli yhteensä 75 000 euroa viiden vuoden ajanjaksolla. Mikäli hankkeen rahoitukseen saadaan sitoutettua muita kuntia Kuntaliiton organisoiman Kehto-foorumin kautta, niin Vantaan osuus vastaavasti pienenee.

Kunnat osallistuvat professuurin tutkimushankkeiden rahoittamiseen omilla erillisillä päätöksillään. Esimerkiksi Väylävirasto on sitoutunut tukemaan professuurin tutkimusta 100 000 eurolla vuodessa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 16 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä annettavaksi Vantaan kaupungin korkeintaan 75 000 euron lahjoitus Aalto-yliopiston tie- ja päällystetekniikan professuurille. Lahjoituksen maksaminen jakotetaan viiden vuoden aikajaksolle, vuosille 2025–2029, jolloin vuosittain maksettava summa on korkeintaan 15 000 euroa,
- b) maksaa kustannukset Kadut ja puistot -palvelualueen kustannuspaikalta 14 50 11 000, ja
- c) oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja allekirjoittamaan lahjoitukseen liittyvä sopimus sekä muut asiakirjat.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja ilmoitti vetävänsä esityksensä pois.

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 040 041 7436
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

9 §

Tikkurilan osaamiskampus, kilpailutus 2 - meneillään olevan kilpailun keskeyttäminen ja uudelleenkilpailutuksen käynnistäminen karsitulla ohjelmalla

VD/43/10.00.02.01/2025

TeA/AK/MBu/MT

Esitetään, että meneillään oleva Tikkurilan osaamiskampuksen kilpailutus 2- investorikilpailu keskeytetään ja kilpailu käynnistetään uudelleen muutetulla kilpailuohjelmalla. Keskeytyksen syynä on, ettei kilpailuun ole toistaiseksi saatu yhtään ilmoittautumishakemusta.

Vantaan kaupunki käynnisti kaupunginhallituksen **3.6.2024 § 27** päätöksellä Tikkurilan osaamiskampuksen kilpailutus 2 -investorikilpailun, liike/toimitilakortteli 62002 ja pysäköintitalo kortteli 62003, syksyllä 2024. Kilpailulla haetaan rakennushankkeen sijoittajaa ja toteuttajaa. Kilpailuun ei saatu yhtään ilmoittautumista syksyn 2024 aikana. Tämän takia esitetään kilpailun keskeyttämistä ja uudelleen käynnistämistä karsitulla kilpailuohjelmalla. Rakentamisen matalasuhdanteen takia investorit ovat kokeneet riskinä hankkeen monimutkaisuuden ja alhaisen vuokrausasteen. Tämän takia on tunnistettu tarve karsia kilpailusisältöä ja nostaa vuokrausastetta kilpailun käyntiin saamiseksi.

Kilpailua on karsittu seuraavasti:

- Pysäköintitalo P1, korttelissa 62003, ajoramppeineen jää pois tästä kilpailutuksesta. Pysäköintitalon ja ajorampin kilpailutus on siirretty järjestettäväksi perustetun VanPark Oy:n toimesta
- 3D -kiinteistöjako jää pois ohjelmasta. Kaikki liiketilat sijaitsevat nyt vain yhdessä korttelissa (62002), minkä ansiosta voidaan muodostaa yksi kiinteistöyhtiö.

Vantaan kaupungin Elinvoima-, työllisyys-, kotoutumis- ja kuntalaispalvelut sijoittuvat korttelin uudisrakennukseen päävuokralaisena. Hankkeen tarveselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa 27.2.2023 § 11. Lisäksi Vantaan kaupungin elinvoimapalveluille toteutetaan hankkeen yhteydessä lisätiloja, joiden tarveselvitys on käsitelty kaupunkitilalautakunnassa 11.12.2024 § 10. Lisätilojen tarve johtuu yksikön organisaatiouudistuksesta ja henkilöstömäärän kasvusta sekä tarpeesta perustaa Vantaalle uusyritysten start up -keskus Elinvoimapalveluiden yhteyteen.

Kilpailun voittajan ja Vantaan kaupungin välille solmitaan Hankesopimus. Tavoitteena on kehittää yhdessä kilpailun voittaneen investorin kanssa Vantaan kaupungin käyttäjien tavoitteita vastaava rakennus, jonka voittaja toteuttaa valmiiksi.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 30 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

Kaupunginhallitus 13.1.2025 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) keskeyttää Tikkurilan osaamiskampusalueen Kilpailutus 2 investorikilpailu sen takia, ettei kilpailuun ole saatu yhtään osallistumishakemuksia,
- b) hyväksyä karsittu kilpailuohjelma ja järjestää liikepaikan luovutuskilpailu uudelleen karsitun kilpailuohjelman mukaisesti,

- c) oikeuttaa kiinteistöjohtaja tekemään kilpailuohjelmaan tarkennuksia ja luonteeltaan vähäisiä muutoksia, ja
- d) nimetä kilpailun arviointiryhmään kaupunkiympäristön toimialalta kiinteistöjohtaja ja Tikkurilan osaamiskampus Hankkeen projektijohtaja sekä Kasvatuksen ja oppimisen toimialalta Tikkurilan osaamiskampuksen hankejohtaja.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 9

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) keskeyttää Tikkurilan osaamiskampusalueen Kilpailutus 2 investorikilpailu sen takia, ettei kilpailuun ole saatu yhtään osallistumishakemuksia,
- b) hyväksyä karsittu kilpailuohjelma ja järjestää liikepaikan luovutuskilpailu uudelleen karsitun kilpailuohjelman mukaisesti,
- c) oikeuttaa kiinteistöjohtaja tekemään kilpailuohjelmaan tarkennuksia ja luonteeltaan vähäisiä muutoksia, ja
- d) nimetä kilpailun arviointiryhmään kaupunkiympäristön toimialalta kiinteistöjohtaja ja Tikkurilan osaamiskampus Hankkeen projektijohtaja sekä Kasvatuksen ja oppimisen toimialalta Tikkurilan osaamiskampuksen hankejohtaja.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Tikkurilan osaamiskampus, kilpailutus 2, kilpailuohjelma 3.1.2025

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:

projektijohtaja Mia Bungers, puh. 040 584 7990
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Tontinluovutuskilpailu

LIITE: Kaupunginhallitus 27.01.2025 / 9 §

Sisällysluettelo

1. Kilpailukutsu	4
1.1 Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus	4
1.2 Alueen yleiskuvaus	7
1.3 Kilpailusta ilmoittaminen ja kilpailuun osallistuminen.....	9
2. Kilpailutekniset tiedot	9
2.1 Arviointiryhmä	9
2.2 Kilpailuohjelman hyväksyminen	10
2.3 Kilpailuasiakirjat.....	10
2.4 Kilpailun säännöt ja muut ehdot	10
2.5 Kilpailun kulku ja kilpailuaikataulu	11
2.6 Osallistumispyyntöä koskevat kysymykset ja vastaukset.....	12
2.7 Tarjoajien valinta, alustavien tarjousten pyytäminen ja neuvottelukutsu valituille tarjoajille	12
2.8 Alustavaan tarjouspyyntöön koskevat kysymykset ja vastaukset.....	12
2.9 Alustavien tarjousten vastaanottaminen	12
2.10 Neuvottelu- ja palautetilaisuus	12
2.11 Lopullinen tarjouspyyntö.....	13
2.12 Lopullisten laatu- ja hintatarjousten jättäminen.....	13
2.13 Tarjousten käsittely, hankintapäätös ja tuloksen julkistaminen	13
2.14 Kilpailuehdotusten ja toteutusideoiden käyttöoikeus	13
3. Kilpailutehtävä.....	14
3.1 Kilpailun kohde	14
3.2 Kilpailun lähtökohdat	14
4. Tarjousten arviointi.....	16
4.1 Kilpailun tavoitteet	16
4.2 Arvioinnin vaiheet.....	16
4.3 Arviointi- ja valintaperusteet.....	17
4.4 Laadun ja hinnan osa-alueet sekä painotukset	21
4.5 Vertailupisteiden laskeminen	21
5. Kilpailuasiakirjojen laadintaohjeet	24

5.1	Laatuaineiston sisältö ja esitystapa	24
6.	Jatkotoimenpiteet kilpailun jälkeen.....	26
6.1	Kilpailun arviointiryhmä antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä.....	26
6.2	Tontinvarauksen tekeminen ja Hankesopimuksen allekirjoittaminen.....	26
6.3	Tarjoajan luopuminen hankkeesta ennen hankesopimuksen solmimista	27
6.4	Esisopimus tilavuokrasopimuksesta	27
6.5	Maanvuokrasopimusluonnos	27
6.6	Rakennuslupa	28
6.7	Alueen luovuttaminen, tontinvuokra- ja tilavuokrasopimus	28
6.8	Hankkeen toteuttaminen	28

1. Kilpailukutsu

1.1 Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus

Kilpailun järjestää Vantaan kaupunki. Kilpailun avulla Vantaan kaupungilla on vuokralaisen roolissa tarkoitus löytää Tikkurilan osaamiskampuksen palveluiden korttelille toimija, joka vastaa hankkeen suunnittelusta, toteuttamisesta ja investoinneista sekä toimii vuokranantajana.

Kilpailulla haetaan korttelin 62002 toimitalon toteuttajaa ja vuokranantajaa. Tarjoaja voi halutessaan tarjota optiona myös toimitilakiinteistön operointia, tätä erillistarjouksena esitettävää osuutta ei sisällytetä varsinaiseen kilpailtavaan tarjoukseen pisteytyksineen.

Kohdealue luovutetaan voittaneelle taholle pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Vantaan kaupungin elinvoimapaalvelut start-up keskuksineen, työllisyys- ja kotoutumispalvelut, kuntapalvelut, sekä kaupungin ylläpitämä CAVE/Robokeskus sijoittuvat kortteliin 62002 ankkurivuokralaisena, varaten itselleen n. 75 % rakennuksen vuokrattavasta alasta. Kortteliin 62002 on lisäksi tarjoutunut Hilma -ilmoituksella järjestetyn ilmoittautumismenettelyn kautta tilavuokralaisiksi seuraavat yritykset: Live -säätio, Careeria (ilmoittautumislomakkeet kts liitteet). Rakennuksen vuokrausaste on yhteensä n. 80 %.

Kilpailukohteen käytön konseptin ideoinnissa on ollut mukana joukko koulutusalan yrityksiä aiesopimuksin, jotka ovat kiinnostuneita käyttämään investorin ja Vantaan kaupungin tiloja Tila palveluna -periaatteella. Tila palveluna käyttäjiksi kiinnostuneita yrityksiä ovat: Careeria, Laurea, Live-säätio, Mercuria, Taitotalo, Rastor-instituutti, Helsingin yliopisto, sekä koulutuskumppanien lisäksi Yritysvantaa, Vantaan yrittäjät ja Kauppakamari.

Rakennuksen ylimpään kerrokseen esitetään toteutettavaksi tapahtumakerrosta. Vantaan kaupungilla on laajasti tarvetta tapahtumatilojen käytölle (erilaiset sidosryhmätilaisuudet, markkinavuoropuhelut, strategiapäivät, sisäiset tiedotustilaisuudet, elinvoimapaalveluiden yritystilaisuudet ym). Viereinen koulukampuskortteli on myös yksi potentiaalinen lisäkäyttäjätapahtumatilaille. Tapahtumakerros ei sisälly Vantaan kaupungin vuokratiloihin, siihen toivotaan löytyvän tilapalveluna -toimija, joka vuokraisi tilaa tapahtumakäyttöön alueen toimijoille. Kaupungin omien hankkeiden tilaohjelmista on jätetty pois suuremmat kokoontumistilat, tavoitteena keskittää tapahtumatoimintaa palveluiden korttelin 62002 ylimpään kerrokseen.

Tikkurilan osaamiskampukselle on perusteilla alueen yhteinen kivijalkaliiketilojen tilahallintamalli/poolaus. Poolin toiminta on tarkoitus käynnistää Vantaan kaupungin toimesta 2025. Kaikkien osaamiskampusalueen kiinteistöjen edellytetään liittyvän kivijalkaliiketilojen pooliin, katutasolla sijaitsevien liiketilojensa osalta. Kivijalkatilojen tilahallintamallin kuvaus ja osakassopimusluonnos ehtoineen ovat tämän kilpailuohjelman liitteenä (kts. liiteasiakirja "Kivijalkatilojen yhteishallintamallin kuvaus"). Mahdollinen alueellinen palveluoperointimalli ja tilavarausjärjestelmä tarkentuvat myöhemmin.

Osaamiskampusalueelle tullaan lisäksi perustamaan alueen kehittämisen, viihtyisyyden, turvallisuuden, sekä yhteismarkkinoinnin yhteistoimintaelin, Kampusfoorumi. Kampusfoorumin koolle kutsujana ja puheenjohtajana toimii Vantaan kaupunki. Kampusfoorumi toimii vapaaehtoisuuspohjalta.

Osaamiskampusalueella on tavoitteena vahvistaa Tikkurilan elinvoimaisuutta, elävöittää kaupunkilaisten yhteistä ympäristöä, täydentää Jokiniemen asukkaiden palveluita, sekä tarjota kohtaamispaikka Vantaalaisille yrityksille, työntekijöille ja alueen asukkaille. Osaamiskampuksella parannetaan osaavien työntekijöiden ja työvoimaa tarvitsevien yritysten kohtaantoa, luomalla inspiroivia yhteisiä kohtaamisten tiloja, sekä tarjoamalla toimivia digitaalisia palveluja.

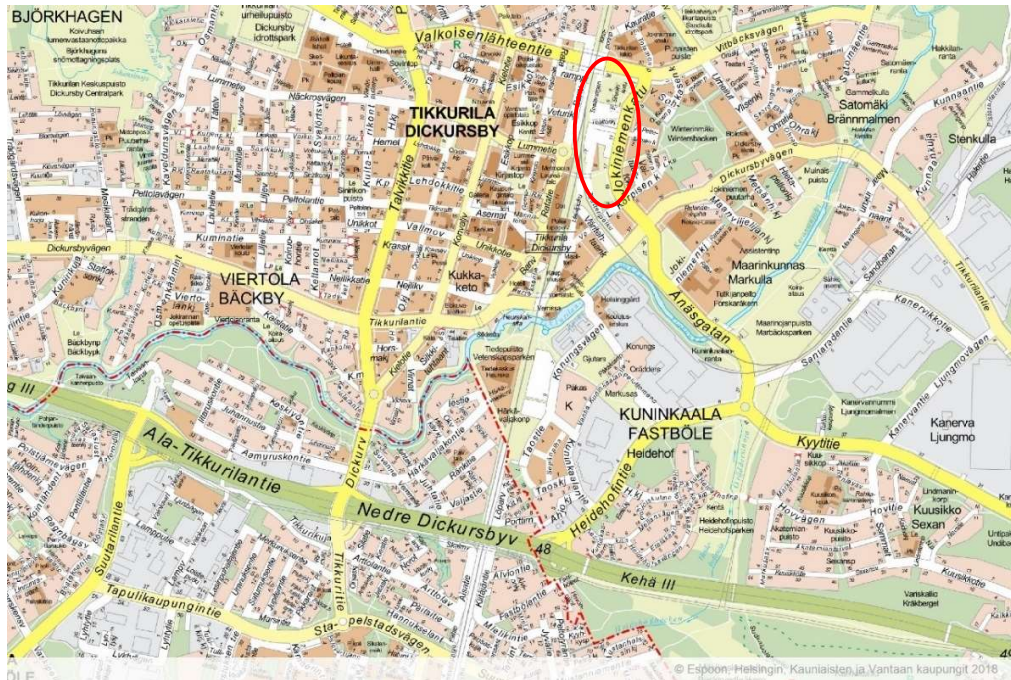
Kilpailun järjestäjä pyytää ehdotusta kilpailun kohteena olevan rakennuksen käytön konseptista, liiketoimintasuunnitelmasta ja toteutuksesta. Kilpailun tehtävänä on suunnitella kilpailualueelle rakennus, jossa kaupungin palvelut, yritystoiminta, ammatilliset kurssit/täydennyskoulutukset ja uusyritystoiminta tuodaan saman katon alle, yhteiskäyttöisiin tiloihin. Kilpailun osanottajilta odotetaan kuvausta rakennuksen toiminnasta ja konseptitason suunnitelmia rakennuksesta havainnekuvineen. Kaupungin palveluiden osalta, kilpailuliitteenä olevissa pohjakaavioissa on esitetty Vantaan kaupungin omien käyttäjien tahtotila, minkälaisissa tiloissa halutaan toimia. Pohjakaavioihin on esitetty viitteellisinä lisäksi investorin vuokratilojen järjestelyt. Tavoitteena on, että rakennukseen saadaan investorin toimijoita, joilla on kiinnostusta toimia palveluidemme äärellä, luoden yhteistoimintaa ja täydentäen kaupungin palvelutarjontaa.

Tarkoituksena on löytää arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja toteutuskelpoinen suunnitelma. Pääpaino on rakennuskokonaisuuden muuntojoustavassa yhteiskäyttöisyyden tilakonseptissa, sekä vähähiilisissä resurssiviisaissa ratkaisuissa.

Alueen asemakaava on lainvoimainen, uusi asemakaava pvm. 27.11.2023.
Kilpailuehdotuksen tulee noudattaa voimaan astunutta asemakaavaa.

Kilpailun voittajan kanssa solmitaan Hankesopimus, jossa sovitaan rakennuksen suunnittelusta ja rakentamisesta, yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Vantaan kaupungin vuokratilojen osalta solmitaan Tilavuokrasopimus (kaupungin vuokratilat korttelissa 62002), jossa sovitaan mm. vuokratilojen sijainnista, laajuudesta, laadusta ja varustelutasosta. Hankesopimusehtoihin kirjataan Tikkurilan osaamiskampuksen tavoitteiden mukaiset ehdot rakentamisesta, tilojen käytöstä, sekä palveluista. Tontista laaditaan tontinvarausopimus, tontti vuokrataan voittaneelle investorille, tontin vuokraehdot kts liite Maanvuokrasopimusluonnos.

KILPAILUTUS 2
Tikkurilan osaamiskampus
kortteli 62002

Kilpailualue Vantaan Tikkurilan Jokiniemessä.

Kilpailualueen ohjeellinen aluerajaus.

1.2 Alueen yleiskuvaus

Kilpailualue osana Tikkurilan kehittämistä

Tikkurilassa on käynnissä Suomen mittakaavassa suuri keskustauudistus, jossa vanhaa 1950-luvun keskustaa peruskorjataan ja täydennysrakennetaan. Kehäradan rakentaminen on herättänyt Tikkurilan uuteen nousuun. Kävelykeskusta laajenee ja kaupunki satsaa julkiseen kaupunkitilaan. Tikkurilan alue on kaupungin hallinnollinen keskus, johon sijoittuu kaupungin ja valtion virastoja. Kaupunginosana on myös merkittävin työpaikkakeskittymä Vantaalla, heti lentokentän jälkeen. Tikkurila on lisäksi joukkoliikenneyhteyksiltään ainutlaatuinen koko Suomessa, joten sillä on edessään hyvät tulevaisuuden näkymät.

Tavoitteena on tehdä Tikkurilasta aito kaupunkikeskusta, jossa on tarjolla monipuolisesti asuntoja erilaisille ihmisille ja erilaisiin tarpeisiin. Tiivis, kaupunkirakenne mahdollistaa palvelujen ja joukkoliikenteen hyvän saavutettavuuden.

Keskustan kehittämishankkeet, uudet ratayhteydet sekä asuin- ja liikerakentaminen tuovat alueelle lisää asukkaita ja käyttäjiä. Keskeinen sijainti Tikkurilan rautatieaseman ja ratikkareitin tuntumassa, tuo alueelle käyttäjiä myös muualta PK-seudulta. Hyvät, nopeat yhteydet lentokentälle linkittävät alueen kansainvälisesti. Alueen historia on yhä läsnä, osaamiskampuksen eteläkärjessä, puiston ympäröimänä, sijaitsee alueella toimineen tehtaan johtajan edustusasunto, uudessa kaavassa suojeltu Grönbergin huvila (Lars Sonck 1936).

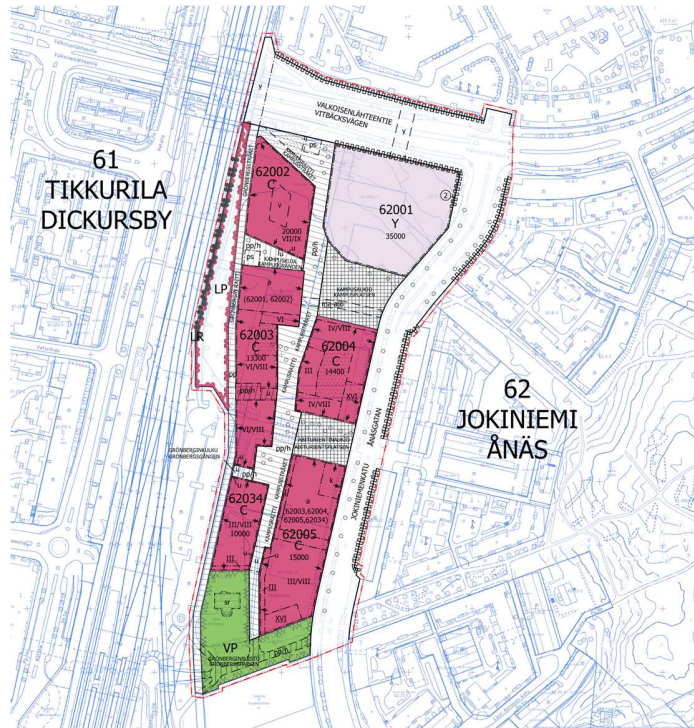
Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava

Vantaan kaupunginvaltuusto on päätöksellään 11.12.2023 §20 hyväksynyt Tikkurilan osaamiskampuksen uuden asemakaavan.

Kilpailun kohteena oleva, Valkoisenlähteentien eteläpuolella ja junaraidealueen länsipuolella sijaitseva liike/toimitila/palvelurakennus muodostaa kaupunkikuvallisesti merkittävän aiheen lähestyttäessä Tikkurilaa junalla, tai jalan/ajoneuvolla Valkoisenlähteentietä pitkin.

Tikkurilan osaamiskampusalueesta kehitetään kaupunkikuvallisesti korkeatasoista ja elävää kaupunkikeskustan osaa. Kilpailun kohteena oleva kaupungin palveluiden kortteli tulee olemaan kaupunkilaisten, opiskelijoiden ja yritysten aktiivisessa käytössä. Rakennukseen on hahmoteltu tapahtumakerrosta ja yhteiskäyttöisiä kurssi- ja toimistotiloja, jotka voivat palvella koko osaamiskampusaluetta. Tilojen yhteiskäyttöisyys on yksi päätavoite osaamiskampusalueen kehittämisessä. Resurssiviisaus alueen rakentamisessa on toisena tärkeänä tavoitteena, alueelle on suunnitteilla palveluratkaisuna toteutettava, osittain paikalla maalämmöllä tuotettava vähähiilinen energiaratkaisu, myös rakennusten materiaaleissa, erityisesti runkorakenteissa tulee käyttää vähähiilisiä materiaaleja. Rakennuksen resurssiviisauden toteutumisesta mitataan hiilijalanjälkilaskennalla ja taksonomianmukaisuuden arvioinnilla.

KILPAILUTUS 2
Tikkurilan osaamiskampus
kortteli 62002

Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava.

Kilpailualueen ympäristön kehityshankkeita

Kilpailualueen välittömässä läheisyydessä on käynnistymässä useita hankkeita, joilla on vaikutuksia korttelin 62002 suunnitteluun ja tulevaan käyttöön. Viereisen korttelin 62001 suunnittelu on käynnissä, rakennukseen sijoittuvat kolme koulua, Varia, Tikkurilan lukio, Vantaan aikuisopisto, sekä iltakäyttäjänä Vantaan musiikkiopisto. Alueen katu-, kunnallistekniikan- ja puistorakentamisen hankkeen rakentaminen on parhaillaan käynnissä, tonttia ympäröivät alueet tullaan toteuttamaan tontinluovutuskuntoon kesään 2025 mennessä.

Vantaan kaupungin omat käyttäjät korttelissa 62002, kuvaus kunkin yksikön toiminnasta

- *Vantaan kaupunki, Työllisyyspalvelut*

Työllisyyspalvelut tarjoavat työnhakijoille työllistymistä edistävää neuvontaa ja ohjausta, sekä tukee yrityksiä työllistämässä.

- 1.kerros, Vantaa Business Hub -palvelutori tarjoaa työllisyyspalveluita itsepalvelupäätteillä ja henkilökohtaisena asiointipalveluna, alueella päivystää aukioloaikoina neuvontahenkilö, joka ohjaa asiakkaat 2.kerroksen palvelutiloihin.
- 2.kerros, Työllisyyspalveluiden asiakaspalvelutilat ovat pääasiassa ajanvarauksella asiakkaiden lähitapaamiseen tarkoitettuja, kahden henkilön tapaamistiloja, joita käytetään myös etäpalvelutoimintaan. Keskiaulassa otetaan vastaan ilman ajanvarausta tulevat asiakkaat erillisissä neuvotteluhuoneissa ja tarjotaan lisäksi palvelua itsepalvelupäätteillä. Pääosa asiakkaista saapuu ajanvarauksella. Henkilöturvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.
3. ja 4.kerros, Elinvoimapaalveluiden työntekijöiden monitilatoimistotilat.

- *Vantaan kaupunki, kotoutumispalvelut*

Kotoutumispalvelut tarjoavat Suomeen muuttaneille kotoutumis- ja työllistymispalvelua. Vieraskielisille asiakkaille tarjotaan yksilölliset palvelut ja henkilökohtainen valmentaja.

- *Vantaan kaupunki, kuntalaispalvelut*
Vantaan kaupungin palveluiden ja muiden julkisten toimijoiden yleisneuvonta, sähköisen asioinnin tuki. Palvelua tarjoaa Vantaa-info.
- *Vantaan kaupunki, Elinvoimapalvelut*
Elinvoimapalvelut tarjoavat yrityspalveluita.
1.kerros, Vantaa Business Hub -palvelutori tarjoaa yritysneuvontapalvelua, sekä itsepalvelupäätteillä, että henkilökohtaisena asiointipalveluna.
6. kerros Elinvoimapalveluiden Start Up -keskus, ulosvuokrattavia työhuoneita/pientoimistoja ja neuvontapalvelua aloittaville yrityksille.
7.kerros, Elinvoimapalveluiden toimistotilat
- *Tapahtumatilat (investorin vuokratila)*
Vantaan kaupungilla on tarvetta vuokrata tapahtumatiloja omiin tilaisuuksiinsa. Kaupungin tapahtumakäytön vuokrausaste selvitetään ja sitoutuminen vuosittaiseen käyttöön tarkennetaan sopimuksissa. Vantaan kaupungin toimistotilat ovat keskittyneet Tikkurilan alueelle. Vantaan kaupungin muissa omissa toimistotilahankkeissa Tikkurilan keskusta-alueella on lähdetty siitä, että niihin ei sisällytetä isoja kokoontumistiloja, koska tapahtumatilat Osaamiskampushankkeella on ohjelmoitu korttelin 62002, 8.kerrokseen, investorin vuokratiloihin.

1.3 Kilpailusta ilmoittaminen ja kilpailuun osallistuminen

Kilpailu on julkisen hankintamenettelyn alainen kilpailutus. Kilpailusta ilmoitetaan Hilmajärjestelmässä, lehti-ilmoituksella Vantaan Sanomissa, internetissä Vantaan kaupungin sivulla, sekä tiedotetaan muissa kaupungin sopivissa tiedotuskanavissa.

Kilpailuun ilmoittautuminen on avoin eri toimijoiden ja organisaatioiden muodostamille ryhmille, jotka täyttävät kilpailuohjelmassa mainitut pakolliset kelpoisuusedellytykset. Kelpoisuusedellytykset täyttävät tarjoajat (maksimissaan 5 tarjoajaa) pääsevät toiseen vaiheeseen, josta voittaja valitaan kilpailijoiden esittämien laatu- ja hintatarjousten pohjalta, kilpailuohjelmassa esitettyjen arviointiperusteiden mukaan paremmuusjärjestykseen asettaen.

Kilpailuun voi osallistua, kukin kilpailijaryhmä, vain yhdellä laatu- ja hintatarjouksella.

2. Kilpailutekniset tiedot

2.1 Arviointiryhmä

Tarjousten laatu- ja hinta-arvioinnin suorittaa arviointiryhmä, johon kuuluvat kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkistrategia ja johdon toimialoilta:

- Kiinteistöjohtaja Antti Kari
- Projektijohtaja Mia Bungers

- Hankejohtaja Ulla Boer
- Muut mahdolliset tuomariston jäsenet vahvistetaan myöhemmin

Arviointiryhmän puheenjohtajana toimii Kiinteistöjohtaja Antti Kari ja sihteerinä toimii Rakennuttajakonsultti HTJ Oy Jani Lehtola.

Arviointiryhmän päätökset ovat enemmistöpäätöksiä. Tasatilanteessa puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Arviointiryhmä voi kuulla tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita, asiantuntijoilta saadut lausunnot eivät sido kilpailun arviointiryhmää. Arviointiryhmä voi kuulla tarjoajia ja pyytää täsmennyksiä kilpailuehdotuksiin. Arviointiryhmä voi neuvotella tarjoajien kanssa kilpailuehdotuksista, jotta kilpailuehdotukset olisivat paremmin vertailukelpoisia.

2.2 Kilpailuohjelman hyväksyminen

Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi tämän kilpailuohjelman liitteineen 13.1.2025.

2.3 Kilpailuasiakirjat

Kilpailussa noudatetaan tätä kilpailuohjelmaa sekä sen liitteitä, jotka tarjoaja osoittaa hyväksyvänsä osallistuessaan kilpailuun. Kilpailuohjelma ja liiteasiakirjat ovat saatavissa sähköisessä muodossa kilpailun alkamisesta lähtien Hilmasta.

Mikäli kilpailuohjelman liiteaineistojen ja kilpailuohjelman välillä on ristiriitoja, kilpailuohjelman tiedot ovat ensisijaisia.

Kilpailun asiakirjat on esitetty tämän kilpailuohjelman liitteessä 1.

Aineisto on maksuton. Asiakirjoja ei toimiteta paperiversioina.

Tarjoajat voivat lisäksi hyödyntää kartta- ja rekisteriaineistoa osoitteesta:
<https://kartta.vantaa.fi/>.

Kaupungin maanmittauspalveluista on mahdollista tilata muuta suunnitteluun tarvittavaa lähdeaineistoa. Alla olevasta osoitteesta lisätietoja:

https://www.vantaa.fi/asuminen_ja_ymparisto/rakentaminen/kartat/kartanmyynti.

2.4 Kilpailun säännöt ja muut ehdot

Yleistä

Kilpailussa noudatetaan tämän kilpailuohjelman mukaisia sääntöjä, jotka tarjoaja osoittaa hyväksyvänsä osallistuessaan kilpailuun.

Sisään jätetyt lopulliset laatu- ja hintatarjoukset ovat tarjoajia sitovia.

Kilpailussa on kyse julkisesta hankinnasta - hankintalain soveltaminen

Kilpailuun sovelletaan hankintalakia, kyseessä on hankintalain tarkoittama julkinen hankinta.

Kilpailun keskeyttäminen

Kaupunki varaa oikeuden keskeyttää kilpailuprosessin, tai jättää alue varaamatta.

Jos prosessi keskeytetään, kilpailun järjestäjällä ei ole velvollisuutta korvata ehdotuksen tehneille kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet prosessiin osallistumisesta.

Kilpailun ja kilpailuehdotusten kieli

Kilpailun kaikki vaiheet käydään suomen kielellä. Kilpailuehdotus laaditaan ja neuvottelut käydään suomen kielellä. Kaupungin ja tarjoajan välinen virallinen viestintä tapahtuu suomen kielellä.

Osallistumispalkkio

Kilpailuun osallistumisesta ei makseta mitään palkkioita tai muuta korvausta.

Kilpailuehdotusten palautus ja vakuuttaminen

Kilpailun järjestäjä ei vakuuta eikä palauta tarjousaineistoja.

Yleistä kaupungin vastuista

Kaupunki ei vastaa osallistujille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista, eikä kustannuksista esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- Kaupunki päättää sulkea osallistujan pois kilpailusta sen missä vaiheessa tahansa yleisen kelpoisuuden puuttumisen perusteella ja/tai lakisääteisten tai muiden vastaavien yhteiskunnallisten velvoitteiden ja/tai harmaan talouden torjuntaan liittyvien seikkojen noudattamatta jättämisen perusteella,
- Kaupunki päättää hylätä osallistujien esittämät laatu- ja hintatarjoukset
- Kohteen rakentaminen viivästyy tai peruuntuu esimerkiksi siksi, että Kaupunki ja valittu voittaja eivät pääse yksimielisyyteen sopimuksista.

2.5 Kilpailun kulku ja kilpailuaikataulu

Kilpailu viedään läpi neuvottelumenettelyllä, jonka aikana tarjoajien tulee laatia pyynnön mukaiset laatu- ja hintaosiot sisältävät tarjouksensa. Tarjousprosessi tulee sisältämään yhden väliarviointitilaisuuden (kunkin tarjoajan kanssa erikseen), joiden yhteydessä tarjoajat saavat palautetta tarjouksen laatuosiosta ja voivat esittää kysymyksiä hankkeesta.

Kilpailun tavoitteellinen kokonaisaikataulu:

Vaihe	Arvioitu ajankohta
Vaihe 1, ILMOITTAUTUMISVAIHE	
Hankintailmoituksen lähetys julkaistavaksi	3.2.2025
Osallistumispyyntöön liittyvät kysymykset lähetettävä	10.2.2025
Vastaukset em. kysymyksiin julkaistaan	12.2.2025
Osallistumishakemusten jättämisen määräaika	5.3.2025
Vaihe 2, NEUVOTTELU-/TARJOUSVAIHE	
Alustavien tarjousten pyytäminen, neuvottelukutsu	13.3.2025

Alustavaan tarjouspyyntöön liittyvät kysymykset lähetettävä	21.3.2025
Vastaukset em. kysymyksiin julkaistaan	25.3.2025
Alustavien tarjousten (laatuosio) jättäminen	2.6.2025
Neuvottelu-/palautetilaisuudet tarjoajien kanssa	9.6-13.6.2025
Lopullisen tarjouspyynnön lähettäminen tarjoajille	30.6.2025
Lopullisten laatu- ja hintatarjousten jättäminen	5.9.2025
PÄÄTÖKSENTEKO, INVESTORIN VALINTA	
Hankintapäätös ja päätöksestä ilmoittaminen	17.9.2025 (ehdollinen kaupungin hallituksen puoltavalle päätökselle) Kaupungin hallituksen päätös arvio loka-marraskuu 2025
Sopimuksen allekirjoitus	arvio joulukuun 2025

Aikataulu ja vaiheet voivat muuttua neuvottelumenettelyn kuluessa. Mahdollisista muutoksista tiedotetaan osallistujille.

2.6 Osallistumispyyntöä koskevat kysymykset ja vastaukset

Kilpailua koskevat kysymykset tulee esittää 10.2.2025 Hilmassa.

Vastaukset määräaikaan mennessä esitettyihin kysymyksiin julkaistaan saman sisältöisenä kaikille kilpailuun osallistuneille viimeistään 12.2.2025 Hilmassa.

Vain edellä mainitulla tavalla kilpailuaikana annetut tiedot ovat kilpailun järjestäjää sitovia.

2.7 Tarjoajien valinta, alustavien tarjousten pyytäminen ja neuvottelukutsu valituille tarjoajille

Tilaaaja valitsee osallistumishakemusten perusteella maksimissaan 5 tarjoajaa.
Neuvotteluvaihe alkaa alustavan tarjouspyynnön ja neuvottelukutsun lähettämällä tarjoajille.

2.8 Alustavaan tarjouspyyntöön koskevat kysymykset ja vastaukset

Alustavaa tarjouspyyntöä koskevat kysymykset tulee esittää 21.3.2025 mennessä Hilmassa.

Vastaukset määräaikaan mennessä esitettyihin kysymyksiin julkaistaan saman sisältöisenä kaikille kilpailuun osallistuneille viimeistään 25.3.2025 Hilmassa.

2.9 Alustavien tarjousten vastaanottaminen

Alustava tarjous sisältää vain kilpailun laatuosion, ei sisällä hintatarjousta. Hintaosio annetaan lopullisen tarjouksen yhteydessä.

2.10 Neuvottelu- ja palautetilaisuus

Neuvottelu- ja palautetilaisuudet (2 tuntia/tarjoaja) järjestetään kunkin tarjoajan kanssa erikseen. Alustavasti neuvottelu- ja palautetilaisuudet ovat 9.6.2025 klo 13–15, 10.6 klo 13–15, 11.6 klo 16–18, 12.6 klo 16–18 ja 13.6 klo 13–15. Tarjoajien järjestys neuvottelu- ja palautetilaisuuksiin arvotaan.

Tarjoajille tilaisuudessa annettava palaute ja tarjoajan kehityssuhteet pidetään kahdenvälisenä. Tilaaaja ei paljasta tarjoajien esittämiä aineiston ideoita ja ratkaisuja eikä luottamuksellisia tietoja kolmannelle osapuolelle. Tarjoajille annettavista tilaaajan kommenteista ei toimiteta muistioita tarjoajille. Neuvottelujen sisältö on luottamuksellinen ja niistä ei pidetä virallista pöytäkirjaa.

Tarjoajia pyydetään laatimaan alustavan tarjouksen liitteeksi listan asioista/kysymyksistä tarjouspyyntöasiakirjoihin, joita tarjoaja esittää neuvottelussa käsiteltävän.

2.11 Lopullinen tarjouspyyntö

Neuvottelu- ja palautetilaisuuksien jälkeen tilaaaja toimittaa lopullisen tarjouspyynnön tarjoajille.

2.12 Lopullisten laatu- ja hintatarjousten jättäminen

Lopulliset tarjoukset jätetään Hilmassa. Ehdollisia tarjouksia ei hyväksytä.

Määräajan jälkeen jätetyt tarjoukset hylätään.

Tarjouksen tulee olla sitovana neljä (4) kuukautta tarjouksen jättämisen määräpäivästä eteenpäin.

2.13 Tarjousten käsittely, hankintapäätös ja tuloksen julkistaminen

Lopullisten tarjousten käsittelyn vaiheet:

- Kilpailun arviointiryhmä avaa tarjoukset.
- Arviointiryhmä tarkastaa, että tarjoajan osallistumispyyntövaiheessa ESPD-lomakkeella ilmoittamat soveltuvuutta koskevat vastaukset ovat säilyneet ennallaan.
- Arviointiryhmä tarkastaa tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden.
- Arviointiryhmä vertailee ja arvioi saamansa laatu- ja hintatarjoukset tarjouspyynnössä ja sen liitteissä ilmoitetuilla vertailuperusteilla.
- Arviointiryhmä tekee hankintapäätösesityksen kokonaistaloudellisesti edullisimmasta tarjouksesta ja antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä kilpailun tuloksen perusteella.
- Lopulliseen päätökseen tarvitaan Kaupunkitilalautakunnan käsittely ja puoltava päätös.
- Kaupungin hallitus tekee lopullisen päätöksen lautakunnan puoltavan päätöksen pohjalta.

Kilpailun järjestäjä varaa oikeuden olla hyväksymättä mitään tarjousta, jolloin kilpailu raukeaa kaikilta osin. Näin käydessä, tilaaaja ei ole miltään osin korvausvelvollinen.

2.14 Kilpailuehdotusten ja toteutusideoiden käyttöoikeus

Tarjousasiakirjat eivät ole julkisia päätökseen asti. Päätöksenteon jälkeen asiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain perusteella. Mikäli asiakirjoihin sisältyy liike- ja ammattisalaisuuksia, tulee ne eritellä ja ilmoittaa selkeästi. Kaupunki kuitenkin noudattaa asiakirjojen julkisuuden osalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

Vantaan kaupungilla on oikeus ohjata ja teettää muutoksia voittaneeseen kilpailuehdotukseen asemakaavasuunnittelun aikana. Vantaan kaupungilla on oikeus käyttää ja julkaista em. työn aikana syntyneitä ideoita ja kehitettyjä suunnitelmia.

3. Kilpailutehtävä

3.1 Kilpailun kohde

Kilpailu-/suunnittelualue sijaitsee Vantaalla, Tikkurilan Jokiniemessä. Kilpailualue on esitetty erillisellä kartalla (kts liiteasiakirjaluettelo "Kilpailualue -kartta"). Aluerajaus on ohjeellinen ja likimääräinen, varsinainen kilpailukohde on suunniteltava liike-/toimitilarakennus, mutta kilpailija voi halutessaan esittää rakennuksen edustan katualueille rakennuksen katutaso kerroksen toimintaa tukevaa, asemakaavan mukaista käyttöä.

Kilpailualue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

3.2 Kilpailun lähtökohdat

Lähtökohdan suunnittelutyölle muodostaa tämä kilpailuohjelma liitteineen.

Suunnitteluohjeet ovat tämän kilpailuohjelman liitteenä, suunnitteluohjeissa on määritelty rakennusten laatutaso ja rakentamisen tavoitteet.

Kaupallinen yksityinen hanke

Tavoitteena on toteuttaa rakennus yksityisenä kaupallisena hankkeena, joka vastaa kaikista hankkeesta aiheutuvista kustannuksista. Kohteeseen sisältyy sijoittajan liike/toimitilarakennus (tontti 62002) sekä kaksi katutaso yläpuolella sijaitsevaa kulkuyhteyttä pysäköintitalosta, korttelin 62002 kautta, kortteliin 62001 (kts liiteasiakirja "Kortteli 62002 hankesuunnitelmapohjakaaviot ja laajuuslaskelmat").

Sijainti Tikkurilan keskustassa luo hyvät lähtökohdat kehittämiselle

Alue kytkeytyy osaksi Tikkurilan kasvavaa keskustaa. Kohteeseen on hyvät joukkoliikenneyhteydet, sekä kävely- ja pyöräily-yhteydet. Keskeinen sijainti kävelyetäisyydellä Tikkurilan asemalta ja kaupungintalolta.

Kohde parantaa Tikkurilan keskustan palvelutarjontaa. Liike-/toimitila- ja palvelurakennukseen sijoittuvat kaupunkilaisten palvelut sekä elinvoimapaalvelut. Lisäksi rakennukseen on suunnitteilla mm. uusyritysten start-up-toimintaa.

Tikkurila on yksi itäisen pääkaupunkiseudun väestö- ja työpaikkakeskittymiin nähden keskeisimmin sijoittunut alue. Kolmen kilometrin kävelyetäisyydellä on noin 50.000 asukasta ja yli 20.000 työpaikkaa. Työpaikkamäärät ja asukasmäärät ovat kasvussa myös tulevaisuudessa mm. Vantaan ratikan tuoman kehityksen myötä.

Kilpailukohde on tärkeä osa Tikkurilan osaamiskampuksen toimintoja, tähän kortteliin keskitetään kaupungin palvelut alueella.

Tikkurilan saavutettavuus joukkoliikenteellä on yksi Suomen parhaimpia. Vantaan ratikan toteuttamisen myötä nykyisellään erinomainen joukkoliikennesaavutettavuus paranee entisestään. Radan varren polkupyöräilyn runkoreitti uusitaan alueen katujen rakentamisen yhteydessä. Juna- ja ratikkayhteys lentokentälle linkittää alueen toiminnot kansainvälisesti.

Liike/toimitila/palvelurakennus

Kilpailun tavoitteena on suunnitella Kampusraitin varteen arkkitehtonisesti kiinnostava, soljuvien sisätilojen rakennus, jonka kulkureitit ja tilat ovat kutsuvia ja viihtyisiä. Suunnitelmassa otetaan huomioon eri vuodenaajat ja niiden tuomat rajoitteet/mahdollisuudet.

Suunnitelman tulee tukea ympäröivää jalankulun ja polkupyöräilyn katualuetta, se ei saa heikentää kevyen liikenteen turvallisuutta.

Kilpailuehdotuksesta tulee huomioida Vantaan kaupungin vihertehokkuusperiaatteet, <https://www.vantaa.fi/vihertehokkuus>

Rakennusoikeuden määrä

Tontin 62002 rakennusoikeus on 20 000 k-m², josta Vantaan kaupunki vuokraa noin 75 %. Kohde on tavoitteena toteuttaa kerralla valmiiksi, käyttäen koko rakennusoikeuden.

Korttelin 62002 autopaikat osoitetaan viereiseen kortteliin 62003 Vantaan kaupungin konserniyhtiö VanPark Oy:n toimesta toteutettavasta pysäköintilaitoksesta. Pysäköintipaikkojen maksaminen velvoitepaikkamaksuina tapahtuu myöhemmin ilmoitettavan maksuerätaulukon ja liitteenä olevan velvoitepaikkasopimusluonnoksen mukaisesti. Tarjoajan on annettava vakuus maksuerätaulukon mukaisista maksueristä. Vakuuden antajan on oltava suomalainen raha- tai vakuutuslaitos ja se tulee antaa ennen maanvuokrasopimuksen allekirjoitusta.

Pysäköintilaitoksen pysäköintipaikat ja pysäköintilaitosrakennukseen tulevat polkupyöräpaikat jakautuvat kortteille 62001 ja 62002 liitteen 8 mukaisesti.

Mopopaikkoja koskevan tilan osuuden pysäköintilaitosrakennuksen rakentamishankkeen kustannuksista maksaa korttelin 62001 luovutuksensaaja ja tila tulee hallinnanjakosopimuksella korttelin 62001 luovutuksensaajan omistukseen. Kortteiden 62001 ja 62002 luovutuksensaajat maksavat pysäköintilaitosrakennukseen tulevien polkupyöräpaikkojensa osuudet pysäköintilaitosrakennuksen rakentamishankkeen kustannuksista ja tilat tulevat hallinnanjakosopimuksilla kortteiden 62001 ja 62002 luovutuksensaajien omistukseen. Tilojen osuudet pysäköintilaitosrakennuksen rakentamishankkeen kustannuksista lasketaan pinta-alaperusteisesti.

Pohjavesiolosuhteet

Suunnittelussa tulee huomioida pohjavesiolosuhteet, pohjavedenpintaa ei saa laskea. Alueelle ei suositella täyskellareiden rakentamista, riskinä alueella ovat mm. raidealueen painumat, mikäli alueelle toteutettaisiin runsaasti kellareita. Osakellarien toteuttaminen esim. väestönsuojien rakentaminen kellarikerrokseen on hyväksyttävä ratkaisu.

Pilaantuneet maat

Tikkurilan osaamiskampusalueen ympäristötekniisten tutkimusten tulokset on esitetty liitteenä olevassa tutkimusraportissa ja sen liitteissä.

Mikäli kilpailukohteen alueelta löytyy jätteitä tai muita aineita, joiden johdosta ympäristöviranomaiset ja/tai ympäristösäännökset edellyttävät toimenpiteitä, rakennuttaja vastaa kohteen kunnostussuunnitelman laatimisesta.

Kunnostussuunnitelma tulee laatia siten, että puhdistaminen tapahtuu taloudellisesti edullisimmalla tavalla. Hyväksyttyään kunnostussuunnitelman Kaupunki vastaa viranomaisten vaatimista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden syntyvistä puhdistukseen liittyvistä lisäkustannuksista.

Kunnallistekniikka

Vantaan kaupunki toteuttaa alueelle tarvittavan kunnallistekniikan, sähkö-, tele-, vesi-, hulevesi- ja viemärijohtoasennuksineen. Alueen lämpö/kylmäalueverkon toteuttaa Vantaan energia kustannuksellaan. Vantaan energia toimii myös toteutetun alueverkon palveluntarjoajana ja ylläpitäjänä alueella. Kunnallistekniikka ja aluelämpö/kylmäverkko toteutetaan kokonaan uudisrakentamisena.

Työmaaliikenne

Alueen kadut toteutetaan työmaa-ajoneuvoliikenteen kestäviksi katurakentamisen hankkeen yhteydessä, tonttien rakentamista varten. Istutusalueet ja porrastukset toteutetaan vasta tonttien rakentamisen jälkeen. Katujen tilapäiseksi työmaa-ajan päällysteeksi asennetaan kaupungin toimesta asfaltti. Työmaa-ajo alueelle Jokiniemenkadun puolelta, työmaatoimintojen alueeksi varataan tontti 62004 ja tontin 62003 eteläosa pysäköintitalon alapuolelta, radan varren polkupyöräbaana (Grönberginraitti) toimii työmaa-aikaisena ajoreittinä tontille.

Kilpailun voittajan tulee huolehtia rakennusvaiheen työmaaliikenteestä kaupungin Kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa edellä mainitun periaatteen pohjalta.

Hankkeen toteuttaminen

Rakentamisessa noudatetaan voittajaehdotuksen pohjalta laadittavaa suunnitelmaa. Kilpailualue tulee toteuttaa kokonaisuutena kerralla valmiiksi. Liitteenä alustava tavoitteellinen hankeaikataulu ja kaava-alueen rakentamisen vaiheistuskaavio.

4. Tarjousten arviointi

4.1 Kilpailun tavoitteet

Kilpailun tavoitteena on löytää rakentamisen pohjaksi laadukas ja toteuttamiskelpoinen ympäristöönsä soveltuva ratkaisu. Arkkitehtoniset, kaupunkikuvalliset, tekniset, toiminnalliset ja taloudelliset sekä resurssiviisauden tavoitteet tulee ratkaista tasapainoisesti.

4.2 Arvioinnin vaiheet

Vaihe 1. Tarjoajan pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttyminen

Tässä vaiheessa osallistumishakemusten perusteella Vantaan kaupunki tarkistaa tarjoajan pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttyminen. Pakolliset kelpoisuusvaatimukset ovat:

- Tarjoajan taloudelliset ja rahoituskelliset edellytykset toteuttaa hanke
- Tarjoajan tekniset edellytykset toteuttaa hanke tarjoajan referenssikohteiden mukaisesti (tämä pisteytetään). Tarjoajan tulee esittää pakollisena vaatimuksena vähintään kolme (3) referenssikohdetta ja maksimissaan viisi (5) referenssikohdetta.
- Harmaan talouden torjunnan mukaiset vaatimukset

Vaihe 2. Laatuarviointi ja hinta

Laatuarviointi:

Tässä vaiheessa arvioidaan tarjoajien kilpailuehdotukset erillisen arviointiryhmän toimesta. Arviointiryhmän kokoonpano on esitetty kilpailuohjelman kohdassa 2.

Hinta:

Hinta-arviointi tehdään myöhemmin tässä kilpailuohjelmassa esitettyjen arviointiperusteiden perusteella

4.3 Arviointi- ja valintaperusteet

Vaihe 1 – Tarjoajan pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttyminen

Pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttyminen perusteet

- Tarjoajan, yhteenliittymän (konsortion) yhteystiedot (ei pisteytetä)
 - Ilmoitetaan tarjoajan, yhteenliittymän (konsortio) yhteyshenkilön nimi, osoite, y-tunnus sähköpostiosoite ja puhelinnumero
 - Ilmoitetaan muiden yhteenliittymän osapuolten tiedot
- Tarjoajalla tulee olla riittävät taloudelliset resurssit (ei pisteytetä)
 - Luottoluokitus vähintään AA (Suomen Asiakastieto Oy:n rating alfa luottoluokitus)
 - Tarjoajan hankeorganisaation hankkeisiin omaa pääomaa sijoittavien yritysten
 - a) Yhteenlaskettu taseen loppusumma tulee olla vähintään 200 miljoonaa euroa viimeksi päättyneellä tilikaudella, tai
 - b) Yhteenlaskettu hallinnoitavien varojen määrä mukaan lukien olemassa olevat sijoitussitoumukset tarjouksentekohetkellä tulee olla vähintään 100 miljoonaa euroa
 - Tarjoajan urakoitsijayrityksen toiminnan liikevaihto min. 80 milj. euroa/vuosi viimeiseltä viideltä (5) vuodelta, luottoluokitus vähintään AA (Suomen Asiakastieto Oy:n rating alfa luottoluokitus).
- Tarjoajan rahoitussuunnitelmaluonnos hankkeelle, sisältö (ei pisteytetä)
 - Projektikuvaus
 - Rahoitustarve
 - Yrityksen ja markkinan nykytilanne
 - Hankkeen kokonaiskuvaus
 - Arvio yritykset kuluista ja myynnistä

- Aloituskustannukset
 - Myynti
 - Juoksevat kulut
- Tarjoajan teknisiä edellytyksiä toteuttaa hanke (pisteytetään)
 - Edellytyksiä arvioidaan tarjoajan aiempien vastaavien hankkeiden perusteella. Hankkeesta vastaavalla tarjoajalla tulee olla vähintään kolme (3) referenssihanketta menestyksekkäästi toteutetusta vastaavan kaltaisesta hankkeesta. Referenssejä saa ilmoittaa enintään viisi (5) kappaletta.
 - Yhden referenssistä (referenssikohde 1) täytyy olla laajuudeltaan yli 15 000 brm² ja sen tulee olla nk. monen käyttäjän kohde, jossa on vähintään kolme (3) käyttötarkoitusta/käyttäjää.
 - Kahden seuraavan referenssin (referenssikohde 2 ja referenssikohde 3) täytyy olla laajuudeltaan vähintään 7 000 brm² ja nk. monen käyttäjän kohteita, jossa on vähintään kolme (3) käyttötarkoitusta/käyttäjää.
 - Tarjoajalla on mahdollisuus saada lisäpisteitä vaatimuksen ylittävistä referensseistä (referenssikohde 4 ja referenssikohde 5) Referenssikohteiden 4 ja 5 tulee olla vähintään 7 000 brm² ja nk. monen käyttäjän kohteita, jossa on vähintään kolme (3) käyttötarkoitusta/käyttäjää.
 - Tarjoajalla on mahdollisuus saada lisäpisteitä esitetystä pääsuunnittelijasta henkilönä, mikäli hän on ollut esitetyllä referenssikohteella.
 - Kaikkien ilmoitettavien referenssikohteiden 1–5 tulee olla luovutettu tilaajalle 1.1.2015 jälkeen.
 - Referenssien tulee olla kyseisten yritysten referenssejä, ei kyseisten yritysten työntekijöiden tai muiden edustajien referenssejä lukuun ottamatta pääsuunnittelija-arkkitehtiä.
 - Kilpailulla haetaan ensisijaisesti monen käytön kohteita: liiketila-toimitila-kaupungin palvelutila-koulutustila-kahvila/ravintolatila. Edellä lueteltujen lisäksi voi esitettyihin referensseihin sisällyttää myös muita käyttötarkoituksia.
 - Hyväksytyjä referenssihankkeiden käyttötarkoituksia ovat Tilastokeskuksen rakennusluokituksen 2018 mukaisesti: 0311 Kauppakeskukset, liike- ja tavaratalot; 0330 Ravintolarakennukset ja vastaavat liikerakennukset; 0400 Toimistorakennukset; 0820 Yleissivistävien oppilaitosten rakennukset; 0830 Ammatillisten oppilaitosten rakennukset; 0840 Korkeakoulurakennukset; 0841 Tutkimuslaitosrakennukset; 0890 Vapaan sivistystyön opetusrakennukset; 0891 Järjestöjen, liittojen, työnantajien ja vastaavien opetusrakennukset.
 - Mikäli referenssikohde ei täytä jotain edellä esitetystä vaatimuksista, tilaaja jättää referenssin huomioimatta.
 - Referenssikohteista saa pisteitä kaikkien referenssikohteelle asetettujen em. vähimmäisvaatimusten täytyessä:

Referenssikohde 1:

- Referenssikohteen koko yli 15 000 brm² (5 pistettä)
- Referenssikohteen koko 10 000–15 000 brm² (0 pistettä)
- Referenssikohteen koko 7 000–9 999 brm² (0 pistettä)
- Referenssikohteen koko alle 7 000 brm² (0 pistettä)
- Tarjoajan ARK/PS on toiminut esitetystä referenssikohteesta (1 lisäpiste)

Referenssikohde 2–5:

- Referenssikohteen koko yli 15 000 brm² (5 pistettä)
 - Referenssikohteen koko 10 000–15 000 brm² (3 pistettä)
 - Referenssikohteen koko 7 000–9 999 brm² (1 piste)
 - Referenssikohteen koko alle 7 000 brm² (0 pistettä)
 - Tarjoajan ARK/PS on toiminut esitetyssä referenssikohteessa (1 lisäpiste)
- Tarjoaja täyttää harmaan talouden torjunnan mukaiset vaatimukset
 - Tarjoajan tulee antaa ESPD-asiakirjalla vakuutus siitä, että se täyttää hankintayksikön asettamat soveltuvuusvaatimukset ja että sitä ei koske julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 80 §:n tai 81 §:n mukainen poissulkemisperuste. Tarjoaja voidaan sulkea hankintamenettelyn ulkopuolelle, jos se ei täytä asetettuja vaatimuksia, se ei ole antanut kaikkia pyydettyjä tietoja, se on antanut vääriä tietoja ESPD-asiakirjaa täyttäessään tai se ei toimita hankintayksikön tarjouskilpailun aikana pyytämiä täydentäviä selvityksiä ja todistuksia asetetussa määräajassa.

Valintaperusteet

Vaiheessa 1 Vantaan kaupunki valitsee maksimissaan viisi (5) tarjoajaa hankinnan seuraavaan vaiheeseen ja valintaperusteina:

- Pakolliset kelpoisuusedellytykset täyttyvät kaikilta osiltaan
- Pisteytettävän kohdan (=Tarjoajan tekniset edellytykset toteuttaa hanke) pisteiden perusteella viisi (5) eniten pisteitä saanutta tarjoajaa asetetaan paremmuusjärjestykseen ja valitaan vaiheeseen 2. Mikäli usea tarjoaja saa saman pistemäärän, ratkaistaan näiden tarjoajien välinen paremmuusjärjestys arpomalla, kuitenkin niin, että arvonnän jälkeen valittavia tarjoajia on maksimissaan viisi (5). Arvontatilanteessa jokainen tasapisteissä oleva tarjoaja saa yhden arvan.

Vaihe 2 – Laatuarviointi ja hinta

Laatuarvioinnin perusteet

- Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva
 - Tilaajan tavoitteena: tarjoaja kuvaa kilpailuehdotuksessaan seuraavat asiat selkeästi, laajasti ja konkreettisesti
 - Aikaa kestävää korkeatasoista arkkitehtuuria tukevat ratkaisut
 - Materiaalivalinnoissa keskustarakentamisen laatutaso ja vähähiiliset julkisivumateriaalit
 - Julkisivuperiaatteissa ei riskiratkaisuja
 - Taidekonseptin nostamat laadukkaat julkisivualueet, innovatiivisuus
 - Ulkoarkkitehtuurin hallittu sommittelu, massojen rytmitys, sovitukset ympäristöön
 - Kokonaisuuden arkkitehtoninen laatu ja vahva identiteetti
 - Uniikki mieleenpainuva rakennus, Kampusraitin päätteenä ja viereisen koulukampusrakennuksen parina, alueen pääaukiolla
 - Rakennuksen rooli kaupunkikuvassa eri vuorokauden- ja vuodenaikoina

- Kehityskelpoisuus
 - Arkkitehtonisesti laadukkaasti viereisiin rakennuksiin yhteensovitettu yhteysreitti kortteleiden välillä, yhteysreitin sujuvuus suhteessa rakennusten tilakäytön konseptiin
- Tilankäytön konsepti
 - Kuvataan visioitu asiakas/työntekijäkokemus
 - Kuvataan, kuinka jaettujen tilojen käyttö toteutuu
 - Kuvataan, kuinka rakennus toimii tilallisesti
 - Kuvataan reitit rakennuksessa
 - Esitetään tilankäytön optimoinnin ratkaisut
 - Kuvataan älytekniikan rooli tilankäytön konseptissa
- Tilankäyttöaste
 - Tilaajan tavoitteena on:
 - Tilankäyttöaste (arkisin normaaleina toimistoaikoina)
 - Tilankäyttöastetavoitteen täyttäminen
 - Toimistotilat 70 %
 - Luokka- ja tapahtumatilat 50 %
 - Tilankäyttöasteen arvioinnin tarjoajien esitysten pohjalta tekee ulkopuolinen tilaajan erityisasiantuntija.
- Vähähiilisyys ja resurssiviisaus
 - Tilaajan tavoitteena:
 - Hiilijalanjälkitavoitteen minimivaatimuksessa pysyminen tai sen alittaminen. Elinkaaren hiilijalanjälki ei saa ylittää 16 kgCO₂e/m²/a 50 vuoden käyttöajalle laskettuna
 - Alustavan tarjoajan laatiman hiilijalanjäljen laskennan tarkistaa ulkopuolinen tilaajan erityisasiantuntija.
- Tarjoajan kyvykkyys
 - Tilaajan tavoitteena: tarjoaja kuvaa kyvykkyytään kuvaamalla liiketoiminta- ja laatusuunnitelman kautta alla olevan sisällön mukaisia asioita selkeästi, riittävän laajasti ja konkreettisesti.
 - Tarjoajan alustavan liiketoimintasuunnitelman sisälllys:
 - Yrityksen perustiedot
 - Liikeidean kuvaus
 - Osaaminen
 - Riskien hallinta
 - Tuotteet ja palvelut
 - Asiakkaat
 - Markkinat ja kilpailijat
 - Myynti ja markkinointi
 - Liiketoiminnan tavoitteet
 - Taloushallinto ja sopimukset
 - Laskelmat liitettynä
 - Tarjoajan alustavan laatusuunnitelman sisälllys

- Turvallisuus
- Työn organisointi
- Aikataulu
- Kustannusten hallinta
- Tarkastusmenettelyt
- Poikkeamien hallinta
- Käytetyt työkalut ja työskentelytavat
- Yhteistoiminta

Hinta-arvioinnin perusteet

- Kaupungin vuokratilat kortteli 62002
 - Vuokrataso 27 euroa/htm²/kk, kattohinta 4 023 100 euroa/vuosi (alv 0 %). Kyseessä on kokonaisvuokra.
 - Vuokrattava kokonaispinta-ala saa olla maksimissaan 12 417 htm². Lähtökohtana on optimoitu vuokrattava pinta-ala.

4.4 Laadun ja hinnan osa-alueet sekä painotukset

Osa-alueet	Painotus
LAATU	60 %
1. Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva	15 %
2. Tilankäytön konsepti	10 %
3. Tilankäyttöaste	15 %
4. Vähähiilisyys	12 %
5. Tarjoajan kyvykkyys	8 %
HINTA	40 %
1. Kaupungin vuokratilat	40 %
LAATU + HINTA, YHTEENSÄ	100 %

4.5 Vertailupisteiden laskeminen

LAATU

1. Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva 15 %

Tilaaaja arvioi kilpailuesityksen asiakirjat kohdan 4.3 arviointiperusteet huomioiden ja pisteyttää ne seuraavasti:

0 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat eivät sisällä kohdan 4.3 arvioitavia asioita lainkaan

1 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita heikosti

2 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita kohtalaisesti

3 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita hyvin

4 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita kiitettävästi

5 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita erinomaisesti

Mitä paremmin kilpailuasiakirjoissa on esitetty arviointiperusteissa esitetyt asiat, sitä korkeampi pistemäärä annetaan.

Kohdassa 4.3 esitettyjä arviointiperusteita ei painoteta arvioinnissa erikseen, vaan arviointi suoritetaan kokonaisharkintaa käyttäen.

Tarjous, joka saa korkeimman pistemäärän tästä kohdasta, saa tästä laatuosasta täydet 15 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla: tarjouksen pisteet tästä laatuosasta = (ko. tarjouksen pistemäärä / korkein saatu pistemäärä) x 15 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

2. Tilankäytön konsepti 10 %

Tilaa arvioi kilpailuasiakirjat (tilankäytön konsepti) kohdan 4.3 asiat huomioiden ja pisteyttää ne seuraavasti:

0 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat eivät sisällä kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita lainkaan

1 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita heikosti

2 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita kohtalaisesti

3 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita hyvin

4 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita kiitettävästi

5 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita erinomaisesti

Mitä paremmin kilpailuasiakirjoissa on esitetty arviointiperusteissa esitetyt asiat, sitä korkeampi pistemäärä annetaan.

Kohdassa 4.3 esitettyjä asioita ei painoteta arvioinnissa erikseen, vaan arviointi suoritetaan kokonaisharkintaa käyttäen.

Tarjous, joka saa korkeimman pistemäärän tästä kohdasta, saa tästä laatuosasta täydet 10 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla: tarjouksen pisteet tästä laatuosasta = (ko. tarjouksen pistemäärä / korkein saatu pistemäärä) x 10 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

3. Tilankäyttöaste 15 %

Tarjous, joka saa korkeimman tilankäyttöasteen (maksimi 70 %) tästä kohdasta, saa tästä laatuosasta täydet 15 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla: tarjouksen pisteet tästä laatuosasta = (ko. tarjouksen täyttöaste / korkein saatu täyttöaste) x 15 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

4. Vähähiilisyyys 12 %

Tarjous, joka saa alhaisimman hiilijalanjälkiarvon arvon tästä kohdasta (hiilijalanjälki ei saa ylittää arvoa 16 kgCO₂e/m²/a 50 vuoden käyttöiälle laskettuna), saa tästä laatuosasta täydet 12 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla: tarjouksen pisteet tästä laatuosasta = (alhaisin saatu hiilijalanjälki / ko. Tarjouksen hiilijalanjälki) x 12 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

5. Tarjoajan kyvykkyys 8 %

Tilaaaja arvioi kilpailuesityksen asiakirjat (liiketoiminta- ja laatusuunnitelma) kohdan 4.3 sisällys huomioiden ja pisteyttää ne seuraavasti:

0 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat eivät sisällä kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita lainkaan

1 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita heikosti

2 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita kohtalaisesti

3 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita hyvin

4 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita kiitettävästi

5 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita erinomaisesti

Mitä paremmin liiketoiminta- ja laatusuunnitelmissa on esitetty arviointiperusteissa esitetyt sisällyksen mukaiset asiat, sitä korkeampi pistemäärä annetaan.

Kohdassa 4.3 esitettyjä sisällyksen mukaisia asioita ei painoteta arvioinnissa erikseen, vaan arviointi suoritetaan kokonaisharkintaa käyttäen.

Tarjous, joka saa korkeimman pistemäärän tästä kohdasta, saa tästä laatuosasta täydet 8 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla = tarjouksen pisteet tästä laatuosasta (ko. tarjouksen pistemäärä / korkein saatu pistemäärä) x 8 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

HINTA

1. Kaupungin vuokratilat 40 %

A.)

Tarjous, jossa on Korttelin 62002 kaupungin tilojen alhaisin kokonaisvuokra (saa olla maksimissaan 4 023 100 euroa/vuosi alv 0 %), saa tästä hintaosasta täydet 33 pistettä. Muiden tarjousten tämän hintaosan pisteet lasketaan kaavalla = tarjouksen pisteet tästä

hintaosasta (alhaisin saatu vuokrataso / ko. tarjouksen vuokrataso) x 33 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

B.)

Tarjous, jossa on Korttelin 62002 kaupungin tilojen pienin vuokrattava kokonaispinta-ala (saa olla maksimissaan 12 417 htm², saa tästä hintaosasta täydet 7 pistettä. Muiden tarjousten tämän hintaosan pisteet lasketaan kaavalla= tarjouksen pisteet tästä hintaosasta (pienin pinta-ala htm² / ko. tarjouksen pinta-ala htm²) x 7 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

Hintaosion 1 pisteet lasketaan yhteen kahden desimaalin tarkkuudella. Maksimipisteet tästä hintaosasta 1 on 40 pistettä.

Yhteenlasketut laatu- ja hintapisteet

Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

Laatu- ja hintapisteet lasketaan yhteen kahden desimaalin tarkkuudella. Eniten pisteitä saaneen tarjouksen antanut tarjoaja sijoittuu tarjouskilpailussa sijalle 1.

Mikäli pisteiden yhteenlaskun jälkeen usea tarjous saa yhtä paljon pisteitä, saa etusijan se tarjous, joka on saanut korkeammat lautupisteet. Mikäli tällä tavoin ei saada ratkaistua tarjousten välistä järjestystä, tarjousten järjestys arvotaan. Arvontatilanteessa jokainen tasapisteissä oleva tarjoaja saa yhden arvan.

5. Kilpailuasiakirjojen laadintaohjeet

5.1 Laatuaineiston sisältö ja esitystapa

Arkkitehtuuria ja kaupunkikuvaan koskevan laatuaineiston suunnitelmien tulee olla muotoilultaan ja sisällöltään riittävän seikkaperäisiä ja yksityiskohtaisia siten, että suunnitelmissa osoitettujen toiminnallisten, laadullisten, teknisen toteutettavuuden ja muiden tekijöiden toteutuminen voidaan arvioida arviointikriteereihin perustuen.

Tuotettavan laatuaineiston (arkkitehtuuri ja kaupunkikuva) tulee sisältää seuraavat asiat:

1. Suunnitelmaselostus

Tarjoajan tulee esittää tiivis selostus kilpailuehdotuksen keskeisistä ideoista ja ansioista. Selostuksesta tulee käydä ilmi kuvia, kaavioita ja tekstiä käyttäen seuraavat asiat:

- Yleisperustelu
- Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset ideat ja ansiot
- Teknisten ratkaisujen pääperiaatteet
- Materiaalivalinnat
- Rakennuksen käytön konseptin kuvaus
- Yhteysreitti korttelista toiseen: yhteysputki korttelista 62002 kortteliin 62001 ja yhteyssilta korttelista 62002 pysäköintitaloon korttelissa 62003
- Rakennuksen muuntojoustavuus. Kohteessa tavoitellaan muuntojoustavuutta tilankäytön osalta: esim. toimistohuoneen muutos avotilatoimistoksi ja päinvastoin

- Resurssiviisauden ratkaisut
- Laajuuslaskelmat
- Arvio tarvittavasta pysäköintipaikkojen määrästä

2. Selostus liiketoiminnasta

Tarjoajan tulee esittää selostus kilpailun kohteena olevalle alueelle sijoitettavasta liiketoiminnasta sekä toiminnan luonne eri vuodenaikoina. Selostuksessa tulee sanallisesti kuvailla liikeidea sekä selostaa kilpailualueelle sijoittuvat mahdolliset eri käyttötarkoitukset sekä toimijat. Tuotettavan dokumentin pituus maksimissaan 15 sivua.

3. Alueen kokonaissuunnitelma, mittakaava 1:1000

Alueen kokonaissuunnitelmasta tulee ilmetä kilpailuehdotuksen liittyminen ja sovitukset ympäröiviin katu- ja viheralueisiin, sekä alustava hahmotelma sovituksesta myöhemmin toteutettaviin rakennuksiin kohteen ympärillä (ympäröivät rakennukset esitettynä tontin rajoihin kiinni rakennettuina massoina).

4. Alueleikkaukset, mittakaava 1:1000 (2 kpl)

Alueleikkauksessa tulee ilmetä kilpailuehdotuksen liittyminen ja sovitukset ympäristöön ja rakennuksiin. Alueleikkaus tulee esittää kahdesta eri suunnasta.

5. Asemapiirros, mittakaava 1:500

Kilpailuehdotus esitetään rakennukset varjostettuina, valon tulokulma on 45 astetta lounaasta siten, että varjostus ei häiritse luettavuutta. Piirustuksesta tulee käydä ilmi ympäröivän maaston korkeusasemat, rantaviiva, rakennusten kerrosluku, katokset, kaiteet, rakennelmat, oleskelualueet, sisäänkäynnit, istutukset, toiminta-alueiden rajaaminen sekä pintamateriaalit.

6. Rakennusten pohjapiirustukset, mittakaava 1:200

Piirustuksiin tulee merkitä eri toiminnot ja käyttötarkoitukset sekä näiden vaatimat pinta- alat, tasojen korkeusasemat. Piirustuksissa tulee näkyä kilpailuehdotuksen toiminnot, katokset, aidat, rakennelmat, rakenteet sekä istutukset ja pinnoitteet. Pohjapiirustuksiin tulee merkitä myös talotekniset tilat ja tilavaraukset.

Pohjapiirustukset tulee esittää kaikista ehdotuksen mukaisista kerrostasoista.

7. Julkisivut ja leikkaukset, mittakaava 1:200

Tarjoajan tulee esittää arvostelun kannalta tarpeelliset leikkaukset (vähintään 2 kpl) ja julkisivut kaikista julkisivuista. Julkisivupiirustuksissa on esitettävä julkisivujen materiaalit ja värit.

Leikkauksissa tulee esittää eri tasot, kerrokset, räystäiden ja vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemat sekä kattokulmat.

Julkisivu- ja leikkauspiirroksissa on esitettävä suunnitelman korkeusasemat suhteessa ympäröivään alueeseen.

8. Laajuuslaskelmat

Ehdotukseen on liitettävä eri tilojen osalta laajuuslaskelma ($k\text{-m}^2$ ja brm^2).

9. Havainnekuvat (3D-näkymä), vähintään 6 kpl

Havainnekuva lintuperspektiivistä, talvi- ja kesäolosuhteissa

- Vähintään 2 kpl tulee olla viistoilmakuvaan upotettuna

Havainnekuva silmäkorkeudelta, talvi ja kesäolosuhteissa

- Vähintään 2 kpl jalankulkijan katselukorkeudelta, päälähestymissuunnasta Kampusraitilta

Havainnekuva sisätiloista

- Vähintään 1 kpl tulee olla sisätilakonseptista, tyypillisestä kerroksesta
- Vähintään 1 kpl tulee olla pääsisäänkäynnin suunnasta katsottuna kohti pääaulaa

10. A3 kooste aineistosta

Koosteen tulee olla maksimissaan 5 sivun mittainen A3-kokoinen esittely kohteesta, sisältäen mm.:

- Ehdotuksen nimimerkki
- Tarjoajan nimi
- Kuvamateriaalina esimerkiksi asemapiirros, pohjapiirros, julkisivuja ja valokuvia/havainnekuvia
- Tarvittaessa muuta tarjoajan valitsemaa havainnollistavaa materiaalia.

Laatuaineiston (Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva) tulee olla värillisiä. Piirustusten ja kuvien on oltava julkaisukelpoisia, resoluution tulee olla vähintään 300 dpi. Kilpailuehdotukset palautetaan ainoastaan sähköisesti (A3 koko vaakasuunta).

6. Jatkotoimenpiteet kilpailun jälkeen

6.1 Kilpailun arviointiryhmä antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä

Kilpailun arviointiryhmä antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä kilpailun tuloksen perusteella.

Kilpailun järjestäjä päättää hankkeen etenemisestä erikseen. Mikäli kilpailu tuottaa hyväksyttävän ja kilpailun tavoitteet täyttävän ehdotuksen on tarkoitus, että hanke etenee seuraavissa kappaleissa esitetyn mukaisesti.

Kilpailun järjestäjä voi keskeyttää kilpailun, mikäli sen tuloksena ei löydetä kilpailun tavoitteita täyttävää ehdotusta.

6.2 Tontinvarauksen tekeminen ja Hankesopimuksen allekirjoittaminen

Kilpailun päätyttyä ja voittajan valinnan jälkeen, kaupunginhallitus tekee tontinvarauksen kilpailun voittaneelle taholle, hankkeen suunnittelua ja tontinluovutuksen valmistelua varten.

Tontinvarauksen ehdot tarkentuvat myöhemmin mm. kilpailun tulosten perusteella.

Tontin varaaminen ja hankesopimuksen allekirjoittaminen tapahtuvat samanaikaisesti.

6.3 Tarjoajan luopuminen hankkeesta ennen hankesopimuksen solmimista

Mikäli kilpailun voittaja luopuu hankkeesta ennen hankesopimuksen solmimista, voidaan sen tilalle valita kaupunkitilalautakunnan päättämältä varasijoilta paremmuusjärjestyksessä seuraava tarjoaja.

6.4 Esisopimus tilavuokrasopimuksesta

Kilpailun voittajan kilpailuehdotus toimii hankkeen jatkosuunnittelun lähtökohtana. Kaupungin asettamia kilpailuehtoihin kirjattuja suunnittelun ja rakentamisen laadullisia ja kustannuskattotavoitteita ei saa alittaa, kilpailijan on mahdollista esittää lähtötavoitteita parantavia innovatiivisia ratkaisuja näin halutessaan. Kaupungin asettamia, kilpailuliitteissä esitettyjä, kaupungin yleisiä suunnitteluohjeita ja rakentamismääräyksiä asetuksineen tulee noudattaa. Suunnitelman sitovuus varmistetaan hankesopimuksen, tontin varauspäätöksen ja luovutusasiakirjojen ehdoin, sekä suunnitelman toteutumista seurataan suunnittelun ja rakentamisen aikana.

Tilahankkeen valmistelu, käsittely ja hyväksyminen noudattaa kaupungin normaalia päätöksentekojärjestystä. Selvyyden vuoksi todetaan, ettei tehtävillä varauksilla tai esisopimuksilla voida millään tavoin sopia kaupungin lakisääteisestä viranomaistoiminnasta.

Mikäli lopullista hankesuunnitelmaa ei ole saatu toimitettua tilalautakunnan päätöksentekoa varten listalle määräaikaan mennessä, niin yhteistyö kilpailualueella päättyy kyseisen voittajan kanssa ilman erillistä irtisanomista.

6.5 Maanvuokrasopimusluonnos

Maanvuokrauksen pääehdot ja periaatteet on esitetty maanvuokrasopimusluonnoksessa (kts. liiteasiakirja "Maanvuokrasopimusluonnos, kortteli 62002). Kaupunki on määritellyt tonttikohtaiset luovutusehdot ottaen huomioon muun muassa tontille tässä kilpailuohjelmassa asetetut tavoitteet, tonttien yleiset varausehdot ja kaupungin vastaavanlaisissa tontinluovutuksissa tavanomaisesti käyttämät ehdot. Sopimusluonnoksessa on esitetty mm. lopullisen maanvuokrasopimuksen tekemisen edellytykset.

Maanvuokrasopimuksen allekirjoittajalla on velvollisuus liittyä osakkaaksi alueelliseen kivijalkatilojen pooliyhtiöön, allekirjoittaa pooliyhtiön osakassopimus ja luovuttaa kohteen kivijalkatilojen liiketilat apporttina pooliyhtiölle.

Maanvuokrasopimuksen ehtona on myös, että velvoitepaikkasopimus VanPark Oy:n kanssa on allekirjoitettu, maksuerätaulukon mukainen ensimmäinen erä velvoitepaikkamaksusta maksettu ja vakuus jäljellä olevista eristä annettu.

Vuokra-aika on lähtökohtaisesti 40 vuotta. Vuokran määräytymisperuste tulee olemaan rakennushankkeen rakennusluvan mukainen kerrosalan määrä eri käyttötarkoituksittain, ja rakennusoikeuden kohtuullinen käypä arvo. Kaupunki tulee perimään maanvuokraa 20 000 kem²/400 000 eur/vuosi (alv 0 %). Vuokran määrässä on lisäksi huomioitu mm. voittajan vastuut ja velvoitteet alueen käyttämiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Selvennyksenä todetaan, että tontin ulkoalueista ei peritä erikseen vuokraa. Maanvuokrasopimukseen kirjattava maanvuokramäärä eli perusvuosivuokra sidotaan elinkustannusindeksiin.

Maanvuokrasopimusluonnos hyväksytään kaupunkitilalautakunnassa tilavuokraesisopimuksen hyväksymiskäsittelyn rinnalla.

Maanvuokrasopimus hyväksytetään Vantaan kaupunginhallituksessa.

6.6 Rakennuslupa

Voittajalla on velvollisuus hakea rakennuslupaa hankkeelle jättämällä rakennuslupahakemus kahdeksan (8) kuukauden kuluessa Hanksopimuksen voimaan tulosta. Kaupunki tulee antamaan voittajalle rakennusluvan hakemisessa tarvittavan maanomistaja/-haltijan valtakirjan. Vähäisenä poikkeamana korttelin 62001 ja 62002 välille lisättävä yhteysputki (em. muutokset eivät Asemakaavapäällikön tai muiden Vantaan kaupungin viranomaisten ennakkokomenttien perusteella edellytä poikkeusluvan hakemista).

Suunnittelussa, rakennusluvan hakemisessa ja rakentamisessa on noudatettava kaupungin antamia suunnittelu- ja rakentamistapaohjeita sekä rakennusvalvontaviranomaisen ohjeita ja lupamääräyksiä.

Selvyyden vuoksi todetaan, ettei tehtävillä sopimuksilla voida millään tavoin sopia kaupungin lakisääteisestä viranomaistoiminnasta, kuten rakennuslupakäsittelystä.

6.7 Alueen luovuttaminen, tontinvuokra- ja tilavuokrasopimus

Alueen luovuttaminen kilpailun voittajalle tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa esisopimuksessa mainittujen maanvuokrasopimuksen tekemisen edellytysten täyttymisestä.

Ennen maanvuokrasopimuksen allekirjoitusta on kilpailun voittajan pyydettäessä toimitettava vastaavat hyväksyttävät selvitykset tarjoajan harmaan talouden torjunnan mukaisista ja taloudellisista edellytyksistä kuin kilpailuasiakirjojen toimituksen yhteydessä on pyydetty.

Velvoitepaikkasopimus VanPark Oy:n kanssa tulee olla allekirjoitettu, maksuerätaulukon mukainen ensimmäinen erä velvoitepaikkamaksusta maksettu ja vakuus jäljellä olevista eristä annettu ennen maanvuokrasopimuksen allekirjoittamista.

6.8 Hankkeen toteuttaminen

Hankkeen rakentaminen voi alkaa maanvuokrasopimuksen solmimisen ja rakennusluvan voimaantulon jälkeen. Hanksopimus pysyy voimassa koko hankkeen ajan ja sen

KILPAILUTUS 2
Tikkurilan osaamiskampus
kortteli 62002

voimassaolo jatkuu lisäksi kuusi (6) kuukautta koko hankkeen hyväksytystä viranomaisen loppukatselmuksesta.

Maanvuokrasopimukseen sisältyy rakentamisvelvoite sekä sitoumus hyväksytyjen suunnitelmien ja kilpailunehdotuksen hengen noudattamiseen. Luovutuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin hyväksymiä maanvuokrasopimusehtoja täydennettynä neuvotteluissa sovituilla tarkennuksilla.

Rakentaminen tulee aloittaa kuuden (6) kuukauden kuluessa rakennusluvan voimaan tulosta.

Tontti/rakennus ja tontin vaatimat järjestelmät tulee olla käyttöönotettavissa viimeistään huhtikuun 2029 alusta alkaen. Korttelin 62002 vaiheittainen toteuttaminen ja käyttöönotto ei ole mahdollista. Hankkeen aikataulun ja rakennuksen yhteiskäyttöisyyden takia korttelin 62002 rakennus tulee toteuttaa kerralla valmiiksi.

Liite 1. Asiakirjaluettelo

Liite nro	Asiakirjan nimi	Version pvm	Tiedostotyyppi	Laatija
	Kilpailuohjelma	3.1.2025	pdf	Vantaan kaupunki
1	Asiakirjaluettelo	3.1.2025	pdf	Vantaan kaupunki
2	Ilmoittautuminen kilpailuun ja pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttyminen -lomake		xls	Vantaan kaupunki
3	Hintatarjous -lomake		xls	Vantaan kaupunki
4	Hankesopimusluonnos	3.1.2025	pdf	Vantaan kaupunki
5	Tilavuokrasopimusluonnos	3.1.2025	pdf	Vantaan kaupunki
6	Tontinvuokrausopimusluonnos	3.1.2025	pdf	Vantaan kaupunki
7	Tikkurilan Osaamiskampusalueen energiapalvelumallin kuvaus liitteineen		pdf	Vantaan kaupunki
8	Vanpark Oy Pohjoinen pysäköintitalo P1, kuvaus laitoksen toiminnasta Liite 1 VanPark Oy:n, pysäköinnin järjestämisen ja pysäköintipaikkojen rahoittamisen tarkempi kuvaus Liite 2 Velvoitepaikkasopimusluonnos		pdf	Vantaan kaupunki / VanPark Oy
9	Kasvupalvelut Uudisrakennus tarveselvitys	3.2.2023	pdf	Vantaan kaupunki
10	Elinvoimapalveluiden lisätilat tarveselvitys	13.11.2024	pdf	Vantaan kaupunki
11	Ilmoittautumiset, Careeria, LIVE säätiö		pdf	
12	Kilpailualue -kartta	3.1.2025	pdf	Vantaan kaupunki
13	Maanomistuskartta, Vantaan karttapalvelu 20240620_152208	20.6.2024	pdf	Vantaan kaupunki
14	1...4 Ilmakuvia, 4 kpl, etelästä, lännestä, pohjoisesta, idästä	3.1.2025	jpg	Vantaan kaupunki
15	Alueen 3d visualisointi		jpg	Vantaan kaupunki
16	3D havainnekuvien katselupisteet kartalla		pdf	Vantaan kaupunki
17	Aluerakentamisen vaiheistuskaavio	31.1.2025	pdf	Rakennuttajatoimisto HTJ Oy
18	Hankeaikataulu	31.1.2025	pdf	

KILPAILUTUS 2
Tikkurilan osaamiskampus
kortteli 62002

19	Kortteli 62002 hankesuunnitelma ja laajuuslaskelmat	10.12.2024	pdf	WSP Finland Oy
20	Kivijalkatilojen yhteishallintamallin kuvaus ja siihen liittyvän sopimuksen esittely	9.8.2024	pdf	Realidea Oy
21	Osakassopimus Tikkurilan Osaamiskampus Kivijalkatilat	9.8.2024	pdf	Realidea Oy/Valu Partners
22	Tilankäyttöasteen laskenta, kortteli 62002, Spacent	20.6.2024	pdf	Spacent Oy
23	Vantaan kaupunki, uudisrakentamisen suunnitteluohje	10.10.2024	pdf	Vantaan kaupunki
24	Vantaan kaupunki tietomallinnussuunnitelma	20.11.2023	pdf	Vantaan kaupunki
25	Tikkurilan osaamiskampus, resurssiviisas ja kestävä rakentaminen, vaatimukset ja suositukset	28.6.2024	pdf	Vantaan kaupunki
26	Tilojen yhteiskäytön design manual	23.11.2023	pdf	Suunnittelutoimisto Amerikka Oy
27	Tikkurilan osaamiskampuksen taidekonsepti, kurotus tulevaan	20.12.2023	pdf	Maanlumo Oy/ A-insinöörit Civil Oy
28	PIMA-tutkimusraportti	13.9.2024	pdf	Ramboll Oy
29	Stabilointirakenteen mallinnus ja mittaukset	5.4.2024	pdf	A-insinöörit Civil Oy
30	Jokiniemi, pohjaveden seurantatiedot	12.9.2024	pdf	A-insinöörit Suunnittelu Oy
31	Testimaalämpökaivoporauksen raportti	15.10.2024	pdf	Lapon Oy
32	Väyläviraston lausunto	20.11.2023	pdf	Väylävirasto
33	Katu-/ kunnallistekniset ja katu ympäristösuunnitelmat, piirustusluettelon mukaiset suunnitelmat	4.12.2024	pdf, zip	A-insinöörit Civil Oy / Maanlumo Oy
34	Liikenteen toimivuustarkastelut	13.1.2023	pdf	A-insinöörit Civil Oy
35	Ilmastovaikutusten arviointi	30.1.2024	pdf	Sitowise
36	Tonttijaon hyväksyntä, liitekartta	16.9.2024	pdf	Vantaan kaupunki

VD/8164/00.01.02.00/2024

TeA/SP/MY/LM/MT

Vantaan kaavoitusohjelmalla 2025–2027 toteutetaan kaupunkistrategian painopisteitä: mahdollistetaan taloudellisesti kestävä ja elinvoimaista kaupunkia sekä hyviä asukaslähtöisiä palveluja, estetään eriarvoistumista ja varmistetaan resurssiviisautta ja hiilineutraalisuutta.

Kaavoitusohjelman tavoitteena on toteuttaa Vantaan kaupungin strategiaa ja kaupunkitasoisia ohjelmia, sitovia tavoitteita, toimialan tavoitteita sekä kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen tulokorttia. Kaavoituksella luodaan edellytyksiä saavuttaa kaupungin taloudellisia tavoitteita mm. maankäytöstä syntyvien tulojen ja työpaikkakehityksen avulla. Kaavoitusohjelman valmistelua ovat ohjanneet mm. seuraavat strategiset tavoitteet:

- Resurssiviisauden tiekartta; hiilineutraali Vantaa 2030 ja luontoposiitiivinen Vantaa 2030
- Kestävän ja hallitun kasvun tavoitteet; keskustojen kehittäminen ja ongelmallisen segregaaation ehkäisy
- MAL-sopimus vuosille 2024–2035
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 400 asuntoa
- Ratikkakaupungin kehittäminen

Kaavoitusohjelma valmistellaan kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyttäväksi vuosittain, ja se on rakenteeltaan rullaava. Yleiskaavoituksen kaavoitusohjelmassa käydään läpi tekeillä olevat ja uudet työt. Asemakaavoituksen osalta ohjelma sisältää kuvauksen vuonna 2025 käynnistettäväksi ohjelmoiduista kaavahankkeista aikatauluineen ja tavoiteltuine kerrosalamäärineen sekä karkeammalla tasolla vuosina 2025–2027 työnalla olevat kaavahankkeet.

Kokonaisuudessaan ohjelmaan on ohjelmoitu 140 asemakaavoituksen kaavahanketta, jotka tuottavat ohjelmakaudella yhteensä lähes 1 800 000 kem². Vuodelle 2025 ohjelmoitu valmistumaan yli 83 000 asunto-k-m², lähes 90 000 työpaikka-k-m² ja lähes 73 000 palveluiden k-m². Ohjelmakaudella Vantaan ratikan kestävä kasvun vyöhykkeelle sijoittuu noin 34 % kaikesta uudesta asuntokerrosalasta (yli 460 000 as-k-m²) ja yhteensä yli 600 000 k-m² uutta kerrosalaa.

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön merkittävimmät muutokset liittyvät lainsäädännön uudistumiseen. Rakentamista ohjaava rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Rakentamislaki vaikuttaa kaavoitukseen liittyviin sijoittamista ohjaaviin päätöksiin sekä poikkeamislupien valmisteluun. Maankäytönsuunnittelua ja kaavoitusta ohjaavan alueidenkäyttölain valmistelu jatkuu vuoden 2025 ja sen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta.

Uusi MAL-sopimus on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa lokakuussa 2024. Sopimuksen myötä varmistui valtion rahoitus ratikan rakentamiselle. MAL-suunnitelman päivitys sopimuskautta 2028–2039 varten käynnistyy.

Vuoden 2024 aikana asemakaavoituksessa on jatkettu kaavahankkeiden etenemisen seuranta, ja siitä on raportoitu säännöllisesti kaupunkiympäristölautakunnalle. Seuranta osoittaa, että yleisimmät syyt kaavahankkeiden viivästymiselle ovat neuvotteluiden pitkittyminen maanomistajan, kiinteistökehittäjän tai vastaavan tahon kanssa sekä selvitysten viivastuminen tai lisäselvitysten tarve. Neuvottelujen pitkittymisen syyt ovat monesti maanomistajakohtaisia ja ovat vuoden 2024 aikana liittyneet erityisesti

rakentamisen matalasuhdanteen vaikutukseen asuinhankeiden kaavoituksessa. Etenkin kumppanuuskaavoitushankkeiden näkökulmasta vuoden 2025 toimintaympäristö näyttää edellisvuotta paremmalta, sillä rakennusalan matalasuhdanteen on valtionvarainministeriön ennusteissa arvioitu vihdoin kääntyvään selvästi positiivisempaan suuntaa vuoden 2025 aikana. Kaupunkina voimme omia kumppanuuskaavoituksen prosessejamme kehittämällä vaikuttaa neuvottelujen sujuvuuteen. Vuoden 2024 aikana olemme jatkaneet kaavoitusprosessin kehittämistä muun muassa lupapisteen ja Matti-järjestelmän integraatiolla, jonka toimivuuden testaamista kaavoitushakemusten osalta jatkamme vuoden 2025 aikana.

Kaavoitusohjelman painopisteet

Yleiskaavoitus

Yleiskaavayksikkö laatii strategisen tason kaupunkisuunnitelmia ja vastaa seudullisesta maankäytön yhteistyöstä. Yksikön erityisasiantuntijat osallistuvat kaupunkitasoisiin suunnitteluhankkeisiin ja asemakaavoitukseen.

Vuosina 2025–2027 laaditaan kahta merkittävää seudullista suunnitelmaa. MAL-suunnitelma päivitetään sopimuskautta 2028–2039 varten. Lainvoimaista Uusimaa 2050 -kaavaa täydennetään Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaavalla, joka on nimeltään VISIO, Innovatiivinen vihreä siirtymä. Vaihemaakuntakaava täydentää Uusimaa-kaavaa vihreän siirtymän teemoilla, kuten energia, kiertotalous ja hiilensidonta. Yleiskaavoitus osallistuu aktiivisesti molempien töiden valmisteluun. Lisäksi seuraamme tiivistä naapurikuntien yleiskaavatoita.

Kaupunki kehittyy yleiskaavan asettamien suuntaviivojen pohjalta. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelmassa muodostetaan käsitystä siitä, millä aikataululla tarkemmassa suunnittelussa on perusteltua edetä eri alueille, jotta yleiskaavan tavoitteet toteutuvat. Työssä hyödynnetään taustaselvityksiä, kuten valmistuvaa kaavatalousselvitystä. Kaavatalouden tutkiminen jatkuu pientaloalueiden osalta. Vantaalle tärkeästä kaupan teemasta tehdään selvitys.

Kehäradan liikennöinti vaatii uuden junavarikon lähiliikenteen junien poistuessa Ilmalan varikolta. Junavarikkoa ei ole osoitettu yleiskaavassa 2020. Petas-Piispankylä skenaariotyössä tutkitaan varikon sijaintivaihtoehtoja, ekologisia ja virkistysverkostoja ja työpaikkatoimintojen sijoittumisen mahdollisuuksia. Varikon sijoittaminen edellyttää osayleiskaavaa ja asemakaavaa.

Viherrakenteeseen ja viheralueisiin liittyen jatketaan luontopositiivisuuteen liittyviä töitä ja tutkitaan erityisesti kasvavan Kivistön keskustan viheraluerakennetta. Vantaan luontopositiivisuustavoitetta toteuttaa kokonaisheikentymättömyyden malli, joka valmistuu vuonna 2024. Ensisijaisesti haittaa luonnolle vältetään. Viimeisenä keinona menetetyt luontoarvot voidaan korvata toisaalla eli tehdä ekologinen kompensatio. Korvaavia alueita Vantaalla selvitetään. Mallin jatkotyönä kehitetään edelleen luontoarvojen arviointitapoja. ARVO-hankkeessa kehitetään alueellisen vihertehokkuuden laskuri.

Asemakaavoitus

Kaavoitusohjelmalla varmistamme, että kaavoituksen käytettävissä olevia resursseja käytetään tarkoituksenmukaisesti kaikkien suuralueiden hyväksi. Kehittämisen pääpaino on valtuustostrategian mukaisissa painopisteissä. Kaupungin kasvua ohjataan erityisesti kaupunkikeskustoihin sekä raideliikenteen varsille ja solmukohtiin sijoittuvan kestävä kasvun vyöhykkeelle. Vantaan Ratikan rakentamisen mahdollistavat asemakaavan muutokset ovat loppusuoralla ja käynnistyvällä ohjelmakaudella ratikkakaupungin suunnittelu painottuu ratikan varren kaupunkirakenteen tasapainoiseen ja kunkin alueen lähtökohdat huomioon ottavaan kehittämiseen. Kaupunkikeskustoja

kehitämme monipuolisiksi asumisen, palveluiden ja työpaikkojen alueiksi usealla eri kaavatasolla. Tavoitteena on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kaupunkiympäristö, joka tuottaa hyvinvointia käyttäjilleen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Kaupungin kasvaessa varmistamme myös riittävän palvelutonttien tarjonnan. Kaavoitusohjelmaan olemme sisällyttäneet useita kaavoja päiväkoteja, kouluja ja muita palvelutiloja varten sekä asemakaavoja, joita laadimme urheilun, kulttuurin ja vapaa-ajan hankkeita varten.

Laajemmat alueelliset tarkastelut luovat yksittäisille asemakaavatöille perustan, joka tukee tavoiteltua aluekokonaisuuden kehitystä. Näillä suunnitelmilla ohjataan kaupunkirakenteen tiivistymistä ja toimintojen (asuminen, työpaikat, palvelut, liikkuminen, virkistys) sijoittumista hallitusti ja tavoitteellisesti kokonaisuus edellä ja säilytettävät arvot huomioon ottaen. Kaavarunkoja ja vastaavia periaatetasoisia suunnitelmia sekä laajojen alueiden asemakaavatoita luonnosvaiheineen käynnistämme ohjelmakaudella Tammistossa, Pakkalassa ja Jokiniemessä jo käynnissä olevien Rauhalanlaakson ja Värитеhtaan alueen kaavarunkojen sekä Fazerila-Santamalmi- ja Katrinebergin asemakaavan muutosten rinnalle.

Työpaikkahankkeiden asemakaavoja valmistelemme sekä yksityisille että kaupungin maille. Vehkalassa kaavoitamme kaupungin maa-alueita kaupungin yritystonttitarjontaa varten merkittävät luontoarvot huomioiden. Jo olemassa olevia työpaikka-alueita täydennämme sekä Hakkilassa Rusokalliolla että lentokentän vaikutusalueella Ruskeasannassa Tullimiehentiellä. Työpaikkarakentamista mahdollistamme myös edistämällä toiminnallisesti monimuotoista kaupunkirakennetta niin kaupunkikeskustoissa kuin laajoilla uusilla alueilla, kuten Värитеhtaan ja Fazerilan alueilla. Myymässä jatkamme innovaatiokaavan valmistelua alueen työpaikkakehityksen vauhdittamiseksi. Vuodelle 2025 teemme työpaikkarakentamista edistäviä asemakaavoja jokaisella suuralueella.

Tämänkin kaavoitusohjelmakauden erityisenä tavoitteena on lisätä pientaloasumisen kaavoitusta ja kehittää Vantaata pientalojen suurakaupunkina. Kaavoitusohjelmaan sisältyy pientalohankkeita eri puolilla kaupunkia lähes kaikilla suuralueilla. Pientalokaavoissa tutkimme monimuotoista asuinrakentamista ja mahdollistamme omakoti, pari- ja erillistaloja sekä townhouse- tyyppisiä kaupunkipientaloja. Katrinebergin asemakaavoitus pääsee syksyllä 2024 ratkenneen arkkitehtuurikilpailun pohjalta kunnolla vauhtiin ja Jokiniemessä käynnistyy ensin suunnitteluperiaatetasolla laajojen seurakuntayhtymien maiden kehittäminen pientalovaltaiseen asumiseen aivan Hiekkaharjun aseman läheisyydessä.

Asemakaavoituksella varmistamme osaltamme kaupungin resurssiviisautta. Resurssiviisauden tiekartan tavoitteet ovat osa jokaista kaavahanketta. Tavoitteenamme on ohjata kaupungin kasvu kestävän kasvun vyöhykkeelle sekä edistää vähähiilisiä ja muuntojoustavia ratkaisuja rakentamisessa. Lisäksi kaavaratkaisuilla tavoitellaan kestävä ja resilienttiä kaupunkiympäristöä, joka sopeutuu ja vastaa ilmastonmuutoksen haasteisiin mahdollisimman hyvin. Kokonaisuheikentymättömyyden malli ja luontoarvojen kompensointi ovat kaavoitusohjelmakaudella osaksi asemakaavatyötä jalkautettavia toimintamalleja. Kaavoitus toimii myös osana poikkihallinnollista yhteistyötä, jossa edistämme puurakentamiskohteita, alueellisia energiaratkaisuja ja vähähiilistä koerakentamista ja kehitämme alueellisen vihertehokkuuden laskentatyökalua.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.12.2024 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukainen kaavoitusohjelma 2025–2027, ja
- b) esittää kaupunginhallitukselle kaavoitusohjelma 2025–2027 merkittäväksi tiedoksi.

Käsittely:

Kokouksessa puheenjohtajana toiminut Tarja Eklund esitti asian jättämistä pöydälle. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.1.2025 § 6

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukainen kaavoitusohjelma 2025–2027, ja
- b) esittää kaupunginhallitukselle kaavoitusohjelma 2025–2027 merkittäväksi tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkisuunnittelujohtaja teki seuraavat muutokset esitykseensä:

Lisätään kaavoitusohjelman sivulle 15 teemanostojen alle seuraava kohta:

”Käynnistetään selvitykset, millä edellytyksillä ja aikataululla nykyisen Santaradan alueen kaavoittaminen ja kehittäminen voidaan aloittaa.”

Muutetaan sivun 50 taulukkoon kaavan 002505 Mesikukantie 5 kuvaus kuulumaan seuraavasti:

”Osoitteissa Mesikukantie 5 ja Mesikukankuja 6 purettavien rivitalojen ja omakotitalon tilalle kaavoitetaan asuinrakentamista.”

Muutetaan sivun 51 taulukkoon kaavan 002555 Virnakortteli kuvaus kuulumaan seuraavasti:

”Keravanjoen rannalla, Virnatiellä ja Virnakujalla, puretaan nykyiset asuinrakennukset ja ne korvataan uudella asuinrakentamisella. Suojeltu Saarelan talo säilytetään.”

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että asiaan jätettiin seuraavat kaupunkiympäristölautakunnan yhteiset pöytäkirjalausumat:

”002610 Ajopuunpuisto:

Lautakunta edellyttää, että oppilaitoshankkeen taustalla olevat oppilaitoskysymykset selvitetään ja esitellään toimivaltaiselle poliittiselle toimielimelle ennen kaavoituksen aloittamista.”

”Korson keskustakorttelin kaavaa pitää nopeuttaa. Keskustan purettujen rakennusten takia ja, koska Korson keskustaa on nostettu strategiapainopisteeksi useamman kerran. Tämä pitää näkyä myös kaavoitukseen painotuksissa ja aikataulussa.”

"Hakunilan keskustan laajennuksen kaavavalmistelun yhteydessä tutkitaan mahdollisuus varata tontti terveys- ja perhekeskusta varten, mikäli hyvinvointialue esittää tällaisen hanketarpeen Vantaan kaupungille."

Merkittiin, että vihreiden lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vasemmiston, perussuomalaisten, sosialidemokraattien lautakuntaryhmät yhtyivät:

"Vantaalla käyttöön otettavan kokonaisheikentämättömyyden mallin mukaisesti rakentamista luonnon kannalta herkille alueille tulee ensisijaisesti välttää, toissijaisesti lieventää vaikutuksia ja vasta viimeisenä vaihtoehtona kompensoida vaikutukset toisaalla. Päiväkummun pientaloalueen asemakaavamuutoksessa tulee arvioida rakentamisen välttämättömyyttä menetettyihin luontoarvoihin nähden ennen kaavaprosessin etenemistä."

Merkittiin, että porvariryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

*"Asemakaavan muutos: 320200 - Strandkullan aurinkopuisto:
Edellytämme kaavahankkeessa huomioitavan Kehä IV-linjaukset ja varmistamaan, että hanke ei ole ristiriidassa Maakuntakaavan ja yleiskaavan tehtyjen linjausten kanssa. Toisin sanoen, mikäli hanke on ristiriidassa, edellytämme kaavahankkeen sijoittamista toimintaan sopivammalle alueelle."*

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 10

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi kaavoitusohjelma 2025–2027.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavat yhteiset pöytäkirjalausumat:

*"002610 Ajopuunpuisto
Kaupunginhallitus edellyttää, että oppilaitoshankkeen taustalla olevat oppilaitoskysymykset selvitetään ja esitellään toimivaltaiselle poliittiselle toimielimelle ennen kaavoituksen aloittamista. "*

"Korson keskustan rakentumista tulee vauhdittaa. Tällä hetkellä Korson keskustakortteli on osin purettu mutta tilalle ei ole rakentumassa lähitulevaisuudessa mitään. Nyt hiekkakentät toimivat pysäköintipaikkoina. Korson keskustan elävöittämiseksi keskustaan on luotava väliaikaisratkaisuja asukkaita kuullen."

"Vantaalla käyttöön otettavan kokonaisheikentämättömyyden mallin mukaisesti rakentamista luonnon kannalta herkille alueille tulee ensisijaisesti välttää, toissijaisesti lieventää vaikutuksia ja vasta viimeisenä vaihtoehtona kompensoida vaikutukset toisaalla."

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Kaavoitusohjelma perustuu yleiskaavaan. Kaavoitusohjelma sisältää kaavoituslautakunnan yleiskaavan vastaisina palauttamia kaavahankkeita pientaloalueelle (Ap) ja pientaloalueen lievealueelle (A). Esittelijä on ilmoittanut, että asiassa valmistellaan periaatepäätöstä, jolla pientaloalueille (Ap ja A) voitaisiin asemakaavoittaa yleiskaavaan nimenomaisen merkinnän vastaisesti yli 3 kerroksisia kerrostaloalueita ns. kehityskäytävämerkinnän perusteella. Periaatepäätös olisi lainavastainen ja loukkaisi merkittävästi pientaloasukkaiden oikeuksia ja luottamusta kaupungin toimintaan.”

Liite:

- Kaavoitusohjelma 2025–2027

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunkisuunnittelujohtaja Sampo Perttula, puh. 040 5294145

yleiskaavapäällikkö va Laura Muukka, puh. 050 3029396

asemakaavapäällikkö Marjaana Yläjääski, puh 040 5913878

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KAAVOITUSOHJELMA 2025-2027

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 14.1.2025

KAAVOITUSOHJELMA 2025-2027

SISÄLLYS

3 Esipuhe

4 Yleiskaavayksikkö

5 Seudun työt

6 Yleiskaavan toteuttamissuunnitelma

7 Petas–Piispankylä-skenaariot ja osayleiskaava

8 Kiila–Ruotsinkylän kiertotalousalueen jatkoselvitys ja yleissuunnitelma

9 Kaupan alueiden selvitys

10 Pientaloalueiden taloudellisten vaikutusten arviointi

11 ARVO – Viherrakenteen arviointi ja vahvistaminen kaupunkien maankäytön suunnittelussa

12 Vantaan kokonaisuikentymättömyyden malli

13 Eteläisen Kivistön keskustan viheralueiden kehittämissuunnitelma

14 Asemakaavayksikkö

Strategiapainopisteet

15 Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

17 Kukoistavat kaupunkikeskukset

19 Hyvät asukaslähtöiset palvelut

21 Eriarvoistumisen estäminen

23 Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

25 Kaupungin kärkihankkeet

27 Pientalojen suurkaupunki

29 Korso

31 Koivukylä

33 Hakunila

36 Länsi-Vantaa

40 Kivistö

44 Aviapolis

48 Tikkurila

ESIPUHE

SUUNTA KOHTI RATIKKAKAUPUNKIA

Vantaan ratikkahanke otti ison askeleen eteenpäin, kun Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa 2024 Helsingin seudun ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen vuosille 2024–2035. Sopimuksen myötä varmistui valtion rahoitus ratikan rakentamiselle. Hankkeen suunnittelutyön lähtökohta on, että ratikan rakentaminen tullaan aloittamaan kesällä 2025 ja liikennöinnin on tavoitteena käynnistyä loppuvuodesta 2029.

Pidemmällä aikavälillä ratikkakaupungin on arvioitu tuovan Vantaalle n. 30 000 uutta työpaikkaa ja n. 60 000 asukasta. Ratikka on siis Vantaalle todella merkittävä kaupunkikehityshanke. Ratikka laajentaa jo olemassa olevaa raidekaupunkia; pääradan ja kehäradan ansiosta Vantaa tukeutuu jo vahvasti raiteiden varrelle. Vaikka ratikan liikennöinti käynnistyy vasta vuosien päästä, suunnitellaan ratikkakaupunkia, eli ratikkareitin varrelle aikanaan nousevia asuin- ja työpaikka-alueita jo kovaa vauhtia. Idässä ratikkakaupunkia tulee toteutumaan mm. Fazerilan ja Hakunilan keskustan alueille, Tikkurilassa on käynnistynyt keskustan hankkeiden lisäksi Väritehtaan alueen ensimmäinen asemakaavavaihe ja Aviapoliksen alueella jatketaan Lentokenttäkaupungin eri osa-alueiden suunnittelua ja toteutusta. Ratikkakaupunkia alkaa siis nousemaan rinnan raiteiden rakentamisen kanssa!

Jo muutaman vuoden jatkuneen rakennusalan matalasuhdanteen on Valtionvarainministeriön ennusteissa arvioitu vihdoin kääntyvään selvästi positiivisempaan suuntaa vuoden 2025 aikana. Asuntopuolella uudisrakentaminen käynnistyy tosin hitaasti, mutta vaihteittain asuntojen ylitarjonta vähenee ja uudistuotanto vauhdittuu. Tämä tulee näkymään erityisesti vahvan kasvun kaupunkiseuduilla. Vaikka asuntorakentaminen vaatii aikansa uudelleenkäynnistymiseen, jatkuu työpaikkarakentaminen Vantaalla voimakkaana. Uusia yritys- ja työpaikkatontteja tullaan kaavoittamaan erityisesti Länsi-Vantaalle ja Aviapoliksen alueelle.

Vantaan kaupunkisuunnittelussa tulee tulevina vuosina näkymään entistä vahvemmin kaupungin kunnianhimoiset ilmastotavoitteet olla hiilineutraali ja luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi tulee korostumaan ilmastomuutokseen varautuminen ja sopeutuminen. Kaavoituksella vaikutetaan sekä lyhyen aikajänteen hiilineutraaliustavoitteeseen että rakennetun ympäristön päästöjen kehitykseen pitkällä aikajänteellä. Samalla kaavoittaminen ja sen mahdollistama rakentaminen tulee vääjäämättä aiheuttamaan luontotyyppien vähenemistä. Näiden hankkeiden osalta tulee jatkossa luonnolle aiheutettu haitta hyvittää ekologisen kompensaation kautta. Toimintamallia on lähdetty kehittämään

pilottihankkeiden kautta ja samalla Vantaa tekee jälleen edelläkävijänä hienoa ympäristötyötä!

Vantaan kaavoitusohjelmalla 2025 jatketaan kaupunkistrategian painopisteiden toteuttamista: mahdollistetaan taloudellisesti kestävä ja elinvoimaista kaupunkia sekä hyviä asukaslähtöisiä palveluja, estetään eriarvoistumista ja varmistetaan hiilineutraalisuutta. Kaavoitusohjelma käsittää yleiskaavoitukseen ja asemakaavoitukseen liittyvät työt. Kaavoituksen pääpaino on tulevina vuosina strategian mukaisesti kukoistavien kaupunkikeskustojen ja ratikkakaupungin kehittämisessä. Lisäksi kaavoitusohjelmassa otetaan huomioon myös työpaikkojen tarve, erilaiset palvelut ja pientaloalueet. Vantaan kaupunkirakenne tulee jatkossakin kehittymään yleiskaavan periaatteiden mukaisesti pääosin sisäänpäin kasvaen, joukkoliikenteeseen tukeutuen ja viherrakennetta vahvistaen.

Vantaalla tullaan keskittymään hallittuun ja kestäväan kasvuun tulevina vuosina. Hyvän yhteistyön ja kestäväan suunnittelun kautta luomme myös edellytykset toiminnallisesti tasapainoiselle kaupungille ja kestäväälle hyvinvoinnille.

Vantaalla 21.11.2023,
kaupunkisuunnittelujohtaja Sampo Perttula

YLEISKAAVAYKSIKKÖ

Yleiskaavayksikkö laatii strategisen tason kaupunkisuunnitelmia ja vastaa seudullisesta maankäytön yhteistyöstä. Yksikön erityisasiantuntijat osallistuvat seudullisiin ja paikallisiin suunnitteluhankkeisiin ja asemakaavoitukseen.

Kaupunki kehittyy yleiskaavan asettamien suuntaviivojen pohjalta. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelmassa muodostetaan käsitystä siitä, millä aikataululla tarkemmassa suunnittelussa on perusteltua edetä eri alueille, jotta yleiskaavan tavoitteet toteutuvat.

Kehäradan liikennöinti vaatii uuden junavarikon lähiliikenteen junien poistuessa Ilmalan varikolta. Junavarikkoa ei ole osoitettu yleiskaavassa 2020. Varikon sijoittaminen edellyttää osayleiskaavaa ja asemakaavaa.

Kaavatalousselvitys valmistui vuonna 2024. Teeman tutkiminen jatkuu pientaloalueiden osalta. Vantaalle tärkeästä kaupan teemasta tehdään selvitys.

Viherrakenteeseen ja viheralueisiin liittyen jatketaan luontoposiitivisuuteen liittyviä töitä ja tutkitaan erityisesti kasvavan Kivistön keskustan viheraluerakennetta. Vantaan luontoposiitivisuustavoitetta toteuttaa kokonaisheikentymättömyyden malli, joka valmistuu vuonna 2024. Ensisijaisesti häittää luonnolle vältetään. Viimeisenä keinona menetetyt luontoarvot voidaan korvata toisaalla eli tehdä ekologinen kompensatio. Korvaavia alueita Vantaalla selvitetään. Mallin jatkotyönä kehitetään edelleen luontoarvojen arviointitapoja ja tutkitaan sitä, millainen rooli kaupunkivihreällä voi olla luonnon monimuotoisuuden tukemisessa.

Kaupunkivihreän arvioinnin välineenä tulee jatkossa olemaan ARVO-hankkeessa kehitettävä alueellisen vihertehokkuuden laskuri. ARVO-hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun ja sen jälkeen laskuri on valmis.

SEUDUN TYÖT

Vuosina 2025-27 laaditaan kahta merkittävää seudullista suunnitelmaa.

MAL-suunnitelma päivitetään sopimuskautta 2028–2039 varten.

Lainvoimaista Uusimaa 2050 -kaavaa täydennetään Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaavalla, joka on nimeltään VISIO, Innovatiivinen vihreä siirtymä. Vaihemaakuntakaava täydentää Uusimaa-kaavaa vihreän siirtymän teemoilla, kuten energia, kiertotalous ja hiilensidonta. Alustavan aikataulun mukaan vaihemaakuntakaavan tavoitteet sekä osallistumisen arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville alkuvuodesta 2025. Kaavaluonnos valmistellaan vuonna 2025, ja se on tavoitteena saada nähtäville alkuvuodesta 2026.

Käymme jatkuvaa keskustelua naapurikuntien kanssa vireillä olevista yleiskaavoista. Sipoon yleiskaavan 2050 luonnos on tulossa nähtäville alkuvuodesta 2025. Espoon yleiskaavan 2060 luonnos oli nähtävillä kesällä 2024. Yleiskaavaehdotus valmistuu vuonna 2026. Helsingin Östersundomin osayleiskaavaluonnos oli nähtävillä syksyllä 2024. Nurmijärven metsäkylän osayleiskaavan luonnos oli nähtävänä. Keravalla on vireillä eteläisen jokilaakson osayleiskaava. Tuusulan kanssa on käynnissä aktiivinen yhteistyö erityisesti Kiilan-Ruotsinkylän kiertotalousalueella.

YLEISKAAVAN TOTEUTTAMISSUUNNITELMA

Yleiskaavan toteuttamissuunnitelman valmistelutyö jatkuu. Kyse on yleiskaavan toteutumisen ohjaamista ja seurantaan tukevasta välineestä, johon kuuluvat myös MATTI-järjestelmään laadittavat seurantanäkymät. Yleiskaavan toteuttamisen suunnittelu- ja ohjelmointityötä tehdään moninäkökulmaisesti ja siinä hyödynnetään taustaselvityksiä, kuten vuonna 2024 valmistunutta yleiskaavan kaavatalousselvitystä ja valmisteilla olevaa työpaikka-alueselvitystä.

Yleiskaavan toteuttamissuunnitelman tavoitteena on muodostaa toimialan yhteinen ymmärrys yleiskaavan varantotilanteesta sekä yleiskaavan tavoitteiden toteutumisesta. Vuonna 2024 toteuttamissuunnitelman valmistelutyössä määriteltiin asuin- ja työpaikkarakentamisen painopistealueet, jotka ovat linjassa asemakaavoituksen kaavoitusohjelman kanssa. Vuonna 2025 valmistelutyötä jatketaan kuvaamalla yleiskaavan eri teemojen, kuten liikenneverkon, toteutumista. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelman ylläpito on jatkuvaa, ja se on sidoksissa asemakaavoituksen kaavoitusohjelman valmisteluun.

Toteuttamissuunnitelman teemoja:

- Asuntorakentaminen + palveluverkko
- Pientaloalueet
- Viherverkosto
- Elinkeinot ja kaupan ohjaus
- Liikenneverkko

PETAS-PIISPANKYLÄ-SKENAARIOT JA OSAYLEISKAAVA

Kehäradan liikennöinti vaatii uuden junavarikon lähiliikenteen junien poistuessa Ilmalan varikolta. Junavarikkoa ei ole osoitettu yleiskaavassa 2020. Varikon sijoittaminen edellyttää osayleiskaavaa ja asemakaavaa.

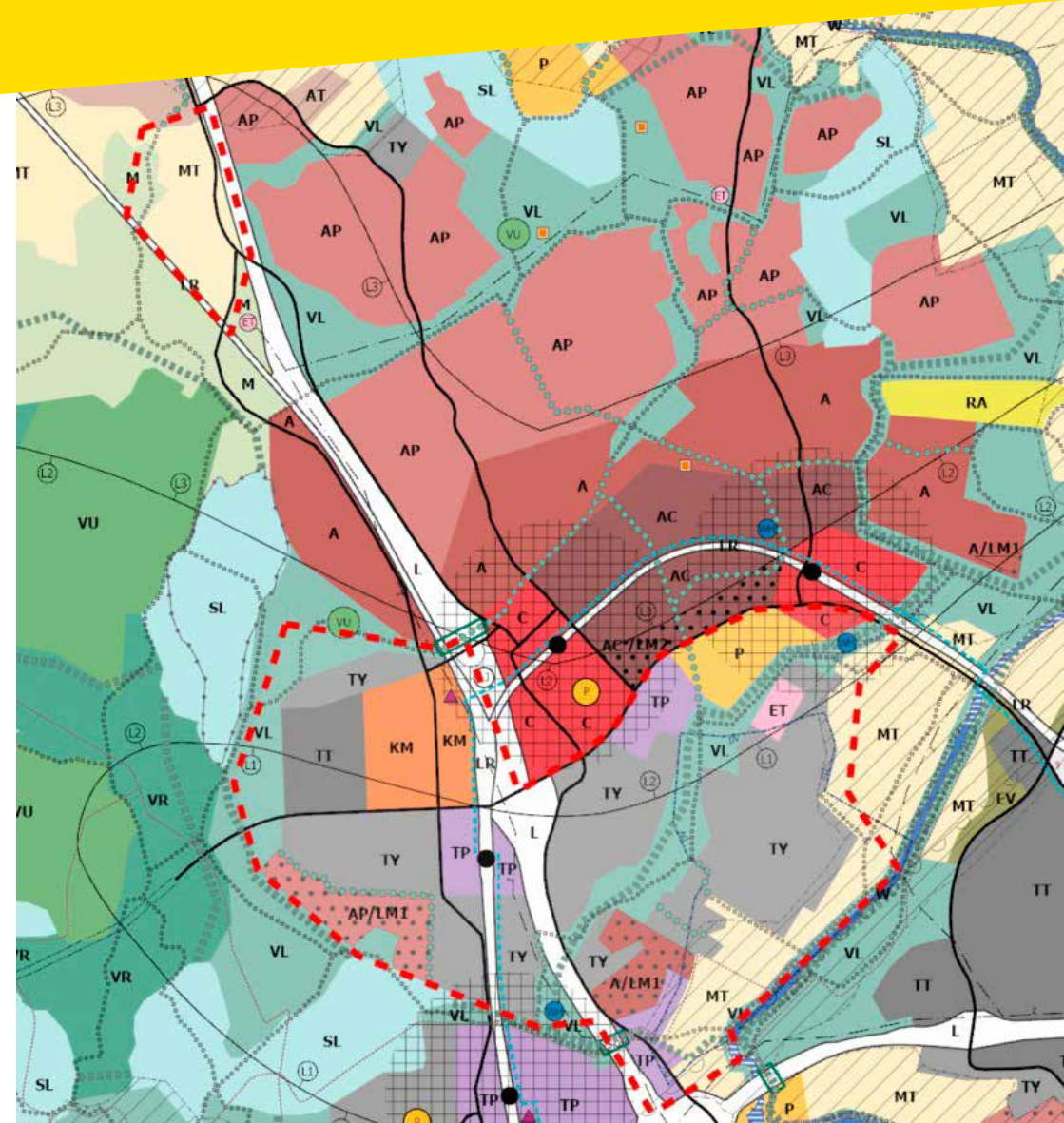
Sijainnin arvioimiseksi ja osayleiskaavatyön pohjaksi laaditaan skenaariot Petas-Piispankylä-alueen työpaikka-alueiden kehityksestä.

Junavarikon sijainnilla on merkittävä vaikutus koko alueen toimintojen ja liikenneyhteyksien kehitykseen ja laajuuteen. Varikon sijainti vaikuttaa myös Petaksen juna-aseman toteuttamismahdollisuuksiin. Sen lisäksi Petaksessa on merkittäviä luontoarvoja, joiden vaikutus maankäyttöön tulee arvioida tässä yhteydessä. Juna-varikon vaihtoehtoinen sijainti on Keimolassa.

Piispankylän puolella tarkastellaan ekologisia yhteyksiä ja virkistysreittejä sekä työpaikkatoimintojen sijoittamista alueelle.

Junavarikon osayleiskaavatyö käynnistyy osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella vuonna 2025.

*Tarkastelualueen
alustava rajaus*

KAUPAN ALUEIDEN SELVITYS

Selvityksessä arvioidaan kaupan alueiden nykytilannetta, mitoitusta ja kehitysnäkymiä. Tavoitteena on lisäksi tarkastella alueille soveltuvia toimintoja, kaupan konsepteja sekä kaupan alueiden merkitystä kaupan palveluverkossa huomioiden myös alueiden liikenteellisiä näkökulmia ja saavutettavuutta. Selvitys laaditaan konsulttityönä.

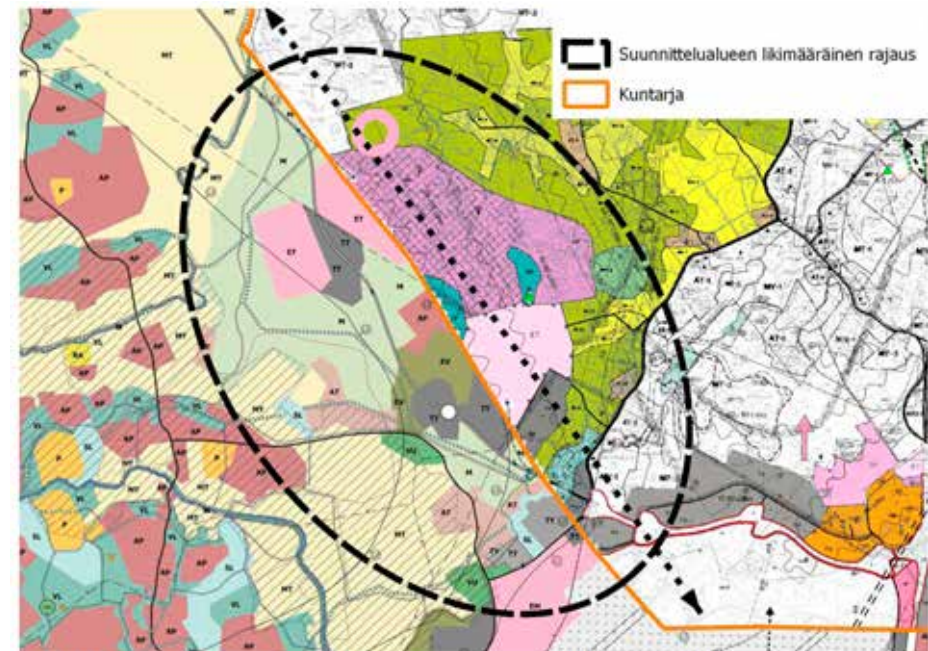

KIILA-RUOTSINKYLÄN KIERTOTALOUS- ALUEEN JATKOSELVITYS JA YLEIS- SUUNNITELMA

Kiila-Ruotsinkylän kiertotalousalueen selvityksen (2023) jatkoksi on käynnistymässä EU:n vihreän siirtymän tuella selvityshanke alueen yhteisvaikutusten arvioinnin kehittämiseksi. Hankkeessa alueelle toteutetaan kokonaisvaltainen yhteisvaikutusten arviointi perustuen kartoitukseen alueelle laadituista ympäristö- ja liikennevaikutusten arvioinneista, laaditaan malli yhteisvaikutusten arviointityön jatkuvalle päivittymiselle ja siihen kytkeytyen pilotoidaan alueen sidosryhmien yhteistä tiedonjako- ja vuorovaikutusalustaa.

Alueelle aletaan valmistella myös Vantaan ja Tuusulan yhteistä yleissuunnitelmaa, joka ei olisi oikeusvaikutteinen kaavahanke vaan tarkempaa suunnittelua tukeva kehityskuvamainen työ, johon eri osapuolet sitoutuvat. Yleissuunnitelman tavoitteena on kehittää aluetta kiertotalouteen ja vihreään siirtymään keskittyvänä yritysalueena kestävän kehityksen periaatteet ja alueen reunaehdot (erityisesti asutuksen ja yritystoiminnan yhteensovittaminen) huomioiden. Tärkeä yleissuunnitelmassa käsiteltävä teema on myös liikenneverkon kehitys ennen maan-

tie 152:n jatkeen (ns. Kehä IV) mahdollista toteuttamista. Yleissuunnitelma laaditaan kuntien yhteisenä konsulttityönä.

Vantaan ja Tuusulan yleiskaavojen ja osayleiskaavojen epävirallinen yhdistelmä.

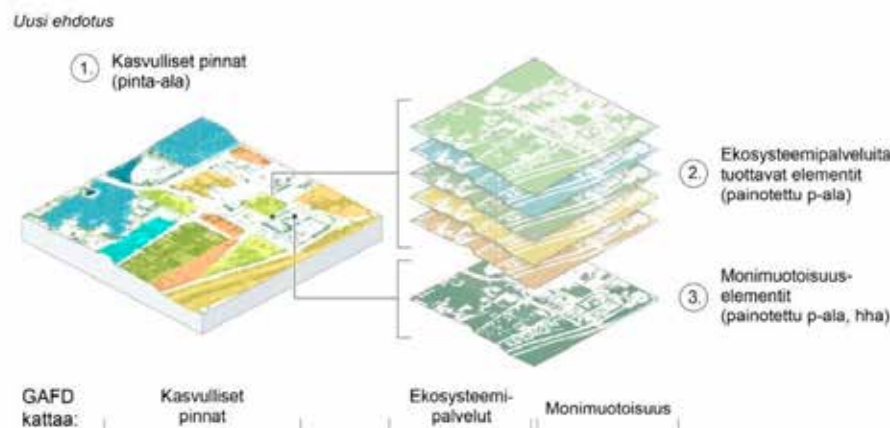
VIHERRAKENTEEN ARVIOINTI JA VAHVISTAMINEN KAUPUNKIEN MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUSSA

ARVO-hankkeen tavoite on säilyttää ja vahvistaa viherrakennetta tiiviisti rakennetuissa kaupungeissa ilmastomuutokseen sopeutumiseksi. Hankkeen toteuttavat Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit, Aalto-yliopisto ja Green Building Council Finland (FIGBC). Lisäksi mukana on useita liitännäispartnereita kaupunkien EAKR-osarahoitetun hankkeen toteutusaika on 1.10.2024-31.12.2025.

Hankkeessa kehitetään alueellinen viherkerroin -työkalu, joka on tarkoitettu luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden mittaamiseen ja arviointiin maankäytön ja viherrakenteen suunnittelussa. Työkalun kehittäminen jatkuu vuonna 2025. Vantaalla työkalua pilotoidaan neljällä pilottialueella, joita ovat Aviapoliksen, Korson, Kivistön ja Myyrmäen keskustojen seudut. Alueellinen vihertehokkuus lasketaan alueiden nykytilalle ja suunnitellulle tilalle. Tällöin voidaan vertailla, kuinka suunnitteluratkaisut vaikuttavat alueen ekosysteemipalveluihin ja luonnon monimuotoisuuteen. Työkalun tekninen manuaali ja käyttöopas valmistuvat. Vuoden aikana tehdään myös työkalun jalkautusta ja vaikuttavuusarviointia.

Toisen hankevuoden lopulla suunnittelijoita opastetaan ja koulutetaan työkalun käyttöön. Lisäksi järjestetään päättäjien ja johdon aamukouluja.

Toisen hankevuoden aikana järjestetään kaksi seminaaria. Hankkeessa tuotettavat kansalliset suositukset kaupunkien viherrakenteen turvaamiseksi julkaistaan hankkeen loppuseminaarissa.

PIENTALOALUEIDEN TALOUDELLISTEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Konsulttityönä laadittavassa selvityksessä selvitetään pientaloalueiden kaupunkitaloudellisia vaikutuksia valikoiduilla kohdealueilla. Selvityksessä huomioidaan kaavatalouden ohella myös pientaloasumisen elinvoima- ja vetovoimavaikutukset. Konsulttityö laaditaan pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisselvityksenä.

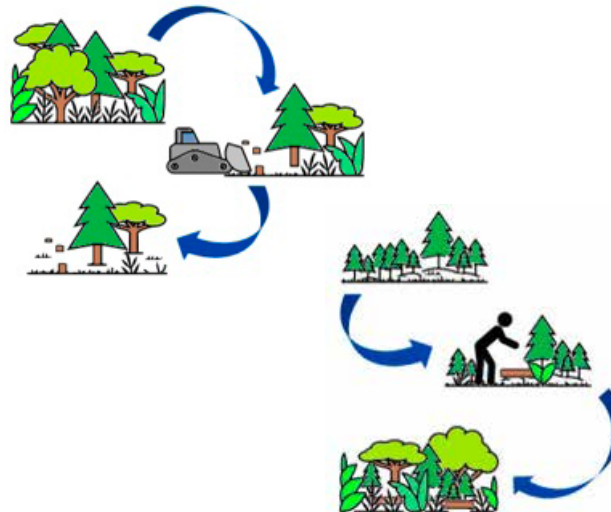
VANTAAN KOKONAISHEIKENTYMÄTTÖMYYDEN MALLI

Kokonaisheikentymättömyyden mallia tullaan jatkokehittämään ja malli tulee saamaan lisäosia, joiden avulla kokonaisheikentymättömyyttä ja kaupungin luontoposiitivisuustavoitetta viedään konkreettisesti eteenpäin.

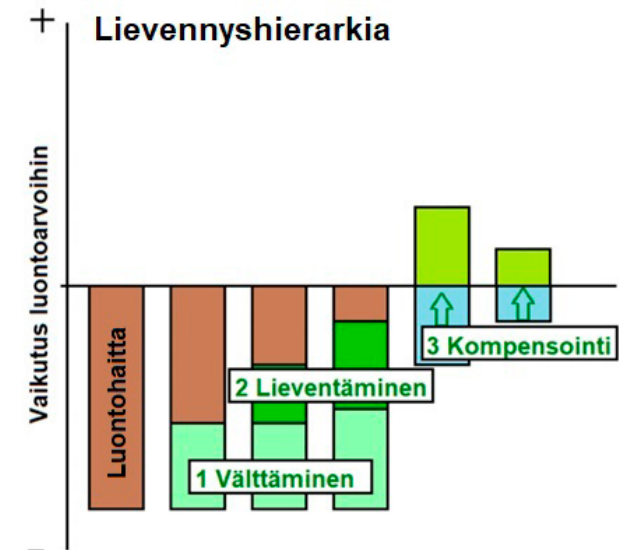
Tärkeä osa kokonaisheikentymättömyyden mallia on ekologinen kompensaatio. Sen jouheva käyttöön-otto maankäytön suunnittelussa vaatii kaupungin omien mahdollisten hyvittävien alueiden selvittämistä sekä tarkempaa suunnitelmaa hyvittävien alueiden käytöstä ekologisessa kompensaatiossa.

Maankäytön suunniteluun kehitetään myös kokonaisheikentymättömyyden malliin nojautuvia työkaluja, joiden avulla kyetään tehokkaasti tunnistamaan luontoarvot ja ohjaamaan suunnittelua haitan minimointiin. Yhtenä on ns. ”liikennevalomalli”, jonka avulla suunnittelun eri vaiheissa kyetään tunnistamaan suunnittelualueiden merkittävimmät

luontoarvot, toteuttamaan tehokkaasti lieventämishierarkiaa ja minimoimaan luonnolle syntyvä haitta.

Luontoposiitivisuuden tavoittelemisessa on kaupungin kiviheällä tärkeä rooli luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa. Tähän saadaan apua muun muassa ARVO-hankkeen luomien työkalujen avulla.

ETELÄISEN KIVISTÖN KESKUSTAN VIHERALUEIDEN KEHITTÄMIS- SUUNNITELMA

Kivistön keskustan kaavarungon ja viherrakenteen kehityskuvan – vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) pohjalta tutkitaan tarkemmin viheralueverkostoa. Suunnitelmalla varmistetaan, että sekä ekologiselle verkostolle että viheralueiden palveluverkolle on riittävästi tilaa. Lähtökohtina ovat kehittyvä Kivistön keskusta sekä luonnon ja kulttuuriympäristön arvot.

Suunnitelmassa esitetään, miten alueella turvataan kytkeytynyt metsäinen ekologinen verkosto. Istuttamalla luotavan metsäisen verkoston osien sijaintia ja perustamisedellytyksiä tutkitaan. Suunnitelmassa otetaan kantaa siihen, millä aikataululla istutukset on tehtävä, jotta metsäinen verkosto toimisi siinä vaiheessa, kun metsäalueita otetaan rakentamiskäyttöön. Lisäksi suunnitelmassa esitetään suositukset avointen elinympäristötyyppien ekologiselle verkostolle sekä vesiin liittyville verkostoille.

Suunnitelmassa esitetään, miten viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa 2023-2032 esitetyt palvelut sijoittuvat alueelle, ja minkä

verran niille on varattava tilaa asemakaavoissa. Ulkoilureittiverkosto sijoitetaan alueelle ulkoilureittien tavoitesuunnitelman (2021) pohjalta. Liikuntapuiston tilantarpeita kartoitetaan.

Suunnitelman osana selvitetään viheralueiden palveluverkon ja liikuntapuiston palveluiden mahdolliset synergiaedut ja suhde toisiinsa.

Suunnitelmassa esitetään arvio siitä, miten viheralueverkosto kehittyy vaiheittain suhteessa Kivistön ja Lapinkylän rakentamiseen.

Työlle kootaan ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina kaikki tarpeelliset yksiköt. Suunnitelma laaditaan konsulttityönä.

Tutkittavan alueen likimääräinen raja esitettynä Kivistön keskustan kaavarungon viheralueita kuvaavan kartan päällä.

ASEMAKAAVOITUSYKSIKKÖ

Asemakaavoitusyksikkö laatii asemakaavoja ja -kaavamuutoksia sekä poikkeamispäätöksiä voimassa olevista asemakaavoista. Lisäksi laadimme laajempia alueellisia tarkasteluja, kuten kehityskuvia, suunnitteluperiaatteita ja kaavarunkoja, jotka tukevat tavoiteltua aluekokonaisuuden kehitystä. Työmme tarkoituksena on ohjata kaupunkimme kasvua ja erilaisten toimintojen sijoittumista ja määrää hallitusti ja tavoitteellisesti yleiskaavan antamissa raameissa kaupunkistrategian viitoittamaan suuntaan. Asemakaavalla säädellään, mihin tarkoituksiin aluetta voi käyttää, minne voi rakentaa ja kuinka paljon saa rakentaa. Määräykset koskevat myös rakennusten korkeuksia, katujen leveyksiä sekä muita alueen rakenteeseen ja kaupunkikuvaan vaikuttavia seikkoja. Asemakaavoilla luomme edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön erityiset arvot voidaan suojella asemakaavalla.

Kaavoitusohjelma sisältää tiedon vuonna 2025 käynnistettäväksi ohjelmoiduista kaavatöistä ku-

vauksineen, aikatauluineen sekä alustavine kerros-alamäärineen. Lisäksi ohjelmassa on kooste muista vuosien 2025–2027 aikana työstettävistä kaavatöistä. Osa näistä on jo käynnistyneitä kaavahankkeita ja osa tulevana vuosina käynnistytviä töitä. Kaikki kaavahankkeet on koottu suuralueittain kartalle.

Kokonaisuudessaan ohjelmaan sisältyy 140 kaavahanketta, jotka tuottavat arviolta lähes lähes 1 800 000 k-m² uutta rakentamista ohjelmakauden aikana. Ohjelmalla vastataan kaupungin kasvun ja tiivistymisen tavoitteisiin siten, että vuodelle 2025 on ohjelmoitu valmistuvaksi reilut 85 000 asunto-k-m² ja vuosille 2026 ja 2027 kullekin yli 400 000 asunto-k-m². Noin 38 % kaikesta ohjelmakauden aikana kaavoitettavasta kerrosalasta sijoittuu Vantaan ratikan kestävän kasvun vyöhykkeelle. Vuosien 2025-2027 kaavoitusohjelma painottuu aiempaa vahvemmin työpaikka- ja yrityskaavoitukseen (yhteensä noin 650 000 k-m² ohjelmakauden aikana) sekä palveluiden kaavoittamiseen (yhteensä yli 200 000 k-m² ohjelmakauden aikana).

Yksikkömme osallistuu erilaisiin yhteistyöhankkeisiin kansallisesti ja kansainvälisesti ja kehitämme toimintaamme jatkuvasti. Kehitystoiminnassamme pääpainopiste tulevana vuonna on uuden alueidenkäyttölain edellyttämien muutosten tunnistamisessa ja käytäntöön viemisessä sekä kaavoituksen ja rakentamisen ohjelmoinnin yhteensovittamisessa.

STRATEGIAPAINOPISTEET

TALOUEDELLISESTI KESTÄVÄ JA ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimaista kaupunkia tehdään järjestelmällisellä suunnittelulla. Erilaisten kaavahankkeiden avulla edistämme kaupungin ja sen eri osien vetovoimaa, parannamme yritysten toimintaedellytyksiä ja varmistamme verotuloja.

Lisäksi tavoittelemme kestävä kaupunkirakennetta, joka kestää sään ääri-ilmiöitä ja on mahdollisimman resilientti ilmastomuutoksen aiheuttamille seurauksille. Näin voimme hillitä kustannuksia, joita ilmastomuutos tulevaisuudessa kaupungille aiheuttaa.

Elinvoimaista kaupunkia kaavoitamme myös yritysten kanssa yhteistyössä. Uusien työpaikkojen kannalta keskeisimmäksi sijoittumisen kriteeriksi on noussut hyvän saavutettavuuden ohella muun kaupunkiympäristön vaatimukset. Varsinkin toimittilaa halutaan rakentaa mieluiten melko valmiiseen kaupunkirakenteeseen osaksi toimivaa arjen ympäristöä. Ratikan kestävä kehityksen vyöhyke on noussemassa koko pituudeltaan tärkeäksi tulevaisuuden toimittilojen ja muidenkin työpaikkojen sijoittumisen paikaksi. Laajemmissa aluekehityshankkeissa kuten Fazerilan tai Värtehtaan kaavahankkeissa sekä kaupunkikeskustojen (Aviapolis ja Tikkurila) kaavamuutoshankkeissa on toiminnallisesti sekoittuneen

kaupunkirakenteen tavoite hyvin tärkeä, sillä se mahdollistaa vanhojen toimi- ja työtilojen kunnostamisen tai korvaamisen uudella työpaikkarakentamisella.

Kaupunkisuunnittelun keskeisenä työkaluna taloudellisesti kestävä kaupungin varmistamisessa on kaavatalous. Kaavataloudessa lasketaan kaupunkiympäristön suunnittelun, toteuttamisen, ylläpidon ja käytön aiheuttamia menoja ja tuottamia tuloja. Kaavoitukseen liittyviä välittömiä kuluja syntyy muun muassa maanhankinnoista ja julkisten alueiden ja rakennusten rakentamisen kuluista, tuloja puolestaan tonttien luovutuksista. Kokonaistaloudellisesti edullisin ratkaisu ei ole välttämättä alkuinvestoinniltaan halvin. Kaavataloudellista arviointia tehtäessä onkin tärkeää tarkastella kustannuksia koko elinkaaren aikana. Kaavataloudessa tarvitaan monialaista ja kauaskantoisempaa näkökulmaa, jotta sen vaikuttavuus voidaan maksimoida. Kaavatalousarviointi on jatkuvasti kehityksen alla oleva kestävä talouden prosessi, jonka vaikuttavuutta pyrimme lisäämään tälläkin kaavoitusohjelmakaudella. Tämän kaavoitusohjelmakauden aikana kaavatalouden kehittämisen painopiste säilyy kaa-

voituksen välittömien kulujen arvioinnissa. Yleisten alueiden toteuttamisen kustannusarviointityökalua jatkokehitetään ja käyttöä laajennetaan sekä tontinluovutustulojen arviointimenetelmiä edistetään.

Teemanostot:

- Vehkalan länsipuoli 2;
Vehkalassa kaavoitetaan kaupungin maa-alueita kaupungin yritystonttitarjontaa varten merkittävät luontoarvot huomioiden.
- Myyrmäen innovaatiokaava (MYBA) kehityskuva;
Myyrmäessä valmistetaan innovaatiokaavaa alueen työpaikkakehityksen vauhdittamiseksi.
- Tammiston kaupungin -kaavarunko;
Tammistossa tutkitaan kaupan potentiaalia ja sen liikennetuotosta yleiskaavan mukaisilla kaupan alueilla ja tulevien asemakaavamuutosten pohjaksi.
- Fazerila-Santamalmi;
Vaaralassa kaavoitetaan Fazerila-Santamalmiin alueelle raittakaupunkiin liittyvän uuden asuin- ja työpaikka-alueen

Käynnistetään selvitykset, millä edellytyksillä ja aikataululla nykyisen Santaradan alueen kaavoittaminen ja kehittäminen voidaan aloittaa.

TALOUDELLISESTI KESTÄVÄ JA ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

Fazerila-Santamalmi. © WSP Finland Oy

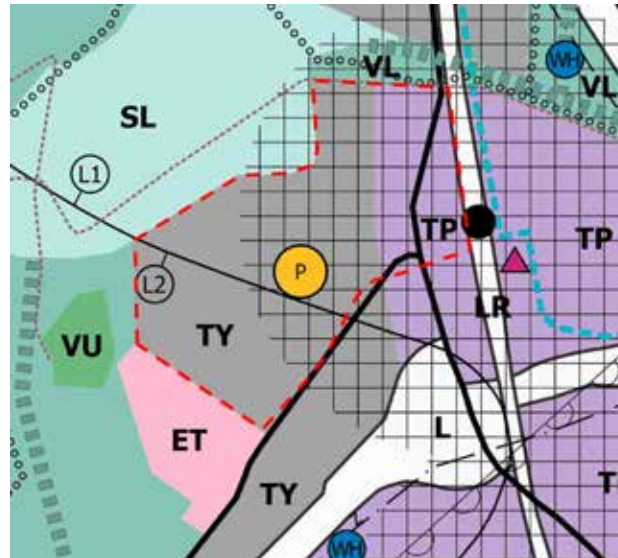

Myyrmäen innovaatiokaava (MYBA)

Tammiston kaupat -kaavarunko

Vehkalan länsipuoli 2

STRATEGIAPAINOPISTEET

KUKOISTAVAT KAUPUNKIKESKUKSET

Kukoistavia kaupunkikeskustoja suunnitteleamalla pyrimme varmistamaan kaupunkielämän tuottaman hyödyn kaupunkilaisille. Kaupunkikeskustoissa on vetovoimaa ja toimintoja, jotka houkuttelevat ihmisiä laajemmalta alueelta käyttämään alueen palveluja ja tapahtumia. Kukoistava keskusta syntyy kompaktista ja käveltävästä kaupunkirakenteesta, sopivasta väestötiheydestä, monipuolisista asumisen ja työn tekemisen mahdollisuuksista, riittävästä ja saavutettavista palveluista sekä erilaisista kaupunkivihreän ratkaisuksista, kuten puistoista ja muista vehreistä kaupunkitiloista. Raamit kaupunkielämälle tuottaa kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti laadukkaat kaupunkitilat. Tehokas keskustarakentaminen säästää luontoa ja jättää tilaa riittäville viher- ja virkistysalueille sekä -yhteyksille.

Kehitämme keskustoja monipuolisiksi asumisen, palveluiden ja työpaikkojen alueiksi usealla eri kaavatasolla. Kaavarunkoja ja laajojen keskusta-alueiden asemakaavaluonnoksia valmistelemme Kivistön keskustassa asemakortteleiden alueella, Koivukylässä,

Hakunilassa, Värитеhtaan alueella ja Aviapoliksessa. Laajemmat alueelliset tarkastelut luovat yksittäisille, usein tonttikohtaisesti laadittaville asemakaavatöille perustan, joka tukee aluekokonaisuuden tavoiteltua kehitystä. Näillä suunnitelmilla ohjaamme kaupunkirakenteen tiivistymistä ja palveluiden sijoittumista hallitusti ja tavoitteellisesti kokonaisuus edellä. Keskusta-alueiden asemakaavamuutoksia on vireillä mm. Korsossa, Myyrmäessä, Tikkurilassa, Kivistössä ja Aviapoliksessa. Keskusta-alueiden kaavahankkeita viemme eteenpäin rinnakkain valmisteilla olevien kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien kanssa.

Teemanostot:

- Korson keskustakorttelit
- Hakunilan keskustan laajennus 2
- Koivukylän kaavarunko
- Kivistön asemakorttelit
- Värитеhtaan alueen asemakaava 1

Hakunilan keskustan laajennus 2
© L Arkkitehdit Oy

KUKOISTAVAT KAUPUNKIKESKUKSET

Koivukylän kaavarunko

Korson keskustakorttelit

Kivistön asemakorttelit

Väritehtaan alueen asemakaava 1
Arkkitehtitoimisto NOAN Oy

STRATEGIAPAINOPISTEET

HYVÄT ASUKASLÄHTÖISET PALVELUT

Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on lähipalveluiden kaupunki, jossa palveluiden verkosto tuotetaan asukkaiden, yritysten, kaupungin ja muiden toimijoiden yhteistyönä. Varsinkin julkisten palveluiden riittävyys ja laatu on tärkeä vetovoimatekijä kaupungille. Merkittäviä kaavoitusohjelman 2025-2027 koulu- ja päiväkotikaavoja ovat Myyrmäen Ojahaan yhtenäiskoulu, Väretehdas 1 -asemakaava (koulu + päiväkot), Hakunilassa Hevoshaka, jonne kaavoitetaan suomen- ja ruotsinkielinen päiväkot, lukio ja liikuntahalli sekä Jokiniemi 6 -alueen suunnitteluperiaatteet, joissa arvioidaan niin koulun, päiväkodin kuin liikuntapalveluiden sijoittumisen mahdollisuuksia alueella. Lisäksi kaavoitusohjelmassa on useita päiväkotikaavoja ympäri kaupunkia.

Kärkihanke Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo edustaa tärkeää kulttuuripalveluita lisäävää hanketta. Terveys- ja hyvinvointipalveluihin liittyen merkittävimmät kaavoitusohjelman hankkeet ovat

Tikkurilan terveys- ja perhekeskus sekä Peijaksen sairaalan laajennus.

Liikuntapalveluiden kaavoitushankkeissa korostuvat lähiliikuntapaikat. Viheralueiden palvelut suunnitellaan keskeiseksi osaksi kaupunkirakennetta. Puistoalueet ulottuvat viherverkon kautta kaikkialle kaupunkiin niin, että lähipuistoon on aina lyhyt matka. Suurimmalle osalle kaupunkilaisista viherverkosto on alle 300 metrin päässä. Kaupunkisuunnittelulla varmistamme riittävät aluevaraukset myös muiden muassa koirapuistoille sekä leikki- ja liikuntapalveluille, jotka ovat keskeinen osa asukaslähtöisen kaupungin palveluja.

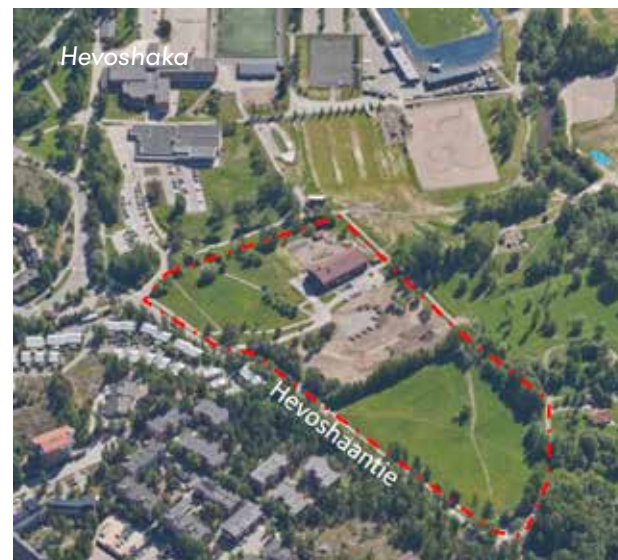
Teemanostot:

- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
- Hevoshaka; lukio, suomen- ja ruotsinkielinen päiväkot sekä liikuntahalli
- Peijaksen sairaala
- Väretehdas 1; uusi koulu ja päiväkot Kuninkaalaan
- Jokiniemi 6 suunnitteluperiaatteet; koulu- ja päiväkot sekä liikuntapalvelut
- 002617 Pitkäsentie 6-8 valmiusasema

Päiväkotikaavoja:

- Metsolanmäen päiväkodin laajennus
- Satulakujan päiväkot
- Vaaralan Talkootien päiväkot
- Leppäkorven päiväkodin laajennus
- Keimolan Ruutulippu
- Kivistön Kivenkolo

HYVÄT ASUKASLÄHTÖISET PALVELUT

STRATEGIAPAINOPISTEET

ERiarvoistumisen estäminen

Kaavoituksella on tärkeä tehtävä sosiaalisesti kestävä kaupunkirakenteen luomisessa ja myönteisen kehityksen mahdollistavien kaupunkikehityshankkeiden edistämiseksi. Sosiaalisesti kestävä kaupunkirakenteen edellytykset huomioimme niin vanhoilla kuin uusillakin kaupunkialueilla. Vanhoilla alueilla uudistamme kaupunkirakennetta etenkin täydennysrakennushankkeiden avulla. Hyvin suunnitellulla täydennysrakentamisella kehitämme alueiden asunto- ja hallintamuotojakamaa nykyistä monipuolisemmaksi ja varmistamme riittävän ja monipuolisen väestöpohjan lähipalveluiden säilymiselle ja kehittämiselle. Uudet alueet, kuten esimerkiksi Fazerila-Santamalmi sekä Hakunilan keskustan laajennusalueet, suunnitteleminen lähtökohtaisesti asumisen mahdollisuuksiltaan monimuotoisiksi.

Toimivat joukkoliikennedytykset tuovat kannustimia kaupunkirakenteen uudistamiselle. Kaavoitusohjelmassa tämä näkyy sekä nykyisten

asemanseutujen kehityksen vauhdittamisessa mm. Korsossa ja Koivukylässä, että Hakunilassa varautumisessa Vantaan ratikan rakentamiseen.

Palvelurakenteen kehittäminen tasaisesti eri suuralueilla on tärkeä osa eriarvoistumiskehityksen ehkäisemistä. Sekä julkisten että kaupallisten palveluiden saavutettavuus on tärkeä osa alueiden vetovoimaa. Eriytymiskehitystä ehkäisemme huolehtimalla lähipalveluiden riittävydestä ja laadusta sekä huomioimalla positiivisen kaupunkikehityksen edistämisen näkökulman myös laajemmalla alueella ihmisiä houkuttelevien elämys- ja kulttuuripalveluiden sijoittamisessa.

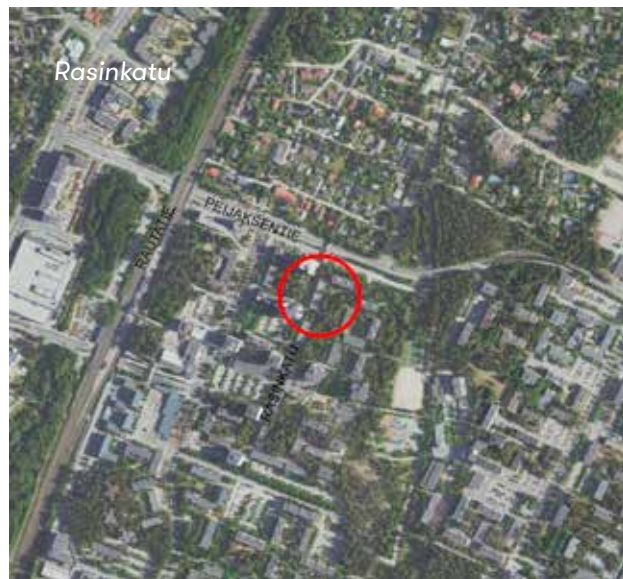
Teemanostot:

- Koivukylän kaavarunko
- Rasinkatu
- Korson keskustakorttelit
- Hakunilan keskustan laajennus 2

Hakunilan keskustan laajennus 2
© L Arkkitehdit

ERiarvoistumisen estäminen

Havukoski -yhteistyöpajan tekoälyn avulla tuotettuja ideakuvia, 2023.
Työpajan järjestäjä: Tampereen yliopisto.

STRATEGIAPAINOPISTEET

RESURSSIVIISAS JA HIILINEUTRAALI VANTAA

Vantaan kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali ja luontopositiivinen vuonna 2030. Tavoite on asemakaavoituksen pitkäjänteisyys huomioon ottaen kunnianhimoinen, mutta sitäkin tärkeämpi. Nyt tehdyt valinnat vaikuttavat siihen, millaisessa kaupungissa tukevaisuuden vantaalaiset asuvat ja toimivat.

Edistämme resurssiviisautta ja hiilineutraalisuutta asemakaavoituksessa toteuttamalla Vantaan resurssiviisauden tiekarttaa. Resurssiviisauden tiekartalla edetään kuudella kaistalla, joita ovat Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Hiilineutraali energia, Materiaalien elinkaari ja kiertotalous, Monimuotoinen luonto, Vastuullinen Vantaa sekä Hiilinelut ja kompensointi. Resurssiviisaus ja hiilineutraalisuus ovat kaupungin kaikkea toimintaa läpileikkaavia teemoja ja hyödyttävät kaupungin taloutta ja ihmisten hyvinvointia.

Asemakaavoituksen lähtökohtana hiilineutraalisuuden edistämiseksi on hiilineutraalisuusprosessi kaavoituksessa. Prosessiin liittyy tutkimista, tavoitteiden asetantaa, toteutusta ja seurantaa.

Prosessin ytimessä on kestävät suunnitteluratkaisut, joita arvioidaan ilmastaselvityksellä nimellä hiilineutraalisuusselvitys. Hiilineutraalisuuteen ohjataan esimerkiksi asemakaavamääräyksillä, maankäyttösopimusehdoilla ja tontinluovutuski-pailun ehtoilla. Toimenpiteet hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi liittyvät moneen aiheeseen kuten esimerkiksi rakentamiseen, energiaan, liikenteeseen, kiertotalouteen ja hiilineluihin. Selvityksen laatiminen ja toimenpiteiden määritteleminen kaavoissa hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi on kirjattu Vantaan kaupunkistrategiaan (tavoite nro 17). Prosessi on yhteensopiva muuttuvan lainsäädännön ja jatkuvasti kehittyvien teknologiaratkaisujen kanssa.

Vuonna 2025 jatkamme Planect-laskurin (asemakaavojen vähähiilisyyden arviointi) käyttöä. Planect on vuoden 2024 aikana pilotoidun AVA-laskurin kaupallinen versio työkalusta asemakaavavaiheen suunnitelmien vähähiilisyyden arviointiin ja edistämiseen. Lisäksi jatkamme hankeyhteistyötä alueellisen vihertehokkuuden laskurin kehittämiseksi ARVO-hankkeessa. Alueellisen

viherkertoimen laskeminen varsinkin laajemmissa aluekokonaisuuksissa, kuten kaavarungoissa, turvaa riittävän viherrakenteen säilymistä ja rakentamista tiivistyvässä kaupungissa.

Vuoden 2025 aikana arvioimme asemakaavahanketasolla rakentamisen vuoksi häviävien ja heikentyvien luontotyyppien kompensointimahdollisuuksia. Teemme arviota ensin karkealla tasolla siitä, kuinka moni hanke mahdollisesti vaatisi kompensatiota. Arvioinnin edistäminen edellyttää koko kaupungin kattavan luontotyyppiselvityksen edistymistä.

Yksittäisiä hiilineutraalisuustavoitteiden kannalta tärkeitä kaavahankkeita ovat energiatuotantoon tai varastointiin liittyvät hankkeet kuten Vantaan Energian hiilidioksidin talteenotto- ja varastointilaitos (CCS) Vaaralassa, Neutralpath-hanke Aviapoliksessa, kiertotaloutta edistävän Sortti-aseman kaavamuutos Varistossa sekä useat hiilineutraalisuuteen pyrkivät kaavoituskohteet eri puolilla kaupunkia. Lisäksi edistämme puurakentamista useassa kohteessa.

RESURSSIVIISAS JA HIILINEUTRAALI VANTAA

Teemanostot:

- 002564 Asuinkortteli Aviakujan pohjoispuolella:
Hanke on pilotti uudenlaisen energiajärjestelmän edistämiseksi, jossa hyödynnetään hybridiratkaisua. Vähintään puolet alueen lämmitysenergiasta toteutetaan paikallisesti uusiutuvalla energialla ja loput myös päästöttömästi mm. kaukolämpöverkon avulla. Hankkeessa on noudatettu hiilineutraalisuusprosessia ja tehty hiilineutraalisuus selvitys, jonka myötä kaavassa huomioidaan energian lisäksi myös muita osa-alueita päästöjen vähentämiseksi kuten rakentaminen, liikenne, hiilinielut ja -varastot ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen.
- Siltaniitynkuja 1 b:
Kaavahankkeessa kompensoidaan rakennettavan alueen luontoarvot.
- Päiväkummun pientalotontit ja virkistysalue:
Kaavahankkeessa kompensoidaan rakennettavan alueen luontoarvot

STRATEGIAPAINOPISTEET

KAUPUNGIN KÄRKIHANKKEET

Valtuustostrategian mukaiset kaupunkitasoiset kärkihankkeet ovat Vantaan ratikka, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Tikkurilan osaamiskampus ja Kuusijärven kehittäminen. Vuoden 2025 kaavoitusohjelmassa näkyvät useat Ratikkakaupungin kehittämiseen liittyvät asemakaavan muutokset ratikan varrella kestävän kasvun vyöhykkeellä sekä Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon kaavatyö. Tikkurilan osaamiskampus ja Kuusijärven kehittäminen etenevät kaavoituksen jälkeisissä rakentamisen, suunnittelun ja toteutuksen vaiheissaan.

Ratikan kaavoituksen painopiste on kääntynyt ratikkakaupungin kaavoittamisen puolelle, kun ratikan rakentamisen mahdollistavat katualueiden muutoksia koskevat ratikkakaavat on saatu valmiiksi. Ratikkakaupunkia kaavoitamme täydentämällä ratikan kaavarungon alueelle kasvavan ja tiivistyvän kaupungin toimintoja palveluista asumiseen ja työpaikkoihin. Tavoitteena on viihtyisä ja laadukas kaupunkiympäristö, joka tarjoaa niin uusille kuin nykyisille käyttäjilleen

monipuolisia vaihtoehtoja sujuvan arjen tarpeisiin. Erityisesti kiinnitämme huomiota palveluiden tuottamisen oikea-aikaisuuteen ennakkoimalla päiväkotien ja muiden tarpeellisten lähipalveluiden tarpeen hyvissä ajoin. Kaavoitusohjelmassa 2025-2027 ratikan kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittuu 54 kaavahanketta ja sinne rakentuu lähes 1 000 000 k-m² uutta asuin-, palvelu- ja työpaikkarakentamista.

Teemanostot:

Ratikkakaupunki:

- Annefredin ratikkapysäkin ympäristöä kehitetään monipuolisena kaupunkirakenteena asumisen, työpaikkojen, kivijalkatilojen ja lähi-kaupan sijoittumiselle. (002586 Rälssitie 6, 002514 Annefred pohjoinen = Rälssitie 7)
- Hakunilan keskustaan kaupungin omistuksessa olevalle reilun neljän hehtaarin kokoiselle alueelle ja sen ympäristöön suunnitellaan

monipuolista asumista, kivijalkatilaa ja palveluita. (001873 Hakunilan keskustan laajennus 2 -kaavaluonnos → asemakaavat: 002556 Harmopuisto ja 002544 Langinniitty)

- Fazerila-Santamalmien alueelle Vaaralassa kaavoitetaan ratikkakaupunkiin liittyvä, monipuolinen asuin- ja työpaikka-alue, johon tulee mm. päiväkoti ja päivittäistavara kauppa. Alueelle järjestetään suunnittelukilpailu yhteistyössä Ab Karl Fazer Oy:n kanssa. Kilpailun jälkeen valmistellaan asemakaavat. (931700 Fazerila-Santamalmi)

Kaupunkikulttuuritalo

- Hankkeessa tavoitellaan korkeatasoista, interaktiivista ja merkittävää kulttuurikeskittymä- taidemuseon ja kirjaston siivittämistä, mitä tukevat tanssiopisto sekä muut opisto- ja asukastilat.

KAUPUNGIN KÄRKIHANKKEET

STRATEGIAPAINOPISTEET

PIENTALOJEN SUURKAUPUNKI

Kaavoitusohjelmakaudella 2025-2027 suunnitteleamme uutta pientalojen suurkaupunkia eri puolille kaupunkia. Parhaimmillaan pientalojen suurkaupunki monimuotoistaa kaupunkikuvaamme ja monipuolistaa asumisen vaihtoehtoja koko kaupungissa.

Pientaloilla voimme myös monipuolistaa asutokantaa korkean tehokkuuden keskusta-alueilla ja toisaalta täydentää vanhoja lähiöitä. Täydennämme myös vanhoja, välijä pientaloalueita ja mahdollistamme monimuotoisempaa pientalo-asumista erillispienalojen sekaan.

Pientaloalueiden kaavoituksessa huomioimme alueiden keskenään erilaiset luonteet. Osalla alueista on luontevampaa rakentaa tehokkaammin ja toisilla taas väljemmin niiden liikenteellinen sijainti ja muut tekijät kuten alueen kaupunkikuva huomioiden. Pientalojen kaavoitus on osa monivuotista pientalo-ohjelmaa. Pientalo-ohjelmassa kiinnitämme huomiota muun muassa tiivistyvien

alueiden tasapainoiseen kehitykseen ja vehreyden turvaamiseen. Pientaloiksi katsomme omakoti-, pari- ja rivitalot.

Pientalorakentamisen mahdollisuuksia tarkastelemme kaavarunko- ja suunnitteluperiaatetasoilla esimerkiksi Kivistön alueella Rauhalanlaaksossa sekä Hiekkaharjun aseman läheisyydessä Jokiniemi 6 -alueella. Katrinebergin alueen suunnittelu etenee vuonna 2025 asemakaavavaiheeseen loppuvuodesta 2024 ratkenneen ideakilpailun siivittämänä.

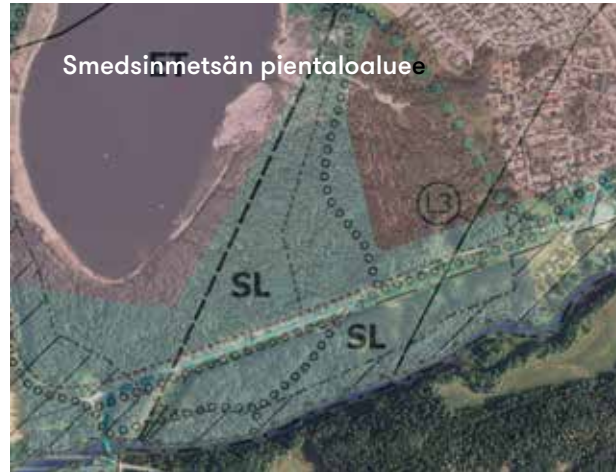
Pientalojen suurkaupungin haasteena on kokonaistaloudellisuus. Pientaloalueiden kaavataloudellinen kannattavuus on lähtökohtaisesti usein heikompi kuin kerrostaloalueilla. Pientaloalueet eroavat kuitenkin keskenään rakennettavuudeltaan ja sijainniltaan suhteessa olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Vuonna 2024 selvitettiin kaupungin sisäisenä työnä yleiskaavan mahdollistamien laajojen pientaloaluevarausten ominaispiirteitä ja toteuttamisen edellytyksiä. Tarkastelun

johtopäätöksinä kaavoitusohjelmassa 2025-2027 on useita erilaisia pientalokaavoja mahdollistamassa vaihtoehtoisten asumisunelmien toteuttamista. Vuonna 2025 on tarkoitus toteuttaa myös pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteinen konsulttiselvitys pientaloalueiden taloudellisten vaikutusten arviointiin liittyen.

PIENTALOJEN SUURKAUPUNKI

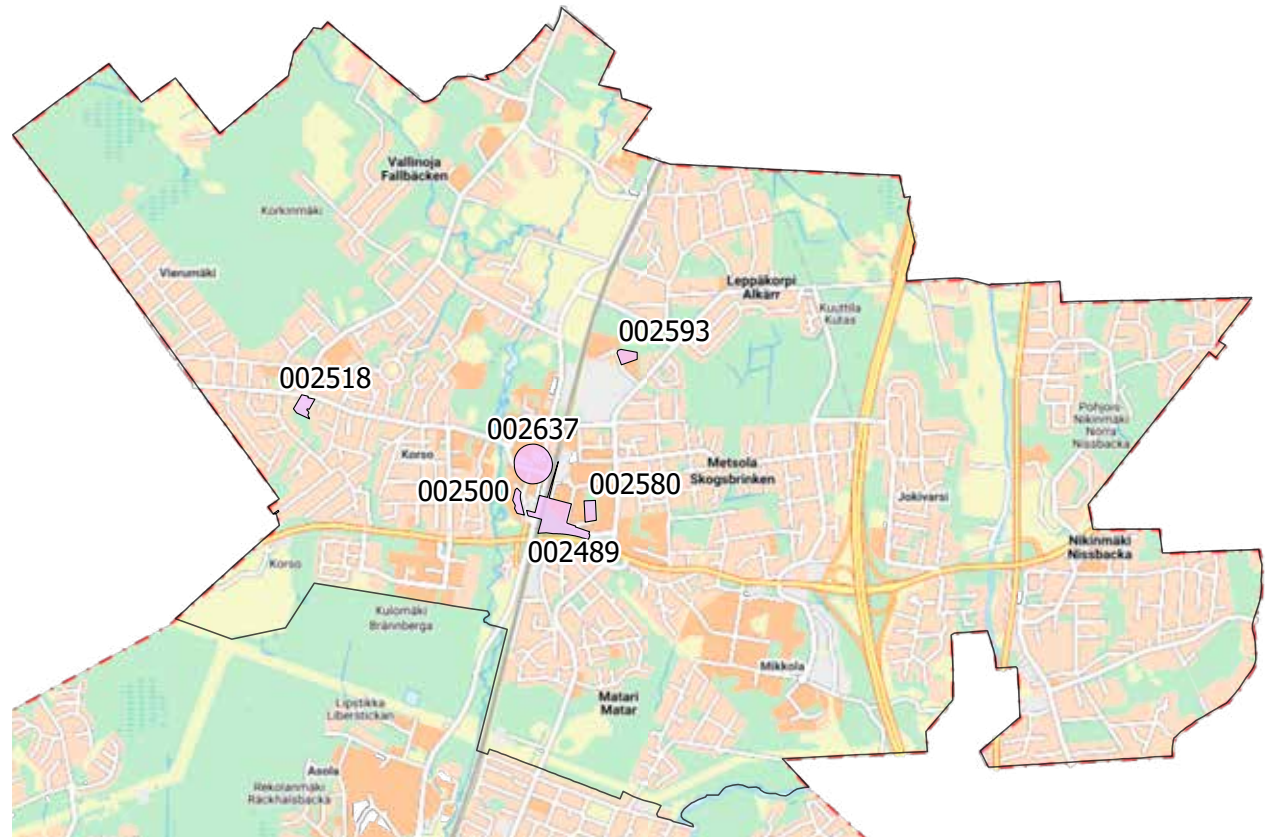
Teemanostot:

- **Katrineberg**
Asemakaavalla mahdollistetaan uutta asumista ja lähipalveluja Katrinebergin alueelle. Asemakaavoitus aloitetaan kehityskuvan ja ideakilpailun tulosten pohjalta.
- **Rauhalanlaakson kaavarunko**
Rauhalanlaaksoa on tarkoitus kehittää kylä-mäisenä pientalopainotteisena monimuotoisen asumisen alueena, joka tukeutuu Kivistön asemaan. Kaavarungossa tutkitaan alueelle soveltuva asumisen määrä, liikenteelliset ratkaisut, palveluiden työpaikkojen mahdollisuuksia ja viherysteyksien saavutettavuutta.
- **Rekolan keskusta**
Rekolan kaavamuuos mahdollistaa pientalovaltaisen asumisen ja palvelut keskeisellä paikalla Rekolassa. Samalla varmistetaan toimiva kävely-yhteys asemalle. Kaavatyötä jatketaan Yleiskaava 2020 pohjalta.
- **Piippilakki**
Monipuolista asumista Koivukylänväylän pohjoispuolelle maiseman luonne huomioiden Havukosken kaupunginosassa.
- **Smedsinmetsän pientaloalue**
Ylästön lounaisosan luonnonsuojelualueet ja virkistysalueen ulkoilureitit osoitetaan asemakaavalla sekä tutkitaan monimuotoisen pientaloalueen sijoittumista yleiskaavan täydennysrakentamisalueelle. Erytisteemana on puurakentaminen. Pientalorakentamista noin 15 000 kem2. Kaavatyön lähtökohtia ja vaihtoehtoja selvitetään.

KORSO

Korson kaavarunko on hyväksytty syyskuussa 2024, ja alueen kaavoitus on tarkoitus aloittaa radan länsipuolelta, Korson keskustakortteleista. Kaupunki on parin viime vuoden aikana hankkinut radan länsipuolelta useita kiinteistöjä, minkä ansiosta aluetta päästään lähivuosina lopulta kehittämään. Korson keskustan julkisen ulkotilan yleissuunnittelu on alkamassa. Keskustakortteleiden kaavoitusta lähdetään todennäköisesti edistämään jonkinlaisen suunnittelukilpailun muodossa. Kun keskustakorttelit ovat alkaneet toteutua, voidaan siirtyä Korson keskustan itäpuolen kaavoittamiseen. Korson alueella on kaavoitusohjelmassa myös kahden päiväkodin laajennushankkeet.

KORSON 2025 KÄYNNISTYVÄT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo-kuukausi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Arvioitu asumisen kerrosala	Arvioitu työpaikka kerrosala	Arvioitu muu kerrosala	Kuvaus
002593 Leppäkorven päiväkodin laajennus	Asemakaavan muutos	02/2025	2026			2000	Päiväkodin rakennusoikeutta nostetaan ja tontin koko ja järjestelyt tarkastellaan.
002637 Korson keskustakorttelit	Asemakaavan muutos	02/2025	2027	15000		3000	Korson keskustan uudistaminen. Rajausta tarkentuu ennen kaavatyön aloitusta.

KORSON 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

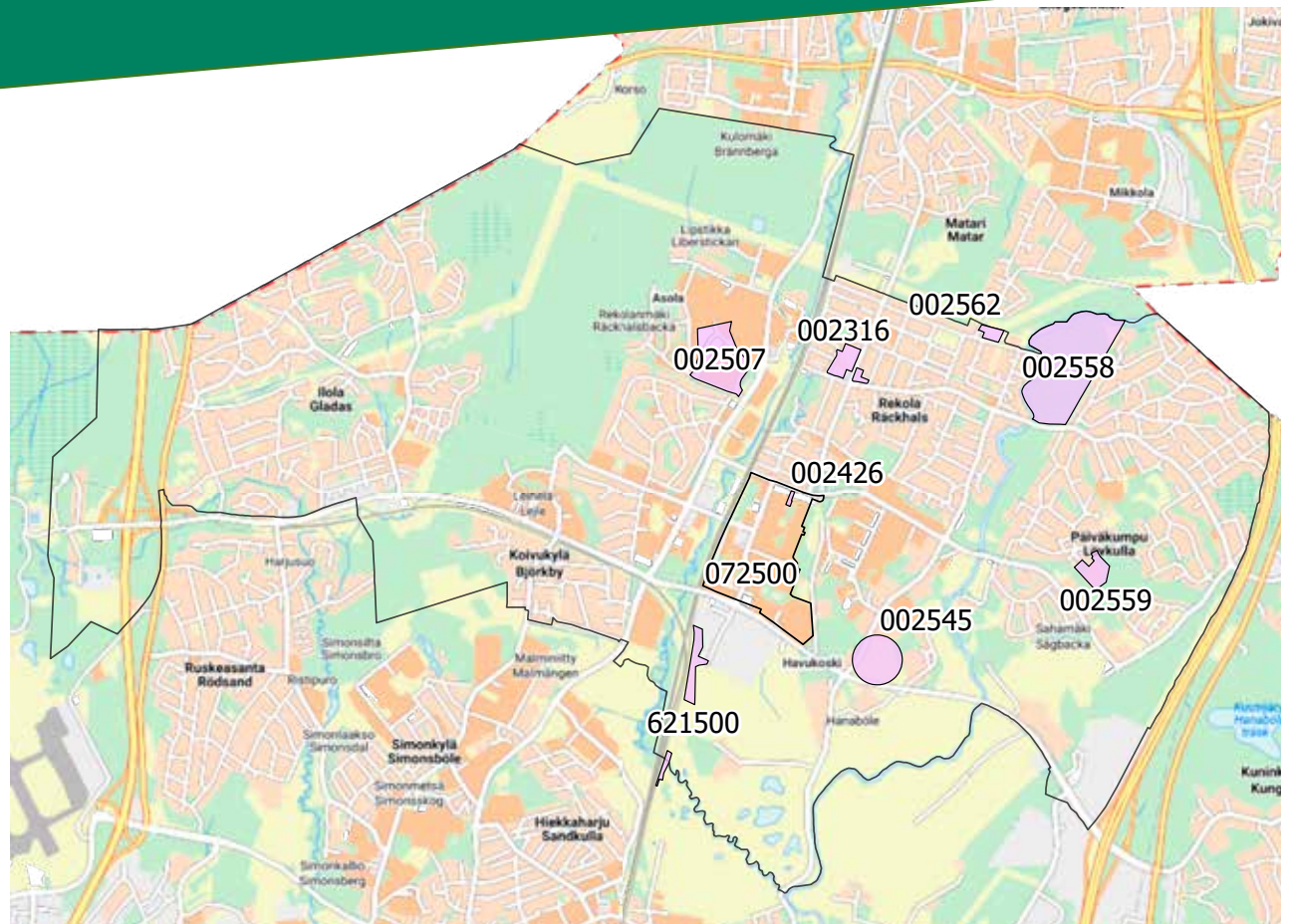
Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo-vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
002500 Maakotkantie 6	Asemakaavan muutos	2022	2025	Asuntoja ja kivijalkakerroksen liiketiloja purettavan liikekeskuksen paikalle. Katutason elävyyteen kiinnitetään erityistä huomiota. Asuntorakentaminen on esitetty 5–8 kerroksiseksi. Pysäköintipaikat sijoittuvat omalle tontille.
002580 Metsolanmäen päiväkodin laajennus	Asemakaavan muutos	2024	2025	Osoitteessa Soopelipolku 4 Metsolanmäen päiväkoti laajenee. Nykyinen 4-ryhmäinen päiväkoti kasvaa 10-ryhmäiseksi ja vastaa Korson suuralueen tarpeisiin varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvaessa.
002518 Korsontie 60	Asemakaavan muutos	2023	2026	Osoitteessa Korsontie 60 kaavoitetaan liikerakennusten kortteli, joka mahdollistaa nykyisen kukkakaupan lisäksi päivittäistavarakaupan. Viheralueen rajausta tarkastellaan. Salkolantien päädyssä puistoaluetta muutetaan katualueeksi. Näin järjestetään ajoyhteys tontille.
002489 Korson keskustan itäpuoli	Asemakaavan muutos	2021	2027	Kaavatyön tavoitteena on kehittää radan itäpuoli keskustamaiseksi asumisen, kaupan ja työpaikkojen alueeksi. Korson asemalle on noin 200 metriä.

KOIVUKYLÄ

Koivukylässä on vireillä laaja kaavarunkotyö, joka on vuonna 2025 etenemässä kaavarunkoluonnokseksi. Yleiskaavassa kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi määritellyn Havukosken pohjoisosan täydennysrakentamisen luonnetta selvitetään lisäksi käynnistämällä asemakaavamuutos Rasinkadulla.

Rekolan keskustan asemakaavoittamista jatketaan pientaloalueen henkeen sopivalla uudella ytimellä. Pientalojen suurkaupungin asemakaavahankkeita edistetään mm. Päiväkummussa, Rekolassa ja Havukoskella. Hosantien tuntumassa laajennetaan raidealuetta raidesepelin kuormauspaikan siirtoa varten, ja Peijaksen sairaalan kaavatyö etenee.

KOIVUKYLÄN 2025 KÄYNNISTYVÄT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo kuukausi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Arvioitu asumisen kerrosala	Arvioitu työpaikka-kerrosala	Arvioitu muu kerrosala	Kuvaus
002545 Piippilakki	Asemakaavan muutos	05/2025	2026	10000			Monipuolista asumista Koivukylänväylän pohjoispuolelle maiseman luonne huomioiden.
002426 Rasinkatu	Asemakaavan muutos	09/2025	2026				Havukosken asuinaluetta täydennysrakennetaan alueen arvot huomioiden.

KOIVUKYLÄN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

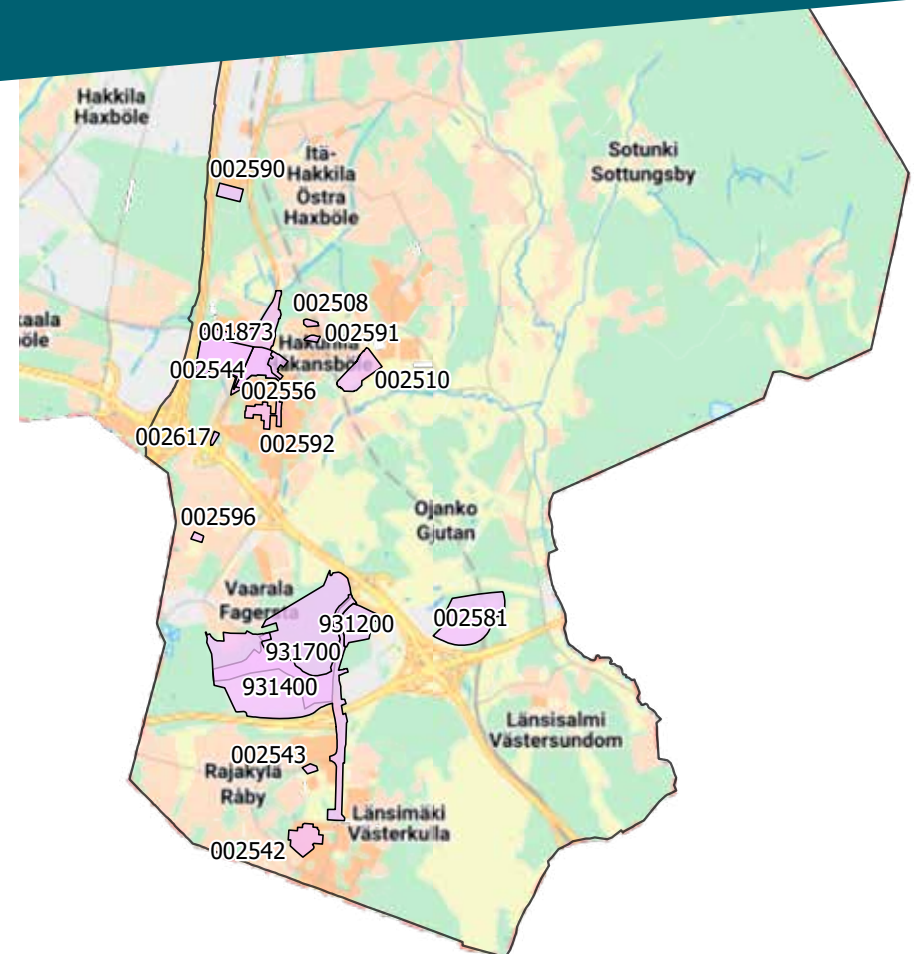
Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
072500 Koivukylän kaavarunko	Kaavarunko	2020	2025	Kaavarunko ohjaa Koivukylän keskustan kehittämistä ja täydennysrakentamista. Se on yleispiirteinen suunnitelma, joka tukee asemakaavoitusta.
002558 Päiväkummun pientalotontit ja virkistysalue	Asemakaavan muutos	2023	2025	Alue rajautuu pohjoisessa ja lännessä Keravanjokeen, idässä Päiväkummun pientaloalueeseen ja etelässä Laurintiehen. Alueen pinta-ala on noin 22 ha, josta yleiskaavassa on osoitettu pientalovaltaiseksi asuinalueeksi noin 5 ha ja muilta osin lähivirkistysalueeksi. Asuinalueen laajennuksen koko ja tarkka rajausta määritellään suunnittelun edetessä.
002316 Rekolan keskusta	Asemakaavan muutos	2023	2025	Rekolan kaavamuuotos mahdollistaa pientalovaltaisen asumisen ja palvelut keskustassa. Samalla varmistetaan toimiva kävely-yhteys asemalle. Kaavatyötä jatketaan Yleiskaava 2020 pohjalta.
002507 Peijaksen sairaalan laajennus	Asemakaavan muutos	2022	2026	Tavoitteena on uudistaa Peijaksen sairaalakokonaisuutta Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tulevaisuuden tarpeisiin. Sairaala-alueelle suunnitellaan uusia rakennuksia, jotta erityisesti sairaalan vuodeosastotoiminnalle saadaan nykyaikaiset toimivat tilat.
621500 Hosantie	Asemakaavan muutos	2024	2026	Santaratana tunnettu pistoraide Hakkilasta Jokiniemen kautta Tikkurilaan siirtyy pohjoisemmaksi pääradan viereen. Pääkaupunkiseudun raideverkon kunnossapito tarvitsee raidesepelin kuormauspaikan myös jatkossa. Kuormauspaikka kaavoitetaan radan itäpuolelle Hosantien läheisyyteen.
002562 Joukontie 42	Asemakaavan muutos	2024	2026	Joukontie 42:n kaavamuuotosalueen käyttötarkoitus halutaan muuttaa teollisuusalueesta pientaloasumiseen. Kaavatyön yhteydessä tutkitaan Pihkalan talon suojelua.
002559 Päiväkumpu Kimmon- ja Mairenkujat	Asemakaavan muutos	2026	2027	Pientaloja olevan omakotitaloalueen jatkoksi yleiskaavan osoittamassa sijainnissa. Kaupungin ja yksityistä maata.

HAKUNILA

Ratikan asemakaavat alkavat hiljalleen olla valmiina. Hakunilan keskustan laajennus 2 -kaavaluonnos etenee, ja sen valmistuttua aloitetaan sen pohjalta alueen asemakaavoitus. Alueen asemakaavoista kaksi, Harmopuisto ja Langinniitty, on nyt otettu mukaan kaavoitusohjelmaan, ja niiden kaavoituksen on tarkoitus alkaa 2026.

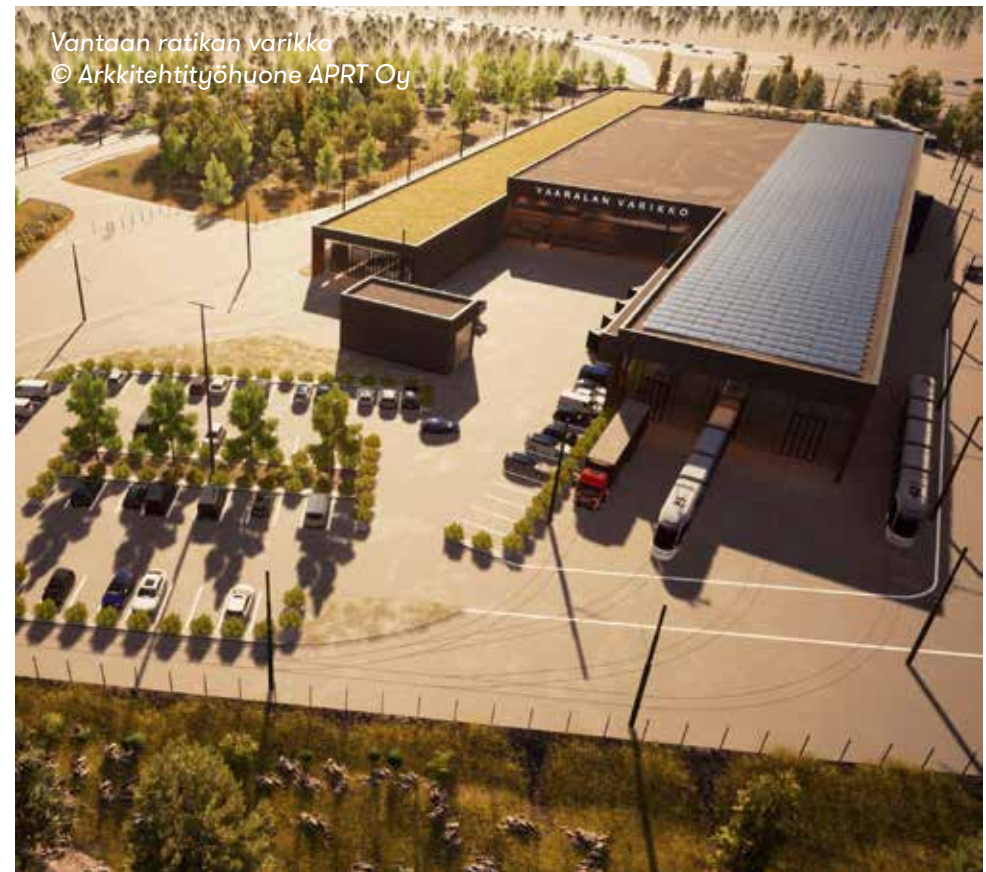
Hakunilassa täydennetään olevaa kaupunkirakennetta asumisen kaavoilla. Esimerkiksi uutena kaavoitusohjelmaan on otettu Hiirakkotien kaava. Vaaralassa Fazerila-Santamalmin alueelle kaavoitetaan ratikkakaupunkiin liittyvä uusi asuin- ja työpaikka-alue, jonne tulisi mm. päiväkotia ja päivittäistavarakauppaa.

Lisäksi kaavoitetaan palveluhankkeita, kuten päiväkoteja. Esimerkiksi Hevoshaassa mahdollistetaan kaavamuutoksen avulla suomen- ja ruotsinkielinen päiväkotia, lukio ja liikuntahalli. Lisäksi tehdään kaavamuutokset Satulakujan ja Vaaralan Talkootien päiväkoteja varten. Pitkäsentie 6-8:ssä muutetaan asemakaavaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen valmiusaseman tarpeisiin, Siltaniitynkuja 1b:ssä Maahanmuuttoviraston tarpeisiin ja Vaaralassa Vantaan Energian tarpeisiin.

HAKUNILAN 2025 KÄYNNISTYVÄT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo-kuukausi	Arvioitu hyväksymis-vuosi	Arvioitu asumisen kerrosala	Arvioitu työpaikka-kerrosala	Arvioitu muu kerrosala	Kuvaus
002510 Hevoshaka	Asemakaavan muutos	01/2025	2028			7500	Lukio, suomen-ja ruotsinkielinen päiväkoti ja liikuntahalli. Lisäksi oleva päiväkoti.
002617 Pitkäsentie 6-8 valmiusasema	Asemakaavan muutos	03/2025	2026	0	0	1200	Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintavalmiutta Hakunilassa parannetaan rakentamalla alueelle uusi valmiusasema.
002592 Hiirakkotie	Asemakaavan muutos	04/2025	2026	17000	500		Hakunilan keskustaa tiivistävää täydennysrakentamista. Hakunilantien varten liiketilaa, rakenteellinen pysäköinti.

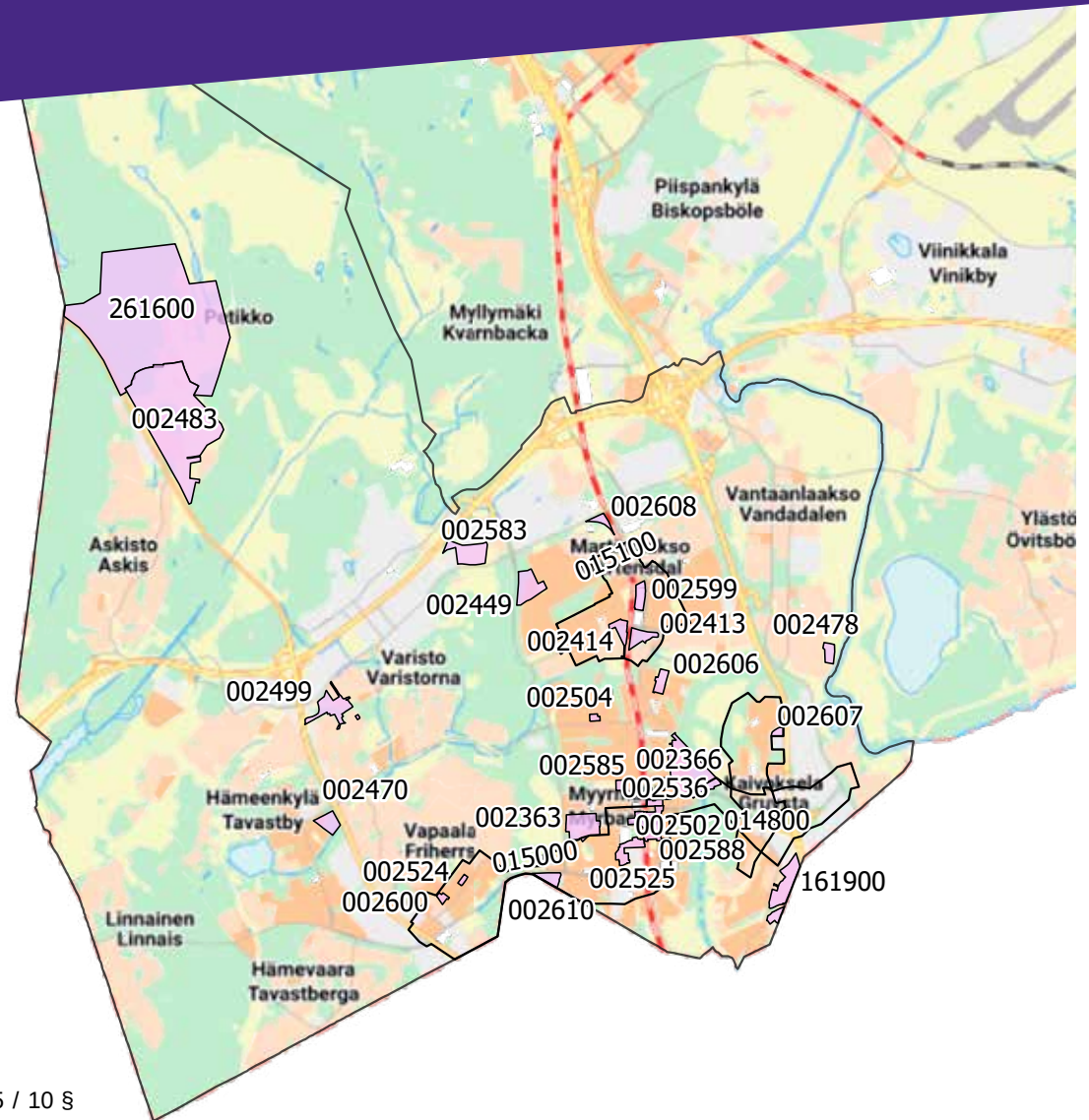
HAKUNILAN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
931200 Vantaan ratikka: Varikko	Asemakaava	2021	2025	Vantaan ratikan varikon mahdollistaminen Kehä III ja Länsimäentien liittymän eteläpuolelle. Kaavatyön yhtenä merkittävänä tavoitteena on ohjata tulevaa varikkoa mahdollisimman hiilineutraaliksi.
931400 Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki	Asemakaava	2022	2025	Kaavalla osoitetaan riittävä tila ratikalle Länsimäentiellä, Fazerintiellä ja Kuussillan alueella sekä Rajakylän raitiotiepysäkille, joka sijoittuu Porvoonväylän eteläpuolelle, ja Fazerilan raitiotiepysäkille. Lisäksi varaudutaan bussiliikenteen vaihtopysäkkien tarpeisiin Porvoonväylällä. Uutta rakentamista ei osoiteta.
002591 Satulakujan päiväkot	Asemakaavan muutos	2024	2025	Hakunilan keskustaan osoitteeseen Satulakuja 3 kaavoitetaan päiväkotirakennus piha-alueineen. Alue on nykyisellään osa Ratsumiehenpuiston viheraluetta ja siinä sijaitsee lasten leikkipuisto.
002581 ja 920500ma Pitkäsuontie 10 (VECCS)	Asemakaavan muutos	2024	2025	Vantaan Energia suunnittelee sekajätteen energiahyödyntämisen hiilidioksidien talteenottoa Jätevoimalan alueella osoitteessa Pitkäsuontie 10. Asemakaavoitettu rakennusoikeuden määrä ei riitä, joten tarvitaan uutta rakennusoikeutta.
002590 Siltaniitynkuja 1b	Asemakaavan muutos	2024	2025	Siltaniitynkuja 1b:ssä kaavoitetaan maahanmuuttovirasto Migrille säilöönottoyksikkö Näkövammaisten liitto Opaskoirakoulun ja saksalaisen sotilashautausmaan väliselle alueelle Itä-Hakkilassa. Yksikköön tulee 60–90 asiakaspaikkaa sekä 40–60 työpaikkaa.
002596 Vaaralan Talkootien päiväkot	Asemakaavan muutos	2024	2025	Osoitteeseen Vaaralan Talkootie 14 kaavoitetaan päiväkotin noin 8-10 -ryhmälle. Alue on osa nykyistä Talkookentän urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta. Hiekkakenttä jää kaavamuuosalueen ulkopuolelle.
001873 Hakunilan keskustan laajennus 2	Asemakaavan muutos	2020	2026	Kaupungin omistuksessa olevalle reilun neljän hehtaarin kokoiselle varikkokäytöstä poistuneelle Vantaan itäiselle bussivarikolle ja sen ympäristöön suunnitellaan monipuolista asumista, kivijalkatila ja palveluita. Alue osa kehittyvää ratikkareitin varren Hakunilaa.
002508 Vaunukuja 2	Asemakaavan muutos	2021	2026	Kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa kaava-alueelle täydennysrakentaminen. Alustavan suunnitelman mukaan alueelle sijoitettaisiin kaksi uutta 5-7 kerrosta korkeaa kerrostaloa.
002543 Maratontie 4-6	Asemakaavan muutos	2026	2027	Asumiselle osoitetun tontin tehostus. Kaupungin maata.
002556 Harmopuisto	Asemakaavan muutos	2026	2027	Asumista, viheraluetta ja liiketilaa. Keskitetty pysäköinti. Kaavaluonnosta 001873 jatketaan ehdotuksiksi osissa, toinen osa.
002542 VAV Maalinauhantie	Asemakaavan muutos	2026	2027	Kerrostaloalueen täydentämistä ja tehostamista.
002544 Langinniitty	Asemakaavan muutos	2026	2027	Monipuolista asumista noin 35 000 k-m2, viher- ja sinialueita, päiväkotin ja kivijalkaliiketilaa. Keskitetty pysäköinti pysäköintilaitoksessa. Kaavaluonnosta 001873 jatketaan ehdotuksiksi osissa, ensimmäinen osa.
931700 Fazerila-Santamalmi	Asemakaava	2024	2029	Vaaralassa Fazerila-Santamalmi alueelle kaavoitetaan ratikkakaupunkiin liittyvä uusi asuinalue, johon tulisi mm. päiväkotin ja päivittäistavarakauppa. Alueelle järjestetään suunnittelukilpailu yhteistyössä Ab Karl Fazer Oy:n kanssa. Kilpailun jälkeen valmistellaan asemakaavat.

LÄNSI-VANTAA

Länsi-Vantaalla suunnitellaan kaupunkikeskustojen täydentämistä Myyrmäen ja Martinlaakson asemanseuduilla. Tavoitteena on rakentaa viihtyisiä ja vehreitä kaupunkikeskustoja. Myyrmäessä kärkihankkeena on Kaupunkikulttuuritalo, jota suunnitellaan Myyrmäen maamerkinä ja asukkaiden olohuoneena. Kaupunkikeskustan alueella on myös useita asuin-kerrostalo hankkeita, joissa tavoitteena on avata kivijalkaliiketilöitä katutilaan sekä kehittää katuvihreää. Myyrmäen innovaatiokaava puolestaan selvittää kuinka alueella voidaan lisätä työpaikkoja. Ojahaan koulun on tarkoitus valmistua 2028. Martinlaakson asemanseudulle valmistellaan kaavarunkoa, jossa keskeisenä tavoitteena on kestävä kaupunkikehitys. Alueelle suunnitellaan lisää asumista, liiketiloja ja palveluita kävely etäisyydellä asemasta. Alueella on vireillä useita liikeliallisia asuin-kerrostalo hankkeita sekä uusi päiväkot.

Täydennysrakentamista ja asumista suunnitellaan myös uusien bussirunkolinjojen yhteyteen Pähkinärinteeseen ja Varistoon. Pientalovarantoa kasvatetaan ja niitä on tulossa mm. Petikon ja Koivurinteen alueille.

LÄNSI-VANTAAN 2025 KÄYNNISTYVÄT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo kuukausi	Arvioitu hyväksymis-vuosi	Arvioitu asumisen kerrosala	Arvioitu työpaikka-kerrosala	Arvioitu muu kerrosala	Kuvaus
002606 Louhelan päiväkoti	Asemakaavan muutos	02/2025	2025			1550	Louhelan päiväkotitontin laajennus Eräkujalla ja pohjoisosa puistoksi. Kaavoitus alkaa. (002606)
002607 Kaivosrinteenkuja 1	Asemakaavan muutos	03/2025	2025			1500	Kaivosrinteenkuja 1, huoltorakennus. Kaavoitus alkaa.
002608 Martinkyläntie 16	Asemakaavan muutos	03/2025	2025		5000		Martinlaaksossa Martinkyläntie 16 kohdalle uusi yritystontti. Kaavoitus alkaa. (002608)
002610 Ajopuunpuisto	Asemakaavan muutos	03/2025	2026		10000		Myyrmäki, Ajopuunpuistoon oppilaitos.
002470 Autioniitty	Asemakaavan muutos	03/2025	2026	10000	200		Pähkinärinne, Autioniityn päiväkodin ympäristön muutos kerrostaloasumiseen. Kaavoitus alkaa.
002588 Myyrmäen asemakorttelit 2 (MYDT 2)	Asemakaavan muutos	11/2025	2027	55000	12000		Myyrmäen asemakortteliden suunnittelua on tarkoitus jatkaa uusien tavoitteiden pohjalta.

LÄNSI-VANTAAN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
015000 Myyrmäen innovaatiokaava (MYBA) kehityskuva	Kehityskuva	2020	2025	Työpaikkaselvitys Rajatorpantietä Jönsaksentielle ja Vaskivuorentielle. Nähtäville keväällä.
002414 Martinlaaksontie 26, päiväkot	Asemakaavan muutos	2021	2025	Martinlaaksontie 26, rautatien länsipuolelle uusi päiväkot. Nähtäville.
002478 Lounaniityn päiväkot	Asemakaavan muutos	2021	2025	Nykyinen Vantaanlaakson päiväkot on liian pieni ja sijaitsee meluisalla paikalla. Tämä korvataan uudella päiväkodilla, joka sijoittuisi Lounaniitylle. Nähtäville.
002499 Ulkoniitty	Asemakaavan muutos	2022	2025	Ulkoniitylle kaavoitetaan pientalotontteja kaupunkirakennetta ja nykyisiä tontteja täydentäen. Niittäjäntietä jatketaan länteen. Nähtäville.
002536 Ojahaantie 8	Asemakaavan muutos	2023	2025	Myyrmäki, Ojahaantie 8. Myymäläsiiven paikalle uusi kerrostalo. Nähtäville.
002483 Etelä-Koivurinne	Asemakaavan muutos	2023	2025	Askiston eritasoliittymästä kiertoliittymä ja Hieskoivuntietä luovutaan. Kokoojakaduksi nykyinen Koivurinne. Päiväkotitontti on tarkoitus suurentaa ja siirtää maastossa ylemmäksi. Puunhakkaajanmäelle tutkitaan asumista. Nähtäville.
002502 Ojahaanrinne 4	Asemakaavan muutos	2023	2025	Ojahaanrinne 4:n tontille 4–16-kerroksisia kerrostaloja, pysäköintitalo ja sisäpiha. Korkein torni sijoittuu Jönsaksentien päähän. Rakennusten korkeudet ja massat polveilevat. Nykyinen toimistorakennus puretaan. Nähtäville.
002525 Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo	Asemakaavan muutos	2023	2025	Myyrmäen keskustaan Paalutorille kaavoitetaan Myyrmäkitalon paikalle uusi isompi kaupunkikulttuuritalo, johon tulisi taidemuseo, kirjasto ja asukastiloja. Montun (Iskostie 5) paikalle suunnitellaan opistotaloa. Nähtäville.
161900 Palotie	Asemakaava	2023	2025	Kaivokselassa Palotien, Laitilankujan ja Yhtiönkujan alue asemakaavoitetaan täydentäen nykyiseen käyttöön asuin- ja yritysalueeksi. Kaarelan vpk:n talo ja Palotie 9:n asuintalo suojellaan.
002600 Nuijakuja 6 - 8	Asemakaavan muutos	2024	2025	Rajatorpassa Nuijakuja 6:n tontille uusi kolme-neljäkerroksinen asuintalo. Tontilla on vuonna 1970 valmistunut viisikerroksinen talo. Uudisrakennus sijoittuisi asemakaavassa pysäköintiin varatulle alueelle, jota ei ole rakennettu.
015100 Martinlaakson kestävä keskusta kehityskuva	Kehityskuva	2024	2025	Martinlaakson keskustaan laaditaan Mainio Martsari -nimistä kehityskuvaa, joka ohjaa alueen kaupunkikehitystä vuosina 2030–2050. Työ kattaa Martinlaakson juna-aseman seudun noin 500 metrin säteellä. Kehityskuvassa huomioidaan sekä ekologinen, taloudellinen että sosiaalinen kestävyys.
002583 Variston Sortti	Asemakaavan muutos	2024	2025	Pääkaupunkiseudun kasvavan väestön jätehuollon tarpeisiin osoitteeseen Martinkyläntie 35-37 kaavoitetaan Sortti-asema. Kaavan laadinnan pohjaksi tehdään yleissuunnitelma, määritellään toiminnot sekä tarpeet, laaditaan alustava toimintatapa sekä esitellään liikennejärjestelyt.

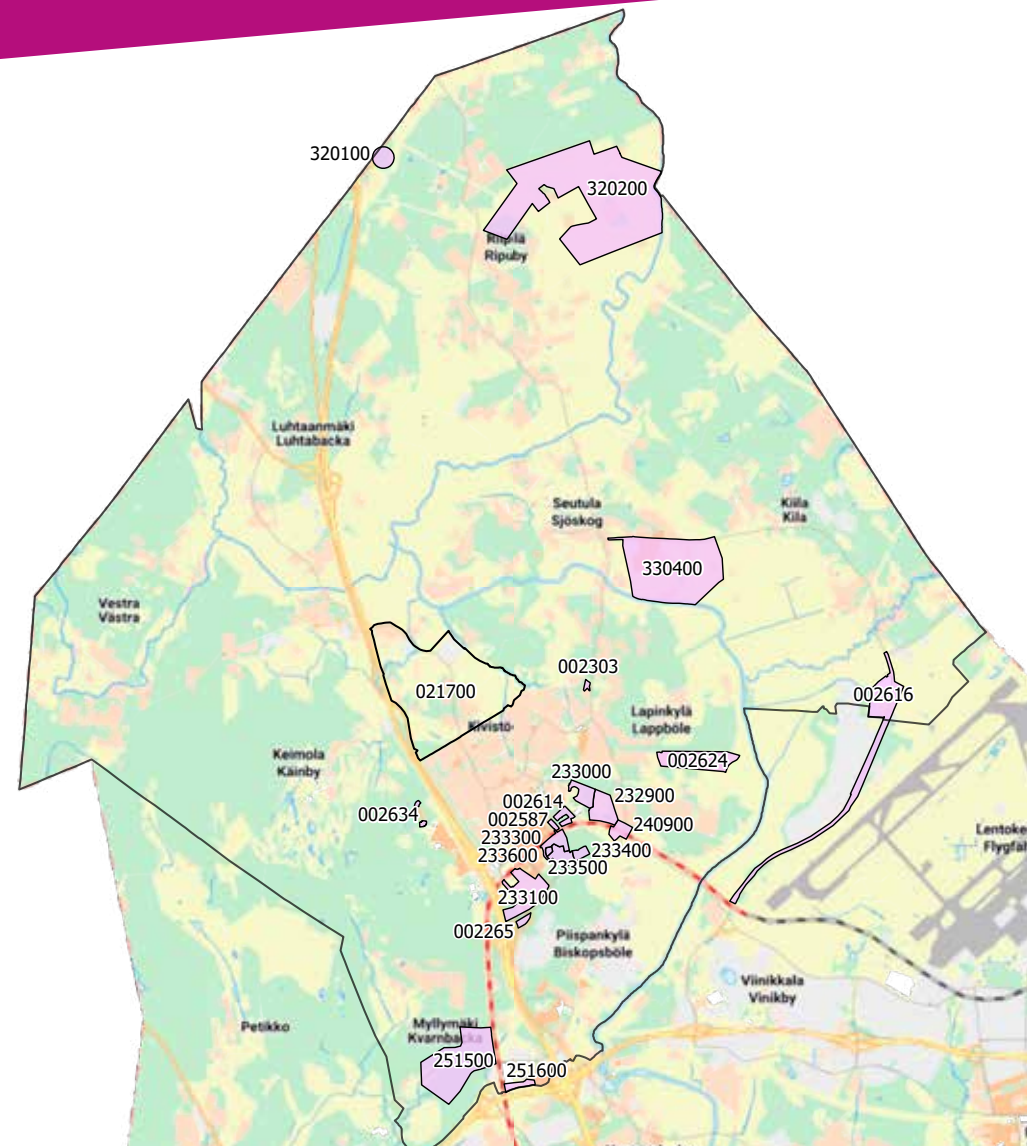
LÄNSI-VANTAAN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
002366 Ojahaka	Asemakaavan muutos	2024	2025	Varian ammattioppilaitos puretaan ja tilalle kaavoitetaan noin 900 oppilaan yhtenäiskoulun ja iso liikuntahalli. Tontin pohjoisosaan suunnitellaan asumista. Rakentamisen korkeudet vaihtelevat 2½-kerroksisista kaupunkipientaloista yhdeksän kerroksisiin asuinkerrostaloihin.
002585 Myyrmäen urheilutalon laajennus	Asemakaavan muutos	2024	2025	Myyrmäen urheilutalon laajennus. Nähtäville.
002363 Kivikirveenkuja (Sporttikorttelit)	Asemakaavan muutos	2018	2026	Myyrmäen Kivikirveenkujan Sporttikortteleihin uusia kerrostaloja, pysäköintitalo ja päiväkotit. Nykyisiä kerrostaloja puretaan. Nähtäville.
002413 Martinlaakson keskusta-asuminen	Asemakaavan muutos	2021	2026	Martinlaaksontie 24. Monimuotoiseen kerrostalokortteliin 3-10 -kerroksisia erityyppisiä rakennuksia pihoiheen. Rakennukset ovat korkeimmillaan Martinlaaksontien varressa ja radan vieressä, ja mittakaava laskee etelään pientaloalueeseen päin. Valmisteluvaiheessa.
014800 Kaivokselan yleissuunnitelma	Kaavarunko	2021	2026	Yleissuunnitelma käsittää Vanhan Kaivokselan 1960-luvun aluerakennuskohteen. Työssä tarkastellaan suojelua ja täydennysrakentamista kulttuurihistorialliset arvot säilyttäen.
002449 Raappavuorenrinne 2	Asemakaavan muutos	2021	2026	Martinlaakso, Raappavuorenrinne 2. Nykyiset täyden peruskorjauksen tarpeessa olevat kerrostalot korvataan tehokkaammalla kerrostalokorttelilla. Päätettäväksi.
002504 Kuohukuja 1-3	Asemakaavan muutos	2022	2026	Kuohukuja 1:n tontille ostoskeskuksen itäosan suojelu sekä uusi 8-kerroksinen asuin- ja liiketalo. Päätettäväksi.
002524 Rajatorpan ostoskeskus	Asemakaavan muutos	2023	2026	Nykyinen Rajatorpan ostoskeskus on tarkoitus purkaa ja sen tilalle rakentaa kuusi-seitsemänkerroksisen asuin- ja liiketalo. Nähtäville.
261600 Pohjois-Koivurinne	Asemakaava	2023	2026	Asemakaava Pohjois-Koivurinteelle täydennysrakentamista. Samalla kaavoitetaan Vihdintie Espoon rajalle, yleiskaavan Kynikentien (Tikkurilantien jatkeen) länsiosa ja luontoalueita. Osallistuminen ollut 2023. Tehdään selvityksiä.
002599 Kivivuorentie 4-6	Asemakaavan muutos	2024	2026	Osoitteeseen Kivivuorentie 4-6, Martinlaakson ostoskeskuksen pohjoisosaan kaavoitetaan kaupunkimainen kortteli. Se muodostuu 2–3 kerroksisesta liike- ja toimitilojen kivijalasta ja niiden päälle tulevista kahdesta 10-13-kerroksisista asuinkerrostalosta.

KIVISTÖ

Kaavoitusohjelmakaudella 2025-2027 asemakaavoitettavat hankkeet jakautuvat aiempaa tasaisemmin Kivistön suuralueelle. Seutulan Katrinebergin alueella käynnistetään asemakaavahanke pohjautuen vuoden 2024 lopussa ratkenneseen ideakilpailuun. Alueesta suunnitellaan vetovoimainen ja kestävä 2030-luvun pientaloalue, jonka palvelut, kartanopuisto ja maisemat houkuttelevat kävijöitä ympäri Vantaata ja pääkaupunkiseutua. Keimolantien ympäristössä jatketaan Rauhalanlaakson pientaloalueen kaavarungon laatimista. Työpaikkahankkeita edistämme muun muassa Vehkalan länsipuoli 2, Vehkalan Härkälenkin sekä Varpukalliontien asemakaavahankkeilla.

Kivistön keskustassa ja Keimolanmäessä käynnistetään palveluverkon edistämisen mahdollistavat päiväkotikaavat Kivistön Kivenkolo sekä Keimolan Ruutulippu. Laajemmin Kivistön keskusta-alueen asemakaavojen edistämistä jatketaan myöhemmin ohjelmakaudella asuntorakentamisen matalasuhdanteen helpottettua.

KIVISTÖN 2025 KÄYNNISTYVÄT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo kuukausi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Arvioitu asumisen kerrosala	Arvioitu työpaikka kerrosala	Arvioitu muu kerrosala	Kuvaus
320200 - Strandkullan aurinkopuisto	Asemakaavan muutos	05/2025	2026				Asemakaavalla mahdollistetaan aurinkopuiston rakentaminen olevalle peltoalueelle.
251600 - Vehkalan Härkälenkki	Asemakaava	05/2025	2026				Asemakaavamuutoksella ja asemakaavalla mahdollistetaan yritystontteja Vehkalan työpaikka-alueen etuosaan, erinomaisten liikenneyhteyksien äärelle.
002265 - Kivistön polttonesteen jakeluasema	Asemakaava	05/2025	2026				Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan polttoaineen jakeluaseman rakentaminen Kivistön keskustan tuntumaan.
002303 - Linnankalliontie 2	Asemakaava	06/2025	2026	400			Asemakaavan muutoshankkeella mahdollisesta pientaloasumisesta sekä tarkistetaan katualueen ja tontin rajaa toteutuneen mukaiseksi.
233600 - Kivistön Kivenkolo	Asemakaava	09/2025	2026			2000	Asemakaavalla mahdollistetaan päiväkodin rakentaminen Kivistön juna-aseman läheisyyteen.
002634 - Keimolan Ruutulippu	Asemakaavan muutos	09/2025	2026				Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan päiväkodin rakentaminen Keimolanmäkeen, olevien koulu- ja päiväkotipalvelujen läheisyyteen, rakentamattomalle AK-tontille. Asuintontille
002624 - Lapinniityn siirtolapuutarha	Asemakaavan muutos	11/2025	2027			600	Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Lapinniityn siirtolapuutarhan kehittäminen sekä rakennusten korjaus- ja muutostyöt kaikille yhdenvertaisella menettelyllä.
002616 - Varpukalliontie	Asemakaavan muutos	12/2025	2026		40000		Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan yritystontteja Katriinantien varrelle sekä muutetaan Katriinantien vanha varalaskutumispaikka katualueeksi.

KIVISTÖN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymis vuosi	Kuvaus
021700 Rauhalanlaakson kaavarunko	Kaavarunko	2023	2025	Rauhalanlaaksoa on tarkoitus kehittää kylämäisenä pientalopainotteisena monimuotoisen asumisen alueena, joka tukeutuu Kivistön asemaan. Kaavarungossa tutkitaan alueelle soveltuva asumisen määrä, liikenteelliset ratkaisut, palveluiden työpaikkojen mahdollisuuksia ja viheryhteyksien saavutettavuutta.
002587 - Kivistön Puuhelmi	Asemakaavan muutos	2024	2025	Kivistön Puuhelmen asemakaavanmuutoksella mahdollistetaan Lapinkylän ja Kivistön asemaan tukeutuvia monimuotoista asuntorakentamista noin 270 asukkaalle sekä kaupallisia palveluja kivijalkaliiketiloihin. Pysäköinti keskitetään pysäköintilaitokseen.
320100 - VT3 Raskaanliikenteen palvelualue	Asemakaava	2024	2026	Valtatien 3 ja maantien 132 eritasoliittymän itäpuolelle on suunnitteilla raskaan liikenteen palvelualue. Maantien 132 ja palvelualueiden yhteyksien väliin on tarkoitus toteuttaa kiertoliittymä.
251500 - Vehkalan länsipuoli 2	Asemakaava	2024	2026	Vehkalan länsipuoli 2 on Kehäradan Vehkalan aseman läheisyyteen työpaikkarakennusten, pysäköinnin sekä katu- ja tiealueiden rakentamisen mahdollistava asemakaavatyö.
002614 - Kivistön Ruusupuu	Asemakaavan muutos	2026	2026	Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan puurakenteisia koteja noin 850 asukkaalle.
233100 - Kivistön asemakorttelit	Asemakaava	2021	2027	Kivistön asemakortteleiden asemakaavalla mahdollistetaan kortteleiden kehittyminen keskustan keskeiseksi palvelukeskittymäksi, jossa julkiset ja kaupalliset palvelut limittyvät toimitila- ja asuntorakentamiseen luontevasti. Suunnittelualue sijaitsee Kehäradan eteläpuolella.
330400 - Katrineberg	Asemakaava	2024	2027	Asemakaavalla mahdollistetaan uutta asumista ja lähipalveluja Katrinebergin alueelle.
233500 - Kivistön Korukivi	Asemakaava	2026	2027	Kivistön keskustarakentaminen laajenee Kehäradan eteläpuolella. Alueelle tavoitellaan monimuotoista asumista noin 1000 asukkaalle, kivijalkaliiketilaa, päiväkotia, viheralueita ja puistopaviljonkia sekä pysäköintilaitosta.
233300 - Kivistöntähti	Asemakaava	2022	2028	Kivistöntähden asemakaavalla mahdollistetaan Lapinkylän ja Kivistön asemaan tukeutuvia monimuotoisia korttelikoteja noin 1000 asukkaalle sekä kaupallisia palveluja kivijalkaliiketiloihin. Pysäköinti keskitetään pysäköintilaitokseen.
233400 - Kivistön Maitokvartsi	Asemakaava	2026	2028	Keskustarakentaminen laajenee Kehäradan eteläpuolella. Alueelle suunnitellaan koteja, kivijalkaliiketiloihin ja pysäköintilaitosta hybridipalvelukokonaisuutena.

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymis vuosi	Kuvaus
233000 - Kivistön Kvartsijuoni	Asemakaava	2020	2029	Kvartsijuonen asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Lapinkylän ja Kivistön asemaan tukeutuvia monimuotoisia, värikkäitä ja resurssiviisaita keskusta- ja kaupunkikorttelikoteja noin 500 uudelle asukkaalle sekä julkisia ja kaupallisia palveluja kuten päiväkotia.
232900 - Kivistön Turkoosikehä	Asemakaava	2020	2029	Kivistön Turkoosikehään suunnitellaan keskustakortteleita: asumista noin 2000 asukkaalle, hulevesipuisto, pysäköintilaitos, kivijalkaliiketiloihin ja päiväkotia. Alue on Kehäradan pohjoispuolella, tulevan Lapinkylän aseman vaikutusalueella.
240900 - Lapinkylän asemakorttelit	Asemakaava	2027	2029	Lapinkylän asemakortteleiden asemakaavalla mahdollistetaan kortteleiden kehittyminen keskustan keskeiseksi palvelukeskittymäksi, joissa julkiset ja kaupalliset palvelut limittyvät, toimitila- ja asuntorakentamiseen luontevasti. Suunnitteluala sijaitsee Kehäradan eteläpuolella.

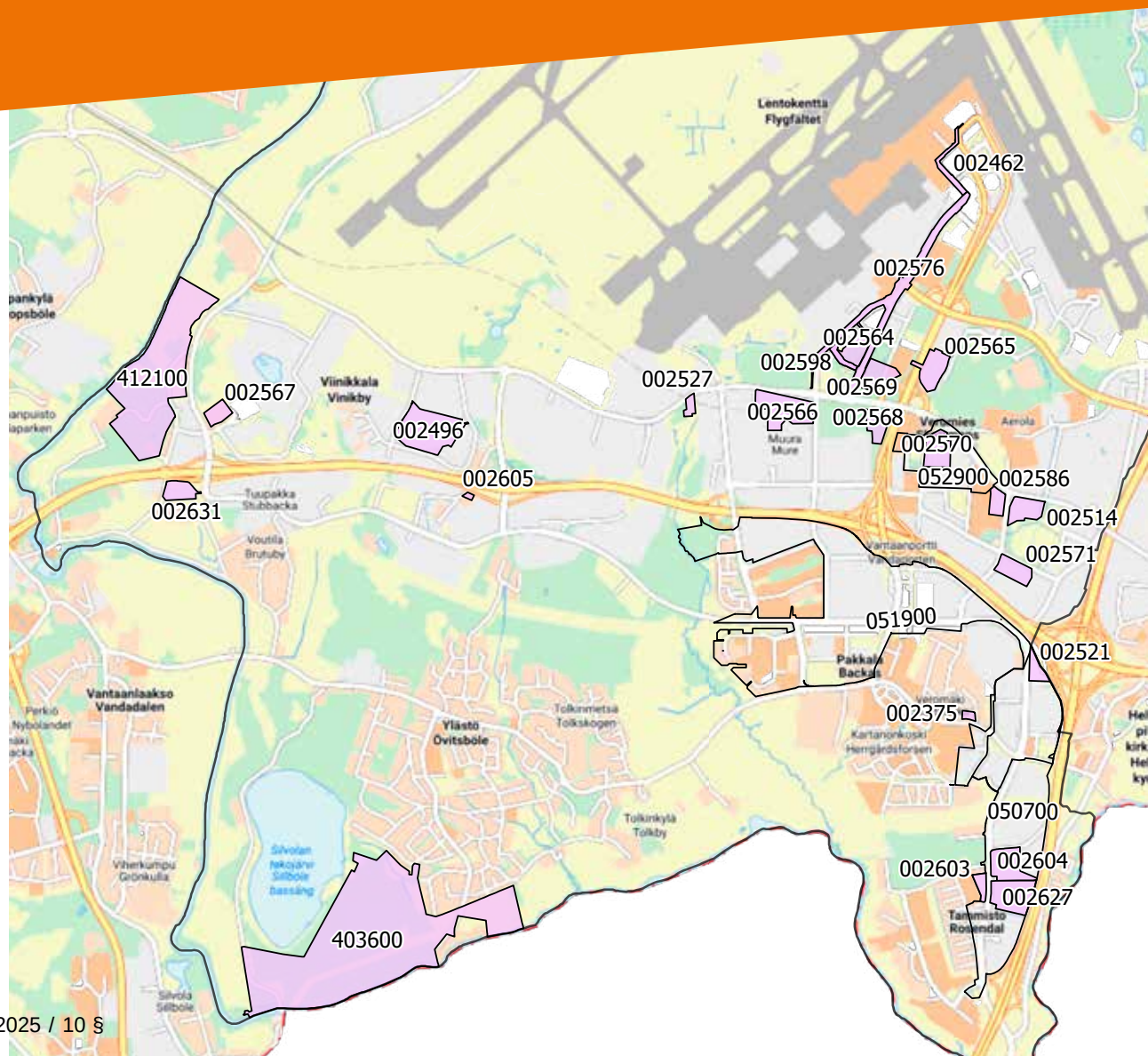
Katrinebergin ideakilpailun voittaja
Kotilaitumet.
© Nomaji maisema-arkkitehdit,

AVIAPOLIS

Jatkamme Aviapoliksen kehittämistä monimuotoiseksi ja kansainväliseksi kaupunkialueeksi. Kauden 2025-2027 painotus siirtyy myös Veromiehen ulkopuolelle etenkin Tammistoon ja Pakkalaan, missä tutkimme kaupungin kehittymistä yleiskaavan pohjalta ensin kaavarunkoina ja sen jälkeen asemakaavamuutoksina.

Veromiehen kaupunginosassa jatkamme tekeillä olevia asuinkortteleiden ja työpaikkakortteleiden kaavoittamista etenkin juna- ja ratikkapysäkkien ympäristössä. Keväällä 2024 laaditun työpaikkaselvityksen mukaan Aviapolis kiinnostaa mm. pääkonttoreiden sijoittautumista enemmän, kun alueen rakenne on sekoittuneempaa ja kaupunkiympäristö monipuolista ja virikkeellistä. Siihen pyrimme asemakaavoituksella osoittamalla alueita työpaikoille, asunnoille, kaupoille, päiväkodeille, kouluille, puistoille ja uusille siltayhteyksille alueita jakavien väylien yli.

Tarkastelemme Smedsinmetsän pientaloalueen ja ulkoilureitistöjen sijoittamisen lähtökohtia ennen asemakaavoituksen aloittamista. Edistämme Huberilan kaavarunkotyötä Huberin hallien ympäristössä. Täydennämme Tammiston asuinalueen reunaa Tammiston kauppatie varrella. Varaudumme ottamaan työohjelmaamme myös Lentoradan kaavan laadinnan.

AVIAPOLIKSEN 2025 KÄYNNISTYVÄT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arviotu vireilletulo kuukausi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Arvioitu asumisen kerrosala	Arvioitu työpaikka-kerrosala	Arvioitu muu kerrosala	Kuvaus
002603 Tammiston kauppatie 6	Asemakaavan muutos	03/2025	2026	8000	100		Tammiston kauppaticien varteen on suunnitteilla kerrostaloasumista.
403600 Smedsinmetsän pientaloalue	Asemakaava	04/2025	2027	15000			Ylästön lounaisosaan mahdollistetaan luonnonsuojelualueet ja reitit sekä monimuotoinen pientaloalue yleiskaavan täydennysrakentamisalueelle. Erytisteenana on puurakentaminen. Pientalorakentamista noin 15 000 kem2. Kaavatyön lähtökohtia ja vaihtoehtoja selvitetään.
051900 Pakkalan kaavarunko	Kaavarunko	05/2025	2026				Tutkitaan yleiskaavan mukaista maankäyttöä asemakaavatasolla etenkin yleiskaavan C-alueilla ja niiden lähipiirissä.
002375 Johdintie 2 ja 4	Asemakaavan muutos	06/2025	2026	3000			Johdintielle esitetään pienimittakaavaista asuinrakentamista noin 2 500 - 3 000 kem2.
002605 Kalliosolantie 9	Asemakaavan muutos	06/2025	2026		320,5		Kaavamerkintä halutaan yhtenäistää naapuritontin kaavamerkintöjen kanssa.
050700 Tammiston kaupat - kaavarunko	Kaavarunko	08/2025	2027				Haetaan maankäytöllistä ratkaisua lisääntyvien kaupan tilojen ja liikennekuormituksen yhtälöön
002496 Nuolikuja 2	Asemakaavan muutos	09/2025	2027				Varastorakennuksen katolle kaavoitetusta ulkoilureitistä halutaan luopua ja muuttaa ko. alueen maankäyttöä paremmin yritystoimintaa palvelevaksi.
002569 Asuinkorttelit Aviabulevardin itäpuolelle	Asemakaavan muutos	11/2025	2027	34000	700		Aviabulevardin varrelle suunnitellaan monimuotoista sekoittunutta kaupunkirakennetta. Kortteleihin sijoitetaan asuntorakentamista, viheraluetta sekä liike- ja työtilaa Aviabulevardin varteen korttelin kivijalkaan.
412100 Viinikkalan länsiosa	Asemakaava	12/2025	2027		50000		Viinikan länsiosaan työpaikkarakentamista ja Vantaanjoen varteen laajahko virkistysalue. Ei vielä hakemusta.

AVIAPOLIKSEN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
002462 ja 002462ma Vantaan ratikka: Lentoasema ja Teletie	Asemakaavan muutos	2020	2025	Asemakaavamuutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle Telettiellä ja Lentäjäntiellä. Lentäjäntien päälle suunnitellaan ratikan silta, joka johtaa terminaalirakennukselle.
002576 Vantaan ratikka: Aviabulevardi ja Tietotie	Asemakaavan muutos	2020	2025	Asemakaavamuutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle Aviabulevardilla, Tietotieellä, Turbiinitieellä, Ilmakehällä sekä Ilmailutiellä. Suunnittelualue sijaitsee Lentokentän ja Veromiehen kaupunginosissa
002598 Aviakuja	Asemakaavan muutos	2023	2025	Kaavamuutosalue sijaitsee Aviapoliksen juna-aseman eteläisen sisäänkäynnin pohjoispuolella. Kaavalla tihennetään ja parannetaan Aviapoliksen raitiotien viereistä katuverkkoa ja itä-länsisuuntaisia kulkuyhteyksiä jatkamalla Aviakujaa Turbiinitielle asti.
002527 Tikkurilantie 142	Asemakaavan muutos	2023	2025	Osoitteeseen Tikkurilantie 142 kaavoitetaan huoltorakennus Vantaan Energian tarpeisiin.
002521 Harkkokuja 2	Asemakaavan muutos	2023	2025	Tammiston kauppatie varren liikerakentaminen laajenee nykyään rakentumattomalle tontille. Kaavamuutos mahdollistaa liikerakennuksen, johon tulee erikoiskauppaa ja toimistotilaa. Alue sijaitsee Tuusulanväylän ja Kehä III:n eritasoliittymän vieressä, rajoittuen Tammiston kauppatiehen ja Harkkokujaan.
002567 - Turvalaaksontielle tuotanto-, logistiikka- ja varastorakennuksia	Asemakaavan muutos	2024	2025	Viinikkalassa osoitteessa Turvalaaksontie 1 asuinkiinteistö kaavoitetaan teollisuus-, varasto-, toimisto- ja liikerakennusten korttelialueeksi. Alue on osa Helsinki-Vantaan lentoaseman eteläpuoleista Kehä III:n tukeutuvaa logistiikkavaltaista työpaikka-aluetta.
052900 Huberilan kaavarunko	Kaavarunko	2022	2026	Huberilan aluekeskuksen kehittämisen tavoitteena on kulttuurin, liikunnan ja päivittäisen asioinnin keskus. Alueelle osoitetaan asuntorakentamista noin 2 500 - 3 000 asukkaalle, työpaikkarakentamista, virkistysalueita, päiväkotia ja muita palveluita. Rakennushistoriallisesti arvokkaat rakennukset suojellaan.
002514 Annfredin pohjoinen	Asemakaavan muutos	2022	2026	Annfredin ratikkapysäkin ympärille suunnitellaan Aviapolis Urban Blocks -kaavaluonnoksen pohjalta monipuoliset asuinkerrostalokorttelit sekä liike- ja työtilaa korttelin kivijalkaan. Tavoitteena on kehittää Rälssitien raitiotiepysäkin ympäristö lähikortteleineen vetovoimaiseksi alueeksi.
002564 Asuinkortteli Aviakujan pohjoispuolelle	Asemakaavan muutos	2024	2026	Aviapoliksen keskustassa, juna+A1:E10isäänkäyntien väliin, Aviakujan pohjoispuolelle, kaavoitetaan asumista, kivijalkaliiketilaa sekä pysäköintilaitos. Uuden korttelin ja lentokenttätöimintojen väliin tulee virkistysalue.

AVIAPOLIKSEN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
002586 Huberila/ Rälssitie 6	Asemakaavan muutos	2024	2026	Rälssitien ja Tikkurilantien risteykseen kaavoitetaan kaksi umpikorttelia, johon tulee asumista, toimitilaa, palveluita ja kivijalkatiloja. Alueelle rakentuu viihtyisää ja käveltävää korttelikaupunkia, joka on osa Annefredin uutta keskustaa.
002565 Teknobulevardi 7 ja 9	Asemakaavan muutos	2024	2026	Aviapoliksen juna-asemien läheisyyteen osoitteessa Teknobulevardi 7 ja 9 kaavoitetaan toimitilarakennusten korttelialue. Aluetta kehitetään toimivana, muuntojoustavana ja laadukkaana työpaikkaympäristönä ja parannetaan alueen sisäisiä yhteyksiä. Vähennetään isojen väylien estevaikutusta varautumalla uuteen Lentoasemantien ylittävään jalankulun ja pyöräilyn siltaan.
002571 Asumista Rälssitien ja Äyritien risteykseen	Asemakaavan muutos	2024	2026	Asumista ja liiketilaa Äyritien eteläpuolelle Grandwing – Auramon kaavaluonnoksen mukaisesti
002604 Sähkötie 1	Asemakaavan muutos	2026	2027	Korttelialueen toimisto- ja liikerakentamista rajoittava määräys (35 prosenttia) ja liikunta- ja urheilutiloja rajoittava määräys (50 prosenttia) halutaan pois.
002570 Huberila/ Robert Huberintie 7	Asemakaavan muutos	2026	2027	Asumista, liiketilaa, palveluita, päiväkotia ja viheraluetta Huberin hallien ympäristöön.
002631 Tuupakantie 1	Asemakaavan muutos	2026	2027	Haetaan muutosta tontin tehokkuuslukuun ($e=0,17 \rightarrow e=0,5$) sekä muihin määräyksiin. Uusi tehokkuusluku vastaa alueen muiden tonttien tehokkuuslukua.
002627 Tammiston kauppatie 11	Asemakaavan muutos	2026	2027	Korttelialueen nykyistä käyttötarkoitusta halutaan muuttaa enemmän kauppaa sallivaksi.
002566 Muura kaupunkikylä 3	Asemakaavan muutos	2026	2028	Asuinkerrostalokorttelit, työpaikkarakentamista, urheilukenttä ja viheraluetta. Kaavatyö alkaa keväällä 2025.
002568 Yleisömagneetti Tikkurilantien ja Lentoasemantien kulmaan	Asemakaavan muutos	2027	2032	Tikkurilantien ja Lentoasemantien kulmaan tapahtuma-, liike- ja palvelutilaa

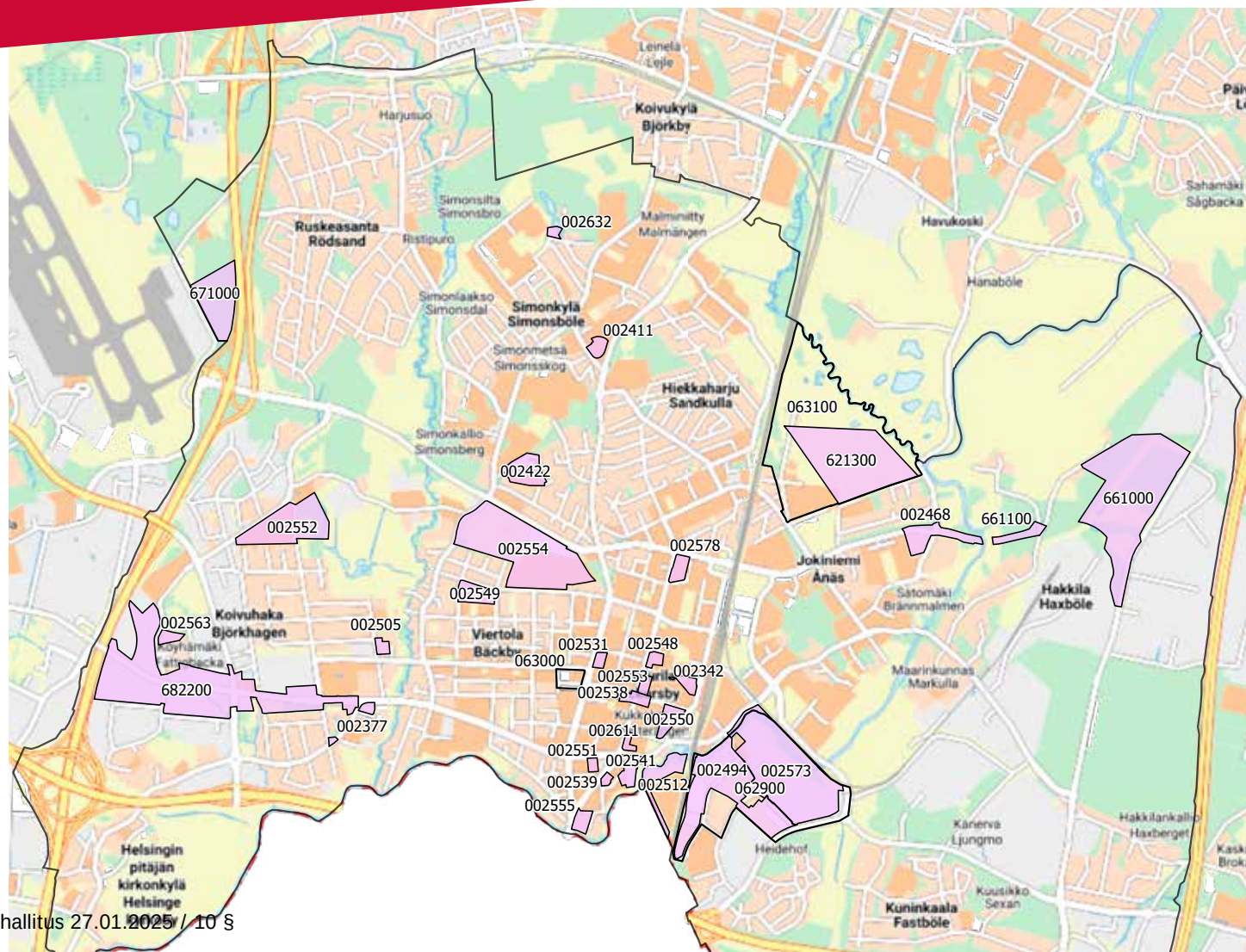
Vantaan ratikka:
Aviabulvardi ja Tietotie

TIKKURILA

Tikkurilan suuralueen monipuolinen kehitys jatkuu. Tikkurilan ytimeen ja hyvin saavutettavaan keskustaan ratikan äärelle kaavoitetaan kaupunkimaisia palveluja, työpaikkoja ja asumista kivijalkaliiketoimintaan sekä viihtyisinä ja korkealaatuisina ympäristöinä. Kehitystä viitoittavat kestävyysperiaatteet sekä Tikkurilan kaavarunko 2020.

Laadukkaan kävelykeskustan kehittäminen jatkuu. Kielotielä mahdollistetaan uuden terveys- ja perhekeskuksen rakentaminen. Tikkurilan keskusta laajenee radan yli itään Osaamiskampuksen lisäksi myös Väreitehtaan alueelle. Samalla jokivarren virkistysympäristö kehittyy ja palvelut lisääntyvät. Hiekkaharjun aseman itäinen seutu uudistuu asemakaavoituksen käynnistyessä Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien omistamilla mailla. Suurille kehittämisalueille suunnitellaan uusia kouluja ja päiväkoteja. Muun muassa Koivuhakaan ja Satomäkeen kaavoitetaan täydennysrakentamista. Toimitilakaavat luovat mahdollisuuksia yrityselämälle.

TIKKURILAN 2025 KÄYNNISTYVÄT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo kuukausi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Arvioitu asumisen kerrosala	Arvioitu työpaikka-kerrosala	Arvioitu muu kerrosala	Kuvaus
671000 Tullimiehentie	Asemakaava	01/2025	2026		12000		Tuusulanväylän läheisyyteen Ruskeasantaan tarkastellaan logistiikka-alan varikon rakentamista.
002531 Tikkuraitti 17	Asemakaavan muutos	03/2025	2026	8500	1000		Olemassa olevat asuin- ja liikerakennukset korvataan tehokkaammalla asuin-, työpaikka- ja liikerakentamisella.
002632 - Salkolan talo	Asemakaavan muutos	03/2025	2027	0			Viheralueella sijaitseva rakennusperintökohde kaavoitetaan asumiseen.
002563 Ohtolankatu 17	Asemakaavan muutos	04/2025	2027	0	1800	0	Kaupungin omistamalle pienteollisuusrakennusten sekä pientalojen korttelialueelle laaditaan asemakaavan muutos työpaikkarakentamisen mahdollistamiseksi. Samalla alueen rakennusoikeuden määrää lisätään.
002539 Silkkitehtaan tie 2	Asemakaavan muutos	06/2025	2026	9500	500		Kielotien ja Silkkipolun väliin jäävän alueen eteläiseen osaan kaavoitetaan asuinkerrostaloja. Kielotien puoleiseen katutasoon edellytetään liiketilaa. Tontilta puretaan liike- ja toimistorakennus.
002422 Simonkylän elinkaariasuminen ja päiväkot	Asemakaavan muutos	06/2025	2027	2000	0	2100	Alueelle sijoittuu palvelukeskus ja tontille tarkastellaan lisäksi päiväkodin sijoittumista.
002541 Silkkitehdas	Asemakaavan muutos	08/2025	2027		0		Silkkitehtaan korttelin pohjoisosaa kehitetään. Kaavatyössä tarkastellaan uuden rakentamisen mahdollisuutta vanhaan ja suojeltuun ympäristöön.
621300 Jokiniemi 6 osa 1	Asemakaava	09/2025	2026	45000	0	3000	Seurakuntayhtymien maille suunnitellaan monipuolista asumista yleiskaavan A-alueelle. Kaava-alueelle sijoittuu koulukokonaisuuteen liittyvä päiväkot. Osa isompaa kokonaissuunnitelmaa.
002578 Kielotie 21	Asemakaavan muutos	10/2025	2027	10000	500	0	Nykyisen polisiitalon ja oikeustalon tontille tarkastellaan asuinkerrostalojen rakentamista poliisi- ja oikeustalon tilalle. Kulttuurihistoriallisesti arvokas oikeustalo säilytetään.
002573 Väritehdas 2	Asemakaavan muutos	11/2025	2027	45000	0	2100	Väritehdas 2 -alueelle suunnitellaan uutta kantakaupunkimaista aluetta. Alueelle osoitetaan asumisen lisäksi asukkaiden tarvitsemat julkiset ja yksityiset palvelut sekä työpaikkoja.
002553 Tikkurilan toimitila	Asemakaavan muutos	12/2025	2026		15000		Kaupungin uusi toimitila Tikkurilassa. Sijaintivahtoehtojen tarkastelussa kaavoitettava tontti tarkentuu.

TIKKURILAN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
682200 ja 682300ma Vantaan ratikka: Koivuhaka	Asemakaava	2020	2024	Asemakaavamuutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle Tikkurilantiellä sekä Koivuhaan raitiotien pysäkillle.
062900 Värитеhtaan alue, kaavarunko	Kaavarunko	2021	2025	Nykyiseen keskustaan kiinteästi liittyvän uuden kaupungin osan suunnittelu käynnistyy kaavarungolla. Alue sijaitsee Tikkurilan värитеhtaan, Heurekaan pysäköintialueen, niiden väliin jäävien kylä- ja puistoalueiden sekä Keravanjoen rannan alueella.
002468 Satomäentie 1	Asemakaavan muutos	2021	2025	Osoitteeseen Satomäentie 1 suunnitellaan puukerrostaloja 70-luvun kaksikerroksisten talojen tilalle. Valkoisenlähteentien varteen osoitetaan paikka kivijalkaliiketilalle. Samalla mahdollistetaan Valkoisenlähteentien jatke itään päin Satomäen kohdalta.
002505 Mesikukantie 5	Asemakaavan muutos	2022	2025	Osoitteissa Mesikukantie 5 ja Mesikukankuja 6 purettavien rivitalojen ja omakotitalon tilalle kaavoitetaan asuinrakentamista.
002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus	Asemakaavan muutos	2023	2025	Kaupungin omistamalle tontille Kielotie 13:een kaupungintalon naapuriin on käynnissä kaavamuutos, jolla mahdollistetaan Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentaminen. Rakennuksen koko on 21 000 kerrosneliömetriä ja enimmillään seitsemän kerrosta.
661000 Rusokallio 2	Asemakaava	2023	2025	Osoitteessa Vanha Porvoontie 250-252 kaavoitetaan tien ja Vantaan Energia Oy:n sähkön voimajohtolinjan välinen alue tuotanto-, varasto- ja logistiikkatoimintojen korttelialueiksi. Lisäksi Vanha Porvoontie levennetään länsireunasta ja Valkoisenlähteentien tulevan liittymän katualuetta laajennetaan.
002512 Tikkurilan sauna	Asemakaavan muutos	2022	2026	Keravanjoen rantaan kaavoitetaan maisemaan soveltuva ravintola- ja saunarakennus. Saunan sijainti perustuu vuonna 2023 päivitettyyn Tiedepuiston yleissuunnitelmaan. Yleissuunnitelmassa on myös tarkasteltu puistoon tulevien muiden toimintojen sijoittelua.
002538 Unikkotie 10 ja 12	Asemakaavan muutos	2023	2026	Unikkotien etelälaidalla, Kielotien risteyksen molemmin puolin, osoitteissa Unikkotie 10 ja 12 vanhat asuinrakennukset puretaan ja korvataan asuinrakennuksilla, joiden alimpiin kerroksiin sijoittuu työpaikka- ja liiketiloja. Kerrosluku nousee nykyisistä neljästä ja kuudesta kerroksesta seitsemään kerrokseen.
002494 ja 002494va Värитеhdas 1	Asemakaavan muutos	2023	2026	Värитеhdas 1 kaavamuutos aloittaa Tikkurilan Värитеhtaan alueen muutoksen. Tavoitteena on Tikkurilan keskustan laajenemisalue, jossa on asumista ja työpaikkoja sekä päiväkotia ja koulu. Alue tukeutuu Kuninkaalantiehen, jokirannan virkistysympäristöön ja Kuninkaalänmäen kulttuuriympäristöön.

TIKKURILAN 2025-2027 TYÖN ALLA OLEVAT KAAVAHANKKEET

Kaavan nimi	Hankkeen tyyppi	Arvioitu vireilletulo vuosi	Arvioitu hyväksymisvuosi	Kuvaus
002549 Lummetie 30-32	Asemakaavan muutos	2023	2026	Osoitteissa Lummetie 30 ja 32 rivitalot puretaan ja tilalle kaavoitetaan enimmillään viisikerroksisia rakennuksia. Rakentaminen madaltuu etelän suuntaan. Pysäköinti keskitetään tonttien eteläosaan. Tavoitteena on Lummetien varren maltillinen tiivistäminen.
002552 Puutarhatie 47	Asemakaavan muutos	2024	2026	Jehovan todistajien maille kaavoitetaan yhteisön toimintaa tukevaa toimitilaa ja asumista. Tavoitteena on laajentaa vastapäisessä korttelissa (Puutarhatie 60) sijaitsevia toimintoja itäpuoliseen kortteliin osoitteeseen Puutarhatie 47.
063100 Jokiniemi 6, suunnitteluperiaatteet	Kehityskuva	2024	2026	Rekolanojan ja radan rajaamalle alueelle tutkitaan monipuolista asumista, koulu-päiväkotikokonaisuutta sekä liikuntatoimintoja. Maankäyttö tiivistyy Hiekkaharjun aseman vieressä. Suunnitteluperiaatteet ohjaavat vaihtoehtoisia maankäytön tarkasteluja, jotka toimivat asemakaavoituksen pohjana. Alue asemakaavoitetaan vaiheittain.
002551 Horsmapolku	Asemakaavan muutos	2024	2026	Tikkurilan keskusta tiivistyy ratikan reitin varrella, kun Horsmapolun varren kortteliin tulee uutta asumista sekä liike- ja toimitilaa osoitteissa Tikkurilantie 48 sekä Horsmakuja 8 ja 10. Rakentaminen on enintään yhdeksän kerroksista. Alueelta puretaan vanhoja toimitilarakennuksia.
002555 Virnakortteli	Asemakaavan muutos	2024	2026	Keravanjoen rannalla, Virnatiellä ja Virnakujalla, puretaan nykyiset asuinrakennukset ja ne korvataan uudella asuinrakentamisella. Suojeltu Saarelan talo säilytetään.
002342 Asematie 1-3	Asemakaavan muutos	2017	2027	Kaavalla mahdollistetaan uuden keskustakorttelin rakentaminen Tikkurilan aseman viereen.
002377 Tikkurilantie 84 b	Asemakaavan muutos	2018	2027	Kaupungin omistama tontti Koivuhaassa kaavoitetaan asuinkerrostalotontiksi. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuutta sijoittaa palveluita tontille.
002411 Hiekkaharjun vesitorni	Asemakaavan muutos	2026	2027	Puretun vesitornin tontille suunnitellaan asuinkerrostaloja.
002550 Ratatie 4, Unikkotie 2	Asemakaavan muutos	2026	2027	Tikkurilan ydinkeskustaan aivan aseman viereen suunnitellaan uusia asuinkerrostaloja. Maantasoon nykyisin sijoittuvat olemassa olevat autopaikat osoitetaan uuteen pysäköintilaitokseen. Nuorisotilana toimiva Tonttula suojellaan.
063000 Peltolantorin kehityskuva	Kehityskuva	2026	2027	Peltolantorin aluetta kehitetään toimivana ja monipuolisena arjen palvelu-, työpaikka- ja asumisympäristönä. Alue muodostaa päätteen Asematien ja Tikkuraitin muodostamalle kävelyakselille.
002611 Kielotie 7	Asemakaavan muutos	2026	2027	Tontin lisärakentamista ja käyttötarkoitusta tarkastellaan.
002554 Tikkurilan urheilupuisto	Asemakaavan muutos	2026	2028	Urheilupuiston kaavaa muutetaan yleissuunnitelman mukaiseksi. Kaavatyössä ratkaistaan Tikkurilan liikuntahallin sijoittuminen ja Peltolan koulun laajennus yhtenäiskouluksi.
661100 Valkoisenlähteentie-Hakintie	Asemakaava	2027	2028	Katualueen rajausta muutetaan niin, että Itäisen Valkoisenlähteentien jatkaminen on mahdollista.

TEKIJÄT

Kaupunkirakenne ja ympäristö

Sampo Perttula

Yleiskaavoitus

Laura Muukka ja Asta Tirkkonen

Asemakaavoitus

Marjaana Yläjääski,
Milja Halmkrona, Merja Häsänen, Timo Kallaluoto,
Kerttu Kurki-Issakainen ja Noora Laak

Tietopalvelut

Antti Kairus
Ritva-Leena Kujala

Kartat ja kuvat:

© Vantaan kaupunki (ellei toisin mainita)

Kansikuva:

Katrinebergin ideakilpailun voittaja Kotilaitumet.

© Nomaji maisema-arkkitehdit, Arkkitehdit Tommila,
WSP ja Ethica oy.

YHTEYSTIEDOT

Yleiskaavayksikkö
Asemakaavayksikkö
www.vantaa.fi/fi/kaavoitus

Puhelin 839 11 (vaihde)
Lauri Korpisen Katu 9
01300 Vantaa

11 §

Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen tehdään vanhempainilloista velvoittavampia

VD/7642/00.02.00.03/2024

KK/NS/NK/VT/MT

Nuorisovaltuusto jätti seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen aloitteen:

”Vanhempainiltoihin osallistuminen on vapaaehtoista. Niissä käydään läpi asioita, jotka saattavat tuntua joillekin vanhemmille kovin tutuilta, joten kiusaus jättää osallistumatta voi olla suuri.

Tämän vuoksi osallistumisaste vaihtelee suuresti. Vanhempainilloissa käsitellään kuitenkin hyvin tärkeitä ja ajankohtaisia asioita, kuten koulun toimintatapoja, lapsen oppimista tukevia käytäntöjä ja koko kouluyhteisön hyvinvointia tukevia toimintatapoja.

Vanhempainiltoihin osallistumatta jättäminen voi johtaa siihen, että tärkeää tietoa jää huoltajilta saamatta, mikä puolestaan voi vaikuttaa lapsen koulunkäyntiin ja oppimiseen negatiivisesti. Esimerkiksi koulun muuttuvat käytännöt, opetussuunnitelman painopisteet tai lasten sosiaaliseen kehitykseen liittyvät kysymykset saattavat jäädä vanhemmilta huomaamatta. Näin ollen vanhempainiltoihin osallistumisen merkitystä on syytä korostaa enemmän.

Vanhempainillat tarjoavat myös tärkeän foorumin huoltajien osallistamiselle kouluyhteisön toimintaan. Jos vanhempainiltoihin ei osallistuta, menetetään mahdollisuus vaikuttaa lapsen koulun arkeen ja yhteisiin asioihin. Vanhempainilloissa huoltajat voivat esittää mielipiteitään ja keskustella kouluarjen haasteista, joita he näkevät lastensa koulupolulla. Tämä voisi esimerkiksi tarkoittaa koulun sääntöjen ja käytäntöjen kehittämistä yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Ilman huoltajien osallistumista tämä yhteinen keskustelu ja kehittäminen jää usein käyttämättä, mikä voi johtaa siihen, että vanhempien ja koulun välinen yhteistyö ei ole niin vahvaa kuin se voisi olla. On myös tärkeää huomioida, että vieraskielisten perheiden osallistuminen voi jäädä vähäiseksi kielellisten haasteiden takia. Tämän takia olisi hyvä luoda rakenteita, jotka helpottaisivat heidän osallistumistaan, jotta kaikkien olisi mahdollista osallistua.

Vanhempainillat voisivat myös toimia foorumina, jossa sovitaan koulun ja kotien yhteisistä pelisäännöistä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi lasten ja nuorten puhelimen käytön rajoitukset tai muita sosiaalisen median ja digitaalisen maailman haasteisiin liittyviä sääntöjä. Jos vanhemmat eivät osallistu näihin tilaisuuksiin, keskustelut yhteisistä käytännöistä ja rajoista jäävät puutteellisiksi, mikä voi johtaa siihen, että kotona ja koulussa on ristiriitaisia odotuksia. Tämä puolestaan voi hankaloittaa lasten arkea, kun säännöt eivät ole yhtenäiset. Vanhempainilloissa voitaisiin yhdessä miettiä, miten esimerkiksi kotitehtävien määrä, teknologian käyttö tai koulunkäyntiin liittyvä vastuullisuus jaetaan tasapuolisesti kodin ja koulun kesken.

Joissakin Vantaan kouluissa kuten Martinlaakson koulussa velvoittavampi malli on jo käytössä. Vanhempainillasta tiedottaessa Wilma-viestissä ilmaistaan vain entistä selkeämmin, että koulu odottaa osallistujaa jokaisesta perheestä vanhempainiltaan. Tämä yksinkertainen toimi olisi laajennettavissa muihinkin kouluihin. Velvoittavampi malli ei kuitenkaan tarkoita pakkoa, vaan se voi olla tapa muistuttaa vanhempia siitä, kuinka merkittävää heidän läsnäolonsa näissä tilaisuuksissa on. Kun osallistuminen tehdään helpoksi ja sen merkitys tuodaan selvästi esille, kynnys osallistua saattaa madaltua.

Keskeistä tässä asiassa on se, että huoltajat ovat viime kädessä vastuussa lastensa kasvattamisesta, joten heidän tulisi olla aktiivisesti mukana myös koulun toiminnassa ja yhteistyössä opettajien kanssa. Vanhempainillat ovat erinomainen tilaisuus tälle yhteistyölle, ja osallistumisen avulla voidaan varmistaa, että vanhemmat ovat tietoisia lapsen koulunkäyntiin vaikuttavista asioista ja voivat tukea lasta mahdollisimman hyvin kotona. Velvoittavampi malli ei pyri rankaisemaan vanhempia, vaan kannustamaan heitä osallistumaan ja vahvistamaan vanhempien ja koulun välistä kumppanuutta. Kun kaikki osapuolet – huoltajat, opettajat ja oppilaat/opiskelijat – tekevät yhteistyötä, lapsen koulunkäynti ja hyvinvointi voivat kehittyä parhaalla mahdollisella tavalla.

Esitämme, että Vantaan kaupunki:

- Velvoittaa vanhempia jatkossa osallistumaan vanhempainiltoihin painavammin.
- Tiedottaa huoltajia vanhempainiltojen merkityksestä paremmin.
- Mahdollistaa huoltajille keskustelukanavan, jonka avulla he voivat sopia yhteisistä pelisäännöistä.”

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Perusopetuslain (628/1998) 3 § velvoittaa opetuksen järjestäjää yhteistyöhön kotien kanssa. Perusopetuslain 14 §:n mukaan Opetushallitus päättää opetussuunnitelman perusteista, joihin sisältyy myös kodin ja koulun yhteistyön keskeiset periaatteet. Perusopetuslain 15 §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä opetusta varten opetussuunnitelma. Opetuksen järjestäjän tulee määrätä myös kodin ja koulun yhteistyön järjestämistavasta. Lisäksi perusopetuslain 47 a § velvoittaa opetuksen järjestäjän määrääjain selvittämään oppilaiden ja heidän huoltajiensa näkemyksiä koulun ja opetuksen järjestäjän toiminnasta. Perusopetuslaissa ei erikseen säädetä vanhempainilloista tai niiden järjestämisestä.

Vantaan perusopetuksen opetussuunnitelmalla on näin ollen kolme tasoa. Opetushallitus on päättänyt opetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä vahvistamalla valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, Opetushallituksen määräykset ja ohjeet 2014:96). Valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa on määritelty paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet, joissa on kirjaukset myös kodin ja koulun yhteistyön osalta. Valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden pohjalta on laadittu opetussuunnitelmat Vantaan suomenkieliselle perusopetukselle sekä ruotsinkieliselle perusopetukselle. Lisäksi jokaisella Vantaan perusopetuksen koululla on oma opetussuunnitelma, joka täydentää Vantaan koulujen yhteisiä opetussuunnitelmia.

Vantaan suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelman luvussa 5.2.2. ja Vantaan ruotsinkielisen perusopetuksen opetussuunnitelman luvussa 5 on määritelty kodin ja koulun yhteistyön keskeiset tavoitteet ja järjestämiskäytännöt.

Opetussuunnitelmien lisäksi Vantaalla on laadittu erillinen toimintaohje kodin ja koulun yhteistyöhön, Kodin ja oppimisen yhteistyömalli, jota noudatetaan kaikissa kouluissa (<https://www.vantaa.fi/fi/kodin-ja-oppimisen-yhteistyö>). Vantaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on hyväksynyt kyseisen mallin 7.11.2022 § 8.

Lain ja opetussuunnitelmien lisäksi kodin ja koulun yhteistyön pohjana on kaupungin ja kasvatuksen ja oppimisen toimialan linjaukset. Yhteistyön pohjana on myös kasvatuksen ja oppimisen toimialan osallisuussuunnitelman pitkän tähtäimen tavoite kasvatuskumppanuudesta.

Edellä mainitussa Kodin ja oppimisen yhteistyömallissa on vanhempainiltojen osalta määritely, että perusopetuksessa huoltajille järjestetään säännöllisesti vanhempainiltoja joko lähi- tai etätapaamisina. Tilaisuuksissa huomioidaan vanhempien ja oppijoiden osallisuus, dialogisuus sekä monikielisyys. Perusopetuksessa järjestetään alueellinen vanhempainilta vuosittain joko lähi- tai etätapaamisena. Toiveita illan aiheeksi kysytään huoltajilta. Tilaisuuksissa huomioidaan vanhempien ja oppijoiden osallisuus, dialogisuus sekä monikielisyys. Vastuujärjestäjä alueellisessa vanhempainillassa on aluepäälliköt.

Viestinnän ja tiedottamisen osalta Kodin ja oppimisen yhteistyömallissa on määritely, että ajankohtaisista koulutukseen liittyvistä asioista ja osallistumismahdollisuuksista viestitään selko- ja monikielisesti. Palveluverkon muutoksista järjestetään asukastilaisuus/kysely. Huoltajat vaikuttavat Vanvaryn kautta: Kasvatuksen ja oppimisen johdon ja Vanvaryn tapaamiset järjestetään kaksi kertaa vuodessa, Vanvaryn edustus kutsutaan työryhmiin tarpeen ja/tai aiheen mukaan, lausuntojen antaminen. Huoltajat voivat vaikuttaa myös palautekanavan ja luottamuselinten kautta sekä tehdä aloitteita.

Koulut vastaavat itse huoltajaviestinnästä koulujen vanhempainiltojen ja muiden kodin ja koulun yhteistyötapaamisten osalta. Kukin koulu päättää viestintätavasta, mutta hyviä malleja ja esimerkkejä erilaisista koulun toiminnoista jaetaan muun muassa rehtoreiden aluekokouksissa.

Edellä selostetun mukaisesti kaupungissa pyritään tiiviiseen ja vuorovaikutukselliseen yhteistyöhön koulun ja kodin välillä koko koulupolun ajan. Yhteistyön tavoitteena on edistää lapsen kasvua, hyvinvointia ja oppimista, tukea yhteisöllisyyttä sekä ehkäistä kiusaamista. Tavoitteena on myös kannustaa vanhempia ja kaupungin työntekijöitä vuorovaikutukseen.

Kaupunki pyrkii viestimään ja tiedottamaan huoltajia yhteistyön tärkeydestä. Kaupunki myös mahdollistaa useanlaisia tapoja yhteistyöhön, joista vanhempainillat ovat yksi tapa. Kuten edellä on kuvattu, vanhempainiltojen lisäksi kodin ja koulun välisessä yhteistyössä käytetään useita muitakin tapoja ja keinoja vuorovaikutuksellisen yhteistyön luomiseksi ja ylläpitämiseksi. Koulut tarjoavat huoltajille mahdollisuuksia osallistua luontevilla tavoilla oman lapsen asioiden käsittelyyn ja koulutyötä koskeviin asioihin sekä yhteiseen suunnitteluun.

Kuten nuorisovaltuuston valtuustoaloitteessakin on todettu, osallistuminen vanhempainiltoihin on vapaaehtoista. Huoltajia ei voida velvoittaa osallistumaan vanhempainiltoihin. Viestinnässä ja tiedottamisessa pyritään kuitenkin edellä mainitun lisäksi tuomaan esiin myös vanhempainiltojen merkitys kodin ja oppimisen yhteistyössä, ja sitä kautta rohkaisemaan huoltajia osallistumaan vanhempainiltoihin.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 11

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Nuorisovaltuuston aloite tehdään vanhempainilloista velvoittavampia

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

vs. hallintopäällikkö Noora Santala, puh. +358 40 065 9936, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

perusopetuksen aluepäällikkö Niina Korko, puh. +358 40 480 6596, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Nuorisovaltuuston aloite tehdään vanhempainilloista velvoittavampia

VD/7642/00.02.00.03/2024

Puumerkit

”Vanhempainiltoihin osallistuminen on vapaaehtoista. Niissä käydään läpi asioita, jotka saattavat tuntua joillekin vanhemmille kovin tutuilta, joten kiusaus jättää osallistumatta voi olla suuri.

Tämän vuoksi osallistumisaste vaihtelee suuresti. Vanhempainilloissa käsitellään kuitenkin hyvin tärkeitä ja ajankohtaisia asioita, kuten koulun toimintatapoja, lapsen oppimista tukevia käytäntöjä ja koko kouluyhteisön hyvinvointia tukevia toimintatapoja.

Vanhempainiltoihin osallistumatta jättäminen voi johtaa siihen, että tärkeää tietoa jää huoltajilta saamatta, mikä puolestaan voi vaikuttaa lapsen koulunkäyntiin ja oppimiseen negatiivisesti. Esimerkiksi koulun muuttuvat käytännöt, opetussuunnitelman painopisteet tai lasten sosiaaliseen kehitykseen liittyvät kysymykset saattavat jäädä vanhemmilta huomaamatta. Näin ollen vanhempainiltoihin osallistumisen merkitystä on syytä korostaa enemmän.

Vanhempainillat tarjoavat myös tärkeän foorumin huoltajien osallistamiselle kouluyhteisön toimintaan. Jos vanhempainiltoihin ei osallistuta, menetetään mahdollisuus vaikuttaa lapsen koulun arkeen ja yhteisiin asioihin. Vanhempainilloissa huoltajat voivat esittää mielipiteitään ja keskustella kouluarjen haasteista, joita he näkevät lastensa koulupolulla. Tämä voisi esimerkiksi tarkoittaa koulun sääntöjen ja käytäntöjen kehittämistä yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Ilman huoltajien osallistumista tämä yhteinen keskustelu ja kehittäminen jää usein käyttämättä, mikä voi johtaa siihen, että vanhempien ja koulun välinen yhteistyö ei ole niin vahvaa kuin se voisi olla. On myös tärkeää huomioida, että vieraskielisten perheiden osallistuminen voi jäädä vähäiseksi kielellisten haasteiden takia. Tämän takia olisi hyvä luoda rakenteita, jotka helpottaisivat heidän osallistumistaan, jotta kaikkien olisi mahdollista osallistua.

Vanhempainillat voisivat myös toimia foorumina, jossa sovitaan koulun ja kotien yhteisistä pelisäännöistä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi lasten ja nuorten puhelimen käytön rajoitukset tai muita sosiaalisen median ja digitaalisen maailman haasteisiin liittyviä sääntöjä. Jos vanhemmat eivät osallistu näihin tilaisuuksiin, keskustelut yhteisistä käytännöistä ja rajoista jäävät puutteellisiksi, mikä voi johtaa siihen, että kotona ja koulussa on ristiriitaisia odotuksia. Tämä puolestaan voi hankaloittaa lasten arkea, kun säännöt eivät ole yhtenäiset. Vanhempainilloissa voitaisiin yhdessä miettiä, miten esimerkiksi kotitehtävien määrä, teknologian käyttö tai koulunkäyntiin liittyvä vastuullisuus jaetaan tasapuolisesti kodin ja koulun kesken.

Joissakin Vantaan kouluissa kuten Martinlaakson koulussa velvoittavampi malli on jo käytössä. Vanhempainillasta tiedottaessa Wilma-viestissä ilmaistaan vain entistä selkeämmin, että koulu odottaa osallistujaa jokaisesta perheestä vanhempainiltaan. Tämä yksinkertainen toimi olisi laajennettavissa muihinkin kouluihin. Velvoittavampi malli ei kuitenkaan tarkoita pakkoa, vaan se voi olla tapa muistuttaa vanhempia siitä, kuinka merkittävää heidän läsnäolonsa näissä tilaisuuksissa on. Kun osallistuminen tehdään helpoksi ja sen merkitys tuodaan selvästi esille, kynnys osallistua saattaa madaltua.

Keskeistä tässä asiassa on se, että huoltajat ovat viime kädessä vastuussa lastensa kasvattamisesta, joten heidän tulisi olla aktiivisesti mukana myös koulun toiminnassa ja yhteistyössä opettajien kanssa. Vanhempainillat ovat erinomainen tilaisuus tälle yhteistyölle, ja osallistumisen avulla voidaan varmistaa, että vanhemmat ovat tietoisia lapsen koulunkäyntiin vaikuttavista asioista ja voivat tukea lasta mahdollisimman hyvin kotona. Velvoittavampi malli ei pyri rankaisemaan vanhempia, vaan

kannustamaan heitä osallistumaan ja vahvistamaan vanhempien ja koulun välistä kumppanuutta. Kun kaikki osapuolet – huoltajat, opettajat ja oppilaat/opiskelijat – tekevät yhteistyötä, lapsen koulunkäynti ja hyvinvointi voivat kehittyä parhaalla mahdollisella tavalla.

Esitämme, että Vantaan kaupunki:

- Velvoittaa vanhempia jatkossa osallistumaan vanhempainiltoihin painavammin.
- Tiedottaa huoltajia vanhempainiltojen merkityksestä paremmin.
- Mahdollistaa huoltajille keskustelukanavan, jonka avulla he voivat sopia yhteisistä pelisäännöistä.”

Toimielin ja pvm

Esittelijän nimike esitys:

Päätetään

- a) ...
- b) ...

Liitteet:

-
-

Täytäntöönpano: kirjoita täytäntöönpano tähän

Muutoksenhakuohje: kirjoita muutoksenhakuohje tähän

Lisätiedot:

nimi, puh,

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

12 §

Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen Koulujen kierrätys kuntoon!

VD/4488/00.02.03.00/2024

KK/NI/EN/PK/VT/MT

”Maanantaina 20.5.2024 Vantaan kaupungintalolla vieraili joukko Ruusuvuoren koulun tulevaisuusagentteja. Eri ikäisistä oppilaista koostuva joukko oli saapunut kaupungintalolle kertomaan päättäjille kampanjastaan: Koulujen kierrätys kuntoon!

Nuoret kertoivat, että kierrätysastioita ei ole ollenkaan koulun ruokalan ulkopuolella. Sekajätteiden ja paperinkeräysastioiden lisäksi kouluista pitäisi löytyä roskakorit ainakin muoville, kartongille ja biojätteelle. Kierrätyksen edistäminen kouluissa on tärkeää ympäristönsuojelun ja kestävän kehityksen kannalta. Kierrätyksen opettaminen jo varhaisessa vaiheessa luo pohjan elinikäiselle ympäristötietoisuudelle ja vastuulliselle kuluttamiselle.

Kierrätysmahdollisuuksien puute estää oppilaita toimimasta ympäristöystävällisesti ja vähentää heidän tietoisuuttaan jätteiden lajittelun merkityksestä.

Vantaan nuorisovaltuusto esittää seuraavia toimenpiteitä kierrätysmahdollisuuksien varmistamiseksi:

1. Kaikissa Vantaan kouluissa tulee olla selkeästi merkityt kierrätysastiat muoville, kartongille, biojätteelle, metallille, lasille ja paperille sekä sekajätteelle.
2. Koulut tulee varustaa selkeillä kierrätysohjeilla ja opasteilla, jotka auttavat oppilaita ja henkilökuntaa lajittelussa.
3. Seurataan ja arvioidaan kierrätyksen toteutumista kouluissa säännöllisesti, ja tehdään tarvittavat parannukset käytäntöihin.”

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kiitämme nuorisovaltuustoa ja Ruusuvuoren koulun tulevaisuusagentteja tärkeän ja näkyvän teeman esiin nostamisesta.

Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Kaikissa Vantaan kouluissa tulee olla selkeästi merkityt kierrätysastiat muoville, kartongille, biojätteelle, metallille, lasille ja paperille sekä sekajätteelle. Tällä hetkellä kouluissa ja oppilaitoksissa on pääsääntöisesti kaikissa tiloissa sekajätteen keräys ja taukotiloissa pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte, jos kiinteistön jätetilaan on saatu mahtumaan keräysastiat jakeille. Lisäksi paperia kerätään siihen soveltuvissa tiloissa ja ruokalassa on biojäte.

Nykyisten puhtauspalvelusopimusten mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Tämä sopimus on rajannut lajiteltavien jakeiden sijainteja. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta. Paperi on henkilökunnan järjestelyiden varassa.

Lajittelun laajentaminen vaatii puhtauspalvelusopimuksen muutoksia tai henkilökunnan ja oppijoiden vastuiden kasvattamista. Nämä huomioidaan kehittämissuunnitelmassa.

Koulut tulee varustaa selkeillä kierrätysohjeilla ja opasteilla, jotka auttavat oppilaita ja henkilökuntaa lajittelussa. Koulujen ja oppilaitosten sisälle laitettavat jäteastiat ja niiden opasteet ovat koulun omalla vastuulla. Jätteiden lajitteluohjeita on saataville HSY:n sivuilta ja mm. kaupungin ympäristövastuurakenteen, ekotukitoiminnan materiaaleissa.

Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa on otettu käyttöön kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet elokuun alussa. Osaamistavoitteet koostuvat seuraavista osa-alueista: Korvaamaton luonto, Kestävyysohjelmat ja niiden monitahoisuus, Ekososiaalinen sivistys ja planetaariset rajat ja Kestävä tulevaisuus, vaikuttaminen ja tulevaisuus. Alueessa Ekososiaalinen sivistys ja planetaariset rajat, alatavoitteessa: Kiertotalous ja elinkaari opetellaan kouluissa mm. jätteiden lajittelua ja kierrätystä. Tässä yhteydessä on luontevaa kehittää oman koulun ohjeistusta ja jätteidenlajittelusysteemiä.

Seurataan ja arvioidaan kierrätyksen toteutumista kouluissa säännöllisesti, ja tehdään tarvittavat parannukset käytäntöihin. Kierrätyksen toteutumisen seuranta ei ole tehty. Voisimme seurata kiinteistötasolla jäteastioiden tyhjennyskertoja jätelajeittain HSY:n tilastoista ja muilta palveluntuottajilta. Saadut tulokset ovat kuitenkin laskennallisia eikä näin ollen kerro välttämättä paljoakaan todellisesta jätelajista tai -määrästä. Seuranta pitäisi ehdottomasti kehittää, mutta siihen ei ole tällä ole resursseja.

Kaupunginhallitus 13.1.2025 § 23

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kiitämme nuorisovaltuustoa ja Ruusuvuoren koulun tulevaisuusagentteja tärkeän ja näkyvän teeman esiin nostamisesta.

Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartassa on asetettu tavoitteeksi yksiköiden jätteiden lajittelun ja kierrätyksen kuntoon saattaminen. Asia ei ole edennyt toivotusti ja sitä vaikeuttaa, ettei koko jätteiden kulkuprosessilla varsinaisesti ole omistajaa. Kaupunkiympäristö tekee kiinteistöjen jätteenkeräämiseen ja kuljetukseen liittyvät sopimukset. Konsernihallinnon hankintayksikkö vastaa Vantin ja muiden palveluntuottajien välisistä sopimuksista kiinteistöjen puhtaanapitoon liittyen. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala edustajaa kiinteistön käyttäjää ja ohjaa oppijoita lajittelussa.

Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on todennut, että koko prosessin kuntoon saattaminen vaatii poikkihallinnollista työskentelyä. Asia viedään kaupungin johtoryhmän käsittelyyn yhteisestä työskentelystä sopimiseksi. Edessä on linjaamista, keräysastioiden hankkimista, sopimusten päivittämistä jne.

Kaikissa Vantaan kouluissa tulee olla selkeästi merkityt kierrätysastiat muoville, kartongille, biojätteelle, metallille, lasille ja paperille sekä sekajätteelle. Tällä hetkellä kouluissa ja oppilaitoksissa on pääsääntöisesti kaikissa tiloissa sekajätteen keräys ja taukotiloissa pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte, jos kiinteistön jätetilaan on saatu mahtumaan keräysastiat jakeille. Lisäksi paperia kerätään siihen soveltuvissa tiloissa ja ruokalassa on biojäte.

Nykyisten puhtauspalvelusopimusten mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Tämä sopimus on rajannut lajiteltavien jakeiden sijainteja. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta. Paperi on henkilökunnan järjestelyiden varassa.

Lajittelun laajentaminen vaatii puhtauspalvelusopimuksen muutoksia tai henkilökunnan ja oppijoiden vastuiden kasvattamista. Nämä huomioidaan kehittämissuunnitelmassa.

Koulut tulee varustaa selkeillä kierrätysohjeilla ja opasteilla, jotka auttavat oppilaita ja henkilökuntaa lajittelussa. Koulujen ja oppilaitosten sisälle laitettavat jäteastiat ja niiden opasteet ovat koulun omalla vastuulla. Jätteiden lajitteluohjeita on saataville HSY:n sivuilta ja mm. kaupungin ympäristövastuurakenteen, ekotukitoiminnan materiaaleissa.

Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa on otettu käyttöön kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet elokuun alussa. Osaamistavoitteet koostuvat seuraavista osa-alueista: Korvaamaton luonto, Kestävyysongelmat ja niiden monitahoisuus, Ekososiaalinen sivistys ja planetaariset rajat ja Kestävä

tulevaisuus, vaikuttaminen ja tulevaisuus. Alueessa Ekososiaalinen sivistys ja planetaariset rajat, alatavoitteessa: Kiertotalous ja elinkaari opetellaan kouluissa mm. jätteiden lajittelua ja kierrätystä. Tässä yhteydessä on luontevaa kehittää oman koulun ohjeistusta ja jätteidenlajittelusysteemiä.

Seurataan ja arvioidaan kierrätyksen toteutumista kouluissa säännöllisesti, ja tehdään tarvittavat parannukset käytäntöihin. Kierrätyksen toteutumisen seurantaa ei ole tehty. Voisimme seurata kiinteistötasolla jäteastioiden tyhjennyskertoja jätelajeittain HSY:n tilastoista ja muilta palveluntuottajilta. Saadut tulokset ovat kuitenkin laskennallisia eikä näin ollen kerro välttämättä paljoakaan todellisesta jätelajista tai -määrästä. Seurantaa pitäisi ehdottomasti kehittää, mutta siihen ei ole tällä ole resursseja.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 12

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Nuorisovaltuuston aloite: Koulujen kierrätys kuntoon!

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Ympäristökonsultti Noora Ilola, puh. +358 50 3035873, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Aloite: Koulujen kierrätys kuntoon!

Maanantaina 20.5.2024 Vantaan kaupungintalolla vieraili joukko Ruusuvuoren koulun tulevaisuusagentteja. Eri ikäisistä oppilaista koostuva joukko oli saapunut kaupungintalolle kertomaan päättäjille kampanjastaan: Koulujen kierrätys kuntoon!

Nuoret kertoivat, että kierrätysastioita ei ole ollenkaan koulun ruokalan ulkopuolella. Sekajätteiden ja paperinkeräysastioiden lisäksi kouluista pitäisi löytyä roskakorit ainakin muoville, kartongille ja biojätteelle. Kierrätyksen edistäminen kouluissa on tärkeää ympäristönsuojelun ja kestävä kehityksen kannalta. Kierrätyksen opettaminen jo varhaisessa vaiheessa luo pohjan elinikäiselle ympäristötietoisuudelle ja vastuulliselle kuluttamiselle.

Kierrätysmahdollisuuksien puute estää oppilaita toimimasta ympäristöystävällisesti ja vähentää heidän tietoisuuttaan jätteiden lajittelun merkityksestä.

Vantaan nuorisovaltuusto esittää seuraavia toimenpiteitä kierrätysmahdollisuuksien varmistamiseksi:

1. **Kaikissa Vantaan kouluissa tulee olla selkeästi merkityt kierrätysastiat muoville, kartongille, biojätteelle, metallille, lasille ja paperille sekä sekajätteelle.**
2. **Koulut tulee varustaa selkeillä kierrätysohjeilla ja opasteilla, jotka auttavat oppilaita ja henkilökuntaa lajittelussa.**
3. **Seurataan ja arvioidaan kierrätyksen toteutumista kouluissa säännöllisesti, ja tehdään tarvittavat parannukset käytäntöihin.**

13 §

Vastaus Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloitteeseen lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin

VD/6476/00.02.00.03/2024

KK/NI/VT/MT

Juha Suoniemi ja Reija Friman sekä 27 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään resurssiviisautta ja vastuullisuutta, joita lajittelun lisääminen ja lasten siihen kasvattaminen vahvasti tukevat. Tällä hetkellä lajitteluastiat ovat kuitenkin käytössä vain osassa vantaalaisista kouluista, ja niiden hankinta riippuu pitkälti kunkin koulun rehtorin päätöksestä. Vaikka Vantti on tarjonnut mahdollisuuden hankkia lajitteluastioita erikseen pyydettyäessä, laajamittaista toteutusta on estänyt kustannussyyt.

Katsomme, että lajitteluastioita ei ole tarpeen hankkia jokaiseen luokkaan, vaan ne voidaan sijoittaa koulujen keskeisiin tiloihin, kuten auloihin, käytäville ja ruokaloihin. Tämä ratkaisu olisi kustannustehokas ja tekisi lajittelun näkyväksi ja helposti saavutettavaksi kaikille oppilaille ja henkilökunnalle.

Jotta lajittelusta tulisi oppilaille luontevaa, on tärkeää, että opettajat ja muu henkilökunta sitoutuvat opettamaan oppilaille lajittelun periaatteet ja käytännöt. Lisäksi on varmistettava, että henkilökunnalle annetaan tarvittava tuki ja ohjeistus tämän toteuttamiseksi.

Vantaan koulujen jätehuoltojärjestelmä, kuten rakennusten roskakatokset, ovat jo valmiiksi varusteltu lajiteltujen jätteiden keräämiseen, ja Vantti voi huolehtia jätteiden jatkokäsittelystä. Tämä toki kasvattaa jonkin verran kuluja, mutta vastuullinen kasvatus ja ympäristöystävällisten toimintatapojen edistäminen ovat pitkällä aikavälillä hyödyllisiä investointeja.

Lajitteluastioiden puuttuessa kouluista oppilaiden on hankalaa omaksua lajittelun merkitys ja oikeat toimintatavat.

Siksi me allekirjoittajat ehdotamme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin lajitteluastioiden saamiseksi kaikkiin kouluhin yhteisiin tiloihin.

Tämä toimenpide tukisi Vantaan kaupungin sitoutumista kestäväan kehitykseen ja ympäristönsuojeluun sekä auttaisi kasvattamaan tulevista sukupolvista vastuullisia kansalaisia, joille lajittelu ja kierrätys ovat luonnollinen osa arkea.”

Kaupunginvaltuusto 16.9.2024 § 12

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä hankinta-palveluyksikkö toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Jätteiden lajittelun puitteiden parantaminen tukee ympäristövastuullista ja resurssiviisasta Vantaata. Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Puhtauspalvelusopimukset rajaavat lajiteltavien jakeiden sijainteja ja niiden tyhjentämistä. Niiden mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Paperi ja mm. vaarallinen jäte ovat kokonaisuudessaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilökunnan vastuulla. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Ennen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutumista, kouluissa ja oppilaitoksissa on mahdollisuuksia kehittää kierrätystä ja sitä, että jätteitä lajitellaan oikein, esimerkiksi yhdessä oppilas- ja opiskelijakuntien kanssa erilaisten kampanjoiden kautta ja osana opetusta.

Kaupunginhallitus 13.1.2025 § 24

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Suoniemelle ja Reija Frimanille sekä 27 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala sekä hankinta-palveluyksikkö toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartassa on asetettu tavoitteeksi yksiköiden jätteiden lajittelun ja kierrätyksen kuntoon saattaminen. Asia ei ole edennyt toivotusti ja sitä vaikeuttaa, ettei koko jätteiden kulkuprosessilla varsinaisesti ole omistajaa. Kaupunkiympäristö tekee kiinteistöjen jätteenkeräämiseen ja kuljetukseen liittyvät sopimukset. Konsernihallinnon hankintayksikkö vastaa Vantin ja muiden palveluntuottajien välisistä sopimuksista kiinteistöjen puhtaanapitoon liittyen. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala edustajaa kiinteistön käyttäjää ja ohjaa oppijoita lajittelussa.

Jätteiden lajittelun puitteiden parantaminen tukee ympäristövastuullista ja resurssiviisasta Vantaata. Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Puhtauspalvelusopimukset rajaavat lajiteltavien jakeiden sijainteja ja niiden tyhjentämistä. Niiden mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Paperi ja mm. vaarallinen jäte ovat kokonaisuudessaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilökunnan vastuulla. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on todennut, että koko prosessin kuntoon saattaminen vaatii poikkihallinnollista työskentelyä. Asia viedään kaupungin johtoryhmän käsittelyyn yhteisestä työskentelystä sopimiseksi. Edessä on linjaamista, keräysastioiden hankkimista, sopimusten päivittämistä jne.

Ennen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteutumista, kouluissa ja oppilaitoksissa on mahdollisuuksia kehittää kierrätystä ja sitä, että jätteitä lajitellaan oikein, esimerkiksi yhdessä oppilas- ja opiskelijakuntien kanssa erilaisten kampanjoiden kautta ja osana opetusta.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 13

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Suoniemelle ja Reija Frimanille sekä 27 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- allekirjoitettu Juha Suoniemen ja Reija Frimanin sekä 27 muun valtuutetun aloite lajittelu astioiden hankkiminen Vantaan kouluihin.

Täytäntöönpano: lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Ympäristökonsultti Noora Ilola, puh. +358 50 3035873, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lajitteluastioiden hankkiminen Vantaan kouluihin	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset
Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään resurssiviisautta ja vastuullisuutta, joita lajittelun lisääminen ja lasten siihen kasvattaminen vahvasti tukevat. Tällä hetkellä lajitteluasiat ovat kuitenkin käytössä vain osassa vantaalaisista kouluista, ja niiden hankinta riippuu pitkälti kunkin koulun rehtorin päätöksestä. Vaikka Vantti on tarjonnut mahdollisuuden hankkia lajitteluastioita erikseen pyydettyäessä, laajamittaista toteutusta on estänyt kustannussyyt. Katsomme, että lajitteluastioita ei ole tarpeen hankkia jokaiseen luokkaan, vaan ne voidaan sijoittaa koulujen keskeisiin tiloihin, kuten auloihin, käytäville ja ruokaloihin. Tämä ratkaisu olisi kustannustehokas ja tekisi lajittelun näkyväksi ja helposti saavutettavaksi kaikille oppilaille ja henkilökunnalle. Jotta lajittelusta tulisi oppilaille luontevaa, on tärkeää, että opettajat ja muu henkilökunta sitoutuvat opettamaan oppilaille lajittelun periaatteet ja käytännöt. Lisäksi on varmistettava, että henkilökunnalle annetaan tarvittava tuki ja ohjeistus tämän toteuttamiseksi. Vantaan koulujen jätehuoltojärjestelmä, kuten rakennusten roskakatokset, ovat jo valmiiksi varusteltu lajiteltujen jätteiden keräämiseen, ja Vantti voi huolehtia jätteiden jatkokäsittelystä. Tämä toki kasvattaa jonkin verran kuluja, mutta vastuullinen kasvatus ja ympäristöystävällisten toimintatapojen edistäminen ovat pitkällä aikavälillä hyödyllisiä investointeja. Lajitteluastioiden puuttuessa kouluista oppilaiden on hankalaa omaksua lajittelun merkitys ja oikeat toimintatavat. Siksi me allekirjoittajat ehdotamme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin lajitteluastioiden saamiseksi kaikkiin kouluihin yhteisiin tiloihin.	<u>Aloitteen tekijät</u> Juha Suoniemi (PS) Reija Friman (Vihr.) <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Juha Järä 2. Vaula Norrena 3. Marjo Vacker 4. Milad Dehghan 5. Mikko Viilo 6. Niilo Kärki 7. Tuukka Saimen 8. Suvi Karhu 9. Tuire Kaimio 10. Nina Nummela 11. Maija Rautavaara 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Mika Kasonen 14. Siri Ahokas 15. Minttu Sillanpää 16. Funda Demiri 17. Janne Hartikainen 18. Kai-Ari Lundell 19. Mari Hynninen 20. Aadan Ibrahim 21. Hanna Valtanen

Tämä toimenpide tukisi Vantaan kaupungin sitoutumista kestävään kehitykseen ja ympäristönsuojeluun sekä auttaisi kasvattamaan tulevista sukupolvista vastuullisia kansalaisia, joille lajittelu ja kierrätys ovat luonnollinen osa arkea.	22. Loviisa Kaartokallio 23. Eve Rämö 24. Matilda Stirkkinen 25. Mika Niikko 26. Minna Heikkinen 27. Markku Weckman

14 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 157/2024

VD/6405/03.01.02.00/2024

PT/TR/JT/JI/HN/MT

Korvauksenhakija on toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien vahinkorahaston asiamiehen tekemää päätöstä § 157/2024. Esitetään oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan 236,00 euron vahingonkorvausvaatimuksensa koskien 6.3.2024 kello 7.30 Kehä III:n ylimenevällä risteyssillalla tapahtunutta ajoneuvovahinkoa, jossa hakijan auto osui ajoradalla olleeseen päällystevaurioon. Vahingon seurauksena kuljettajanpuoleinen takarengas vaurioitui ja alkoi vuotamaan. Hakijan näkemyksen mukaan tien kunnossapito oli laiminlyöty.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Vahinkorahaston asiamiehen päätös on lähetetty korvauksenhakijalle tiedoksi sähköisesti 15.11.2024. Oikaisuvaatimus kaupunginhallitukselle on saapunut 23.11.2024 eli säädetyssä määräajassa.

Asian oikeudellinen arviointi

Vahingonkorvauslain mukaan toiselle tahallaan tai tuottamuksesta aiheutettu vahinko on korvattava. Näyttötaakka vahingosta on korvausta vaativalla taholla. Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Kadun kunnossapito kuuluu lain mukaan kunnalle. Kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnan vastuu kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain ohella myös tiettyjen oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella kunnossapitäjällä on näiden mukaan myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahingot eivät ole olleet ennakoitavissa tai kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa.

Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteen vuoksi pelkkä tien huono kunto ei yksinään aikaansaa korvausvastuuta kunnossapitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tai virheellinen kunnossapito tai tavanomaisten kunnossapitoon kuuluvien toimenpiteiden laiminlyönti.

Vahingonkärsijällä on velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää. Vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeuden ja etäisyyden sovittamisessa on huomioitava tien kunto, sää ja keliolosuhteet, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Tienkäyttäjän tulee sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään.

Päällystevauriot voivat syntyä keliolosuhteiden ja liikenteen kuluttavan vaikutuksen seurauksena ajoratoihin hyvinkin nopeasti. Vaikkakin vaurioiden syntyminen tällaisissa olosuhteissa on sinänsä ennakoitavissa, ei yksittäisten vauriokohtien sijaintia ja syntymisajankohtaa voida ennustaa. Vaurioiden tullessa kunnossapitäjän tietoon pitää tälle myös taata kohtuullinen aika saattaa katu lain edellyttämään tyydyttävään kuntoon. Näin ollen kadussa esiintyvät vauriot eivät yksinään tarkoita kadun kunnossapidon laiminlyöntiä.

Kaupungin kunnossapito on lausunnossaan kertonut, että kunnossapidon toimesta mahdollisesti ajoradalla olevat kuopat tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä tai saadaan havainto tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kyseisestä kohteesta ei ollut tullut erillistä ilmoitusta.

Kaupungilla on myös oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot, eikä kaupungilta voida edellyttää päällystevaurioiden välitöntä korjaamista. Kohtuullinen aika lasketaan siitä, kun vaurio on havaittu kaupungin omassa tarkastuksessa tai vauriosta on saatu ilmoitus.

Edellä esitetyillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan eikä kaupunki siten ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Korvauksenhakijan oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia uusia tai erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen. Vahinkorahaston asiamies esittää edellä mainituin perustein oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 157 / 2024.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

15 §

Kotihoidon pysäköintitunnuksia koskeva maksu 2025 alkaen

VD/6400/02.03.00.00/2024

PT/HW/JI/JT/MT

Vantaan kaupungin heikentyneen taloustilanteen ja yleisen kustannustason nousun takia kaupunkiympäristön toimiala on tarkistanut palveluistaan perittävien maksujen ja korvausten perusteita sekä hintoja. Katujen ja puistojen palvelualue on tarkastellut kaikkia maksujaan suhteessa yleiseen kustannustasoon ja -kehitykseen, minkä perusteella osaan maksuista esitetään tarkistuksia ja korotuksia. Korotusten yhteisvaikutus palvelualueen tuloihin on n. 0,5 milj. euroa vuodessa.

1. Yleinen alueenkäyttömaksu

Yleisiä alueenkäyttömaksuja käytetään maksuperusteena sellaisissa kaduille ja muille yleisille alueille kohdistuvissa luvanvaraisissa hankkeissa, joille ei ole hinnastossa määritelty erillistä käyttötarkoituksiperusteista maksua. Tällaisia hankkeita ovat esimerkiksi työmaiden sosiaalitulat sekä varastointialueet.

Katujen ja puistojen palvelualue esittää yleisiä alueenkäyttömaksuja korotettavaksi liitteen kohdan 1 mukaisesti. Korotuksen arvioidaan lisäävän palvelualueen tuloja noin 187 000 eurolla.

Rakentamattomien alueiden maksuluokkaan 4 ei esitetä tässä yhteydessä korotuksia, koska kyseinen maksu on otettu käyttöön 1.10.2023 eikä siihen kohdistu korotuspaineita.

2. Kaivutöiden alueenkäyttömaksu eli kaivumaksu

Kunnossapitolain (669/1978) 14 b §:n mukaan kunta voi periä aikaan, alueen laajuuteen ja alueen keskeisyyteen perustuvan kohtuullisen maksun alueen tilapäisestä käyttämisestä kunnossapitolain 14 a §:ssä tarkoitetulla tavalla työmaana, jos alue rajataan pois yleisestä käytöstä.

Kaivutyöhankkeet aiheuttavat monesti merkittäväkin haittaa yleisten alueiden käyttömahdollisuuksille, liikenteelle sekä julkisen kaupunkitilan infrastruktuurille. Haittaa pyritään pienentämään perimällä kaivutyömaiden alueidenkäytöstä vuorokausiperusteista kaivumaksua.

Katujen ja puistojen palvelualue esittää kaivumaksuja korotettavaksi viimeisimpään maanrakennuskustannusindeksiin verraten liitteen kohdan 2 mukaisesti. Korotuksen arvioidaan lisäävän palvelualueen tuloja noin 150 000 eurolla vuodessa, jos kaivutöiden määrä säilyy ennallaan.

3. Ulkotarjoilualueiden alueenkäyttömaksu

Ulkotarjoilualueista eli terasseista peritään yleisillä alueilla tarjoilualueen varaamaan alaan perustuva toimintakausikohtainen kertamaksu. Katujen ja puistojen palvelualue esittää tarjoilualueiden alueenkäyttömaksua korotettavaksi liitteen kohdan 3 mukaisesti yhteensä 37 euroon neliömetriltä per toimintakausi (alv 0 %). Maksuun lisätään laskutuksen yhteydessä arvonlisävero. Korotuksen arvioidaan lisäävän palvelualueen tuloja noin 25 000 eurolla, jos tarjoilualueille myönnettyjen lupien määrä säilyy ennallaan.

4. Lumimassojen vastaanottomaksu

Vantaan kaupunki ylläpitää kolmea vastaanottopaikkaa, joille voidaan toimittaa kaupungin alueelta tulevia lumimassoja. Lumen tuonti vastaanottopaikoille on maksullista ja edellyttää yrityksen, toimeksiantajan tai liikennöitsijän rekisteröitymistä sähköiseen järjestelmään palvelun käyttäjäksi.

Katujen ja puistojen palvelualue esittää lumikuorman vastaanottomaksua korotettavaksi päätösesityksen liitteen kohdan 4 mukaisesti yhteensä 25 euroon kuormalta (alv 0 %). Korotuksen arvioidaan lisäävän katujen ja puistojen palvelualueen tuloja noin 60 000 eurolla vuodessa, joskin lumen vastaanotosta saataviin tuloihin vaikuttaa merkittävästi kulloisenkin talven lumimäärät.

5. Maamassojen vastaanottomaksu

Vantaan kaupunki vastaanottaa Petikonhuipun täyttömäellä puhtaita pilaantumattomia ylijäämämaita eli maa- ja kallioainesta. Kunnalla ei ole veloitetta tällaisen palvelun järjestämiseen, mutta se katsotaan Vantaallakin tärkeäksi lisäpalveluksi. Ylijäämämaiten vastaanottamisen voidaan katsoa ehkäisevän luvattomia tai muutoin vaikeasti valvottavia läjityshankkeita.

Maamassojen tuonti täyttömäelle on maksullista ja edellyttää yrityksen, toimeksiantajan tai liikennöitsijän rekisteröitymistä sähköiseen järjestelmään palvelun käyttäjäksi. Vastaanottamisesta peritään maksu maalajin sekä kuormakoon mukaisesti. Katujen ja puistojen palvelualue esittää näitä vastaanottomaksuja korotettavaksi liitteen kohdan 5 mukaisesti.

Maamassojen vastaanottomaksuihin esitettävien korotuksien tarkkaa vaikutusta katujen ja puistojen palvelualueen tuloihin lähivuosina ei voida määritellä, sillä maksutulojen määrä on voimakkaasti riippuvainen talonrakentamisen suhdanteista. Käytännössä korotuksilla varaudutaan ennakolta seuraavaan noususuhdanteeseen. Todettakoon, että vuonna 2024 maanläjitysmaksuja on veloitettu syyskuun loppuun mennessä yhteensä 1,39 miljoonan euron edestä, mikä on selvästi vähemmän kuin tavanomaisina vuosina.

6. Henkilötyöveloitushinnasto kaupungin ulkopuolelle tarjottavissa asiantuntijapalveluissa

Katujen ja puistojen palvelualue tarjoaa kaupungin ulkopuolelle omaan toimintaansa liittyviä asiantuntijapalveluita, kuten suunnittelu- ja suunnitteluttamistyötä. Tällaisia palveluita tarjotaan muun muassa Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) vesihuollolle.

Ulkopuolisille tarjotuissa palveluissa kaupungin asiantuntijatyö tarjotaan pääasiallisesti kaupallisin perustein, joten myös henkilötyöveloitushinnaston hinnoittelu on perusteltua määritellä vastaamaan kaupallisia perusteita. Kaupungin asiantuntijoiden hinnoittelutason lähtökohtana on käytetty kaupunkitilalautakunnan 1.12.2021 päättämää suunnittelupalveluiden hankinnan osiota E – Katualueiden suunnittelu ja kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan 2.12.2021 päättämää suunnittelupalveluiden hankintaa osio D – Vesihuollon yleis- ja toteutussuunnittelu sekä näiden sopimusten mukaisesti alkuvuonna 2024 tehtyjä tuntiveloitushintojen tarkistuksia.

Laskenta on tehty siten, että henkilöryhmittäin (E-01, 02, 03, 04, 05 ja 06–07) on laskettu keskiarvo kaikkien valituiksi tulleiden tarjoajien kyseisten puitesopimusten vastaavien henkilöryhmien tarkistetuista tarjoushinnoista. Näin saadusta keskimääräisestä henkilöryhmittäisestä hinnasta on vielä vähennetty yritysten tarjoushintoihinsa yleensä sisällyttämää kate- ja riskivarausta. Tässä laskelmassa on käytetty kate- ja riskivarauksena yhteensä 7 %:n vähennystä. Tuntiveloitushinnat on pyöristetty ylöspäin tasaeuroiksi. Tehdyn laskelman perusteella saadut henkilötyöveloitushinnat on esitetty liitteen kohdassa 6.

Henkilötyöveloituksen yksikkö hinnastossa henkilöstö on jaettu kuuteen eri henkilöryhmään soveltaen Suunnittelu- ja Konsulttitoimistojen Liitto SKOL ry:n henkilöryhmittelyä. Hinnaston käyttämiseksi katujen ja puistojen palvelualue ryhmittelee asiantuntijansa edellä mainittuihin henkilöryhmäluokkiin ja ylläpitää laadittua henkilöryhmäluokittelua.

Toimeksiannoissa kustannukset veloitetaan sovitun tai käytetyn työpanoksen perusteella. Hintoihin lisätään laskutuksen yhteydessä arvonlisävero. Tästä hinnastosta on tehty aiemmin päätös teknisessä lautakunnassa 18.4.2017 § 10. Tämä päätös korvaa aiemman hinnaston.

7. Henkilötyöveloitushinnasto luvattomien mainoksien poistamisesta yleiseltä alueelta

Vantaan kaupungin hallinnoimille ja kunnossapitämille asemakaavan mukaisille kaduille ja muille yleisille alueille sijoitetaan usein luvattomasti mainoksia ja mainoslaitteita. Nämä luvattomat mainokset aiheuttavat usein haittaa yleisten alueiden kunnossapidolle, liikenteen turvallisuudelle ja esteettömyydelle sekä yleiselle kaupunkikuvalle. Mainoksia ja mainoslaitteita joudutaankin poistamaan kunnossapitoyksikön toimesta, mistä syntyy kaupungille ylimääräisiä kuluja.

Katujen ja puistojen palvelualue esittää liitteen kohdan 7 mukaisesti perittäväksi luvattomien mainoksien asettajalta mainoksien poistamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset, kuitenkin vähintään 70 euroa. Todellisten kustannuksien laskemisessa huomioidaan kaupungin työntekijöiden poistoon käyttämä työaika, ajoneuvon käyttöön liittyvät polttoainekulut sekä mahdollinen luvattomien mainosten varastointi ja hävittäminen.

8. Ajoneuvojen lähisiirtojen hallinnointimaksu

Ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain 11.1 § mukaan ajoneuvon omistaja tai haltija on velvollinen korvaamaan viranomaiselle ajoneuvon siirtojärjestelyistä, siirtämisestä, säilyttämisestä ja hallinnoinnista sekä hylätyn ajoneuvon tai romuajoneuvon jätehuollosta aiheutuneet kustannukset. Vantaan kaupungilla ei ole tällä hetkellä omaa palveluntuotantoa ajoneuvojen siirtoihin, vaan kaikki siirrot toteutetaan kilpailutettujen palveluntuottajien toimesta.

Ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisesti lähisiirrosta perittäviä siirto- ja hallintokustannuksia on viimeksi tarkistettu kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksellä 4.4.2011 § 8. Edellä mainitun päätöksen mukaan lähisiirroista perittävien siirtokustannuksien lisäksi peritään 30 % hallinnointikustannukset. Katujen ja puistojen palvelualue esittää liitteen kohdan 8 mukaisesti siirtymistä lähisiirroista perittävästä prosentuaalisesta hallinnointimaksusta kiinteään 30 euron (alv 0 %) hallinnointimaksuun. Uusi hallinnointimaksu maksettaisiin palveluntuottajan siirrosta perimien kustannuksien päälle.

Halvimmissa siirroissa muutos hieman nostaa ja kalliimmissa vastaavasti hieman pienentää siirron kokonaiskustannuksia. Muutoksella ei ole merkittävää taloudellista vaikutusta Vantaan kaupungille, mutta sillä selkeytetään siirtojen hinnoittelua ja laskutusta. Varastoon siirrettävien ajoneuvoista perittävät maksut tekninen lautakunta on viimeksi päättänyt 14.4.2021 eikä niihin ehdoteta muutoksia.

9. Kotihoidon pysäköintitunnuksien hallinnointimaksu

Tieliikennelain (L 729/2018) 190 a §:n mukaisesti kunta voi myöntää kotihoidon pysäköintitunnuksen enintään viideksi vuodeksi kerrallaan pykälässä 1 momentissa tarkennettuja asiakkaan kotona suoritettavia kotihoidon tai kotisairaanhoidon tehtäviä varten. Kotihoidon pysäköintitunnus on otettu Vantaalla käyttöön vuonna 2020. Pysäköintitunnuksen käyttöönoton jälkeen sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen on siirtynyt valtaosin kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vastuulle.

Tieliikennelain mukaan yksi kotihoidon pysäköintitunnus voi olla voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan ja kattaa enintään kolme kotihoidon tai kotisairaanhoidon tehtävissä käytettävää ajoneuvoa. Vantaalla myönnetty tunnus voi sisältää kolme ajoneuvoa (rekisterinumeroa), mutta olla aktiivisena eli käytössä vain yhdessä ajoneuvossa kerrallaan.

Katujen ja puistojen palvelualue esittää myönnetystä kotihoidon pysäköintitunnuksesta perittäväksi jatkossa liitteen kohdan 9 mukaisesti 150 euron hallinnointimaksun per vuosi (alv 0 %). Maksulla katettaisiin muun muassa tunnuksien hallinnoinnista syntyviä kuluja sekä lupajärjestelmän kehittämis- ja ylläpitokustannuksia. Yhdenvertaisuuden vuoksi maksu perittäisiin kaikilta ja se on kaikille sama. Maksu perittäisiin 1.1.2025 alkaen myös jo myönnettyiltä tunnuksilta, mutta kuitenkin vain tunnuksen jäljellä olevan voimassaoloajan osalta. Maksusta ei suoriteta palautuksia, vaikka tunnuksen käytön edellytykset päättyisivät kesken maksukauden.

10. Vaalien telinemainonnan palveluista perittävä palvelumaksu

Kunnilla ei ole lakisääteistä velvollisuutta vaalimainonnan järjestämiseen, mutta kaupungit ovat perinteisesti tarjonneet puolueille ja valitsijayhdistyksille mahdollisuuden ehdokasjulistoiden esillepanoon niille varatuissa telineissä. Vaalimainospaikkojen ylläpito ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain.

Katujen ja puistojen palvelualue esittää liitteen kohdan 10 mukaisesti kaupungin vaalimainostelineisiin asennettavien ehdokasjulistoiden paikalleen asettamisesta, ylläpidosta sekä poistamisesta erillispalveluna perittäväksi yhteensä 750 euron suuruisen palvelumaksun (alv 0 %), johon lisätään laskutuksen yhteydessä arvonlisävero. Kertamaksuna perittävällä palvelumaksulla katettaisiin edellä mainituista tehtävistä kaupungille syntyviä kuluja. Palvelumaksu perittäisiin vain niiltä puolueilta ja valitsijayhdistyksiltä, jotka haluavat Vantaan kaupungin huolehtivan telineisiin asennettavien ehdokasjulistoiden asentamisesta, ylläpidosta ja poistamisesta. Halutessaan puolueet ja valitsijayhdistykset voivat huolehtia kyseisistä tehtävistä myös itsenäisesti, jolloin em. palvelumaksua ei veloitettaisi.

11. Hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonta

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 145 §:n mukaisesti luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä viranomaisessa vodaan periä maksu. Maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun mukaisten hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi on tarpeen periä maksuja. Esitettyjen maksujen suuruus on suhteessa Vantaan kaupungin ympäristöviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen perimiin vastaaviin maksuihin. Katujen ja puistojen palvelualue esittää liitteen kohdan 11 mukaisia maksuja.

12. Kuusijärven alueen pysäköintimaksu

Kuusijärvelle valmistui uusi pysäköintialue syksyllä 2023, jonka myötä pysäköintipaikkamäärä lähes tuplaantui 390 paikkaan. Kesällä 2024 uusi pysäköintialue on ollut suosittuina viikonloppuina täynnä.

Pysäköinnin maltillinen maksullisuus tasaa pysäköintialueen käyttöä ja parantaa pysäköintipaikkojen kiertoa huippukausina. Kaupungin tavoitteena on myös ohjata koko Sipoonkorven alueen pysäköintiä muuallekin kuin Kuusijärven alueelle ja siten rauhoittaa Kuusijärven herkkää luontoa kulumiselta. Pysäköintimaksulla käyttäjä osallistuu omalla pienellä osuudellaan maksamaan yksityisautoilun infraa ”käyttäjä maksaa” -periaatteen mukaisesti ja maksullinen pysäköinti ohjaa käyttäjiä entistä enemmän kestävien kulkutapojen pariin Vantaan kaupunkistrategian mukaisesti. Kuusijärven pysäköintialueelle esitetään maksullisuutta samoilla periaatteilla kuin Helsingissä Paloheinän ja Pirkkolan ulkoilualueilla eli 1 € ensimmäisiltä 3 tunnilta, minkä jälkeen 0,50 €/tunti.

Toimivalta

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 8 mukaisesti kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista.

Kaupunkitilalautakunta 20.11.2024 § 23

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- korottaa olemassa olevia maksuja esityksen ja liitteen kohtien 1–5 mukaisesti,
- asettaa henkilötyöveloitukset esityksen ja liitteen kohtien 6 ja 7 mukaisesti,
- asettaa hallinnointimaksut esityksen ja liitteen kohtien 8 ja 9 mukaisesti,
- asettaa hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnan maksut esityksen ja liitteen kohdan 10 mukaisesti, ja
- todeta, että edellä mainitut maksut astuvat voimaan 1.1.2025 alkaen.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupungininsinööri Henry Westlin selosti asiaa kokouksessa.

Asian käsittelyn aikana **kaupungininsinööri** poisti esityksestään ja liitteestä vaalien telinemainonnan palveluista perittävää palvelumaksua sekä Kuusijärven alueen pysäköintimaksua koskevat kohdat.

Asian käsittelyn aikana **kaupungininsinööri** täydensi liitteen kohdan 2 maksuluokkaa 1 koskevaa huomautusta seuraavasti (täydennys *kursiivilla*):

"Maksuluokkaan 1 kuuluvat kunnossapitoluokan 1 katualueet sekä kunnossapitoluokan R1 puistot ja katuviheralueet sekä erilliset korkean laatutason jalankulku- ja pyörätiet sekä keskeiset jalankulku- ja torialueet."

Asian käsittelyn aikana **kaupunkitilalautakunnan jäsen Minna Heikkinen** esitti kaupunkitilalautakunnan puheenjohtaja Kimmo Kiljusen kannattamana, ettei Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettävistä kotihoidon pysäköintitunnuksista peritä hallinnointimaksua ja muille toimijoille myönnettävistä pysäköintitunnuksista peritään 100 euron kertaluontoinen hallinnointimaksu. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Asian käsittelyn aikana **kaupunkitilalautakunnan varapuheenjohtaja Otso Kivimäki** esitti kaupunkitilalautakunnan jäsenten Minna Heikkisen, Janne Hartikaisen ja Antti Lindin kannattamana, ettei ulkotarjoilualueiden alueenkäyttömaksua koroteta. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Asian käsittelyn aikana **kaupunkitilalautakunnan jäsen Emmi Pajunen** esitti kaupunkitilalautakunnan varapuheenjohtaja Otso Kivimäen kannattamana kaivutöiden alueenkäyttömaksuja eli kaivumaksuja korotettavaksi siten, että uudet maksut olisivat seuraavat:

Maksuperuste	Maksuluokka 1	Maksuluokka 2	Maksuluokka 3
Työ alle 60 m ²	50,00 € / vrk	25,00 € / vrk	15,00 € / vrk
Työ 60–120 m ²	65,00 € / vrk	35,00 € / vrk	20,00 € / vrk
Työ yli 120 m ²	80,00 € / vrk	45,00 € / vrk	25,00 € / vrk

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään, ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupungininsinöörin pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Pajusen muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 4 jaa-ääntä (Hartikainen, Heikkinen, Lind, Nikkanen) ja 10 ei-ääntä (Hummastenniemi, Hynninen, Kiljunen, Kivimäki, Liutu, Pajunen, Siniketo-Pietilä, Toivonen, Vähäkangas, Viilo). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Päätettiin

- a) korottaa olemassa olevia maksuja liitteen kohtien 1–2 ja 4–5 mukaisesti,
- b) asettaa henkilötyöveloitukset esityksen ja liitteen kohtien 6 ja 7 mukaisesti,
- c) asettaa hallinnointimaksut liitteen kohtien 8 ja 9 mukaisesti siten, ettei liitteen kohdan 9 mukaista hallinnointimaksua peritä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettävistä kotihoidon pysäköintitunnuksista,
- d) asettaa hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnan maksut esityksen ja liitteen kohdan 10 mukaisesti,
- e) todeta, että edellä mainitut maksut astuvat voimaan 1.1.2025 alkaen, ja
- f) säilyttää liitteen kohdan 3 mukainen ulkotarjoilualueiden alueenkäyttömaksu ennallaan,

Merkittiin, että kaupungininsinööri Henry Westlin jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen: "Korotusesitykset kohdissa 3 ja 9 ovat perusteltuja kaupungin talouden heikkenemisen ja yleisen kustannustason nousun vuoksi".

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Kaupunkiympäristön lautakunnan pöytäkirja nro 11/19.11.2024

Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirja nro 11/20.11.2024

Tietohallintojohtajan päätökset

- § 125 Lukujärjestyssovelluksen hankinta (noin 300 000 euroa, alv 0 %)
- § 126 AP-liittymien Control-m ja SAP PO korvaaminen Friends integraatio-alustalla (49 725 euroa, alv 0 %)

Kaupunginhallitus 2.12.2024 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Lauri Kaira, Tanja Aidanjuuri, Anitta Orpana ja Maari Raja-Aho poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 9/25.11.2024

Hankintajohtajan päätös

§ 56 Henkilöstöravintolapalveluiden hankinta (noin 1 350 000 euroa, alv 0 %)

Rahoitusjohtajan päätökset

§ 14 Sopimuksen allekirjoittaminen Loomis Oy:n kanssa vaihtorahatilausten kuljettamisesta Vantaa-infon toimipisteisiin

§ 15 Alitilittäjäoikeuksien myöntäminen ja poistaminen Vantaa-Infossa

Tietohallintojohtajan päätös

§ 128 Lopullisen tarjouspyyntökierroksen keskeyttäminen perustietotekniikkapalveluiden hankinnassa

Käsittelyn yhteydessä kaupunginjohtaja ilmoitti käyttävänsä hallintosäännön 10 luvun § 2 mukaista otto-oikeuttaan Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirjan nro 11/22.11.2024 § 23 Maksujen tarkistukset kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualueella 1.1.2025 alkaen koskien päätöskohtaa c) ja tuovan asian kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi, että kaupunginjohtaja otto-oikeudellaan ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirjan nro 11/22.11.2024 § 23 Maksujen tarkistukset kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualueella 1.1.2025 alkaen koskien päätöskohtaa c).

Hyväksyttiin kaupunginjohtajan täydennetty esitys muilta osin.

Kaupunkitilalautakunta on päätöksellään 22.11.2024 § 23 hyväksynyt katujen ja puistojen palvelualueella 1.1.2025 käyttöön tulevat palvelumaksut ja niiden perusteet. Kaupunginhallituksen 2.12.2024 pidetyn kokouksen 4 §:n käsittelyn yhteydessä kaupunginjohtaja ilmoitti käyttävänsä hallintosäännön mukaista otto-oikeuttaan kaupunkitilalautakunnan päätöksen kotihoidon pysäköintitunnuksen maksuja koskevan päätöskohdan c) osalta ja tuovansa asian kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Tieliikennelain (L 729/2018) 190 a §:n mukainen kotihoidon pysäköintitunnus on otettu Vantaalla käyttöön vuonna 2020. Teknisen lautakunnan päätöksen 13.1.2021 § 6 mukaisesti Vantaan kaupunki on perinyt pysäköintitunnuksen myöntämisestä yksityisiltä palveluntuottajilta 100 euron käsittelymaksun.

Kaupungin omilta työntekijöiltä maksua ei kuitenkaan peritty, koska luvan kustannukset olisivat tällöin jääneet joka tapauksessa kaupungin kannettavaksi. Kotihoidon ja kotisairaanhoidon tehtävät siirrettiin myöhemmin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (Vake) järjestämisvastuulle. Hyvinvointialuetta ei ole tämän vuoksi erikseen huomioitu alkuperäisissä päätöksissä.

Pysäköintitunnuksella saa pysäköidä liikennemerkillä osoitetusta rajoituksesta huolimatta maksullisella pysäköintipaikalla maksua suorittamatta ja alueella, jossa pysäköinti on kielletty liikennemerkillä. Pysäköintitunnus mahdollistaa pysäköinnin pihakadulla muuallakin kuin merkityllä pysäköintipaikalla ja huoltoajo sallittu -lisäkilven vaikutusalueella. Pysäköintitunnuksella on myös mahdollista pysäköidä rajoitusta pidemmäksi ajaksi alueella, jossa pysäköinnin enimmäisaikaa on rajoitettu.

Kotihoidon pysäköintitunnuksen voivat lain mukaan saada yhtenäisin ehdoin sekä yksityiset toimijat että julkiset toimijat, niiden yhtiö- tai hallintomalleista riippumatta, silloin kun ne toteuttavat tieliikennelain 190 a §:n 1 momentissa tarkennettuja kotihoidon tai kotisairaanhoidon tehtäviä. Laki mahdollistaa kunnille harkinnanvaraa kotihoidon pysäköintitunnuksen myöntämisessä, mutta samankaltaisia tehtäviä suorittavia julkisia ja yksityisiä palveluntuottajia on kohdeltava pysäköintitunnuksen myöntämisessä tasavertaisesti ja samoin periaattein.

Kaupunkitilalautakunta käsitteli kokouksessaan 22.11.2024 § 23 kotihoidon pysäköintitunnuksen perittävää maksua. Katujen ja puistojen palvelualue esitti lautakunnalle jatkossa perittäväksi 150 euroa vuodessa myönnettyä pysäköintitunnusta kohden. Maksu vastaisi tällöin Tampereen kaupungin vastaavaa maksua, ja sillä katettaisiin tunnuksien hallinnoinnista sekä lupajärjestelmän ylläpidosta Vantaan kaupungille syntyviä kuluja. Kaupunkitilalautakunta päätti yksimielisesti pohjaesityksestä poiketen, ettei Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettävistä kotihoidon pysäköintitunnuksista peritä hallinnointimaksua ja muille toimijoille myönnettävistä pysäköintitunnuksista peritään 100 euron kertaluontoinen hallinnointimaksu.

Hallintolain (L 434/2003) 6 §:n mukaisesti julkishallinnon asiakkaita on kohdeltava tasapuolisesti ja puolueettomasti. Julkisen hallinnon päätöksenteossa tehtävien ratkaisujen on oltava johdonmukaisia siten, että harkinnan kohteena olevia tosiseikkoja arvioidaan samankaltaisissa tapauksissa samoin perustein. Päätöksien kohteena olevia osapuolia ei saa asettaa eri asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Myös Kuntaliitto toteaa kotihoidon pysäköintitunnuksien käyttöönottoa koskevassa yleiskirjeessään 5/2020, että kuntayhtymän ja yksityisen toimijan maksujen tulee määräytyä samoilla perusteilla. Edellä mainituin perustein kaupunkitilalautakunnan tekemää päätöstä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vapauttamiseksi kotihoidon pysäköintitunnuksesta perittävistä maksuista ei voida siis pitää yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisena. Kaupunkitilalautakunnan päätöksen perusteella maksu perittäisiin edelleen muilta hyvinvointialueilta kuten HUS-yhtymältä sekä yksityisiltä toimijoilta.

Kotihoidon pysäköintitunnuksien myöntämisestä, ylläpitämisestä ja valvonnasta aiheutuu Vantaan kaupungille sekä henkilöstö- ja ylläpitokuluja. Ilmainen tai liian halpa kotihoidon pysäköintitunnus voi myös houkutella hakemaan tunnusta käytettäväksi liian kevyin perustein, joka saattaa aiheuttaa hakemuksien määrän ja tähän käytettävän työajan merkittävää lisääntymistä. Tunnuksien määrän merkittävä lisääntyminen kaupungin kaduilla voi myös aiheuttaa liikennehaittaa, koska tunnuksilla voidaan pysäköidä pysäköintirajoituksien vastaisesti. Kotihoidon pysäköintitunnuksesta perittävän maksun määrittelyssä on siis huomioitava niin kaupungille aiheutuvat kulut ja liikenteen sujuvuus.

Kotihoidon pysäköintitunnuksesta perittävät maksut vaihtelevat Suomessa merkittävästi. Kaupunkien verkkosivuilta saatavilla olevien tietojen mukaan Tampereella kotihoidon pysäköintitunnuksen hinta on 150 euroa vuodessa, Savonlinnassa ja Kokkolassa 100 euroa vuodessa ja Oulussa 55 euroa kahdessa

vuodessa. Nyt esitettävän 100 euron vuosimaksun voidaan siis katsoa olevan linjassa muiden kaupunkien vastaavaan maksuun verrattaessa. Maksu esitetään tasavertaisen kohtelun nimissä perittäväksi kokonaan uusien tunnuksien hakijoiden ohella myös vanhojen tunnuksien haltijoilta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja on 2.12.2024 päättänyt käyttää otto-oikeutta kaupunkitilalautakunnan kotihoidon pysäköintitunnuksen maksuja koskevaan päätöskohtaan ja tuoda asian kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus 13.1.2025 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) periä Vantaan kaupungin myöntämästä kotihoidon pysäköintitunnuksesta 100 € / vuosi.
- b) että kohdan a) mukainen maksu peritään kaikilta hakijoilta tasapuolisesti,
- c) että kohdan a) mukainen maksu peritään uusilta sekä uusittavilta tunnuksilta, ja
- d) että kohdan a) mukainen maksu astuu voimaan heti.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajat Lauri Kaira ja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä tämä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) periä Vantaan kaupungin myöntämästä kotihoidon pysäköintitunnuksesta 100 € / vuosi.
- b) että kohdan a) mukainen maksu peritään kaikilta hakijoilta tasapuolisesti,
- c) että kohdan a) mukainen maksu peritään uusilta sekä uusittavilta tunnuksilta, ja
- d) että kohdan a) mukainen maksu astuu voimaan heti.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajat Lauri Kaira ja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä tämä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Päätetään

- a) periä Vantaan kaupungin myöntämästä kotihoidon pysäköintitunnuksesta ~~100~~ 30 € / vuosi.

Päätös:

Päätettiin

- a) periä Vantaan kaupungin myöntämästä kotihoidon pysäköintitunnuksesta 30 € / vuosi.
b) että kohdan a) mukainen maksu peritään kaikilta hakijoilta tasapuolisesti,
c) että kohdan a) mukainen maksu peritään uusilta sekä uusittavilta tunnuksilta, ja
d) että kohdan a) mukainen maksu astuu voimaan heti.

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

16 § Asemakaavamuutos 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus / SP

VD/4017/10.02.04.00/2023

TeA/SP/KKI/NIS/PT

Tyhjälle tontille Kielotie 13:een tehdään kaavamuutos Tikkurilan terveys- ja perhekeskusta varten. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttöön tulevan tontin rakennusoikeus on 21 000 kerrosneliömetriä ja korkeus enimmillään seitsemän kerrosta. Pysäköinti sijoittuu kellarikerrokseen. Tontin käyttötarkoitus on C eli keskustatoimintojen korttelialue. Tonttitehokkuudeksi tulee $e=3,38$.

Asemakaavamuutos koskee korttelia 61206, kaupunginosassa 61 Tikkurila.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 61206 kaupunginosassa 61 Tikkurila.

Alue sijaitsee Tikkurilan ydinkeskustassa kaupungintalon naapurissa, osoitteessa Kielotie 13. Aluetta rajaa lännessä Kielotie, pohjoisessa Lummekuja, idässä kaupungintalo ja etelässä Lauri Lairalan aukio. Tikkurilan asemakeskus on vajaan 300 metrin päässä.

Hakija

Vantaan kaupunki.

Maanomistus

Alue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen konsulttina UKI Arkkitehdit Oy ja Tähti-Set Oy.

Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa merkitty kaupunkikeskustan alueeksi C. Alue kuuluu kestävän kasvun vyöhykkeeseen. Kielotielle on osoitettu Vantaan ratikan linjaus.

Asemakaavamuutos

Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa uuden Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentaminen Tikkurilan ytimeen, Kielotie 13:een. Paikalta on aiemmin purettu kaupungin virastotalo. Terveys- ja perhekeskus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kärkihanke.

Hyvinvointialue on valinnut arkkitehtikonsultin laatimaan suunnitelmat kaavaprosessia varten. Terveys- ja perhekeskuksen tilaohjelma kehittynee vielä, eivätkä rakennussuunnitelmat ole kovin yksityiskohtaisia. Lopullista toteutuspäätöstä hankkeesta ei myöskään ole tehty vielä kaavan laadinnan aikana. Keskustatoimintojen korttelialueen C-merkintä mahdollistaa joustavasti tontin käytön tulevaisuudentarpeiden mukaan. Toisaalta tärkeä sijainti ja tiivis kaupunkirakenne edellyttävät kaavamääräyksiä, joiden avulla hanke saadaan sovitettua tontille toiminnallisista ja kaupunkikuvallisista reunaehdoista tinkimättä. Kaavalla varmistetaan hankkeen laatu, vaikka tilaohjelma tai rakennusta suunnitteleva taho vaihtuisikin.

Tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2021. Se mahdollistaa 21 000 k-m²:n rakentamisen, mikä riittää myös hankesuunnitelman mukaisen terveys- ja perhekeskuksen tarpeisiin. Myöskään kerroslukua

ei ole tarvetta nostaa. Kaava ei salli asumista, mutta majoitustoiminta on mahdollinen. Katutasokerrokseen vaaditaan 530 m²:n ala liiketiloja varten.

Toimintaa koskevien määräysten ollessa väljät on puolestaan rakennusalueen rajat sidottu tiukasti viitesuunnitelman mukaisiksi, jotta toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen sovittaminen on mahdollista. Kaavassa on huomioitu saattoliikenteen ja ratikan tunnelin tarvitsema tila. Etelässä on Lauri Lairalan aukio, jota ei haluttu pienentää nykyisestään ja idässä puolestaan kaupungintalo. Keskukseen ja suojellun kaupungintalon väliin haluttiin jättää riittävästi tilaa, joka toimii myös kevyen liikenteen poikittaisena yhteysreittinä kävelykadun ja Kirjastopuiston välillä.

Rakennusmassa jakaantuu kahteen tiiliseen lapekattoiseen osaan, joiden välissä on lasinen nivelosa. Kielotien puolella kerrosluku on korkeimmillaan VII ja pienempi massa on enintään kuuden kerroksen korkuinen. Keskiosa, joka on aulatilaa, on päämassoja matalampi.

Pääsisäänkäynnit sijoittuvat aulan molemmin puolin, toinen etelän suuntaan kohti Asematietä ja aukiota. Kävelen tai pyörällä saapuvat käyttävät enimmäkseen eteläistä sisäänkäyntiä. Samoin ratikan tai bussien pysäkeiltä tulevat. Pohjoisessa Lummekujalla oleva sisäänkäynti palvelee varsinkin saatto-liikenteenteellä saapuvia. Saattoliikenteelle on tilaa myös ylemmässä kellarikerroksessa, josta on suora hissiyhteys kerrokseen.

Pysäköinti sijoittuu ratkaisussa kahteen maanalaiseen kerrokseen, jonne ajetaan Lummekujalta lähtevällä luiskalla. Kellariin sijoittuu myös rakennuksen huolto ja logistiikka. Tekniset tilat sijoittuvat kellarin lisäksi kattokerrokseen, jossa ne tulee integroida rakennusmassan sisään.

Maanvaraista pihaa jää tontille varsin vähän, koska kellaripysäköinti ulottuu suurimmalle osalle tonttia. Ajoluiskan ja kaupungintalon väliin jäävä osuus on maanvaraista, mutta sielläkin johtovaraukset vaikeuttavat suurten puiden istuttamista. Vihertehokkuuden vaatimukseksi on asetettu 0,8.

Keskustatoimintojen korttelialueen, C pinta-ala on 0,62 hehtaaria. Rakennusoikeus on 21 000 k-m² ja tehokkuusluku e=3,38.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 21.9.2023.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin yhteensä kahdeksan. HSY ilmoitti, että nykyisten johtokuja- ja aluevarausten riittävyys ja jatkotarve sekä uusien johtokujien tarve tulee selvittää yhteistyössä HSY:n kanssa ja HSY:n on hyväksyttävä ne hankkeen yhteydessä. Vantaan Energia kaipasi tilavarausta muuntamolle Lummekujan puolelle. Vantaan kaupunginmuseo painotti, että vaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella uudisrakennuksen sijoittuminen Tikkurilan kulttuurihistoriallisesti ja ajallisesti kerroksiseen kaupunkikuvaan, 1950-luvulla valmistuneen kunnantalon naapuriin. Maisemasuunnittelu Hemgårdin mielestä vähintäänkin Lauri Lairalan aukion itäreunan puusto tulisi säilyttää. Kaavatilaisuus on pidetty 13.12.2023.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7). Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa työpaikkatontin, jonne sijoittuu noin 900 työntekijää.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta. Vantaan Kaupunginhallitus päätti 4.9.2023, että Vantaan kaupunki antaa suunnitteluvarauksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tai sen myöhemmin osoittamalle keskuksen toteuttavalle taholle Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen jatkosuunnittelua, asemakaavoitusta, neuvotteluja ja tontinluovutuksen valmistelua varten ja suunnitteluvaraus on voimassa 31.12.2025 asti.

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 22.10.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 6.11.–5.12.2024. Tänä aikana jätettiin yksi muistutus. Kiinteistökehitysyhtiö NREP mahdollisena tulevana toteuttajana kritisoi mm. valittua pysäköintiratkaisua, liian tiukkoja rakentamisalueen rajoja sekä lähes kaikkia muitakin kaavamääräyksiä joko liian epämääräisinä tai liian tarkkoina. Muistutus on otettu huomioon vastineessa.

Kaavalausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 22.10.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin yhdeksän ja saatiin viisi kappaletta.

Vantaan Energian lausunnossa pyydettiin huomioimaan kaukolämpöputken sijainti ja muuntamotarve.

Vantaan vanhusneuvosto piti hanketta tärkeänä ja kannatettavana. Toiveena oli lisää saattopaikkoja katutasoon. Rakennuksen ja ympäröivän julkisen kaupunkitilan esteettömyyteen, valaistukseen, viihtyisyyteen, opastukseen sekä talvikunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota. Kahvilan ja apteekin tiloja toivottiin katutasoon ja HUS-Labin tiloja läheisyyteen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa esitettiin tarkennuksia liikennemelua koskeviin määräyksiin.

Vantaan kaupunginmuseo piti pitää kaavaehdotuksessa esitettyjä ratkaisuja ympäröivän kaupunkikuvan ja naapurissa olevan kaupungintalon arvojen kannalta onnistuneina.

HSY:n lausunnossa todetaan, että yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Lausunnot on otettu huomioon vastineissa ja tarkistusesityksissä.

Tehdyt tarkistukset

Lausuntojen johdosta on tehty tarkistus kaavamääräyksiin lisäämällä niihin Kielotien puoleisia tiloja koskeva äänitasoerovaatimus.

Tarkistus ei ole olennainen, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.1.2025 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutukseen ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 14.1.2025 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vasemmiston lautakuntaryhmä ja kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Ida Tamminen yhtyivät:

”Rakennuslupavaiheessa laadittavalla pyöräpysäköintisuunnitelmalla tulee varmistaa työntekijöille ja asiakkaille helposti saavutettava ja riittävä pysäköintipalvelutaso.”

Kaupunginhallitus 27.1.2025 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutukseen ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 14.1.2025 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002548, 61 Tikkurila / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Anitta Orpaa ja Maarit Raja-Aho sekä kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajat Lauri Kaira ja Tanja Aidanjuuri poistuivat kokouksesta yhteisöjääveinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö poistui kokouksesta palvelussuhdejäävinä tämä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että Vihreä valtuustoryhmä jätti tähän asiakohtaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen yhtyi:

”Rakennuslupavaiheessa laadittavalla pyöräpysäköintisuunnitelmalla tulee varmistaa työntekijöille ja asiakkaille helposti saavutettava ja riittävä pysäköintipalvelutaso.”

Liitteet:

- Asemakaavamuutosehdotus 14.1.2025
- Asemakaavamuutoksen selostus 14.1.2025
- Muistutus ja vastine 14.1.2025
- Lausunnot ja vastineet 14.1.2025

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Kerttu Kurki-Issakainen, p. +358 50 302 9334,
asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, p. +358 50 302 9298
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

Vantaa

002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus

TIKKURILA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 14.1.2025 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002548. Kaavoitus on tullut vireille 21.9.2023.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

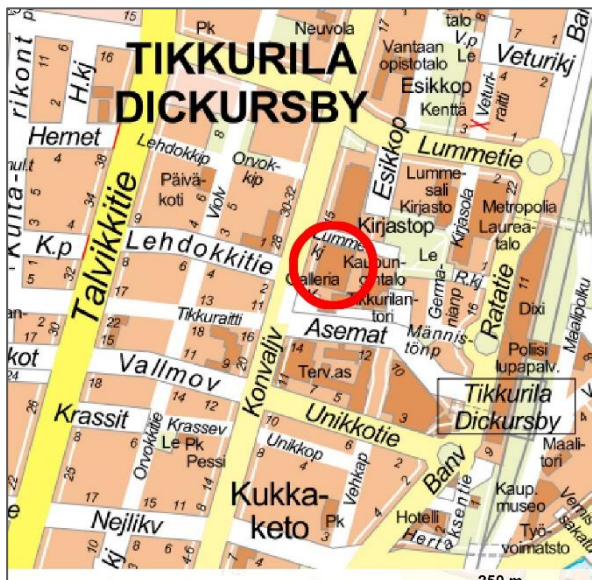
kortteli 61206 kaupunginosassa 61 Tikkurila. (kumoutuvan asemakaavan kortteli 61206 kaupunginosassa 61 Tikkurila).

Tyhjälle tontille Kielotie 13:een tehdään kaavamuutos Tikkurilan terveys- ja perhekeskusta varten. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttöön tulevan tontin rakennusoikeus on 21 000 kerrosneliömetriä ja korkeus enimmillään seitsemän kerrosta. Pysäköinti sijoittuu kellarikerrokseen. Tontin käyttötarkoitus on C eli keskustatoimintojen korttelialue. Tonttitehokkuudeksi tulee $e=3,38$.

Kaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Kaavan laatija: Niva Seppo (Arkkitehti), Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh +358 50 302 9298

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan ydinkeskustaan kaupungintalon naapuriin. Aluetta rajaa lännessä Kielotie, pohjoisessa Lummekuja, idässä kaupungintalo ja etelässä Lauri Lairalan aukio. Tikkurilan asemakeskus on vajaan 300 metrin päässä.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 14.9.2023.
- Kaavoitus tuli vireille 21.9.2023 ja sai numeron 002548.
- Mielipiteet 21.9.2023 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 3.11.2023 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta.
- Hanketta esiteltiin asukastilaisuudessa 13.12.2023.
- Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024
- Kaavaehdotusta esiteltiin asukastilaisuudessa 29.10.2024.
- Nähtävilläolo 6.11.–5.12.2024. Tuona aikana saatiin yksi muistutus.
- Lausuntoja pyydettiin 13.12.2024 mennessä 9 lausunnonantajalta ja saatiin 5 kpl.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	4
2. Lähtökohdat	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne	12
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	18
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	18
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	19
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	20
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	21
4. Asemakaavan kuvaus.....	25
4.1 Kaavan rakenne	25
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	25
4.3 Aluevaraukset	26
4.4 Kaavan vaikutukset.....	27
4.5 Ympäristön häiriötekijät	34
5. Asemakaavan toteutus	34
6. Kaavatyöhön osallistuneet	34
7. Asemakaavan seurantalomake	35
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	36
9. Muu suunnitelma-aineisto	41

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, liikennemeluselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 28.8.2024.
- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, Tärinä- ja runkomeluselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 10.7.2024.
- 002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus alustava maaperä ja rakennettavuus, 5.1.2024, Vantaa, Geotekniikka
- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, Liikennesuunnittelu, 20.9.2024.Sitowise.
- Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen asemakaavan ilmastovaikutusten arviointi, Ramboll.
- Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, Kaavavaiheen hulevesiselvitys, 27.9.2024, Geosolver Oy.

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 — 1979, Amanda Eskola. Inventointi-raportti. Vantaan kaupunki 2002, C15:2002, VMK 12, KSY 9/2002.

1. TIIVISTELMÄ

Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa uuden Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentaminen Tikkurilan ytimeen, Kielotie 13:een. Paikalta on aiemmin purettu kaupungin virastotalo. Terveys- ja perhekeskus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kärkihanke.

Hyvinvointialue on valinnut arkkitehtikonsultin laatimaan suunnitelmat kaavaprosessia varten. Terveys- ja perhekeskuksen tilaohjelma kehittynee vielä, eivätkä rakennussuunnitelmat ole kovin yksityiskohtaisia. Lopullista toteutuspäätöstä hankkeesta ei myöskään ole tehty vielä kaavan laadinnan aikana. **Keskustatoimintojen korttelialueen C**-merkintä mahdollistaa joustavasti tontin käytön tulevaisuudentarpeiden mukaan. Toisaalta tärkeä sijainti ja tiivis kaupunkirakenne edellyttävät kaavamääräyksiä, joiden avulla hanke saadaan sovitettua tontille toiminnallisista ja kaupunkikuvallisista reunaehdoista tinkimättä. Kaavalla varmistetaan hankkeen laatu, vaikka tilaohjelma tai rakennusta suunnitteleva taho vaihtuisikin.

Tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2021. Se mahdollistaa 21 000 k-m²:n rakentamisen, mikä riittää myös hankesuunnitelman mukaisen terveys- ja perhekeskuksen tarpeisiin. Myöskään kerroslukua ei ole tarvetta nostaa. Kaava ei salli asumista, mutta majoitustoiminta on mahdollinen. Katutasokerrokseen vaaditaan 530 m²:n ala liiketiloja varten.

Toimintaa koskevien määräysten ollessa väljät on puolestaan rakennusalueen rajat sidottu tiukasti viitesuunnitelman mukaisiksi, jotta toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen sovittaminen on mahdollista. Kaavassa on huomioitu saattoliikenteen ja ratikan tunnelin tarvitsema tila. Etelässä on Lauri Lairalan aukio, jota ei haluttu pienentää nykyisestään ja idässä puolestaan kaupungintalo. Keskukseen ja suojellun kaupungintalon väliin haluttiin jättää riittävästi tilaa, joka toimii myös kevyen liikenteen poikittaisena yhteysreittinä kävelykadun ja Kirjastopuiston välillä.

Rakennusmassa jakaantuu kahteen tiiliseen lapekattoiseen osaan, joiden välissä on lasinen nivelo. Kielotien puolella kerrosluku on korkeimmillaan VII ja pienempi massa on enintään kuuden kerroksen korkuinen. Keskiosa, joka on aulatilaa, on päämassoja matalampi.

Pääsisäänkäynnit sijoittuvat aulan molemmin puolin, toinen etelän suuntaan kohti Asematietä ja aukiota. Kävellessä tai pyörällä saapuvat käyttävät enimmäkseen eteläistä sisäänkäyntiä. Samoin ratikan tai bussien pysäkeiltä tulevat. Pohjoisessa Lummekujalla oleva sisäänkäynti palvelee varsinkin saattoliikenteenteellä saapuvia. Saattoliikenteelle on tilaa myös ylemmässä kellarikerroksessa, josta on suora hissiyhteys kerrokseen.

Pysäköinti sijoittuu ratkaisussa kahteen maanlaiseen kerrokseen, jonne ajetaan Lummekujalta lähtevällä luiskalla. Kellariin sijoittuu myös rakennuksen huolto ja logistiikka. Tekniset tilat sijoittuvat kellarin lisäksi kattokerrokseen, jossa ne tulee integroida rakennusmassan sisään.

Maanvaraista pihaa jää tontille varsin vähän, koska kellaripysäköinti ulottuu suurimmalle osalle tonttia. Ajoluiskan ja kaupungintalon väliin jäävä osuus on maanvaraista, mutta sielläkin johtovauraukset vaikeuttavat suurten puiden istuttamista. Vihertehokkuuden vaatimukseksi on asetettu 0,8.

Keskustatoimintojen korttelialueen, C pinta-ala on 0,62 hehtaaria. Rakennusoikeus on 21 000 k-m² ja tehokkuusluku e=3,38. Tontin omistaa Vantaan kaupunki.

Aksonometria, UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilan keskustan ytimeen, kaupungintalon länsipuolelle.

Tikkurilan sijainti Helsingin pohjoispuolella pääradan ja Kehä III:n varrella sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä tarjoaa monipuoliset ja nopeat yhteydet pääkaupunkiseudulle, muualle Suomeen ja ulkomaille.

Tikkurila on ollut kunnan hallinnollinen keskus vuodesta 1946, jolloin entinen maalaiskunnan keskus Malmi liitettiin Helsinkiin. Tikkurilan hallinnollinen asema näkyy keskustan ilmeessä: kaupunginosassa on kaupungin ja valtion sekä Vantaan seurakuntayhtymän virastoja ja muita toimitiloja. Tiedekeskus Heureka, Keravanjoki, Silkkitehdas, Vernissatehdas, Tikkurilan vanha asema, 1950-luvun rakennusperintö ja Tikkuraitti kaupallisine palveluineen luovat alueelle vahvaa identiteettiä.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Keravanjoen ja Kylmäojan laakson savitasangolle. Vuonna 1870-1871 mitatussa Seenaatin kartassa näkyy, että alue on ollut osin peltoa ja osin niittyä. Alue on kuulunut Suuren rantatien vaikutuspiiriin. Tikkurilan ydinkeskustassa alkuperäistä luonnonmaisemaa ei ole enää juuri havaittavissa. Kirjastopuiston, Lauri Lairalan aukion ja kaupungintalon puusto kehystää ja pehmentää osaltaan maisemakuva.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykytilanteessa pääosin vettä läpäisemätöntä asfalttipintaa. Kaava-muutosalue kuuluu Keravanjoen valuma-alueeseen. Keravanjoki yhtyy Helsingin ja Vantaan rajalla Vantaanjoen pääuomaan, joka laskee Suomenlahteen Helsingin Vanhankaupunginlahdella. Vantaanjoki on tulvaherkkä vesistö, jossa elää mm. vuollejokisimpukka.

Alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

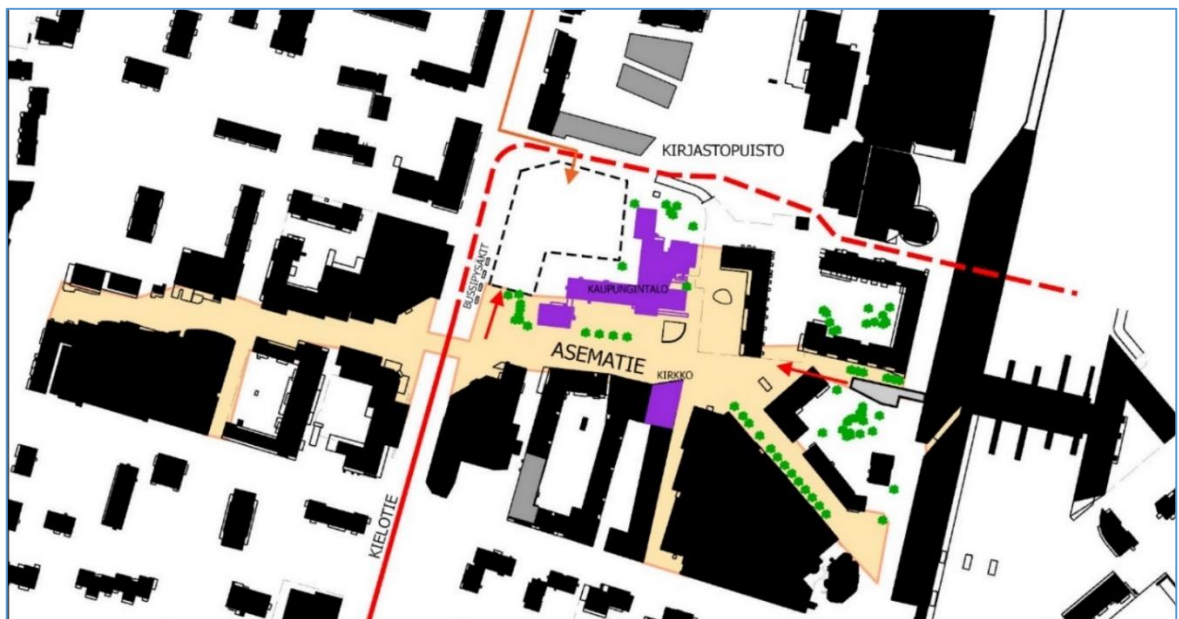
Maanpinnan korkeus vaihtelee +17,3...17,8. Pohjamaa on arvioitu tontin reunalta tehtyjen kairauksen perusteella. Tontilta on purettu aikaisempi rakennus ja sen jälkeen tontti on toiminut tori-alueena. Tontilla pohjamaana on täyttömaata noin metrin verran. Täytön paksuus voi vaihdella vanhan rakennuksen kohdalla paikoitellen. Puretun rakennuksen alla olevat paalut ovat jääneet maahan. Täytön alla on savea noin 3–6 m. Saven alla on ohut tiivis silttikerros, jonka alla löyhempää silttiä tai hiekkaa noin 4–6 m. Hiekan alla on tiivismoreeni tai kallio. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen moreeniin, kiveen tai kallioon 6–12 m syvyyteen maanpinnasta. Kallion pintaa ei ole varmistettu porakonekairauksin.

Puretun rakennuksen kohdalla on ollut kellarikerros. Nykyiseltään rakennuksen kohdalla maanpinta on täytetty noin tasolle + 17,5. Puretun rakennuksen paaluja ei voida käyttää hyödyksi tulevan rakennuksen suunnittelussa. Rakentamisen aikana vanhat paalut tulee katkaista riittävän syvältä, jotta ne eivät tule muun rakentamisen tielle.

Pohjavedenpinnan korkeus on vaihdellut välillä +14,46... +15,37 vuosien 2022 – 2023 mittauksissa. Tikkurilan alueella pohjavedenpinnan huomioonottaminen toimii rakentamisrajoitteena. Pysyvä kuivatustaso tulee olla pohjavedenpinnan pitkäaikaisen havainnoinnin perusteella ylimmän havaitun tason yläpuolella. Hankkeissa vaaditaan pohjavedenpinnan hallintasuunnitelma ja mahdolliset tarkkailuohjelmat. Pohjaveden työnaikainen, väliaikainen alentaminenkin alueella on kiellettyä tai luvanvaraista.

Tontti on luokiteltu rakennuksen ja kunnallistekniikan osalta vaikeasti rakennettavaksi syväksi pehmeiköksi.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Kaava-alue sijoittuu Tikkuraitti-Asematie-kävelyakselin varteen.

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Tikkurilassa asui vuoden 2023 lopussa 8 815 henkeä. Väkiluku on noussut vuodesta 2013 yli 3600:lla, mikä tarkoittaa noin 70 % väestönkasvua viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tikkurilassa on vähän lapsia ja nuoria, yli 65-vuotiaiden osuus on vastaavasti suuri. Koko Tikkurilan suuralueen asukasluku oli 48 920 henkeä, missä on kasvua lähes 9 500 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana.

Sosiaalinen ympäristö

Tikkurilan palvelualueen väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. aikuisvaltaisuus, yksin eläminen, lapsettomat avopariperheet ja työttömyys. Tikkurilan väestö on enimmäkseen muualta muuttanut, mikä vaikuttaa hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten juurtumiseen, ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen.

Palvelut ja työpaikat

Tikkurilan kaupunginosa on Vantaan toiseksi suurin työpaikkakeskittymä lentokentän jälkeen. Lähes 92 prosenttia 7 000 työpaikasta on palvelujen parissa. Kaupunki ja valtio ovat merkittäviä työnantajina.

Tikkurilan keskustassa on monipuolisesti julkisia palveluja: terveyskeskus, kaupungintalo, kaupungin ja valtion paikallishallinnon virastoja, pääkirjasto näyttelytiloineen, Laurean ammattikorkeakoulu sekä seurakuntayhtymän virastot. Kaupalliset palvelut ovat keskittyneet Kauppakeskus Tikkuriin ja Dixiin sekä Asematien ja Tikkuraitin varren liiketiloihin. Keskustan alueella on myös runsaasti ravintoloita ja kivijalkaliikkeitä.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on Tikkurilan ydinkeskustassa nykyisen naapurissa. Korttelin päässä pohjoisessa on Asema-atie, Tikkurilan kaupallinen pääakseli, joka johtaa Dixin liike- ja matkakeskuksesta Tikkuraitin kävelykadulle. Lähivuosina kävelykatua jatketaan koko Asema-atie matkalle. Kävelykadun varrelle sijoittuu Tikkurilan tori, kaupungintalo ja kirkko. Kielotie on keskustan pohjois-eteläsuuntainen pääkatu, jonka varteen sijoittuu kivijalkaliikkeitä ja johon mm. tuleva Vantaan ratikka rakennetaan. Tontin koilliskulmasta avautuu Kirjastopuisto.

Kaupunkikuva

Tikkurilan keskusta on tiivistymisestään huolimatta edelleen paikoin väljä ja matalasti rakennettu. Kaupunkikuvassa on löydettävissä 1950-luvun kirkonkylämäistä tunnelmaa sekä 1970-luvun ihanteisiin perustuvaa autokaupunkia. Kaupungintalo, Tikkurilan vanha asema ja Silkkitehdas ovat tärkeitä identiteettitekijöitä. Tikkurilan 1980-luvun rakentaminen toi keskustaan isoja kaupallisia yksiköitä, kuten Tikkurin ja Prismen sekä nykyisen Laurean ammattikorkeakoulun.

Ydinkeskusta on kuitenkin muuttunut muutaman viime vuoden aikana. Tori on siirretty uudelle paikalleen kaupungintalon eteen. Liike- ja toimistokeskus Dixin ensimmäinen vaihe 12-kerroksisine huippuineen valmistui vuoden 2014 alussa ja toinen vaihe keväällä 2017.

Kirkon kortteli on edelleen kesken, mutta itse kirkko ja Asema-atie puoleinen kortteli valmistuivat vuonna 2021. Kokonaisuutena kortteli on luonteeltaan urbaani ja korkeatasoinen. Arkkitehtitoimisto OOEPAAn suunnittelema kirkko kehystää toria ja muodostaa samalla vastaparin kaupungintalolle. Se luo voimakkaalla hahmollaan identiteettiä ja tunnistettavuutta alueelle. Tiiliverhoilu on elävä ja monivärinen. Osa tiilistä on käsin painettuja erikoistiiliä.

Kaupungintalon takana, Kielotien varressa on rakenteilla asuinkortteli entisen valtion virastotalon paikalle. Rakennusten korkeus vaihtelee neljästä luoteisnurkan kahteentoista. Korkeat massat reunustavat Kielotien katualuetta ja matalammat rakennukset sijoittuvat korttelin itäosaan Kirjastopuiston reunaan. Rakennusten julkisivut on tehty tiilestä paikalla muuraten.

Asema-atie muuttuu lähivuosina koko pituudeltaan kävelykaduksi. Kadun materiaaleihin ja kalusteisiin on panostettu. Katu rakennetaan luonnonkivipintaisena. Julkisen kaupunkitilan kohentaminen jatkuu kaupunginmuseon edustalle, kun Carl Albert Edelfeltinaukio rakennetaan. Kielotien katualueella ja Kirjastopuistossa käynnistyy puolestaan Vantaan ratikan rakentaminen. Samalla uusiutuu koko Kielotien katu ympäristö ja Lauri Lairalan aukio. Päätös ratikan rakentamisesta tehtiin toukokuussa 2023.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Vanhin osa Tikkurilan keskustan rakennuskannan historiallisista kerrostumista on hävinnyt vanhaa rautatieasemaa ja vernisatehdasta lukuun ottamatta. Tikkurilasta tuli Helsingin maalaiskunnan

hallinnollinen keskus vuonna 1946, kun siihen asti keskuksena ollut Malmi liitettiin osaksi Helsinkiä. Muutos käynnisti Tikkurilan kasvun. Tältä ajalta, joka myös osui yksiin suomalaisen arkkitehtuurin yhden merkittävän kukoistuskauden kanssa, on säilynyt useampia merkittäviä rakennuksia. 1950-luvun rakentamista edustavat Asematien varressa tärkeimpinä kaupungintalo (valm. 1957, arkkit. Eija ja Olli Saijonmaa) ja Asematie 1 (ns. Kassatalo, valm. 1956, arkkit. Tuomas Väyrynen).

Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930–1979-inventointiraportissa kaupungintalo ja sen sivurakennus (ent. kirjasto) on arvotettu luokkaan A1, eli suojeltavaksi kohteeksi. Inventoinnissa todetaan, että niiden sisältämät arvot ovat niin ilmeiset, että suojelutarpeesta on voitu varmistua. Ne on voimassa olevassa asemakaavassa esitetty suojelumerkinnöin. Sen sijaan seurakunnan työkeskukseksi alun perin suunniteltu Tikkurilan kirkko vuodelta 1957 purettiin vuonna 2018.

Kaupungintalon kiinteistö on kaksiosainen; kaupungintalon vieressä on pergolalla kaupungintaloon yhdistetty sivurakennus, jossa on alun perin toiminut kirjasto. Rakennukset perustuvat Helsingin maalaiskunnan virastotalon suunnittelukilpailuun vuonna 1954. Rakennuksiin tehtiin peruskorjaus ja samalla rakennettiin valtuustosalin ja ruokalan käsittävä, julkisivultaan kuparinen uudisosa. Vanha kirjasto-osa, sittemmin lastenkulttuurikeskus Pessi muutettiin Galleria K:ksi. Rakennustyö valmistui vuonna 2012.

Virkistys

Keravanjoen rantojen viheralueet ovat Tikkurilan keskustan vetovoimaisin viheraluekokonaisuus. Jokimaisemassa näkyvät eri vuosikymmenillä rakennetut Tikkurilan historiasta kertovat rakennukset, jotka liittyvät rautatiehen, teollisuuteen ja maatalouteen. Keravanjoen varrella virkistysalueet jatkuvat yhtenäisenä kokonaisuutena ja ulkoilureitit myötäilevät jokirantoja. Parhaat oleskelupaikat ovat Heureka puolella jokea Tiedepuistossa.

Kaava-alueen itäpuolella oleva Kirjastopuisto on myös tärkeä keskustan puistoalue. Ratikan tunnelin rakentaminen estää puiston käytön rakentamisen aikana, mutta puisto palautetaan tunnelitöiden valmistuttua ja se laajenee pohjoiseen nykyisen pysäköintikentän paikalle.

Liikenne

Kaavamuutosalue sijaitsee Kielotien, Lummekujan ja Asematien välisellä alueella. Kielotie on paikallinen kokoojakatu, johon Vantaan ratikka rakennetaan. Kielotie 13:n kohdalla ratikka sukeltaa ramppia pitkin maan alle kääntyäkseen Lummekujan kautta itään kohti päärataa ja Jokiniemeä. Lummekujalta on myös ajoyhteys torin alla sijaitsevaan Tikkuparkkiin.

Ajoyhteys Kielotie 13:n tontille osoitetaan pohjoisen suunnasta Lummekujan kautta. Pääasiallinen kävelijän lähestymissuunta on etelästä Asematien kävelykadulta ja Kielotien varteen sijoittuvilta bussipysäkeiltä ja ratikan pysäkiltä.

Kielotien keskiarvovuorokausiliikenne on 5 000 ajoneuvoa/vrk, josta raskaan liikenteen osuus on 7 %. Kielotien kaistoja on tarkoitus vähentää ja rakentaa niiden tilalle pikaraitiotie. Lisäksi ohiajavaa liikennettä on tarkoitus ohjata länteen Talvikkitielle. Liikenteen määrän ennustetaan putoavan vuoteen 2040 mennessä noin 2500 ajoneuvoon/vrk.

Kaava-alue on kevyen liikenteen kannalta hyvin saavutettavissa. Asematie on varattu kevyelle liikenteelle huoltoajoa lukuun ottamatta. Kielotiellä ja Lummetiellä on toistaiseksi yhdistetyt jalankulun ja pyöräilyn reitit molemmin puolin. Ratikan rakentamisen yhteydessä Kielotielle rakennetaan erilliset yksisuuntaiset pyöräkaistat. Tontille on hyvät yhteydet myös pohjoisesta Kirjastopuiston suunnasta, sekä idästä suoraan kaupungintalon ja Galleria K:n välistä reittiä käyttäen.

Vesihuolto

Asemakaavan muutosalue kuuluu rakennetun vesihuoltoverkoston piiriin.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Tikkurilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta.

Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 75 ja ylin on noin + 83. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitos-kohtalausunnossa.

Kaavamuutosalueen hulevedet johdetaan hulevesiviemäriverkoston kautta Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat ympäröivillä katualueilla.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on ympäröivillä katualueilla. Vantaan energia on ilmoittanut kiinteistömuuntamotarpeestaan. Muuntamo tulisi sijoittaa Lummekujan puoleiseen katutasoon.

Ympäristöhäiriöt

Lentomelu

Kohde ei sijaitse lentomelualueella.

Raideliikenne- ja tieliikennemelu

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} saa olla enintään 35 dB opetus- ja kokoontumistiloissa sekä 45 dB liike- ja toimistohuoneissa. Molemmissa tapauksissa sovelletaan ainoastaan melutason päiväohjearvoa.

Vantaan ohjeistuksen mukaisesti kohteessa tulee soveltaa opetus- ja kokoontumistiloissa äänitasoerotusta tie- ja raideliikennemelua vastaan $\Delta L_A = 35$ dB kun, kohdistuvat tasot ovat 60...64,9 dB ja $\Delta L_A = 30$ dB kun kohdistuvat tasot ovat 55...59,9 dB. Yli 65 dB kohdistuvat tasoista on määritetty tarvittavan erillinen meluselvitys. Toimistotiloille ohjeen mukaiset äänitasoerotukset ovat 5 dB pienempiä. Kyseiset äänitasoerotukset ovat määrääviä, mikäli laskennan mukaisesti lasketut äänitasoerotukset jäävät pienemmiksi.

A-Insinöörit on tehnyt meluselvityksen kohteeseen 28.8.2024. Kohteen julkisivuille muodostuvat ulkovaipan ääneneristysvaatimukset ilmoitetaan julkisivuun kohdistuvan äänitason ja sisällä sallitavan äänitason erona $\Delta L_{A,vaad}$. Kohteeseen on suunniteltu vain päiväaikaista toimintaa (klo 7–22). Hoito- ja potilastiloissa, sekä opetus- ja kokoontumistiloissa sovelletaan valtioneuvoston päätöksen 993/1992 ohjearvoa, jonka mukaan liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päiväaikaan ($L_{Aeq,7-22}$) 35 dB. Liike- ja toimistotiloissa liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päiväaikaan ($L_{Aeq,7-22}$) 45 dB.

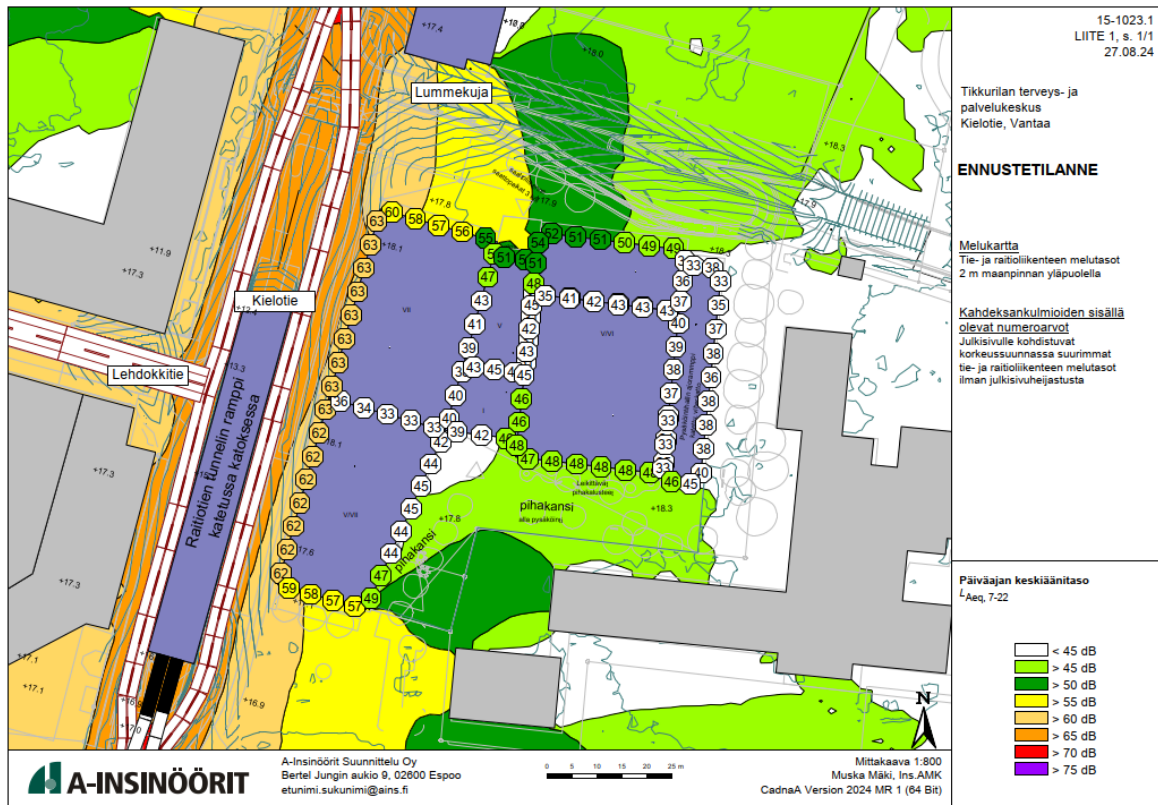
Suurimmat julkisivuille kohdistuvat keskiäänitasot ovat päiväaikaan 63 dB. Näistä keskiäänitasoista muodostuva suurin suositus äänitasoerovaatimukseksi potilas- ja hoitotiloille sekä opetus- ja kokoontumistiloille on $\Delta L_{A,vaad} = 28$ dB.

Raitioradan katos on mallinnettu selvityksessä täysin umpinaisena (katto ja seinät umpinaisia rakenteita). Suunnitelmien perusteella katoksen seinärakenteet toteutuvat kuitenkin osittain avoimina säleikköinä. Jos katoksen seinistä osa toteutuu avoimena, pääsee tunnelin suuaukon sekä raitiovaunun rampin melu vuotamaan aukoista rakennuksen julkisivuille. Aukkojen melulle ei ole pystytty määrittelemään äänitehotasoa. Tämän takia on suositeltavaa lisätä Kielotien puoleisen julkisivun äänitasoerovaatimukseen +2 dB, jotta tunnelin suuaukon vaikutus tulee huomioitua.

Suositus Kielotien puoleiselle julkisivulle sijoitettavien potilas-, hoito- ja kokoontumistilojen ulkovaipan äänitasoerovaatimuksesta $\Delta L_{A,vaad}$ on 30 dB. Kielotien puoleisissa liike- ja toimistotiloissa äänitasoerovaatimus $\Delta L_{A,vaad}$ on 20 dB, jonka voidaan katsoa täyttyvän tavanomaisilla ulkovaipan rakennusosilla, eikä niille ole tarpeen antaa erillistä ulkovaipan äänitasoerovaatimusta asemakaavassa.

Kohteen **ulko-oleskelualueet** on suunniteltu sijoitettavan rakennuksen suojan puoleiselle maan tasossa olevalle pihakannelle. Kohteessa sovelletaan valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 esitettyjä ulko-oleskelualueiden ohjearvoa, jonka mukaan A-painotettu keskiäänitasot eivät saa

ylittää ulko-oleskelualueilla päiväaikana (LAeq,7–22) 55 dB (kohteeseen on suunniteltu vain päiväaikaista toimintaa).

Melukarttojen perusteella **päiväajan ohjearvo 55 dB alittuu** ennustetilanteessa päiväaikaan suunnitelluilla ulko-oleskelualueilla. Kohde ei sijaitse lentomelualueella.¹

Tärinä ja runkomelu

Rakennusten ääniympäristöä koskevassa asetuksessa todetaan, että rakennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon rakennuspaikan melu- ja tärinäolosuhteet. Rakennuksen ääniympäristöä koskeva olennainen tekninen vaatimus täyttyy, jos rakennuksen melun- ja tärinän torjunta sekä ääniolosuhteet suunnitellaan ja toteutetaan tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen asetuksen mukaisesti.

Kohteeseen tulee terveydenhuollon hoito- ja muita tiloja, mutta ei vuodeosastoja tai vastaavia potilashuoneita. Raitiotien sijaitessa tunnelissa **runkomelun ohjearvo** hoitotilojen osalta on L_{prm} 35 dB ja **tärinän ohjearvo** on $v_{w,95}$ 0.30 mm/s. Toimistotilojen ja vastaavien tilojen osalta on ohjearvot ovat L_{prm} 35 dB ja $v_{w,95}$ 0.60 mm/s. Mahdollisten liiketilojen osalta runkomelun ohjearvo on L_{prm} 40 dB.

Raitiotien on suunniteltu kulkevan kohteen kohdalla tunnelissa. Tunnelin suuaukko sijaitsee Kielotielä hieman kohteen eteläpuolella. Vantaan Raitikan runkomelu- ja tärinäselvityksen (Vantaan ratikka – Tikkurila, Raitioliikenteen runkomelu- ja tärinäselvitys, 17.1.2023) mukaan raitiotie perustetaan paalulaatalla maanpinnalla ja tunnelissa peruskalliolle. Ratarakenne on kiintoraide, jonka alla alusrakenteena on noin 1 m paksu murskekerros.

Raitiotielle on kohteen kohdalla suunniteltu runkomelueristys ratarakenteeseen. Suunnitelman mukaan tunneliosuudelle tulisi 20 dB vaimennusrakenne ja tunnelista maanpinnalla nousevaan luiskaan 15 dB vaimennus.

¹ Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, liikennemeluselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 28.8.2024.

Raitiotiellä liikennöiväksi kalustoksi on oletettu muualla pääkaupunkiseudulla käytetty pikaraitiovaunua (Škoda Transtech Smart Artic X54 & X75). Ajonopeudet kohteen kohdalla ovat arviolta 30–40 km/h.

Arvioitu tärinätaso on suurimmillaan noin 0.05 mm/s. Laskennallisen arvion perusteella **tärinän ohjearvot eivät ylity**, vaikka rakennuksen rungon resonanssit voimistaisivat tärinää.

Arvioitu runkomelutaso on suurimmillaan katutasossa noin 35 dB. Laskennallisen arvion perusteella **runkomelun ohjearvot eivät ylity kohteessa**, jos raitiotiehen suunnitellut runkomelun vaimennusratkaisut toteutuvat. Arvion perusteella katutasoon sijoittuvissa hoitotiloissa runkomelutaso on ohjearvo L_{prm} 35 dB alittuu. Katutason liiketilojen osalta runkomelun L_{prm} 40 dB ohjearvo alittuu. Ylemmissä kerroksissa runkomelu vaimenee katutasoon nähden.²

Ilmanlaatu

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY mittaa ilmanlaatua pääkaupunkiseudun mittauspisteissä. Lähin mittauspiste sijaitsee Tikkurilassa Ratatien ja Neilikkatien risteyksessä. Ilmanlaatuun Tikkurilassa vaikuttaa lähinnä liikenne ja katupölyn määrä. Mittausasemalla mitataan mm. typen oksidien (NO_x), hengitettävien hiukkasten (PM_{10}), pienhiukkasten ($PM_{2,5}$) pitoisuuksia.

HSY:n julkaiseman datan mukaan ilmanlaatu oli Tikkurilan mittauspisteessä ajanjaksolla syyskuu–marraskuu 2023 suurimman osan ajasta hyvä. Kolmen kuukauden aikana se oli vain tunnin ajan huono tai erittäin huono.

Typen oksidit ovat typpimonoksidi ja typpidioksidi. Suurimmat päästölähteet ovat energiantuotanto ja liikenne, erityisesti raskas liikenne. Typpidioksidin ei arvioida enää ylittävän vuositasolla raja-arvoa eikä tuntitasolla raja- ja ohjearvoja. Tikkurilassa NO_2 -pitoisuus ei ylittänyt vuorokausiraja-arvoa $70 \mu\text{g}/\text{m}^3$ syyskuukausina 2023. Typenoksidien pitoisuudet ovat laskeneet merkittävästi viimeisen kolmen vuosikymmenen aikana, jolloin mittauksia on tehty. Typpidioksidipitoisuudet kuitenkin typpimonoksidia hitaammin, mutta viime vuosina myös typpidioksidipitoisuudet ovat laskeneet selvästi.

Hengitettävät hiukkaset, PM_{10} ovat suureksi osaksi liikenteen nostattamaa katupölyä. Hengitettävien hiukkasten vuorokausiraja-arvo ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ei ole ylittynyt pääkaupunkiseudulla vuoden 2006 jälkeen. Raja ei saa ylittyä useammin kuin 35 päivänä kalenterivuodessa. Tikkurilassa raja ylittyi yhtenä päivänä syyskaudella 2023.

Hengitettävien hiukkasten vuorokausiohjearvo ($70 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ylittyy tavanomaisesti erityisesti katupölyaikaan liikenneympäristöissä. Syyskaudella 2023 sitä ei Tikkurilassa ylitetty. WHO:n vuorokausiohjearvo ($45 \mu\text{g}/\text{m}^3$, 3 ylitystä sallitaan vuodessa) ylittyi vuoden aikana useimmilla pääkaupunkiseudun mittausasemilla. Liikenteen pakokaasujen ja energiantuotannon hiukkaspäästöt ovat vähentyneet 1990-luvulta lähtien. Tämä yhdessä katujen tehostetun puhdistuksen ja pölynsidonnan kanssa on vähentänyt hiukkaspitoisuuksia.

Pienhiukkasten $PM_{2,5}$ pitoisuuksiin vaikuttaa pääkaupunkiseudulla kaukokulkeuma, liikenne ja pientalojen tulisijojen käyttö. Vuosien varrella on voimakasta vaihtelua ja säätekijöillä on suuri vaikutus ilmansaasteiden kulkeutumiseen. Ajoittain kaukokulkeutuneet hiukkaset nostavat pitoisuuksia, joskin vuosipitoisuudet ovat laskeneet 2000-luvulla.

Otsonin terveysperusteisen pitkän ajan tavoitteen ylittyminen on tavanomaista hellejaksoilla. Otsonipitoisuudet ovat suurimmillaan aurinkoisella säällä keväällä ja kesällä taajamien ulkopuolella. Otsonin pitoisuudet eivät ylittäneet tavoitearvoja syyskuukausina.

Rikkidioksidin ohje- ja raja-arvoylitykset ovat nykyisin erittäin poikkeuksellisia. Rikkidioksidin ohje- ja raja-arvotasot eivät ylittyneet syys–marraskuun aikana.³

Ilman **mustalla hiilellä** (BC) tarkoitetaan voimakkaasti valoa sitovia hiukkasia, joissa on runsaasti epäorgaanista hiiltä. Musta hiili on peräisin epätäydellisestä palamisesta. Päästölähteitä pääkaupunkiseudulla ovat dieselajoneuvot, puunpoltto, laivaliikenne ja kaukokulkeuma. Musta hiili on

² Tikkurilan terveys- ja perhekeskus, Tärinä- ja runkomeluselvitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 10.7.2024.

³ <https://julkaisu.hsy.fi/ilmanlaatu-paakaupunkiseudulla-vuonna-2023/kokoraportti.html>

pienhiukkasten (PM_{2,5}) kokoluokkaa. HSY on mitannut mustan hiilen pitoisuuksia vuodesta 2009 alkaen. Vuosipitoisuudet vuonna 2023 vaihtelivat 0,3 µg/m³ (Kallio) ja 0,6 µg/m³ (Mäkelänkatu, Hämeenlinnanväylä) välillä. Etelä-Suomen puhtailla tausta-alueilla vuosikeskiarvo on noin 0,2–0,5 µg/m³. Mustalle hiilelle ei ole ohje- tai raja-arvoa.

Ajoneuvojen kiristyneet hiukkaspäästönormit ja hiukkaspäästöjen puhdistustekniikat ovat vähentäneet tehokkaasti mustan hiilen päästöjä. Mustan hiilen pitoisuudet ovat laskeneet pitkällä aikavälillä ajoneuvokannan uudistumisen myötä varsinkin vilkasliikenteisissä ympäristöissä. Pääkaupunkiseudun pientaloalueilla tehdyissä mustan hiilen mittauksissa ei ole ollut havaittavissa yhtä voimakasta laskevaa trendiä kuin vilkasliikenteisissä ympäristöissä.

Pienhiukkasten ja typpioksidin kulkeutumista sisäilmaan estetään käyttämällä koneellista tuloilmanottoa ja ottopaikkana kattotasoa ja suuntausta puhtaammalta alueelta sekä F7-luokan tai tehokkaampia F9-luokan suodattimia.

2.1.4 Maanomistus

Kaavoitettavan alueen omistaa Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.

Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

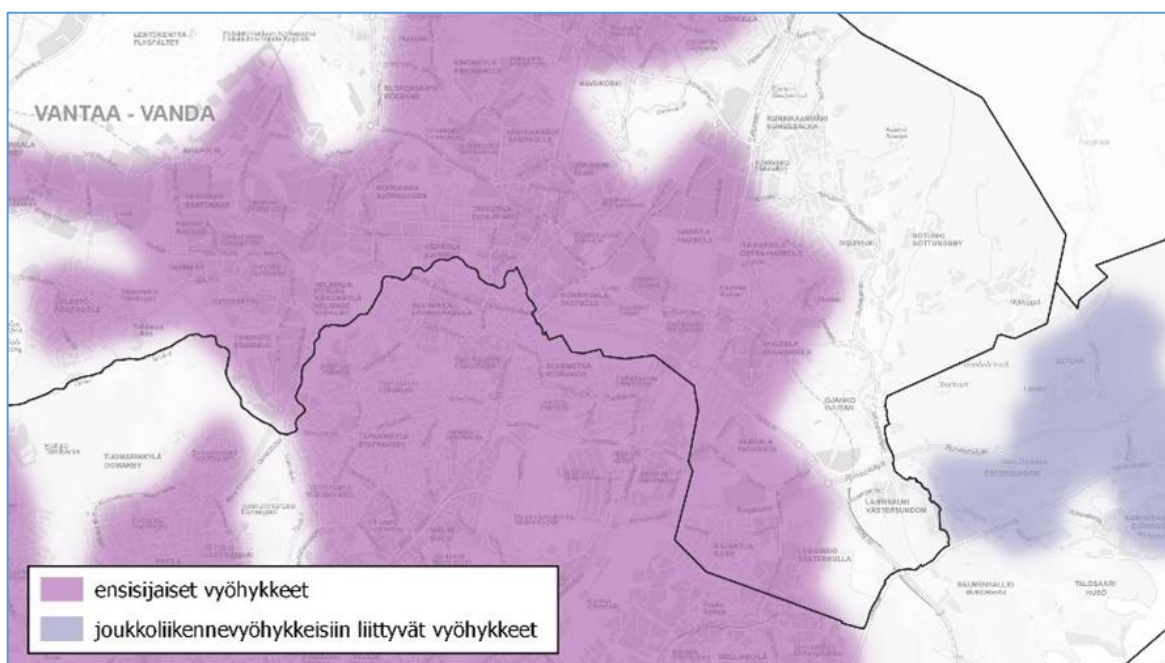
- Keskustatoimintojen alue, keskus
Område för centrumfunktioner, centrum
- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke
Huvudstadsregionens kärnzon
- Valtakunnallisesti merkittävä kaksiajoratainen tie
Väg med två körbanor av betydelse på riksnivå
- Päärata
Huvudbana
- ▲ Joukkoliikenteen vaihtopaikka
Omstigningsplats för kollektivtrafik
- ▼ Liityntäpysäköintialue
Område för anslutningsparkering
- Kaupan alue
Område för handel
- ↔ Viheryhteystarve
Behov av grönförbindelse
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
Område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärdet

Ote maakuntakaavayhdistelmästä.

Uusimaakaava 2050 on saanut lainvoiman 13.3.2023, josta Vantaan alueella on voimassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Siinä asemakaava-alue on keskustatoimintojen aluetta ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä.

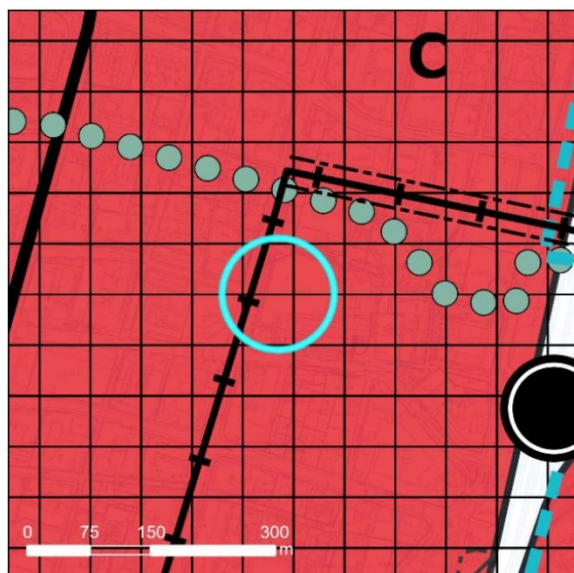
MAL 2023 -suunnitelma

MAL 2023 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2023–2040. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Hiilineutraaliuden tavoitteena on seudun kasvu vähentäen hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti kestävästä yhdyskuntarakenteesta, asumisen ja liikenteen keinoin. Menestys syntyy siten, että seutu tarjoaa houkuttelevan asuin- ja toimintaympäristön asukkaille ja elinkeinoelämän toimijoille. Hyvinvoivan seudun laadukas elinympäristö mahdollistaa hyvän ja onnellisen elämän kaikille asukkaille.

Maankäytön suunnittelussa jatketaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistä erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen. Seudun uudesta asuntotuotannosta 95 % kohdistetaan ensisijaisille vyöhykkeille (oheinen kartta). Suunnittelulla mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen ja ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiuudistuksen keinoin. MAL 2030 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 12.9.2023 (liikenne) ja Vantaan kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Osaa tavoitteista on täsmennetty kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa, joka on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

Yleiskaava

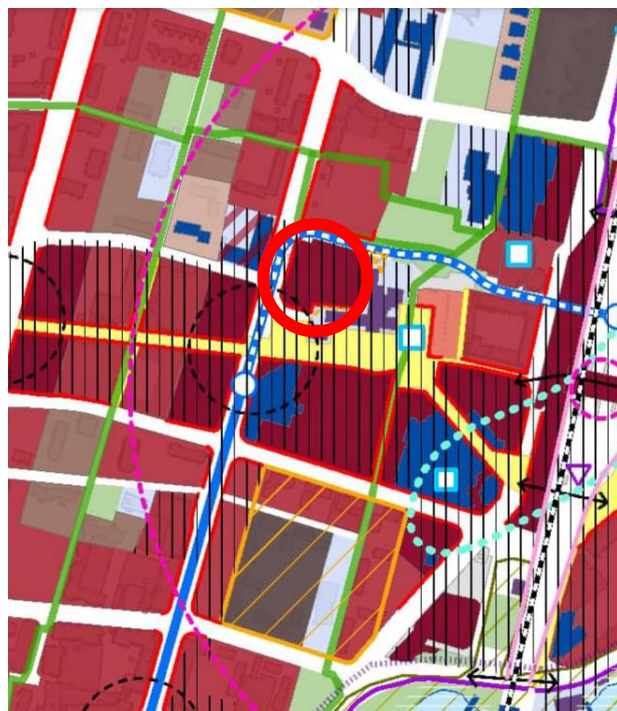

Vantaan yleiskaavassa 2020 (Kv 2021) alue on merkitty kaupunkikeskustan alueeksi C. Alue kuuluu kestävän kasvun vyöhykkeeseen. Kielotielle on osoitettu Vantaan ratikan linjaus.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuultuksella 11.1.2023. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Ote Vantaan yleiskaavasta.

Tikkurilan kaavarunko 2020

— — —	KAAVARUNKOALUEEN RAJAUS	
	PÄÄOSIN 2,0-3,5	SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE
	PÄÄOSIN 1,5-2,5	SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE / PÄÄOSIN ASUMINEN
	MAX 1,5	SEKOITTUNUT KAUPUNKIRAKENNE / PÄÄOSIN ASUMINEN
	MAX 1,0	PÄÄOSIN ASUMINEN
	MAX 0,35	PÄÄOSIN ASUMINEN
	TYÖPAIKKAVYÖHYKE	
	KIVIJALKALIIKETILA	
	Y-TONTTI	
	VARAUS PALVELUILLE	
	KORKEAN RAKENTAMISEN TARKASTELUALUE	
	KEHITETTÄVÄ RISTEYSALUE	
	YHDYSKUNTATEKNINEN HUOLTO	
	KATUKUVAN KEHITTÄMISVYÖHYKE	
	VANTAAN KAUPUNGINMUSEON ARVOTTAMA KOHDE	
	VANTAAN KAUPUNGINMUSEON ARVOTTAMA JA ASEMAKAAVALLA SUOJELTU KOHDE	
	ASEMAKAAVOITUKSEN ARVOTTAMA KOHDE / ALUE	
	ARVOKAS KULTTUURIYMPÄRISTÖ	
	RKY-KOHDE SUURI RANTATIE	

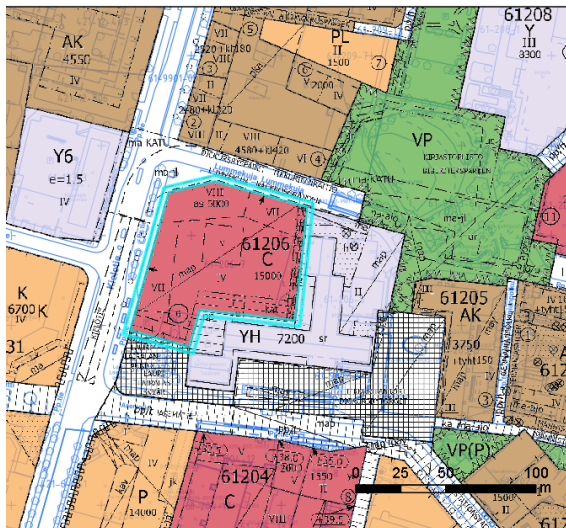
Ote Tikkurilan kaavarungosta.

Kaavamuuotosalue on merkitty tehokkaasti rakennettavaksi sekoittuneen kaupunkirakenteen alueeksi, joka sijoittuu työpaikkavyöhykkeelle. Katujen varsille on osoitettu kivijalkaliiketilaja. Viereinen kaupungintalo on merkitty suojelluksi.

Ratikan linjaus kulkee Kielotiellä ja Lummetiellä. Asematie ja Lauri Lairalan aukio on merkitty kävelykeskustaksi, Kielotien ja Asematien risteys kaupunkikuvallisesti kehitettäväksi risteysalueeksi.

Tikkurilan kaavarunko 2020 on kaupunginhallituksen 16.1.2023 hyväksymä. Hanke on kaavarungon mukainen.

Asemakaava

Ote ajantasa-asemakaavasta.

Alueella on voimassa kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymä asemakaavamuutos 002365. Kaavoitettava kiinteistö on siinä osoitettu keskustatoimintojen alueeksi, C. Sen rakennusoikeus on 21 000 kerrosneliömetriä ja suurin sallittu kerrosluku kahdeksan. Liike- ja palvelurakennuksille on määrätty 4 000 ja asunnoille 6 000 kerrosneliömetriä. Viereinen kaupungintalo on suojeltu asemakaavalla.

Kielotiellä on voimassa ratikan asemakaavamuutos 002457 ja Lummekujalla maanalainen asemakaava 611300ma. Molemmat ovat kaupunginvaltuuston 22.6.2022 hyväksymiä. Lummekujan maanpäällisellä osuudella on voimassa kaavamuutos 002352, Kielotie 15 (Kv 26.8.2019).

Ratikan kaavarunko

Ote ratikan kaavarungosta.

Kaava-alue on osoitettu keskusta-alueeksi, C, jota kehitetään monipuolisena, toimintoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Korttelin eteläpuoli on kaupunkikuvallisesti tärkeää, avointa kaupunkitilaa ja Asematie kävelykatua. Asematien ja Kielotien risteys on merkitty maamerkki eli merkikirakennus, rakennelma tai taideteos. Kielotien ja aukion puoleiset julkisivut on osoitettu vahvaksi kaupalliseksi julkisivuksi. Raitiotien linjaus tunneleineen ja pysäkkeineen kulkee Kielotiellä ja Tikkurilanraition tunnelissa. Orvokkipolku on näytetty Kirjastopuistoon johtavana vihreänä kulkureittinä. Kaavarunkoluonnos on ollut nähtävillä kesällä 2022. Ratikan kaavarunko hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 30.1.2023

Vantaan ratikka

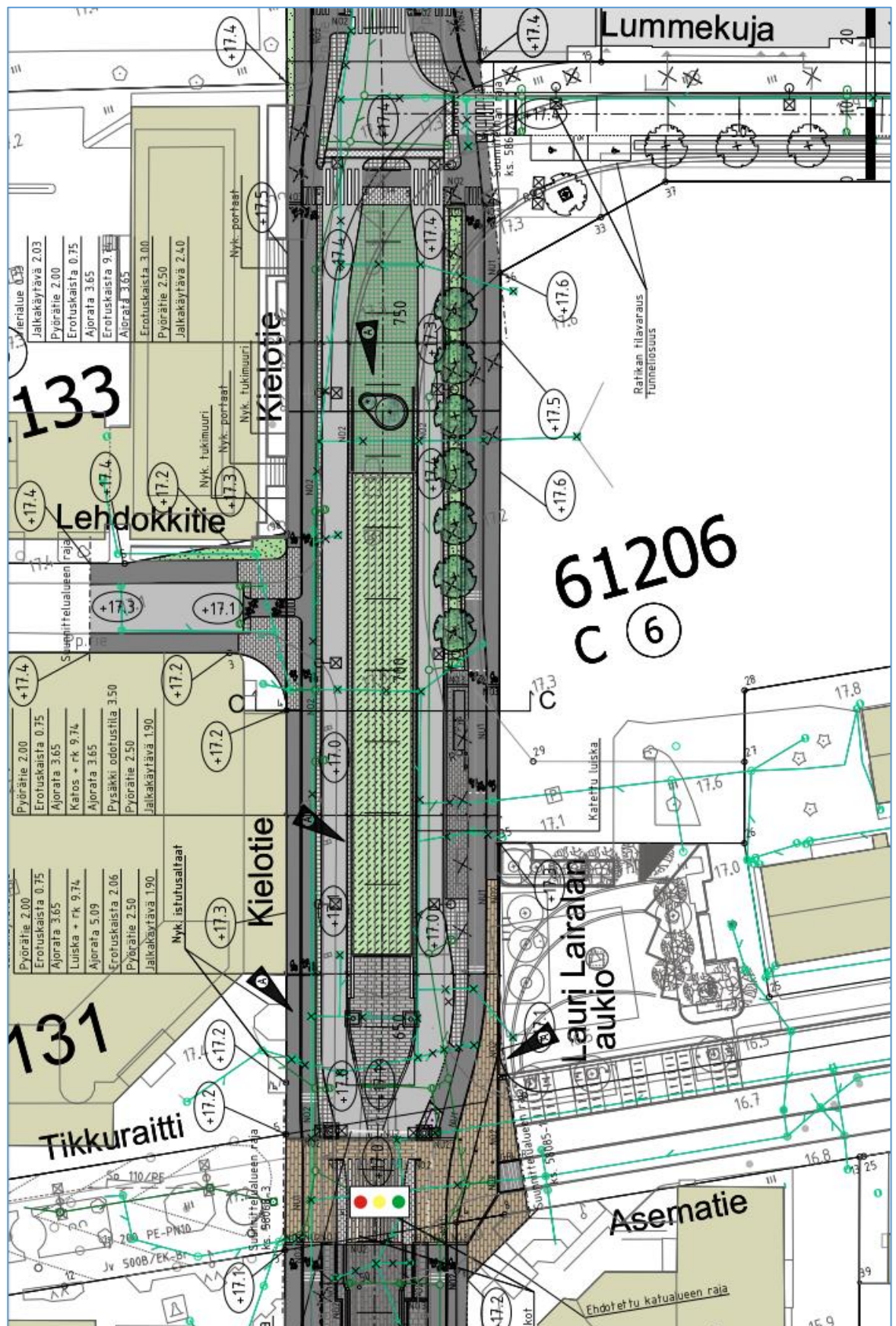
Kuva. Ratikka Kielotien ja Tikkurilanraitin (maan alla Lummekujan kohdalla) katualueella. (Sitowise Oy, katusuunnitelma 23.3.2023.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5. Vantaan ensimmäisen pikaraitiotielinjan toteuttamisesta. Ratikan rakentaminen voi alkaa syksyllä 2024 ja liikennöinti vuonna 2029.

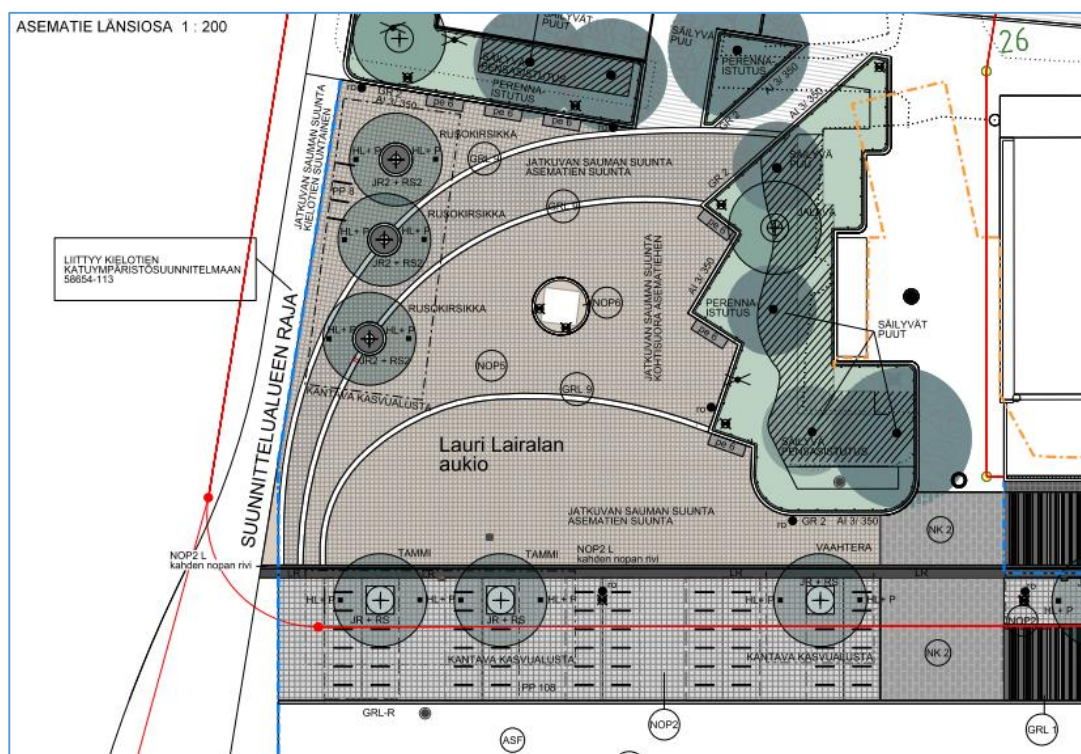
Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Katu- ja puistosuunnitelmat

Vantaan ratikalle on laadittu sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Ratikkakatuihin liittyville kaduille on suunniteltu uudet jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita sekä valaistusta parantavat järjestelyt. Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Kaava-aluetta sivuavat suunnitelmat ovat valmistuneet vuonna 2023 ja 2024.

Kielotien ja Lummekujan katusuunnitelma, Sitowise, 1.3.2024.

Katuympäristösuunnitelma, Maisemasuunnittelu Hemgård, 28.11.2023.

Lauri Lairalan aukiolle on laadittu suunnitelma osana Asematien kävelykaduksi muuttamista. Suunnitelmia on päivitetty ratikan katusuunnitelmien yhteydessä. Suunnittelusta on vastaanottanut Maisemasuunnittelu Hemgård.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VI-REILLETULO

Vantaan kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat jätti kaavamuutoshakemuksen 4.9.2023. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002548 ja kaavoitus tuli vireille 21.9.2023.

Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi 19.12.2022 § 11 periaatteet, joilla mahdollistetaan terveys- ja hyvinvointikeskuksen sijoittuminen tontille 92-61-206-7 osoitteessa Kielotie 13 Tikkurilassa. Päätöksessä todettiin, että kyseisen tontin ostaminen saatetaan erikseen kaupunginvaltuuston päätettäväksi, ja että tontin kauppahinta tulee perustumaan ulkopuolisen kiinteistöarvioitsijan laatimaan markkinahintaiseen arvonmääritykseen.

Vantaan Kaupunginhallitus päätti 4.9.2023, että Vantaan kaupunki antaa suunnitteluvarauksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tai sen myöhemmin osoittamalle keskuksen toteuttavalle taholle Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen jatkosuunnittelua, asemakaavoitusta, neuvotteluja ja tontinluovutuksen valmistelua varten ja suunnitteluvaraus on voimassa 31.12.2025 asti.

Kaupunki antaa suunnitteluvarauksen seuraavin ehdoin: Tikkurilan terveys- ja perhekeskus -hanke edellyttää asemakaavan muuttamista. Hanke vastaa hankekehityksestä sekä asemakaavamuutoksen vaatimista selvityksistä ja suunnitelmista. Arkkitehtisuunnittelutoimisto tulee valita arkkitehtuurikilpailun kautta tai valittavalla arkkitehtisuunnittelutoimistolla tulee olla näyttöjä aikaisemmista vastaavan vaativuustason onnistuneista suunnittelukohteista kaupunkiympäristössä.

Tikkurilan keskusta on voimakkaan kehityksen, muutoksen ja rakentamisen kohteena. Vantaan kaupunki on mm. päättänyt rakentaa raitiotien, jonka linjaus kulkee varattavan

kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Hankkeen tulee huomioida suunnittelussa ja toteutuksessa hankkeen vaikutuspiirissä olevat muut hankkeet.

Asemakaavan muutoksessa tullaan määrittelemään mm., että

- rakennettavien tilojen tulee täyttää laadukkaan kaupunkikuvan vaatimukset
- katutasoon tulee sijoittaa kaupallisia liike- tai palvelutiloja.
- Varattava kiinteistö on tarkoitus vuokrata varauksen saajalle. Varauksen voimassaolon aikana käydään läpi alueen luovuttamiselle asetettavat ehdot ja laaditaan maanvuokrasopimus.
- Suunnitteluvaraus ei ole päätös kaupungin omistaman alueen luovutuksesta. Lopullinen päätös maanvuokraamisesta tehdään erikseen kaupungin hallintosäännön mukaisesti.
- Kaupunki voi yksipuolisesti perua suunnitteluvarauksen, mikäli se katsoo, että suunnittelu ei johda kaupunkia tyydyttävään tulokseen.

Kaupunki ei vastaa vahingoista, kuten suunnittelu- ja muista kuluista kuin mitä erikseen on kaupungin vastuulle osoitettu, jotka suunnitteluvarauksen saajalle saattaa aiheutua siitä, että varausalueelle ei saada voimaan asemakaavamuutosta, kaupunki ja varauksensaaja eivät pääse yksimielisyyteen asemakaavan toteuttamiseksi tehtävistä sopimuksista tai kaupungin luottamushenkilöelimet hylkäävät neuvotellut sopimukset, kaupunki yksipuolisesti peruu suunnitteluvarauksen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitus päätti 13.6.2023 § 172 jättää osoitteessa Kielotie 13 sijaitsevaa kiinteistöä 92-61-206-7 koskevan suunnitteluvaraushakemuksen Vantaan kaupungille Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentamista varten. Hakemus on kirjattu saapuneeksi 20.6.2023. Hakemuksessa Vantaan ja Keravan hyvinvointialue esittää lisäksi Vantaan kaupungille, että Vantaan kaupunki käynnistäisi kiinteistön asemakaavan muutosprosessin yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentamista varten.

Hyvinvointialue ilmoitti joulukuussa 2023 valinneensa hankkeen kaavavaiheen suunnittelijoiksi UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set Oy:n.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- kaavamuutoksen hakijat
- alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät
- asukas- ym. yhdistykset
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaistahot ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- HSY, HSL

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Mielipiteet 21.9.2023 päivätystä **osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta** pyydettiin 3.11.2023 mennessä (MRL 62 §)

Mielipiteitä saatiin kaikkiaan kahdeksan kappaletta. HSY ilmoitti, että nykyisten johtokuja- ja aluevarausten riittävyys ja jatkotarve sekä uusien johtokujien tarve tulee selvittää

yhteistyössä HSY:n kanssa ja HSY:n on hyväksyttävä ne hankkeen yhteydessä. Vantaan Energia kaipasi tilavarausta muuntamolle Lummekujan puolelle. Vantaan kaupunginmuseo painotti, että vaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella uudisrakennuksen sijoittuminen Tikkurilan kulttuurihistoriallisesti ja ajallisesti kerroksiseen kaupunkikuvaan, 1950-luvulla valmistuneen kunnantalon naapuriin. Maisemasuunnittelu Hemgårdin mielestä vähintäänkin Lauri Lairalan aukion itäreunan puusto tulisi säilyttää.

Asukasilta 29.10.2024

Kaavaehdotusta esiteltiin Vantaan kaupungintalon valtuustosalissa. Hanke herätti mielenkiintoa, mutta sitä ei erityisesti kommentoitu.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 22.10.2024 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville ja oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Nähtävillä oloaikana 6.11.–5.12.2024 saatiin yksi muistutus. Kiinteistökehitysyhtiö NREP mahdollisena tulevana toteuttajana kritisoi mm. valittua pysäköintiratkaisua, liian tiukkoja rakentamisalueen rajoja sekä lähes kaikkia muitakin kaavamääräyksiä joko liian epämääräisinä tai liian tarkkoina. Muistutus on otettu huomioon vastineessa.

Lausuntoja pyydettiin yhdeksältä ja saatiin viideltä lausunnonantajalta.

Vantaan Energian lausunnossa pyydettiin huomioimaan kaukolämpöputken sijainti ja muuntamotarve. **Vantaan vanhusneuvosto** piti hanketta tärkeänä ja kannatettavana. Toiveena oli lisää saattopaikkoja katutasoon. Rakennuksen ja ympäröivän julkisen kaupunkitilan esteettömyyteen, valaistukseen, viihtyisyyteen, opastukseen sekä talvikunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota. Kahvilan ja apteekin tiloja toivottiin katutasoon ja HUS-Labin tiloja läheisyyteen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa esitettiin tarkennuksia liikennemelua koskeviin määräyksiin. **Vantaan kaupunginmuseo** piti pitää kaavaehdotuksessa esitettyjä ratkaisuja ympäröivän kaupunkikuvan ja naapurissa olevan kaupungintalon arvojen kannalta onnistuneina. **HSY:n** lausunnossa todetaan, että yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Lausunnot on otettu huomioon vastineissa ja tarkistusesityksissä.

Kaavamääräyksiin tehdyt muutokset

Kaavamääräyksiin lisättiin Kielotien puoleisia tiloja koskeva äänitasoerovaatimus.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyiden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021 – 2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Hiilineutraalius ja resurssiviisuus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohdina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan vihreiden alueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestäväälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilnegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vihreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävä kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Nykyiseen asemakaavaan perustuva toimistojen ja asuntojen muodostama hybriditalo ulottui reilusti viereisen Kielotie 15:n rakennusriviä korkeammalle.

Voimassa olevan vuonna 2021 hyväksytyn asemakaavan mukaisesti tontille sai rakentaa 21 000 kerrosneliömetriä enintään kahdeksaan kerrokseen. Tontille piti tulla Kaupunkiympäristön toimialan toimitilat. Katutasokerros oli varattu liiketiloille. Toimisto-osuuden päälle oli vaadittu asuntoja neljään kerrokseen yhteensä 6 000 kerrosneliömetriä. Hanketta toteuttamaan oli valittu rakennusliike Lehto, joka kuitenkin vetäytyi hankkeesta rakennuslupavaiheessa. Vuodelle 2021 päivätyt suunnitelmat ovat PES-Arkkitehtien käsialaa.

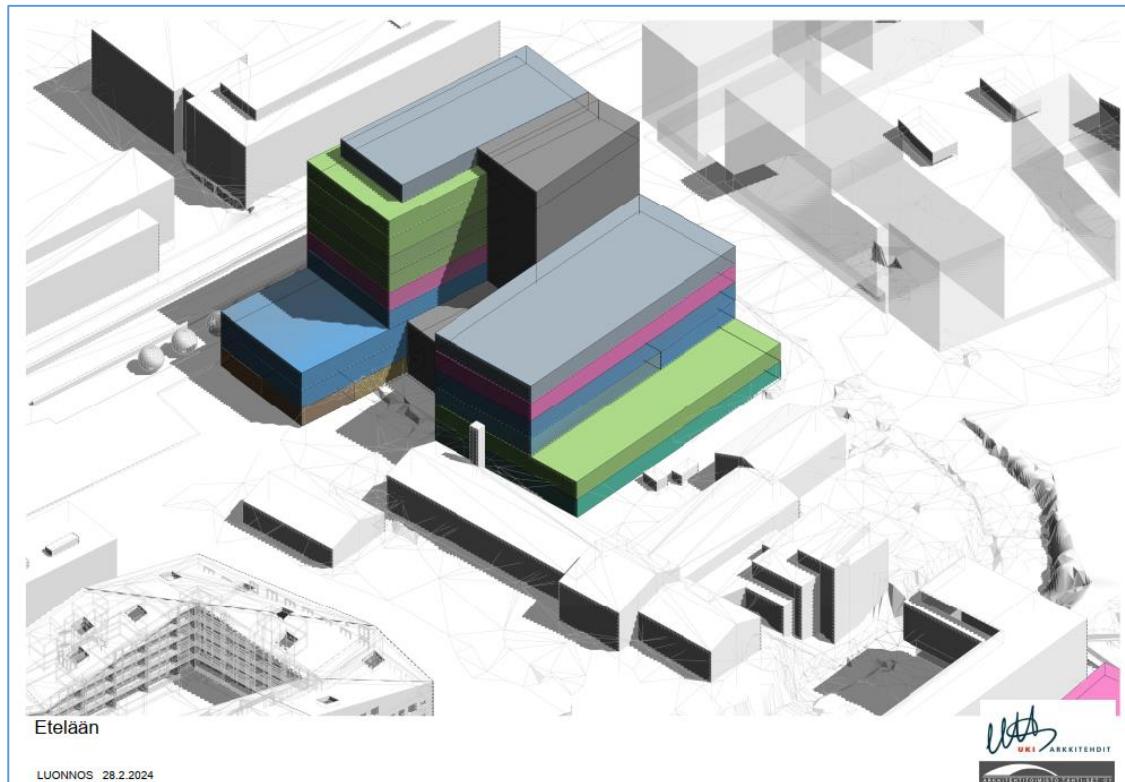

Vantaan Keravan hyvinvointialue palkkasi kaavavaiheen suunnittelukonsultiksi UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set Oy:n. Massoittelun peruseriaatteena oli jakaa iso rakennusvolyyymi kahdeksi kapaleeksi, joista matalampi sijoittuisi lähemmäksi kaupungintalon pienimittakaista ympäristöä. Terveys- ja perhekeskuksen vaatimasta noin 21 000 kerrosneliömetrin volyymista suurin osa sijoittuisi siten Kielotien varteen korkeaan massaan. Pysäköinti sijoittuisi kokonaisuudessaan kellarikerrokseen.

Kaavaprosessin aikana vahvistui näkemys, ettei kellaripysäköintiä ole syytä ulottaa Lauri Lairalan aukion alle eikä siten estää puiden sijoittamista tilaan. Perustusten sijainti suhteessa tulevan ratikan tunnelin ankkurointeihin oli aluksi myös epäselvää. Vaadittiin kellarin sijoittamista vähintään 11,5 m päähän Lummekujan katualueen reunasta, mikä olisi taas ajanut koko rakennuspaketin etelään kohti kaupungintaloa ja Lauri Lairalan aukiota. Kun ratikan rakennussuunnittelijoilta Sitowiselta saatiin varmistus siitä, että kellari voi ulottua tontin rajaan kiinni, kunhan hankkeen geosuunnittelija tekee tiivistä yhteistyötä ratikan suunnittelijoiden kanssa.

Ainut ajateltavissa oleva ajoyhteys on Lummekujan kautta, josta pitää hoitaa saattoliikenne sekä huoltoajo ja ajo pysäköintihalliin. Kellariin johtava ajoluiska oli aluksi rakennuksen sisällä, mutta se toisaalta olisi tehnyt uuden rakennuksen ja kaupungintalon väliin jäävästä tilasta visuaalisesti entistä kapeamman verrattuna avoluiskaan, joka on rajattu riittävin umpinaisin kaitein.

Kun rakennusmassaa voitiin viedä Lummekujan suuntaan, saatiin enemmän väljyyttä sen ja kaupungintalon väliin. Rakennusmassaa oli tarpeen kaventaa myös siten, että se vetäytyisi kauemmas tontin itärajasta, jolloin kaupungintalon ja uuden rakennuksen välisestä tilasta ei tulisi kuilumaisen kapea. Sen oli tarkoitus kuitenkin toimia yhtenä kävely-yhteytenä Aseman tien ja Kirjastopuiston välillä.

Massamalli hankkeesta 28.2.2024

Tärkein lähestymissuunta rakennukseen on Asematien suunnasta Lauri Lairalan aukion läpi. Kävelijät ja pyöräilijät lähestyvät todennäköisimmin etelästä kävelykadun suunnasta. Kun lähimmät bussi- ja ratikkapysäkit vielä sijoittuvat Kielotien varteen tontin eteläpuolelle, on pääsisäänkäynnin asema itsestään selvä. Lummekujan suunta on toisaalta taas tärkeä taksi- ja muun saattoliikenteen kannalta.

V1 Terassitalo

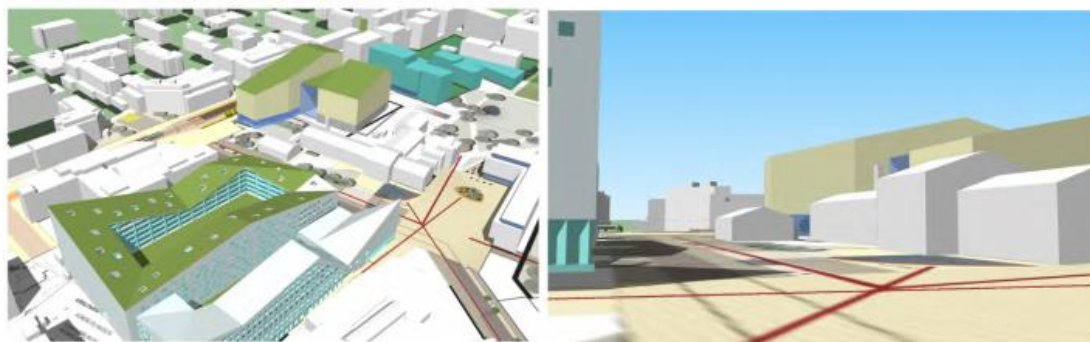
V2 Tasakatto

Asematienäkymä

Pohjakerroksen ja sen toimintojen löydettyä paikkansa tutkittiin vielä erilaisia massoittelevaihtoehtoja. Matalampi osa sijoittuu kaikissa ehdotuksissa etelään aukion ja kaupungintalon suuntaan. Eriasteisesti terassoituvia malleja tarkasteltaessa vahvistui näkemys, että tietty massallinen yksinkertaisuus luo rauhallisemman taustan kaupungintalolle, kun näkymää tarkastellaan Asematieltä kirkon suunnasta (kuva yllä).

Loivasti laskeutuvat lapekatot taas saivat innoituksena jalankulkuympäristön nykyisten rakennusten muodoista. Kirkon kortteli ja Dixi sekä myös itse kaupungintalo puoltavat lapekaton valintaa. Rauhallisena kohti kävelyakselia laskeutuvat katot asettuvat kaupungintalon taustalle teräväkulmaisina pykältyviä terassiratkaisuja luontevammin.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Kielotie 13:n tontti on ahdas ja ympäristö säätelee paljon uuden rakennuksen sijoittumista ja pohjakerroksen pinta-alaa. Liikenteellisesti se sijoittuu kohtaan, jossa kävelyalueen ja ratikan linjauksen ja tunneliin johtavan luiskan takia Lummekuja on ainut mahdollisuus tonttiliittymälle. Lummekujan alle sijoittuu ratikan tunneli, mikä tuo haastetta perustusten ja ankkurointien yhteensovittamiselle. Saattoliikenteen vaatima tila Lummekujan puolella määrittää rakennusmassan pohjoisimman mahdollisen sijainnin.

Lummekujan sisäänkäynnin lisäksi varsinainen pääsisäänkäynti sijoittuu rakennuksen eteläjulkisivuun. Se suuntautuu kohti Asematien kävelyakselia, bussipysäkkejä sekä ratikan tulevia pysäkkejä kohti. Myös reitit Tikkurilan matkakeskuksesta suuntautuvat luontevimmin tätä kautta.

Idässä haasteena on herkkä suhde kaupungintalon suojeltuun rakennukseen. Väliin jäävän tilan tulee olla riittävä ja myös läpikuljettava raittina kävelyakselilta Kirjastopuistoon.

Itse hankkeen vaatimuksena on luonnollisesti riittävä pinta-ala toimintoja maantasokerrokseen, jotta toiminta olisi mahdollinen myös vuorokauden aikoina, jolloin osa keskuksesta on mahdollista sulkea.

Sijainti keskeisesti Tikkurilan ytimessä, suojellun rakennuksen naapurissa asettaa hankkeen arkkitehtuurille kovat odotukset. Suuren volyymin jakaminen kahdeksi pienemmäksi tuo rakentamisen lähemmäksi Tikkurilan keskustan ja kävelykadun mittakaavaa. Pienempi massoista sijoittuu luontevasti kaupungintalon taakse, kun taas Kielotien ympäristö kestää korkeampaa rakentamista.

Asemapiirros, UKI-Arkkitehdit, Tähti-Set, 19.9.2024

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaava muuttuu nykyiseen verrattuna varsin vähän. Alue säilyy edelleen C- eli keskusta-toimintojen korttelialueena. Myöskään 21 000 kerrosneliömetrin rakennusoikeuteen ei tehdä muutoksia. Kerrosluku jopa alenee edellisen vaiheen VIII:sta VII:ään, joskin terveys- ja perhekeskuksen vaatima korkeampi kerroskorkeus ei tee rakennuksesta matalampaa. Katutasoon vaaditaan liiketilaa vähintään 530 m² ja osa siitä on toteutettava ravintolatilana. Pysäköinti sijoittuu ratkaisussa kahteen maanalaiseen kerrokseen.

4.1.1 Mitoitus

Keskustatoimintojen korttelialue, C 0,62 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 21 000 k-m². Tehokkuusluku e=3,38.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukainen keskustamainen rakentaminen on sovitettu ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja viereisen kaupungintalon naapuriin. Rakennuksen arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä.

Suunnittelualue rakennetaan tiiviisti ja tehokkaasti, joten maanvaraista pihaa jää vähän. Viherkatoin, istutuksin, köynnöksin ja mahdollisin huleveden viivytyspainantein sekä keräyskasetein varmistetaan hulevesien tonttikohdainen keräys.

Kasvikatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivyttävät sadevesiä. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennuslupan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

C, keskustatoimintojen korttelialue

Korttelin käyttötarkoitus on C eli keskustatoimintojen korttelialue. Se mahdollistaa terveys- ja perhekeskuksen rakentamisen hankesuunnitelman kokoisena. Lisäksi katutasokerrokseen vaaditaan 530 m²:n ala liiketiloja varten. Osa liiketiloista tulee toteuttaa tilana, joka mahdollistaa ravintolan toiminnan eli ilmanvaihto ja rasvanerotuskaivot pitää huomioida jo rakennuslupa-vaiheessa.

Käyttötarkoitus mahdollistaa myös muuta keskusta-alueelle soveltuvaa toimintaa. Tällä haluttiin varmistaa se, että kaava olisi ajan tasalla myös siinä tilanteessa, että esitetyn kaltaista keskustaa ei tulekaan tai se vaatii tulevaisuudessa erityyppisen konseptin, kuin mihin nyt on varauduttu. Siksi on varauduttu mm. melumääräyksissä yöpymisen mahdollistaviin vuodepaikkaisiin potilashuoneisiin tai majoitushuoneisiin. Tavanomaista asumista ei sallita.

Toimintaa koskevien määräysten ollessa väljät on puolestaan rakennusalueen rajat sidottu tiukasti viitesuunnitelman mukaisiksi. Jouston varaa ei ole missään ilmansuunnassa. Pohjoisessa saattoliikenteen vaatima tila täyttää katutasen. Lisäksi ratikan tunneli tulee vastaan pohjoisessa ja lännessä. Etelässä on Lauri Lairalan aukio, jota ei haluttu pienentää nykyisestäään ja idässä puolestaan kaupungintalo. Keskuksen ja suojellun kaupungintalon väliin haluttiin jättää riittävästi tilaa, joka toimii myös reittinä kävelykadun ja Kirjastopuiston välillä.

Rakennusoikeus määriteltiin hyvinvointialueen tahdon mukaisesti 21 000 kerrosneliömetriin. Rakennusmassa jakautuu kahteen päämassaan. Kielotien puolella kerrosluku on VII ja pienempi, kaupungintalon puoleinen massa on enintään kuuden kerroksen korkuinen. Keskiosa, joka on aulatilaa, on päämassoja matalampi. Kerroslukujen päälle tulee vielä ilmanvaihdon vaatimat tilat liki kerroksen korkuisina.

Koska terveystyypin toiminta vaatii paljon tekniikkaa, on kerroskorkeus tavanomaista korkeutta suurempi. Katutasossa 6 metriä ja muissa kerroksissa noin 4,5 metriä. Siksi vesikaton ylin mahdollinen korkeus merkittiin kaavakartalle. Räystääskorot puolestaan varmistamaan halutun muotoinen viisto lapekatto, joka viettää etelää ja kävelyakselia kohti.

Arkkitehtuurin määrätään olevan kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista. Rakennuksen tulee olla massoitteeltaan ja korkeudeltaan vaihtelevaa. Rakennukset tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muuraten. Lähinnä kaupungintaloa käytetään vaaleasävyistä tiiltä, Kielotien varressa tummempaa. Puuta ja lasia saa käyttää. Suuret lasipinnat tulee käsitellä siten, että saadaan vähennettyä lintujen törmäysriskiä. Katutasossa myös luonnonkivipinta on sallittu. Sisäänkäyntejä tulee korostaa materiaalein ja katoksin.

Kielotien puoleinen julkisivu on massiivinen. Sen katutasen tulee olla osittain sisäänvedetty. Lisäksi julkisivua tulee elävöittää yksittäisin ulokkein esim. parvekkein tai erkkerein.

Katutasokerroksen tulee antaa avoin ja toiminnallinen vaikutelma. Liiketilojen ikkunat tulee tehdä näyteikkunajulkisivuina. Liiketiloihin tulee lisäksi olla suora yhteys katutasolta ilman portaita tai luiskia. Lauri Lairalan aukion laitaa määrätty ravintolatilat tulee olla avattavissa ulkotilaan suurin ovin tai ikkunoin. Kohtaan on varattu tila arkadille, mikä mahdollistaa saateilta suojatun terassin ravintolan yhteyteen.

Terveyskeskuksen pääsisäänkäynnit sijoittuvat rakennusten väliin sijoittuvan nivelkohdan molemmin puolin, toinen etelän suuntaan kohti Asematietä ja aukiota. Kävellen tai pyörällä saapuvat käyttävät enimmäkseen eteläistä sisäänkäyntiä. Samoin ratikan tai bussien pysäkeiltä tulevat. Pohjoisessa Lummekujalla oleva sisäänkäynti palvelee varsinkin saattoliikenteenteellä saapuvia. Saattoliikenteelle on tilaa myös ylemmässä kellarikerroksessa, josta on suora hissiyhteys kerrokseen.

Pysäköinti sijoittuu kokonaan kahteen kellarikerrokseen. Sinne sijoittuu myös rakennuksen huolto ja logistiikka. Tekniset tilat sijoittuvat kellarin lisäksi kattokerrokseen, jossa ne tulee

integroida rakennusmassan sisään. Kiinteistömuuntamolle varataan tila katutasoon Lummekujan varteen. Kellarikerrosten pysäköintiin ajetaan ajoluiskaa pitkin Lummekujalta. Luiska on katettu.

Itään

Korttelijulkisivut itään ja länteen, UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set

Maanvaraista pihaa jää tontille varsin vähän, koska kellaripysäköinti ulottuu suurimmalle osalle tonttia. Ajoluiskan ja kaupungintalon väliin jäävä osuus on maanvaraista, mutta sielläkin johtovaraukset vaikeuttavat suurten puiden istuttamista. Vihertehokkuuden vaatimukseksi on asetettu 0,8. Luvun ja hulevesien viivytystarpeen saavuttamiseksi mm. katot tulee tehdä kasvikattoina ja vähintään tasakatto-osuudet paksummalla kasvualustalla, mikä mahdollistaa maksaruohokattoa rehevämmän kasvillisuuden ja paremman hulevesien viivytyksen. Myös köynnösin saadaan vihertehokkuutta nostettua. Hulevesiä tulee viivyttää mahdollisuuksien mukaan maanvaraisissa kasvillisuuspintaissa painanteissa. Lisäksi tarvitaan maanalaisia huleveden keräyskasetteja tai ylisuuria putkia. Maanalaisten kasettien tai ylisuurien putkien tarvetta voidaan vähentää lisäämällä paksumpaa niitty- tai heinäkattoa kaikille katto-osuuksille.

Näkymä pohjoiselle sisäänkäynnille ja Kielotielle, UKI-Arkkitehdit ja Tähti-Set

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Kaava mahdollistaa Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen sijoittumisen aivan kaupunginosan ytimeen. Keskus on hyvin saavutettavissa Asematien kävelykadulta. Bussipysäkit ovat tulevan rakennuksen vieressä Kielotiellä ja raitin pysäkit korttelin verran etelämpänä. Tikkurilan matkakeskukseen on matkaa 300 metriä.

Ympäristö on tiiviisti rakennettu keskustarakennetta. Korttelin itäpuolella on Kirjastopuisto.

Kaupunkikuva

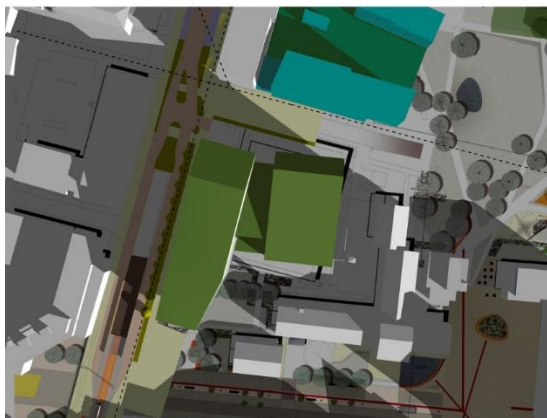
Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna, sillä tontilta on purettu kaupungin virastotalo ja tilalla on iso asfalttikenttä, joka toimii pysäköintialueena ja osan vuodesta ravintolayrittäjän kesäterassina. Kaavassa kaupunkikuvaan sovitusta on varmistettu massoittelua ja korkeutta koskevin määräyksin. Massoista pienempi on osoitettu kaupungintalon viereen. Lisäksi rakennukset madaltuvat kohti kävelykatua. Viistojen lapekattojen käyttäminen sitoo rakennuksen kävelykadun ympäristöön, jossa kirkon kortteli ja Dixi ovat kattomuodoiltaan samanhenkisiä. Myös aseman tuntumaan kaavailtujen uusien kortteleiden keskeinen ajatus on ollut kohti kävelykatua laskeutuva lapekatto. Lapekaton ansiosta räystäskorkeudet Lummekujan suuntaan asettuvat nyt +54.3:een ja Lauri Lairalan aukion suuntaan +45.0:aan, kun luvut aiemmassa virastotalosuunnitelmassa olivat +56.55 ja +52.1.

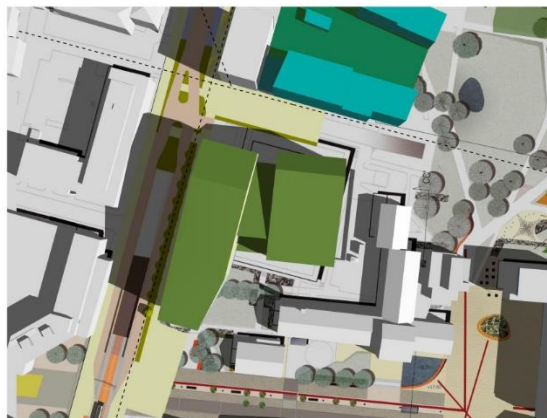
Kuva kirkon suunnalta, UKI-Arkkitehdit/ Tähti-Set

Kevät- ja syyspäiväntasaus 21.3 ja 21.9.

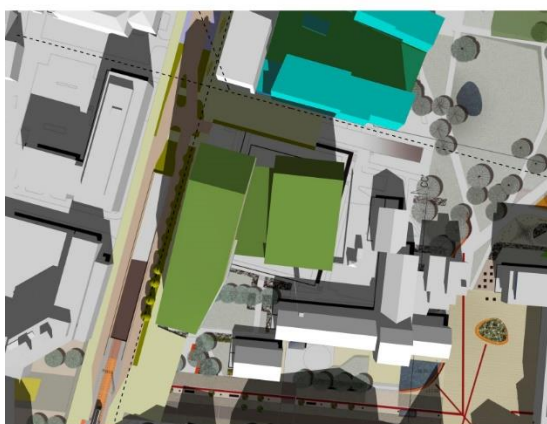
Kesäpäivänseisaus 21.6.

Klo 9.00

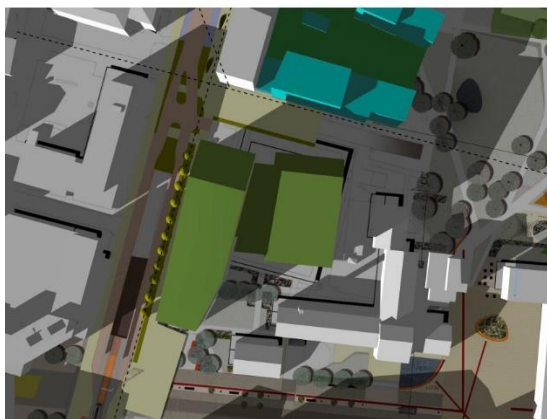
Klo 9.00

Klo 12.00

Klo 13.00

Klo 16.00

Klo 17.00

Palvelut ja työpaikat, taloudelliset vaikutukset

Tuleva terveys- ja perhekeskus parantaa toteutuessaan koko itäisen Vantaan terveys- ja sosiaalipalveluja kävelykeskustan ja erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien ulottuvilla. Keskukseen tulee työpaikkoja reilulle 900 työntekijälle, joten se asiakasvirtoineen lisää Tikkurilan keskustan elinvoimaa ja on vetovoimatekijä myös uusien asukkaiden ja muiden palvelujen sijoittumiseen alueelle. Lisäksi Kivijalkaliiketilat mahdollistavat yritysten ja kaupallisten palveluiden sijoittumiseen keskeiselle paikalle osaksi kävelykeskustaa.

Rakennus tukeutuu valmiiksi rakennettuun katuverkkoon ja muuhun infrarakenteeseen, joten sijainti on myös taloudellisesti perusteltu.

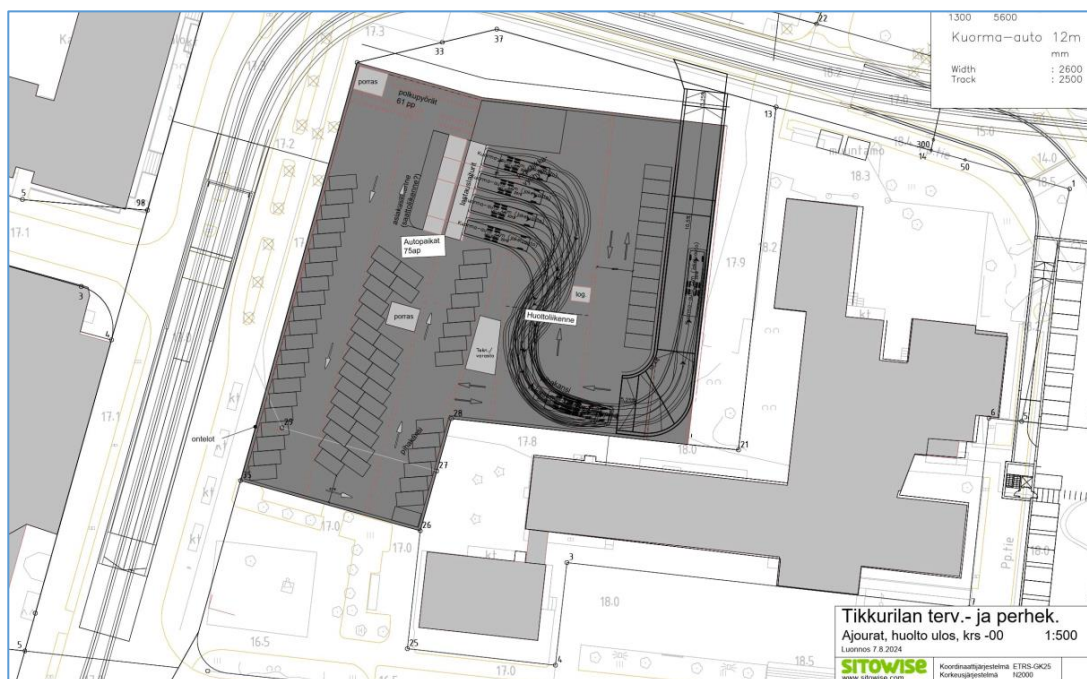
Sosiaalinen ympäristö

Hanke tuottaa terveys- ja sosiaalipalveluja itäpuolisen Vantaan asukkaille. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Viereinen Kirjastopuisto on tulevien asiakkaiden ja henkilökunnan käytössä. Samoin Lauri Lailan aukio ja reittiysteys Lauri Lailan aukiolta Kirjastopuistoon sekä tontin piha-alueet toimivat oleskeluun ja virkistykseen.

Liikenne

Sitowise on laatinut hankkeen tarveselvitykseen perustuvan laskelman terveys- ja perhekeskuksen tuottamasta liikenteestä. Laskelman perusteella työntekijöitä olisi reilut 900 henkeä/arkivuorokausi. Asiakkaita olisi arviolta vajaat 4 000. HSL:n 2023 tekemän liikkumistutkimuksen mukaan 42 % keskuksen asiakkaista käyttäisi asiointiinsa joukkoliikennettä. Henkilöliikennetutkimuksen (2021) perusteella autoa käyttää keskimäärin 1,2 henkeä, joten kokonaistuotos vuorokautta kohti olisi 1387 ajoneuvoa. Huipputunnille tästä osuisi 139 ajoneuvoa ja jos keskimääräinen käyntiaika olisi puoli tuntia, tulisi paikkatarpeeksi 70 autopaikkaa.

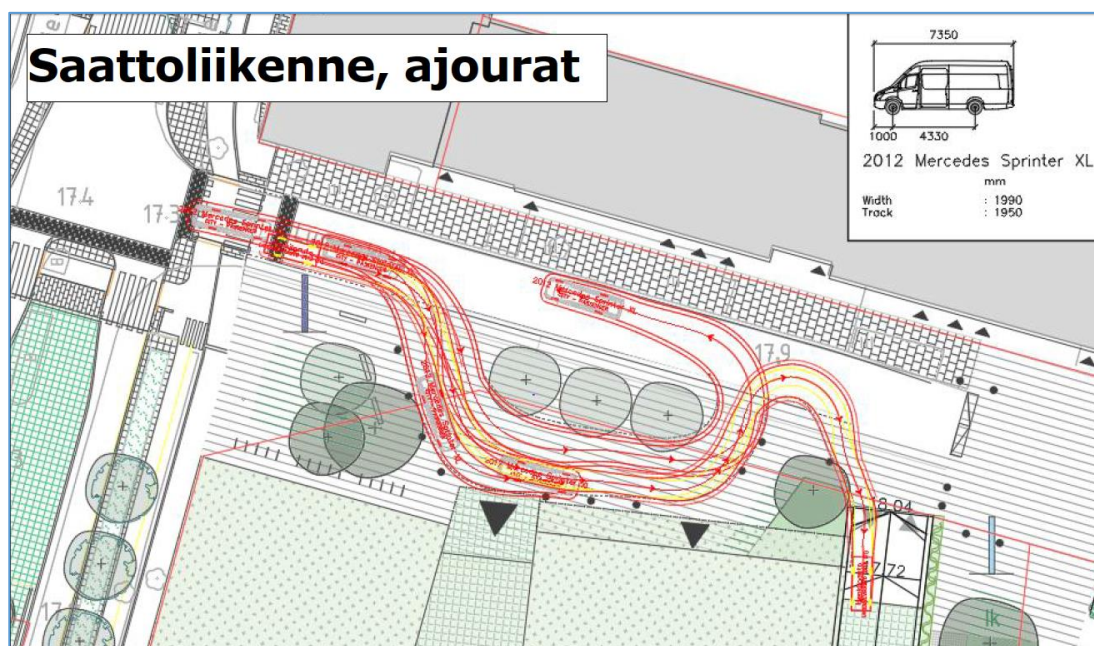
Työntekijöiden kulkumuotona henkilöauton osuus on 30-40 % (HUS:n työmatkaliikkumiskysely 2013). Kaksivuorotyössä paikkatarve sijoittuisi 139:n ja 185:n paikan välille. Kokonaisautopaikkatarpeeksi tulee 209–255 autopaikkaa.

Rakennuksen kahteen kellaritasoon mahtuu yhteensä 187 autopaikkaa. Lisäksi viereisen Tikkurilan parkin 177 autopaikkaa ovat käytettävissä.

Kellariin sijoittuu ylemmälle tasolle saattoliikenteen paikkoja suoraan hissien edustalle. Hissineljä laituripaikkaa huoltoajoneuvoille.

Lummekujan varteen sijoittuu kolmen invataksin yhtäaikainen saattomahdollisuus saattoliikennepaikkalla.

Terveys- ja perhekeskus kaupungin ytimessä on toimintaa, johon Vantaan kaupungilla ei ole suoraan antaa autopaikka- tai pyöräpysäköintinormia. Siksi hankkeen tulee esittää laskelma tarvittavista paikoista rakennuslupaa haettaessa.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoverkkoon, joten kaavamuutoksesta ei aiheudu suunnittelu- tai rakennuskustannuksia yleiselle vesihuollolle. Kielotielle tulevan ratikan myötä katualue on varattu koko leveydeltä tarvittavalle infralle, joten katualueelle ei voida sijoittaa tontin kiinteitä rakenteita. Tontin suunnitelmat on yhteensovitettava ratikan suunnitelmien kanssa. Kaupungintalon kunnallistekniikka tulee myös ottaa huomioon keskuksen perustuksia ja kellaria rakennettaessa.

Ympäristöhäiriöt

Liikenteen aiheuttamat pienhiukkaset on otettu huomioon ja rakennusten tuloilma on määrätty otettavaksi mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä eli käytännössä vilkasliiketeistä kaduista.

Kaava-alueeseen kohdistuva melu on otettu huomioon kaavaratkaisussa määräyksin. Sisämelutaso ei saa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa 35 dB hoito-, potilas-, kokoontumis- ja opetustiloissa. Toimistotiloissa, vastaavissa työtiloissa ja liiketiloissa vaatimus on 45 dB. Majoitushuoneissa (joita ei ole tulossa tämänhetkisen tiedon valossa) L_{Aeq} ei saa ylittää päivällä arvoa 35 dB, eikä yöllä 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (L_{AFmax}) arvoa 45 dB. Hoito-, potilas-, kokoontumis-, opetus- ja majoitustilojen ulko- ja sisämelutasojen äänitasoero tulee Kielotien puolella olla vähintään 30 dB.

Raideliikenteestä aiheutuva runkomelu L_{prm} rajoitetaan rakenneratkaisuilla majoitushuoneissa 30 dB:iin, hoito-, potilas-, kokoontumis- ja opetustiloissa 35 dB:iin, liiketiloissa 40 dB:iin. Liikennetärinän tunnusluku $v_{w,95}$ saa olla potilas-, hoito- ja majoitushuoneissa enintään 0,30 mm/s, kokoontumis- ja opetustiloissa enintään 0,60 mm/s. Lisäksi rakennuslupavaiheessa on esitettävä melu-, runkomelu- ja tärinäselvitys sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi.

Käytännössä Kielotien katualuetta koskee määräys: Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksytyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Kaavaratkaisu ei aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Kielotien katupuut sijoittuvat katualueelle noin seitsemän metrin etäisyydelle tontin rajasta, joten tämän kaavan puolesta ne voivat jatkaa elämäänsä. Ratikan tunnelihanke ja Kielotien uudet liikennejärjestelyt voivat kuitenkin vaikuttaa nykyisten puiden elinmahdollisuuksiin. Lauri Lairalan aukion pohjoisreunan puut joudutaan uusimaan, mutta osa niistä on joka tapauksessa niin huonokuntoisia, etteivät ne säily. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueen vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteempipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvoja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on jo nykyisin pääasiassa vettä läpäisemätöntä pintaa, joten kaavan toteutuksen myötä alueella muodostuvia hulevesimääriä on mahdollista vähentää huomattavasti. Kaava-alueella muodostuvia hulevesimääriä tulee hallita kasvikatoilla, viherpinnoilla sekä erilaisilla viivytyksratkaisuilla. Kaavaa varten on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma minkä periaatteita tulee noudattaa jatkosuunnittelussa.

Rakennetulta tontilta saa poistua mitoitusadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin tontilta poistuisi luonnontilassa. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilan-teelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi hetkellisesti kertyä piha- ja pysäköintialueille ja lopulta johtua hallitusti tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Rakennusluvan yhteydessä tulee laatia hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

4.4.3 Vaikutukset ilmastomuutoksen kannalta

Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava keskustakortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raide-liikennettä.

Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastomuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

Ramboll on laatinut **ilmastovaikutusten arvioinnin** Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ti-laamana. Arviointi tuo näkyviin asemakaavamuutoksen toteuttamisen ilmastovaikutukset, jotka kuvaavat alueen rakentamisesta syntyvien päästöjen mittaluokkaa karkealla tasolla rakennusten ja hiilivarastojen muutoksen osalta.

Vantaalla suurimmat päästölähteet ovat tieliikenne (37 %) ja kaukolämpö (31 %). Vantaan kokonaispäästöt vuonna 2022 olivat 833,8 kt CO_{2e} HINKU-laskentaperiaatteilla laskettuna. Vuodesta 2005 vuoteen 2022 Vantaan kokonaispäästöt ovat laskeneet 28,9 %. Yhteensä kokonaispäästöt ovat laskeneet 14,8 % vuosien 1990-2022 välillä.

Koska kyseessä on asemakaavamuutos, ilmastovaikutusten arvioinnin tarkentamiseksi suosituksena on sisällyttää arviointiin myös muut osa-alueet rakentamisen ohella, kuten liikenne ja liikkuminen, energia, kaupunki- ja yhdyskuntarakenne sekä maamassojen muutokset ja ilmastomuutokseen sopeutuminen.

Koska Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen alue on jo tällä hetkellä asfaltoitua kenttää, voidaan olettaa, että asemakaavamuutoksen toteutuessa ei näin ollen poistu enää merkittäviä hiilivarastoja. **Hiilinielu ja hiilivarasto** ovat istutettavalla kasvillisuudella istutushetkellä hyvin pieniä ja hiilivarasto kasvaa vuosikymmenten saatossa.

Suuri osa Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen elinkaaren päästöistä syntyy rakennusten käyttövaiheessa, jolloin päästöihin voidaan vaikuttaa valitsemalla ostoenergiaksi uusiutuvilla

energianlähteillä tuotettua sähköä ja lämpöä. **Päästöttömän energian** käyttäminen pienentäisi huomattavasti elinkaaren päästövaikutuksia (30-40 %).

Rakennuksen toteutuksessa on lisäksi mahdollista huomioida itse tuotettavan uusiutuvan energian integrointi esimerkiksi katolle asennettavien aurinkopaneelien muodossa. Suunnitelman mukaan rakennuksen katot ovat pääasiassa etelään suuntautuvia viistokattoja. Suomessa aurinkopaneelien suositeltu asennussuunta on etelään, eli suunnitelmaluonnos tukee paneelien asennusta. Kiinteiden aurinkopaneelien lisäksi voidaan asentaa myös aurinkoa seuraavia järjestelmiä tai esimerkiksi ikkunoihin integroituja paneelijärjestelmiä.

Liikenteestä syntyy päästöjä sekä rakentamisen että käytön aikana ja niitä aiheuttavat useat eri toimijat ja osapuolet. Liikenteestä aiheutuviin ilmastovaikutuksiin vaikuttavat terveys- ja perhekeskuksen sijainti ja saavutettavuus, ympäröivä liikenneinfrastruktuuri, pysäköintipaikkojen määrä sekä käyttäjien etäisyys.

Koska keskuksen katutasoon on tarkoituksena varata tilaa kaupallisille liike- ja palvelutiloille, myös näiden käyttäjät sekä heidän liikkumisensa aiheuttavat alueella ilmastovaikutuksia rakennuksen käyttövaiheen aikana. Keskuksen otollinen sijainti ja hyvä saavutettavuus julkisella liikenteellä tukee ympäristöystävällisiä matkustustapoja, todennäköisesti vähentäen päästöjä.

Liikenteen päästöjä aiheutuu myös työntekijöiden työmatkoista. Näiden vähentämiseksi työntekijöitä voidaan kannustaa kestävään liikkumiseen esimerkiksi erilaisten työmatka- tai pyöräetujen sekä hyvien, lähellä sisäänkäyntiä sijaitsevien pyöräpysäköintipaikkojen avulla. Myös sähköautojen latauspisteiden asentaminen voi edistää sähköautojen käyttöä ja vähentää liikenteen päästöjä. Lisäksi tavaraliikenteen optimointi, kuten kuljetusten suunnittelu mahdollisimman tehokkaasti, voi vähentää päästöjen määrää.

Esi- ja infrarakentamisen päästöillä voi olla merkittävä vaikutus rakennushankkeiden päästöihin. Ilmastovaikutuksia muodostuu maaperän kaivamisesta, tasoituksesta, perustustöistä sekä erityisesti maamassojen kuljetuksesta, jotka aiheutuvat esirakennusvaiheessa käytettävien, usein dieselkäyttöisten, raskaiden koneiden energiankulutuksesta.

Tällä hetkellä terveys- ja perhekeskuksen alue koostuu täyttömaasta, joka toimii torialueena. Edellisen rakennuksen paalutukset ovat edelleen maassa ja ne tulee kaivaa esiin ja katkaista riittävän syvältä. Alue on määritelty vaikeasti rakennettavaksi syväksi pehmeiköksi, mikä vaikuttaa maaperän vahvistustarpeeseen ja siitä aiheutuviin ilmastovaikutuksiin. Päästöjä voidaan pienentää käyttämällä vähähiilisiä kuljetusmuotoja, hyödyntämällä kaivettuja maamassoja paikan päällä ja optimoimalla rakentamisen suunnittelua niin, että kaivu- ja täyttötarpeet minimoidaan.

Rakennuksen materiaalivalinnoilla on mahdollista saada aikaan merkittäviä päästövähennyksiä rakennuksen elinkaaren aikana. Arvioinnissa tutkittiin kolmea skenaariota:

- A) Business As Usual -Rakentaminen toteutetaan tavalliseen tapaan päästönäkökulmaa miettimättä. Runko on valubetonia, palkit ja pilarit terästä. Vähähiilisiä materiaalivalintoja ei tehdä. Kokonaispäästövaikutus 12,6 CO₂e/m²/vuosi.
- B) Keskivertoratkaisu -Tehdään muutamia helppoja valintoja vähähiilisyyden tueksi. Runko on betonielementeistä, palkit ja pilarit terästä, betonia ja puuta. Varsinaisia vähähiilisiä materiaalivalintoja ei tehdä. Kokonaispäästövaikutus 11,8 CO₂e/m²/vuosi.
- C) Vähähiilinen vaihtoehto -Vähähiilisyys keskeisenä prioriteettina, joka vaikuttaa rakentamisen ratkaisuihin. Runko CLT-puusta, palkit ja pilarit puuta. Vähähiilisiä materiaalivalintoja merkittävimmille materiaaleille (esim. betoni, teräs, ikkunat). Kokonaispäästövaikutus 9,9 CO₂e/m²/vuosi.

Asemakaavan rakennusten toteuttaminen aiheuttaa A-skenaariossa noin 27 900 t CO₂e päästöt. Suurimmat päästöt syntyvät rakennusmateriaaleista, jotka aiheuttavat n. 13 900 t CO₂e päästöjä, eli noin puolet hankkeen kokonaispäästöistä. Eniten suunnittelu- ja rakennusvaiheissa päästöjä voi vähentää suosimalla runkomateriaaleissa betonin sijaan muita vähäpäästöisiä materiaaleja, kuten puuta tai vähäpäästöistä tai kierrätettyä betonia.

Esimerkiksi A-skenaarion suurin yksittäinen päästölähde on rakennusten välipohjissa käytetty valubetonilaatan valmisbetoni, joka yksinään kattaa 10 % kokonaispäästöistä.

Vähähiilisessä skenaariossa valubetonilaatta on korvattu CLT-rakenteisella välipohjalla, jossa kantavana osana toimii massiivipuu, ja joka suuresta käyttömäärästään huolimatta muodostaa vain 3 % kokonaispäästöistä. Päästöjä voidaan vähentää merkittävästi myös valitsemalla uusiokäytettyjä materiaaleja etenkin teräksen osalta, jossa kierrätetyn materiaalin osuuden lisääminen ei vaikuta merkittävästi sen käyttöominaisuuksiin.⁴

Kaavassa määrätään käyttämään betonirungossa vähähiilistä betonia.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavoitusvaiheessa toteutusmalli on vielä avoinna. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue päättäneen syksyn 2024 aikana toteuttaako se keskuksen omana kiinteistönään vai valitseeko se toteuttajaksi jonkun toisen osapuolen, jolta hyvinvointialue vuokraa tilat. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen vuonna 2026 ja saada keskus käyttöön vuonna 2028.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue: Mervi Savolainen

Pasi Salo

UKI-arkkitehdit Oy:

Susanna Kalkkinen

Tähti-Set Arkkitehdit:

Nina Pommélin

Sitowise:

Kati Vaaja

VSU-maisemasuunnittelu:

Outi Palosaari

Hanna-Maija Tervo

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:

Kerttu Kurki-Issakainen

alue-arkkitehti

Seppo Niva

arkkitehti

Terhi Kuusisto

asemakaava-arkkitehti

Katariina Séwon

asemakaava-arkkitehti

Leena Kaunismäki

suunn.tekn.koordinaattori

Anna-Liisa Vanhala

kaavoitusteknikko

Yleiskaavoitus:

Eeva Eitsi

maisema-arkkitehti

Kuntatekniikan keskus :

Harri Keinänen

vesihuollon suunnittelu

Heidi Hellgren-Suomalainen

liikenneinsinööri

Satu Onnela

kadunsuunnittelu

Rakennusvalvonta:

Ilkka Laitinen

lupa-arkkitehti

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 14. päivänä tammikuuta 2025

Seppo Niva

Kerttu Kurki-Issakainen

arkkitehti

aluearkkitehti

⁴ Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen asemakaavan ilmastovaikutusten arviointi, 20.9.2024, Ramboll.

7.ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Vantaa	Täyttämispvm	26.8.2024
Kaavan nimi	Tikkurilan terveys- ja perhekeskus		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä	V - kunnanvaltuusto	Vireilletulosta ilm. pvm	21.9.2023
Pysyvä kaavatunnus	AK-002548	Kunnan kaavatunnus	092
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,6221	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,6221

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

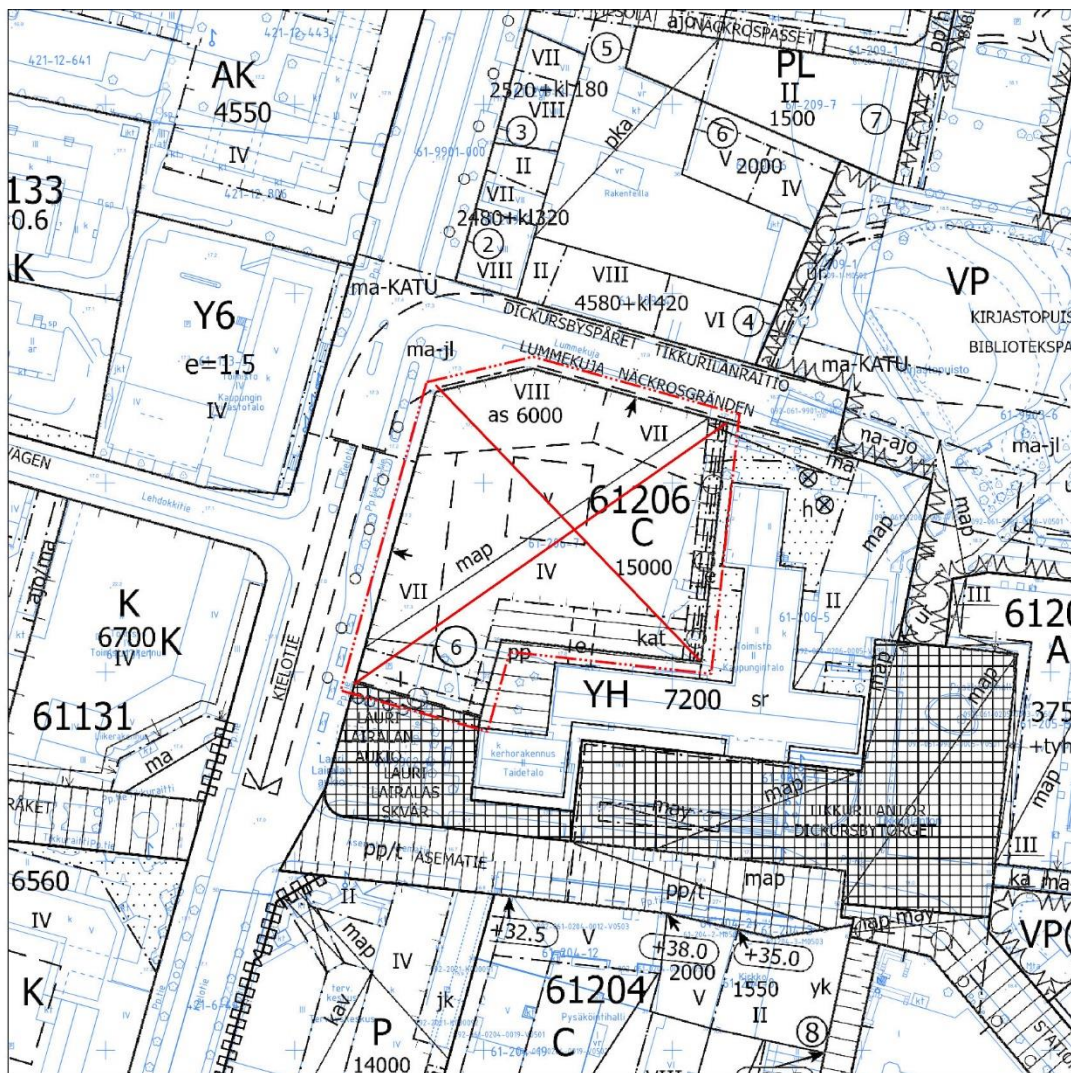
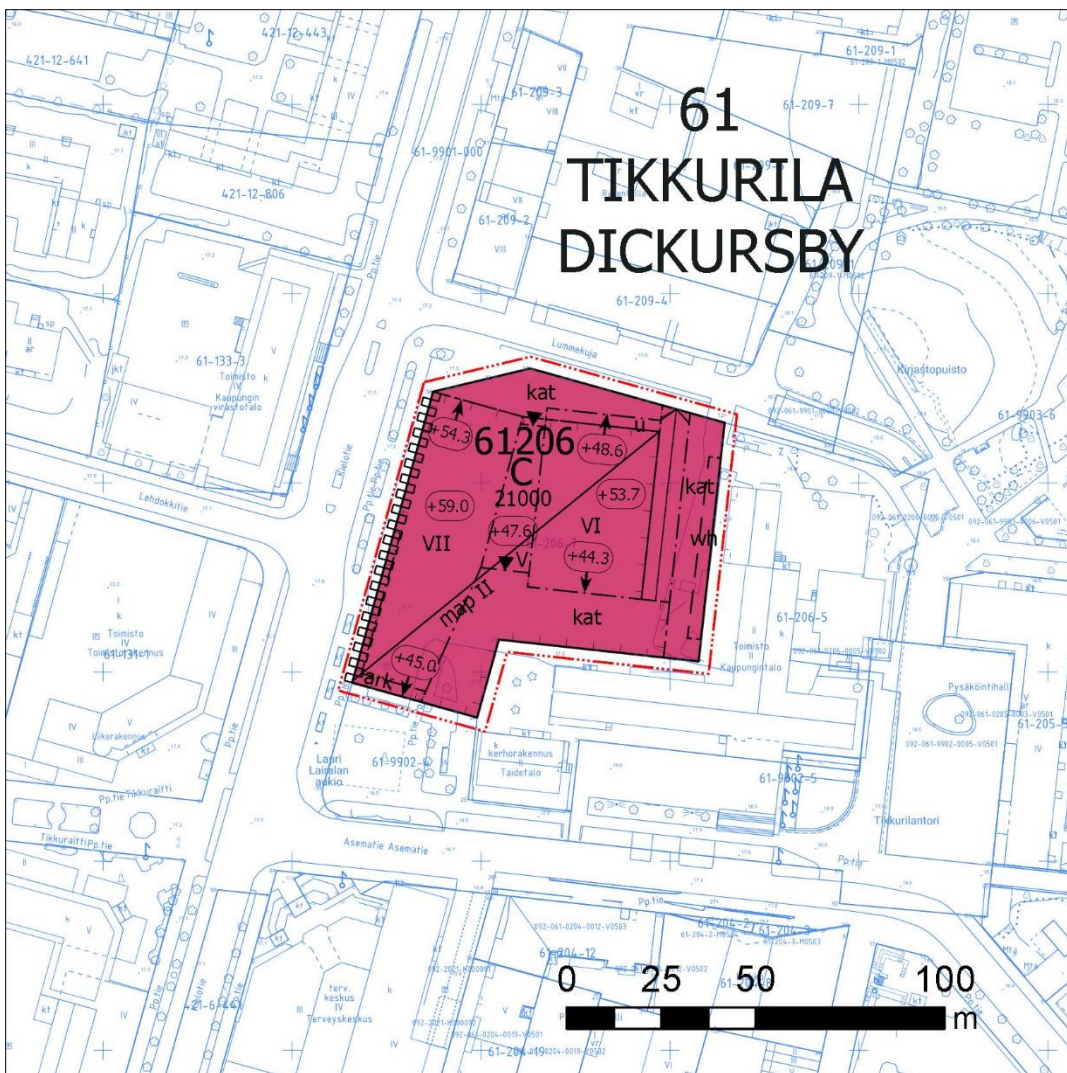
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,6221	100,00	21000	3,38	0,0000	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä	0,6221	100,0	21000	3,38	0,0000	0
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,4722	75,90	0	0,0000	0

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,6221	100,00	21000	3,38	0,0000	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä	0,6221	100,0	21000	3,38	0,0000	0
C	0,6221	100,0	21000	3,38	0,0000	0

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002548

Päiväys

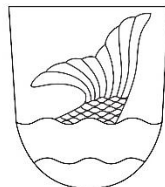
Datum

14.1.2025

Vantaan kaupunki

Tikkurilan terveys- ja perhekeskus

Kaupunginosa 61, TIKKURILA

Vanda stad

Dickursby hälso- och familjecenter

Stadsdel 61, DICKURSBY

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 61206.

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteret 61206.

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Keskustatoimintojen korttelialue.

Alueelle ei saa sijoittaa asumista.

Rakentamisen tulee olla elinkaarikestävää ja energia-tehokasta. Rakennuslupaa haettaessa tulee esittää hiilijalanjälkilaskelma.

Betonirunkoisissa rakennuksissa tulee käyttää pääosin vähähiilistä betonia. Koko rakennuksen vähähiilisyyden tulee todentaa BY-vähähiilisyydelaskurilla tai vastaavalla kolmannen osapuolen menetelmällä.

Tekniset tilat, pysäköintilaitokset ja ajoluiskat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Katolle saa kerrosluvun lisäksi rakentaa teknisiä tiloja, jotka tulee sijoittaa rakennusmassan sisään.

Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräimien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Rakennuksen katto tulee tehdä kasvikattona. Tasakattoisilla ja loivasti kaltevilla osuuksilla kasvikattona tulee tehdä kasvuvalustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.

Kielotien ja Lauri Lairalan aukion puoleiseen katutasoon tulee tehdä liiketilaa vähintään 530 k-m².

Lauri Lairalan aukion reunaan tulee suunnitella ravintolakäyttöön soveltuvat tilat varustettuna riittävällä ilmanvaihdoilla ja ja rasvanerottimella.

Lummekujan varteen tulee varata maantasokerrokseen tila muuntamolle.

Korttelin autopaikat sekä huolto- ja logistiikkatilat tulee sijoittaa rakennuksen alle tai maanalaiselle pysäköinnille varatulle alueen osalle. Kellarikerroksia saa olla enintään kaksi.

Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri

Arkkitehtuuriin tulee olla kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista.

Rakennuksen korkeudessa ja massoittelussa tulee olla vaihtelua.

Rakennus tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisena.

Päärakennusmassojen katot tulee tehdä viistoina lapekattoina.

Kattopinnot tulee suunnitella huolettisesti.

Julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua savitiiltä. Puuta ja lasia saa käyttää.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för centrumfunktioner.

På områden får ingen boende placeras.

Byggnaden ska vara hållbart ur ett livscykelperspektiv och energieffektivt. I samband med ansökan om bygglov ska en beräkning av koldioxidavtrycket presenteras.

I byggnader med betongstomme ska huvudsakligen koldioxidsnål betong användas i stommen. Hela byggnadens koldioxidsnålhet ska verifieras med en BY-räknare för koldioxidsnålhet eller en motsvarande tredjepartsmetod.

Tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen och får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen.

Utöver våningstalet får tekniska utrymmen och anordningar byggas. De ska placeras inom byggnadsvolymen.

Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur.

Byggnadens tak ska byggas som växttak. På horisontaltak eller svagt sluttande delar ska växttak göras på en växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.

På gatuplanet vid Konvaljvägen och Lauri Lairalas skvären ska göras minst 530 m²-vy affärsutrymme.

I kanten av Lauri Lairalas skvär ska planeras lokaler som lämpar sig för restaurangbruk, vilket ska förses med tillräcklig ventilation och fettavskiljare.

I markplan vid Näckrosgränden ska reserveras plats för en transformator.

varterets bilplatser samt service- och logistikutrymmen ska placeras under byggnaden eller en områdesdel som reserverats för underjordisk parkering. Det får finnas högst två källarvåningar.

Stadsbild och arkitektur

Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.

Byggnadens höjd och volymgestaltning ska variera.

Byggnaden ska uppföras så att den med avseende på stadsbilden och arkitekturen är urban.

Taken i huvudbyggnadsmassorna ska byggas som sluttande pulpettak.

Taktytor ska planeras omsorgsfullt.

Fasader ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats. Trä och glas får användas.

Lähinnä kaupungintaloon oleva rakennusmassa tulee muurata vaaleasta tiilestä, Kielotien puoleinen massa tummemmasta.

Julkisivuja tulee elävöittää aukotuksin. Kielotien puoleista julkisivua myös yksittäisin ulokkein, kuten erkkerein tai parvekkein.

Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin mm. katoksin tai materiaalein.

Suuret lasipinnat tulee käsitellä kuvioinnilla tai muutoin siten, että käsittely vähentää lintujen törmäysriskiä.

Katutasokerros

Katutasokerroksen kerroskorkeus tulee olla vähintään 6 m.

Katutasokerroksen julkisivut tulee tehdä luonnonkivistä tai muuratusta tiilestä.

Sokkelit tulee suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria.

Katutasokerrosten tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma ovin ja ikkunoin.

Liiketilöiden katujulkisivut tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna.

Ravintolakäyttöön soveltuvan tilan tulee olla yhdistettävissä ulkotilaan suurin ovin ja ikkunoin.

Kadulta tulee olla suora yhteys liiketiloihin, ilman portaita tai luiskia.

Pihat

Jalankulun yhteyksien pääsisäänkäyntien ja joukkoliikennepysäkkien välillä tulee olla esteettömiä.

Rakennuksen ja kaupungintalon väliselle piha-alueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka tavoitteena on viihtyisä pihojen tilasarja kulkureitteineen ja istutuksineen. Hyväkuntoisia puita tulee pyrkiä säilyttämään.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päälystetyt osat tulee tehdä luonnonkivistä tai maatiilestä.

Rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia. Muurit tulee tehdä tiilimuurattuna tai luonnonkivipintaisina.

Maanvaraisille pihan osille on istutettava suureksi kasvavia puita.

Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Liikenne ja pysäköinti

Tarkka auto- ja pyöräpysäköinnin määrä tulee määritellä rakennusluvan yhteydessä erillisen selvityksen perusteella.

Pyöräpaikkojen pitää olla runkolukittavia. Polkupyöräpaikoista puolet sijoitetaan pääsisäänkäynnin yhteyteen, puolet säältäsuojattuun tilaan.

Byggnadsmassan närmästä till stadshuset ska muras av ljus tegel, massan vid Konvaljvägen av mörkare tegel.

Fasader ska liva upp med öppningar. I fasaden mot Konvaljvägen också med enskilda burspråk eller utskjutande balkonger.

Entréerna ska framhåvas med arkitektoniska medel, bl.a. genom skärmtak och material.

Stora glasytorna ska bearbetas med en mönstrad yta eller på annat sätt så, att bearbetningen minskar kollisionsskansen för fåglar.

Gatuplansvåningen

Minimivåningshöjd i gatuplansvåningen är 6 m.

Fasader i gatuplansvåningen ska göras av natursten eller murat tegel.

Socklar ska planeras som en del av fasadarkitekturen.

Gatuplansvåningarnas fasader ska ge ett öppet och funktionellt intryck med dörrar och fönster.

Gatufasader i affärsutrymmen ska byggas som skyltfönsterfasader.

Lokal som lämpar sig för restaurangbruk ska kunna anslutas till uterummet med stora dörrar och fönster.

Från gatan ska det finnas en direkt förbindelse till affärslokalerna, utan trappor eller ramper.

Gården

Gångförbindelserna mellan entréer och kollektivtrafikhållplatserna ska vara hinderfria.

För gårdsområdet mellan byggnaden och stadshuset ska en enhetlig plan för gården utarbetas, vars mål är en trivsamt serie gårdsutrymmen med färdvägar och planteringar. Man ska försöka bevara de träd i området som är i gott skick.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningsstäl 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Gården ska vara högklassig och varierande. Beläggda delar ska bestå av natursten eller jordtegel.

Konstruktioner skall vara högklassiga till sin arkitektur. Murar ska utgöras av natursten eller med naturstensyta.

På de partier av gårdsplanen som har öppen jord ska planteras träd som blir stora.

Fasader ska liva upp med klätterväxter.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.

Trafik och parkering

Bil- och cykelparkeringens exakta storlek ska fastställas i samband med bygglovet utifrån en separat utredning.

Cykelplatserna ska ha möjlighet till ramlåsning. Hälften av cykelplatserna ska placeras i anslutning till huvudentrén, hälften ska placeras i väderskyddat utrymme.

Ympäristöhäiriöt

Rakennuksen raittiin ilman otto tulee suunnata siten, ettei sisäilman pienhiukkasten raja-arvo ylitä.

Rakennuksen suunnittelussa tulee varmistaa, että liikennemelun A-painotettu ekvivalenttitaso (LAeq) ei ylitä hoito-, potilas-, kokoontumis- tai opetushuoneissa 35 dB(A) ja toimistotiloissa sekä vastaavissa työtiloissa ja liiketiloissa 45 dB(A).

Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa majoitushuoneissa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB, yöllä (klo 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.

Rakennuksen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron (ΔL raide- ja tieliikennemelua vastaan on Kielotien puoleisissa hoito-, potilas-, kokoontumis-, opetus- ja majoitushuoneissa oltava vähintään 30 dB.

Raideliikenteestä aiheutuvan runkomelun, Lprn enimmäistaso rajoitetaan majoitushuoneissa 30 dB:iin, hoito-, potilas-, kokoontumis- ja opetustiloissa 35 dB:iin, liiketiloissa 40 dB:iin.

Liikennetärinän tunnusluku $v_{w,95}$ saa olla työhuoneissa sekä kokoontumis- ja opetustiloissa enintään 0,60 mm/s. Potilas-, hoito- ja majoitushuoneissa enintään 0,30 mm/s.

Rakennuslupavaiheessa on esitettävä melu-, runkomelu-, ja tärinäselvitys sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi.

Tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon tontin ympäristössä sijaitsevat johtokujat ja niiden suojaetäisydet.

Miljöstöörningar

Byggnadens friskluftsintag skall riktas, så att gränsvärdet för småpartiklar i inneluften inte överskrider.

I planeringen av byggnaden ska det säkerställas att den A-vägdä ekvivalentnivån (LAeq) för trafikbuller inte överskrider 35 dB (A) i vård-, patients-, samlings- och undervisningsrum och 45 dB (A) i kontorslokaler och motsvarande arbetslokaler och affärslokaler.

Trafikbullrets medelljudnivå i inkvarteringsrumm (LAeq) får inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22-7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) inte överskrider 45 dB.

Skilnad i utomhus- och inomhusbullrets ljudnivåer (ΔL) mot spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 30 dB i vård-, patients-, samlings-, undervisnings- och bostadsrummen i riktning mot Konvaljvägen.

Maximnivån för det buller i stommen, Lprn som spårtrafiken orsakar begränsas till 30 dB i inkvarteringslokaler, till 35 dB i vård-, patients-, samlings- och undervisningslokaler, till 40 dB i affärslokaler.

Nyckeltalet för trafikvibrationer $v_{w,95}$ får vara högst 0,60 mm/s i arbetsrum samt i samlings- och undervisningslokaler. I inkvarteringsrum högst 0,30 mm/s.

I bygglovsskedet ska man presentera en buller-, stombuller-, och vibrationsutredning och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer.

Vid byggandet av tomten ska ledningsgränderna i tomtens omgivning och deras skyddsavstånd beaktas.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

61

Kaupunginosan numero.

TIKK

Kaupunginosan nimi.

61206

Korttelin numero.

21 000

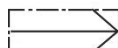
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

VII

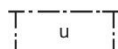
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Rakennusala.

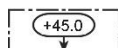
Maanalaisiin tiloihin johtava ajoluiska.

Uloke

Merkintä osoittaa rakennuksen sivun, jolla tulee olla suora uloskäynti porrashuoneista.

Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

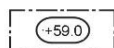
Byggnadsyta.

Körrepp till underjordiskt utrymme.

Utsprång

Beteckningen anger att denna sida av byggnaden skall ha direkt utgång från trapphusen.

Högsta höjd för skärningspunkten mellan fasad och vattentak.

Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.

Högsta höjd för byggnadens vattentak.

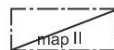

Yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettava alue.

Område som byggs som ett enhetligt stadsrum.

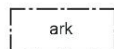
Alue on yleiselle jalankululle varattu ja sen tulee liittyä yhtenäisesti viereiseen julkiseen kaupunkitilaan.

Området ska användas som är reserverad för allmän gångtrafik och det ska ha en enhetlig koppling med det närmaste, offentliga stadsrumet

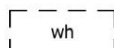
Maanalainen pysäköintitila. Roomalainen numero osoittaa pysäköintitasojen suurimman sallitun lukumäärän.

Underjordiskt parkeringsutrymme. Den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.

Julkisivu jolle on sijoitettava arkadi.

Fasad som skall förses med en arkad.

Ohjeellinen hulevesialue.

Riktgivande dagvattenområde.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuumrådes gräns där in- och utfart är förbjuden

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö
Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik
Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.
Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

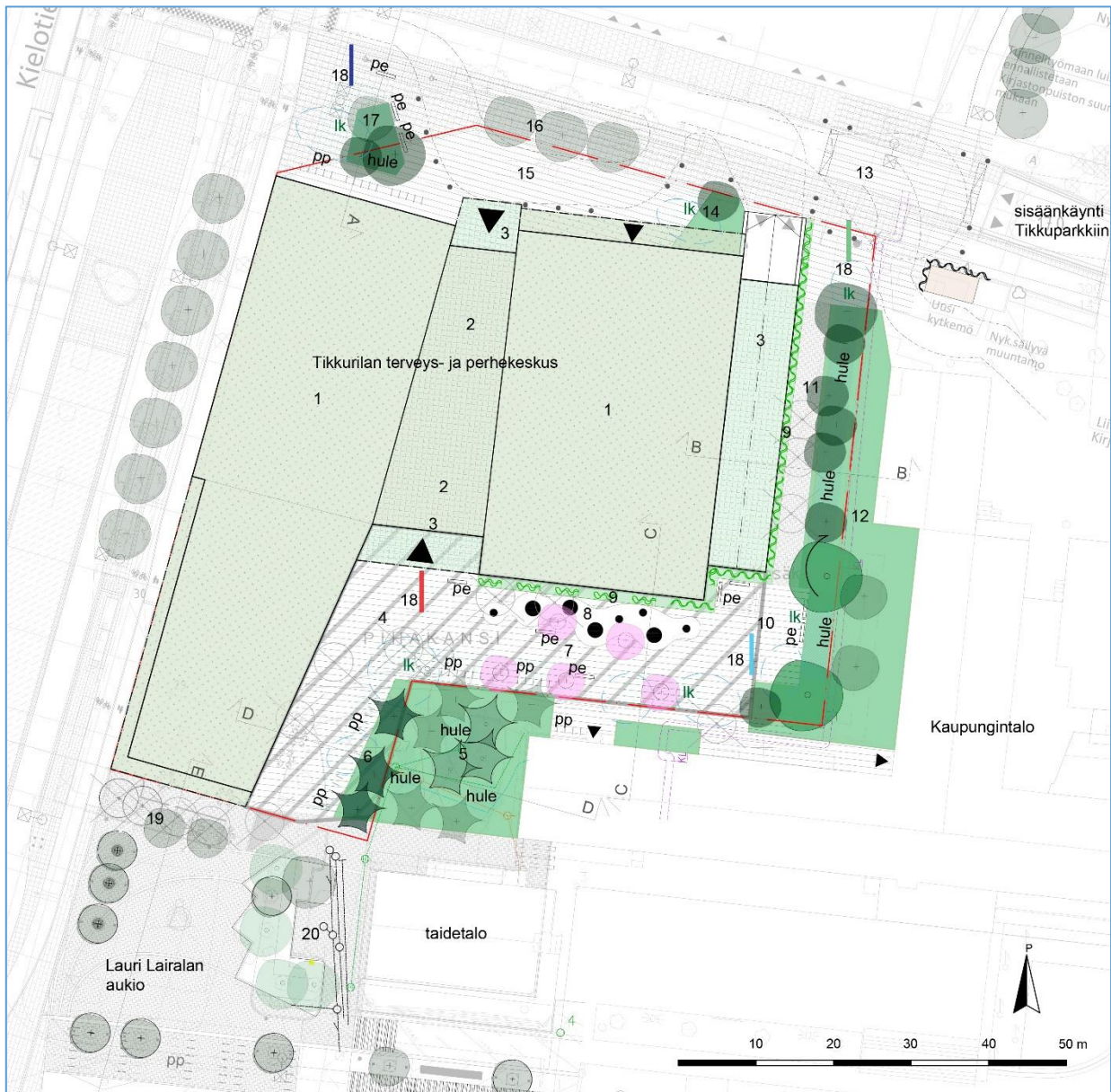
{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

MERKINTÖJEN SELITYKSET

- tontin raja
- ✕ poistettava puu tai pensas
- säilyvä puu tontin ulkopuolella
- säilyvä lehtipuu tontilla (haitalliset vieraslajit korvataan muilla)
- istutettava puu tontilla (+ etäisyysviiva rakennuksesta 4 m, 6 m)
- istutettava puu tontin ulkopuolella
- istutettava ruukkupu kansi- ja piha-alueilla
- muun suunnitelman mukaan istutettava puu (tontin ulkopuolelle)
- istutettava köynnös
- kasvikatto, vino kattopinta
- kasvikatto, loiva kattopinta
- kasvillisuusalue, dynaaminen ja/tai matalat pensaat
- hule hulevesipainanne (salaojakerroksella) ja kasvillisuus
- lk kiveys / puoli-läpäisevä kiveys (lk)
- pp pyöräpaikotus, 80 pp
- pe penkki, selkä- ja käsinojallinen
- kahvilan tai ravintolan on mahdollista käyttää kivettyä aluetta
- kulkua ohjaavien pollareiden viittellinen sijainti
- lumitila
- ajourat

Huom. olevien ja poistettavien puiden sijainti ja määrä suuntaa antava. Kiveyksille istutettavat puut sallivat kulkemisen ja näkyvät niiden lehvästön altista. Ne rajaavat ja luovat tilaa.

- 1 rakennuksen kasvikatto, vino kattopinta
- 2 rakennuksen kasvikatto, loiva kattopinta
- 3 katoksen / ajoluiskan katoksen kasvikatto, loiva kattopinta
- 4 Eteläinen sisäänkäynti; kiveys, läpäisevä kiveys, pyöräpysäköinti
- 5 Mikrometsä, täydennetään olevaa havupuuluetta, putkijavaruus
- 6 Mikrometsä jatkuu pihakannella (tontilla), painanne, istutussyvyys min. 1,3 m
- 7 kukkiva puita korotettu ruukustutuksena pihakannella
- 8 leikkittavat objektit / kalusteet / kaupunkirakenteet
- 9 köynnökset seinällä ja maanpölyteena
- 10 Puutarha-alue: oleskelu, rentoutuminen, korotettu alue ajoluiskan yläpuolella, puuryhmittä aukion laidalla, dynaaminen ja/tai matalat pensaat
- 11 Puutarhakuja: erillisiä ja -kokoisia puita ryhmittä, ruokisikkeitä
- 12 dynaaminen kasvillisuus ja hulevesien viivytyslinjat, sijoitetaan lahjoitusta
- 13 Shared space -alue: katualueesta korotettu alue, luiskat ajoväylän molemmin puolin, rajautuu pollarein
- 14 puu, kulkua ohjaava kasvillisuus, dynaaminen ja/tai matalat pensaat, lumitila, läpäisevä kiveys
- 15 saattoalue, kiveys saattoalueella samassa tasossa aukion kiveyksen kanssa, rajautuu pollarein, materiaali tai sävyero
- 16 rajaavat lehtipuut näkyvät sisätiloihin
- 17 Pohjoisen sisäänkäynti-alue, jossa erillainen puuryhmä kiveyksellä, läpäisevä kiveys sekä hulevesipainanne, odotus ja oleskelu, pyöräpysäköinti, lumitila
- 18 hyvinvointialueen väriteeman mukainen pylväs, voidaan sijoittaa gobo-valot
- 19 Pylväältä näkee aina seuraavaan, jolloin eri osat muodostavat kokonaisuuden
- 20 suunniteltu puurivi poistuu kasvillisuusalueineen ja tilalle istutetaan uudet 4-6 metrin etäisyydellä rakennuksesta
- 21 uudet johtotiet, olevat syväkeräysastiat (sijaintia ja alueen luonnetta on syytä jatkoitella), istutusalueita voidaan laajentaa

VSU

VSU MAISEMA ARKKITEHDIT OY

UUSIKATU 24 G 72, 90100 OULU
ISONNIITYNKATU 3 H, 00520 HELSINKI

Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
Maisemasuunnittelu, luonnos 1:500

24.9.2024

Tuloskortti

Päivämäärä 29.8.2024

Osoite ja kaupunginosa
Kaavan numero ja kortteliKielotie 13, Tikkurila
61206_002365 Kielotie 13 / C

Vihertehokkuuslaskelma

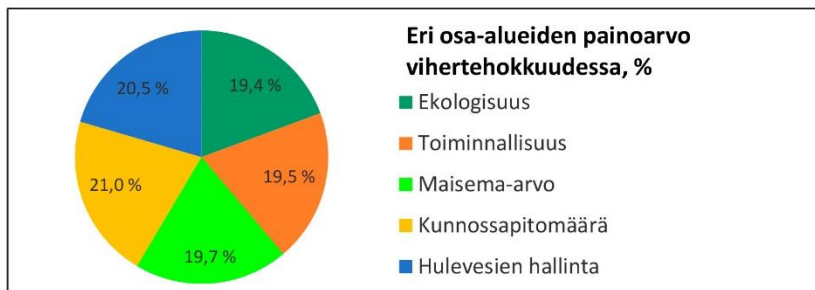
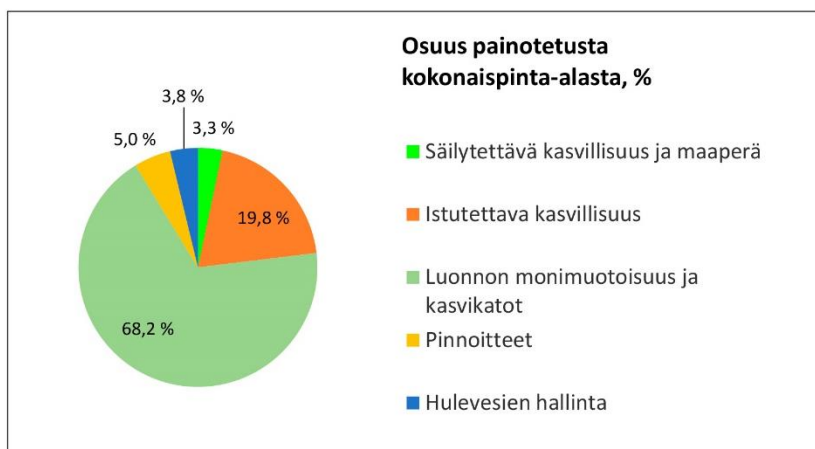
Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Viher- tehokkuus	1,5	Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Tavoiteluku	0,8	Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	1	7
		Istutettava kasvillisuus	6	8
		Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	5	8
		Pinnoitteet	2	3
		Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
		Yhteensä	15	36

Hulevesimäärä m ³	
19,4	
Valuma kerroin C	
0,5	
Viivytystilavuustarve m ³	
19,4	
Jää viivyttämättä m ³	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m ³
0,0	52,3
Läpäisemättömän pinnan osuus	
23 %	

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE
VARATULLE VÄLILEHDELLE

- ☒ KAAVAVAIHE
☐ RAKENNUSLUPAVAIHE

VANTAAN KAUPUNKI**Asemakaavoitus / NIS/KKI****ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
MUISTUTUS JA VASTINE
14.1.2025**

Asemakaavamuutosehdotus 002548 Tikkurilan terveys- ja perhekeskus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 6.11.–5.12.2025. Tänä aikana jätettiin 1 muistutus.

Muistutus:**1. NREP, Part of Urban Partners (saapunut 3.12.2024)**

Jätämme ohessa muistutuksen nähtävillä olevaan Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen asemakaavanmuutosehdotukseen (nro 002548). Annamme muistutuksen potentiaalisen tulevan kiinteistönkehittäjän ja -omistajan näkökulmasta. Käsityksemme mukaan kiinteistö on mahdollisesti tulossa myöhemmin julkiseen kilpailutukseen ns. vuokramallilla, jossa kiinteistön kehittäjäksi, toteuttajaksi ja omistajaksi haetaan erillinen taho, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen jäädessä kiinteistöön vuokralaiseksi. Näin ollen annamme muistutuksemme em. näkökulmasta potentiaalisena tulevana kehittäjänä, toteuttajana ja omistajana.

Kaava on nähdäksemme turhan yksityiskohtainen ja rajoittava

- Kaava ei jätä pelivaraa tulevaan rakennussuunnitteluun eikä tulevan kehittäjän/toteuttajan innovaatioille, joilla hankkeen toteutettavuutta voitaisiin kehittää (mikä voisi johtaa hyvinvointialueen kannalta taloudellisempaan lopputulokseen).
- Erityisesti rakennusalat ovat turhaan ahtaat ja kerrosmäärät/korkeudet liian tarkasti lukittu – massoiteluun tulisi antaa enemmän tilaa ja vapausasteita.
- Näemme, että kyseessä on haettavaan volyymin nähden tiukka tontti ja kaupunkikuvallisesti herkkä paikka, joten se asettaa rajoitteita ratkaisuille. Kuitenkin uskoaksemme asiassa kannattaa antaa potentiaalisille toteuttajille mahdollisuus tarjota omia, mahdollisesti nykyistä ratkaisua parempia massoitelu- ja kaupunkikuvallisia ratkaisuja - ja tämä ei ole mahdollista, mikäli kaavasta tehdään niin tiukka ja joustamaton, kuin se nyt on.

Pysäköinti ja huolto on ratkaistu kaavassa erittäin kalliilla tavalla

- Pysäköinti ja huolto on sijoitettu rakennusrungon alle ja nykyisen maanpinnan alapuolelle kahteen kellarikerrokseen, mikä on ratkaisuna kenties kallein mahdollinen, kun huomioidaan, että Tikkurilassa on erittäin haastavat pohjaolosuhteet ja pohjavedenpinta korkealla.
- Nykyinen kaavaratkaisu edellyttäisi ymmärtääksemme mittavaa rakentamista pohjavedenpinnan alapuolelle, minkä teknistaloudelliseen toteutettavuuteen ei ole otettu kaavaehdotuksen selostuksessa tarkemmin kantaa.
- Huoltoliikenne vaatii huomattavaa tilakorkeutta, minkä vuoksi sen vieminen kellarikerrokseen ei ole rakentamistaloudellisessa mielessä järkevää.
- Suosittelemme, että kohteessa haettaisiin taloudellisempaa pysäköintiratkaisua, esim. osittain nykyisen maanpinnan yläpuolelle sijoittuvalla ratkaisulla sekä tehokkaalla autopaikkojen mitoituksella. Kokonaistaloudellisesta näkökulmasta voi myös olla järkevää tutkia pysäköinnin

osittaista sijoittamista kiinteistön ulkopuolelle (esim. erillinen maanpäällinen laitos kaupungintalon kiinteistön pohjois/koillisnurkkaan).

- Kohde tulee sijoittumaan poikkeuksellisen hyvien liikenneyhteyksien äärelle, joten pysäköinnin mitoituksessa tulee pyrkiä tehokkaaseen kohdekohtaiseen ratkaisuun, välttämällä yleisluonteisten ja mahdollisesti vanhentuneiden mitoitusesimerkkien käyttöä

Kaavassa on paljon yksityiskohtaisia ja hanketta mahdollisesti tarpeettomasti kallistavia ratkaisuja

- Laadukas, kestävä ja kaupunkikuvallisesti laadukas lopputulos on tavoite, josta ei ole syytä tinkiä. Kaavassa on kuitenkin turhan yksityiskohtaisia määräyksiä, jotka eivät mahdollisesti tuo merkittävää laadullista lisäarvoa, mutta kallistavat hanketta - esim. ulokkeet, erkkerit / parvekkeet, arkadit, koko katutasokerros 6m korkeana (onko tarkoituksenmukaista?), liiketilan rakentamisvaade (onko tarkoituksenmukaista?), kattojen toteuttaminen kasvikattoina (onko tarkoituksenmukaista? Hulevesi- ja sustainability-näkökulmat otettavissa huomioon myös muilla keinoin).
- Julkisten organisaatioiden talous on nykyään tiukalla, joten kokonaistaloudellisuuteen on syytä kiinnittää huomioita. Toisaalta toteutusratkaisuja ei pitäisi määrätä liian tarkasti, jotta tulevat kehittäjä/toteuttajakandidaatit voivat vapaammin ehdottaa vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Muita huomioita

- Kaavan ohjaama rakennuksen massoittelu on syvärunkoinen (runkosyvyys jopa 30m), mikä tarkoittaa, että rakennusten sisäpuolelle muodostuu paljon pimeää tilaa. Tämä ei tue kiinteistön käytön joustavuutta pitkällä aikavälillä. Rakennus, joka suunnitellaan pitkäikäiseksi (tässä tapauksessa ymmärtääksemme 100 vuoden käyttöiälle), olisi suotavaa mitoittaa siten, että runko on käyttötarkoitusten suhteen jossain määrin muuntojoustava myös tulevaisuudessa.
- Kaavan yksityiskohtaisuus ja/tai jäykkyys vie eväitä myös kestävästä kehityksestä koskevilta innovaatioilta ja toteutusratkaisuilta (kaavaratkaisu mm. heikentää puurakentamisen edellytyksiä).
- Liitteessä lisäksi joitakin yksityiskohtaisia kommentteja suoraan kaavadokumenttiin merkittynä

Vastine:

Maankäyttö ja rakennuslain 50 §:ssä asemakaavan tarkoituksesta todetaan seuraavaa: ”Alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla.”

Asemakaava on laadittu yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä heidän valitsemiensa arkkitehtitoimistojen kanssa.

Kaavavaiheessa tutkittiin useita erilaisia vaihtoehtoja. Kaavan tulee ensisijaisesti mahdollistaa toimivat tilat terveydenhuollon palveluille mikä vaikuttaa mitoitukseseen. Keskeinen tiivis tontti edellyttää sovittamista ympäristöönsä ja kaavamääräyksillä varmistetaan tämän sekä kaupungin strategisten tavoitteiden toteutuminen.

Tärkeä sijainti tiiviissä kaupunkirakenteessa edellyttää kaavamääräyksiä, joiden avulla hanke saadaan sovitettua tontille toiminnallisista ja kaupunkikuvallisista reunaehdoista tinkimättä. Kaavalla varmistetaan hankkeen laatu, vaikka tilaohjelma tai rakennusta suunnitteleva taho vaihtuisikin.

Toimintaa koskevien määräysten ollessa väljät on rakennusalueen rajat puolestaan sidottu tiukasti viitesuunnitelman mukaisiksi, jotta toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen sovittaminen on mahdollista. Kaavassa on huomioitu saattoliikenteen ja ratikan tunnelin tarvitsema tila. Etelässä on Lauri Lairalan aukio, jota ei haluttu pienentää nykyisestään ja idässä puolestaan kaupungintalo. Terveys- ja perhekeskuksen sekä suojellun kaupungintalon väliin haluttiin jättää riittävästi tilaa, joka toimii myös kevyen liikenteen poikittaisena yhteysreitteinä kävelykadun ja Kirjastopuiston välillä.

Muistuttaja on esittänyt erillisessä liitteessä yhteensä n. 30 huomautusta kaavamääräyksiin. Kaavamääräyksiä oli pidetty joko liian epämääräisinä tai liikaa jatkosuunnittelua ohjaavina. Niitä ei ole syytä käydä yksitellen läpi vastineessa. Todetaan, että sijainti suojellun kaupungintalon läheisyydessä ja Tikkurilan keskustan ytimessä asettaa laatuvaatimuksia arkkitehtuurille. Kielotien varressa on edellytetty myös liiketiloja keskuksen katutasoon, perusteena on mm. kävely-ympäristön elävyys sekä mahdollisesti terveys- ja perhekeskuksen toimintaan suoraan liittyvät liiketilat, kuten kahvila tai esim. apteekki.

Rakennusalojen esittäminen väljempinä ei ole saattoliikenteen tarvitseman tilan, ratikan tunnelin tai kaupungintalon läheisyyden takia mahdollista. Pysäköintiä ei voi sijoittaa Kirjastopuistoon tai jonnekin muualle rakennettavaan pysäköintitaloon, joten sijoittaminen kellarikerrokseen jää ainoaksi mahdollisuudeksi.

Tulevaa hanketta sitoo kaavamääräyksistä riippumatta suunnitteluvarausta koskevat ehdot. **Vantaan Kaupunginhallitus** päätti 4.9.2023, että Vantaan kaupunki antaa suunnitteluvarauksen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle tai sen myöhemmin osoittamalle keskuksen toteuttavalle taholle Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen jatkosuunnittelua, asemakaavoitusta, neuvotteluja ja tontinluovutuksen valmistelua varten ja suunnitteluvaraus on voimassa 31.12.2025 asti.

Kaupunki on antanut suunnitteluvarauksen seuraavin ehdoin: Tikkurilan terveys- ja perhekeskus -hanke edellyttää asemakaavan muuttamista. Hanke vastaa hankekehityksestä sekä asemakaavamuutoksen vaatimista selvityksistä ja suunnitelmista. Arkkitehtisuunnittelutoimisto tulee valita arkkitehtuurikilpailun kautta tai valittavalla arkkitehtisuunnittelutoimistolla tulee olla näyttöjä aikaisemmista vastaavan vaatavuustason onnistuneista suunnittelukohteista kaupunkiympäristössä.

Tikkurilan keskusta on voimakkaan kehityksen, muutoksen ja rakentamisen kohteena. Vantaan kaupunki on mm. päättänyt rakentaa raitiotien, jonka linjaus kulkee varattavan kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Hankkeen tulee huomioida suunnittelussa ja toteutuksessa hankkeen vaikutuspiirissä olevat muut hankkeet.

Asemakaavan muutoksessa tullaan määrittelemään mm., että

- rakennettavien tilojen tulee täyttää laadukkaan kaupunkikuvan vaatimukset
- katutasoon tulee sijoittaa kaupallisia liike- tai palvelutiloja.

Tarkistukset:

—

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
NRO 002548
Tikkurilan terveys- ja perhekeskus
LAUSUNNOT JA VASTINEET
14.1.2025

Asemakaavoitus KKI/NIS

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta tai asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002548 / Tikkurilan terveys- ja perhekeskus**. Lausuntoja pyydettiin 9 kpl ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 4.12.2024 Vantaan Energia ja Vantaan Energia sähköverkot Oy	Tulee huomioida maakaapeleiden sijainti ja varata kiinteistöstä tila muuntamolle.	–
NRO 2, 13.12.2024 Vantaan vanhusneuvosto	Hanke on tärkeä ja kannatettava. Toiveena lisää saattopaikkoja katutasoon. Rakennuksen ja ympäröivän julkisen kaupunkitilan esteettömyyteen, valaistukseen, viihtyisyyteen, opastukseen sekä talvikunnossapitoon tulee kiinnittää huomiota. Kahvilan ja apteekin tiloja toivottiin katutasoon ja HUS-Labin tiloja läheisyyteen.	–
NRO 3, 13.12.2024 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Ehdottaa tarkennuksia melumääräyksiin.	Lisätään kaavamääräys Kielotien puoleisten julkisivujen äänitasoero vaatuksesta.
NRO 4, 13.12.2024 Vantaan kaupungin museo	Kaavaehdotuksessa on esitetty onnistuneita ratkaisuja suhteessa ympäröivään kaupunkikuvaan ja kaupungintalon arvoihin.	–
NRO 5, 18.12.2024 HSY, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.	–

NRO 1**Vantaan Energia ja Vantaan Energia sähköverkot Oy, 4.12.2025****Lausunto:**Sähköverkko:

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:lle tulee varata kiinteistöstä tila muuntamolle Lummekujan varteen maantasokerrokseen.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueen lähellä sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia Asematiellä, Kielotiellä sekä Lummekujalla. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Tuleva kiinteistö voidaan liittää kaukolämpöverkkoon. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Kaavoitettavalle alueelle ei sijoitu maakaapeleita eikä kaukolämpöputkia. Muuntamovaraus on otettu huomioon kaavamääräyksissä.

Tarkistukset:

—

NRO 2**Vantaan vanhusneuvosto, 13.12.2024****Lausunto:**

Vanhusneuvosto näkee hankkeen erityisen tärkeänä ja kannatettava. Terveyskeskukselle on saatu hyvä keskeinen sijainti. Hankkeen toivotaan edistyvän mahdollisimman nopeasti. Vanhusneuvosto tuo esille seuraavat näkökohdat:

1. Terveys- ja perhekeskuksen saavutettavuus

Saattopaikkoja on varattu kolme maan tasalla, ja ylemmästä maanalaisen kerroksen saattopaikoista on hyvät yhteydet hissillä. Vanhusneuvosto esittää huolen siitä, onko kolme paikkaa maanpäällä invataksille asioiville ja liikkumisrajoitteisten pysäköintitunnuksellisille riittävä määrä. Yhteensä tarvittaisiin 8 paikkaa, joista osa invapysäköintipaikkoja. Nykyisellä Tikkurilan terveysasemalla noin 3 paikkaa ei ole ollut kokemuksen mukaan riittävä. Lisää paikkoja on varattu käyttöön maanalaisiin tiloihin, mutta käytännössä ikäihmiset eivät hyödynnä näitä. Liikkumisrajoitteisten paikkoja tulee olla myös maan tasalla, ja saattopaikan ohjeistukset on merkittävä selkeästi.

Etäisyys terveyskeskukselle juna-asemalta ja bussiterminaalilta (300 metriä) on suuri ikäihmiselle. Matkan väliin tarvitaan istumapaikat.

Terveyskeskuksen ympäristössä on huolehdittava katujen riittävä talvikunnossapito. Samalla esitämme selvitettäväksi mahdollisuutta katulämmitysjärjestelmälle. Selvityksessä tulee huomioida alueen muut katulämmityssuunnitelmat.

Pyöräpaikkoja tulisi sijoittaa myös rakennuksen pohjoispuolelle niin maanpäällisessä kuin katetussa tilassa, jotta ne palvelisivat eri puolelta pyörällä saapuvia.

Talon sisällä tulee olla opasteet ja viitoitukset. Rakennuksen sisällä tulisi saada kynnykset kokonaan pois niin, että siellä voi kulkea rollaattorilla ja pyörätuolilla. Esimerkiksi kaikissa vessoissa pitää saada tehtyä muu ratkaisu kuin kynnykset, sillä rollaattorilla kulkevat eivät käytä invavessoja.

2. Terveys- ja perhekeskuksen viihtyisyys ja turvallisuus

Toivottu henki suunnittelussa on, että sitä ei toteuteta liian kliinisesti. Pehmeä mutta värikäs ulkoasu toisi asioiville ihmisille hyvää mieltä. Tätä voidaan esimerkiksi edistää sisätilojen suunnittelun ja sisustuksen yhteydessä.

Ympäristön viheralueet ovat kiitettävästi huomioitu. Näihin tarvitaan istumapaikkoja ja roskikseja.

Terveyskeskuksen kivijalkaan sopisi kahvila siellä asioiville ja kaikille yhteiseksi tilaksi. Terveyskeskuksen sopisi myös apteekki. Liikkeisiin tulee velvoittaa esteetön pääsy.

Liikennevalot tulee asettaa Tikkuraitin ja Ratatien suunnista saapuville jalankulkijoille, jotta siirtymä Terveysasemalle on turvallista. Valojen kesto pitää olla myös tarpeeksi pitkä, jotta ikäihmiset ja lapsiperheet ehtivät kulkea tien yli. Liikennevalot olisivat painamalla vaihtuvat.

Rakennukselle on suunniteltu kaksi massaa, joiden väliin tulee lasinen nivelosa. Tämän väliin toivotaan turvallista kulkua ja hyvää valaistusta.

Rakennuksen ympäristö tulee olla erityisen hyvin valaistu lisäämään turvallisuuden tunnetta etenkin kaupungintalon ja tontin väliin tulevalle kulkuväylälle.

3. Muut huomiot

HUS-laboratorion olisi ihanteellista sijaita Terveyskeskuksen pihapiirissä. Mikäli laboratoriota ei saada lähelle, tulee kulun terveysasemalta laboratorioon olla suunniteltu ja opastettu.

Katoilla on huomioitava huolellinen hulevesisuunnittelu.

Rakentamisen aikaiset kulkureitit tulee olla selkeät ja näihin ennakoivat opastukset. Mikäli kulkureittejä joudutaan tilapäisesti muuttamaan, niin se pitää riittävän selvästi merkitä ja olla mahdollisimman lyhyt aikaista.

4. Jatkotoimenpiteet

Hanke toivotaan tuotavan Vantaan vanhusneuvostolle uudestaan lausuttavaksi rakennuslupavaiheen yhteydessä. Hyvinvointialueen ja Vantaan vanhusneuvostosta olisi hyvä nimittää seurantaryhmä seuraamaan, miten hanke edistyy. Vanhusneuvoston lausunto toimitetaan muille Vantaan vaikuttamistoimielimille tiedoksi.

Vastine:

Useamman saattopaikan varaaminen katutasoon Lummekujan puolelle ei valitettavasti ole mahdollista, siihen eivät tontin mitat riitä. Ylempään kellarikerrokseen on saattopaikkoja varattu lisää ja niiltä on lyhyet kävely-yhteydet hisseille, joten ne ovat myös liikuntarajoitteisten kannalta helposti käytettäviä. Pyöräpaikkojen lisääminen myös Lummekujan puolelle on mahdollista.

Tilojen esteettömyys, valaistus, viihtyisyys sekä tarvittavat opasteet ovat osa terveys- ja perhekeskuksen rakennussuunnittelua. Myös rakennuksen hulevesin käsittelyn tarkempi suunnittelu tehdään rakennussuunnitteluvaiheessa. Rakennusvalvonta pyytää vanhusneuvostolta lausuntoa myös rakennussuunnitelmista näiden asioiden varmistamiseksi.

Toiveet ympäröivään julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavista istuimista, talvikunnossapidosta, valaistuksesta, opastuksesta ja liikennevaloista saatetaan kaupungin katu- ja liikenteenohjaussuunnittelijoiden tietoon. Tämä koskee myös rakentamisaikaisia järjestelyjä.

Kaavassa on kivijalkakerrokseen varattu liiketilaa, joka soveltuu hyvin vanhusneuvoston toivomaksi kahvilaksi ja apteekiksi. HUS-laboratoriot on kaavavaiheeseen laaditussa viitesuunnitelmassa sijoitettu keskuksen ensimmäiseen kerrokseen, joten se on helposti saavutettava.

Tarkistukset:

—

NRO 3**Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 13.12.2024****Lausunto:**

Kaavatyötä varten on tehty riittävät selvitykset melusta ja tärinästä. Esitetyt kaavamääräykset ovat pääosin riittäviä, mutta ELY-keskus ehdottaa pieniä tarkennuksia: Kaavaehdotuksen melumääräyksiä on hyvä täydentää määräyksellä piha-alueiden melutasosta; päivällä (klo 7–22) piha-alueilla tulee alittaa 55 dB keskiäänitaso (LAeq) ja yöllä (klo 22–7) 50 dB keskiäänitaso (LAeq).

Selvyyden vuoksi kaavassa on syytä määrätä julkisivun ääneneristävyydestä Kielotien puolella, vaikka asiasta onkin määrätty myös kaupungin rakennusjärjestyksessä.

Vastine:

Kaavassa on ilmoitettu sallitut melutasot sisätiloissa. On myös mahdollista asettaa erikseen melutasovaatimus Kielotien puoleiselle julkisivulle sijoitettavien majoitus-, potilas-, hoito- ja kokoontumistilojen ulkovaipan äänitasoerovaatimuksena $\Delta L_{A,vaad}$, joka on 30 dB.

Kohteen ulko-oleskelualueet on suunniteltu sijoitettavan rakennuksen suojan puoleiselle maan tasossa olevalle pihakannelle. Kohteessa sovelletaan valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 esitettyjä ulko-oleskelualueiden ohjearvoa, jonka mukaan A-painotettu keskiäänitasot eivät saa ylittää ulko-oleskelualueilla päiväaikana (LAeq,7–22) 55 dB (kohteeseen on tulossa vain päiväaikaista toimintaa). Melukarttojen perusteella päiväajan ohjearvo 55 dB alittuu ennustetilanteessa päiväaikaan suunnitelluilla ulko-oleskelualueilla. Kohde ei sijaitse lentomelualueella.

Tarkistukset:

Lisätään kaavamääräyksiin Kielotien puoleisia tiloja koskeva äänitasoerovaatimus.

NRO 4**Vantaan kaupunginmuseo, 13.12.2024****Lausunto:**

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakentaminen Tikkurilan keskustaan Kielotien ja Asematien risteykseen osoitteeseen Kielotie 13. Terveys- ja perhekeskus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kärkihanke. Tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2021. Se mahdollistaa 21 000 k-m²:n rakentamisen, mikä vastaa myös hankesuunnitelman mukaisen terveys- ja perhekeskuksen tarpeisiin.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäänneksiä. Suunnittelualueelta on purettu vuonna 2020 entinen Vantaan kauppatalo, joka valmistui vuonna 1974. Kaava-alue on nykyisin rakentamaton. Vantaan kaupunginmuseo totesi kaavan osallistumis- ja arviontisuunnitelmasta annetussa mielipiteessä (Dnro VKM/140/2023), että kaavamateriaalissa esitetyt tavoitteet kaupunkikuvan ja rakennusperinnön huomioimisesta kaavatyön suunnittelun edetessä ovat tarpeellisia. Lisäksi kaupunginmuseo piti tärkeänä, että kaavamuutoksen vaikutusten arvioinnissa tutkitaan uudisrakennuksen sijoittumisen vaikutuksia Tikkurilan kulttuurihistoriallisesti ja ajallisesti kerroksiseen kaupunkikuvaan sekä naapuritontilla olevaan 1950-luvulla valmistuneeseen suojeltuun kaupungintaloon.

Kaavaehdotuksen selostuksessa on tuotu ilmi, että kaavatyön aikana on löytynyt hyviä ratkaisuja kaupunkikuvan ja kaupungintalon huomioimiseen. Kaupunginmuseo pitää myönteisenä, että Tikkurilan terveys- ja perhekeskuksen rakennusmassaa on voitu siirtää Lummekujan suuntaan, jolloin uudisrakennuksen ja kaupungintalon väliin saadaan enemmän väljyyttä. Rakennusmassaa on myös kavennettu siten, että se vetäytyy hieman kauemmas tontin itärajasta, jolloin kaupungintalon ja uuden rakennuksen välisestä tilasta ei tule kuilumaisen kapea. Ulkotilan on tarkoitus toimia myös kävely-yhteytenä Asematien ja Kirjastopuiston välillä.

Asemakaavakartalle on viety määräyksiä, joilla tavoitellaan uudisrakennuksen arkkitehtonista sopeutumista sen etelä- ja itäpuolta rajaavaan Vantaan kaupungintaloon. Kaavassa on muun muassa määrätty, että lähinnä kaupungintaloa oleva rakennusmassa tulee muurata vaaleasta tiilestä ja Kielotien puoleinen massa tummemmasta.

Rakennuksen ja kaupungintalon väliselle piha-alueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka tavoitteena on viihtyisä pihojen tilasarja kulkureitteineen ja istutuksineen. Hyväkuntoisia puita tulee pyrkiä säilyttämään. Kattomuodoista on määrätty, että päärakennusmassojen katot tulee tehdä viistoina lapekattoina. Kaupunginmuseo pitää loivasti laskeutuvia lapekattoja onnistuneena muutoksena Asematien katukuvan suunnittelussa. Asematie on Vantaan vanhin kauppakatu ja sen merkitys Tikkurilan keskustassa on historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti tärkeä. Kaavaselostuksen havainnekuvien perusteella kohti kävely-akselia laskeutuvat katot asettuvat kaupungintalon taustalle aiemmin esitetyjä teräväkulmaisina pykältyviä terrassiratkaisuja luontevammin.

Kaupunginmuseo pitää rakennetun kulttuuriympäristön kannalta merkittävänä, että suuri rakennusmassa on jaettu kahdeksi osaksi, mikä tuo rakentamisen mittakaavan lähemmäksi Tikkurilan keskustan ja Asematien mittakaavaa. Pienempi rakennusmassoista sijoittuu kaupungintalon taakse, kun taas Kielotien ympäristö kestää paremmin sinne suunniteltua korkeampaa rakentamista. Kaupunginmuseo pitää kaavaehdotuksessa esitettyjä ratkaisuja ympäröivän kaupunkikuvan ja naapurissa olevan kaupungintalon arvojen kannalta onnistuneina.

Vastine:

—

Tarkistukset:

—

NRO 5**HSY, Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä, 13.12.2024****Lausunto:**

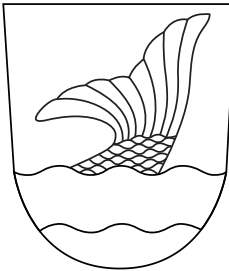
Yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

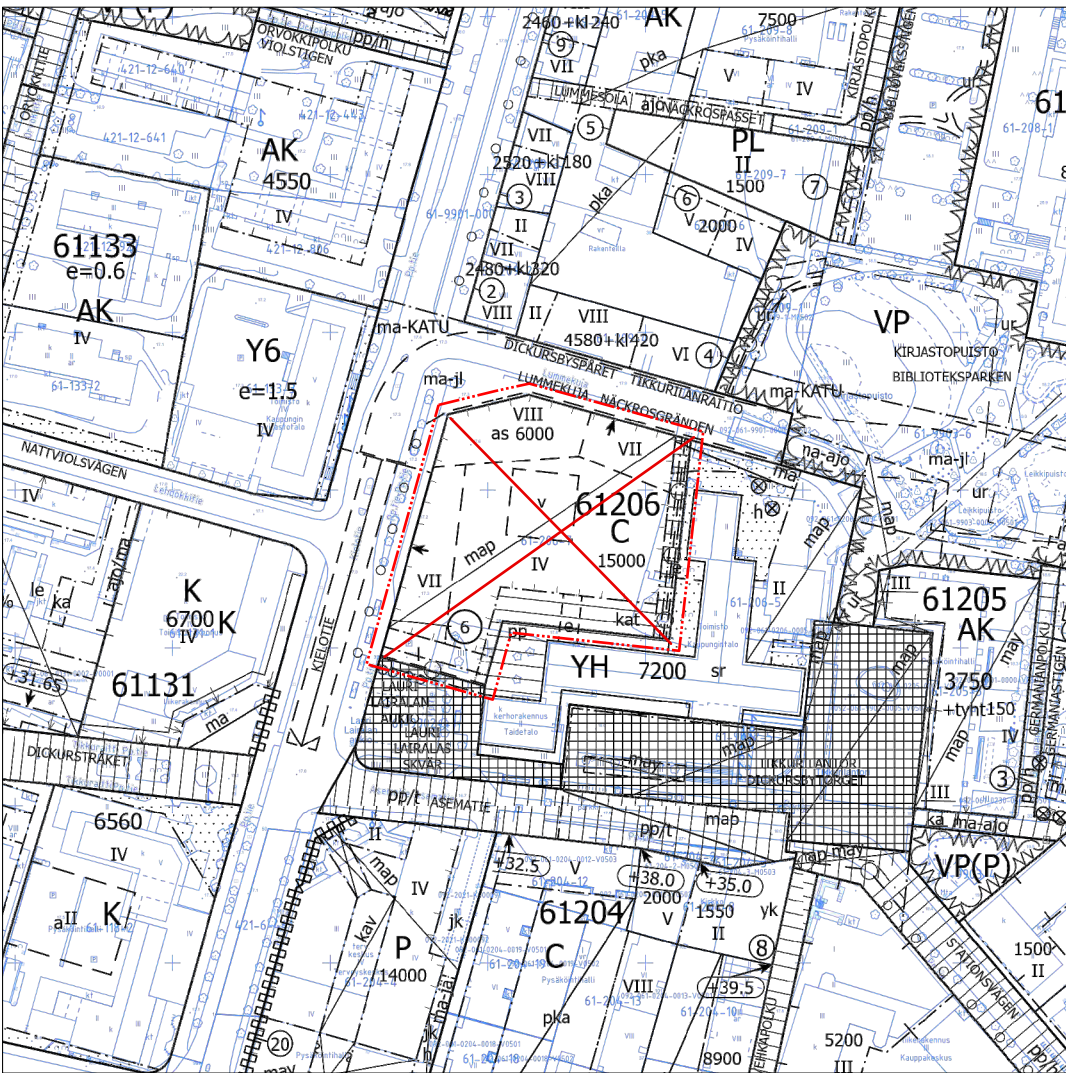
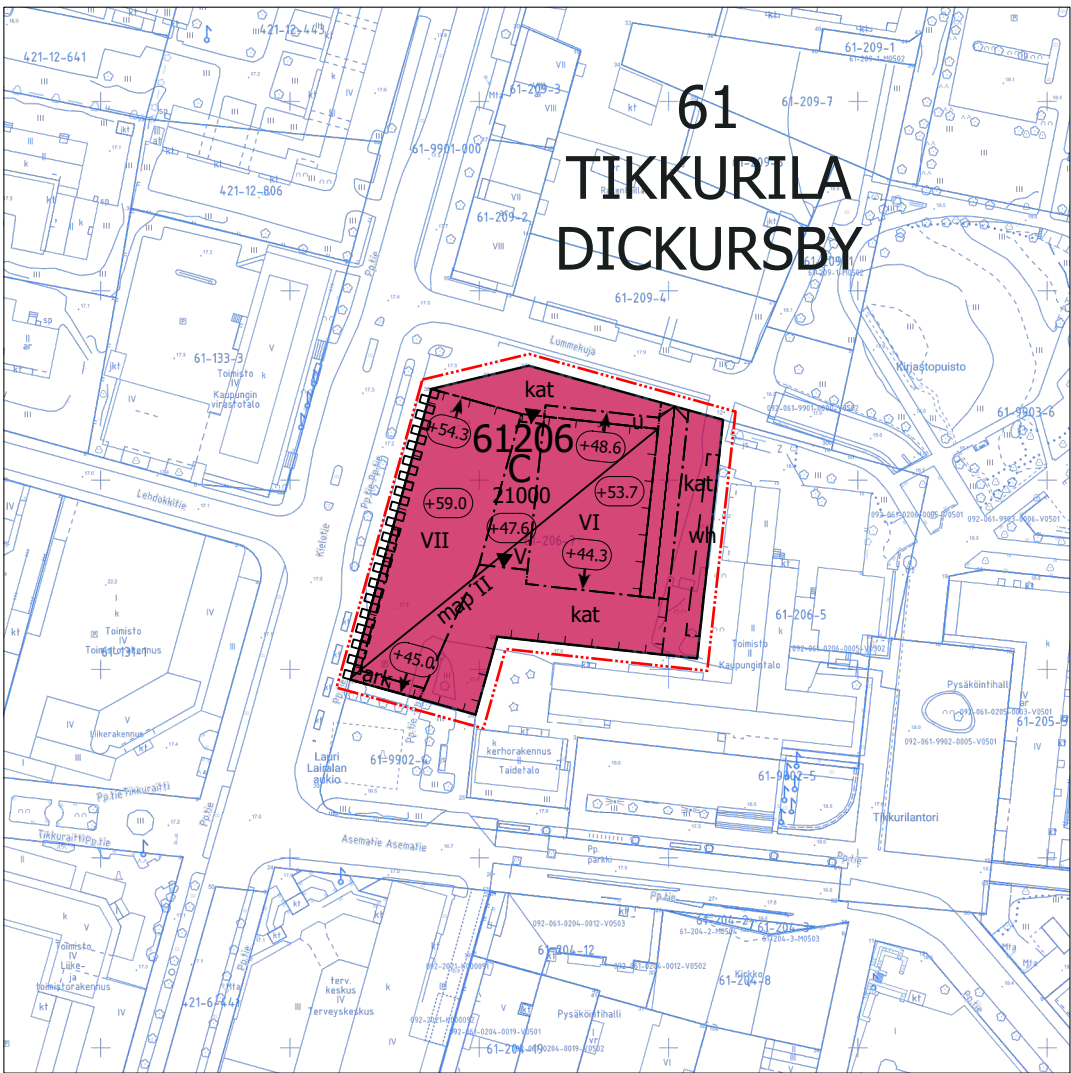
Vastine:

—

Tarkistukset:

—

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002548	Päiväys Datum 14.1.2025
Vantaan kaupunki Tikkurilan terveyst- ja perhekeskus Kaupunginosa 61, TIKKURILA	 Vanda stad Dickursby hälso- och familjecenter Stadsdel 61, DICKURSBY
Asemakaavan muutos Osa korttelia 61206.	Ändring av detaljplanen Del av kvarteret 61206.
1:2000	1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER: Linje 3 m utanför planområdets gräns.
	Kvartersområde för centrumfunktioner.
Keskustalointojen korttelialue. Alueelle ei saa sijoittaa asumista. Rakentamisen tulee olla elinkaarikestävää ja energiatehokasta. Rakennuslupaa haettaessa tulee esittää hiilijalanjälkilaskelma.	På områden får ingen boende placeras. Byggandet ska vara hållbart ur ett livscykelperspektiv och energieffektivt. I samband med ansökan om bygglov ska en beräkning av koldioxidavtrycket presenteras.
Betonirunkoissa rakennuksissa tulee käyttää pääosin vähähiilistä betonia. Koko rakennuksen vähähiilisyys tulee todentaa BY-vähähiilisyyslaskurilla tai vastaavalla kolmannen osapuolen menetelmällä. Tekniset tilat, pysäköintilaitokset ja ajoluiskat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.	I byggnader med betongstomme ska huvudsakligen koldioxidsnål betong användas i stommen. Hela byggnadens koldioxidsnålhet ska verifieras med en BY-räkare för koldioxidsnålhet eller en motsvarande tredjepartsmetod.
Katolle saa kerrosluvun lisäksi rakentaa teknisiä tiloja, jotka tulee sijoittaa rakennusmassan sisään. Aurinkopaneelin tai muiden vastaavien energian keräimien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.	Tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen och får byggas utöver den väningsgata som anges i detaljplanen. Utöver våningstaket får tekniska utrymmen och anordningar byggas. De ska placeras inom byggnadsvolymen.
Rakennuksen katto tulee tehdä kasvikattona. Tasakattoisilla ja loivasti kaltevilla osuuksilla kasvikatto tulee tehdä kasvuvalustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm. Kielotien ja Lauri Lairalan aukion puoleiseen katutasoon tulee tehdä liiketilaa vähintään 530 k-m².	Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur. Byggnadens tak ska byggas som växttak. På horisontalttak eller svagt sluttande delar ska växttak göras på en växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.
Lauri Lairalan aukion reunaan tulee suunnitella ravintolakäyttöön soveltuvat tilat varustettuna riittäväällä ilmanvaihdolla ja ja rasvanerottimella. Lummekujan varteen tulee varata maantasokerrokseen tila mauntamollee.	På gatuplanet vid Konvaljvägen och Lauri Lairalas skvären ska göras minst 530 m²-vy affärsutrymme. I kanten av Lauri Lairalas skvär ska planeras lokaler som lämpar sig för restaurangbruk, vilket ska förse med tillräcklig ventilation och fettavskiljare.
Korttelin autopaikat sekä huolto- ja logistiikkatilat tulee sijoittaa rakennuksen alle tai maanalaiselle pysäköinnille varatulle alueen osalle. Kellarikerroksia saa olla enintään kaksi. Kaupunkikuva ja arkkitehtuuri Arkkitehtuurin tulee olla kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista.	I markplan vid Näckrosgränden ska reserveras plats för en transformator. varterets bilplatser samt service- och logistikutrymmen ska placeras under byggnaden eller en områdesdel som reserverats för underjordisk parkering. Det får finnas högst två källarvåningar. Stadsbild och arkitektur Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.
Rakennuksen korkeudessa ja massoittelussa tulee olla vaihtelua. Rakennus tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisena. Päärakennusmassojen katot tulee tehdä viistoina lapekattoina.	Byggnadens höjd och volymgestaltning ska variera. Byggnaden ska uppföras så att den med avseende på stadsbilden och arkitekturen är urban. Taken i huvudbyggnadsmassorna ska byggas som sluttande pulpettak.
Kattopinnat tulee suunnitella huolellisesti. Julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua savitiiltä. Puuta ja lasia saa käyttää. Lähinnä kaupungintalona oleva rakennusmassa tulee murata vaaleasta tiilestä, Kielotien puoleinen massa tummemmasta.	Takytor ska planeras omsorgsfullt. Fasader ska utgöras av brant lertegel som murats på plats. Trä och glas får användas. Byggnadsmassan närmast till stadshuset ska muras av ljus tegel, massan vid Konvaljvägen av mörkare tegel.
Julkisivuja tulee elävöittää aukotuksin. Kielotien puoleista julkisivua myös yksittäisin ulokein, kuten erkkerein tai parvekkein. Sisäänkäyntieä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin mm. katoksin tai materiaalein.	Fasader ska liva upp med öppningar. I fasaden mot Konvaljvägen också med enskilda burspråk eller utskjutande balkonger. Entréerna ska framhåvas med arkitektoniska medel, bl.a. genom skärmtak och material.
Suuret lasipinnat tulee käsitellä kuvioinnilla tai muutoin siten, että käsitteily vähentää lintujen törmäysriskiä. Katutasokerros Katutasokerroksen kerroskorkeus tulee olla vähintään 6 m.	Stora glasytorna ska bearbetas med en mönstrad yta eller på annat sätt så, att bearbetningen minskar kollisionrisken för fåglar. Gatuplansvåningen Minimivåningshöjd i gatuplansvåningen är 6 m.
Katutasokerroksen julkisivut tulee tehdä luonnonkivestä tai muuratusta tiilestä. Sokkelit tulee suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria. Katutasokerrosten tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma ovin ja ikkunoin.	Fasader i gatuplansvåningen ska göras av natursten eller murat tegel. Socklar ska planeras som en del av fasadarkitekturen. Gatuplansvåningarnas fasader ska ge ett öppet och funktionellt intryck med dörrar och fönster.
Liiketilojen katujulkisivut tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna. Ravintolakäyttöön soveltuvan tilan tulee olla yhdistettävissä ulkotilaan suurin ovin ja ikkunoin. Kadulta tulee olla suora yhteys liiketiloihin, ilman portaita tai luiskia.	Gatufasader i affärsutrymmen ska byggas som skyltfönsterfasader. Lokal som lämpar sig för restaurangbruk ska kunna anslutas till uterummet med stora dörrar och fönster. Från gatan ska det finnas en direkt förbindelse till affärslokalerna, utan trappor eller ramper.

	Pihat	Gården
	Jalankulun yhteyksien pääsisäänkäyntien ja joukkoliikennepysäkkien välillä tulee olla esteettömiä.	Gångförbindelserna mellan entréer och kollektivtrafikhållplatserna ska vara hinderfria.
	Rakennuksen ja kaupungintalon väliselle piha-alueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka tavoitteena on viihtyisä pihojen tilasarja kulkureitteineen ja istutuksineen. Hyväkuntoisia puita tulee pyrkiä säilyttämään.	För gårdsområdet mellan byggnaden och stadshuset ska en enhetlig plan för gården utarbetas, vars mål är en trivsamt serie gårdsutrymmen med färdvägar och planteringar. Man ska försöka bevara de träd i området som är i gott skick.
	Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteuttaminen on rakennusluvun yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuskalkelilla.	Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
	Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päälystetyt osat tulee tehdä luonnonkivistä tai maatilestä.	Gården ska vara högklassig och varierande. Belägda delar ska bestå av natursten eller jordtegel.
	Rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia. Muurit tulee tehdä tiili-muurattuna tai luonnonkivipintaisina.	Konstruktioner skall vara högklassiga till sin arkitektur. Murar ska utföras av natursten eller med naturstensyta.
	Maanvaraisille pihan osalle on istutettava suureksi kasvavia puita.	På de partier av gårdsplanen som har öppen jord ska planteras träd som blir stora.
	Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.	Fasader ska liva upp med klätterväxter.
	Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.	På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen
	Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.	För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.
	Liikenne ja pysäköinti	Trafik och parkering
	Tarkka auto- ja pyöräpysäköinnin määrä tulee määritellä rakennusluvun yhteydessä erillisen selvityksen perusteella.	Bil- och cykelparkeringens exakta storlek ska fastställas i samband med bygglovet utifrån en separat utredning.
	Pyöräpaikkojen pitää olla runkolukittavia. Polkupyöräpaikoista puolet sijoitetaan pääsisäänkäynnin yhteyteen, puolet säältäsuojattuun tilaan.	Cykelplatserna ska ha möjlighet till ramlåsning. Halften av cykelplatserna ska placeras i anslutning till huvudentrén, halften ska placeras i väderskyddat utrymme.
	Ympäristöhäiriöt	Miljöstörföringar
	Rakennuksen raittiin ilman otto tulee suunnata siten, ettei sisälman pienhiukkasten raja-arvo ylity.	Byggnadens friskluftsintag skall riktas, så att gränsvärdet för småpartiklar i inneluften inte överskrids.
	Rakennuksen suunnittelussa tulee varmistaa, että liikennemelun A-painotettu ekvivalenttitaso (LAeq) ei ylitä hoito-, potilas-, kokoon-tumis- tai opetushuoneissa 35 dB(A) ja toimistotiloissa sekä vastaavissa työtiloissa ja lii-ketitiloissa 45 dB(A).	I planeringen av byggnaden ska det säkerställas att den A-vägdä ekvivalentnivån (LAeq) för trafikbuller inte överskrider 35 dB (A) i vård-, patients-, samlings- och undervisningsrum och 45 dB (A) i kontorslokaler och motsvarande arbetslokaler och affärslokaler.
	Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa majoitus-huoneissa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB, yöllä (klo 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.	Trafikbullrets medelljudnivå i inkvarteringsrumm (LAeq) får inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22-7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) inte överskrider 45 dB.
	Rakennuksen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron (ΔL raide-) ja tieliikennemelua vastaan on Kielotien puoleisissa hoito-, potilas-, kokoon-tumis-, opetus- ja majoitus-huoneissa oltava vähintään 30 dB.	Skillnaden i utomhus- och inomhusbullrets ljudnivåer (ΔL) mot spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 30 dB i vård-, patients-, samlings-, undervisnings- och bostadsrummen i riktning mot Konvaljvägen.
	Raideliikenteestä aiheutuvan runkomelun, Lprmm enimmäistaso rajoitetaan majoitus-huoneissa 30 dB:iin, hoito-, potilas-, kokoon-tumis- ja opetus-tiloissa 35 dB:iin, lii-ketitiloissa 40 dB:iin.	Maximnivån för det buller i stommen, Lprmm som spårtrafiken orsakar begränsas till 30 dB i inkvarteringslokaler, till 35 dB i vård-, paoients-, samlings- och undervisningslokaler, till 40 dB i affärslokaler .
	Liikennetärinäen tunnus-luku vw,95 saa olla työhuoneissa sekä kokoon-tumis- ja opetus-tiloissa enintään 0,60 mm/s. Potilas-, hoito- ja majoitus-huoneissa enintään 0,30 mm/s.	Nyckeltalet för trafikvibrationer vw,95 får vara högst 0,60 mm/s i arbetsrum samt i samlings- och undervisningslokaler. I inkvarteringsrum högst 0,30 mm/s.
	Rakennus-lupavai-heessa on esitettävä melu-, runkomelu-, ja tärinäselvitys sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinan leviämisen estämiseksi.	I bygglovsskedet ska man presentera en buller-, stom-buller-, och vibrationsutredning och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer.
	Tontin rakentamisessa tulee ottaa huomioon tontin ympäristössä sijaitsevat johdotkujat ja niiden suo-jetäisyysdet.	Vid byggandet av tomten ska ledningsgränderna i tomtens omgivning och deras skyddsavstånd beaktas.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersedels- och områdesgräns.
	Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtnda antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Maanalaisiin tiloihin johtava ajoluiska.	Körramp till underjordiskt utrymme.
	Uloke	Utsprång
	Merkintä osoittaa rakennuksen sivun, jolla tulee olla suora uloskäynti porrashuoneista.	Beteckningen anger att denna sida av byggnaden skall ha direkt utgång från trapphusen.
	Rakennuksen julkisivuvippinan ja vesikat-on leikkauskohdan ylin korkeusasema.	Högsta höjd för skärningspunkten mellan fasad och takentak.
	Rakennuksen vesikat-on ylimmän kohdan korkeusasema.	Högsta höjd för byggnadens takentak.
	Yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettava alue.	Område som byggs som ett enhetligt stadsrum.
	Alue on yleiselle jalankululle varattu ja sen tulee liittyä yhtenäisesti viereiseen julkiseen kaupunkitiilaan.	Området ska användas som är reserverad för allmän gångtrafik och det ska ha en enhetlig koppling med det närmaste, offentliga stadsrumet
	Maanalainen pysäköintitila. Roomalainen numero osoittaa pysäköintitasojen suurimman sallitun lukumäärän.	Underjordiskt parkeringsutrymme. Den romerska siffran anger största tillåtnda antal bilplan.
	Julkisivu jolle on sijoitettava arkadi.	Fasad som skall för ses med en arkad.
	Ohjeellinen hulevesialue.	Riktgivande dagvattenområde.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	Del av gatuumrådes gräns där in- och utfart är förbjuden
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestäms.

Kaupunkikarenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavoitus Detalplanering	Mittaus- ja geopalvelut Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den. <table border="0"> <tr> <td>Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.</td> <td>Plankoordinaatistojärjestelmä ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.</td> </tr> </table>	Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinaatistojärjestelmä ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinaatistojärjestelmä ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.		
Kerttu Kurki-Issakainen, Aluearkkitehti, 20.12.2024 12.38	Kimmo Junttila, Kaupungeingeodeetti, 13.1.2025 15.36		
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __. __.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __. __.20__		
Allekirjoitettu sähköisesti			

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaa kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

(Tarkista aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: [Kirjaudu sisään](https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/) (<https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/>)

Oikaisuvaatimus-paatokselle)

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuusto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinnmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle yksilöasioissa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15